

B I B L I A

SAU

SFÎNTA SCRIPTURĂ

**TIPĂRITĂ SUB ÎNDRUMAREA
ȘI CU PURTAREA DE GRIJĂ
A PREA FERICITULUI PĂRINTE**

† IUSTIN

PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

CU APROBAREA SFÎNTULUI SINOD

**EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE
BUCUREȘTI — 1982**

SFÎNTA EVANGHELIE DUPĂ MATEI

CAP. 1

*Cartea neamului lui Iisus Hristos,
zămislirea, numele și nașterea.*

1. Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda și pe frații lui;

3. Iuda a născut pe Fares și pe Zaira, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram;

4. Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon;

5. Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei;

6. Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie;

7. Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa;

8. Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia;

9. Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia;

10. Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia;

11. Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui, la strămutarea în Babilon;

12. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel; Salatiel a născut pe Zorobabel;

13. Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor;

14. Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud;

15. Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov;

16. Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos.

17. Așadar, toate neamurile de la Avraam pînă la David sînt paisprezece; și de la David pînă la strămutarea în Babilon sînt paisprezece; și de la strămutarea în Babilon pînă la Hristos sînt paisprezece neamuri.

18. Iar nașterea lui Iisus Hristos așa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat avînd în pîntece de la Duhul Sfînt.

19. Iosif, logodnicul ei, drept fiind și nevrînd s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns.

20. Și cugetînd el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit întru-însa este de la Duhul Sfînt.

CAP. 1. — (1) 2 Paral. 17, 11. Luc. 3, 24. Rom. 9, 5. (2) Fac. 21, 2—3; 25, 26; 26, 19; 29, 35. (3) Fac. 38, 27, 30; 46, 12. Rut 4, 18. 1 Paral. 2, 4, 5, 9. (5) Iosua 6, 24. Rut 2, 3; 4, 17, 21. 1 Paral. 2, 11—12. (6) Fac. 17, 6, 16. 1 Reg. 17, 12. 2 Reg. 12, 24. 1 Paral. 2, 15. (7) 3 Reg. 11, 43; 14, 31; 15,

8, 1 Paral. 3, 10. (9) 4 Reg. 15, 7, 38; 16, 20. (10) 4 Reg. 20, 20. 1 Paral. 3, 13. (11) 4 Reg. 23, 34; 24, 6. 1 Paral. 3, 16. 2 Paral. 36, 4. (12) 4 Reg. 24, 6. 1 Paral. 3, 17. 2 Paral. 36, 8. 1 Ezd. 3, 2; 5, 2. (18) Luc. 1, 27, 34—35; 2, 5. (19) Num. 5, 12—31. Deut. 24, 1—5. (20) Luc. 1, 35.

21. Ea va naște Fiu și vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mîntui poporul Său de păcatele lor.

22. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice:

23. «Iată, Fecioara va avea în pîntece și va naște Fiu și vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuiește: Cu noi este Dumnezeu».

24. Și deșteptîndu-se din somn, Iosif a făcut așa precum i-a poruncit ingerul Domnului și a luat la el pe logodnica sa.

25. Și fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia i-a pus numele Iisus.

CAP. 2

Magii de la Răsărit. Fuga în Egipt. Irod ucide pruncii. Întoarcerea din Egipt și așezarea în Nazaret.

1. Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată magii de la Răsărit au venit în Ierusalim, întrebînd:

2. Unde este regele Iudeilor, Cel ce S-a născut? Căci am văzut la Răsărit steaua Lui și am venit să ne închinăm Lui.

3. Și auzind, regele Irod s-a tulburat și tot Ierusalimul împreună cu el.

4. Și adunînd pe toți arhierii și cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos?

5. Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că așa este scris de proorocul:

6. «Și tu, Betleeme, pămîntul lui Iuda, nu ești nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieși Conducătorul care va paște pe poporul Meu Israel».

7. Atunci Irod chemînd în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua.

8. Și trimițîndu-i la Betleem, le-a zis: Mergeți și cercetați cu de-amănuntul despre Prunc și, dacă îl veți afla, vestiți-mi și mie, ca, venind și eu, să mă închin Lui.

9. Iar ei, ascultînd pe rege, au plecat și iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor,

(21) Is. 49, 1. Luc. 1, 31—33. Fapt. 4, 12; 5, 31; 13, 23, 38—39. 1 Ioan 2, 2. Rom. 3, 24. (23) Is. 7, 14. Luc. 1, 31. (25) Luc. 1, 31; 2, 7, 21. CAP. 2. — (1) Luc. 2, 4—8. (2) Num. 24, 17. Is. 60, 3.

pină ce a venit și a stat deasupra, unde era Pruncul.

10. Și văzînd ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrînd în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și căzînd la pămînt, s-au închinat Lui; și deschizînd vistieriile lor, i-au adus Lui daruri: aur, tămîie și smîrnă.

12. Iar luînd înștiințare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în țara lor.

13. După plecarea magilor, iată ingerul Domnului se arătă în vis lui Iosif, zicînd: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și fugi în Egipt și stai acolo pînă ce-ți voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă.

14. Și sculîndu-se, a luat, noaptea, Pruncul și pe mama Lui și a plecat în Egipt.

15. Și au stat acolo pînă la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvîntul spus de Domnul, prin proorocul: «Din Egipt am chemat pe Fiul Meu».

16. Iar cînd Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a miniat foarte și, trimițînd a ucis pe toți pruncii care erau în Betleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai în jos, după timpul pe care îl aflate de la magi.

17. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul:

18. «Glas în Rama s-a auzit, plîngere și tînguire multă; Rahela își plînge copiii și nu voiește să fie mîngîiată pentru că nu sînt».

19. După moartea lui Irod, iată că ingerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif în Egipt,

20. Și i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul și pe mama Lui și mergi în pămîntul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului.

21. Iosif, sculîndu-se, a luat Pruncul și pe mama Lui și a venit în pămîntul lui Israel.

22. Și auzind că domnește Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo și, luînd poruncă, în vis, s-a dus în părțile Galileii.

23. Și venind a locuit în orașul numit Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean Se va chema.

Luc. 2, 11. (6) Fac. 49, 10. Mih. 5, 1. Ioan 7, 42. Apoc. 2, 27. (11) Pild. 18, 16. Is. 60, 6. Luc. 2, 16—17. (15) Num. 24, 8. Os. 11, 1. (18) Ier. 31, 15. (20) Ies. 4, 19. (22) Luc. 2, 39. (23) Jud. 13, 5. Ioan 1, 45.

CAP. 3

Ioan Botezătorul. Botezul lui Iisus.

1. În zilele acelea, a venit Ioan Botezătorul și propovăduia în pustia Iudeii,

2. Spunînd: Pocăliți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor.

3. El este acela despre care a zis proorocul Isaia: «Glasul celui ce strigă în pustie: Pregătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui».

4. Iar Ioan avea îmbrăcăminte din păr de cămilă, și cîngătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana lui era lăcuste și miere sălbatică.

5. Atunci a ieșit la el Ierusalimul și toată Iudeea și toată împrejurimea Iordanului.

6. Și erau botezați de către el în riul Iordan, mărturisindu-și păcatele.

7. Dar văzînd Ioan pe mulți din farisei și saducheii venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de minia ce va să fie?

8. Faceți deci roadă, vrednică de pocăință.

9. Și să nu credeți că puteți zice în voi înșivă: Părinte avem pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam.

10. Iată securea stă la rădăcina pomilor și tot pomul care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

11. Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decît mine; Lui nu sînt vrednic să-L duc încălțămîntea; Acesta vă va boteza cu Duh Sfînt și cu foc.

12. El are lopata în mînă și va curăți aria Sa și va aduna griul în jîtniță, iar pleava o va arde cu foc nestins.

13. În acest timp a venit Iisus din Galileea, la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de către el.

14. Ioan însă îl oprea, zicînd: Eu am trebuință să fiu botezat de Tine, și Tu vii la mine?

CAP. 3. — (1) Marc. 1, 4. Luc. 1, 80; 3, 2—3. Ioan 1, 6, 28. Fapt. 13, 24. (2) Iez. 18, 30. Mat. 4, 17; 10, 7. Marc. 1, 15. (3) Is. 40, 3. Marc. 1, 3. Luc. 1, 76; 3, 4. Ioan 1, 23. (4) 4 Reg. 1, 8. Zah. 13, 4. Marc. 1, 5. (6) Marc. 1, 5. Fapt. 19, 4, 18. (7) Mat. 12, 34; 23, 33. Luc. 3, 7. (8) Luc. 3, 8. (9) Ioan 8, 33, 37—39. Fapt. 13, 26. Rom. 4, 1—16. (10) Mat. 7, 19. Luc. 3, 9. (11) Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15—16, 26—27, 33. Fapt. 1, 5; 2, 2; 11, 16; 19, 4. (12) Mal. 3, 3, 19. Luc. 3, 17. (13) Marc. 1, 9. Luc. 3, 21. (16)

15. Și răspunzînd, Iisus a zis către el: Lasă acum, că așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat.

16. Iar botezîndu-se Iisus, cînd ieșea din apă, îndată cerurile s-au deschis și Duhul lui Dumnezeu s-a văzut pogorîndu-se ca un porumbel și venind peste El.

17. Și iată glas din ceruri zicînd: «Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit».

CAP. 4

Iisus este ispitit de diavolul. Inceputul propovăduirii Lui. El cheamă pe cei dinții ucenici la apostolat și vindecă tot felul de bolnavi.

1. Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispitit de către diavolul.

2. Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămînzit.

3. Și apropiîndu-se, ispititorul a zis către El: De ești Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pîini.

4. Iar El, răspunzînd, a zis: Scris este: «Nu numai cu pîine va trăi omul, ci cu tot cuvîntul care iese din gura lui Dumnezeu».

5. Atunci diavolul L-a dus în sfînta cetate, L-a pus pe aripa templului,

6. Și i-a zis: Dacă Tu ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos, că scris este: «Ingerilor Săi va porunci pentru Tine și Te vor ridica pe mîini, ca nu cumva să izbești de piatră piciorul Tău».

7. Iisus i-a răspuns: Iarăși este scris: «Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeu Tău».

8. Din nou diavolul L-a dus pe un munte foarte înalt și i-a arătat toate împărățiile lumii și slava lor.

9. Și i-a zis Lui: Acestea toate Ți le voi da Ție, dacă vei cădea înaintea mea și Te vei închina mie.

Is. 11, 2. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21—22. Ioan 1, 32—33. (17) Ps. 2, 6. Mat. 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 5, 37, 2 Petr. 1, 17. 1 Ioan 5, 7—9. Ef. 1, 6. Col. 1, 13. CAP. 4. — (1) Jud. 13, 24. Iez. 3, 14. Sir. 2, 1. Marc. 1, 12. Luc. 4, 1. (2) Ies. 34, 28. 3 Reg. 19, 8. Marc. 1, 13. Luc. 4, 2. (3) Luc. 4, 3. (4) Deut. 8, 3. Înțel. 16, 28. Luc. 4, 4. (5) Iez. 8, 3; 11, 1; 43, 5. Luc. 4, 9. (6) 1 Reg. 7, 3. Ps. 70, 3; 90, 11—12. Luc. 4, 9—11. (7) Deut. 6, 16. Luc. 4, 12. (8) Iez. 40, 2. Luc. 4, 5. (9) Dan. 3, 5. Luc. 4, 6—7.

10. Atunci Iisus i-a zis: Piei, satano, căci scris este: «Domnului Dumnezeuului tău să te închini și Lui singur să-I slujești».

11. Atunci L-a lăsat diavolul și iată ingerii, venind la El, îi slujeau.

12. Și Iisus, auzind că Ioan a fost întemnițat, a plecat în Galileea.

13. Și părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon și Neftali,

14. Ca să se împlinească ce s-a zis prin Isaia prorocul care zice:

15. «Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor;

16. Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare și celor ce sedeau în latura și în umbra morții lumină le-a răsărit».

17. De atunci a început Iisus să propovăduiască și să spună: Pocăiți-vă, căci s-a apropiat împărăția cerurilor.

18. Pe cînd umbla pe lângă Marea Galileii, a văzut doi frați, pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei, fratele lui, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari.

19. Și le-a zis: Veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni.

20. Iar ei, îndată lăsînd mrejele, au mers după El.

21. Și de acolo, mergînd mai departe, a văzut alți doi frați, pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregîndu-și mrejele și i-a chemat.

22. Iar ei îndată, lăsînd corabia și pe tatăl lor, au mers după El.

23. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățînd în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia împărăției și tămăduind toată boala și toată neputința în popor.

24. Și s-a dus vestea despre El în toată Siria, și aduceau la El pe toți cei ce se aflau în suferințe, fiind cu-

prinși de multe feluri de boli și de chinuri, pe demonizați, pe lunatici, pe slăbănogi, și El îi vindea.

25. Și mulțimi multe mergeau după El, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea și de dincolo de Iordan.

CAP. 5

Predica de pe munte. Fericițiile. Adevărata împlinire a Legii.

1. Văzînd mulțimile, Iisus S-a suit în munte, și așezîndu-se, ucenicii Lui au venit la El.

2. Și deschizîndu-și gura, îi învăța zicînd:

3. Fericiți cei săraci cu duhul, că a lor este împărăția cerurilor.

4. Fericiți cei ce plîng, că aceia se vor mîngia.

5. Fericiți cei blînzi, că aceia vor moșteni pămîntul.

6. Fericiți cei ce flămînzesc și însetează de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că aceia îi fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi voi cînd vă vor ocări și vă vor prigoni și vor zice tot cuvîntul rău împotriva voastră, mințind din pricina Mea.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri, că așa au prigoniți pe prorocii cei dinainte de voi.

13. Voi sînteți sarea pămîntului; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai e bună decît să fie aruncată afară și călcată în picioare de oameni.

17. CAP. 5. — (1) Marc. 3, 13. (2) Luc. 6, 20. (3) Ps. 50, 18. Is. 57, 15. Luc. 6, 20. (4) Ps. 125, 5-6. Is. 61, 2-3. Luc. 6, 21. Ioan 16, 20. Apoc. 22, 4. (5) Ps. 24, 12; 36, 11, 29. Pild. 2, 21; 16, 19. Is. 66, 2. Mat. 11, 29. (6) Is. 55, 1; 65, 13. Bar. 2, 18. Luc. 1, 53. (7) Ps. 40, 1-2. Pild. 14, 21; 21, 21. Sir. 3, 30-31. Mat. 6, 14. Iac. 2, 17. (8) Ps. 14, 2; 16, 15; 23, 4; 72, 1. Avac. 1, 13. 1 Ioan 3, 2-3. Evr. 12, 14. (9) Iac. 3, 18. Evr. 12, 14. (10) 1 Petr. 2, 19; 3, 14. Rom. 8, 17. (11) Luc. 6, 22. 1 Petr. 4, 14. (12) 2 Paral. 36, 16. Mat. 21, 35; 23, 34-35. Luc. 6, 23. Fapt. 5, 41. (13) Marc. 9, 50. Luc. 14, 34-35.

14. Voi sînteți lumina lumii; nu poate o cetate aflată pe vîrf de munte să se ascundă.

15. Nici nu aprind făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor din casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, așa încît să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau prorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc.

18. Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul și pămîntul, o iotă sau o cîrtă din Lege nu va trece, pînă ce se vor face toate.

19. Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici, și va învăța așa pe oameni, foarte mic se va chema în împărăția cerurilor; iar cel ce va face și va învăța, acesta mare se va chema în împărăția cerurilor.

20. Căci zic vouă: Că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decît a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor.

21. Ați auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu uciți»; iar cine va uci, vrednic va fi de osîndă.

22. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se mînie pe fratele său vrednic va fi de osîndă; și cine va zice fratelui său: netrebnicul, vrednic va fi de judecata sinedrului; iar cine va zice: nebulule, vrednic va fi de gheena focului.

23. Deci, dacă îți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi întîi și împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul tău.

25. Împacă-te cu pîrișul tău degrabă, pînă ești cu el pe cale, ca nu

cumva pîrișul să te dea judecătorului, și judecătorul slujitorului și să fie aruncat în temniță.

26. Adevărat grăiesc ție: Nu vei ieși de acolo, pînă ce nu vei fi dat cel de pe urmă ban.

27. Ați auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu săvîrșești adulter».

28. Eu însă vă spun vouă: Că oricine se uită la femeie, poftind-o, a și săvîrșit adulter cu ea în inima lui.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l și aruncă-l de la tine, căci mai de folos îți este să piară unul din măduarele tale, decît tot trupul tău să fie aruncat în gheena.

30. Și dacă mina ta cea dreaptă te smintește pe tine, taie-o și o aruncă de la tine, căci mai de folos îți este să piară unul din măduarele tale, decît tot trupul tău să fie aruncat în gheena.

31. S-a zis iarăși: «Cine va lăsa pe femeia sa, să-i dea carte de despărțire».

32. Eu însă vă spun vouă: Că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrîinare, o face să săvîrșească adulter, și cine va lua pe cea lăsată săvîrșește adulter.

33. Ați auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu juri strîmb, ci să ții înaintea Domnului jurămintele tale».

34. Eu însă vă spun vouă: Să nu vă jurați nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu,

35. Nici pe pămînt, fiindcă este așternut al picioarelor Lui, nici pe Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat,

36. Nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poți să faci un fir de păr alb sau negru.

37. Ci cuvîntul vostru să fie: Ceea ce este da; și ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decît acestea, de la cel rău este.

(10) Deut. 6, 13; 10, 20. Iosua 24, 14. Luc. 4, 8. (12) Marc. 1, 14. Luc. 3, 20; 4, 14. Ioan 4, 43. (13) Iosua 19, 10, 33. Marc. 1, 21. Luc. 4, 16, 31. (15) Is. 8, 23. (16) Is. 9, 1; 42, 7. Luc. 1, 79; 2, 32. (17) Mat. 3, 2; 10, 7. Marc. 1, 14, 15. Luc. 10, 9. (18) Intel. 6, 16. Marc. 1, 16. Luc. 5, 1-2. Ioan 1, 35-42. (19) Ier. 16, 16. Mat. 8, 22. Marc. 1, 17. Luc. 5, 10. (20) Mat. 19, 27. Marc. 1, 18; 10, 28. Luc. 5, 11; 18, 28. (21) Marc. 1, 19-20. (22) Deut. 33, 9. Marc. 1, 20. (23) Mat. 9, 35; 24, 14. Marc. 1, 14, 39. Luc. 4, 14-15. (24) Marc. 6, 55. (25) Marc. 3, 7-8. Luc. 6,

(14) Pild. 4, 18. Filip. 2, 15. (15) Marc. 4, 21. Luc. 8, 16; 11, 33. (16) Pild. 4, 18. Ioan 15, 8. 1 Petr. 2, 12. Filip. 1, 11; 2, 15. (17) Mat. 3, 15. Rom. 3, 31. (18) Ps. 118, 89-90, 152. Is. 40, 8. Mal. 2, 6. Mat. 24, 35. Luc. 16, 17; 21, 33. (19) 1 Ezd. 7, 10. Iac. 2, 10. (20) Rom. 9, 31. (21) Ies. 20, 13. Lev. 24, 17. Deut. 5, 17. Mat. 19, 18. Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. (22) 1 Ioan 3, 15. (23) Mat. 8, 4. Marc. 11, 25. (24) Is. 66, 5. Marc. 11, 25. (25) Pild. 25, 8. Sir. 8, 1-2. Mat. 6, 14; 18, 35. Luc. 12, 58. (26) Luc. 12, 59. (27) Ies. 20, 14. Deut. 5,

18. Marc. 10, 19. Luc. 18, 20. (28) Fac. 34, 2. Lev. 20, 10. 2 Reg. 11, 2. Iov 31, 1. Pild. 6, 25. Sir. 9, 8; 41, 25. (29) Deut. 13, 5-10. Pild. 1, 15-16. Mat. 18, 8-9. Marc. 9, 43, 47. Rom. 8, 13. (30) Mat. 18, 8. (31) Deut. 24, 1. Ier. 3, 1. Mat. 19, 7. Marc. 10, 4, 11. Luc. 16, 18. 1 Cor. 7, 10. (32) Mal. 2, 14-15. Mat. 19, 9. Marc. 10, 11. Luc. 16, 18. Rom. 7, 2. (33) Ies. 20, 7. Lev. 19, 12. Deut. 5, 11. Mat. 23, 16. (34) Ps. 10, 4. Is. 66, 1. Mat. 23, 16, 22. Iac. 5, 12. (35) Ps. 47, 3. Is. 66, 1. (37) Iac. 5, 12. 2 Cor. 1, 17.

38. Ați auzit că s-a zis: «Ochi pentru ochi și dinți pentru dinți».

39. Eu însă vă spun vouă: Nu vă împotriviți celui rău; iar cui te lovește peste obrazul drept, întoarce-i și pe celălalt.

40. Celui ce voiește să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-i și cămașa.

41. Iar de te va sili cineva să mergi o milă, mergi cu el două.

42. Celui care cere de la tine, dă-i; și de la cel ce voiește să se imprumute de la tine, nu întoarce fața ta.

43. Ați auzit că s-a zis: «Să iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrășmașul tău».

44. Iar Eu vă zic vouă: Iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvințați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc.

45. Ca să fiți fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele peste cei răi și peste cei buni și trimite ploaie peste cei drepti și peste cei nedrepți.

46. Căci dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veți avea? Au nu fac și vameșii același lucru?

47. Și dacă îmbrățișați numai pe frații voștri, ce faceți mai mult? Au nu fac și neamurile același lucru?

48. Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârșit este.

CAP. 6

Despre milostenie, rugăciune și post. Să nu ne străduim numai după cele pămîntești.

1. Luați aminte ca faptele dreptății voastre să nu le faceți înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de ei; altfel nu veți avea plată de la Tatăl vostru Cel din ceruri.

(38) Ieș. 21, 24. Lev. 24, 20. Deut. 19, 21. (39) Lev. 19, 17-18. Pild. 20, 22. Is. 50, 6. Pling. 3, 30. Luc. 6, 29. Iac. 3, 13. 1 Petr. 3, 9. Rom. 12, 17. 1 Cor. 6, 7. 1 Tes. 5, 15. (40) Luc. 6, 29. 1 Cor. 6, 7. (42) Deut. 15, 7, 8, 10. Sir. 4, 5. Luc. 6, 30. 34. (43) Lev. 19, 17-18. Deut. 23, 6. Mat. 22, 39. Marc. 12, 31. Iac. 2, 8. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. (44) Ps. 108, 28. Luc. 6, 27; 23. 34. Fapt. 7, 60. Rom. 12, 14. 1 Cor. 4, 12. (45) Deut. 4, 19. Sir. 18, 12. Luc. 6, 35. (46) Luc. 6, 32. (48) Lev. 11, 44; 19, 2; 20, 7. 26. Is. 38, 3. Luc. 6, 36. Iac. 1, 4. 1 Petr. 1, 15. Ef. 5, 1. CAP. 6. — (1) Deut. 24, 13. Ps. 111, 9. Pild. 4, 23. Mat. 23, 5. (2) Pild.

2. Deci, cînd faci milostenie, nu trimbița înaintea ta, cum fac fățarnicii în sinagogi și pe ulițe, ca să fie slăviți de oameni; adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor.

3. Tu însă, cînd faci milostenie, să nu știe stînga ta ce face dreapta ta,

4. Ca milostenia ta să fie într-ascuns și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.

5. Iar cînd vă rugați, nu fiți ca fățarnicii cărora le place, prin sinagogi și prin colțurile ulițelor, stînd în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor; adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor.

6. Tu însă, cînd te rogi, intră în camera ta și, închizînd ușa, roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.

7. Cînd vă rugați, nu spuneți multe ca neamurile, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate.

8. Deci nu vă asemănați lor, că știe Tatăl vostru de cele ce aveți trebuință mai înainte ca să cereți voi de la El.

9. Deci voi așa să vă rugați: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfîntească-se numele Tău;

10. Vie împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer și pe pămînt.

11. Pîinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi;

12. Și ne iartă nouă greșelele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

13. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a Ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin!

14. Că de veți ierta oamenilor greșelele lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc;

20, 6. Rom. 12, 8. (4) 1 Reg. 16, 7. Luc. 14, 14. (5) Mat. 15, 8. (6) 4 Reg. 4, 33. (7) 3 Reg. 18, 26. Eccl. 5, 1-2. Is. 1, 15. Sir. 7, 15. (8) Mat. 6, 32. (9) Deut. 32, 6. Ier. 3, 4. Iez. 36, 23. Luc. 11, 1-4. (10) 2 Reg. 15, 26. Ps. 4, 6; 21, 31. Mat. 26, 39. Luc. 22, 42. Fapt. 21, 14. (11) Pild. 30, 8. Luc. 11, 3. (12) Ps. 31, 6. Pild. 28, 13. Sir. 18, 12; 28, 1-2. Mat. 18, 21. Luc. 11, 4. (13) Deut. 13, 3. Jud. 2, 22. 3 Reg. 22, 22. 1 Paral. 29, 11. Ps. 50, 13; 118, 39. Is. 28, 19. Mat. 26, 41. Luc. 11, 4. Ioan 17, 15. 2 Petr. 2, 9. Apoc. 3, 10. (14) Sir. 28, 2. Marc. 11, 25. Luc. 6, 37. Ef. 4, 32. Col. 3, 13.

15. Iar de nu veți ierta oamenilor greșelele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelele voastre.

16. Cînd postiți, nu fiți triști ca fățarnicii; că ei își smolesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, și-au luat plata lor.

17. Tu însă, cînd postești, unge capul tău și fața ta o spală,

18. Ca să nu te arăți oamenilor că postești, ci Tatălui tău care este în ascuns, și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție.

19. Nu vă adunați comori pe pămînt, unde molia și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură.

20. Ci adunați-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă și nu le fură.

21. Căci unde este comoara ta, acolo va fi și inima ta.

22. Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat.

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care e în tine este întuneric, dar întunericul cu cît mai mult!

24. Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi și pe celălalt îl va disprețui; nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona.

25. De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiți pentru sufletul vostru ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca; au nu este sufletul mai mult decît hrana și trupul decît îmbrăcămîntea?

26. Priviți la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitnițe, și Tatăl vostru Cel ceresc le hrănește. Oare nu sinteți voi cu mult mai presus decît ele?

27. Și cine dintre voi, îngrijindu-se poate să adauge staturii sale un cot?

(15) Sir. 28, 1. 4. Mat. 18, 35. Marc. 11, 26. Iac. 2, 13. (16) Is. 58, 3. (17) Rut 3, 3. Eccl. 9, 8. Dan. 10, 3. (19) Iac. 5, 2-4. Evr. 13, 5. (20) Sir. 29, 14. Mat. 19, 21. Luc. 12, 21, 33. 1 Petr. 1, 4. 1 Tim. 6, 19. (21) Luc. 12, 34. (22) Luc. 11, 34. (23) Luc. 11, 35. (24) 3 Reg. 18, 24; 21, 7. Luc. 16, 13. Iac. 4, 4. 1 Ioan 2, 15. Rom. 6, 16. (25) Ps. 54, 23. Bar. 3, 18. Luc. 12, 22-23. 1 Petr. 5, 7. Filip. 4, 6. (26) Iov 38, 41. Ps. 146, 9. Luc. 12, 24. (27) Luc. 12, 25. (28) Luc. 12, 26. (29) 3 Reg. 4, 21. Luc. 12,

28. Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiți? Luați seama la crinii cîmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.

29. Și vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

30. Iar dacă iarba cîmpului, care astăzi este și miine se aruncă în cup-tor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu duceți grijă, spunînd: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca?

32. Că după toate acestea se străduiesc neamurile; știe doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveți nevoie de ele.

33. Căutați mai întîi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate acestea se vor adăuga vouă.

34. Nu vă îngrijiți de ziua de mîine, căci ziua de mîine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

CAP. 7

Sîrșitul predicii de pe munte. Judecata semenilor. Puterea rugăciunii. Calea mîntuirii și a pierzării. Ferirea de prooroci mincinoși.

1. Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Căci cu judecata cu care judecați, veți fi judecați, și cu măsura cu care măsurați, vi se va măsura.

3. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, și birna din ochiul tău nu o iei în seamă?

4. Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă să scot paiul din ochiul tău și iată birna este în ochiul tău?

5. Fățarnice, scoate întîi birna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte cinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le

27. (30) Mat. 16, 8. Luc. 12, 28. (31) Luc. 12, 29. (32) Mat. 6, 8. Luc. 12, 30. (33) Ieș. 23, 25. 3 Reg. 3, 13-14. Ps. 36, 25. Întel. 7, 10-11. Marc. 10, 30. Luc. 12, 31. 1 Tim. 4, 8. (4) Ieș. 16, 19. CAP. 7. — (1) Luc. 6, 37. Iac. 4, 11. Rom. 2, 1-3; 14, 10. 1 Cor. 4, 5. (2) Iosua 7, 25. Jud. 1, 7. Marc. 4, 24. Luc. 6, 38. (3) Ps. 49, 17-21. Pling. 3, 39-40. Luc. 6, 41. (4) Luc. 6, 42. (5) Ps. 50, 14. Luc. 6, 42. (6) Pild. 9, 7-8; 23, 9.

calce în picioare și, întorcându-se, să vă sfîșie pe voi.

7. Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide.

8. Că oricine cere ia, cel care caută află, și celui care bate i se va deschide.

9. Sau cine este omul acela între voi care, de va cere fiul său pline, oare el îi va da piatră?

10. Sau de-i va cere pește, oare el îi va da șarpe?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da cele bune celor care cer de la El?

12. Ci toate cîte voiți să vă facă vouă oamenii, asemenea și voi faceți lor, că aceasta este Legea și proorocii.

13. Intrați prin poarta cea strîmtă, că largă este poarta și lată este calea care duce la pieire și mulți sînt cei care o află.

14. Și strîmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sînt cei care o află.

15. Feriți-vă de proorocii mincinoși, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sînt lupi răpitori.

16. După roadele lor îi veți cunoaște. Au doară culeg oamenii struguri din spinii sau smochine din măracini?

17. Așa că orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele.

18. Nu poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune.

19. Iar orice pom care nu face roada bună se taie și se aruncă în foc.

20. De aceea, după roadele lor îi veți cunoaște.

21. Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția ceru-

rilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri.

22. Mult Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit și nu în numele Tău am scos demoni și nu în numele Tău minuni multe am făcut?

23. Și atunci voi mărturisii lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtați-vă de la Mine cei ce lucrați fărădelegea.

24. De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le îndeplinește asemenea-se va bărbatului înțelept care a clădit casa lui pe stîncă.

25. A căzut ploaia, au venit riurile mari, au suflat vînturile și au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stîncă.

26. Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le îndeplinește, asemenea-se va bărbatului nechibzuit care și-a clădit casa pe nisip.

27. Și a căzut ploaia și au venit riurile mari și au suflat vînturile și au izbit în casa aceea, și a căzut. Și căderea ei a fost mare.

28. Iar cînd Iisus a sfîrșit cuvintele acestea, mulțimile erau uimite de învățătura Lui.

29. Că îi învăța pe ei ca unul care are putere, iar nu cum îi învățau cărturarii lor.

CAP. 8

Iisus vindecă un leproș, pe sluga unui sutaș, pe soacra lui Petru și pe alți bolnavi. Linistește furtuna de pe mare și vindecă doi demonizați.

1. Și coborîndu-Se El din munte, mulțimi multe au mers după El.

2. Și iată un leproș, apropiindu-se, I se închina, zicînd: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești.

3. Și Iisus, întinzînd mîna, S-a atins de el, zicînd: Voiesc, curățește-te. Și îndată s-a curățit lepra lui.

43. Iac. 3, 11—12. (19) Mat. 3, 10. Luc. 3, 9. Ioan 15, 2—6. (20) Luc. 6, 44. (21) Os. 8, 2. Mat. 25, 11. Luc. 6, 46. Ioan 6, 40. Fapt. 19, 15. Iac. 1, 22. Rom. 2, 13. (22) Luc. 6, 46. 1 Cor. 13, 2. (23) Iov 13, 16. Ps. 5, 4; 6, 8. Luc. 13, 25. 27. (24) Luc. 6, 47—48. (25) Is. 4, 6. Mat. 16, 18. Luc. 6, 48. (26) Întel. 4, 4—5. Luc. 6, 49. (27) Is. 28, 18. Iez. 13, 11. Luc. 6, 49. (28) Mat. 22, 35. Marc. 1, 22; 6, 2. Luc. 2, 47; 4, 32. (29) Pild. 8, 6. Is. 50, 4. Mat. 21, 21. Marc. 1, 22. Luc. 4, 32. CAP. 8. — (2) Marc. 1, 40. Luc. 5, 12. (3) Marc. 1, 41. Luc. 5, 13.

4. Și i-a zis Iisus: Vezi, nu spune nimănui, ci mergi, arată-te preotului și adu darul pe care l-a rinduit Moise, spre mărturie lor.

5. Pe cînd intra în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaș, rugîndu-L.

6. Și zicînd: Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinuindu-se cumplit.

7. Și i-a zis Iisus: Venind, îl voi vindeca.

8. Dar sutașul, răspunzînd, I-a zis: Doamne, nu sînt vrednic să intri sub acoperișul meu, ci numai zi cu cuvîntul și se va vindeca sluga mea.

9. Că și eu sînt om sub stăpînirea altora și am sub mine ostași și-i spun acestuia: Du-te, și se duce; și celuilalt: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face.

10. Auzînd, Iisus S-a minunat și a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atîta credință.

11. Și zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în împărăția cerurilor.

12. Iar fiii împărăției vor fi aruncați în întinericul cel mai din afară; acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

13. Și a zis Iisus sutașului: Du-te, fie ție după cum ai crezut. Și s-a în-sănătoșit sluga lui în ceasul acela.

14. Și venind Iisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra acestuia zăcînd, prinsă de friguri.

15. Și S-a atins de mîna ei, și au lăsat-o frigurile și s-a sculat și îi slujea Lui.

16. Și făcîndu-se seară, au adus la El mulți demonizați și a scos duhurile cu cuvîntul și pe toți cei bolnavi i-a vindecat.

17. Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: «Acesta neputințele noastre a luat și bolile noastre le-a purtat».

(4) Lev. 13, 2; 14, 2—5. Mat. 5, 23; 9, 30. Marc. 1, 43—44; 5, 30. Luc. 5, 14; 8, 56; 17, 14. (5) Luc. 7, 2. (6) Luc. 7, 3. (8) Luc. 7, 6—7. (9) Luc. 7, 8. (10) Luc. 7, 9. (11) Is. 2, 2—3; 43, 5; 49, 12. Luc. 3, 8; 13, 28—29. (12) Întel. 17, 21. Mat. 13, 42; 21, 43; 22, 13; 24, 51. Iuda 1, 13. (13) Mat. 9, 29. Luc. 7, 10. (14) Marc. 1, 29—32. Luc. 4, 38. (15) Mat. 9, 25. Marc. 1, 31. Luc. 4, 39. (16) Marc. 1, 32. Luc. 4, 40. (17) Is. 53, 4. 1 Petr. 2, 24. (18) Marc. 4, 35. (19) Luc. 9, 57. (20) Luc. 9, 58. 2 Cor.

18. Și văzînd Iisus mulțime împrejurul Lui, a poruncit ucenicilor să treacă de cealaltă parte a mării.

19. Și apropiindu-se un cărturar, i-a zis: Învățătorule, Te voi urma oriunde vei merge.

20. Dar Iisus i-a răspuns: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi; Fiul Omului însă nu are unde să-și plece capul.

21. Un altul dintre ucenici I-a zis: Doamne, dă-mi voie întîi să mă duc și să îngrop pe tatăl meu.

22. Iar Iisus i-a zis: Vino după Mine și lasă morții să-și îngroape morții lor.

23. Intrînd El în corabie, ucenicii Lui L-au urmat.

24. Și, iată, furtună mare s-a ridicat pe mare, încît corabia se acoperea de valuri; iar El dormea.

25. Și venind ucenicii la El, L-au deșteptat zicînd: Doamne, mîntuiește-ne, că pierim.

26. Iisus le-a zis: De ce vă este frică, puțin credincioșilor? S-a sculat atunci, a certat vînturile și marea și s-a făcut liniște deplină.

27. Iar oamenii s-au mirat, zicînd: Cine este Acesta că și vînturile și marea ascultă de El?

28. Și trecînd El dincolo, în ținutul Gadarenilor, L-au întîmpinat doi demonizați, care ieșeau din morminte, foarte cumpliti, încît nimeni nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, au început să strige și să zică: Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuiești?

30. Departe de ei era o turmă mare de porci, păscînd.

31. Iar demonii îi rugau, zicînd: Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci.

32. Și El le-a zis: Duceți-vă. Iar ei, ieșînd, s-au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s-a aruncat de pe țîrm în mare și a pierit în apă.

8, 9. (21) Ag. 1, 4. Luc. 9, 59. (22) Mat. 4, 19. Luc. 9, 60. (23) Marc. 4, 35. Luc. 8, 22. (24) Ps. 43, 25; 106, 25. Marc. 4, 37. Luc. 9, 23. (25) 2 Paral. 20, 12. Cînt. 8, 5. Sir. 1, 27. Mat. 14, 30. Marc. 4, 38. Luc. 8, 24. 1, 27. Mat. 14, 30. Marc. 4, 38. Luc. 8, 24. (26) Ps. 64, 7; 88, 9. Is. 43, 2. Mat. 14, 31—32. Marc. 4, 39—40. Luc. 8, 24. (27) Pild. 30, 4. Marc. 4, 41. Luc. 8, 25. (28) Marc. 5, 1—5. Luc. 8, 26—27. (29) Marc. 1, 24; 5, 6—7. Luc. 4, 41. (30) Marc. 5, 11. Luc. 8, 32. (31) Marc. 5, 12. Luc. 8, 29, 32. (32) Marc. 5, 8—10, 13. Luc. 8, 33.

(7) 1 Paral. 28, 9. Cînt. 3, 4. Ier. 29, 13. Mat. 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13. Iac. 1, 5—6. (8) Pild. 8, 17. Luc. 11, 10. (9) Luc. 11, 11. (10) Luc. 11, 12. (11) Fac. 8, 21. Is. 49, 15. Luc. 11, 13. Iac. 1, 7. Evr. 12, 10. (12) Lev. 19, 18. Tob. 4, 15. Luc. 6, 31. Rom. 13, 8. (13) Sir. 21, 11. Luc. 13, 24. Fapt. 20, 29. (14) Luc. 13, 24. Fapt. 14, 22. (15) Deut. 13, 1—3. Ier. 14, 14; 23, 6. Mih. 3, 5. Mat. 24, 4. Marc. 13, 22. Fapt. 20, 29. 1 Ioan 4, 1. 2 Cor. 11, 15. (16) Mat. 7, 20. Luc. 6, 44. Iac. 3, 12. (17) Mat. 12, 33. 1 Tim. 5, 24. (18) Mat. 12, 32. Luc. 6,

33. Iar păzitorii au fugit și, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizații.

34. Și iată toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Iisus și, văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor.

CAP. 9

Vindecarea slăbănogului din Capernaum. Matei. Ucenicii lui Ioan Botezătorul. Fiica lui Iair și femeia bolnavă. Doi orbi și un mut. Secerișul și secerătorii.

1. Intrînd în corabie, Iisus a trecut și a venit în cetatea Sa.

2. Și iată, I-au adus un slăbănog zăcînd pe pat. Și Iisus, văzînd credința lor, a zis slăbănogului: Îndrăznește, fiule! Iertate sînt păcatele tale!

3. Dar unii dintre cărturari ziceau în sine: Acesta hulește.

4. Și Iisus, știînd gîndurile lor, le-a zis: Pentru ce cugetați rele în inimile voastre?

5. Căci ce este mai lesne a zice: Iertate sînt păcatele tale, sau a zice: Scoală-te și umblă?

6. Dar ca să știți că putere are Fiul Omului pe pămînt a ierta păcatele, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ți patul și mergi la casa ta.

7. Și, sculîndu-se, s-a dus la casa sa.

8. Iar mulțimile, văzînd acestea, s-au înspăimîntat și au slăvit pe Dumnezeu, Cel care dă oamenilor asemenea putere.

9. Și plecînd Iisus de acolo, a văzut un om care ședea la vîmă, cu numele Matei, și i-a zis acestuia: Vino după Mine. Și sculîndu-se, a mers după El.

10. Și pe cînd ședea El la masă, în casă, iată mulți vameși și păcătoși au venit și au șezut la masă împreună cu Iisus și cu ucenicii Lui.

11. Și văzînd fariseii, au zis ucenicilor: Pentru ce mănîncă Învățătorul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?

12. Și auzînd El, a zis: Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi.

13. Dar mergînd, învățați ce înseamnă: Milă voiesc, iar nu jertfă; că n-am venit să chem pe drepti, ci pe păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la El ucenicii lui Ioan, zicînd: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc?

15. Și Iisus le-a zis: Pot oare, fiii nunții să fie triști cită vreme mirele este cu ei? Dar vor veni zile cînd mirele va fi luat de la ei și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune un petec de postav nou la o haină veche, căci peticul acesta, ca umplutură, trage din haină și se face o ruptură și mai rea.

17. Nici nu pun oamenii vin nou în burduri vechi; altminterea burdurile crapă: vinul se varsă și burdurile se strică; ci pun vin nou în burduri noi și amîndouă se păstrează împreună.

18. Pe cînd le spunea acestea, iată un dregător, venînd, I s-a închinat, zicînd: Fieca mea a murit de curînd dar, venînd, pune mina Ta peste ea și va fi vie.

19. Atunci Iisus, sculîndu-Se, a mers după el împreună cu ucenicii.

20. Și iată o femeie cu scurgere de sînge de doisprezece ani, apropiîndu-se de El pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui.

21. Căci zicea în gîndul ei: Numai să mă ating de haina Lui și mă voi face sănătoasă;

22. Iar Iisus, întorcîndu-Se și văzînd-o, i-a zis: Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mîntuit. Și s-a tămăduit femeia din ceasul acela.

23. Iisus, venînd la casa dregătorului și văzînd pe cîntăreții din flaut și mulțimea tulburată, a zis:

24. Depărtați-vă, căci copila n-a murit, ci doarme. Dar ei rideau de El.

25. Iar după ce mulțimea a fost scoasă afară, intrînd, a luat-o de mină, și copila s-a sculat.

26. Și a ieșit vestea aceasta în tot ținutul acela.

27. Plecînd Iisus de acolo, doi orbi se țineau după El strigînd și zicînd: Miluiește-ne pe noi, Fiule al lui David.

28. După ce a intrat în casă, au venit la El orbi și Iisus i-a întrebat: Credeți că pot să fac Eu aceasta? Zis-au Lui: Da, Doamne!

29. Atunci S-a atins de ochii lor, zicînd: După credința voastră, fie vouă!

30. Și s-au deschis ochii lor. Iar Iisus le-a poruncit cu asprime, zicînd: Vedeți, nimeni să nu știe.

31. Iar ei, ieșînd, L-au vestit în tot ținutul acela.

32. Și plecînd ei, iată au adus la El un om mut, avînd demon.

33. Și fiind scos demonul, mutul a grăit. Iar mulțimile se minunau zicînd: Niciodată nu s-a arătat așa în Israel.

34. Dar fariseii ziceau: Cu domnul demonilor scoate pe demoni.

35. Și Iisus străbătea toate cetățile și satele, învățînd în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia împărăției și vindecînd toată boala și toată neputința în popor.

36. Și văzînd mulțimile, I s-a făcut milă de ele că erau necăjite și rătăcite ca niște oi care n-au păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor Lui: Secerișul e mult, dar lucrătorii sînt puțini.

38. Rugați, deci, pe Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul Său.

CAP. 10

Chemarea apostolilor și trimiterea lor la propovăduire.

1. Chemînd la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință.

2. Numele celor doisprezece apostoli sînt acestea: Întîi Simon, cel numit Petru, și Andrei, fratele lui; Iacov al lui Zevedeu și Ioan fratele lui;

3. Filip și Vartolomeu, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu și Levi ce se zice Tadeu;

4. Simon Cananeul și Iuda Iscarioteanul, cel care L-a vîndut.

5. Pe acești doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor și zicînd: În calea păgînilor să nu mergeți, și în vreo cetate de samarineni să nu intrați;

6. Ci mai degrabă mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

7. Și mergînd, propovăduiți, zicînd: S-a apropiat împărăția cerurilor.

8. Tămăduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i; în dar ați luat, în dar să dați.

9. Să nu aveți nici aur, nici arginți, nici bani în cingătorile voastre;

10. Nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. În orice cetate sau sat veți intra, cercetați cine este în el vrednic și acolo rămîneți pînă ce veți ieși.

(33) Marc. 5, 14. Luc. 8, 34. (34) 2 Reg. 6, 9. Marc. 5, 17. Luc. 8, 37. CAP. 9. — (1) Mat. 4, 13. Marc. 2, 1. (2) Marc. 2, 3. Luc. 5, 18; 7, 48. Iac. 5, 15. (3) Lev. 24, 11. Marc. 2, 6-7. Luc. 5, 21; 7, 49. (4) Ps. 139, 2. Mat. 12, 25. Marc. 2, 8. Luc. 5, 22. Ioan 2, 24-25. (5) Marc. 2, 9. Luc. 5, 23. (6) Marc. 2, 10-11. Luc. 5, 24. Ioan 5, 8. (7) Marc. 2, 12. Luc. 5, 25. (8) Mat. 9, 33. Marc. 2, 12. Luc. 5, 26. (9) Marc. 2, 14. Luc. 5, 27. (10) Marc. 2, 15. Luc. 5, 29. (11) Mat. 11, 19. Marc. 2, 16, 18. Luc. 5, 30; 7,

34. (12) 2 Paral. 36, 23. Marc. 2, 17. Luc. 5, 31. (13) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. Mih. 6, 6-8. Mat. 12, 7. Marc. 2, 17. Luc. 5, 32. 1 Tim. 1, 15. (14) Marc. 2, 18. Luc. 5, 33. (15) Is. 62, 5. Marc. 2, 19-20. Luc. 5, 34. Ioan 3, 29. (16) Marc. 2, 21. Luc. 5, 36. (17) Marc. 2, 22. Luc. 5, 37. (18) Marc. 5, 22. Luc. 8, 41. (19) Marc. 5, 24. (20) Lev. 15, 25. Marc. 5, 25. 27. Luc. 8, 43. (21) Marc. 5, 28. Luc. 8, 44. (22) Ps. 40, 3-4. Sir. 11, 21. Marc. 5, 30, 34. Luc. 8, 48; 17, 19.

(23) Marc. 5, 38. Luc. 8, 49. (24) Marc. 5, 39-40. Luc. 8, 52-53. (25) Luc. 8, 54. (26) Luc. 7, 17. (27) Mat. 15, 22; 20, 30. Marc. 10, 47-49. Luc. 18, 35-38. (28) Luc. 18, 40. (29) Mat. 8, 13. Marc. 10, 52. Luc. 5, 13. (30) Mat. 8, 3-4; 12, 18. Marc. 1, 43-44; 5, 43. Luc. 8, 56. (31) Marc. 1, 45. Luc. 18, 43. (32) Is. 35, 6. Luc. 11, 14. (33) Mat. 9, 8. Luc. 11, 14. (34) Mat. 12, 24. Marc. 3, 22. Luc. 11, 15. (35) Cînt. 7, 12-14. Mat. 4, 23. Marc. 6, 6. Luc. 13, 22. (36) Num. 27, 17. Is. 53, 6. Iez. 34, 5. Zah. 10, 2. Marc. 6, 34. (37) Luc.

10, 2. Ioan 4, 35. (38) Luc. 10, 2. 2 Tes. 3, 1. CAP. 10. — (1) Marc. 3, 14. Luc. 6, 13; 9, 1. Fapt. 16, 18. (2) Ioan 1, 42. Fapt. 1, 13. (3) Marc. 3, 18. Luc. 6, 15. (4) Mat. 26, 14. Marc. 3, 19. Luc. 6, 16. Ioan 13, 21. (5) 4 Reg. 17, 24. (6) Is. 53, 6. Ier. 50, 6. Iez. 34, 5, 16. Mat. 15, 24; 18, 11. Fapt. 3, 26; 13, 26. (7) Mat. 4, 17. Luc. 9, 2. (8) Luc. 10, 9. (9) Lev. 19, 13. Marc. 6, 8. Luc. 9, 3; 10, 4; 22, 35. (10) Num. 18, 31. Sir. 7, 32-33. Luc. 10, 7. 1 Cor. 9, 14. 1 Tim. 5, 18. (11) Inj. 6, 16. Marc. 6, 10. Luc. 9, 4.

12. Și intrind în casă, urați-i, zicînd: «Pace casei acesteia».

13. Și dacă este casa aceea vrednică, vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră întoarce-se la voi.

14. Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre.

15. Adevărat grăiesc vouă, mai ușor va fi pămîntului Sodomei și Gomorei, în ziua judecării, decît cetății aceleia.

16. Iată Eu vă trimit pe voi ca pe niște oi în mijlocul lupilor; fiți dar înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeii.

17. Feriți-vă de oameni, căci vă vor da pe mîna sinedristilor și în sinagogile lor vă vor bate cu biciul.

18. La dregători și la regi veți fi duși pentru Mine, spre mărturie lor și păgînilor.

19. Iar cînd vă vor da pe voi în mîna lor, nu vă îngrijiiți cum sau ce veți vorbi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiți;

20. Fiindcă nu voi știți care vorbiți, ci Duhul Tatălui vostru este care grăiește întru voi.

21. Va da frate pe frate la moarte și tată pe fiu și se vor scula copiii împotriva părinților și-i vor ucide.

22. Și veți fi urîți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda pînă în sfîrșit, acela se va mîntui.

23. Cînd vă urmăresc pe voi în cetatea aceasta, fugiți în cealaltă; adevărat grăiesc vouă: nu veți sfîrși cetățile lui Israel, pînă ce va veni Fiul Omului.

24. Nu este ucenic mai presus de învățătorul său, nici slugă mai presus de stăpînul său.

25. Destul este ucenicului să fie ca învățătorul și slugii ca stăpînul. Dacă pe stăpînul casei l-au numit Beelzebul, cu cît mai mult pe casnicii lui?

26. Deci nu vă temeți de ei, căci nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală și nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut.

27. Ceea ce vă grăiesc la întuneric, spuneți la lumină și ceea ce auziți la ureche, propovăduiți de pe case.

28. Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeți-vă mai curînd de acela care poate și sufletul și trupul să le piardă în gheena.

29. Au nu se vînd două vrăbii pe un ban? Și nici una din ele nu va cădea pe pămînt fără știrea Tatălui vostru.

30. La voi însă și perii capului, toți sînt numărați.

31. Așadar nu vă temeți; voi știți cu mult mai de preț decît păsările.

32. Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu. Care este în ceruri.

33. Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor și Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu. Care este în ceruri.

34. Nu socotiți că am venit să aduc pace pe pămînt; n-am venit să aduc pace, ci sabie.

35. Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa.

36. Și dușmanii omului (vor fi) casnicii lui.

37. Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decît pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decît pe Mine nu este vrednic de Mine.

(12) Luc. 10, 5. (13) Luc. 10, 6. (14) Neem. 5, 13. Marc. 6, 11. Luc. 9, 5; 10, 11. Fapt. 13, 51; 18, 6. (15) Mat. 11, 24. Marc. 6, 11. Luc. 10, 12. (16) Ps. 114, 6. Cînt. 2, 14. Luc. 10, 3. Rom. 16, 19. 2 Cor. 1, 12. (17) Marc. 13, 9. Fapt. 5, 40. (18) Luc. 21, 12. (19) Ies. 4, 12. Ier. 1, 7. Marc. 13, 11. Luc. 12, 11; 21, 15. Ioan 16, 13. (20) Fac. 41, 16. 2 Reg. 23, 2. Marc. 13, 11. Luc. 12, 12. 1 Cor. 15, 20. (21) Mih. 7, 6. Marc. 13, 12. Luc. 21, 18. (22) Dan. 12, 12. Zah. 12, 3. Luc. 21, 17. (23) Mat. 2, 13. Fapt. 14, 6.

(24) Luc. 6, 40. Ioan 13, 16; 15, 20. (25) 4 Reg. 1, 2. Mat. 9, 34. Marc. 3, 23. Luc. 11, 15. Ioan 8, 48. (26) Ier. 1, 8. Marc. 4, 22. Luc. 8, 17; 12, 2. (27) Iov 12, 22. Luc. 12, 3. (28) Is. 8, 12-13; 51, 12. Luc. 12, 4. (29) Luc. 12, 6. (30) 1 Reg. 14, 45. Luc. 12, 7; 21, 18. Fapt. 27, 34. (31) Luc. 12, 7. (32) Marc. 8, 38. Luc. 9, 26; 12, 8. Rom. 10, 9. 2 Tim. 1, 8; 2, 12. Apoc. 3, 5. (33) Luc. 12, 9. (34) Luc. 12, 51. (35) Ier. 9, 4. Mih. 7, 6. Luc. 12, 53. (36) Mih. 7, 5-6. Sir. 6, 7. Ioan 13, 18. (37) Deut. 13, 6; 33, 9. Zah. 13, 3. Mat. 19, 29. Luc. 14, 26.

38. Și cel ce nu-și ia crucea și nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine.

39. Cine ține la sufletul lui îl va pierde, iar cine-și pierde sufletul lui pentru Mine îl va găsi.

40. Cine vă primește pe voi pe Mine Mă primește, și cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

41. Cine primește prooroc în nume de prooroc plată de prooroc va lua, și cine primește pe un drept în nume de drept răsplata dreptului va lua.

42. Și cel ce va da de băut unuia din aceștia mici numai un pahar cu apă rece, în nume de ucenic, adevărat grăiesc vouă: nu va pierde plata sa.

CAP. 11

Trimișii lui Ioan Botezătorul și măr-turia lui Iisus despre Ioan. Cetățile nepocăite. Lauda Tatălui. Chemarea către cei împovărați.

1. Sfirșind Iisus de dat aceste învățături celor doisprezece ucenici ai Săi, a trecut de acolo ca să învețe și să propovăduiască mai departe prin cetățile lor.

2. Și auzind Ioan, în închisoare, despre faptele lui Hristos, și trimițînd pe doi dintre ucenicii săi, au zis Lui:

3. Tu ești Cel ce vine, sau să așteptăm pe altul?

4. Și Iisus, răspunzînd, le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii își capătă vederea și schiopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește.

6. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.

7. După plecarea acestora, Iisus a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce-ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătinată de vînt?

(38) Mat. 16, 24. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23; 14, 27. (39) Marc. 8, 35. Luc. 9, 24; 17, 33. Ioan 12, 25. (40) Mat. 18, 5. Marc. 9, 37. Luc. 9, 48; 10, 16. Ioan 12, 44; 13, 20. 3 Ioan 1, 8. (41) 3 Reg. 17, 9. Sir. 12, 2. (42) Pild. 19, 17. Sir. 16, 15. Marc. 9, 41. Evr. 6, 10. CAP. 11. — (2) Mat. 14, 3. Luc. 7, 18. (3) Num. 24, 17. Deut. 18, 15. Luc. 7, 19. Ioan 6, 14. (4) Luc. 7, 22. (5) Ps. 21, 29; 38, 12. Is. 29, 18-19; 35, 5. Marc. 7, 37. Luc. 4, 18.

8. Dar de ce ați ieșit? Să vedeți un om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sînt în casele regilor.

9. Atunci de ce-ați ieșit? Să vedeți un prooroc? Da, zic vouă, și mai mult decît un prooroc.

10. Că el este acela despre care s-a scris: «Iată Eu trimit, înaintea feței Tale, pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta».

11. Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare decît Ioan Botezătorul; totuși cel mai mic în împărăția cerurilor este mai mare decît el.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul pînă acum împărăția cerurilor se ia prin străduință și cei ce se silesc pun mîna pe ea.

13. Toți proorocii și Legea au proorocit pînă la Ioan.

14. Și dacă voiti să înțelegeți, el este Ilie, cel ce va să vină.

15. Cine are urechi de auzit să audă.

16. Dar cu cine voi asemăna neamul acesta? Este asemenea copiilor care sed în piețe și strigă către alții,

17. Zicînd: V-am cîntat din fluiet și n-ați jucat; v-am cîntat de jale și nu v-ați tînguit.

18. Căci a venit Ioan, nici mîncînd, nici bînd, și spun: Are demon.

19. A venit Fiul Omului, mîncînd și bînd și spun: Iată om mîncăcios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor. Dar înțelepciunea s-a dovedit dreaptă din faptele ei.

20. Atunci a început Iisus să mustre cetățile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, căci nu s-au pocăit.

21. Vai ție, Horazine, vai ție, Bet-saida, că dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut minunile ce s-au făcut în voi, de mult, în sac și în cenușă, s-ar fi pocăit.

Ioan 2, 23. (6) Is. 8, 14. Mat. 26, 31. Luc. 7, 23. Rom. 9, 33. (7) Luc. 7, 24. (8) Luc. 7, 25. (9) Mat. 14, 5. Luc. 1, 76; 7, 26. (10) Mal. 3, 1. Marc. 1, 2. Luc. 7, 27. (11) Luc. 7, 28. (12) Luc. 16, 16. (13) Mal. 3, 24. Luc. 16, 16. (14) Mal. 3, 23. Mat. 17, 10. Marc. 9, 11. Luc. 1, 27. (15) Marc. 7, 16. Apoc. 2, 7. (16) Luc. 7, 31. (17) Luc. 7, 32. (18) Mat. 3, 4. (19) Pild. 8, 1. Mat. 9, 11. Luc. 7, 34-35; 15, 2. (20) Ințel. 2, 12. Luc. 10, 12-15. (21) Mat. 10, 15. Luc. 10, 13.

22. Dar zic vouă: Tirului și Sidonului le va fi mai ușor în ziua judecării, decât vouă.

23. Și tu, Capernaume: N-ai fost înălțat până la cer? Până la iad te vei coborî. Căci de s-ar fi făcut în Sodoma minunile ce s-au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi.

24. Dar zic vouă că pământului Sodomei îi va fi mai ușor în ziua judecării decât ție.

25. În vremea aceea, răspunzînd, Iisus a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, căci ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor.

26. Da, Părinte, căci așa a fost bunăvoința înaintea Ta.

27. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu și nimeni nu cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaște nimeni, decât numai Fiul și cel căruia va voi Fiul să-i descopere.

28. Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni pe voi.

29. Luați jugul Meu asupra voastră și învățați-vă de la Mine, că sînt blînd și smerit cu inima și veți găsi odihnă sufletelor voastre.

30. Căci jugul Meu e bun și povara Mea este ușoară.

CAP. 12

Spicele de grîu smulse sîmbăta. Tădăduirea făcută sîmbăta. Hula împotriva Sfîntului Duh. Cine este adevărata rudă.

1. În vremea aceea, mergea Iisus, într-o zi de sîmbăta, printre semănături, iar ucenicii Lui au flămînzit și au început să smulgă spice și să mănînce.

2. Văzînd aceasta, fariseii au zis Lui: Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu se cuvine să facă sîmbăta.

3. Iar El le-a zis: Au n-ați citit ceea ce a făcut David cînd a flămînzit, el și cei ce erau cu el?

4. Cum a intrat în casa Domnului și a mințat plinile punerii înainte, care nu se cuveneau lui să le mănînce, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților?

5. Sau n-ați citit în Lege că preoții, sîmbăta, în templu, calcă sîmbăta și sînt fără de vină?

6. Ci grăiesc vouă că mai mare decât templul este aici.

7. Dacă știți ce înseamnă: Milă voiesc iar nu jertfă, n-ați fi osîndit pe cei nevinovați.

8. Că Domn este și al sîmbetei Fiul Omului.

9. Și trecînd de acolo, a venit în sinagoga lor.

10. Și iată un om avînd mîna uscată. Și L-au întrebat, zicînd: Căde-se, oare, a vindeca sîmbăta? Ca să-L învinuiască.

11. El le-a zis: Cine va fi între voi omul care va avea o oaie și, de va cădea ea sîmbăta în groapă, nu o va apuca și o va scoate?

12. Cu cît se deosebește omul de oaie! De aceea se cade a face bine sîmbăta.

13. Atunci i-a zis omului: Întinde mîna ta. El a întins-o și s-a făcut sănătoasă ca și cealaltă.

14. Și ieșînd, fariseii s-au sfătuit împotriva Lui cum să-L piardă.

15. Iisus însă, cunoscîndu-l, S-a dus de acolo. Și mulți au venit după El și i-a vindecat pe toți.

16. Dar le-a poruncit ca să nu-L dea în vileag.

17. Ca să se împlinescă ceea ce s-a spus prin Isaia prorocul, care zice:

18. «Iată Fiul Meu pe Care L-am ales, iubitul Meu întru Care a binevoit sufletul Meu; pune-voi Duhul Meu peste El și judecată neamurilor va vesti.

21, 3-6. Marc. 2, 25. Luc. 6, 3. (4) Ies. 29, 32-33. Marc. 2, 26. Luc. 6, 4. (5) Lev. 2, 9; 8, 31; 24, 5, 8-9. Num. 28, 9. Ioan 7, 22. (7) Os. 6, 6. Mih. 6, 6. Mat. 9, 13. (8) Marc. 2, 28. Luc. 6, 5. (9) Marc. 3, 1. Luc. 6, 6. (10) Marc. 3, 1. Luc. 6, 6-7; 13, 14. Ioan 9, 16. (11) Ies. 23, 4. Deut. 2, 1-4. Luc. 14, 5. (12-13) Marc. 3, 4-5. Luc. 6, 10. (14) Ps. 2, 1. Marc. 3, 6. Luc. 6, 11. Ioan 5, 18. (15) Mat. 19, 2. Marc. 3, 7. (16) Mat. 9, 30. Marc. 3, 12. Luc. 5, 14. (18) Is. 42, 1; 49, 3; 52, 13.

19. Nu se va certa, nici nu va striga, nu va auzi nimeni, pe ulițe, glasul Lui.

20. Trestie strivită nu va frînge și festilă fumegîndă nu va stinge, pînă ce nu va scoate, spre biruință, judecata.

21. Și în numele Lui vor nădăjdui neamurile.

22. Atunci au adus la El pe un demonizat, orb și mut, și l-a vindecat, încît cel orb și mut vorbea și vedea.

23. Mulțimile toate se mirau zicînd: Nu este, oare, Acesta, Fiul lui David?

24. Fariseii însă, auzînd, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni decât cu Beelzebul, căpetenia demonilor.

25. Cunoscînd gîndurile lor, Iisus le-a zis: Orice împărăție care se dezbină în sine se pustiește, orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dăinui.

26. Dacă satana scoate pe satana, s-a dezbinat în sine; dar atunci cum va dăinui împărăția lui?

27. Și dacă Eu scot pe demoni cu Beelzebul, feciorii voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecatori.

28. Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

29. Cum poate cineva să intre în casa celui tare și să-i jefuiască lucrurile, dacă nu va lega întîi pe cel tare și pe urmă să-i prade casa?

30. Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu adună cu Mine risipește.

31. De aceea vă zic: Orice păcat și orice hulă se va ierta oamenilor, dar hula împotriva Duhului nu se va ierta.

32. Celui care va zice cuvînt împotriva Fiului Omului, se va ierta

lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfînt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie.

33. Ori spuneți că pomul este bun și rodul lui e bun, ori spuneți că pomul este rău și rodul lui e rău, căci după roada se cunoaște pomul.

34. Pui de vipere, cum puteți să graiți cele bune, odată ce sinteți răi? Căci din prisosul inimii grăiește gura.

35. Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe cînd omul cel rău, din comoara lui cea rea scoate afară cele rele.

36. Vă spun că pentru orice cuvînt deșert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecării.

37. Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, și din cuvintele tale vei fi osîndit.

38. Atunci I-au răspuns unii dintre cărturari și farisei, zicînd: Învățătorule, voim să vedem de la Tine un semn.

39. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Neam viclean și desfrînat cere semn, dar semn nu i se va da, decât semnul lui Ionă prorocul.

40. Că precum a fost Ionă în pîntecele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi și Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osîndi, că s-au pocăit la propovăduirea lui Ionă; iată aici este mai mult decât Ionă.

42. Regina de la miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta și-l va osîndi, căci a venit de la marginea pământului ca să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată aici este mai mult decât Solomon.

43. Și cînd duhul necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără apă, căutînd odihnă și nu găsește.

(22) Luc. 10, 14. (23) Is. 14, 12. Plîng. 2, 1. Luc. 10, 15. (24) Mat. 10, 15. Luc. 10, 12. (25) Iov 17, 4. Ps. 8, 2; 118, 130. Pild. 9, 4. Sir. 19, 21. Luc. 10, 21; 18, 17. Ioan 9, 39. 1 Cor. 1, 19, 21, 27; 2, 8. 2 Cor. 11, 3. (26) Luc. 10, 21. (27) Mat. 16, 17. Luc. 10, 22. Ioan 1, 18; 3, 35; 6, 46; 10, 15. (28) Is. 28, 12; 55, 1. Ier. 31, 25. (29) Num. 12, 3. Ier. 6, 16. Zah. 9, 9. Sir. 6, 30; 51, 33. Ioan 13, 15. (30) 1 Ioan 5, 3. Filip. 4, 12. CAP. 12. — (1) Deut. 23, 25. Marc. 2, 23. Luc. 6, 1. (2) Ies. 20, 8, 10. Marc. 2, 24. Luc. 6, 2. (3) 1 Reg.

(19) Is. 42, 2. (20) Is. 42, 3. (21) Is. 11, 10; 42, 4. Rom. 15, 12. (22) Luc. 11, 14. (23) Luc. 11, 14. (24) Sir. 27, 6. Mat. 9, 34. Marc. 3, 22. Luc. 11, 15. (25) Marc. 3, 24. Luc. 11, 17. Ioan 2, 25. (26) Marc. 3, 26. Luc. 11, 18. (27) Luc. 11, 19. (28) Ies. 8, 19. Dan. 2, 44. Luc. 11, 20. Ioan 3, 8. (29) Is. 49, 24. Marc. 3, 27; 9, 40. Luc. 11, 21. (30) Luc. 9, 50; 11, 23. (31) Marc. 3, 28. Luc. 12, 10. 1 Ioan 5, 16. (32) Is. 22, 14. Marc. 3, 29. (33) Mat. 7, 17-18. Luc. 6, 43. (34) Cînt. 4, 11. Is. 59, 5. Sir. 34, 4. Mat.

3, 7; 23, 33. Luc. 6, 45. (35) Ps. 36, 30; 39, 12. Pild. 10, 21. Luc. 6, 45. (36) Întel. 1, 9. Rom. 14, 12. Ef. 4, 29; 5, 4. (37) Iov 15, 6. Luc. 19, 22. (38) Mat. 16, 1. Marc. 8, 11. Ioan 2, 18; 6, 30. 1 Cor. 1, 22. (39) Is. 57, 3. Mat. 16, 4. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. Ioan 4, 48. (40) Iona 1, 15; 2, 1, 11. Luc. 11, 30. (41) Deut. 18, 18; 34, 10. Iona 3, 5. Luc. 11, 32. (42) 3 Reg. 4, 34; 10, 1. 2 Paral. 9, 1. Luc. 11, 31. (43) Iov 1, 7. Luc. 11, 24.

44. Atunci zice: Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieșit; și venind, o află golită, măturată și împodobită.

45. Atunci se duce și ia cu sine alte șapte duhuri mai rele decât el și, intrind, sălășluiesc aici și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dinții. Așa va fi și cu acest neam viclean.

46. Și încă vorbind El mulțimilor, iată mama și frații * Lui stăteau afară, căutând să vorbească cu El.

47. Cineva l-a zis: Iată mama Ta și frații Tăi stau afară, căutând să-ți vorbească.

48. Iar El i-a zis: Cine este mama Mea și cine sînt frații Mei*?

49. Și, întinzînd mîna către ucenicii Săi, a zis: Iată mama Mea și frații Mei.

50. Că oricine va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela îmi este frate și soră și mamă.

CAP. 13

Șapte pilde despre Împărăția cerurilor. Iisus neluat în seamă în cetatea Sa.

1. În ziua aceea, ieșind Iisus din casă, sedea lîngă mare.

2. Și s-au adunat la El mulțimi multe, încît intrînd în corabie sedea în ea și toată mulțimea sta pe țarm.

3. Și le-a grăit lor multe, în pilde, zicînd: Iată a ieșit semănătorul să semene.

4. Și pe cînd semăna, unele semințe au căzut lîngă drum și au venit păsările și le-au mîncat.

5. Altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pămînt mult și îndată au răsărit, că n-aveau pămînt adînc;

6. Iar cînd s-a ivit soarele, s-au pălit de arșită și, neavînd rădăcină, s-au uscat.

7. Altele au căzut între spinii, dar spinii au crescut și le-au înăbușit.

8. Altele au căzut pe pămînt bun și au dat rod: una o sută, alta șaizeci, alta treizeci.

9. Cine are urechi de auzit să audă.

10. Și ucenicii, apropiindu-se de El, l-au zis: De ce le vorbești lor în pilde?

11. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Pentru că vouă vi s-a dat să cunoașteți tainele împărăției cerurilor, pe cînd acelor nu li s-a dat.

12. Căci celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua.

13. De aceea le vorbesc în pilde, că, văzînd, nu văd și, auzînd, nu aud, nici nu înțeleg.

14. Și se împlinește cu ei proorocia lui Isaia, care zice: «Cu urechile veți auzi, dar nu veți înțelege, și cu ochii vă veți uita, dar nu veți vedea».

15. Căci inima acestui popor s-a învîrtoșat și cu urechile aude greu și ochii lui s-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și cu inima să înțeleagă și să se întoarcă, și Eu să-i tămăduiesc pe ei.

16. Dar fericiți sînt ochii voștri că văd și urechile voastre că aud.

17. Căci adevărat grăiesc vouă că mulți prooroci și drepti au dorit să vadă cele ce priviți voi, și n-au văzut, și să audă cele ce auziți voi, și n-au auzit.

18. Voi, deci, ascultați pilda semănătorului:

19. De la oricine aude cuvîntul împărăției și nu-l înțelege, vine cel viclean și răpește ce s-a semănat în inima lui; aceasta este sămînța semănată lîngă drum.

20. Cea semănată pe loc pietros este cel care aude cuvîntul și îndată îl primește cu bucurie,

21. Dar nu are rădăcină în sine, ci ține pînă la o vreme și, întîmplîndu-se strîmtoare sau prigoană pentru cuvînt, îndată se smîntește.

22. Cea semănată în spinii este cel care aude cuvîntul, dar grija acestei lumi și înșelăciunea avuției înăbușă cuvîntul și îl face neroditor.

23. Iar sămînța semănată în pămînt bun este cel care aude cuvîntul și-l înțelege, deci care aduce rod și face: unul o sută, altul șaizeci, altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înaintea, zicînd: Asemenea este împărăția cerurilor omului care a semănat sămînță bună în țarina sa.

25. Dar pe cînd oamenii dormeau, a venit vrăjmașul lui, a semănat neghină printre grîu și s-a dus.

26. Iar dacă a crescut paiul și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina.

27. Venind slugile stăpînului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sămînță bună în țarina ta? De unde dar are neghină?

28. Iar el le-a răspuns: Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Slugile i-au zis: Voiești deci să ne ducem și s-o plivim?

29. El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina, să smulgeți odată cu ea și grîul.

30. Lăsați să crească împreună și grîul și neghina, pînă la seceriș, și la vremea secerișului voi zice sece-

rătorilor: Pliviți înții neghina și le-gați-o în snopi ca s-o ardem, iar grîul adunați-l în jitnița mea.

31. O altă pildă le-a pus înaintea, zicînd: Împărăția cerurilor este asemenea grăunțelului de muștar, pe care, luîndu-l, omul l-a semănat în țarina sa.

32. Și care este mai mic decât toate semințele, dar cînd a crescut este mai mare decât toate legumele și se face pom, încît vin păsările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este împărăția cerurilor aluatului pe care, luîndu-l, o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, pînă ce s-a dospit toată.

34. Toate acestea le-a vorbit Iisus mulțimilor în pilde, și fără pildă nu le grăia nimic,

35. Ca să se împlinească ce s-a spus prin proorocul care zice: «Deschide-voi în pilde gura Mea, spune-voi cele ascunse de la întemeierea lumii».

36. După aceea, lăsînd mulțimile, a venit în casă, iar ucenicii Lui s-au apropiat de El, zicînd: Lămurește-ne nouă pilda cu neghina din țarină.

37. El, răspunzînd, le-a zis: Cel ce seamănă sămînța cea bună este Fiul Omului.

38. Țarina este lumea; sămînța cea bună sînt fiii împărăției; iar neghina sînt fiii celui rău.

39. Dușmanul care a semănat-o este diavolul; secerișul este sfîrșitul lumii, iar secerătorii sînt ingerii.

40. Și, după cum se alege neghina și se arde în foc, așa va fi la sfîrșitul veacului.

41. Trimite-va Fiul Omului pe ingerii Săi, vor culege din împărăția Lui toate smîntelile și pe cei ce fac fără-delegea,

42. Și-i vor arunca pe ei în cuptorul cu foc; acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

43. Atunci cei drepti vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă.

(44) Luc. 11, 24-25. (45) Luc. 11, 26. 2 Petr. 2, 20. Evr. 6, 4. (46) Marc. 3, 31. Luc. 8, 19. Ioan 2, 12. (47) Marc. 3, 32. (48) Marc. 3, 33. (49) Cînt. 8, 5. (50) Marc. 3, 34-35. Luc. 8, 21. Ioan 6, 40; 15, 14. CAP. 13. — (1) Marc. 4, 1. (2) Marc. 4, 2. Luc. 8, 4. (3) Marc. 4, 3. Luc. 8, 5. (4-5) Marc. 4, 4-5. Luc. 8, 5-6. (6-8) Marc. 4, 5-8. Luc. 8, 6-8. (9) Mat. 13, 43. Mat.

* Cuvîntul FRAȚI — referitor la «frații Domnului»: Matei 12, 46, 48-49; 13, 55. Marcu 3, 31-35; 6, 3. Luca 8, 19-21. Ioan 2, 12; 7, 3-5. Fapte 1, 14. I Cor. 9, 5. Gal. 1, 19 — redă cuvîntul grecesc *adelphoi* (în ebraică: *ah*), avînd următoarele SENSURI: frați, veri, rude apropiate. În toate aceste cazuri nu este vorba de frați propriu-zis, după trup, ci de rude apropiate, îndeosebi veri. În alte cazuri: Matei 28, 18. Ioan 20, 17-18, prin cuvîntul «frații Mei» se înțeleg apostolii (ucenicii) Mîntuitorului. (Aceste sensuri multiple ale cuvîntului *frate* sînt cunoscute din Vechiul Testament. Limba ebraică avînd un vocabular redus, unele cuvinte prezintă mai multe sensuri. Între acestea este și cuvîntul *frate*).

4, 9. (10-11) Întel. 2, 22. Marc. 4, 10-11. Luc. 8, 9-10. I Cor. 2, 10. (12) Mat. 25, 29. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18; 19, 26. (13) Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Ioan 9, 39. (14) Is. 6, 9. Ier. 5, 21. Iez. 12, 2. Marc. 4, 12. Luc. 8, 10. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (15) Is. 6, 10. Ioan 12, 40. Evr. 5, 11. (16) 2 Paral. 9, 7. Mat. 16, 17. Luc. 10, 23.

(17) Luc. 10, 21. 1 Petr. 1, 10. (18) Marc. 4, 13. 15. Luc. 8, 11. (19) Marc. 4, 14-15. Luc. 8, 12. (20) Is. 58, 2. Marc. 4, 16. (21) Marc. 4, 17. Luc. 8, 13. (22) Ier. 4, 3. Marc. 4, 18. Luc. 18, 24. (23) Fac. 26, 12. Marc. 4, 20. Luc. 8, 15. (24) Marc. 4, 26. (25) Marc. 4, 27. (26) Marc. 4, 28. (29) Mal. 3, 17. Mat. 3, 12. (31) Marc. 4, 30. Luc. 13,

18. (32) Marc. 4, 30-32. Luc. 13, 18-19. (33) Fac. 18, 6. Luc. 13, 20-21. (34) Marc. 4, 33. (35) Ps. 48, 4; 77, 2. Ef. 3, 8. (38) Cînt. 7, 12-14. Ioan 8, 44. Fapt. 13, 10. (39) Fac. 3, 15. Ioil 4, 13. Apoc. 14, 15-17. (40) Mat. 25, 41. 2 Petr. 3, 7. (41) Mat. 24, 31. (42) Mat. 3, 12; 8, 12. Apoc. 19, 20. (43) Dan. 12, 3. Întel. 3, 7; 10, 17. Mat. 13, 9.

44. Asemenea este împărăția cerurilor cu o comoară ascunsă în țarină, pe care, găsiind-o un om, a ascuns-o, și de bucuria ei se duce și vinde tot ce are și cumpără țarina aceea.

45. Iarăși este asemenea împărăția cerurilor cu un neguțator care caută mărgăritare bune.

46. Și aflind un mărgăritar de mult preț, s-a dus, a vândut toate cîte avea și l-a cumpărat.

47. Asemenea este iarăși împărăția cerurilor cu un năvod aruncat în mare și care adună tot felul de pești.

48. Iar cînd s-a umplut, l-au tras pescarii la mal și, șezînd, au ales în vase pe cei buni, iar pe cei răi i-au aruncat afară.

49. Așa va fi la sfîrșitul veacului: vor ieși îngerii și vor despărți pe cei răi din mijlocul celor drepi.

50. Și îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

51. Înțeles-ați toate acestea? Zis-au Lui: Da, Doamne.

52. Iar El le-a zis: De aceea, orice cărturar cu învățatură despre împărăția cerurilor este asemenea unui om gospodar, care scoate din vistieria sa noi și vechi.

53. Iar după ce Iisus a sfîrșit aceste pîlde, a trecut de acolo.

54. Și venind în patria Sa, îi învăța pe ei în sinagoga lor, încît ei erau uimiți și ziceau: De unde are El înțelepciunea aceasta și puterile?

55. Au nu este Acesta fiul teslarului? Au nu se numește mama Lui Maria și frații (verii) Lui: Iacov și Iosif și Simon și Iuda?

56. Și surorile (verișoarele) Lui au nu sînt toate la noi? Deci, de unde are El toate acestea?

57. Și se sminteau întru El. Iar Iisus le-a zis: Nu este prooroc disprețuit decît în patria lui și în casa lui.

58. Și n-a făcut acolo multe minuni, din pricina necredinței lor.

(44) Pild. 2, 4. (46) Pild. 2, 4; 8, 10. (47) Ier. 16, 16. Iez. 47, 9. (49) Mat. 25, 31-32. (50) Mat. 13, 42; 25, 41. (52) Cînt. 7, 14. Is. 8, 20. (54) Marc. 6, 1-2. Luc. 4, 16, 22. Ioan 7, 15. (55) Marc. 6, 3. Luc. 3, 23. Ioan 6, 42; 7, 27. (57) Marc. 6, 4. Luc. 4, 24. Ioan 4, 44. (58) Marc. 6, 5. CAP. 14. — (1) Marc. 6, 14. Luc. 9, 7; 23, 8. (2) Marc. 6,

CAP. 14

Tăierea capului lui Ioan Botezătorul. Iisus satură cinci mii de oameni, umblă pe mare, vindecă pe cei bolnavi care se ating de El.

1. În vremea aceea, a auzit tetrarhul Irod de vestea ce se dusec despre Iisus

2. Și a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el.

3. Căci Irod, prinzînd pe Ioan, l-a legat și l-a pus în temniță, pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său.

4. Căci Ioan îi zicea lui: Nu ți se cuvine s-o ai de soție.

5. Și voind să-lucidă, s-a temut de mulțime, că-l socotea pe el ca prooroc.

6. Iar prăznuind Irod ziua lui de naștere, fiica Irodiadei a jucat în mijloc și i-a plăcut lui Irod.

7. De aceea, cu jurămintă i-a făgăduit să-i dea orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de mama sa, a zis: Dă-mi, aici pe tîpsie, capul lui Ioan Botezătorul.

9. Și regele s-a întristat, dar, pentru jurămintă și pentru cei care se-deau cu el la masă, a poruncit să i se dea.

10. Și a trimis și a tăiat capul lui Ioan, în temniță.

11. Și capul lui a fost adus pe tîpsie și a fost dat fetei, iar ea l-a dus mamei sale.

12. Și, venind ucenicii lui, au luat trupul lui și l-au înmormîntat și s-au dus să dea de știre lui Iisus.

13. Iar Iisus, auzînd, S-a dus de acolo singur, cu corabia, în loc pustiu dar, aflînd, mulțimile au venit după El, pe jos, din cetăți.

14. Și ieșînd, a văzut mulțime mare și I S-a făcut milă de ei și a vindecat pe bolnavii lor.

14; 8, 28. Luc. 9, 19. (3) Marc. 6, 17. Luc. 3, 19-20. (4) Lev. 18, 16. Marc. 6, 18. (5) Mat. 21, 26. Marc. 6, 20. Luc. 20, 6. (6) Pild. 5, 5. Marc. 6, 21. (7) Os. 4, 11; 7, 5. Marc. 6, 22-23. (8) Marc. 6, 24. (11) Marc. 6, 26-28. Luc. 9, 9. (12) 1 Reg. 22, 21. Marc. 6, 29. (13) Marc. 6, 32-33. Luc. 9, 10. Ioan 6, 1. (14) Marc. 6, 34. Luc. 9, 11. Ioan 6, 2, 5.

15. Iar cînd s-a făcut seară, ucenicii au venit la El și I-au zis: Locul este pustiu și vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulțimilor ca să se ducă în sate, să-și cumpere mîncare.

16. Iisus însă le-a răspuns: N-au trebuință să se ducă; dați-le voi să mînce.

17. Iar ei I-au zis: Nu avem aici decît cinci pîini și doi pești.

18. Și El a zis: Aduceți-Mi-le aici.

19. Și poruncind să se așeze mulțimile pe iarba și luînd cele cinci pîini și cei doi pești și privind la cer, a binecuvîntat și, frîngînd, a dat ucenicilor pîinile, iar ucenicii mulțimilor.

20. Și au mîncat toți și s-au săturat și au strîns rămășițele de fărmături, douăsprezece coșuri pline.

21. Iar cei ce mîncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.

22. Și îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie și să treacă înaintea Lui, pe țarmul celălalt, pînă ce El va da drumul mulțimilor.

23. Iar dînd drumul mulțimilor, S-a suit în munte, ca să Se roage singur. Și, făcîndu-se seară, era singur acolo.

24. Iar corabia era acum la multe stadii departe de pămînt, fiind învîlăuită de valuri, căci vîntul era împotriva.

25. Iar la a patra strajă din noaptea, a venit la ei Iisus, umblînd pe mare.

26. Văzîndu-L umblînd pe mare, ucenicii s-au înspăimîntat, zicînd că e nălucă și de frică au strigat.

27. Dar El le-a vorbit îndată, zicîndu-le: Îndrăzniți, Eu sînt; nu vă temeți!

28. Iar Petru, răspunzînd, a zis: Doamne, dacă ești Tu, poruncește să vin la Tine pe apă.

29. El i-a zis: Vino. Iar Petru, coborîndu-se din corabie, a mers pe apă și a venit către Iisus.

(15) Num. 11, 21. Pild. 29, 25. Marc. 6, 35-36. (16) Marc. 6, 37. Luc. 9, 13. (17) Marc. 6, 38. Luc. 9, 13. Ioan 6, 9. (19) Jud. 7, 19. Marc. 6, 39-41; 8, 7. Ioan 6, 10-11. (20) 1 Reg. 9, 13. Sir. 18, 25. Marc. 6, 42-43; 8, 19. Luc. 9, 17. Ioan 6, 12. (21) Marc. 6, 44. Luc. 9, 14. (22) Ioan 6, 17. (23) Marc. 6, 46-47. Ioan 6, 15. (24) Marc. 6, 48. Ioan 6, 18. (25) Iov 9, 8. Marc. 6, 48. Ioan 6, 19. (26) Marc. 6, 49. (27) Ioan 6, 20. (30) Mat. 8, 25. (31) Mat. 8, 26. Iac. 1, 6. (32) Ps.

30. Dar văzînd vîntul, s-a temut și, începînd să se scufunde, a strigat, zicînd: Doamne, scapă-mă!

31. Iar Iisus, întinzînd îndată mîna, l-a apucat și a zis: Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?

32. Și suindu-se ei în corabie, s-a potolit vîntul.

33. Iar cei din corabie l s-au închinat, zicînd: Cu adevărat Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

34. Și, trecînd dincolo, au venit în pămîntul Ghenizaretului.

35. Și, cunoscîndu-L, oamenii locului aceuia au trimis în tot acel ținut și au adus la El pe toți bolnavii.

36. Și-L rugau ca numai să se atingă de poala hainei Lui; și cîți se atingeau se vindecau.

CAP. 15

Spălarea mîinilor. Femeia cananeeiană. Săturarea celor patru mii de oameni.

1. Atunci au venit din Ierusalim, la Iisus, fariseii și cărturarii, zicînd:

2. Pentru ce ucenicii Tăi calcă datina bătrînilor? Căci nu-și spală mîinile cînd mîncă pîine.

3. Iar El, răspunzînd, le-a zis: De ce și voi călcați porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?

4. Căci Dumnezeu a zis: Cîntește pe tatăl tău și pe mama ta, iar cine va blestema pe tată sau pe mamă, cu moarte să se sfîrșească.

5. Voi însă spuneți: Cel care va zice tatălui său sau mamei sale: Cu ce te-aș fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu,

6. Acela nu va cînsti pe tatăl său sau pe mama sa; și ați desființat cuvîntul lui Dumnezeu pentru datina voastră.

7. Fățarnicilor, bine a proorocit despre voi Isaia, cînd a zis:

106, 29. Ioan 1, 15. Mat. 8, 26. Marc. 6, 51. (33) Luc. 4, 41; 9, 20. Ioan 1, 49. (34) Marc. 6, 53. (35) Marc. 6, 54-55. Luc. 6, 18. (36) Marc. 3, 10; 6, 56. Luc. 6, 19. CAP. 15. — (1) Marc. 7, 1. (2) Marc. 7, 2-5. Luc. 11, 38. Col. 2, 8. (3) Lev. 18, 3. Num. 15, 40. Marc. 7, 9. Luc. 11, 39. (4) Ies. 20, 12; 21, 17. Lev. 19, 3; 20, 9. Deut. 5, 16. Pild. 20, 20. Sir. 3, 7-9. Marc. 7, 10. Ef. 6, 1-3. (5) Pild. 28, 24. Marc. 7, 11. (6) Marc. 7, 12-13. (7) Marc. 7, 6.

8. «Poporul acesta Mă cinstește cu buzele, dar inima lor este departe de Mine.

9. Și zadarnic Mă cinstesc ei, învățînd învățătură ce sînt porunci ale oamenilor».

10. Și chemînd la Sine mulțimile, le-a zis: Ascultați și înțelegeți:

11. Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci, apropiindu-se, ucenicii I-au zis: Știi că fariseii, auzind cuvîntul, s-au scandalizat?

13. Iar El, răspunzînd, a zis: Orice răsăd pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc, va fi smuls din rădăcină.

14. Lăsați-i pe ei; sînt călăuze oarbe, orbilor; și dacă orb pe orb va călăuzi, amîndoi vor cădea în groapă.

15. Și Petru, răspunzînd, l-a zis: Lămurește-ne nouă pilda aceasta.

16. El a zis: Acum și voi sînteți nepricepuți?

17. Nu înțelegeți că tot ce intră în gură se duce în pîntece și se aruncă afară?

18. Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă și acelea spurcă pe om.

19. Căci din inimă ies: gînduri rele, ucideri, adultere, desfrînări, furtisaguri, mărturii mincinoase, hule.

20. Acestea sînt care spurcă pe om, dar a minca cu mîini nespălate nu spurcă pe om.

21. Și ieșind de acolo, a plecat Iisus în părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Și iată o femeie cananeeancă, din acele ținuturi, ieșind striga, zicînd: Miluiește-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon.

23. El însă nu i-a răspuns nici un cuvînt; și apropiindu-se, ucenicii Lui îl rugau, zicînd: Slobozeste-o, că strigă în urma noastră.

24. Iar El, răspunzînd, a zis: Nu sînt trimis decît către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

(8) Is. 29, 13. Iez. 33, 31. Os. 7, 14. Am. 5, 23. Marc. 7, 6. (9) Deut. 4, 2. Is. 29, 13. Sir. 34, 7—8. Marc. 7, 7. (10) Marc. 7, 14. (11) Marc. 7, 15. Rom. 14, 14. (13) Ioan 15, 2. (14) Is. 9, 15; 42, 19. Ier. 5, 31. Luc. 6, 39. (15) Ps. 118, 68. Marc. 7, 17. (16) Mat. 16, 9. (17) Lev. 11, 47. Is. 17, 10—11. Marc. 7, 19. 1 Cor. 6, 13. (18) Marc. 7, 20. Iac. 3, 6. (19) Fac. 6, 5; 8, 21. Pild. 6, 14; 23, 26. Marc. 7, 21. (20) Marc. 7, 23. (21) Marc. 7, 24. (22) Mat. 9, 27. Marc. 7,

25. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicînd: Doamne, ajută-mă.

26. El însă, răspunzînd, i-a zis: Nu este bine să iei pîinea copiilor și s-o arunci cinilor.

27. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar și ciinii mîncă din fărîmiturile care cad de la masa stăpînilor lor.

28. Atunci, răspunzînd, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credința ta; fie ție după cum voiești. Și s-a tămăduit fiica ei din ceasul acela.

29. Și trecînd Iisus de acolo, a venit lîngă Marea Galileii și, suindu-Se în munte, a șezut acolo.

30. Și mulțimi multe au venit la El, avînd cu ei schiopi, orbi, muți, ciungi, și mulți alții și i-au pus la picioarele Lui, iar El i-a vindecat.

31. Încît mulțimea se minuna văzînd pe muți vorbind, pe ciungi sănătoși, pe schiopi umblînd și pe orbi văzînd, și slăveau pe Dumnezeu lui Israel.

32. Iar Iisus, chemînd la Sine pe ucenicii Săi, a zis: Milă îmi este de mulțime, că iată sînt trei zile de cînd așteaptă lîngă Mine și n-au ce să mîncească; și să-i slobozesc flămînzi nu voiesc, ca să nu se istovească pe drum.

33. Și ucenicii I-au zis: De unde să avem noi, în pustie, atîtea pîini, cît să săturăm atîta mulțime?

34. Și Iisus i-a întrebă: Cîte pîini aveți? Ei au răspuns: Șapte și puțini peștișori.

35. Și poruncind mulțimii să șadă jos pe pămînt,

36. A luat cele șapte pîini și pești și, mulțumînd, a frînt și a dat ucenicilor, iar ucenicii mulțimilor.

37. Și au mîncat toți și s-au săturat și au luat șapte coșuri pline, cu rămășițe de fărîmituri.

38. Iar cei ce au mîncat erau ca la patru mii de bărbați, afară de copii și de femei.

25. (24) Is. 11, 12; 53, 4—6. Ier. 50, 6. Iez. 34, 5, 16. Zah. 11, 4. Mat. 10, 6. Luc. 19, 10. Ioan 1, 11. (26) Marc. 7, 27. (27) Marc. 7, 28. (28) Marc. 7, 29. (29) Marc. 7, 31. (30) Is. 29, 18; 35, 5. Luc. 7, 22. (31) Marc. 7, 37. Luc. 7, 22. (32) Marc. 8, 1—3. Ioan 6, 5. (33) Num. 11, 13, 22. 4 Reg. 4, 43. Marc. 8, 4. (34) Deut. 8, 18. Mat. 16, 10. Marc. 6, 38; 8, 5. Ioan 6, 8, 9. (35) Marc. 8, 6. (37) Lev. 26, 26. 4 Reg. 4, 43. Marc. 8, 8, 20. Ioan 6, 11, 13. (38) Marc. 8, 9. Ioan 6, 10,

39. După aceea a dat drumul mulțimilor, S-a suit în corabie și S-a dus în ținutul Magdala.

CAP. 16

Semnele timpului. Aluatul fariseilor. Mărturisirea lui Petru. Cea dintîi veste a Patimilor. Urmarea lui Hristos.

1. Și apropiindu-se fariseii și saduchei și ispitindu-L, l-au cerut să le arate semn din cer.

2. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Cînd se face seară, ziceți: Mîine va fi timp frumos, pentru că e cerul roșu.

3. Iar dimineața ziceți: Astăzi va fi furtună, pentru că cerul este roșu-posomorît. Fățarnicilor, fața cerului știți s-o judecați, dar semnele vremilor nu puteți!

4. Neam viclean și adulter cere semn și semn nu se va da lui, decît numai semnul lui Ionă. Și, lăsîndu-i, a plecat.

5. Și venind ucenicii pe celălalt țărm, au uitat să ia pîini.

6. Iar Iisus le-a zis: Luați aminte și ferivi-vă de aluatul fariseilor și al saducheorilor.

7. Iar ei cugetau în sinea lor, zicînd: Aceasta, pentru că n-am luat pîine.

8. Dar Iisus, cunoscîndu-le gîndul, a zis: Ce cugetați în voi înșivă, puțîn credincioșilor, că n-ați luat pîine?

9. Tot nu înțelegeți, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pîini, la cei cinci mii de oameni, și cîte coșuri ați luat?

10. Nici de cele șapte pîini, la cei patru mii de oameni, și cîte coșuri ați luat?

11. Cum nu înțelegeți că nu despre pîini v-am zis? Ci ferivi-vă de aluatul fariseilor și al saducheorilor.

12. Atunci au înțeles că nu le-a spus să se ferească de aluatul pîinii, ci de învățătura fariseilor și a saducheorilor.

(39) Marc. 8, 10. CAP. 16. — (1) Mat. 12, 38. Marc. 8, 11. Luc. 11, 16. Ioan 2, 18, 4, 48; 6, 30. 1 Cor. 1, 22. (2) Luc. 12, 54. (3) Ier. 8, 7—8. Luc. 12, 56. (4) Iona 1, 3; 2, 1. Mat. 12, 39. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. (5) Marc. 8, 14. (6) Marc. 8, 15. Luc. 12, 1. Gal. 5, 8. (7) Marc. 8, 16. (8) Marc. 8, 17. (9) Mat. 15, 16. Ioan 6, 9. (10) Mat. 15, 34. Marc. 8, 20. (11) Marc. 8, 21. (12) Gal. 5, 8. (13) Dan. 7, 13—14. Marc. 8, 27. Luc. 9, 18. (14—15) Marc. 8, 28—29. Luc. 9, 7—9,

13. Și venind Iisus în părțile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicînd: Cine zic oamenii că sînt Eu, Fiul Omului?

14. Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alții Ilie, alții Ieremia sau unul dintre prooroci.

15. Și le-a zis: Dar voi cine ziceți că sînt?

16. Răspunzînd Simon Petru a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.

17. Iar Iisus, răspunzînd, i-a zis: Fericit ești Simone, fiul lui Ionă, că nu trup și singe ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri.

18. Și Eu îți zic ție, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui.

19. Și îți voi da cheile împărăției cerurilor și orice vei lega pe pămînt va fi legat și în ceruri, și orice vei dezlega pe pămînt va fi dezlegat și în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor Lui să nu spună nimănui că El este Hristosul.

21. De atunci a început Iisus să arate ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim și să pătimizească multe de la bătrîni și de la arhierei și de la cărturari și să fie ucis, și a treia zi să învieze.

22. Și Petru, luîndu-L la o parte, a început să-L dojenească, zicîndu-L: Fie-Ți milă de Tine, să nu Ți se întîmple Ție aceasta.

23. Iar El, întorcîndu-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală îmi ești; că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.

24. Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

20. (16) Mat. 14, 33. Marc. 3, 11; 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49; 6, 69; 11, 27. Fapt. 8, 37. Evr. 1, 2. (17) Mat. 11, 25, 27. Gal. 1, 16. (18) Is. 33, 20. Mat. 7, 25. Luc. 22, 31—32. Ioan 1, 42. 1 Petr. 2, 4. 1 Cor. 3, 11. Ef. 2, 20. Apoc. 21, 14. (19) Mat. 18, 18. Ioan 20, 23. (20) Marc. 8, 30. Luc. 9, 21. (21) Mat. 17, 23; 20, 18. Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 22. (22) Marc. 8, 32. (23) Marc. 8, 33. Rom. 8, 7. (24) Mat. 10, 38. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23; 14, 27. 1 Petr. 2, 21.

25. Că cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde; iar cine își va pierde sufletul pentru Mine îl va afla.

26. Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

27. Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

28. Adevărat grăiesc vouă: Sînt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea pînă ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în împărăția Sa.

CAP. 17

Schimbarea la față. Vindecarea lunaticului. A doua veste a Patimilor. Darea pentru Templu.

1. Și după șase zile, Iisus a luat cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui, și i-a dus într-un munte înalt, de o parte.

2. Și S-a schimbat la față, înaintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele, iar veșmintele Lui s-au făcut albe ca lumina.

3. Și iată, Moise și Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El.

4. Și, răspunzînd, Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă vrei, făcă aici trei colibe: Ție una, și lui Moise una, și lui Ilie una.

5. Vorbînd el încă, iată un nor luminos i-a umbrît pe ei, și iată glas din nor zicînd: «Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am binevoit; pe Acesta ascultați-L».

6. Și, auzînd, ucenicii au căzut cu fața la pămînt și s-au spăimîntat foarte.

7. Și Iisus S-a apropiat de ei, și, atîngîndu-i, le-a zis: Sculați-vă și nu vă temeți.

(25) Marc. 8, 35. Luc. 9, 24; 17, 33. Ioan 12, 25. (26) Ps. 48, 7-8. Marc. 8, 36. Luc. 9, 25. (27) Ps. 27, 5-6; 61, 10. Pild. 24, 12. Ier. 17, 10; 32, 19. Iez. 33, 20. Dan. 7, 10. Zah. 14, 5. Sir. 17, 18. Mat. 25, 31. Marc. 8, 38; 13, 26. Luc. 9, 26. Rom. 2, 6. 2 Cor. 5, 10. Apoc. 2, 23; 19, 14. (28) Marc. 8, 39. Luc. 9, 27. CAP. 17. — (1) Marc. 9, 1-2. Luc. 9, 28. (2) Marc. 9, 1-2. Luc. 9, 29. Ioan 1, 14. 2 Petr. 1, 16. (3) Marc. 9, 4. Luc. 9, 30. (4) Marc. 9, 5. Luc. 9, 33. (5) Deut. 18, 15. Is. 42, 1. Mat. 3, 17. Luc.

8. Și, ridicîndu-și ochii, nu au văzut pe nimeni, decît numai pe Iisus singur.

9. Și pe cînd se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicînd: Nimănu-i să nu spuneți ceea ce ați văzut, pînă cînd Fiul Omului Se va scula din morți.

10. Și ucenicii L-au întrebat, zicînd: Pentru ce dar zic cărturarii că trebuie să vină mai întîi Ilie?

11. Iar El, răspunzînd, a zis: Ilie într-adevăr va veni și va așeza la loc toate.

12. Eu însă vă spun vouă că Ilie a și venit, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el cîte au voit; așa și Fiul Omului va pătimi de la ei.

13. Atunci au înțeles ucenicii că Iisus le-a vorbit despre Ioan Botezătorul.

14. Și mergînd ei spre mulțime, s-a apropiat de El un om, căzîndu-l în genunchi,

15. Și zicînd: Doamne, miluiește pe fiul meu că este lunatic și pătimește rău, căci adesea cade în foc și adesea în apă.

16. Și l-am dus la ucenicii Tăi și n-au putut să-l vindece.

17. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic, pînă cînd voi fi cu voi? Pînă cînd va voi suferi pe voi? Aduceți-l aici la Mine.

18. Și Iisus l-a certat și demonul a ieșit din el și copilul s-a vindecat din ceasul acela.

19. Atunci, apropiîndu-se ucenicii de Iisus, l-au zis de o parte: De ce noi n-am putut să-l scoatem?

20. Iar Iisus le-a răspuns: Pentru puțină voastră credință. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință cît un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dîncolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu neputință.

3, 22; 9, 35. Ioan 5, 32. Fapt. 3, 22. 2 Petr. 1, 17. (6) Jud. 13, 20. Luc. 9, 34. 2 Petr. 1, 18. (7) Dan. 8, 18. (8) Luc. 9, 36. (9) Marc. 8, 30; 9, 9. Luc. 9, 21. (10) Mal. 3, 23. Mat. 11, 14. Marc. 9, 11. Ioan 1, 21. (11) Mal. 3, 24. Luc. 1, 16. Fapt. 3, 21. (12) Marc. 9, 12. (13) Mat. 14, 3, 10. (14) Marc. 9, 14, 17. Luc. 9, 38. (15) Marc. 9, 18, 22. (16) Luc. 9, 40. (17) Marc. 9, 19. (18) Luc. 9, 42. (19) Marc. 9, 28. (20) Iov 9, 5. Mat. 21, 21. Marc. 9, 23; 11, 23. Luc. 17, 6.

21. Dar acest neam de demoni nu iese decît numai cu rugăciune și cu post.

22. Pe cînd străbăteau Galileea, Iisus le-a spus: Fiul Omului va să fie dat în mîinile oamenilor.

23. Și-L vor omorî, dar a treia zi va învia. Și ei s-au întristat foarte!

24. Venind ei în Capernaum, s-au apropiat de Petru cei ce strîng darea (pentru Templu) și i-au zis: Învățătorul vostru nu plătește darca?

25. Ba, da! — a zis el. Dar intrînd în casă, Iisus i-a luat înainte, zicînd: Ce ți se pare, Simone? Regii pămîntului de la cine iau dări sau bir? De la fiii lor sau de la străini?

26. El l-a zis: De la străini. Iisus i-a zis: Așadar, fiii sînt scutiți.

27. Ci ca să nu-i smintim pe ei, mergînd la mare, aruncă undița și peștele care va ieși întîi, ia-l, și, deschizîndu-i gura, vei găsi un statir (un ban de argint). Ia-l și dă-l lor pentru Mine și pentru tine.

CAP. 18

Cine este mai mare în împărăția cerurilor. Puterea cheilor. De cîte ori vom ierta pe aproapele. Pilda celui ce datora zece mii de talanți.

1. În ceasul acela, s-au apropiat ucenicii de Iisus și l-au zis: Cine, oare, este mai mare în împărăția cerurilor?

2. Și chemînd la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor,

3. Și a zis: Adevărat zic vouă: De nu vă veți întoarce și nu veți fi precum pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor.

4. Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primește.

6. Iar cine va sminti pe unul dintr-aceștia mici care cred în Mine, mai

(21) Marc. 9, 29. (22) Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 22. 44; 24, 7. (23) Is. 53, 8. Mat. 16, 21; 20, 19. Luc. 9, 22. (24) Ies. 30, 13. CAP. 18. — (1-2) Marc. 9, 33-36. Luc. 9, 46-47; 22, 24. (3) Mat. 19, 14. Marc. 10, 15. Luc. 18, 16-17. (4) Marc. 10, 14. 1 Cor. 14, 20. (5) Mat. 10, 40. Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. (6) Marc. 9, 42. Luc. 17, 1-2. Rom. 14, 13. (7) Înțel. 4, 12. Mat. 26, 24. Luc. 17, 1. Rom. 14, 13. 1 Cor. 11, 19. (8) Mat. 5, 29-

bine i-ar fi lui să i se atîrne de gît o piatră de moară și să fie afundat în adîncul mării.

7. Vai lumii, din pricina smintelilor! Că sminteliile trebuie să vină, dar vai omului aceluia prin care vine sminteala.

8. Iar dacă mîna ta sau piciorul tău te smintește, taie-l și aruncă-l de la tine, că este bine pentru tine să intri în viață ciung sau schiop, decît, avînd amîndouă mîinile sau amîndouă picioarele, să fii aruncat în focul cel veșnic.

9. Și dacă ochiul tău te smintește, scoate-l și aruncă-l de la tine, că mai bine este pentru tine să intri în viață cu un singur ochi, decît, avînd amîndoi ochii, să fii aruncat în gheena focului.

10. Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul din aceștia mici, că zic vouă: Că îngerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui Meu, Care este în ceruri.

11. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mîntuiască pe cel pierdut.

12. Ce vi se pare? Dacă un om ar avea o sută de oi și una din ele s-ar rătăci, nu va lăsa, oare, în munți pe cele nouăzeci și nouă și ducîndu-se va căuta pe cea rătăcită?

13. Și dacă s-ar întîmpla s-o găsească, adevăr grăiesc vouă că se bucură de ea mai mult decît de cele nouăzeci și nouă, care nu s-au rătăcit.

14. Astfel nu este vrere înaintea Tatălui vostru, Cel din ceruri, ca să piară vreunul dintr-aceștia mici.

15. De-ți va greși ție fratele tău, mergi, muștră-l pe el între tine și el singur. Și de te va asculta, ai cîștigat pe fratele tău.

16. Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se satornicească tot cuvîntul.

30. Marc. 9, 43-45. (9) Deut. 13, 5-10. Ps. 118, 37. Mat. 5, 29. Marc. 9, 47. (10) 1 Reg. 6, 16. Ps. 33, 8. Iov 1, 6. Tob. 3, 16. Evr. 1, 14. Apoc. 8, 2. (11) Mat. 10, 6. Marc. 2, 17. Luc. 9, 56; 19, 10. Ioan 3, 17; 12, 47. 1 Tim. 1, 15. (12) Ier. 50, 6. Iez. 34, 4, 11. Luc. 15, 4. (13) Luc. 15, 5-7. (14) Luc. 15, 7-10. 2 Petr. 3, 9. (15) Lev. 19, 17. Sir. 19, 14. Luc. 17, 3. Iac. 5, 19-20. (16) Deut. 17, 6. Ioan 8, 17. 2 Cor. 13, 1. Evr. 10, 28.

17. Și de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserica, să-ți fie ție ca un păgîn și vameș.

18. Adevărat grăiesc vouă: Ori-cite veți lega pe pămînt, vor fi legate și în cer, și oricite veți dezlega pe pămînt, vor fi dezlegate și în cer.

19. Iarăși grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pămînt în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri.

20. Că unde sînt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sînt și Eu în mijlocul lor.

21. Atunci Petru, apropiindu-se de El, i-a zis: Doamne, de cîte ori va greși față de mine fratele meu și-i voi ierta lui? Oare pînă de șapte ori?

22. Zis-a lui Iisus: Nu zic ție pînă de șapte ori, ci pînă de șaptezeci de ori cîte șapte.

23. De aceea, asemănatu-s-a împărăția cerurilor omului împărat care a voit să se socotească cu slugile sale.

24. Și, începînd să se socotească cu ele, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanți.

25. Dar neavînd el cu ce să plătească, stăpînul său a poruncit să fie vîndut el și femeia și copiii și pe toate cîte are, ca să se plătească.

26. Deci, căzîndu-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicînd: Doamne, îngăduiește-mă și-ți voi plăti ție tot.

27. Iar stăpînul slugii aceleia, mi-lostvivîndu-se de el, i-a dat drumul și i-a iertat și datoria.

28. Dar, ieșînd, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el și care-i datora o sută de dinari. Și punînd mîna pe el, îl sugruma zicînd: Plătește-mi ce ești dator.

29. Deci, căzînd cel ce era slugă ca și el, îl ruga zicînd: Îngăduiește-mă și îți voi plăti.

30. Iar el nu voia, ci, mergînd, l-a aruncat în închisoare, pînă ce va plăti datoria.

(17) 1 Cor. 5, 11. 2 Tes. 3, 6, 14. (18) Mat. 16, 19. Ioan 20, 23. (19) 1 Ioan 3, 22; 5, 14. (20) Luc. 24, 15. (21) Mat. 6, 12. Luc. 17, 3-4. (22) Lev. 25, 39. Mat. 6, 14. Marc. 11, 25-26. Luc. 17, 4-5. Col. 3, 13. (23) 4 Reg. 4, 1. (33) Iac. 2, 13. (35) Mat. 5, 25; 6, 12-15. Marc. 11, 25-26. CAP. 19. — (1) Marc. 10,

31. Iar celelalte slugi, văzînd deci cele petrecute, s-au întristat foarte și, venînd, au spus stăpînului toate cele întîmplate.

32. Atunci, chemîndu-l stăpînul său li zise: Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat.

33. Nu se cădea, oare, ca și tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum și eu am avut milă de tine?

34. Și mîniindu-se stăpînul lui, l-a dat pe mîna chinuitorilor, pînă ce-i va plăti toată datoria.

35. Tot așa și Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veți ierta — fiecare fratelui său — din inimile voastre.

CAP. 19

Despre desfacerea căsătoriei. Iisus binecuvîntează pe copii. Tînărul cel bogat.

1. Iar după ce Iisus a sffrșit cu vintele acestea, a plecat din Galileea și a venit în hotarele Iudeii, dincolo de Iordan.

2. Și au mers după El mulțimi multe și i-a vindecat pe ei acolo.

3. Și s-au apropiat de El fariseii, ispitindu-L și zicînd: Se cuvine, oare, omului să-și lase femeia sa, pentru orice pricină?

4. Răspunzînd, El a zis: N-ați citit că Cel ce i-a făcut de la început i-a făcut bărbat și femeie?

5. Și a zis: Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amîndoi un trup.

6. Așa încît nu mai sînt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă.

7. Ei I-au zis Lui: Pentru ce, dar, Moise a poruncit să-i dea carte de despărțire și să o lase?

8. El le-a zis: Pentru învîrtoșarea inimii voastre, v-a dat voie Moise să lăsați pe femeile voastre, dar din început nu a fost așa.

1. Ioan 10, 40. (2) Mat. 12, 15. (3) Marc. 10, 2. (4) Fac. 1, 27; 5, 2. Mal. 2, 14-15. Marc. 10, 6. (5) Fac. 2, 24. Marc. 10, 7-8. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (6) Marc. 10, 9. 1 Cor. 7, 10. (7) Deut. 24, 1. Mat. 5, 31. Marc. 10, 4. (8) Deut. 20, 14. Marc. 10, 5,

9. Iar Eu zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrinare, și se va însura cu alta, săvîrșește adulter; și cine s-a însurat cu cea lăsată săvîrșește adulter.

10. Ucenicii I-au zis: Dacă astfel este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare.

11. Iar El le-a zis: Nu toți pricep cuvîntul acesta, ci aceia cărora le este dat.

12. Că sînt fameni care s-au născut așa din pîntecele mamei lor; sînt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni, și sînt fameni care s-au făcut fameni pe ei înșiși, pentru împărăția cerurilor. Cine poate înțelege să înțeleagă.

13. Atunci I s-au adus copii, ca să-și pună mîinile peste ei și să Se roage; dar ucenicii îi certau.

14. Iar Iisus a zis: Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la Mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor.

15. Și punîndu-și mîinile peste ei, S-a dus de acolo.

16. Și, iată, venînd un tînăr la El, I-a zis: Bunule învățător, ce bine să fac, ca să am viața veșnică?

17. Iar El a zis: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decît numai Unul Dumnezeu. Iar de vrei să intri în viață, păzește poruncile.

18. El I-a zis: Care? Iar Iisus a zis: Să nu ucizi, să nu săvîrșești adulter, să nu furi, să nu mărturisești strîmb;

19. Cîstește pe tatăl tău și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

20. Zis-a lui tînărul: Toate acestea le-am păzit din copilăria mea. Ce-mi mai lipsește?

21. Iisus i-a zis: Dacă voiești să fii desăvîrșit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor și vei avea comoară

în cer; după aceea, vino și urmează-Mi.

22. Ci, auzînd cuvîntul acesta, tînărul a plecat întristat, căci avea multe averi.

23. Iar Iisus a zis ucenicilor Săi: Adevărat zic vouă că un bogat cu greu va intra în împărăția cerurilor.

24. Și iarăși zic vouă că mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului, decît să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu.

25. Auzînd, ucenicii s-au uimit foarte, zicînd: Dar cine poate să se mintuiască?

26. Dar Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni aceasta e cu neputință, la Dumnezeu însă toate sînt cu putință.

27. Atunci Petru, răspunzînd, I-a zis: Iată noi am lăsat toate și Ți-am urmat Ție. Cu noi oare ce va fi?

28. Iar Iisus le-a zis: Adevărat zic vouă că voi cei ce Mi-ați urmat Mie, la înnoirea lumii, cînd Fiul Omului va ședea pe tronul slavei Sale, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecînd cele douăsprezece semînții ale lui Israel.

29. Și oricine a lăsat case sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau țarine, pentru numele Meu, înmulțit va lua înapoi și va moșteni viața veșnică.

30. Și mulți dintîi vor fi pe urmă, și cei de pe urmă vor fi întîi.

CAP. 20

Pilda despre lucrătorii tocmîi la vie. A treia vestire a Patimilor. Cererea fiilor lui Zevedeu. Cearta pentru înțîietate. Vindecarea celor doi orbi.

1. Căci împărăția cerurilor este asemenea unui om stăpîn de casă, care a ieșit dis-de-dimineată să toc mească lucrători pentru via sa.

2. Și învîndu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.

(9) Mat. 5, 32. Marc. 10, 11. Luc. 16, 18. (10) Pild. 21, 19. 1 Cor. 7, 32. (11) 1 Cor. 7, 2-9. (12) Is. 56, 3. Înțel. 3, 14. 1 Cor. 7, 7. (13) Marc. 10, 13. Luc. 18, 15. (14) Mat. 18, 3. Luc. 17, 16. (15) Fac. 48, 14. Marc. 10, 16. (16) Marc. 10, 17. Luc. 10, 25; 18, 18. (17) Deut. 6, 25. 1 Reg. 2, 2. Sir. 15, 15. Marc. 10, 18. Iac. 1, 17. (18) Is. 20, 13-16. Deut. 5, 17-20. Mat. 5, 21. Marc. 10, 19. (19) Is. 20, 12. Luc. 18, 20. (20) Marc. 10, 20. Luc. 16, 9; 18, 21. (21) Mat. 6, 20. Marc.

10, 21-22. Luc. 12, 33. Fapt. 2, 45. (22) Ps. 61, 10. Luc. 18, 23. (23) Pild. 11, 23. Marc. 10, 23-24. Luc. 18, 24. (24) Luc. 6, 24; 18, 25. (25) Marc. 10, 26. Luc. 18, 26. (26) Fac. 18, 14. Iov 42, 2. Ier. 32, 17. Zah. 8, 6. Marc. 10, 27. Luc. 1, 37; 18, 27. (27) Deut. 33, 9. Mat. 4, 20. Marc. 10, 28. Luc. 5, 11; 18, 28. (28) Înțel. 3, 8. Luc. 22, 28-30. 1 Cor. 6, 2. Avoc. 3, 21; 20, 4. (29) Marc. 10, 29-30. Luc. 18, 29-30. (30) Mat. 20, 16. Marc. 10, 31. Luc. 13, 30. CAP. 20 — (1) Neem. 9, 3. Mat. 21, 33.

3. Și ieșind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alții stînd în piață fără lucru.

4. Și le-a zis acelor: Mergeți și voi în vie, și ce va fi cu dreptul, vă voi da.

5. Iar ei s-au dus. Ieșind iarăși pe la ceasul al șaselea și al nouălea, a făcut tot așa.

6. Ieșind pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alții, stînd fără lucru, și le-a zis: De ce ați stat aici toată ziua fără lucru?

7. Zis-au lui: Fiindcă nimeni nu ne-a tocmît. Zis-a lor: Duceți-vă și voi în vie și ce va fi cu dreptul veți lua.

8. Făcîndu-se seară, stăpînul viei a zis către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrători și dă-le plata, începînd de la cei din urmă pînă la cei dintîi.

9. Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat cîte un dinar.

10. Și venind cei dintîi, au sosit că vor lua mai mult, dar au luat și ei tot cîte un dinar.

11. Și după ce au luat, căteau împotriva stăpînului casei.

12. Zicînd: Aceștia de pe urmă au făcut un ceas și i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei și arșița.

13. Iar el, răspunzînd, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ți fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar?

14. La ce este al tău și pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca și ție.

15. Au nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sînt bun?

16. Astfel vor fi cei de pe urmă întîi și cei dintîi pe urmă, că mulți sînt chemați, dar puțini aleși.

17. Și suindu-Se la Ierusalim, Iisus a luat de o parte pe cei doisprezece ucenici și le-a spus lor, pe cale:

18. Iată ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi dat pe mîna ahierieilor și a cărturarilor, și-L vor osîndi la moarte;

19. Și îl vor da pe mîna păgînilor, ca să-L batjocorească și să-L biciuiască și să-L răstignească, dar a treia zi va învia.

20. Atunci a venit la El mama fiilor lui Zevedeu împreună cu fiii ei, închinîndu-se și cerînd ceva de la El.

21. Iar El a zis ei: Ce vorești? Ea a zis Lui: Zi ca să șadă acești doi fii ai mei, unul de-a dreapta și altul de-a stînga Ta, întru împărăția Ta.

22. Dar Iisus, răspunzînd, a zis: Nu știți ce cereți. Puteți, oare, să beți paharul pe care-l voi bea Eu și cu botezul cu care Eu Mă botez să vă botezați? Ei I-au zis: Putem.

23. Și El a zis lor: Paharul Meu veți bea și cu botezul cu care Eu Mă botez vă veți boteza, dar a se dea de-a dreapta și de-a stînga Mea nu este al Meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu.

24. Și auzind cei zece s-au mîniat pe cei doi frați.

25. Dar Iisus, chemîndu-i la Sine, a zis: Știți că ocîrmuitorii neamurilor domnesc peste ele și cei mari le stăpînesc.

26. Nu tot așa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru.

27. Și care între voi va vrea să fie întîiul să vă fie vouă slugă,

28. După cum și Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească El și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți.

29. Și plecînd ei din Ierihon, mulțime mare venea în urma Lui.

30. Și iată doi orbi, care ședeau lingă drum, auzind că trece Iisus, au strigat, zicînd: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

Luc. 12, 50, (24-25) Marc. 10, 41-42. Luc. 22, 24-25. (26) Mat. 23, 11. Marc. 9, 35; 10, 43. 1 Petr. 5, 3. (27) Marc. 10, 44. (28) Is. 53, 11. Dan. 9, 24. Mat. 26, 28. Marc. 10, 45. Ioan 11, 51. Gal. 1, 4. Filip. 2, 7. 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14. (29) Marc. 10, 46. Luc. 18, 35. (30) Mat. 9, 27. Luc. 18, 35.

31. Dar mulțimea îi certa ca să tacă; ei însă și mai tare strigau, zicînd: Miluiește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David.

32. Și Iisus, stînd, i-a chemat și le-a zis: Ce voreți să vă fac?

33. Zis-au Lui: Doamne, să se deschidă ochii noștri.

34. Și făcîndu-l-se milă, Iisus S-a atins de ochii lor, și îndată au văzut și I-au urmat Lui.

CAP. 21

Intrarea în Ierusalim. Alungarea vinzătorilor din templu. Smochinul nedrept. Pilda lucrătorilor celor răi.

1. Iar cînd s-au apropiat de Ierusalim și au venit la Betfaghe la Muntele Măslinilor, atunci Iisus a trimis pe doi ucenici,

2. Zicîndu-le: Mergeți în satul care este înaintea voastră și îndată veți găsi o asină legată și un mînz cu ea; dezlegați-o și aduceți-o la Mine.

3. Și dacă vă va zice cineva ceva, veți spune că-I trebuie Domnului; și le va trimite îndată.

4. Iar acestea toate s-au făcut, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prorocul, care zice:

5. «Spuneți fiicei Sionului: Iată Împăratul tău vine la tine blînd și șezînd pe asină, pe mînz, fiul celei de sub jug».

6. Mergînd deci ucenicii și făcînd după cum le-a poruncit Iisus,

7. Au adus asina și mînzul și deasupra lor și-au pus veșmintele, iar El a șezut peste ele.

8. Și cei mai mulți din mulțime își așterneau hainele pe cale, iar alții tăiau ramuri din copaci și le așterneau pe cale,

9. Iar mulțimile care mergeau înaintea Lui și care veneau după El strigau zicînd: Osana Fiului lui David; binecuvîntat este Cel ce vine întru

(31) Marc. 10, 48. Luc. 18, 35. (32) Luc. 18, 40-41. (33) Eccl. 11, 7. Marc. 10, 50-51. Luc. 18, 41. (34) Marc. 10, 52. Luc. 18, 43. CAP. 21. — (1) Zah. 14, 4-5. Marc. 11, 1. Luc. 19, 29. Ioan 12, 12. (2) Marc. 11, 2. Luc. 19, 30. (3) Marc. 11, 3. Luc. 19, 31. (5) Is. 62, 11. Zah. 9, 9. Ioan 12, 15. (6) Marc. 11, 4-6. Luc. 19, 32. (7) 4 Reg. 9, 13. Marc. 11, 7. Luc. 19, 35. Ioan 12, 14. (8) Lev. 23, 40. Marc. 11, 8. Luc. 19, 36. Ioan 12, 13. (9) 3 Reg. 1, 39. Ps. 117, 26.

numele Domnului! Osana întru cei de sus!

10. Și intrînd El în Ierusalim, toată cetatea s-a cutremurat, zicînd: Cine este Acesta?

11. Iar mulțimile răspundeau: Acesta este Iisus, prorocul din Nazaretul Galileii.

12. Și a intrat Iisus în templu și a alungat pe toți cei ce vindeau și cumpărau în templu și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor care vindeau porumbei.

13. Și a zis lor: Scris este: «Casa Mea, casă de rugăciune se va chema, iar voi o faceți peșteră de tîlhari!».

14. Și au venit la El, în templu, orbi și șchiopi și i-a făcut sănătoși.

15. Și văzînd arhierii și cărturarii minunile pe care le făcuse și pe copiii care strigau în templu și ziceau: Osana Fiului lui David, s-au mîniat.

16. Și I-au zis: Auzi ce zic aceștia? Iar Iisus le-a zis: Da. Au niciodată n-ai citit că din gura copiilor și a celor ce sug Ți-ai pregătit laudă?

17. Și lăsîndu-i, a ieșit afară din cetate la Betania, și noaptea a rămas acolo.

18. Dimineața, a doua zi, pe cînd se întorcea în cetate, a flămînzit;

19. Și văzînd un smochin lingă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decît numai frunze, și a zis lui: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Și smochinul s-a uscat îndată.

20. Văzînd aceasta, ucenicii s-au minunat, zicînd: Cum s-a uscat smochinul îndată?

21. Iar Iisus, răspunzînd, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință și nu vă veți îndoi, veți face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci și muntele acestuia de veți zice: Ridică-te și aruncă-te în mare, va fi așa.

Mat. 23, 38. Marc. 11, 10. Luc. 13, 35; 19, 38. Ioan 12, 13. (10) Ioan 2, 13. (11) Luc. 7, 16; 24, 19. (12) Deut. 14, 23-25. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. Ioan 2, 14. (13) 3 Reg. 8, 43. Is. 56, 7. Ier. 7, 11. Marc. 11, 17. Luc. 19, 46. Ioan 2, 16. (14) Is. 35, 5-6. (15) Is. 26, 11. Marc. 11, 18. (16) Ps. 8, 3. (17) Marc. 11, 11, 19. Ioan 11, 18. (18) Marc. 11, 12. (19) Ier. 8, 13. Marc. 11, 13, 14, 20-21. Luc. 13, 6-7. (21) Mat. 17, 20. Marc. 11, 23. Luc. 17, 6. Iac. 1, 6.

(8) Apoc. 22, 12. (15) Fac. 4, 6. (16) Mat. 19, 30; 22, 14. Marc. 10, 31. Luc. 13, 30. (17) Marc. 10, 32. Luc. 18, 31. (18) Mat. 16, 21. Marc. 10, 33. Luc. 18, 31-32. (19) Is. 53, 4. Mat. 17, 23. Marc. 10, 33-34. Luc. 9, 22. Ioan 18, 28, 32; 19, 1. (20) Marc. 10, 35. (21) Sir. 7, 4. Marc. 10, 36-37. (22) Mat. 26, 39, 42. Marc. 10, 38-40; 14, 35. (23)

22. Și toate cite veți cere, rugându-vă cu credință, veți primi.

23. Iar după ce a intrat în templu, s-au apropiat de El, pe când învăța, arhieriei și bătrînii poporului și au zis: Cu ce putere faci acestea? Și cine Ți-a dat puterea aceasta?

24. Răspunzînd, Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvînt, pe care, de Mi-l veți spune, și Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea:

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicînd: De vom zice: Din cer, ne va spune: De ce, dar, n-ați crezut lui?

26. Iar de vom zice: De la oameni, ne temem de popor, fiindcă toți îl socotesc pe Ioan de prooroc.

27. Și răspunzînd ei lui Iisus, au zis: Nu știm. Zis-a lor și El: Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii. Și, ducîndu-se la cel dintîi, i-a zis: Fiule, du-te astăzi și lucrează în via mea.

29. Iar el, răspunzînd, a zis: Mă duc, Doamne, și nu s-a dus.

30. Mergînd la al doilea, i-a zis tot așa; acesta, răspunzînd, a zis: Nu vreau, apoi cîndu-se, s-a dus.

31. Care dintr-aceștia doi a făcut voia Tatălui? Zis-au Lui: Cel de-al doilea. Zis-a lor Iisus: Adevărat grăiesc vouă că vameșii și desfrîinatele merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu.

32. Căci a venit Ioan la voi în calea dreptății și n-ați crezut în el, ci vameșii și desfrîinatele au crezut, iar voi ați văzut și nu v-ați căit nici după aceea, ca să credeți în el.

33. Ascultați altă pildă: Era un om oarecare stăpîn al casei sale, care a sădit vie. A împrejmuț-o cu gard,

a săpat în ea tească, a clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.

34. Cînd a sosit timpul roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să-i ia roadele.

35. Dar lucrătorii, punînd mîna pe slugi, pe una au bătut-o, pe alta au omorît-o, iar pe alta au ucis-o cu pietre.

36. Din nou a trimis alte slugi, mai multe decît cele dintîi, și au făcut cu ele tot așa.

37. La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicînd: Se vor rușina de fiul meu.

38. Iar lucrătorii viei, văzînd pe fiul, au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm și să avem noi moștenirea lui.

39. Și, punînd mîna pe el, l-au scos afară din vie și l-au ucis.

40. Deci, cînd va veni stăpînul viei, ce va face acelor lucrători?

41. I-au răspuns: Pe acești răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor.

42. Zis-a lor Iisus: Au n-ați citit niciodată în Scripturi: «Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta și este lucru minunat în ochii noștri?»

43. De aceea vă spun că împărăția lui Dumnezeu se va lua de la voi și se va da neamului care va face roadele ei.

44. Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărîma, iar pe cine va cădea îl va strîvi.

45. Iar arhieriei și fariseii, ascultînd pildele Lui, au înțeles că despre ei vorbește.

46. Și căutînd să-L prindă, s-au temut de popor pentru că îl socotea prooroc.

CAP. 22

Parabola nunții fiului de împărat. Dinarul Cezarului. Cea mai mare poruncă din Lege. Mesia: Fiul și Domnul lui David.

1. Și, răspunzînd, Iisus a vorbit iarăși în pilde, zicîndu-le:

2. Împărăția cerurilor asemănatu-s-a omului împărat care a făcut nunță fiului său.

3. Și a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiți la nunță, dar ei n-au voit să vină.

4. Iarăși a trimis alte slugi, zicînd: Spuneți celor chemați: Iată, am pregătit ospățul meu; juncii mei și cele îngrășate s-au junghiat și toate sînt gata. Veniți la nunță.

5. Dar ei, fără să țină seama, s-au dus: unul la țarina sa, altul la negușătoria lui;

6. Iar ceilalți, punînd mîna pe slugile lui, le-au batjocorit și le-au ucis.

7. Și auzînd împăratul de acestea, s-a umplut de mînie, și trimițînd oștile sale, a nimicit pe ucigașii aceia și cetățile lor i-au dat foc.

8. Apoi a zis către slugile sale: Nunta este gata, dar cei poftiți n-au fost vrednici.

9. Mergeți deci la răspînteile drumurilor și pe cîți veți găsi, chemați-i la nunță.

10. Și ieșînd slugile acelea la drumuri, au adunat pe toți cîți i-au găsit, și răi și buni, și s-a umplut casa nunții cu oaspeți.

11. Iar intrînd împăratul ca să privească pe oaspeți, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nunță.

12. Și i-a zis: Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nunță? El însă a tăcut.

13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legați-l de picioare și de mîini și aruncați-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

CAP. 22. — (2) Cînt. 3, 11. Is. 25, 6. Luc. 14, 16. Apoc. 19, 7. (3) Pild. 9, 3-5. Luc. 14, 17. (4) Mat. 21, 36. (5) Luc. 14, 17-20. (6) Mat. 21, 35. (7) Luc. 14, 21; 19, 27, 43. (8) Mat. 10, 11-13. (9) Luc. 14, 21. (11) Ps. 44, 15. Is. 61, 10. 2 Cor. 5, 3. Apoc. 16, 15. (13) Luc. 13, 28. (14) Mat. 20, 16. Marc. 10, 31. Luc. 14, 24. (15) Ps. 40, 7. Ier. 18, 19. Marc. 12, 13. Luc. 20, 25.

14. Căci mulți sînt chemați, dar puțini aleși.

15. Atunci s-au dus fariseii și au ținut sfat ca să-L prindă pe El în cuvînt.

16. Și au trimis la El pe ucenicii lor, împreună cu irodianii, zicînd: Învățătorule, știm că ești omul adevărului și întru adevăr înveți calea lui Dumnezeu și nu-Ți pasă de nimeni, pentru că nu cauți la fața oamenilor.

17. Spune-ne deci nouă: Ce Ți se pare? Se cuvine să dăm dajdie Cezarului sau nu?

18. Iar Iisus, cunoscînd viclenia lor, le-a răspuns: Ce Mă ispititi, fătar-nicilor?

19. Arătați-Mi banul de dajdie. Iar ei l-au adus un dinar.

20. Iisus le-a zis: Al cui e chipul acesta și inscripția de pe el?

21. Răspuns-au ei: Ale Cezarului. Atunci a zis lor: Dați deci Cezarului cele ce sînt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sînt ale lui Dumnezeu.

22. Auzînd acestea, s-au minunat și, lăsîndu-L, s-au dus.

23. În ziua aceea, s-au apropiat de El saducheii, cei ce zic că nu este înviere, și L-au întrebă,

24. Zicînd: Învățătorule, Moise a zis: Dacă cineva moare neavînd copii, fratele lui să ia de soție pe cea văduvă și să ridice urmași fratelui său.

25. Deci erau, la noi, șapte frați; și cel dintîi s-a însurat și a murit și, neavînd urmaș, a lăsat pe femeia sa fratelui său.

26. Asemenea și al doilea și al treilea, pînă la al șaptelea.

27. În urma tuturor a murit și femeia.

28. La înviere, deci, a cărui dintre cei șapte va fi femeia? Căci toți au avut-o de soție.

29. Răspunzînd, Iisus le-a zis: Vă rătăciți nescînd Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.

(16) Marc. 12, 14. Luc. 20, 21. (17) Marc. 12, 14. Luc. 20, 22. (18-19) Marc. 12, 15. Luc. 20, 23-24. (21) Pild. 24, 21. Marc. 12, 16-17. Luc. 20, 25. Rom. 13, 7. (23) Marc. 12, 18. Luc. 20, 27. Fapt. 23, 8. (24) Fac. 38, 8. Deut. 25, 5. Rut 4, 10. Marc. 12, 19. Luc. 20, 28. (25) Marc. 12, 20. Luc. 20, 29. (26-31) Marc. 12, 21-26. Luc. 20, 30-36.

(22) Mat. 7, 7. Marc. 9, 23; 11, 34. Ioan 14, 13; 15, 7. 1 Ioan 3, 22. (23) Ag. 2, 7. Mat. 7, 29. Marc. 11, 27. Luc. 20, 1-2. (24) Marc. 11, 29. Luc. 20, 3. (25) Marc. 11, 30. (26) Mat. 14, 5. Marc. 6, 20; 11, 32. Luc. 20, 6. (27) Pild. 26, 4. Marc. 11, 33. Luc. 20, 7-8. (30) Iez. 33, 31. (31) Luc. 3, 12; 7, 29. (32) Mat. 3, 1-13. Luc. 3, 12. (33) Ps. 79, 8. Cînt. 8, 11-12. Is. 5, 1-7. Ier. 2, 21. Marc. 12, 1. Luc. 20, 9. (34) Cînt. 8, 11. Luc. 20, 10. (35) Neem. 9, 26. Ier. 37, 15. Mih. 7, 6. Mat. 5, 12; 22, 6; 23, 34, 37. Luc. 20, 10.

Evr. 11, 35. (36) Mat. 22, 4. Marc. 12, 56. (37) Luc. 20, 13. (38) Fac. 37, 20. Ps. 2, 2. Mat. 26, 4; 27, 1. Marc. 12, 7. Luc. 20, 14. Ioan 11, 53. (39) Marc. 12, 8. Luc. 20, 15; 22, 54. Ioan 18, 12. Evr. 13, 12. (40) Marc. 12, 9. Luc. 20, 15. (41) Luc. 20, 16; 21, 24. (42) Ps. 117, 22-23. Is. 28, 16. Zah. 3, 9. Marc. 12, 10. Luc. 14, 24; 20, 17. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 4, 6-7. (44) Is. 8, 14; 60, 12. Dan. 2, 34, 44. Zah. 12, 3. Luc. 2, 34; 20, 18. Rom. 9, 32-33. (45) Marc. 12, 12. (46) Luc. 19, 48. Ioan 6, 14; 7, 40.

30. Căci la înviere, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sint ca ingerii lui Dumnezeu în cer.

31. Iar despre învierea morților, au n-ați citit ce vi s-a spus vouă de Dumnezeu, zicind:

32. «Eu sint Dumnezeu lui Avram și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov»? Nu este Dumnezeu morților, ci al viilor.

33. Iar mulțimile, ascultindu-L, erau uimite de învățătura Lui.

34. Și auzind fariseii că a închis gura saducheilor, s-au adunat laolaltă.

35. Unul dintre ei, învățător de Lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat:

36. Învățătorule, care poruncă este mai mare în Lege?

37. El i-a răspuns: Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.

38. Aceasta este marea și întâia poruncă.

39. Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

40. În aceste două porunci se cuprind toată Legea și proorocii.

41. Și fiind adunați fariseii, i-a întrebat Iisus,

42. Zicind: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este? Zis-au Lui: Al lui David.

43. Zis-a lor: Cum deci David, în duh, îl numește pe El Domn? — zicind:

44. «Zis-a Domnul Domnului meu: Sezi de-a dreapta Mea, pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi asternut picioarelor Tale».

45. Deci dacă David îl numește pe El domn, cum este fiu al lui?

46. Și nimeni nu putea să-I răspundă cuvînt și nici n-a mai îndrăznit cineva, din ziua aceea, să-L mai întrebe.

CAP. 23

Iisus mustră pe farisei și pe cărturari. Mustră Ierusalimul, cel ce ucide pe prooroci, și prezice dărîmarea lui.

1. Atunci a vorbit Iisus mulțimilor și ucenicilor Săi,

2. Zicind: Cărturarii și fariseii au șezut în scaunul lui Moise;

3. Deci toate cite vă vor zice vouă, faceți-le și păziți-le; dar după faptele lor nu faceți, că ei zic, dar nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu a-nevoie de purtat și le pun pe ume-rii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să le miște.

5. Toate faptele lor le fac ca să fie priviți de oameni; căci își lătesc filacteriile și își măresc ciucurii de pe poale.

6. Și le place să stea în capul mesei la oșpețe și în băncile dinții, în sinagogi,

7. Și să li se plece lumea în piețe și să fie numiți de oameni: Rabi.

8. Voi însă să nu vă numiți rabi, că unul este Învățătorul vostru: Hristos, iar voi toți siniteți frați.

9. Și tată al vostru să nu numiți pe pămînt, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri.

10. Nici învățători să nu vă numiți, că Învățătorul vostru este unul: Hristos.

11. Și care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru.

12. Cine se va înălța pe sine se va smeri, și cine se va smeri pe sine se va înălța.

13. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați.

14. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că mincați casele văduvelor și cu fățarnicie vă rugați îndelung; pentru aceasta mai multă osîndă veți lua.

23. — (2) Neem. 8, 4. (3) Deut. 17, 9. Rom. 2, 19. (4) Is. 10, 1. Luc. 11, 46. Fapt. 15, 10. (5) Num. 15, 38. Deut. 22, 12. Mat. 6, 1. Marc. 12, 38. (6) Marc. 12, 39. Luc. 11, 43; 20, 47. (7) Marc. 12, 38. (8) Ioan 13, 13. Iac. 3, 1. 1 Cor. 3, 4-7. (9) Mal. 1, 6; 2, 10. Ef. 5, 14. (10) Ioan 13, 13. (11) Mat. 20, 26. (12) Iov 22, 29. Pild. 29, 23. Luc. 14, 11; 18, 14. (13) Iez. 22, 25. Luc. 11, 52. (14) Marc. 12, 40. Luc. 20, 47.

15. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că înconjurați marea și uscatul ca să faceți un ucenic, și dacă l-ați făcut, îl faceți fiu al gheenei și îndoit decit voi.

16. Vai vouă, călăuze oarbe, care ziceți: Cel ce se va jura pe templu nu este cu nimic legat, dar cel ce se va jura pe aurul templului este legat.

17. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfințește aurul?

18. Ziceți iar: Cel ce se va jura pe altar cu nimic nu este legat, dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este legat.

19. Nebuni și orbi! Ce este mai mare, darul sau altarul care sfințește darul?

20. Deci, cel ce se jură pe altar se jură pe el și pe toate cite sint deasupra lui.

21. Deci cel ce se jură pe templu se jură pe el și pe Cel care locuiește în el.

22. Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu și pe Cel ce șade pe el.

23. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimen, dar ați lăsat părțile mai grele ale Legii: judecata, mila și credința; pe acestea trebuia să le faceți și pe acelea să nu le faceți.

24. Călăuze oarbe care strecurăți fînțarul și înghițiți cămila!

25. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățiți par-tea din afară a paharului și a blidului, iar înăuntru sint pline de răpire și de lăcomie.

26. Fariseule orb! Curăță întii par-tea dinăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea din afară.

27. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că semănați cu mor-

mintele cele vărute, care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sint pline de oase de morți și de toată necurăția.

28. Așa și voi, pe din afară vă arătați drepti oamenilor, înăuntru însă siniteți plini de fățarnicie și de fărădelege.

29. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zidiți mormintele proorocilor și împodobiți pe ale drepților,

30. Și ziceți: De am fi fost noi în zilele părinților noștri, n-am fi fost părtași cu ei la vărsarea singelui proorocilor.

31. Astfel, dar, mărturisiți voi înșivă că siniteți fii ai celor ce au ucis pe prooroci.

32. Dar voi întreceți măsura părinților voștri!

33. Șerpi, pui de vipere, cum veți scăpa de osînda gheenei?

34. De aceea, iată Eu trimit la voi prooroci și înțelepți și cărturari; dintre ei veți ucide și veți răstigni; dintre ei veți bicui în sinagogi și-i veți urmări din cetate în cetate,

35. Ca să cadă asupra voastră tot singele drepților răspîndit pe pămînt, de la singele dreptului Abel, pînă la singele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-ați ucis între templu și altar.

36. Adevărat grăiesc vouă, vor veni acestea toate asupra acestui neam.

37. Ierusalime, Ierusalime, care o-mori pe prooroci și cu pietre ucizi pe cei trimiși la tine; de cite ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu ați voit.

38. Iată, casa voastră vi se lasă pustie;

39. Căci vă zic vouă: De acum nu Mă veți mai vedea, pînă cînd nu veți zice: Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului.

1 Cor. 15, 43-44. (32) Ieș. 3, 6. Marc. 12, 26-27. Luc. 20, 37-38. (33) Luc. 20, 39. (35-36) Marc. 12, 28-29. Luc. 10, 25. (37) Deut. 6, 5; 10, 12. Mih. 6, 8. Marc. 12, 29-30. Luc. 10, 27. (38) Marc. 12, 30. (39) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43. Marc. 12, 31. Luc. 10, 27. (40) Mat. 7, 12. Marc. 12, 31. (41) Marc. 12, 35. Luc. 20, 41. (42) Luc. 20, 41. (43) Marc. 12, 36. (44) Ps. 109, 1. Luc. 20, 42-43. Fapt. 2, 34. Evr. 1, 13. (45) Luc. 20, 41. (46) Marc. 12, 34. Luc. 14, 6; 20, 40. CAP.

(16) Mat. 5, 33-34; 15, 14; 23, 24. (17) 1 Petr. 1, 18, 2 Petr. 1, 9. (19) Ieș. 29, 37, 1 Petr. 1, 18, 2 Petr. 1, 9. (21) 3 Reg. 8, 13, 2 Paral. 6, 2. Ps. 25, 8; 131, 14. (22) Ps. 10, 4. Mat. 5, 34. Fapt. 7, 49. (23) Deut. 14, 22. Ps. 10, 7. Os. 6, 6. Mih. 6, 8. Mat. 9, 13; 12, 7. Luc. 11, 42. (25) Marc. 7, 3. Luc. 11, 39. (26) Luc. 11, 41. Tit. 1, 15. (27) Iov 36, 13. Luc. 11, 44. Fapt. 23, 3. (28-31)

Luc. 11, 39-49. (32) Fac. 15, 15. 1 Tes. 2, 16. (33) Mat. 3, 7; 12, 34, (34) 2 Paral. 24, 21-22; 36, 15-16. Is. 1, 21; 41, 27-28. Mat. 5, 12. Luc. 11, 49. Fapt. 7, 52. (35) Fac. 4, 8. Ps. 101, 27. Ier. 26, 15. Luc. 11, 51. 1 Ioan 3, 12. Apoc. 18, 24. (37) Deut. 32, 11. Ps. 16, 8; 90, 7. Is. 1, 21; 31, 5. Luc. 13, 34. (39) 3 Reg. 9, 4. Ps. 117, 26. Ier. 12, 7; 22, 5. Mat. 21, 9. Luc. 13, 35. Ioan 12, 13.

CAP. 24

Dărîmarea Ierusalimului. A doua venire a lui Hristos și sfîrșitul lumii.

Cînd va veni ceasul acela?

1. Și ieșind Iisus din templu, S-a dus și s-au apropiat de El ucenicii Lui, ca să-I arate clădirile templului.

2. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Ve-deți toate acestea? Adevărat grăiesc vouă: Nu va rămîne aici piatră pe piatră, care să nu se risipească.

3. Și șezînd El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicînd: Spune nouă cînd vor fi acestea și care este semnul venirii Tale și al sfîrșitului veacului?

4. Răspunzînd, Iisus le-a zis: Ve-deți să nu vă amăgească cineva.

5. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd: Eu sint Hristos, și pe mulți îi vor amăgi.

6. Și veți auzi de războaie și de zvonuri de războaie; luați seama să nu vă speriați, căci trebuie să fie toate, dar încă nu este sfîrșitul.

7. Căci se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție și va fi foamete și ciumă și cutremure pe alocuri.

8. Dar toate acestea sînt începutul durerilor.

9. Atunci vă vor da pe voi spre asuprire și vă vor ucide și veți fi urîți de toate neamurile pentru numele Meu.

10. Atunci mulți se vor sminti și se vor vinde unul pe altii; și se vor urî unii pe alții.

11. Și mulți prooroci mincinoși se vor scula și vor amăgi pe mulți.

12. Iar din pricina înmulțirii fără-delegii, iubirea multora se va răci.

13. Dar cel ce va răbda pînă la sfîrșit, acela se va mîntui.

14. Și se va propovădui această Evanghelie a împărăției în toată lu-

mea spre mărturie la toate neamurile; și atunci va veni sfîrșitul.

15. Deci, cînd veți vedea urficia-ne pustiirii ce s-a zis prin Daniel proorocul, stînd în locul cel sfînt — cine citește să înțeleagă —

16. Atunci cei din Iudeea să fugă în munți.

17. Cel ce va fi pe casă să nu se coboare, ca să-și ia lucrurile din casă.

18. Iar cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă înapoi, ca să-și ia haina.

19. Vai de cele însărcinate și de cele ce vor alăpta în zilele acelea!

20. Rugați-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici simbăta.

21. Căci va fi atunci strîmtoare mare, cum n-a fost de la începutul lumii pînă acum și nici nu va mai fi.

22. Și de nu s-ar fi scurtat acele zile, n-ar mai scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși se vor scurta acele zile.

23. Atunci, de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeți.

24. Căci se vor ridica hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor da semne mari și chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu puțință, și pe cei aleși.

25. Iată, v-am spus de mai înainte.

26. Deci, de vă vor zice vouă: Iată este în pustie, să nu ieșiți; iată este în cămări, să nu credeți.

27. Căci precum fulgerul iese de la răsărit și se arată pînă la apus, așa va fi și venirea Fiului Omului.

28. Că unde va fi stîrful, acolo se vor aduna vulturii.

29. Iar îndată după strîmtorarea acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea din cer și puterile cerurilor se vor zgudui.

CAP. 24. — (1) Marc. 13, 1. Luc. 21, 5. (2) 3 Reg. 9, 7—8. Ier. 26, 18. Mih. 3, 12. Marc. 13, 2. Luc. 19, 44; 21, 6—7. (3) Marc. 13, 3—4. (4) Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. 2 Tes. 2, 3. (5) Ier. 14, 14; 29, 9. Mat. 7, 22; 24, 24. Marc. 13, 6. Luc. 21, 8. (6) 2 Paral. 15, 6. Ier. 4, 27; 5, 10. Marc. 13, 7. (7) Is. 19, 2. Ag. 2, 21. Luc. 21, 10. (8) Marc. 13, 8. (9) Ps. 49, 17. Mat. 10, 17. Marc. 13, 9. Luc. 21, 12. Ioan 15, 20. Fapt. 4, 1—3. Apoc. 2, 10. (10) Luc. 21, 16. 2 Tim. 1, 15. (11) Deut. 13, 1—3. Marc. 13, 6. 2 Petr. 2, 1. (13) Marc. 13, 13. Evr. 3, 6. Apoc. 2, 10. (14) Marc. 13, 10. Rom. 10, 18. Col. 1, 6. (15) Dan.

9, 27; 12, 11. Marc. 13, 14. Luc. 21, 20. (16) Marc. 13, 14. Luc. 21, 21. (17—19) Ier. 6, 25. Marc. 13, 15—17. Luc. 17, 31; 21, 33; 23, 29. (20) Ies. 16, 29. Zah. 14, 6. Marc. 13, 18. (21) Dan. 9, 26; 12, 1. Ioil 2, 2. Marc. 13, 19. (22) Is. 65, 8—9. Marc. 13, 20. (23) Marc. 13, 21. Luc. 17, 21—23. (24) Deut. 3, 1—3. Mat. 24, 5. Marc. 13, 22. Apoc. 13, 13. (25—26) Marc. 13, 21—23. (27) Luc. 17, 24. (28) Iov 39, 30. Avac. 1, 8. Luc. 17, 37. (29) Is. 13, 10. Ier. 15, 9. Iez. 32, 7; 38, 19. Am. 5, 20. Ioil 2, 10; 3, 4; 4, 15. Avac. 1, 8. Marc. 13, 24—25. Luc. 21, 25—26. Apoc. 6, 12.

30. Atunci se va arăta pe cer sem-nul Fiului Omului și vor plînge toate neamurile pămîntului și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pe ingerii Săi, cu sunet mare de trîmbiță, și vor aduna pe cei aleși ai Lui din cele patru vînturi, de la marginile cerurilor pînă la celelalte margini.

32. Învățați de la smochin pilda: Cînd mlădița lui se face fragedă și odrăslește frunze, cunoașteți că vara este aproape.

33. Asemenea și voi, cînd veți vedea toate acestea, să știți că este aproape, la uși.

34. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta, pînă ce nu vor fi toate acestea.

35. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

36. Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici ingerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.

37. Și precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Căci precum în zilele acelea dinainte de potop, oamenii mîncau și beau, se însurau și se măritau, pînă în ziua cînd a intrat Noe în corabie,

39. Și n-au știut pînă ce a venit potopul și i-a luat pe toți, la fel va fi și venirea Fiului Omului.

40. Atunci, din doi care vor fi în țarină, unul se va lua și altul se va lăsa.

41. Din două care vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa.

42. Privegheați deci, că nu știți în care zi vine Domnul vostru.

43. Acea cunoașteți, că de-ar ști stăpînul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea și n-ar lăsa să i se spargă casa.

44. De aceea și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gîndiți Fiul Omului va veni.

(30) Dan. 7, 13—14. Zah. 12, 10. Marc. 13, 26; 14, 62. Apoc. 1, 7. (31) Ps. 49, 5. Mat. 13, 41. 1 Cor. 15, 52. 1 Tes. 4, 6. (32—34) Marc. 13, 28—30. Luc. 21, 29—32. (35) Ps. 118, 89. Is. 40, 8; 51, 6. Mat. 5, 18. Marc. 13, 31. Luc. 21, 33. 2 Petr. 3, 10. Evr. 1, 11. (36) Zah. 14, 7. Marc. 13, 32. Luc. 17, 20. Fapt. 1, 7. (37) Fac. 7, 7. Luc. 17, 26. 1 Petr. 3, 20. (38) Fac. 6, 2—5. Luc. 17, 27. (39—41) Fac. 7, 23. Luc. 17, 30—35. (42—

45. Cine, oare, este sluga credincioasă și înțeleaptă pe care a pus-o stăpînul peste slugile sale, ca să le dea hrană la timp?

46. Fericită este sluga aceea, pe care venind stăpînul său, o va afla făcînd așa.

47. Adevărat zic vouă că peste toate avuțiile sale o va pune.

48. Iar dacă acea slugă, rea fiind, va zice în inima sa: Stăpînul meu întîrzie,

49. Și va începe să bată pe cei ce slujesc împreună cu el, să mănînce și să bea cu bețivii.

50. Veni-vă stăpînul slugii aceleia în ziua cînd nu se așteaptă și în ceasul pe care nu-l cunoaște,

51. Și o va tăia din dregătorie și partea ei o va pune cu fățarnicii. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților.

CAP. 25

Pildele celor zece fecioare și a talarților. Judecata viitoare.

1. Împărăția cerurilor se va ase-măna cu zece fecioare, care luînd candelarele lor, au ieșit în întîmpinarea mirelui.

2. Cinci însă dintre ele erau fără minte, iar cinci înțelepte.

3. Căci cele fără minte, luînd candelarele, n-au luat cu sine untdelemn.

4. Iar cele înțelepte au luat untdelemn în vase, odată cu candelarele lor.

5. Dar mirele întîrziînd, au ațipit toate și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s-a făcut strigare: Iată, mirele vine! Ieșiți întru întîmpinarea lui!

7. Atunci s-au deșteptat toate acele fecioare și au împodobit candelarele lor.

8. Și cele fără minte au zis către cele înțelepte: Dați-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelarele noastre.

44) Mat. 23, 13. Marc. 13, 33—37. Luc. 12, 40; 21, 36. 2 Petr. 3, 10. 1 Cor. 16, 13. 1 Tes. 5, 2. 6. Apoc. 3, 2. (43) Luc. 12, 39. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 16, 15. (45) Luc. 12, 42. Fapt. 20, 23. 1 Cor. 4, 2. (46—48) Luc. 12, 37, 43—46. Apoc. 16, 15. (49) Ps. 49, 18. (50) Luc. 12, 46. (51) Ps. 20, 8. Mat. 8, 12; 13, 42. Luc. 12, 46. CAP. 25. — (1—5) 1 Tes. 5, 6. 2 Tes. 1, 8. (6) Mat. 24, 31. 1 Tes. 4, 16. (7) Luc. 12, 35.

9. Dar cele înțelepte le-au răspuns, zicînd: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă și nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vînd și cum-părați pentru voi.

10. Deci plecînd ele ca să cum-pere, a venit mirele și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa s-a închis.

11. Iar mai pe urmă, au sosit și celelate fecioare, zicînd: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă.

12. Iar el, răspunzînd, a zis: Adevărat zic vouă: Nu vă cunosc pe voi.

13. Drept aceea, privegheați, că nu știți ziua, nici ceasul cînd vine Fiul Omului.

14. Și mai este ca un om care, plecînd departe, și-a chemat slugile și le-a dat pe mină avuția sa.

15. Unuia i-a dat cinci talanți, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui și a plecat.

16. Îndată, mergînd, cel ce luase cinci talanți a lucrat cu ei și a cîștigat alți cinci talanți.

17. De asemenea și cel cu doi a cîștigat alți doi.

18. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pămînt și a ascuns argintul stăpînului său.

19. După multă vreme a venit și stăpînul acelor slugi și a făcut socoteala cu ele.

20. Și apropiindu-se cel care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicînd: Doamne, cinci talanți mi-ai dat, iată alți cinci talanți am cîștigat cu ei.

21. Zis-a lui stăpînul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Apropiindu-se și cel cu doi talanți, a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat, iată alți doi talanți am cîștigat cu ei.

(10) Luc. 13, 25. Apoc. 19, 7. (11) Mat. 7, 21. Luc. 13, 25. (12) Ps. 5, 4. Avac. 1, 13. Luc. 13, 25. Ioan. 9, 31. (13) Mat. 24, 42. Marc. 13, 33; 34, 38. Luc. 12, 40; 21, 36. Fapt. 20, 31. 1 Petr. 4, 7. 1 Cor. 16, 13. Apoc. 16, 15. (14) Mat. 21, 33. Luc. 19, 12. (15) Rom. 12, 6. 1 Cor. 12, 7. 11. Ef. 4, 11. (19) Mat. 18, 23. Luc. 19, 15. (20) Luc. 19, 16. (21) Is. 61, 7. Dan. 12, 2—3. Mat. 24, 45—47; 31. Luc. 16, 10; 19, 17, 19. (22) Luc. 19, 18. (23) Luc. 19, 19. (24) Luc. 19, 20—21. (25) Ps. 52, 6. Luc. 19, 21. (26)

23. Zis-a lui stăpînul: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. Apropiindu-se apoi și cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai împrăștiat.

25. Și temîndu-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pămînt; iată ai ce este al tău.

26. Și răspunzînd stăpînul său i-a zis: Slugă vicleană și leneșă, știai că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am împrăștiat?

27. Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarați, și eu, venînd, aș fi luat ce este al meu cu dobîndă.

28. Luați deci de la el talantul și dați-l celui ce are zece talanți.

29. Căci tot celui ce are i se va da și-i va prisosi, iar de la cel ce n-are și ce are i se va lua.

30. Iar pe sluga netrebnică aruncați-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plîngerea și scriș-nirea dinților.

31. Cînd va veni Fiul Omului întru slava Sa, și toți sfinții îngeri cu El, atunci va ședea pe tronul slavei Sale.

32. Și se vor aduna înaintea Lui toate neamurile și-i va despărți pe unii de alții, precum desparte păstorul oile de capre.

33. Și va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stînga.

34. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți, binecuvîntații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.

35. Căci flămînd am fost și Mi-ați dat să mîncînc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit;

Mat. 18, 32—33. Luc. 19, 22. (27) Luc. 19, 23. (28) Luc. 19, 24. (29) Mat. 13, 12. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18; 19, 26. Ioan. 15, 2. (30) Mat. 8, 12; 13, 42, 50; 24, 51. 2 Tes. 1, 8. (31) Zah. 14, 5. Mat. 13, 49; 16, 27. Marc. 8, 38. Fapt. 1, 11. Iuda 1, 14. Rom. 2, 16. Apoc. 1, 7. (32) Ps. 1, 5. Iez. 20, 37—38; 34, 17. Mat. 13, 41, 49. Rom. 14, 10. 2 Cor. 5, 10. Apoc. 20, 12. (33) Is. 34, 17. Zah. 10, 3. (34) Dan. 7, 22. Mat. 20, 23; 25, 21, 46. Ioan. 14, 2. 1 Petr. 1, 4, 9; 3, 9. Apoc. 21, 7.

36. Gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine.

37. Atunci dreptii îi vor răspunde, zicînd: Doamne, cînd Te-am văzut flămînd și Te-am hrănit? Sau însetat și Ți-am dat să bei?

38. Sau cînd Te-am văzut străin și Te-am primit, sau gol și Te-am îmbrăcat?

39. Sau cînd Te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la Tine?

40. Iar Împăratul, răspunzînd, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucît ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut.

41. Atunci va zice și celor de-a stînga: Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui.

42. Căci flămînd am fost și nu Mi-ați dat să mîncînc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau;

43. Străin am fost și nu M-ați primit; gol, și nu M-ați îmbrăcat; bolnav și în temniță, și nu M-ați cercetat.

44. Atunci vor răspunde și ei, zicînd: Doamne, cînd Te-am văzut flămînd, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu Ți-am slujit?

45. El însă le va răspunde, zicînd: Adevărat zic vouă: Întrucît nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut.

46. Și vor merge aceștia la osîndă veșnică, iar dreptii la viață veșnică.

CAP. 26

Vestirea cea din urmă a Patimilor lui Iisus. Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Suierințele din Ghetsimani. Trădarea lui Iuda. Prinderea lui Iisus. Înfățișarea înaintea arhierilor. Lepădarea lui Petru.

1. Iar după ce a sfîrșit toate aceste cuvinte, a zis Iisus către ucenicii Săi:

(35—36) Pild. 14, 31. Is. 58, 7. Iez. 13, 7. Sir. 7, 27; 17, 17—18. Iac. 1, 27; 2, 15. 2 Tim. 1, 18. Evr. 13, 1—2. (40) Pild. 14, 51; 19, 17. Mat. 10, 42. Marc. 9, 41. Evr. 6, 10.

(41) Ps. 6, 8. Is. 30, 33. Mat. 7, 23; 13, 40. Luc. 13, 27. Apoc. 20, 10. (43) Iov 22, 6—7. (45) Pild. 14, 31; 17, 5. Fapt. 9, 5. (46) Dan. 12, 2. Mat. 25, 21, 34. Ioan. 5, 29. Rom. 2, 7. CAP. 26, — (2) Ies. 12, 15. Marc. 14, 1. Luc. 22, 1. Ioan. 13, 1.

2. Știți că peste două zile va fi Paștile și Fiul Omului va fi dat să fie răstignit.

3. Atunci arhieriei și bătrînii poporului s-au adunat în curtea arhierelui, care se numea Caiafa.

4. Și împreună s-au sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleșug, și să-L ucidă.

5. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor.

6. Fiind Iisus în Betania, în casa lui Simon Leprosul,

7. S-a apropiat de El o femeie, avînd un alabastru cu mir de mare preț, și l-a turnat pe capul Lui, pe cînd ședea la masă.

8. Și văzînd ucenicii, s-au miniat și au zis: De ce risipa aceasta?

9. Căci mirul acesta se putea vinde scump iar banii să se dea săracilor.

10. Dar Iisus, cunoscînd gîndul lor, le-a zis: Pentru ce faceți supărare femeii? Căci lucru bun a făcut ea față de Mine.

11. Căci pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna;

12. Că ea, turnînd mirul acesta pe trupul Meu, a făcut-o spre îngroparea Mea.

13. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce-a făcut ea, spre pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, ducîndu-se la arhierii,

15. A zis: Ce voiți să-mi dați și eu îl voi da în mîinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginți.

16. Și de atunci căuta un prilej potrivit ca să-L dea în mîinile lor.

17. În cea dintîi zi a Azimelor, au venit ucenicii la Iisus și L-au întrebat: Unde voiești să-Ți pregătim să mîncînc Paștile?

(3—5) Ps. 2, 1—2; 82. 3. Marc. 14, 1—2. Luc. 22, 2. Ioan. 11, 47—53. Fapt. 4, 27. (6—10) Mat. 21, 17. Marc. 14, 3—6. Luc. 7, 37. Ioan. 11, 2; 12, 3—7. (11) Deut. 15, 11. Marc. 14, 12. Ioan. 12, 8; 13, 33; 14, 19. (12) Marc. 14, 8. Ioan. 12, 7. (13) Pild. 10, 7. (14) Mat. 10, 4. Marc. 14, 10. Luc. 22, 3—4. Ioan. 12, 4; 13, 2, 27. (15) Zah. 11, 12. Mat. 27, 3. Luc. 22, 5. (16—20) Ies. 12, 6, 15. Ps. 40, 9—10. Pild. 1, 18. Marc. 14, 11—17. Luc. 22, 6—14.

18. Iar El a zis: Mergeți în cetate, la cutare și spuneți-i: Învățătorul zice: Timpul Meu este aproape; la tine vreau să fac Paștile cu ucenicii Mei.

19. Și ucenicii au făcut precum le-a poruncit Iisus și au pregătit Paștile. 20. Iar când s-a făcut seară, a șezut la masă cu cei doisprezece ucenici.

21. Și pe când mâncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă, că unul dintre voi Mă va vinde.

22. Și ei, întristându-se foarte, au început să-l zică fiecare: Nu cumva eu sint, Doamne?

23. Iar El, răspunzând, a zis: Cel ce a întins cu Mine mâna în blid, acela Mă va vinde.

24. Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai, însă, acelui om prin care Fiul Omului se vinde! Bine era de omul acela dacă nu se năștea.

25. Și Iuda, cel ce L-a vândut, răspunzând a zis: Nu cumva sint eu, Învățătorule? Răspuns-a lui: Tu ai zis.

26. Iar pe când mâncau ei, Iisus, luind piine și binecuvîntînd, a frînt și, dînd ucenicilor, a zis: Luați, mincați, acesta este trupul Meu.

27. Și luînd paharul și mulțumind, le-a dat, zicînd: Beți dintru acesta toți.

28. Că acesta este Singele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

29. Și vă spun vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al viței pînă în ziua aceea cînd îl voi bea cu voi, nou, în împărăția Tatălui Meu.

30. Și după ce au cîntat laude, au ieșit la Muntele Măslinilor.

31. Atunci Iisus le-a zis: Voi toți vă veți smînti întru Mine în noaptea aceasta căci scris este: «Bate-voi păstorul și se vor risipi oile turmei».

(21) Ps. 40, 9. Marc. 14, 18. Ioan 13, 2, 21. (22) Marc. 14, 19. Ioan 13, 22. (23) Ps. 40, 9; 54, 14—15. Marc. 14, 20. Luc. 22, 21. Ioan 13, 18, 26. (24) Ps. 21. Is. 53. Dan. 9, 26. Marc. 9, 12; 14, 21—22. Luc. 22, 22; 24, 25—27. Ioan 17, 12. Fapt. 17, 2; 26, 22. 1 Cor. 15, 3. (25—27) Marc. 6, 41; 14, 22—23. Luc. 22, 19—23. Ioan 6, 53. 1 Cor. 10, 16; 11, 23—25; 15, 3. (28) Ies. 24, 8. Lev. 14, 25. Zah. 9, 11. Mat. 20, 28. Marc. 14, 24. Evr. 9, 22. (29) Marc. 14, 25. Luc. 22, 18. (30) 2 Reg. 15, 30. Marc. 14, 26. Luc. 22, 39. (31) Zah. 13, 7. Mat. 11, 6. Marc. 14, 27. Ioan 16, 32. (32)

32. Dar după învierea Mea voi merge mai înainte de voi în Galileea.

33. Iar Petru, răspunzînd, l-a zis: Dacă toți se vor smînti întru Tine, eu niciodată nu mă voi smînti.

34. Zis-a Iisus lui: Adevărat zic ție că în noaptea aceasta, mai înainte de a cînta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine.

35. Petru i-a zis: Și de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Și toți ucenicii au zis la fel.

36. Atunci Iisus a mers împreună cu ei la un loc ce se cheamă Ghetisimani și a zis ucenicilor: Ședeți aici, pînă ce Mă voi duce acolo și Mă voi ruga.

37. Și luînd cu Sine pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început a Se întrista și a Se mîhni.

38. Atunci le-a zis: Întristat este sufletul Meu pînă la moarte. Rămîneți aici și privegheați împreună cu Mine.

39. Și mergînd puțin mai înainte, a căzut cu fața la pămînt, rugîndu-Se și zicînd: Părintele Meu, de este cu putință, treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voiești.

40. Și a venit la ucenici și i-a găsit dormind și i-a zis lui Petru: Așa, n-ai putut un ceas să privegheai cu Mine!

41. Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osîrduitor, dar trupul neputincios.

42. Iarăși ducîndu-se, a doua oară, s-a rugat, zicînd: Părintele Meu, dacă nu este cu putință să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta.

43. Și venind iarăși, i-a aflat dormind, căci ochii lor erau îngreuiati.

Mat. 28, 7, 16. Marc. 14, 28; 16, 7. Ioan 21, 1. (33) Marc. 14, 29. (34) Marc. 14, 30. Luc. 22, 34. Ioan 13, 38. (35) Marc. 14, 31. Luc. 22, 33. (36) Fac. 22, 5. Marc. 14, 32. Luc. 22, 39. Ioan 18, 1. (37) 2 Reg. 15, 30. Ps. 114, 3. Mat. 4, 21. Marc. 14, 33. Ioan 12, 27. (38) Ps. 41, 6, 12. Marc. 14, 34. Luc. 22, 40. (39) Mat. 20, 22. Marc. 14, 35—36. Luc. 22, 41—42. Ioan 5, 30; 6, 38. Filip. 2, 8. Evr. 5, 7—8. (40) Ier. 12, 5. Marc. 14, 37. Luc. 22, 45. (41) Marc. 13, 33; 14, 38. Luc. 22, 40, 46. Ef. 6, 18. (42) Mat. 20, 22. Marc. 14, 39.

44. Și lăsîndu-i, S-a dus iarăși și a treia oară S-a rugat, același cuvînt zicînd.

45. Atunci a venit la ucenici și le-a zis: Dormiți de acum și vă odihniți! Iată s-a apropiat ceasul și Fiul Omului va fi dat în mîinile păcătoșilor.

46. Sculați-vă să mergem, iată s-a apropiat cel ce M-a vîndut.

47. Și pe cînd vorbea încă, iată a sosit Iuda, unul dintre cei doisprezece, și împreună cu el multime multă, cu săbii și cu ciomege, de la arhierii și de la bătrînii poporului.

48. Iar vînzătorul le-a dat semn, zicînd: Pe care-L voi săruta, Acela este: puneți mîna pe El.

49. Și îndată, apropiîndu-se de Iisus, a zis: Bucură-Te, Învățătorule! Și L-a sărutat.

50. Iar Iisus i-a zis: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci ei, apropiîndu-se, au pus mîinile pe Iisus și L-au prins.

51. Și iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzînd mîna, a tras sabia și, lovind pe sluga arhierelui, i-a tăiat urechea.

52. Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri.

53. Sau ți se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu și să-Mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri?

54. Dar cum se vor împlini Scripturile, că așa trebuie să fie?

55. În ceasul acela, a zis Iisus multîmilor: Ca la un tîlhar ați ieșit cu săbii și cu ciomege, ca să Mă prindeți. În fiecare zi ședeam în templu și învățam și n-ați pus mîna pe Mine.

56. Dar toate acestea s-au făcut ca să se îplinească Scripturile prooro-cilor. Atunci toți ucenicii, lăsîndu-L, au fugit.

(43—46) Marc. 14, 40—42. (47) Marc. 14, 43. Luc. 22, 47. Ioan 18, 3. Fapt. 1, 16. (48) Marc. 14, 44. Luc. 22, 47. (49) 2 Reg. 20, 9. Marc. 14, 45. (50) Ps. 40, 9. Marc. 14, 46. Luc. 22, 48. Ioan 13, 27. (51) Marc. 14, 47. Luc. 22, 49—50. Ioan 18, 10. (52) Fac. 9, 6. Num. 35, 33. 2 Reg. 2, 33. Luc. 22, 51. Apoc. 13, 10. (53) 4 Reg. 6, 17. Dan. 7, 10. Luc. 24, 26. (54) Ps. 21. Dan. 9, 26. Mat. 26, 24. Luc. 24, 25. (55) Marc. 14, 48—49. Luc. 22, 52. (56) Ps. 21, 17. Plîng. 4, 20. Marc. 14, 50. Ioan 16, 32. (57—58) Lev. 4, 15. Marc. 14, 53—54. Luc. 22, 54—55. Ioan 18, 12—15, 24. (59) Ps. 26, 16;

57. Iar cei care au prins pe Iisus L-au dus la Caiafa arhierul, unde erau adunați cărturarii și bătrînii.

58. Iar Petru îl urma de departe pînă a ajuns la curtea arhierelui și, intrînd înăuntru, ședea cu slugile, ca să vadă sfîrșitul.

59. Iar arhierii, bătrînii și tot sinedriul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare.

60. Și n-au găsit, deși veniseră mulți martori mincinoși. Mai pe urmă însă au venit doi și au spus:

61. Acesta a zis: Pot să dărim templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l clădesc.

62. Și, sculîndu-se, arhierul l-a zis: Nu răspunzi nimic la ceea ce mărturisesc aceștia împotriva Ta?

63. Dar Iisus tăcea. Și arhierul l-a zis: Te jur pe Dumnezeu cel viu, să ne spui nouă de ești Tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Iisus i-a răspuns: Tu ai zis. Și vă spun încă: De acum veți vedea pe Fiul Omului șezînd de-a dreapta puterii și venind pe norii cerului.

65. Atunci arhierul și-a sfîșiat hainele, zicînd: A huli! Ce ne mai trebuie martori? Iată acum ați auzit hula Lui.

66. Ce vi se pare? Iar ei, răspunzînd, au zis: Este vinovat de moarte.

67. Și au scuipat în obrazul Lui, bătîndu-L cu pumnii, iar unii îi dădeau palme.

68. Zicînd: Proorocește-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit.

69. Iar Petru ședea afară, în curte. Și o slujnică s-a apropiat de el, zicînd: Și tu erai cu Iisus Galileianul.

70. Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicînd: Nu știu ce zici.

71. Și ieșind el la poartă, l-a văzut alta și a zis celor de acolo: Și aceasta era cu Iisus Nazarineanul.

34, 11. Marc. 14, 55. (60) Deut. 19, 15—18. 3 Reg. 21, 13. Ps. 26, 16; 34, 11; 93, 21. Marc. 14, 57. Fapt. 6, 11—13. (61—62) Mat. 27, 40. Marc. 14, 58—60. Ioan 2, 19. (63) Lev. 5, 1. 3 Reg. 22, 16. Is. 53, 7. Mat. 27, 12. Marc. 14, 61. Luc. 22, 67. Fapt. 8, 32—33. (64) Ps. 109, 1. Dan. 7, 13. Mat. 16, 27. Marc. 14, 62. Ioan 1, 51; 6, 62. Fapt. 1, 11. Rom. 14, 11. I Tes. 4, 16. Apoc. 1, 7. (65) 4 Reg. 18, 37; 19, 1. Ezd. 9, 3. Fapt. 14, 14. (66) Lev. 24, 16. Ier. 26, 11. Marc. 14, 64. Ioan 19, 7. (67—71) Ps. 21, 7. Is. 50, 6; 53, 3. Marc. 14, 65—69. Luc. 22, 63—65. Ioan 18, 16—17; 19, 3.

72. Și iarăși s-a lepădat cu jurământ: Nu cunosc pe omul acesta.

73. Iar după puțin, apropiindu-se cei ce stăteau acolo au zis lui Petru: Cu adevărat și tu ești dintre ei, căci și graiul tău te vădește.

74. Atunci el a început a se blestema și a se jura: Nu cunosc pe omul acesta. Și îndată a cîntat cocoșul.

75. Și Petru și-a adus aminte de cuvîntul lui Iisus, care zisese: Mai înainte de a cînta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Și ieșind afară, a plîns cu amar.

CAP. 27

Iisus înaintea lui Pilat. Iuda se spînzură. Iisus și Baraba. Iisus dat spre moarte. Biciuirea, batjocorirea, răstignirea, moartea, înmormîntarea și paza mormîntului.

1. Iar făcîndu-se dimineață, toți arhierii și bătrînii poporului au ținut sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare.

2. Și, legîndu-L, L-au dus și L-au predat dregătorului Pontiu Pilat.

3. Atunci Iuda, cel ce L-a vîndut, văzînd că a fost osîndit, s-a căit și a adus înapoi arhierilor și bătrînilor cei treizeci de arginți,

4. Zicînd: Am greșit vînzînd sînge nevinovat. Ei i-au zis: Ce ne privește pe noi? Tu vei vedea.

5. Și el, aruncînd arginții în templu, a plecat și, ducîndu-se, s-a spînzurat.

6. Iar arhierii, luînd banii, au zis: Nu se cuvine să-i punem în vistieria templului, deoarece sînt preț de sînge.

7. Și ținînd ei sfat, au cumpărat cu ei Țarina Olarului, pentru îngropa-rea străinilor.

8. Pentru aceea s-a numit Țarina aceea Țarina Singelui, pînă în ziua de astăzi.

(72-75) Jud. 12, 5-6; Marc. 14, 70-72; Luc. 22, 58-62; Ioan 13, 38; 18, 25-27; CAP. 27. — (1) Ps. 2, 1-2; Mih. 2, 1; Marc. 15, 1; Luc. 22, 66; 23, 1; Ioan 18, 24; (2) Mat. 20, 19; Marc. 15, 1; Luc. 23, 1; Ioan 18, 28; (3) Mat. 26, 14-15; (4) Înțel. 2, 13; (5) 2 Reg. 17, 23; Ier. 32, 7; Zah. 11, 13; Fapt. 1, 18; (8) Fapt. 1, 19; (9) Ier. 32, 9; Zah. 11, 12-13.

9. Atunci s-a împlinit cuvîntul spus de Ieremia proorocul, care zice: «Și au luat cei treizeci de arginți, prețul celui prețuit, pe care l-au prețuit fiii lui Israel,

10. Și i-au dat pe Țarina Olarului după cum mi-a spus mie Domnul».

11. Iar Iisus stătea înaintea dregătorului. Și L-a întrebat dregătorul, zicînd: Tu ești regele iudeilor? Iar Iisus i-a răspuns: Tu zici.

12. Și la învinuirile aduse Lui de către arhierii și bătrîni, nu răspundea nimic.

13. Atunci I-a zis Pilat: Nu auzi cîte mărturisesc ei împotriva Ta?

14. Și nu i-a răspuns lui nici un cuvînt, încît dregătorul se mira foarte.

15. La sărbătoarea Paștilor, dregătorul avea obiceiul să elibereze mulțimii un întemnițat pe care-l voiau.

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, care se numea Baraba.

17. Deci adunați fiind ei, Pilat le-a zis: Pe cine voiți să vi-l eliberez, pe Baraba sau pe Iisus, care se zice Hristos?

18. Că știa că din invidie L-au dat în mîna lui.

19. Și pe cînd stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui i-a trimis acest cuvînt: Nimic să nu-l faci Dreptului aceluia, că mult am suferit azi, în vis, pentru El.

20. Însă arhierii și bătrînii au atîțat mulțimile ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă.

21. Iar dregătorul, răspunzînd, le-a zis: Pe cine din cei doi voiți să vă eliberez? Iar ei au răspuns: Pe Baraba.

22. Și Pilat le-a zis: Dar ce voi face cu Iisus, ce se cheamă Hristos? Toți au răspuns: Să fie răstignit!

(11) Marc. 15, 2; Luc. 23, 3; Ioan 18, 33, 37; 1 Tim. 6, 13; (12) Ps. 37, 13-14; Is. 53, 7; Mat. 26, 63; Marc. 15, 3; Luc. 23, 9; Ioan 19, 9; (13) Marc. 15, 4; (14-18) Mat. 21, 11; Marc. 15, 5-9; Luc. 23, 17-19; Ioan 18, 39; (19) Fac. 40, 5; (20) Ps. 21, 12-13; Marc. 15, 11; Luc. 23, 18; Ioan 18, 40; Fapt. 3, 14; (21-23) Înțel. 2, 20; Marc. 15, 9-14; Luc. 23, 17-23; Ioan 18, 39.

23. A zis iarăși Pilat: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai tare strigau și ziceau: Să fie răstignit!

24. Și văzînd Pilat că nimic nu folosește, ci mai mare tulburare se face, luînd apă și-a spălat mîinile înaintea mulțimii, zicînd: Nevinovat sînt de sîngele Dreptului acestuia. Voi veți vedea.

25. Iar tot poporul a răspuns și a zis: Sîngele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri!

26. Atunci le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus L-a biciuit și L-a dat să fie răstignit.

27. Atunci ostașii dregătorului, ducînd ei pe Iisus în pretoriu, au adunat în jurul Lui toată cohorta,

28. Și dezbrăcîndu-L de hainele Lui, l-au pus o hlamidă roșie.

29. Și împletind o cunună de spini, l-au pus-o pe cap și în mîna Lui cea dreaptă trestie; și, înclinînd înaintea Lui, își băteau joc de El, zicînd: Bucură-Te, regele iudeilor!

30. Și scuipînd asupra Lui, au luat trestia și-L băteau peste cap.

31. Iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui și L-au dus să-L răstignească.

32. Și ieșînd, au găsit pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta l-au silit să ducă crucea Lui.

33. Și venînd la locul numit Golgota, care înseamnă: Locul Căpățînii,

34. l-au dat să bea vin amestecat cu fier; și, gustînd, nu a voit să bea.

35. Iar după ce L-au răstignit, au împărțit hainele Lui, aruncînd sorți, ca să se îplinească ceea ce s-a zis de proorocul: «Împărțit-au hainele Mele între ei, iar pentru cămașa Mea au aruncat sorți».

(24) Deut. 19, 10; 21, 6; Luc. 23, 24. (25) Deut. 19, 10; 2 Reg. 1, 16; 3 Reg. 2, 32; Ps. 108, 14; Fapt. 5, 28; (26) Is. 53, 5-6; Marc. 15, 15; Luc. 23, 25; Ioan 19, 1, 16; (27-28) Jud. 9, 24; Ps. 21, 17; Marc. 15, 16-17; Luc. 23, 11; (29-31) Jud. 16, 25; Is. 53, 3-7; Marc. 15, 17-20; Luc. 23, 11; Ioan 19, 2-16; (32-33) Num. 19, 3; Marc. 15, 21-22; Luc. 23, 26, 33; Ioan 19, 17; Evr. 13, 12; (34-35) Ps. 21, 20; 68, 25; Mat. 27, 48; Marc. 15, 22-24; Luc. 23, 34-36; Ioan 19, 23; (36) Mat. 27, 54; (37) Marc. 15, 26; Luc. 23, 38; Luc. 19, 19; (38) Is. 53, 12.

36. Și ostașii, șezînd, îl păzeau acolo.

37. Și deasupra capului au pus vîna Lui scrisă: Acesta este Iisus, regele iudeilor.

38. Atunci au fost răstigniți împreună cu El doi tîlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stînga.

39. Iar trecătorii îl huleau, clătî-nîndu-și capetele,

40. Și zicînd: Tu, Cel ce dărîmi templul și în trei zile îl zidești, mințuiește-Te pe Tine însuși! Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce!

41. Asemenea și arhierii, bătîndu-și joc de El, cu cărturarii și cu bătrînii, ziceau:

42. Pe alții i-a mințuit, iar pe Sime nu poate să Se mințuiască! Dacă este regele lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, și vom crede în El.

43. S-a încrezut în Dumnezeu: Să-L scape acum, dacă-L vrea pe El! Căci a zis: Sînt Fiul lui Dumnezeu.

44. În același chip îl ocărau și tîlharii cei împreună-răstigniți cu El.

45. Iar de la ceasul al șaselea, s-a făcut întuneric peste tot pămîntul, pînă la ceasul al nouălea.

46. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicînd: Eli, Eli, lama sabahtani? adică: Dumnezeu! Meu, Dumnezeu! Meu, pentru ce M-ai părăsit?

47. Iar unii dintre cei ce stăteau acolo, auzînd ziceau: Pe Ilie îl strigă Acesta.

48. Și unul dintre ei, alergînd îndată și luînd un burete, și umplîndu-l de oțet și punîndu-l într-o trestie, li da să bea.

49. Iar ceilalți ziceau: Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mințuiască.

50. Iar Iisus, strigînd iarăși cu glas mare, Și-a dat duhul.

Marc. 15, 27; Luc. 23, 32; Ioan 19, 18. (39) Ps. 21, 7; 68, 24; 108, 25; Marc. 15, 29; Luc. 23, 35; (40-42) Mat. 26, 61; Marc. 14, 58; 15, 30-32; Luc. 23, 35-37; Ioan 2, 19; (43) Ps. 21, 8; Înțel. 2, 13, 18; (44) Dan. 3, 15; 6, 21; Marc. 15, 32; Luc. 23, 39; (45) Am. 8, 9; Luc. 23, 44; (46) Ps. 21, 1; Marc. 15, 34; Evr. 5, 7; (47) Marc. 15, 35; (48) Ps. 68, 25; Mat. 27, 34; Marc. 15, 36; Luc. 23, 36; Ioan 19, 28-29; (49-57) Ies. 26, 31; 1 Reg. 1, 1; 2 Paral. 3, 14; Dan. 3, 25; Înțel. 2, 17; Mat. 28, 1; Marc. 15, 36-43; Luc. 23, 36-51; Ioan 19, 30-38; Evr. 10, 20.

51. Și iată, catapeteasma templului s-a sfîșiat în două de sus pînă jos, și pămîntul s-a cutremurat și pietrele s-au despicat;

52. Mormintele s-au deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți s-au sculat.

53. Și ieșind din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfîntă și s-au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzînd cutremurul și cele întîmplate, s-au înfricoșat foarte, zicînd: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta!

55. Și erau acolo multe femei, privind de departe, care urmaseră din Galileea pe Iisus, slujindu-L.

56. Între care era Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov și a lui Iosi, și mama fiilor lui Zevedeu.

57. Iar făcîndu-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care și el era un ucenic al lui Iisus.

58. Acesta, ducîndu-se la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să i se dea.

59. Și Iosif, luînd trupul, l-a înfășurat în giulgiu curat de în.

60. Și l-a pus în mormîntul nou al său, pe care-l săpase în stîncă, și, prăvălind o piatră mare la ușa mormîntului, s-a dus.

61. Iar acolo era Maria Magdalena și cealaltă Marie, sezînd în fața mormîntului.

62. Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhierii și fariseii la Pilat,

63. Zicînd: Doamne, ne-am adus aminte că amăgitorul Acela a spus, fiind încă în viață: După trei zile Mă voi scula.

64. Deci, poruncește ca mormîntul să fie păzit pînă a treia zi, ca nu

cumva ucenicii Lui să vină și să-L fure și să spună poporului: S-a sculat din morți. Și va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decît cea dintîi.

65. Pilat le-a zis: Aveți strajă; mergeți și întăriți cum știți.

66. Iar ei, ducîndu-se, au întărit mormîntul cu strajă, pecetluind piatra.

CAP. 28

Învierea lui Hristos. Arătările Mintui-torului. Porunca botezului.

1. După ce a trecut simbăta, cînd se lumina de ziua întîi a săptămîinii (*Duminică*), au venit Maria Magdalena și cealaltă Marie, ca să vadă mormîntul.

2. Și iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborînd din cer și venind, a prăvălit piatra și se-dea deasupra ei.

3. Și înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau și s-au făcut ca morți.

5. Iar îngerul, răspunzînd, a zis femeilor: Nu vă temeți, că știu că pe Iisus cel răstignit îl căutați.

6. Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniți de vedeți locul unde a zăcut.

7. Și degrabă mergînd, spuneți ucenicilor Lui că S-a sculat din morți și iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo îl veți vedea. Iată v-am spus vouă.

8. Iar plecînd ele în grabă de la mormînt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui.

9. Dar cînd mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întîmpinat, zicînd: Bucurați-vă! Iar ele, apropiîndu-se, au cuprins picioarele Lui și i s-au închinat.

(58—61) Mat. 28, 1. Marc. 15, 44—47. Luc. 23, 52—55. (63) Mat. 16, 21; 17, 23; 20, 19; 26, 61. Marc. 8, 31; 10, 34. Luc. 9, 22; 18, 33; 24, 6. Ioan 2, 19; 7, 12. (66) Ps. 40, 8. Dan. 6, 18. CAP. 28. — (1) Mat. 27, 56, 61. Marc. 16, 1. Luc. 23, 56; 24, 1. Ioan 20, 1. (2) Marc. 16, 3—5. Luc. 24, 4. Ioan 20, 11—12.

(3) Dan. 10, 6. Marc. 16, 5. Luc. 24, 4. (4) Marc. 16, 5. Luc. 24, 5. (5) Marc. 16, 6. Luc. 24, 5. Ioan 20, 13. (6) Mat. 12, 40; 16, 21; 17, 23. Marc. 16, 6. Luc. 24, 6. (7) Mat. 26, 32. Marc. 14, 28; 16, 7. Luc. 24, 6. Ioan 21, 1. Fapt. 1, 3; 10, 40—41. 1 Cor. 15, 5. (8) Jud. 13, 22. Marc. 16, 8. Luc. 24, 9—10, 22. (9) Marc. 16, 9—10. Luc. 8, 2. Ioan 20, 14.

10. Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeți. Duceți-vă și vestiți fraților Mei, ca să meargă în Galileea, și acolo Mă vor vedea.

11. Și plecînd ele, iată unii din strajă, venind în cetate, au vestit arhierilor toate cele întîmplate.

12. Și, adunîndu-se ei împreună cu bătrînii și țînînd sfat, au dat bani mulți ostașilor,

13. Zicînd: Spuneți că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat, pe cînd noi dormeam;

14. Și de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom îndupleca și pe voi fără grijă vă vom face.

15. Iar ei, luînd arginții, au făcut precum au fost învățați. Și s-a răspîn-

(10) Ioan 20, 17. Evr. 2, 11. (16) Mat. 28, 32; 28, 7. Marc. 14, 28. (17) Luc. 24, 52. (18) Ps. 8, 6. Dan. 7, 13—14. Mat. 11, 27. Luc. 1, 32; 10, 22. Ioan 3, 31, 35; 5, 22; 13, 2; 17, 2. 1 Petr. 3, 22. Rom. 14, 9. 1 Cor. 15, 24. Ef. 1, 10, 22.

dit cuvîntul acesta între Iudei, pînă în ziua de azi.

16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus.

17. Și văzîndu-L, i s-au închinat, ei care se îndoiseră.

18. Și apropiîndu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicînd: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer și pe pămînt.

19. Drept aceea, mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh,

20. Învățiindu-le să păzească toate cîte v-am poruncit vouă, și iată Eu cu voi sînt în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului. Amin.

Filip. 2, 9. Col. 1, 16. Evr. 2, 8. Apoc. 17, 14; 19, 16. (19) Is. 52, 10. Marc. 16, 15. Luc. 24, 46. Ioan 15, 16. Fapt. 2, 38. 1 Ioan 5, 7. Rom. 10, 18. Col. 1, 23. (20) Mat. 18, 20. Ioan 14, 18.

SFÎNTA EVANGHELIE DUPĂ MARCU

CAP. 1

Ioan Botezătorul. Botezul lui Iisus Hristos. Ispitirea. Predica. Primii ucenici. Primele vindecări.

1. Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu,

2. Precum este scris în proorocie (la Maleahi) și Isaia: «Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feței Tale, care va pregăti calea Ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drept faceți cărările Lui».

4. Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinței întru iertarea păcatelor.

5. Și ieșeau la el tot ținutul Iudeii și toți cei din Ierusalim și se botezau de către el, în riul Iordan, mărturisindu-și păcatele.

6. Și Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului și mânca lăcuste și miere sălbatică.

7. Și propovăduia, zicînd: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decît mine, Căruia nu sînt vrednic, plecîndu-mă, să-l dezleg cureaua încălțămintelor.

8. Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfînt.

9. Și în zilele acelea, Iisus a venit din Nazaretul Galileii și s-a botezat în Iordan, de către Ioan.

CAP. 1. — (2) Mal. 3, 1. Mat. 11, 10. Luc. 7, 27. (3) Is. 40, 3. Mat. 3, 3. Luc. 3, 4. Ioan 1, 23. (4) Mat. 3, 1. Luc. 3, 3. Ioan 1, 31; 3, 23. Fapt. 13, 24. (5) Mat. 3, 5—6. Luc. 7, 29. (6) Lev. 11, 22. Mat. 3, 4. Luc. 7, 33. (7) Mat. 3, 11. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15, 27. Fapt. 13, 25. (8) Is. 44, 3. Ioan 3, 1. Mat. 3, 11. Ioan 1, 26.

10. Și îndată, ieșind din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumbel coborîndu-Se peste El.

11. Și glas s-a făcut din ceruri: Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

12. Și îndată Duhul L-a mînat în pustie.

13. Și a fost în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de satana. Și era împreună cu fiarele și îngerii îi slujeau.

14. După ce Ioan a fost prins, Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu.

15. Și zicînd: S-a împlinit vremea și s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu. Pocăiți-vă și credeți în Evanghelie.

16. Și umblînd pe lângă Marea Galileii, a văzut pe Simon și pe Andrei, fratele lui Simon, aruncînd mrejele în mare, căci ei erau pescari.

17. Și le-a zis Iisus: Veniți după Mine și vă voi face să fiți pescari de oameni.

18. Și îndată, lăsînd mrejele, au mers după El.

19. Și mergînd puțin mai înainte, a văzut pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui. Și ei erau în corabie, dregîndu-și mrejele.

20. Și i-a chemat pe ei îndată. Iar ei, lăsînd pe tatăl lor Zevedeu în corabie, cu lucrătorii, s-au dus după El.

21. Și venind în Capernaum și îndată intrînd sîmbăta în sinagogă, îi învăța.

Fapt. 1, 5; 2, 4; 10, 45; 11, 15. 1 Cor. 12, 13. (9—10) Mat. 3, 13—16. Luc. 3, 21—22. Ioan 1, 32. (11) Ps. 2, 6. Is. 42, 1. Mat. 3, 17. Marc. 9, 7. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 6, 27. (12) Mat. 4, 1. Luc. 4, 1. (13) Mat. 4, 2, 11. Luc. 4, 2. (14—21) Mat. 3, 2; 4, 11—22. Luc. 4, 11—15, 31; 5, 2—11. Ioan 4, 43. Gal. 4, 4—6. Ef. 1, 10.

22. Și erau uimiți de învățătura Lui, căci El îi învăța pe ei ca Cel ce are putere, iar nu în felul cărturarilor.

23. Și era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare,

24. Zicînd: Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te știm cine ești: Sfîntul lui Dumnezeu.

25. Și Iisus l-a certat, zicînd: Taci și ieși din el.

26. Și scuturîndu-l duhul cel necurat și strigînd cu glas mare, a ieșit din el.

27. Și s-au spăimîntat toți, încît se întrebau între ei, zicînd: Ce este aceasta? O învățătură nouă și cu putere; că și duhurilor necurate le poruncește, și I se supun.

28. Și a ieșit vestea despre El îndată pretutindeni în toată împrejurimea Galileii.

29. Și îndată ieșind ei din sinagogă, au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacov și cu Ioan.

30. Iar soacra lui Simon zăcea, prinsă de friguri, și îndată l-au vorbit despre ea.

31. Și apropiindu-Se a ridicat-o, apucînd-o de mînă. Și au lăsat-o frigurile și ea le slujea.

32. Iar cînd s-a făcut seară și soarele apusese, au adus la El pe toți bolnavii și demonizații.

33. Și toată cetatea era adunată la ușă.

34. Și a tămăduit pe mulți care pătimeau de felurite boli și demoni mulți a alungat. Iar pe demoni nu-i lăsa să vorbească, pentru că-L știau că El e Hristos.

35. Și a doua zi, foarte de dimineață, sculîndu-Se, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu și Se ruga acolo.

36. Și a mers după El Simon și cei ce erau cu el.

37. Și aflîndu-L, l-au zis: Toți Te caută pe Tine.

38. Și El a zis lor: Să mergem în altă parte, prin cetățile și satele învecinate, ca să propovăduiesc și acolo, căci pentru aceasta am venit.

(22) Is. 50, 4. Mat. 7, 28—29. Luc. 2, 47. 4, 32. (23) Luc. 4, 33. (24) Dan. 9, 24. Mat. 8, 29. Marc. 5, 7. Iac. 2, 19. (25—26) Marc. 1, 34; 9, 20—25. (27) Marc. 2, 12; 6, 2. Fapt. 17, 19. (29—32) Mat. 8, 14—16. Luc. 4, 38—40. (34) Marc. 3, 11—12. Luc. 4, 41. Fapt. 16, 16—18; 19, 15. (35) Luc. 4, 42; 5, 16. (39)

39. Și venind propovăduia în sinagogile lor, în toată Galileea, alungînd pe demoni.

40. Și un lepros a venit la El, rugîndu-L și îngenunchînd și zicînd: De voiești poți să mă curățești.

41. Și făcîndu-l-se milă, a întins mîna și S-a atins de el și i-a zis: Voiesc, curățește-te.

42. Și îndată s-a depărtat lepra de la el și s-a curățit.

43. Și poruncindu-i cu asprime, îndată l-a alungat,

44. Și i-a zis: Vezi, nimănui să nu spui nimic, ci mergi de te arată preotului și adu, pentru curățirea ta, cele ce a rînduit Moise, spre mărturie lor.

45. Iar el, ieșind, a început să propovăduiască multe și să răspîndească cuvîntul, încît Iisus nu mai putea să intre pe față în cetate, ci stătea afară, în locuri pustii, și veneau la El de pretutindeni.

CAP. 2

Vindecarea slăbănogului. Chemarea lui Matei. Postul. Smulgerea spicelor în zi de sîmbătă.

1. Și intrînd iarăși în Capernaum, după cîteva zile s-a auzit că este în casă.

2. Și îndată s-au adunat mulți, încît nu mai era loc, nici înaintea ușii, și le grăia lor cuvîntul.

3. Și au venit la El, aducînd un slăbănog, pe care-l purtau patru inși.

4. Și neputînd ei, din pricina mulțimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperișul casei unde era Iisus și, prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul.

5. Și văzînd Iisus credința lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îți sînt păcatele tale!

6. Și erau acolo unii dintre cărturari, care ședeau și cugetau în inimile lor:

7. Pentru ce vorbește Acesta astfel? El hulește. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

Is. 61, 1—3. Luc. 4, 43. Ioan 16, 28; 17, 4. (39) Mat. 4, 23. Luc. 4, 44. (40) Mat. 8, 2. Luc. 5, 12. (41) Mat. 8, 3. Luc. 5, 13. (44) Lev. 13, 2; 14, 2—4. Mat. 8, 4; 9, 30. Luc. 5, 14; 17, 14. (45) Mat. 9, 31. Luc. 5, 15. CAP. 2 — (1) Mat. 9, 1. (3) Mat. 9, 2. Luc. 5, 18. (5) Is. 43, 25. Luc. 7, 48. (7) Mat. 9, 3. Luc. 5, 21; 7, 49.

8. Și îndată cunoscînd Iisus, cu duhul Lui, că așa cugetau ei în sine, le-a zis lor: De ce cugetați acestea în inimile voastre?

9. Ce este mai ușor a zice slăbănogului: Iertate îți sînt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă?

10. Dar, ca să știți că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pămînt, a zis slăbănogului:

11. Zic ție: Scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta.

12. Și s-a sculat îndată și, luîndu-și patul, a ieșit înaintea tuturor, încît erau toți uimiți și slăveau pe Dumnezeu, zicînd: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată.

13. Și iarăși a ieșit la mare și toată mulțimea venea la El și îi învăța.

14. Și trecînd, a văzut pe Levi al lui Alfeu, șezînd la vamă, și i-a zis: Urmează-Mi! Iar el, sculîndu-se, l-a urmat.

15. Și cînd ședea El în casa lui Levi, mulți vameși și păcătoși ședeau la masă cu Iisus și cu ucenicii Lui. Că erau mulți și-l urmau.

16. Iar cărturarii și fariseii, văzîndu-L că mănîncă împreună cu vameșii și păcătoșii, ziceau către ucenicii Lui: De ce mănîncă și bea învățătorul nostru cu vameșii și cu păcătoșii?

17. Dar, auzînd, Iisus le-a zis: Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe drepti ci pe păcătoși la pocăință.

18. Ucenicii lui Ioan și ai fariseilor posteau și au venit și l-au zis Lui: De ce ucenicii lui Ioan și ucenicii fariseilor postesc, iar ucenicii Tăi nu postesc?

19. Și Iisus le-a zis: Pot, oare, prietenii mirelui să postească cît timp este mirele cu ei? Cîtă vreme au pe mire cu ei, nu pot să postească.

20. Dar vor veni zile, cînd se va lua mirele de la ei și atunci vor posti în acele zile.

21. Nimeni nu coase la haină veche petic dintr-o bucată de stofă nouă, iar

de nu, peticul nou va trage din haina veche și se face o ruptură și mai rea.

22. Nimeni, iarăși, nu pune vin nou în burduri vechi, iar de nu, vinul nou sparge burdufurile și vinul se varsă și burdufurile se strică; încît vinul nou trebuie să fie în burduri noi.

23. Și pe cînd mergea El într-o simbătă prin semănături, ucenicii Lui, în drumul lor, au început să smulgă spice.

24. Și fariseii li ziceau: Vezi, de ce faci simbătă ce nu se cuvine?

25. Și Iisus le-a răspuns: Au niciodată n-ați citit ce a făcut David, cînd a avut nevoie și a flămînzit, el și cei ce erau cu el?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Abiatar arhiereul, și a mîncat pîinile punerii înaintea, pe care nu se cuvenea să le mînce de cît numai preoții, și a dat și celor ce erau cu el?

27. Și le zicea lor: Simbăta a fost făcută pentru om, iar nu omul pentru simbătă.

28. Astfel că Fiul Omului este domn și al simbetei.

CAP. 3

Vindecarea celui cu mîna uscată și alte vindecări. Alegerea celor 12 Apostoli. Păcatul împotriva Sfîntului Duh. Mama și frații lui Iisus.

1. Și iarăși a intrat în sinagogă. Și era acolo un om avînd mîna uscată.

2. Și îl pindeau pe Iisus să vadă dacă îl va vindeca simbăta, ca să-L învinuiască.

3. Și a zis omului care avea mîna uscată: Ridică-te în mijloc!

4. Și a zis lor: Se cuvine, simbăta, a face bine sau a face rău, a mîntui un suflet sau a-l pierde? Dar ei tăceau;

5. Și privindu-i pe ei cu minie și întristîndu-Se de învîrtoșarea inimii lor, a zis omului: Întinde mîna ta! Și a întins-o, și mîna lui s-a făcut sănătoasă.

Mat. 9, 16. Luc. 5, 36, (22) Mat. 9, 17. Luc. 5, 37-38. (23) Deut. 23, 25. Mat. 12, 1. Luc. 6, 1. (24) Ies. 20, 10. Mat. 12, 2. Luc. 6, 2. Ioan 5, 10. (25) 1 Reg. 21, 3-5. Mat. 12, 3. Luc. 6, 3. (26) Ies. 29, 32-33. Lev. 8, 31; 24, 9. 1 Reg. 21, 6. Mat. 12, 4. Luc. 6, 4. (28) Mat. 12, 8. Luc. 6, 5. CAP. 3. — (1) Mat. 12, 9. Luc. 6, 6. (2) Ps. 36, 32. Luc. 13, 14; 14, 1-3. (4) Pild. 27, 22. Mat. 12, 12-13. Ioan 5, 10. (5) 3 Reg. 13, 6. Mat. 12, 12-13. Luc. 6, 10.

6. Și ieșînd, fariseii au făcut îndată sfat cu irodianii împotriva Lui, ca să-L piardă.

7. Iisus, împreună cu ucenicii Lui, a plecat înspre mare și mulțime multă din Galileea și din Iudeea l-a urmat.

8. Din Ierusalim, din Idumeea, de dincolo de Iordan, dimprejurul Tirului și Sidonului, mulțime mare, oare, auzînd cite făcea, a venit la El.

9. Și a zis ucenicilor Săi să-l fie pusă la îndemină o corăbioară, ca să nu-L îmbulzească mulțimea;

10. Fiindcă vindecase pe mulți, de aceea năvăleau asupra Lui, ca să se atingă de El toți cîți erau bolnavi.

11. Iar duhurile cele necurate, cînd îl vedeau, cădeau înaintea Lui și strigau, zicînd: Tu ești Fiul lui Dumnezeu.

12. Și El le certa mult ca să nu-L dea pe față.

13. Și S-a suit pe munte și a chemat la Sine pe cîți a voit, și au venit la El.

14. Și a rînduit pe cei doisprezece, pe care i-a numit apostoli, ca să fie cu El și să-i trimită să propovăduiască,

15. Și să aibă putere să vindece bolile și să alunge demonii.

16. Deci a rînduit pe cei doisprezece: pe Simon, căruia i-a pus numele Petru;

17. Pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele Boanergheș, adică fiii tunetului;

18. Și pe Andrei, și pe Filip, și pe Bartolomeu, și pe Matei, și pe Toma, și pe Iacov al lui Alfeu, și pe Tadeu, și pe Simon Cananeul,

19. Și pe Iuda Iscarioteanul, cel care L-a și vîndut.

20. Și a venit în casă, și iarăși mulțimea s-a adunat, încît ei nu puteau nici să mănînce.

21. Și auzînd ai Săi, au ieșit ca să-L prindă, că ziceau: Și-a ieșit din fire.

22. Iar cărturarii, care veneau din Ierusalim, ziceau că are pe Beelzebul

(6) Mat. 12, 14; 22, 15. Ioan 10, 39. (7) 3 Reg. 4, 34. Mat. 4, 25; 12, 15. Luc. 6, 17. Ioan 6, 1. (8) Mat. 4, 25. (9) Luc. 5, 3. (10) Mat. 14, 36. (11) Mat. 16, 16. Marc. 1, 34. Luc. 4, 41. (12) Mat. 12, 16. Marc. 5, 43. (13) Marc. 6, 7. Luc. 6, 12-13. (14) Mat. 10, 1. Luc. 6, 13; 9, 1. (16) Mat. 10, 2; 16, 18. Ioan 1, 42. (17) Ps. 28, 3; 67, 34. (18) Mat. 10, 3. (19) Mat. 10, 4. (20) Pild. 8, 34. Marc. 6,

și că, cu domnul demonilor, alungă demonii.

23. Și chemîndu-i la Sine, le-a vorbit în pilde: Cum poate satana să alunge pe satana?

24. Dacă o împărăție se va dezbinda în sine, aceea împărăție nu mai poate dăinui.

25. Și dacă o casă se va dezbinda în sine, casa aceea nu va mai putea să se țină.

26. Și dacă satana s-a sculat împotriva sa însuși și s-a dezbinat, nu poate să dăinuiască, ci are sfîrșit.

27. Dar nimeni nu poate, intrînd în casa celui tare, să-l răpească lucrurile, de nu va lega întîi pe cel tare, și atunci va jefui casa lui.

28. Adevărat grăiesc vouă că toate vor fi iertate fiilor oamenilor, păcatele și hulele cite vor fi huliți;

29. Dar cine va huli împotriva Duhului Sfînt nu are iertare în veac, ci este vinovat de osînda veșnică.

30. Pentru că ziceau: Are duh necurat.

31. Și au venit mama Lui și frații Lui și, stînd afară, au trimis la El ca să-L cheme.

32. Iar mulțimea ședea împrejurul Lui. Și l-au zis unii: Iată mama Ta și frații Tăi și surorile Tale sînt afară. Te caută.

33. Și, răspunzînd lor, le-a zis: Cine este mama Mea și frații Mei?

34. Și privind pe cei ce ședeau în jurul Lui, a zis: Iată mama Mea și frații Mei.

35. Că oricine va face voia lui Dumnezeu, acesta este fratele Meu și sora Mea și mama Mea.

CAP. 4

Felurite pilde despre împărăția cerurilor. Potolirea furtunii pe mare.

1. Și iarăși a început Iisus să învețe, lingă mare, și s-a adunat la El mulțime foarte multă, încît El a intrat în corabie și ședea pe mare, iar toată mulțimea era lingă mare, pe uscat.

31. (21) Ioan 7, 5; 10, 20. (22) Mat. 9, 34; 12, 14. Luc. 11, 15. (23) Mat. 9, 34; 10, 25; 12, 24. Luc. 11, 15. Ioan 7, 20; 8, 48, 52; 10, 20. (24) Mat. 12, 25. Luc. 11, 17. (26) Luc. 11, 18. (27) Is. 49, 24. Mat. 12, 29. Luc. 11, 21. (28-31) Mat. 12, 31-33. 46. Luc. 8, 19; 12, 10. 1. Ioan 5, 16. Evr. 10, 26. (32-35) Ps. 100, 6. Mat. 12, 47-50. Luc. 8, 20-21. Ioan 15, 14. Evr. 2, 11. CAP. 4. — (1-6) Mat. 13, 1-6. Luc. 8, 4-6.

(8) Mat. 9, 4. Luc. 5, 22. Ioan 2, 24-25; 6, 64. (9) Mat. 9, 5. Luc. 5, 23. (10) Mat. 9, 6. Ioan 5, 8. (11) Mat. 9, 6. (12) Mat. 9, 7-8. Marc. 1, 27. (14) Mat. 9, 9. Luc. 5, 27-28. (15) Mat. 9, 10. Luc. 5, 29. (16) Mat. 9, 11. (17) Mat. 9, 12-13; 18, 11. Luc. 5, 31-32; 19, 10. 1 Tim. 1, 15. (18) Mat. 9, 11. 14. Luc. 5, 33. (19) Is. 62, 5. Mat. 9, 14-15. Luc. 5, 34. Ioan 3, 29. (20) Mat. 19, 15. Luc. 5, 35. (21)

2. Și-i învăța multe în pilde, și în învățătura Sa le zicea :

3. Ascultați : Iată, ieșit-a semăntorul să semene.

4. Și pe cînd semăna el, o sămîntă a căzut lîngă cale și păsările cerului au venit și au mîncat-o.

5. Și alta a căzut pe loc pietros, unde nu avea pămînt mult, și îndată a răsărit, pentru că nu avea pămînt mult.

6. Și cînd s-a ridicat soarele, s-a vestejit și, neavînd rădăcină, s-a uscat.

7. Altă sămîntă a căzut în spinii, a crescut, dar spinii au înăbușit-o și rod n-a dat.

8. Și altele au căzut pe pămîntul cel bun și, înălțîndu-se și crescînd, au dat roade și au adus : una treizeci, alta șizeci, alta o sută.

9. Și zicea : Cine are urechi de auzit să audă.

10. Iar cînd a fost singur, cei ce erau pe lîngă El, împreună cu cei doisprezece, îl întrebau despre pilde.

11. Și le-a răspuns : Vouă vă e dat să cunoașteți taina împărăției lui Dumnezeu, dar pentru cei de afară totul se face în pilde.

12. Ca uitîndu-se, să privească și să nu vadă, și, auzînd, să nu înțeleagă, ca nu cumva să se întoarcă și să fie iertați.

13. Și le-a zis : Nu pricepeți pilda aceasta ? Dar cum veți înțelege toate pildele ?

14. Semăntorul seamănă cuvîntul.

15. Cele de lîngă cale sînt aceia în care se seamănă cuvîntul, și, cînd îl aud, îndată vine satana și ia cuvîntul cel semănat în inimile lor.

16. Cele semănite pe loc pietros sînt aceia care, cînd aud cuvîntul, îl primesc îndată cu bucurie,

17. Dar n-au rădăcină în ei, ci țin pînă la un timp ; apoi, cînd se întîmplă strîmtoare sau prigoană pentru cuvînt, îndată se smintesc.

18. Și cele semănite între spinii sînt cei ce ascultă cuvîntul,

19. Dar grijiile veacului și înșelăciunea bogăției și poftile după celelalte, pătrundînd în ei, înăbușă cuvîntul și îl fac neroditor.

20. Iar cele semănite pe pămîntul cel bun sînt cei ce aud cuvîntul și-l primesc și aduc roade : unul treizeci, altul șizeci și altul o sută.

21. Și le zicea : Se aduce oare făclia ca să fie pusă sub obroc sau sub pat ? Oare nu ca să fie pusă în sfeșnic ?

22. Căci nu e nimic ascuns ca să nu se dea pe față ; nici n-a fost ceva tănuț, decît ca să vină la arătare.

23. Cine are urechi de auzit să audă.

24. Și le zicea : Luați seama la ce auziți : Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura ; iar vouă celor ce ascultați, vi se va da și vă va prisosi.

25. Căci celui ce are i se va da ; dar de la cel ce nu are, și ce are i se va lua.

26. Și zicea : Așa este împărăția lui Dumnezeu, ca un om care aruncă sămînta în pămînt,

27. Și doarme și se scoală, noaptea și ziua, și sămînta răsare și crește, cum nu știe el.

28. Pămîntul rodește de la sine : mai întîi pai, apoi spic, după aceea griu deplin în spic.

29. Iar cînd rodul se coace, îndată trimite secera, că a sosit secerișul.

30. Și zicea : Cum vom asemăna împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă o vom închipui ?

31. Cu grăuntele de muștar care, cînd se seamănă în pămînt, este mai mic decît toate semințele de pe pămînt ;

32. Dar, după ce s-a semănat, crește și se face mai mare decît toate legumele și face ramuri mari, încît sub umbra lui pot să sălășluiască păsările cerului.

33. Și cu multe pilde ca acestea le grăia cuvîntul după cum puteau să înțeleagă.

Mat. 5, 15 ; 13, 21—23. Luc. 8, 13—16 ; 12, 5, 1 Tim. 6, 9. (22) Mat. 10, 26. Luc. 8, 17 ; 12, 2. (23) Mat. 11, 15 ; 13, 9 ; 25, 30. Marc. 4, 9 ; 7, 16. Luc. 8, 8 ; 14, 35. Apoc. 2, 7 ; 3, 6 ; 13, 9. (24—26) Mat. 7, 2 ; 13, 12—24 ; 25, 29. Luc. 6, 38 ; 8, 18 ; 19, 26. (27) Mat. 13, 25. (28) Fac. 1, 11—12. Mat. 13, 26. (29) Apoc. 14, 15. (30—32) Mat. 13, 31—32. Luc. 13, 18—19. (33) Mat. 13, 34. Ioan 16, 12.

34. Iar fără pildă nu le grăia ; și ucenicilor Săi le lămurea toate, deosebi.

35. Și în ziua aceea, cînd s-a înserat, a zis către ei : Să trecem pe țărmul celălalt.

36. Și lăsînd ei mulțimea, L-au luat cu ei în corabie, așa cum era, căci erau cu El și alte corăbii.

37. Și s-a pornit o furtună mare de vînt și valurile se prăvăleau peste corabie, încît corabia era aproape să se umple.

38. Iar Iisus era la partea dindărăt a corăbiei, dormind pe căpătîi. L-au deșteptat și i-au zis : Învățătorule, nu-Ți este grijă că pierim ?

39. Și El, sculîndu-Se, a certat vîntul și a poruncit mării : Taci ! Încetează ! Și vîntul s-a potolit și s-a făcut liniște mare.

40. Și le-a zis lor : Pentru ce sînteți așa de fricoși ? Cum de nu aveți credință ?

41. Și s-au înfricoșat cu frică mare și ziceau unul către altul : Cine este, oare, Acesta, că și vîntul și marea I se supun ?

CAP. 5

Vindecarea unui demonizat din ținutul Gadarenilor. Învierea fiicei lui Iair și vindecarea femeii bolnave de doisprezece ani.

1. Și a venit de cealaltă parte a mării în ținutul Gadarenilor.

2. Iar după ce a ieșit din corabie, îndată L-a întîmpinat, din morminte, un om cu duh necurat,

3. Care și avea locuința în morminte, și nimeni nu putea să-l lege nici măcar în lanțuri,

4. Pentru că de multe ori fiind legat în obezi și în lanțuri, el rupea lanțurile, și obezile le sfărîma, și nimeni nu putea să-l potolească ;

5. Și neîncetat noaptea și ziua era prin morminte și prin munți, strigînd și tăindu-se cu pietre.

6. Iar văzîndu-L de departe pe Iisus, a alergat și s-a închinat Lui.

(34—35) Mat. 8, 18, 23 ; 13, 34. Luc. 8, 22. (37) Iona 1, 4. Mat. 8, 24. Luc. 8, 23. (38) Ps. 9, 32 ; 76, 9. Iona 1, 5—6. Mat. 8, 25. Luc. 8, 24. (39) Iov 26, 12. Ps. 88, 9. Iona 1, 15. Mat. 8, 26. Luc. 8, 24. (40) Mat. 8, 26. Luc. 8, 25. (41) Ps. 64, 7 ; 88, 9 ; 106, 25. Mat. 8, 27. Luc. 8, 25. CAP. 5. — (1—7)

7. Și strigînd cu glas puternic, a zis : Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preainalt ? Te jur pe Dumnezeu să nu mă chinuiești.

8. Căci îi zicea : Ieși duh necurat din omul acesta.

9. Și l-a întrebat : Care îți este numele ? Și l-a răspuns : Legiune este numele meu, căci sîntem mulți.

10. Și îl rugau mult să nu-i trimită afară din acel ținut.

11. Iar acolo, lîngă munte, era o turmă mare de porci, care pășea.

12. Și L-au rugat, zicînd : Trimite-ne pe noi în porci, ca să intrăm în ei.

13. Și El le-a dat voie. Atunci, ieșind, duhurile necurate au intrat în porci și turma s-a aruncat de pe țărmul înalt, în mare. Și erau ca la două mii și s-au înecat în mare.

14. Iar cei care-i pășeau au fugit și au vestit în cetate și prin sate. Și au venit oamenii să vadă ce s-a întîmplat.

15. Și s-au dus la Iisus și au văzut pe cel demonizat sezînd jos, îmbrăcat și întreg la minte, el care avusesse legiune de demoni, și s-au înfricoșat.

16. Iar cei ce au văzut le-au povestit cum a fost cu demonizatul și despre porci.

17. Și ei au început să-L roage să se ducă din hotarele lor.

18. Iar intrînd El în corabie, cel ce fusese demonizat îl ruga ca să-l ia cu El.

19. Iisus însă nu l-a lăsat, ci i-a zis : Mergi în casa ta, la ai tăi, și spune-le cite ti-a făcut Ție Domnul și cum te-a miluit.

20. Iar el s-a dus și a început să vestească în Decapole cite i-a făcut Iisus lui ; și toți se minunau.

21. Și trecînd Iisus cu corabia iarăși de partea cealaltă, s-a adunat la El mulțime multă și era lîngă mare.

22. Și a venit unul din mai-marii sinagogilor, anume Iair, și văzîndu-L pe Iisus, a căzut la picioarele Lui,

Mat. 8, 26, 28—29. Luc. 8, 26—29. (8—11) Mat. 8, 30. Luc. 8, 29—32. (12—14) Mat. 8, 31—32. Luc. 8, 32—35. (15—16) Luc. 8, 35—36. (17) Mat. 8, 34. Luc. 8, 37. Fapt. 16, 39. (18) Luc. 8, 37—38. (19—20) Luc. 8, 39. (21—23) Mat. 9, 1, 18. Luc. 8, 40—42.

(7) Mat. 13, 7. Luc. 8, 7. (8) Fac. 26, 12. Mat. 13, 8. Luc. 8, 8. Ioan 15, 5. Col. 1, 6. (9—10) Mat. 11, 15 ; 13, 9—10. Luc. 8, 8—9. (11) Mat. 11, 25 ; 13, 11 ; 16, 17. Luc. 8, 10. 1 Cor. 2, 10 ; 5, 12. Col. 4, 5. 1 Tes. 4, 12. 1 Tim. 3, 7. (12) Is. 6, 9—10. Ier. 5, 21. Mat. 13, 14. Luc. 8, 10. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (13) Mat. 13, 18. Ioan 3, 12. (14—15) Mat. 13, 18—19. Luc. 8, 11—12. (16) Is. 42, 20. Ier. 33, 31. Mat. 13, 20. Luc. 8, 13. (17—21) Înțel. 8, 18.

23. Și L-a rugat mult, zicind: Fiica mea este pe moarte, ci, venind, pune mâinile peste ea, ca să scape și să trăiască.

24. Și a mers cu el. Și mulțime multă îl urma pe Iisus și îl îmbulzea.

25. Și era o femeie care avea, de doisprezece ani, curgere de sînge.

26. Și multe îndurase de la mulți doctori, cheltuindu-și toate ale sale, dar nefolosind nimic, ci mai mult mergînd înspre mai rău.

27. Auzind ea cele despre Iisus, a venit în mulțime și pe la spate s-a atins de haina Lui.

28. Căci își zicea: De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca!

29. Și îndată izvorul singelui ei a încetat și ea a simțit în trup că s-a vindecat de boală.

30. Și îndată, cunoscînd Iisus în Sine puterea ieșită din El, întorcîndu-Se către mulțime, a întrebat: Cine s-a atins de hainele Mele?

31. Și I-au zis ucenicii Lui: Vezi mulțimea îmbulzindu-Te și zici: Cine s-a atins de Mine?

32. Și Se uita împrejur să vadă pe aceea care făcuse aceasta.

33. Iar femeia, înfricoșîndu-se și tremurînd, știind ce i se făcuse, a venit și a căzut înaintea Lui și I-a mărturisit tot adevărul;

34. Iar El i-a zis: Fiică, credința ta te-a mîntuit, mergi în pace și fii sănătoasă de boala ta!

35. Încă vorbind El, au venit unii de la mai-marele sinagogii, zicînd: Fiica ta a murit. De ce mai superi pe învățătorul?

36. Dar Iisus, auzind cuvîntul ce s-a grăit, a zis mai-marelui sinagogii: Nu te teme. Crede numai.

37. Și n-a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decît numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui Iacov.

38. Și au venit la casa mai-marelui sinagogii și a văzut tulburare și pe cei ce plîngeau și se tînguiau mult.

39. Și intrînd, le-a zis: De ce vă tulburați și plîngeți? Copila n-a murit, ci doarme.

40. Și-L luau în ris. Iar El, scoțîndu-i pe toți afară, a luat cu Sine pe tatăl copilei, pe mama ei și pe cei ce îl însoțeau și a intrat unde era copila.

41. Și apucînd pe copilă de mînă, i-a grăit: Talită kumi, care se tilcuiește: Fiică, ție zic, scoală-te!

42. Și îndată s-a sculat copila și umbla, căci era de doisprezece ani. Și s-au mirat îndată cu uimire mare.

43. Dar El le-a poruncit, cu stăruință, ca nimeni să nu afle de aceasta. Și le-a zis să-i dea copilei să mănînce.

CAP. 6

Proorocul disprețuit în patria lui. Trimiterăa celor doisprezece. Uciderea lui Ioan Botezătorul. Săturarea celor cinci mil. Iisus umblă pe mare.

1. Și a ieșit de acolo și a venit în patria Sa, iar ucenicii Lui au mers după El.

2. Și, fiind sîmbătă, a început să învețe în sinagogă. Și mulți, auzindu-L, erau uimiți și ziceau: De unde are El acestea? Și ce este înțelepciunea care I s-a dat Lui? Și cum se fac minuni ca acestea prin mînile Lui?

3. Au nu este Acesta testarul, fiul Mariei și fratele lui Iacov și al lui Iosi și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sint, oare, surorile Lui aici la noi? Și se sminteau întru El.

4. Și le zicea Iisus: Nu este prooroc disprețuit, decît în patria sa și între rudele sale și în casa sa.

5. Și n-a putut acolo să facă nici o minune, decît că, punîndu-Și mîinile peste puțini bolnavi, i-a vindecat.

6. Și se mira de necredința lor. Și străbătea satele dimprejur învățînd.

7. Și a chemat la Sine pe cei doisprezece și a început să-i trimită du cîte doi și le-a dat putere asupra duhurilor necurate.

Luc. 8, 55. (43) Mat. 8, 4; 9, 30; 12, 16; 17, 9. Marc. 3, 12. Luc. 5, 14; 8, 56. CAP. 6. — (1) Mat. 13, 54. Luc. 4, 16. (2) Mat. 7, 28. Marc. 1, 27. Ioan 7, 15. (3) Mat. 13, 55—57. Luc. 4, 22. Ioan 6, 42; 7, 27. (4) Ier. 12, 6. Mat. 13, 57. Luc. 4, 24. Ioan 4, 44. (5) Fac. 19, 22. Mat. 13, 58. (6) Mat. 9, 35. Luc. 13, 22—24. (7—8) Mat. 10, 1, 9—10. Luc. 9, 1—3;

8. Și le-a poruncit să nu ia nimic cu ei, pe cale, ci numai toiag. Nici plîne, nici traistă, nici bani la cîngătoare;

9. Ci să fie încălțați cu sandale și să nu se îmbrace cu două haine.

10. Și le zicea: În orice casă veți intra, acolo să rămîneți pînă ce veți ieși de acolo.

11. Și dacă într-un loc nu vă vor primi pe voi, nici nu vă vor asculta, ieșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, spre măturie lor. Adevărat grăiesc vouă: Mai ușor va fi Sodomei și Gomorei, în ziua judecării, decît cetății aceleia.

12. Și ieșind, ei propovăduiau să se pocăiască.

13. Și scoteau mulți demoni și ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindeau.

14. Și a auzit regele Irod, căci numele lui Iisus se făcuse cunoscut, și zicea că Ioan Botezătorul s-a sculat din morți și de aceea se fac minuni prin el.

15. Alții însă ziceau că este Ilie și alții că este prooroc, ca unul din prooroci.

16. Iar Irod, auzind zicea: Este Ioan căruia eu am pus să-i taie capul; el s-a sculat din morți.

17. Căci Irod, trimițînd, l-a prins pe Ioan și l-a legat, în temniță, din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său, pe care o luase de soție.

18. Căci Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ți este îngăduit să ții pe femeia fratelui tău.

19. Iar Irodiada îl ura și voia să-l omoare, dar nu putea,

20. Căci Irod se temea de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfînt, și-l ocrotea. Și ascultîndu-l, multe făcea și cu drag îl asculta.

21. Și fiind o zi cu bun prilej, cînd Irod, de ziua sa de naștere, a făcut ospăț dregătorilor lui și căpeteniilor oștirii și fruntașilor din Galileea,

22. Și fiica Irodiadei, intrînd și jucînd, a plăcut lui Irod și celor ce se-

deau cu el la masă. Iar regele a zis fetei: Cere de la mine orice vei voi și îți voi da.

23. Și s-a jurat ei: Orice vei cere de la mine îți voi da, pînă la jumătate din regatul meu.

24. Și ea, ieșind, a zis mamei sale: Ce să cer? Iar Irodiada i-a zis: Capul lui Ioan Botezătorul.

25. Și intrînd îndată, cu grabă, la rege, i-a cerut, zicînd: Vreau să-mi dai îndată, pe tîpsie, capul lui Ioan Botezătorul.

26. Și regele s-a mîhnit adînc, dar pentru jurămint și pentru cei ce ședeau cu el la masă, n-a voit s-o întristeze.

27. Și îndată trimițînd regele un paznic, a poruncit a-i aduce capul.

28. Și acela, mergînd, i-a tăiat capul în temniță, l-a adus pe tîpsie și l-a dat fetei, iar fata l-a dat mamei sale.

29. Și auzind, ucenicii lui au venit, au luat trupul lui Ioan și l-au pus în mormînt.

30. Și s-au adunat apostolii la Iisus și l-au spus Lui toate cîte au făcut și au învățat.

31. Și El le-a zis: Veniți voi înșivă de o parte, în loc pustiu, și odihniți-vă puțin. Căci mulți erau care veneau și mulți care se duceau și nu mai aveau timp nici să mănînce.

32. Și au plecat cu corabia spre un loc pustiu, de o parte.

33. Și i-au văzut plecînd și mulți au înțeles și au alergat acolo pe jos de prin toate cetățile și au sosit înaintea lor.

34. Și ieșind din corabie, Iisus a văzut mulțime mare și I s-a făcut milă de ei, căci erau ca niște oi fără păstor, și a început să-i învețe multe.

35. Dar făcîndu-se tirziu, ucenicii Lui, apropiîndu-se, l-au zis: Locul e pustiu și ceasul e tirziu;

36. Slobodește-i, ca mergînd prin cetățile și prin satele dimprejur, să-și cumpere ce să mănînce.

3; 7, 2. Mat. 14, 7. (24) Mat. 14, 8. (25) Mat. 14, 8. (26—29) Mat. 14, 9—12. (30—31). Mat. 14, 13. Marc. 5, 20. Luc. 9, 10. (33) Mat. 14, 13. Luc. 9, 11. (34) Is. 13, 14. Iez. 34, 5. Mat. 9, 36; 14, 14. Marc. 8, 2. Luc. 9, 11. (35—36) Mat. 14, 15. Luc. 9, 12.

(24) Mat. 9, 19. Luc. 8, 42. (25) Lev. 15, 25. Mat. 9, 20. Luc. 8, 43. (26) Luc. 8, 43. (27) Mat. 9, 20. Luc. 8, 44. (28) Mat. 9, 21. (29—37) Sir. 23, 15. Mat. 9, 22. Luc. 6, 19; 8, 44—50; 17, 19. (38) Fac. 50, 10. Mat. 9, 23. Luc. 8, 25. (39) Mat. 9, 24. Luc. 8, 52. Ioan 11, 11. (40) Mat. 9, 24. Luc. 8, 53—54. Fapt. 9, 40. (41) Marc. 7, 14. Luc. 8, 54. (42) Mat. 9, 25.

37. Răspunzînd, El le-a zis: Dați-le voi să mînînce. Și ei I-au zis: Să mergem noi să cumpărăm pîini de două sute de dinari și să le dăm să mînînce?

38. Iar El le-a zis: Cîte pîini aveți? Duceți-vă și vedeți. Și după ce au văzut, I-au spus: Cinci pîini și doi pești.

39. Și El le-a poruncit să-i așeze pe toți cete, cete, pe iarbă verde.

40. Și au șezut cete, cete, cite o sută și cite cincizeci.

41. Și luînd cele cinci pîini și cei doi pești, privind la cer, a binecuvîntat și a frînt pîinile și le-a dat ucenicilor, ca să le pună înainte, asemenea și cei doi pești i-a împărțit tuturor.

42. Și au mîncat toți și s-au săturat.

43. Și au luat douăsprezece coșuri pline cu fărîmituri și cu ce-a rămas din pești.

44. Iar cei ce au mîncat pîinile erau cinci mii de bărbați.

45. Și îndată a silit pe ucenicii Lui să intre în corabie și să meargă înaintea Lui, de cealaltă parte, spre Bet-saida, pînă ce El va slobozi mulțimea.

46. Iar după ce i-a slobozit, S-a dus în munte ca să Se roage.

47. Și făcîndu-se seară, era corabia în mijlocul mării, iar El singur pe țîrm.

48. Și i-a văzut cum se chinuiau vislînd, căci vîntul le era împotriva. Și către a patra strajă a nopții a venit la ei umblînd pe mare și voia să treacă pe lingă ei.

49. Iar lor, văzîndu-L umblînd pe mare, li s-a părut că este nălucă și au strigat.

50. Căci toți L-au văzut și s-au tulburat. Dar îndată El a vorbit cu ei și le-a zis: Îndrăzniți! Eu sînt; nu vă temeți!

51. Și S-a suit la ei în corabie și s-a potolit vîntul. Și erau peste măsură de uimiți în sinea lor;

52. Căci nu priceuseră nimic de la minunea pîinilor, deoarece inima lor era învîrtoșată.

53. Și trecînd marca, au venit în ținutul Ghenizaretului și au tras la țîrm.

54. Și ieșind ei din corabie, îndată L-au cunoscut.

55. Și străbăteau tot ținutul acela și au început să-I aducă pe bolnavi pe paturi, acolo unde auzeau că este El.

56. Și oriunde intra în sate sau în cetăți sau în sătulețe, puneau la răs-pintii pe cei bolnavi, și-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale. Și cîți se atingeau de El se vindecau.

CAP. 7

Iisus osîndește poruncile născocite de farisei. Femeia cananeiancă și fiica ei. Vindecarea celui surd și mut.

1. Și s-au adunat la El fariseii și unii dintre cărturari, care veniseră din Ierusalim.

2. Și văzînd pe unii din ucenicii Lui că mînîncă cu mîinile necurate, adică nespălate, cărteau;

3. Căci fariseii și toți iudeii, dacă nu-și spală mîinile pînă la cot, nu mînîncă, ținînd datina bătrînilor.

4. Și cînd vin din piață, dacă nu se spală, nu mînîncă; și alte multe sînt pe care au primit să le țină: spălarea paharelor și a urcioarelor și a vaselor de aramă și a paturilor.

5. Și L-au întrebat pe El fariseii și cărturarii: Pentru ce nu umblă ucenicii Tăi după datina bătrînilor, ci mînîncă cu mîinile nespălate?

6. Iar El le-a zis: Bine a proorocit Isaia despre voi, fățarnicilor, precum este scris: «Acest popor Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este de parte de Mine».

7. Dar în zadar Mă cinstesc, învățînd învățături care sînt porunci omenești.

(48) Mat. 14, 21—25. Luc. 24, 28. Ioan 6, 19. (49) Mat. 14, 26. Luc. 24, 37. (50) Ioan 6, 19—20. (51) Mat. 14, 32. Marc. 4, 39. (52) Marc. 8, 17, 21. (53) Mat. 14, 34. (54) Mat. 14, 35. (55) Mat. 4, 24; 14, 35. Luc. 6, 17—19. (56) Mat. 9, 20—21; 14, 36. Marc. 5, 27—28. CAP. 7. — (1) Mat. 15, 1. (2) Mat. 15, 2. Luc. 11, 38. (3) Mat. 15, 2; 23, 35. (6) Pild. 23, 26. Is. 29, 13. Mat. 15, 7—8. (7) Mat. 15, 9. Tit 1, 14.

8. Căci lăsînd porunca lui Dumnezeu, țineți datina oamenilor: spălarea urcioarelor și a paharelor și altele ca acestea multe, pe care le faceți.

9. Și le zicea lor: Bine, ați lepădat porunca lui Dumnezeu, ca să țineți datina voastră!

10. Căci Moise a zis: «Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta», și «cel ce va grăi de rău pe tatăl său, sau pe mama sa, cu moarte să se sfîrșească».

11. Voi însă ziceți: Dacă un om va spune tatălui sau mamei: Corban!, adică: Cu ce te-aș fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu,

12. Nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa.

13. Și astfel desființați cuvîntul lui Dumnezeu cu datina voastră pe care singuri ați dat-o. Și faceți multe asemănătoare cu acestea.

14. Și chemînd iarăși mulțimea la El, le zicea: Ascultați-Mă toți și înțelegeți:

15. Nu este nimic din afară de om care, intrînd în el, să poată să-l spurce. Dar cele ce ies din om, acelea sînt care îl spurcă.

16. De are cineva urechi de auzit să audă.

17. Și cînd a intrat în casă de la mulțime, L-au întrebat ucenicii despre această pildă.

18. Și El le-a zis: Așadar și voi sînteți nepricepuți? Nu înțelegeți, oare, că tot ce intră în om, din afară, nu poate să-l spurce?

19. Că nu intră în inima lui, ci în pîntece, și iese afară, pe calea sa, bucatele fiind toate curate.

20. Dar zicea că ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om.

21. Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele cele rele, desfrînările, hoțiile, uciderile,

22. Adulterul, lăcomiile, vicleniile, înșelăciunea, nerușinarea, ochiul pizmaș, hula, trufia, ușurătatea.

(8) Mat. 23, 25. Luc. 11, 39. (9) Mat. 15, 3. (10) Ies. 20, 12; 21, 17. Lev. 20, 9. Deut. 5, 16; 27, 16. Pild. 20, 20. Sir. 3, 7—8. Mat. 15, 4. Ef. 6, 1—3. (11) Pild. 28, 24. Mat. 15, 25; 23, 18. (12) Mat. 15, 6. (13) Mat. 15, 6. (14) Mat. 15, 10. (15) Mat. 15, 11. Rom. 14, 17. Tit 1, 15. (16)

23. Toate aceste rele ies dinăuntru și spurcă pe om.

24. Și ridicîndu-Se de acolo, S-a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului și, intrînd într-o casă, voia ca nimeni să nu știe, dar n-a putut să rămînă tăinuit.

25. Căci îndată auzind despre El o femeie, a cărei fiică avea duh necurat, a venit și a căzut la picioarele Lui.

26. Și femeia era păgînă, de neam din Fenicia Siriei. Și îl ruga să alunge demonii din fiica ei.

27. Dar Iisus i-a vorbit: Lasă întâi să se sature copiii. Căci nu este bine să iei pîinea copiilor și s-o arunci cîinilor.

28. Ea însă a răspuns și I-a zis: Da, Doamne, dar și cîinii, sub masă, mînîncă din fărîmiturile copiilor.

29. Și Iisus i-a zis: Pentru acest cuvînt, mergi. A ieșit demonul din fiica ta.

30. Iar ea, ducîndu-se acasă, a găsit pe copilă culcată în pat, iar demonul ieșise.

31. Și, ieșind din părțile Tirului, a venit, prin Sidon, la Marea Galileii, prin mijlocul hotarelor Decapolei.

32. Și I-au adus un surd, care era și gîngav, și L-au rugat ca să-și pună mina peste el.

33. Și luîndu-l din mulțime, la o parte, Și-a pus degetele în urechile lui, și scuipînd, S-a atins de limba lui.

34. Și privind la cer, a suspinat și a zis lui: Effatta!, ceea ce înseamnă: Deschide-te!

35. Și urechile lui s-au deschis, iar legătura limbii lui îndată s-a dezlegat, și vorbea bine.

36. Și le porunca să nu spună nimănui. Dar, cu cit le porunca, cu atît mai mult ei îl vesteau.

37. Și erau uimiți peste măsură, zicînd: Toate le-a făcut bine: pe surzi îi face să audă și pe muți să vorbească.

Mat. 11, 15. Marc. 4, 9. (17—20) Mat. 15, 15—18. (21) Fac. 6, 5; 8, 21. Pild. 6, 14. Ier. 17, 9. Mat. 15, 19. (22—26) Mat. 15, 19—22. (27—31) Iosua 21, 44—45. Mat. 15, 26—29. (33) Ioan 9, 6. (37) Is. 35, 5—6. Sir. 39, 21. Mat. 11, 5; 15, 31.

(37) Num. 11, 13, 22. 4 Reg. 4, 43. Mat. 14, 16. Luc. 9, 13. Ioan 6, 7. (38) Mat. 14, 17; 15, 34. Marc. 8, 5. Luc. 9, 13. Ioan 6, 9. (39) Mat. 14, 19. Luc. 9, 16. Ioan 6, 10. (40) Luc. 9, 15. (41) 1 Reg. 9, 13. Mat. 14, 19. Marc. 8, 7. Luc. 9, 16. Ioan 6, 11. (42—45) Mat. 14, 20—22. Marc. 8, 8, 17. Luc. 9, 17. Ioan 6, 10—17. (46) Mat. 14, 23. Luc. 6, 12; 9, 18. (47) Mat. 14, 23. Ioan 6, 16—17.

CAP. 8

Săturarea celor patru mii. Acest neam cere semn. Păziți-vă de farisei și de Irod. Vindecarea unui orb. Mărturisirea lui Petru. Întîia vestire a Patimilor.

1. În zilele acelea, fiind iarăși mulțime multă și neavînd ce să mănince, Iisus, chemînd la Sine pe ucenici, le-a zis :

2. Milă îmi este de mulțime, că sînt trei zile de cînd așteaptă lîngă Mine și n-au ce să mănince.

3. Și de-i voi slobozi flămînzi la casa lor, se vor istovi pe drum, că unii dintre ei au venit de departe.

4. Și ucenicii Lui I-au răspuns : De unde va putea cineva să-i sature pe aceștia cu pîine, aici în pustie .

5. El însă i-a întrebă : Cîte pîini aveți ? Răspuns-au Lui : șapte.

6. Și a poruncit mulțimii să seadă jos pe pămînt. Și, luînd cele șapte pîini, a mulțumit, a frînt și a dat ucenicilor Săi, ca să le pună înainte. Și ei le-au pus mulțimii înainte.

7. Și aveau și puțini peștișori. Și binecuvîntîndu-i, a zis să-i pună și pe aceștia înaintea lor.

8. Și au mîncat și s-au săturat și au luat șapte coșuri cu rămășițe de fărimături.

9. Și ei erau ca la patru mii. Și i-a slobozit.

10. Și îndată intrînd în corabie cu ucenicii Săi, a venit în părțile Dalmanutei.

11. Și au ieșit fariseii și se sfădeau cu El, cerînd de la El semn din cer, ispitîndu-L.

12. Și Iisus, suspinînd cu duhul Său, a zis : Pentru ce neamul acesta cere semn ? Adevărat grăiesc vouă că nu se va da semn acestui neam.

13. Și lăsîndu-i, a intrat iarăși în corabie și a trecut de cealaltă parte.

14. Dar ucenicii au uitat să ia pîine și numai o pîine aveau cu ei în corabie.

15. Și El le-a poruncit, zicînd : Vedeți, păziți-vă de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod.

16. Și vorbeau între ei, zicînd : Aceasta o zice, fiindcă n-avem pîine.

17. Și Iisus, înțelegînd, le-a zis : De ce gîndiți că n-aveți pîine ? Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți ? Atît de invîrtoșată este inima voastră ?

18. Ochi aveți și nu vedeți, urechi aveți și nu auziți și nu vă aduceți aminte ?

19. Cînd am frînt cele cinci pîini, la cei cinci mii de oameni, atunci cîte coșuri pline de fărimături ați luat ? Zis-au Lui : Douăsprezece.

20. Și cînd cu cele șapte pîini, la cei patru mii de oameni, cîte coșuri pline de fărimături ați luat ? Iar ei au zis : Șapte.

21. Și le zicea : Tot nu pricepeți ?

22. Și au venit la Betsaida. Și au adus la El un orb și L-au rugat să se atingă de el.

23. Și luînd pe orb de mînă, l-a scos afară din sat și, scuipînd în ochii lui și punîndu-și mîinile peste el, l-a întrebă dacă vede ceva.

24. Și el, ridicîndu-și ochii, a zis : Zăresc oamenii ; îi văd ca pe niște copaci umblînd.

25. După aceea a pus iarăși mîinile pe ochii lui, și el a văzut bine și s-a îndreptat, căci vedea toate, lămurit.

26. Și l-a trimis la oasa sa, zicîndu-i : Să nu intri în sat, nici să spui cuiva din sat.

27. Și a ieșit Iisus și ucenicii Lui prin satele din preajma Cezareii lui Filip. Și pe drum întrebă pe ucenicii Săi, zicîndu-le : Cîine zic oamenii că sînt ?

28. Ei au răspuns Lui, zicînd : Unii spun că ești Ioan Botezătorul, alții că ești Ilie, iar alții că ești unul dintre prooroci.

29. Și El i-a întrebă : Dar voi cine ziceți că sînt Eu ? Răspunzînd, Petru a zis Lui : Tu ești Hristosul.

Mat. 16, 4—6. (15) Mat. 16, 6. Luc. 12, 1. (16) Mat. 16, 7. (17) Mat. 16, 8. Marc. 6, 52 ; 8, 21. (19) Mat. 14, 20. Marc. 6, 43. Luc. 9, 17. Ioan 6, 12—13. (20) Mat. 15, 37 ; 16, 10. Marc. 8, 8. (21) Mat. 16, 11. Marc. 6, 52 ; 8, 17. (23) Ioan 9, 6. (27) Mat. 16, 13. Luc. 9, 18. (28) Mat. 14, 2 ; 16, 14. Luc. 9, 19. (29) Mat. 16, 15—16. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49 ; 6, 69 ; 11, 27.

30. Și El le-a dat poruncă să nu spună nimănui despre El.

31. Și a început să-i învețe că Fiul Omului trebuie să pătîimească multe și să fie defăimat de bătrîni, de arhieriei și de cărturari și să fie omorît, iar după trei zile să învieze.

32. Și spunea acest cuvînt pe față. Și luîndu-L Petru de o parte, a început să-L dojenească.

33. Dar El, întorcîndu-Se și uitîndu-Se la ucenicii Săi, a certat pe Petru și i-a zis : Mergi, înapoia mea, satano ! Căci tu nu cugești cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.

34. Și chemînd la Sine mulțimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis : Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.

35. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul său pentru Mine și pentru Evanghelie, acela îl va scăpa.

36. Căci ce-i folosește omului să cîștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul ?

37. Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său ?

38. Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrînat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, cînd va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri.

CAP. 9

Schimbarea la față. Vindecarea lunticului. A doua vestire a Patimilor. Cearța pentru locul întîi. Prilejul de păcat.

1. Și le zicea lor : Adevărat grăiesc vouă că sînt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, pînă ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu, venind întru putere.

2. Și după șase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și i-a dus într-un munte înalt, de o

parte, pe ei singuri, și S-a schimbat la față înaintea lor.

3. Și veșmintele Lui s-au făcut strălucitoare, albe foarte, ca zăpada, cum nu poate înălbi așa pe pămînt înălbitorul.

4. Și li s-a arătat Ilie împreună cu Moise și vorbeau cu Iisus.

5. Și răspunzînd Petru, a zis lui Iisus : Învățătorule, bine este ca noi să fim aici ; și să facem trei colibe : Ție una și lui Moise una și lui Ilie una.

6. Căci nu știa ce să spună, fiindcă erau înspăimîntați.

7. Și s-a făcut un nor care li umbrea, iar un glas din nor a venit zicînd : Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe Acesta să-L ascultați.

8. Dar, deodată, privind ei împrejur, n-au mai văzut pe nimeni decît pe Iisus, singur cu ei.

9. Și coborîndu-se ei din munte, le-a poruncit ca nimănui să nu spună cele ce văzuseră, decît numai cînd Fiul Omului va învia din morți.

10. Iar ei au ținut cuvîntul, întrebîndu-se între ei : Ce înseamnă a învia din morți ?

11. Și L-au întrebă pe El, zicînd : Pentru ce zic fariseii și cărturarii că trebuie să vină mai întîi Ilie ?

12. Iar El le-a răspuns : Ilie, venînd întîi, va așeza iarăși toate. Și cum este scris despre Fiul Omului că va să pătîimească multe și să fie defăimat ?

13. Dar vă zic vouă că Ilie a și venit și i-au făcut toate cîte au voit, precum s-a scris despre el.

14. Și venind la ucenici, a văzut mulțime mare împrejurul lor și pe cărturari sfădîndu-se cu ei.

15. Și îndată toată mulțimea, văzîndu-L, s-a spăimîntat și, alergînd, l se închina.

16. Și Iisus a întrebă pe cărturari : Ce vă sfădiți între voi ?

17. Și l-a răspuns Lui unul din mulțime : Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut.

(30) Mat. 16, 20 ; 17, 9. Luc. 9, 21. (31) Mat. 16, 21 ; 17, 22—23 ; 27, 63. Marc. 9, 31 ; 10, 33—34. Luc. 9, 22, 44 ; 24, 7. (32) Mat. 16, 22. (33) Mat. 16, 23. (34) Mat. 10, 38 ; 16, 24. Luc. 9, 23 ; 14, 27. (35) Mat. 10, 39 ; 16, 25. Luc. 9, 24 ; 17, 33. Ioan 12, 35. (36) Mat. 16, 26. Luc. 9, 25. (37) Ps. 48, 7—8. Mat. 16, 28. (38) Mat. 10, 32 ; 16, 27. Luc. 9, 26 ; 12, 8—9. 1 Ioan 2, 23. Rom. 1, 16. 2 Tim. 2, 12. (39) Mat. 16, 28. Luc. 9, 27. CAP. 9. — (1—2) Is. 33, 17. Mat. 17, 1. Luc. 9, 27—

28. (3) Dan. 7, 9. Mat. 17, 2 ; 23, 3. Luc. 9, 29. (4) Mat. 17, 3. Luc. 9, 30. (5) Ps. 132, 1. Mat. 17, 4. Luc. 9, 33. (7) Marc. 1, 11. Luc. 9, 35. 2 Petr. 1, 17. (9) Mat. 17, 9. Luc. 9, 36. (11) Mal. 3, 23. Mat. 11, 14 ; 17, 10. (12) Ps. 21, 7—8. Is. 53, 2—3, 7. Dan. 7, 13 ; 9, 26. Mal. 3, 24. Mat. 17, 11—12 ; 26, 24. Iac. 1, 17. Filip. 2, 7. (13) Mal. 3, 24. Mat. 11, 14. (14) Mat. 17, 14. Luc. 9, 37. (17) Mat. 17, 14. Luc. 9, 38.

CAP. 8. — (1) Mat. 15, 32. (2) Mat. 15, 32. Marc. 6, 34. (3) Mat. 15, 32. (4) Num. 11, 22. Mat. 15, 33. (5) Mat. 15, 34. Marc. 6, 36. (6) Mat. 15, 35—36. (7) Mat. 14, 19. Marc. 6, 41. (8) 3 Reg. 4, 44. Ps. 36, 16. Mat. 15, 37. Marc. 6, 42—43 ; 8, 20. Ioan 6, 12. (9) Mat. 15, 38. (10) Mat. 15, 39. (11) Mat. 12, 38 ; 16, 4. Luc. 11, 16. Ioan 6, 30. (12) Mat. 12, 39 ; 16, 4. Luc. 11, 29. Ioan 4, 48. (13—14)

18. Și oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrișnește din dinți și întepenește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut.

19. Iar El, răspunzînd lor, a zis: O, neam necredincios, pînă cînd voi fi cu voi? Pînă cînd vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine.

20. Și l-au adus la El. Și văzîndu-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil, și, căzînd la pământ, se zvîrcolea spumegînd.

21. Și l-a întrebat pe tatăl lui: Cîtă vreme este de cînd i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: din pruncie.

22. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar de poți ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi.

23. Iar Iisus i-a zis: De poți crede, toate sînt cu putință celui ce crede.

24. Și îndată strigînd tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele.

25. Iar Iisus, văzînd că mulțimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicîndu-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el!

26. Și răcnînd și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încît mulți ziceau că a murit.

27. Dar Iisus, apucîndu-l de mină, l-a ridicat, și el s-a sculat în picioare.

28. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim?

29. El le-a zis: Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decît numai cu rugăciune și cu post.

30. Și, ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva.

31. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului se va da în mîinile oamenilor și-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia.

(18) Mat. 17, 15. Luc. 9, 39. (19) Mat. 17, 17. Luc. 9, 41. (20) Luc. 9, 42. (22) Mat. 17, 15. (23) Mat. 17, 20; 21, 22. Luc. 17, 6. Ioan 11, 40. (24) Luc. 17, 5. (28) Mat. 17, 19. (29) Mat. 17, 21. (31) Mat. 16, 21; 17, 22. Marc. 8, 31; 10, 33-34. Luc. 9, 22, 44; 18, 34; 24, 7. (32) Luc. 9, 45. Ioan 12, 16. (34) Mat. 18, 1. Luc. 9, 46; 22, 24. (35) Mat.

32. Ei însă nu înțelegeau cuvîntul și se temeau să-L întrebe.

33. Și au venit în Capernaum. Și fiind în casă, i-a întrebat: Ce vorbeați între voi pe drum?

34. Iar ei tăceau, fiindcă pe cale se întrebaseră unii pe alții cine dintre ei este mai mare.

35. Și șezînd jos, a chemat pe cei doisprezece și le-a zis: Dacă cineva vrea să fie întîiul, să fie cel din urmă dintre toți și slujitor al tuturor.

36. Și luînd un copil, l-a pus în mijlocul lor și, luîndu-l în brațe, le-a zis:

37. Oricine va primi, în numele Meu, pe unul din acești copii pe Mine Mă primește; și oricine Mă primește, nu pe Mine Mă primește, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

38. Și l-a zis Ioan: Învățătorule, am văzut pe cineva scotînd demoni în numele Tău, care nu merge după noi, și l-am oprit, pentru că nu merge după noi.

39. Iar Iisus a zis: Nu-l opriți, căci nu e nimeni care, făcînd vreo minune, în numele Meu, să poată, degrabă, să Mă vorbească de rău.

40. Căci cine nu este împotriva noastră este pentru noi.

41. Iar oricine vă va da să beți un pahar de apă, în numele Meu, fiindcă sînteți ai lui Hristos, adevărat zic vouă că nu-și va pierde plata sa.

42. Și cine va sminti pe unul din aceștia mici, care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui dacă și-ar lega de gît o piatră de moară și să fie aruncat în mare.

43. Și de te smintește mîna ta, tai-o că mai bine îți este să intri ciung în viață, decît, amîndouă mîinile avînd, să te duci în gheena, în focul cel nestîns.

44. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește piciorul tău, taie-l, că mai bine îți este ție să intri fără un picior în viață, decît avînd amîndouă picioarele să fii asvirlit în gheena, în focul cel nestîns.

20, 26. Marc. 10, 43-44. Luc. 9, 48; 22, 26. (36) Mat. 18, 2-5. Luc. 9, 47-48. (37) Mat. 10, 40; 18, 5. Luc. 9, 48; 10, 16. Ioan 12, 44. (38) Num. 11, 28. Luc. 9, 49. (39) 1 Cor. 12, 3. (40) Mat. 12, 30. (41) Mat. 10, 42; 23, 40. (42) Mat. 18, 6. Luc. 17, 1-2. (43) Deut. 13, 6-8. Mat. 5, 29-30; 18, 8. (44) Is. 34, 10; 66, 24. Sir. 7, 18. (45) Mat. 18, 8.

46. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește ochiul tău, scoate-l, că mai bine îți este ție cu un singur ochi să intri în împărăția lui Dumnezeu, decît, avînd amîndoi ochii, să fii aruncat în gheena focului.

48. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

49. Căci fiecare (om) va fi sărat cu foc, după cum orice jertfă va fi sărată cu sare.

50. Bună este sarea; dacă însă sarea își pierde puterea, cu ce o veți drege? Aveți sare întru voi și trăiți în pace unii cu alții.

CAP. 10

Despre despărțirea soților. Iisus binecuvîntează pe copii. Tînărul cel bogat. A treia vestire a Patimilor. Fiii lui Zevedeu. Bartimeu.

1. Și sculîndu-Se de acolo, a venit în hotarele Iudeii, de cealaltă parte a Iordanului, și mulțimile s-au adunat iarăși la El și iarăși le învăța, după cum obișnuia.

2. Și apropiindu-se fariseii, îl întrebau, ispitindu-L, dacă este îngăduit unui bărbat să-și lase femeia.

3. Iar El, răspunzînd, le-a zis: Ce v-a poruncit vouă Moise?

4. Iar ei au zis: Moise a dat voie să-i scrie carte de despărțire și să o lase.

5. Și răspunzînd, Iisus le-a zis: Pentru învințirea inimii voastre, v-a scris porunca aceasta;

6. Dar de la începutul făpturii, bărbat și femeie i-a făcut Dumnezeu.

7. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va lipi de femeia sa.

8. Și vor fi amîndoi un trup; așa că nu mai sînt doi, ci un trup.

9. Deci ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

(47) Mat. 9, 29; 18, 9. (48) Is. 66, 24. (49) Lev. 2, 13. Iez. 43, 24. (50) Mat. 5, 13. Luc. 14, 34. Rom. 12, 18; 14, 19. 2 Cor. 13, 11. Ef. 4, 29. Col. 4, 6. Evr. 12, 14. CAP. 10. — (1) Mat. 19, 1. (2) Mat. 19, 3. (4) Deut. 24, 1. Mat. 5, 31; 19, 7. Luc. 16, 18. (5) Deut. 31, 27. Iez. 2, 4. Mat. 19, 8. (6) Fac. 1, 27; 5, 2. Mat. 19, 4. (7) Fac. 2, 24. Mat. 19, 5. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (8) Fac. 2, 24. 1 Cor. 6, 16. Ef. 5, 31. (9) Mat. 19, 6. 1 Cor. 8, 10. (10) Pild. 1, 5. (11) Mat. 5, 32; 19, 9. Luc. 16, 18. Rom. 7, 3. (13)

10. Dar în casă ucenicii L-au întrebat iarăși despre aceasta.

11. Și El le-a zis: Oricine va lăsa pe femeia sa și va lua alta, săvîrșește adulter cu ea.

12. Iar femeia, de-și va lăsa bărbatul ei și se va mărita cu altul, săvîrșește adulter.

13. Și aduceau la El copii, ca să-și pună mîinile peste ei, dar ucenicii certau pe cei ce-i aduceau.

14. Iar Iisus, văzînd, S-a mîhnit și le-a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

15. Adevărat zic vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea.

16. Și, luîndu-i în brațe, i-a binecuvîntat, punîndu-și mîinile peste ei.

17. Și cînd ieșea El în drum, alergînd la El unul și ingenuunchind înaintea Lui, îl întreba: Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?

18. Iar Iisus i-a răspuns: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decît unul Dumnezeu.

19. Știi poruncile: Să nu ucizi, să nu săvîrșești adulter, să nu furi, să nu mărturisești strîmb, să nu înșeli pe nimeni, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.

20. Iar el l-a zis: Învățătorule, acestea toate le-am păzit din tinerețile mele.

21. Iar Iisus, privind la el cu dragoste, i-a zis: Un lucru îți mai lipsește: Mergi, vinde tot ce ai, dă săracilor și vei avea comoară în cer; și apoi, luînd crucea, vino și urmează Mie.

22. Dar el, intristîndu-se de cuvîntul acesta, a plecat mîhnit, căci avea multe bogății.

23. Și Iisus, uitîndu-Se în jur, a zis către ucenicii Săi: Cît de greu vor intra cei bogați în împărăția lui Dumnezeu!

Mat. 19, 13. Luc. 18, 15. (14) Mat. 18, 3-4. Luc. 18, 16. 1 Petr. 2, 2. 1 Cor. 14, 20. (15) Mat. 11, 25; 18, 3. (16) Mat. 19, 15. Marc. 9, 36. (17) Mat. 19, 16. Luc. 18, 18. (18) Mat. 19, 17. Luc. 18, 19. (19) Iez. 20, 13-17. Deut. 5, 17-21. Mat. 5, 21, 27; 19, 18. Luc. 18, 20. Rom. 13, 9. (20) Mat. 19, 20. Luc. 18, 21. (21-22) Mat. 6, 19; 19, 21-22. Luc. 18, 22-23. (23) Pild. 11, 28. Mat. 19, 23. Marc. 4, 18-19. Luc. 18, 14, 24. Iac. 2, 5. 1 Tim. 6, 17.

24. Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele Lui. Dar Iisus, răspunzând iarăși, le-a zis: Fiilor, cât de greu este celor ce se încred în bogății să intre în împărăția lui Dumnezeu!

25. Mai lesne este cămillei să treacă prin urechile acului, decît bogatului să intre în împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar ei, mai mult uimindu-se, ziceau unii către alții: Și cine poate să se mintulască?

27. Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni lucrul e cu neputință, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sînt cu putință.

28. Și a început Petru a-I zice: Iată, noi am lăsat toate și Ți-am urmat.

29. Iisus a răspuns: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nimeni care și-a lăsat casă, sau frați, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau țarine pentru Mine și pentru Evanghelie,

30. Și să nu ia înșutit — acum, în vremea aceasta, de prigoniri — case și frați și surori și mame și copii și țarine, iar în veacul ce va să vină: viață veșnică.

31. Și mulți din cei dintîi vor fi pe urmă, și din cei de pe urmă întîi.

32. Și erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Și ei erau uimiți și cei ce mergeau după El se temeau. Și luînd la Sine, iarăși, pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întîmple:

33. Că, iată, ne suim la Ierusalim și Fiul Omului va fi predat arhierilor și cărturarilor; și-L vor osîndi la moarte și-L vor da în mîna păgînilor.

34. Și-L vor batjocori și-L vor scuipa și-L vor biciui și-L vor omorî, dar după trei zile va învia.

35. Și au venit la El Iacov și Ioan, fiii lui Zevedeu, zicîndu-I: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine.

36. Iar El le-a zis: Ce voiți să vă fac?

37. Iar ei I-au zis: Dă-ne nouă să ședem unul de-a dreapta Ta, și altul de-a stînga Ta, întru slava Ta.

38. Dar Iisus le-a răspuns: Nu știți ce cereți! Puteți să beți paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezați cu botezul cu care Mă botez Eu?

39. Iar ei I-au zis: Putem. Și Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau îl veți bea, și cu botezul cu care Mă botez vă veți boteza.

40. Dar a ședea de-a dreapta Mea, sau de-a stînga Mea, nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătit.

41. Și auzind cei zece, au început a se minia pe Iacov și pe Ioan.

42. Și Iisus, chemîndu-i la Sine, le-a zis: Știți că cei ce se socotesc cîrmuitori ai neamurilor domnesc peste ele și cei mai mari ai lor le stăpînesc.

43. Dar între voi nu trebuie să fie așa, ci care va vrea să fie mare între voi, să fie slujitor al vostru.

44. Și care va vrea să fie întîi între voi, să fie tuturor slugă.

45. Că și Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți.

46. Și au venit în Ierihon. Și ieșind din Ierihon El, ucenicii Lui și mulțime mare, Bartimeu orbul, fiul lui Tîmeu, ședea jos, pe marginea drumului.

47. Și, auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige și să zică: Iisuse, Fiul lui David, miluiește-mă!

48. Și mulți îl certau ca să tacă, el însă cu mult mai tare striga: Fiule al lui David, miluiește-mă!

49. Și Iisus, oprindu-Se, a zis: Cheamă-l! Și I-au chemat pe orb, zicîndu-i: Îndrăznește, scoală-te! Te cheamă.

50. Iar orbul, lepădînd haina de pe el, a sărit în picioare și a venit la Iisus.

9, 31. Luc. 18, 33. (35—37) Mat. 20, 20—21. (38—40) Mat. 20, 22—23. (41) Mat. 20, 24. Luc. 22, 24—25. (42) Mat. 20, 25. Luc. 22, 25. (43) Mat. 20, 26. Marc. 9, 35. Luc. 9, 48; 22, 26. (44) Mat. 20, 27. Marc. 9, 35. 1 Petr. 5, 3. (45) Mat. 20, 28. Ioan 13, 14—15. 1 Petr. 5, 3. Filip. 2, 7. Tit. 2, 14. (46—52) Mat. 20, 29—34. Luc. 17, 19; 18, 35—43.

51. Și l-a întrebat Iisus, zicîndu-i: Ce voești să-ți fac? Iar orbul l-a răspuns: Învățătorule, să văd iarăși.

52. Iar Iisus i-a zis: Mergi, credința ta te-a mîntuit. Și îndată a văzut și urma lui Iisus pe cale.

CAP. 11

Intrarea în Ierusalim. Smochinul nedrept. Curățirea templului. Puterea credinței. Botezul lui Ioan

1. Și cînd s-au apropiat de Ierusalim, la Betfaghe și la Betania, lângă Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenicii Săi,

2. Și le-a zis: Mergeți în satul care este înaintea voastră și, intrînd în el, îndată veți afla un minz legat, pe care n-a șezut pînă acum nici un om. Dezlegați-l și aduceți-l.

3. Iar de vă va zice cineva: De ce faceți aceasta? Spuneți că Domnul are trebuință de el și îndată îl va trimite aici.

4. Deci au mers și au găsit minzul legat la o poartă, afară la răsplată, și l-au dezlegat.

5. Și unii din cei ce stăteau acolo, le-au zis: De ce dezlegați minzul?

6. Iar ei le-au spus precum le zisesse Iisus, și i-au lăsat.

7. Și au adus minzul la Iisus și și-au pus hainele pe el și Iisus a șezut pe el.

8. Și mulți își așterneau hainele pe cale, iar alții așterneau ramuri, pe care le tăiau de prin grădini.

9. Iar cei ce mergeau înaintea și cei ce veneau pe urmă strigau, zicînd: Osana! Bine este cuvîntat Cel ce vine întru numele Domnului!

10. Binecuvîntată este împărăția ce vine a părintelui nostru David! Osana întru cei de sus!

11. Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu și, privind toate în jur și vremea fiind spre seară, a ieșit spre Betania cu cei doisprezece.

12. Și a doua zi, ieșind ei din Betania, El a flămînzit.

CAP. 11. — (1) Mat. 21, 1. Luc. 19, 29. Ioan 12, 12. (2) Mat. 21, 2. Luc. 19, 30. (3) Mat. 21, 3. Luc. 19, 31. (4—6) Mat. 21, 6. Luc. 19, 32—34. (7) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Luc. 19, 35. Ioan 12, 14. (8) Mat. 21, 8. Luc. 19, 36. Ioan 12, 13. (9) Ps. 117, 26. Zah. 4, 7. Mat. 21, 9. Ioan 12, 13. (10) Mat. 21, 9. Luc. 13, 35; 19, 38. (11) Mat. 21, 17. (12—13) Mat. 21, 18—19. Luc. 13, 6. (15) Mat. 21, 12. Luc. 19, 45. Ioan 2, 14.

13. Și văzînd de departe un smochin care avea frunze, a mers acolo, doar va găsi ceva în el; și, ajungînd la smochin, n-a găsit nimic decît frunze. Căci nu era timpul smochinelor.

14. Și, vorbind, i-a zis: De acum înaintea, rod din tine nimeni în veac să nu mînce. Și ucenicii Lui ascultau.

15. Și au venit în Ierusalim. Și, intrînd în templu, a început să dea afară pe cei ce vindeau și pe cei ce cumpărau în templu, iar mesele schimbătorilor de bani și scaunele vinzătorilor de porumbei le-a răsturnat.

16. Și nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu.

17. Și-i învăța și le spunea: Nu este, oare, scris: «Casa Mea casă de rugăciune se va chema, pentru toate neamurile»? Voi însă ați făcut din ea pesteră de tîlhari.

18. Și au auzit arhierii și cărturarii. Și căutau cum să-L piardă. Căci se temeau de El, pentru că toată mulțimea era uimită de învățătura Lui.

19. Iar cînd s-a făcut seară, au ieșit afară din cetate.

20. Dimineața, trecînd pe acolo, au văzut smochinul uscat din rădăcini.

21. Și Petru, aducîndu-și aminte, I-a zis: Învățătorule, iată smochinul pe care l-ai blestemat s-a uscat.

22. Și răspunzînd, Iisus le-a zis: Aveți credință în Dumnezeu.

23. Adevărat zic vouă că oricine va zice acestui munte: Ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi în inima lui, ci va crede că ceea ce spune se va face, fi-va lui orice va zice.

24. De aceea vă zic vouă: Toate cîte cereți, rugîndu-vă, să credeți că le-ați primit și le veți avea.

25. Iar cînd stați de vă rugați, iertați orice aveți împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greșalele voastre.

26. Că de nu iertați voi, nici Tatăl vostru Cel din ceruri nu vă va ierta vouă greșalele voastre.

(17) Is. 56, 7. Ier. 7, 11. Mat. 21, 13. Luc. 19, 46. Ioan 2, 16. (18) Mat. 21, 15, 45. Marc. 12, 12. Luc. 19, 47—48. (20) Mat. 21, 19. (21) Mat. 21, 20. Evr. 6, 8. (23) Mat. 17, 20; 21, 21. Luc. 17, 6. Ioan 11, 40. (24) Ier. 29, 13. Mat. 7, 7; 21, 22. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 15, 7. Iac. 1, 5—6. (25) Sir. 28, 2, 7. Mat. 5, 23—24; 6, 14. Ef. 4, 32. Col. 3, 13. (26—27) Mat. 6, 15; 21, 23. Luc. 20, 1.

(24) Iov 31, 24. Ps. 51, 7; 61, 10. Pild. 11, 28. 1 Tim. 6, 17. (25—26) Mat. 19, 24—25. Luc. 18, 25—26. (27) Iov 10, 13; 42, 2. Mat. 19, 26. Marc. 14, 36. Luc. 1, 37; 18, 27. (28—29) Mat. 4, 20; 19, 27—29. Luc. 5, 11; 18, 28—29. (30—32) Iov 42, 10. Mat. 19, 29—30; 20, 16—17. Luc. 13, 30; 18, 30—31. (33) Mat. 16, 21; 17, 22—23; 20, 18. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22, 44; 18, 31. (34) Mat. 20, 19; 27, 63. Marc. 8, 31;

27. Și au intrat iarăși în Ierusalim. Și pe când se plimba Iisus prin templu, au venit la El arhierii, cărturarii și bătrînii

28. Și I-au zis: Cu ce putere faci acestea? Sau cine Ți-a dat Ție puterea aceasta, ca să le faci?

29. Iar Iisus le-a zis: Vă voi întreba și Eu un cuvînt: răspundeți-Mi și vă voi spune și Eu cu ce putere fac acestea:

30. Botezul lui Ioan din cer a fost, sau de la oameni? Răspundeți-Mi!

31. Și ei vorbeau între ei, zicînd: De vom zice: Din cer, va zice: Pentru ce, dar, n-ai crezut în el?

32. Iar de vom zice: De la oameni — se temeau de mulțime, căci toți socoteau că Ioan era într-adevăr prooroc.

33. Și răspunzînd, au zis lui Iisus: Nu știm. Și Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

CAP. 12

Pilda lucrătorilor viei. Plata dajdiei. Învierea morților. Cea mai mare poruncă din Lege. Domnul și Fiul lui David. Banul văduvei.

1. Și a început să le vorbească în pilde: Un om a sădit o vie, a împregmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe.

2. Și la vreme, a trimis la lucrători o slugă, ca să ia de la ei din roadele viei.

3. Dar ei, punînd mîna pe ea, au bătut-o și i-au dat drumul fără nimic.

4. Și a trimis la ei, iarăși, altă slugă, dar și pe aceea, lovind-o cu pietre, i-au spart capul și au ocărit-o.

5. Și a trimis alta. Dar și pe aceea au ucis-o; și pe multe altele: pe unele bătîndu-le, iar pe altele ucigîndu-le.

6. Mai avea și un fiu iubit al său și în cele din urmă l-a trimis la lucră-

tori, zicînd: Se vor rușina de fiul meu.

7. Dar acei lucrători au zis între ei: Acesta este moștenitorul; veniți să-l omorîm și moștenirea va fi a noastră.

8. Și prinzîndu-l l-au omorît și l-au aruncat afară din vie.

9. Ce va face acum stăpînul viei? Va veni și va pierde pe lucrători, iar via o va da altora.

10. Oare nici Scriptura aceasta n-ați citit-o: «Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului?»

11. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștri.

12. Și căutau să-L prindă, dar se temeau de popor. Căci înțeleseseră că împotriva lor zisese pilda aceasta. Și lăsîndu-L, s-au dus.

13. Și au trimis la El pe unii din farisei și din irodiani, ca să-L prindă în cuvînt.

14. Iar ei, venînd, l-au zis: Învățătorule, știm că spui adevărul și nu-Ți pasă de nimeni, fiindcă nu cauți la fața oamenilor, ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu. Se cuvine a da dajdie Cezarului sau nu? Să dăm sau să nu dăm?

15. El însă, cunoscînd fățărnicia lor, le-a zis: Pentru ce Mă ispiți? Aduceți-Mi un dinar ca să-l văd.

16. Și l-au adus. Și i-a întrebat Iisus: Al cui e chipul acesta și inscripția de pe el? Iar ei l-au zis: Ale Cezarului.

17. Iar Iisus a zis: Dați Cezarului cele ale Cezarului, iar lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu. Și se mirau de El.

18. Și au venit la El saducheeii care zic că nu este înviere și-L întrebau zicînd:

19. Învățătorule, Moise ne-a lăsat scris, că de va muri fratele cuiva și va lăsa femeia fără copil, să ia fratele său pe femeia lui și să ridice urmaș fratelui.

22—23. Is. 8, 14; 28, 16. Mat. 21, 42. Luc. 20, 17. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 7. Rom. 9, 33. 1 Cor. 3, 11. (12) Mat. 14, 5; 21, 45. Marc. 11, 18. Luc. 20, 19. Ioan 7, 25, 30, 44. (13—16) Ps. 40, 7—8. Ier. 9, 3. Avac. 1, 15. Mat. 22, 15—21. Luc. 20, 20—24. (17) Ieș. 22, 28. 1 Reg. 15; 30. Mat. 22, 21. Luc. 20, 25. Rom. 13, 7. (18) Mat. 22, 23. Luc. 20, 27. Fapt. 23, 8. (19) Fac. 38, 8. Deut. 25, 5. Mat. 22, 24. Luc. 20, 28.

20. Și erau șapte frați. Și cel dintîi și-a luat femeie, dar, murind, n-a lăsat urmaș.

21. Și a luat-o pe ea al doilea, și a murit, nelăsînd urmaș. Tot așa al treilea.

22. Și au luat-o toți șapte și n-au lăsat urmaș. În urma tuturor a murit și femeia.

23. La înviere, cînd vor învia, a căruia dintre ei va fi femeia? Căci toți șapte au avut-o soție.

24. Și le-a zis Iisus: Oare nu pentru aceasta rătăciți, neștiînd Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci, cînd vor învia din morți, nici nu se mai însoară, nici nu se mai mărită, ci sînt ca îngerii în ceruri.

26. Iar despre morți că vor învia, n-ați citit, oare, în cartea lui Moise, cînd i-a vorbit Dumnezeu din rug, zicînd: «Eu sînt Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov»?

27. Dumnezeu nu este Dumnezeu al celor morți, ci al celor vii. Mult rătăciți.

28. Și, apropiîndu-se unul din cărturari, care îi auzise vorbind între ei și, văzînd că bine le-a răspuns, l-a întrebat: Care poruncă este înția dintre toate?

29. Iisus i-a răspuns că înția este: «Ascultă Israele, Domnul Dumnezeu al nostru este singurul Domn».

30. Și: «Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta». Aceasta este cea dintîi poruncă.

31. Iar a doua e aceasta: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși». Mai mare decît acestea nu este altă poruncă.

32. Și l-a zis cărturarul: Bine, Învățătorule. Adevărat ai zis că unul este Dumnezeu și nu este altul afară de El.

(20—24) Mat. 22, 25—29. Luc. 20, 29—33. (25) Mat. 22, 30. Luc. 20, 36. 1 Cor. 15, 42. (26) Ieș. 3, 6. Mat. 23, 31—32. Luc. 20, 37. (27—28) Mat. 22, 32—36. Luc. 10, 25; 20, 38. (29) Deut. 6, 4. Iac. 2, 19. Ef. 4, 6. (30) Deut. 6, 5. Mat. 22, 37—38. Luc. 10, 27. (31) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43; 22, 39—40. Ioan 13, 34. Iac. 2, 8. 1 Petr. 1, 22. Rom. 13, 9. Gal. 5, 14. 1 Tes. 4, 9. (32) Deut. 4, 35; 6, 4. Is. 45, 6; 46, 9. Luc. 20, 39.

33. Și a-L iubi pe El din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul și din toată puterea și a iubi pe aproapele tău ca pe tine însuși este mai mult decît toate arderile de tot și decît toate jertfele.

34. Iar Iisus, văzîndu-l că a răspuns cu înțelepciune, i-a zis: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni nu mai îndrăznește să-L mai întrebe.

35. Și învățînd Iisus în templu, grăia zicînd: Cum zic cărturarii că Hristos este Fiul lui David?

36. Însuși David a zis întru Duhul Sfînt: «Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale».

37. Deci însuși David îl numește pe El Domn; de unde dar este fiul lui? Și mulțimea cea multă îl asculta cu bucurie.

38. Și le zicea în învățătura Sa: Luați seama la cărturari cărora le place să se plimbe în haine lungi și să li se plece lumea în piețe,

39. Și să stea în băncile dinții în sinagogi și să stea în capul mesei la ospete,

40. Ei, care secătuiesc oasele văduvelor și de ochii lumii se roagă îndelung, își vor lua mai multă osîndă.

41. Și șezînd în preajma cutiei darurilor, Iisus privea cum mulțimea aruncă bani în cutie. Și mulți bogați aruncau mult.

42. Și venind o văduvă săracă, a aruncat doi bani, adică un codrant.

43. Și chemînd la Sine pe ucenicii Săi le-a zis: Adevărat grăiesc vouă că această văduvă săracă a aruncat în cutia darurilor mai mult decît toți ceilalți.

44. Pentru că toți au aruncat din prisosul lor, pe cînd ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, toată averea sa.

(33) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. (34) Mat. 22, 46. (35) Mat. 22, 41. Luc. 20, 41. (36) 2 Reg. 23, 2. Ps. 109, 1. Luc. 20, 42. Evr. 1, 13. (37) Mat. 22, 44—45. (38) Mat. 23, 5, 7. Luc. 11, 43. (39) Mat. 23, 6. Luc. 11, 43; 20, 46. (40) Iez. 22, 25. Mat. 23, 14. Luc. 20, 47. (41) 4 Reg. 12, 8. Luc. 21, 1. (42) Luc. 21, 2. (43) Luc. 21, 3. 2 Cor. 8, 12. (44) Marc. 14, 8. Luc. 21, 4.

CAP. 13

Iisus vorbește despre dărîmarea Ierusalimului și despre a doua venire a Fiului Omului. Indemnuri la priveghere.

1. Și ieșind din templu, unul dintre ucenicii Săi i-a zis: Învățătorule, privește ce fel de pietre și ce clădiri!
2. Dar Iisus a zis: Vezi aceste mari clădiri? Nu va rămîne piatră de piatră care să nu se risipească.
3. Și șezînd pe Muntele Măslinilor, în fața templului, îl întrebau, de o parte, Petru, Iacov, Ioan și cu Andrei:
4. Spune-ne nouă cînd vor fi acestea? Și care va fi semnul cînd va fi să se împlinească toate acestea?
5. Iar Iisus a început să le spună: Vedeți să nu vă înșele cineva.
6. Căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd că sînt Eu, și vor amăgi pe mulți.
7. Iar cînd veți auzi de războaie, și de zvonuri de războaie, să nu vă tulburați, căci trebuie să fie, dar încă nu va fi sfîrșitul.
8. Și se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție, vor fi cutremure pe alocuri și foamete și tulburări vor fi. Iar acestea sînt începutul durerilor.
9. Luați seama la voi înșivă. Că vă vor da în adunări și veți fi bătuiți în sinagogi și veți sta înaintea conducătorilor și a regilor, pentru Mine, spre mărturie lor.
10. Ci mai întîi Evanghelia trebuie să se propovăduiască la toate neamurile.
11. Iar cînd vă vor duce ca să vă prindea, nu vă îngrijiiți dinainte ce veți vorbi, ci să vorbiți ceea ce se va da vouă în ceasul acela. Căci eu voi sînteți cei care veți vorbi, ci Duhul Sfînt.

CAP. 13. — (1) Mat. 24, 1. Luc. 21, 5. (2) 3 Reg. 9, 7. Mat. 24, 2. Luc. 19, 44; 21, 6. (3) Mat. 24, 3. Luc. 21, 7. (4) Mat. 24, 3. Luc. 21, 7. (5) Ier. 29, 8. Mat. 24, 4. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. 1 Tes. 2, 3. 2 Tes. 2, 3. (6) Ier. 14, 14. Mat. 24, 5, 11. Luc. 21, 8. (7) Mat. 24, 6. Luc. 21, 9. (8) 2 Paral. 15, 6. Mat. 24, 7-8. (9) Mat. 10, 17; 24, 9. Ioan 15, 20; 16, 2. Apoc. 2, 10. (10) Mat. 24, 14. (11) Mat. 10, 19-20. Luc. 12, 11; 21, 15. Ioan 16, 13. Fapt. 2, 4. (12) Iez. 38, 21. Mih. 7, 6. Mat. 10, 21. Luc. 21, 16. (13) Dan. 12, 12.

12. Și va da frate pe frate la moarte și tată pe copil și copiii se vor răzvrăti împotriva părinților și îi vor ucide.

13. Și veți fi urîți de toți pentru numele Meu; iar cel ce va răbda pînă la urmă, acela se va mîntui.

14. Iar cînd veți vedea uriciunea pustirii, stînd unde nu se cuvine — cine citește să înțeleagă — atunci cei ce vor fi în Iudeea să fugă în munți,

15. Și cel de pe acoperiș să nu se coboare în casă, nici să intre ca să-și ia ceva din casa sa,

16. Și cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă îndărăt, ca să-și ia haina.

17. Dar vai celor ce vor avea în pîntece și celor ce vor alăpta în zilele acelea!

18. Rugați-vă, dar, ca să nu fie fuga voastră iarnă.

19. Căci în zilele acelea va fi necaz cum nu a mai fost pînă acum, de la începutul făpturii, pe care a zidit-o Dumnezeu, și nici nu va mai fi.

20. Și de nu ar fi scurtat Domnul zilele acelea, n-ar scăpa nici un trup, dar pentru cei aleși, pe care i-a ales, a scurtat acele zile.

21. Și atunci dacă vă va zice cineva: Iată, aci este Hristos, sau iată acolo, să nu credeți.

22. Se vor scula hristoși mincinoși și prooroci mincinoși și vor face semne și minuni, ca să ducă în rătăcire, de se poate, pe cei aleși.

23. Dar voi luați seama. Iată dinainte v-am spus vouă toate.

24. Ci în acele zile, după necazul acela, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina ei.

25. Și stelele vor cădea din cer și puterile care sînt în ceruri se vor clătina.

26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venînd pe nori, cu putere multă și cu slavă.

Mat. 24, 13. Luc. 21, 17. Apoc. 2, 10. (14) Dan. 9, 27. Mat. 24, 15-16. Luc. 21, 20-21. (15-18) Mat. 24, 17-20. Luc. 17, 30-31; 21, 25; 24, 29. (19) Dan. 9, 26; 12, 1. Ioi. 2, 2. Mat. 26, 21. (20-21) Mat. 24, 22-23. Luc. 17, 21-26; 21, 8. (22) Deut. 13, 1-3. Mat. 24, 24. (23) Mat. 24, 25. 2 Petr. 3, 7. 1 Tes. 3, 4. (24) Is. 13, 10; 34, 4. Iez. 32, 7. Ioi. 2, 10; 3, 4; 4, 13. Sof. 1, 15. Mat. 24, 29. Luc. 21, 25. (25) Mat. 24, 29. Luc. 21, 26. (26) Dan. 7, 13. Mat. 16, 27; 24, 30. Marc. 14, 62. Luc. 21, 27. Fapt. 1, 11. Apoc. 1, 7.

27. Și atunci El va trimite pe îngeri și va aduna pe aleșii Săi din cele patru vînturi, de la marginea pămîntului pînă la marginea cerului.

28. Învățați de la smochin pilda: Cînd mlădița lui se face fragedă și înfrunzește, cunoașteți că vara este aproape.

29. Tot așa și voi, cînd veți vedea împlinindu-se aceste lucruri, să știți că El este aproape, lîngă uși.

30. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta pînă ce nu vor fi toate acestea.

31. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

32. Iar despre ziua aceea și despre ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl.

33. Luați aminte, privegheați și vă rugați, că nu știți cînd va fi acea vreme.

34. Este ca un om care a plecat în altă țară și, lăsîndu-și casa, a dat puterea în mîna slugilor, dînd fiecăruia lucrul lui, iar portarului i-a poruncit să vegheze.

35. Vegheați, dar, că nu știți cînd va veni stăpînul casei: sau seara, sau la miezul nopții, sau la cîntatul cocoșilor, sau dimineața.

36. Ca nu cumva venind fără veste, să vă afle pe voi dormind.

37. Iar ceea ce vă zic vouă, zic tuturor: Privegheați!

CAP. 14

Ungerea din Betania. Cina cea de Taină. Ghetsimani. Prinderea. Înlățirea la Caiata. Lepădarea lui Petru.

1. Și după două zile erau Paștile și Azimile. Și arhierii și cărturarii căutau cum să-L prindă cu vicleșug, ca să-L omoare.

2. Dar ziceau: Nu la sărbătoare, ca să nu fie tulburare în popor.

3. Și fiind El în Betania, în casa lui Simon Leprosul, și șezînd la masă, a venit o femeie avînd un alabastru, cu mir de nard curat, de mare preț, și,

(27-30) Mat. 24, 31-34. Luc. 21, 29-32. (31) Ps. 101, 27; 118, 89. Is. 40, 8. Mat. 24, 35. Luc. 21, 35. (32) Mat. 24, 36. (33) Mat. 24, 42; 25, 13. Luc. 12, 40; 21, 36. Rom. 13, 11. (34-35) Mat. 24, 42, 45. Luc. 19, 12. CAP. 14. — (1) Mat. 26, 2. Luc. 22, 1-2. Ioan 11, 47, 55; 13, 1. (2) Mat. 26, 5. (3) Mat. 26, 6-7. Luc. 7, 37. Ioan 11, 2; 12, 1, 3. (4-6) Mat. 26, 8-10.

spărgînd vasul, a vărsat mirul pe capul lui Iisus.

4. Dar erau unii mîhnăiți între ei, zicînd: Pentru ce s-a făcut această risipă de mir?

5. Căci putea să se vindă acest mir cu peste trei sute de dinari, și să se dea săracilor. Și citeau împotriva ei.

6. Dar Iisus a zis: Lăsați-o. De ce îi faceți supărare? Lucru bun a făcut ea cu Mine.

7. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi și, oricînd voiți, puteți să le faceți bine, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.

8. Ea a făcut ceea ce avea de făcut: mai dinainte a uns trupul Meu, spre înmormîntare.

9. Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia, în toată lumea, se va spune și ce a făcut aceasta, spre pomenirea ei.

10. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, s-a dus la arhierii ca să li-L dea pe Iisus.

11. Și, auzind ei, s-au bucurat și au făgăduit să-i dea bani. Și el căuta cum să-L dea lor, la timp potrivit.

12. Iar în ziua cea dintîi a Azimilor, cînd jertfeau Paștile, ucenicii Lui L-au întreat: Unde voinști să mergem să gătim, ca să mîncîm Paștile?

13. Și a trimis doi din ucenicii Lui, zicîndu-le: Mergeți în cetate și vă va întîmpina un om, ducînd un urcior cu apă; mergeți după el.

14. Și unde va intra, spuneți stăpînului casei că Învățătorul zice: Unde este odaia în care să mîncîm Paștile împreună cu ucenicii Mei?

15. Iar el vă va arăta un foisor mare așternut gata. Acolo să pregătiți pentru noi.

16. Și au ieșit ucenicii și au venit în cetate și au găsit așa precum le-a spus și au pregătit Paștile.

17. Iar făcîndu-se seară, a venit cu cei doisprezece.

18. Pe cînd ședeau la masă și mîncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă că unul dintre voi, care mîncă împreună cu Mine, Mă va vinde.

Ioan 12, 4-7. (7) Deut. 15, 11. Mat. 26, 11. Ioan 12, 8. (8-9) Pild. 31, 31. Mat. 26, 12-13. (10-11) Mat. 26, 14-16. Luc. 22, 4-6. (12) Iez. 12, 14. Deut. 16, 5-6. Mat. 26, 17. Luc. 22, 7. (13-14) Mat. 26, 18. Luc. 22, 8-11. (15) Luc. 22, 12. (16-17) Mat. 26, 19-20. Luc. 22, 13-14. (18) Ps. 40, 9. Mat. 26, 20-21. Luc. 22, 21. Ioan 13, 21.

19. Ei au început să se întristeze și să-I zică, unul câte unul: Nu cumva sint eu?

20. Iar El le-a zis: Unul dintre cei doisprezece, care întinge cu Mine în blid.

21. Că Fiul Omului merge precum este scris despre El; dar vai de omul acela prin care este vîndut Fiul Omului. Bine era de omul acela dacă nu s-ar fi născut.

22. Și, mincind ei, a luat Iisus pline și binecuvîntînd, a frînt și le-a dat lor și a zis: Luați, mîncăți, acesta este Trupul Meu.

23. Și luînd paharul, mulțumînd, le-a dat și au băut din el toți.

24. Și a zis lor: Acesta este Singele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă.

25. Adevărat grăiesc vouă că de acum nu voi mai bea din rodul viței pînă în ziua aceea cînd îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.

26. Și după ce au cîntat cîntări de laudă, au ieșit la Muntele Măslinilor.

27. Și le-a zis Iisus: Toți vă veți smînti, că scris este: «Bate-voi păstorul și se vor risipi oile».

28. Dar după învierea Mea, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru I-a zis: Chiar dacă toți se vor smînti întru Tine, totuși eu nu.

30. Și i-a zis Iisus: Adevărat grăiesc ție: Că tu astăzi, în noaptea aceasta, mai înainte de a cînta de două ori cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine.

31. El însă spunea mai stăruitor: Și de-ar fi să mor cu Tine, nu Te voi tăgădui. Și tot așa ziceau toți.

32. Și au venit la un loc al cărui nume este Ghetsimani, și acolo a zis către ucenicii Săi: Ședeți aici pînă ce Mă voi ruga.

33. Și a luat cu El pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și a început a Se tulbura și a Se mîhni.

34. Și le-a zis lor: Întristat este sufletul Meu pînă la moarte. Rămîneți aici și privegheați.

(19-21) Mat. 26, 22-24. Luc. 22, 19-22. Ioan 13, 26-27. (22) Mat. 26, 26. Luc. 22, 19. 1 Cor. 11, 23-24. (23-25) Mat. 26, 27-29. Luc. 22, 18-20. (26) Mat. 26, 30. Luc. 22, 39. Ioan 18, 1. (27) Zab. 13, 7. Mat. 26, 31. Marc. 14, 50. Ioan 16, 32. (28-30) Mat. 26, 33-34; 28, 7, 10. Marc. 14, 72; 16, 7. Luc. 22, 34. Ioan 13, 37-38; 21, 1. (31-35) Mat. 20, 22; 26, 35-39. Luc. 22, 33-42. (36) Mat. 26, 39. Marc. 10, 27. Ioan 5, 30; 6, 38. Filip. 2, 8.

35. Și mergînd puțin mai înainte, a căzut cu fața la pămînt și Se ruga, că, de este cu puțință, să treacă de la El ceasul (acesta).

36. Și zicea: Avva Părinte, toate sint Ție cu puțință. Depărtează paharul acesta de la Mine. Dar nu ce voiesc Eu, ci ceea ce voiești Tu.

37. Și a venit și i-a găsit dormind și a zis lui Petru: Simone, dormi? N-ai avut tărie ca să veghezi un ceas?

38. Privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită. Căci duhul este osirduitor, dar trupul neputincios.

39. Și iarăși mergînd, s-a rugat, același cuvînt zicînd.

40. Și iarăși venind, i-a găsit dormind, căci ochii lor erau îngreuiati și nu știau ce să-I răspundă.

41. Și a venit a treia oară și le-a zis: Dormiți de acum și vă odihniți! E gata! A sosit ceasul. Iată Fiul Omului este dat în mîinile păcătoșilor.

42. Sculați-vă să mergeți. Iată, cel ce M-a vîndut s-a apropiat.

43. Și îndată, încă vorbind El, a venit Iuda Iscarioteanul, unul dintre cei doisprezece, și cu el multime cu săbii și cu ciomege, de la arhieriei, de la cărturari și de la bătrîni.

44. Iar vînzătorul le dăduse semn, zicînd: Pe care-L voi săruta, Acela este. Prindeți-L și duceți-L cu pază.

45. Și venind îndată și apropiîndu-se de El, a zis Lui: Învățătorule! Și L-a sărutat.

46. Iar ei au pus mîna pe El și L-au prins.

47. Unul din cei ce stăteau pe lîngă El, scoțînd sabia, a lovit pe sluga arhierelui și i-a tăiat urechea.

48. Și răspunzînd, Iisus le-a zis: Ca la un filhar ați ieșit cu săbii și toiege, ca să Mă prindeți.

49. În fiecare zi eram la voi în templu, învățînd, și nu M-ați prins. Dar acestea sint ca să se împlinească Scripturile.

50. Și, lăsîndu-L, au fugit toți.

Evr. 5, 7-8. (37) Mat. 26, 40. Luc. 22, 45. (38) Mat. 25, 13; 26, 41. Luc. 22, 46. Rom. 7, 23. (39) Mat. 26, 42. (40-44) Jud. 16, 21. Mat. 26, 43-48. Luc. 22, 47. Ioan 18, 3. (45) 2 Reg. 20, 9. Mat. 26, 49. (46-48) Mat. 26, 50-55. Luc. 22, 50-52. Ioan 18, 10. (49) Iov 19, 13. Ps. 21, 17; 68, 12; 87, 9. Is. 53, 12. Mat. 26, 55. Luc. 22, 53; 24, 44. (50) Iov 19, 13-14. Ps. 87, 9. Mat. 26, 56. Marc. 14, 27.

51. Iar un tînăr mergea după El, înfășurat într-o pînzătură, pe trupul gol, și au pus mîna pe el.

52. El însă, smulgîndu-se din pînzătură, a fugit gol.

53. Și au dus pe Iisus la arhieriu și s-au adunat acolo toți arhieriei și bătrînii și cărturarii.

54. Iar Petru, de departe, a mers după El, pînă a intrat înăuntru în curtea arhierelui și ședea împreună cu slugile, încălzindu-se la foc.

55. Arhieriei și tot sinedriul căutau împotriva lui Iisus mărturie ca să-L dea la moarte, dar nu găseau.

56. Că mulți mărturiseau mincinos împotriva Lui, dar mărturiile nu se potriveau.

57. Și ridicîndu-se unii, au dat mărturie mincinoasă împotriva Lui, zicînd:

58. Noi L-am auzit zicînd: Voi dărima acest templu făcut de mînă, și în trei zile altul, nefăcut de mînă, voi clădi.

59. Dar nici așa mărturia lor nu era la fel.

60. Și, sculîndu-se în mijlocul lor, arhierul L-a întrebat pe Iisus, zicînd: Nu răspunzi nimic la tot ce mărturisesc împotriva Ta aceștia?

61. Iar El tăcea și nu răspundea nimic. Iarăși L-a întrebat arhierul și I-a zis: Ești tu Hristosul, Fiul Celui binecuvîntat?

62. Iar Iisus a zis: Eu sint și veți vedea pe Fiul Omului șezînd de-a dreapta Celui Atotputernic și venind pe norii cerului.

63. Iar arhierul, sftîșindu-și hainele, a zis: Ce trebuință mai avem de martori?

64. Ați auzit hula. Ce vi se pare vouă? Iar ei toți au judecat că El este vinovat de moarte.

65. Și unii au început să-L scuie și să-L acopere fața și să-L bată cu pumnii și să-I zică: Proorocește! Și slugile îl băteau cu palmele.

(53-54) Mat. 26, 57-58. Luc. 22, 54. Ioan 18, 12-13. 15. (55) Ps. 26, 16; 34, 11. Dan. 6, 6. Mat. 26, 59. Fapt. 6, 13. (56-57) Ps. 108, 1. Mat. 26, 60. (58) Mat. 26, 61. Marc. 15, 29. Ican. 2, 19. (60) Mat. 26, 62. (61) Is. 53, 7. Mat. 26, 63. Luc. 22, 67. Fapt. 8, 32. Evr. 1, 5. (62) Dan. 7, 13-14. Mat. 24, 30; 26, 64. Marc. 13, 26. Luc. 22, 69. 2 Tes. 1, 10. (63) Mat. 26, 65. (64) Ier. 26, 11. Mat. 26, 65-66. Ioan 18, 7. (65) 2 Paral. 18, 23. Is. 50, 6. Mat. 26, 67. Luc. 22, 63-64. (66

66. Și Petru fiind jos în curte, a venit una din slujnicele arhierelui,

67. Și văzîndu-l pe Petru, încălzindu-se, s-a uitat la el și a zis: Și tu erai cu Iisus Nazarineanul.

68. El însă a tăgăduit, zicînd: Nici nu știu, nici nu înțeleg ce zici. Și a ieșit afară înaintea curții; și a cîntat cocoșul.

69. Iar slujnica, văzîndu-l, a început iarăși să spună celor de față că acesta este dintre ei.

70. Iar el a tăgăduit iarăși. Și după puțin timp, cei de față ziceau iarăși lui Petru: Cu adevărat ești dintre ei, căci ești și galileian și vorbirea ta se aseamănă.

71. Iar el a început să se blesteme și să se jure: Nu știu pe omul acesta despre care ziceți.

72. Și îndată cocoșul a cîntat a doua oară. Și Petru și-a adus aminte de cuvîntul pe care i-l spusese Iisus: Înainte de a cînta de două ori cocoșul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Și a început să plîngă.

CAP. 15

Iisus înaintea lui Pilat. Judecata și osînda. Cununa de spini. Răstignirea și înmormîntarea.

1. Și îndată dimineața, arhieriei, ținînd sfat cu bătrînii, cu cărturarii și cu tot sinedriul și legînd pe Iisus, L-au dus și L-au predat lui Pilat.

2. Și L-a întrebat Pilat: Tu ești regele iudeilor? Iar El, răspunzînd, i-a zis: Tu zici.

3. Iar arhieriei îl învinuiau de multe.

4. Iar Pilat L-a întrebat: Nu răspunzi nimic? Iată cite spun împotriva Ta.

5. Dar Iisus nimic n-a mai răspuns, încît Pilat se mira.

6. Iar la sărbătoarea Paștilor, le elibera un întemnițat pe care-l cereau ei.

—88) Ier. 12, 5. Mat. 26, 69-70. Luc. 22, 56. —57) Ioan 18, 16-17. (69-71) Mat. 26, 71-74. Luc. 22, 58-60. Ioan 18, 25. (72) Mat. 26, 74. —75) Marc. 14, 30. Luc. 22, 60-62. Ioan 18, 27. CAP. 15. — (1) Ps. 2, 1. Mat. 27, 1-2. Luc. 22, 66; 23, 1. Ioan 18, 28. Fapt. 3, 13. (2) Mat. 27, 11. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33. 1 Tim. 6, 13. (3-4) Mat. 27, 12-13. (5) Is. 53, 7. Mat. 27-14. Ioan 19, 9. (6-10) Mat. 27, 15-18.

7. Și era unul cu numele Baraba închis împreună cu niște răzvrătiți, care în răscoală săvîrșiseră ucidere.

8. Și mulțimea, venind sus, a început să ceară lui Pilat să le facă precum obișnuia pentru ei.

9. Iar Pilat le-a răspuns, zicînd: Voiți să vă eliberez pe regele iudeilor?

10. Fiindcă știa că arhierii îl dăduseră în mîna lui din invidie.

11. Dar arhierii au ațîțat mulțimea ca să le elibereze mai degrabă pe Baraba.

12. Iar Pilat, răspunzînd iarăși, le-a zis: Ce voi face deci cu cel despre care ziceți că este regele iudeilor?

13. Ei iarăși au strigat: Răstignește-L!

14. Iar Pilat le-a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai mult strigau: Răstignește-L!

15. Și Pilat, vrînd să facă pe voia mulțimii, le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus, biciuindu-L, L-a dat ca să fie răstignit.

16. Iar ostașii L-au dus înăuntrul curții, adică în pretoriu, și au adunat toată cohorta.

17. Și L-au îmbrăcat în purpură și, împletindu-L o cunună de spini, I-au pus-o pe cap.

18. Și au început să se plece în fața Lui, zicînd: Bucură-Te, regele iudeilor!

19. Și L-băteau peste cap cu o tres-tie și-L scuipau și, căzînd în genunchi, I se închinau.

20. Și după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de purpură și L-au îmbrăcat cu hainele Lui. Și L-au dus afară ca să-L răstignească.

21. Și au silit pe un trecător, care venea din țarină, pe Simon Cirineui, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, ca să ducă crucea Lui.

22. Și L-au dus la locul zis Golgota, care se tălmăcește «locul Căpătîinii».

23. Și I-au dat să bea vin amestecat cu smîrnă, dar El n-a luat.

24. Și L-au răstignit și au împărțit între ei hainele Lui, aruncînd sorți pentru ele, care ce să ia.

Luc. 23, 17—19. Ioan 18, 39. (11) Mat. 27, 20. Luc. 23, 18. Ioan 18, 40. Fapt. 3, 14. (12—15) Mat. 27, 22—26. Luc. 23, 20—25. Ioan 18, 39—40; 19, 1, 16. (16—21) Mat. 27, 27—33. Luc. 23, 26. Ioan 19, 2—3. (22) Mat. 27, 33. Luc. 23, 33. Ioan 19, 17. Evr. 13, 12. (23) Ps. 68, 25. Plîng. 3, 19. Mat. 27, 34. Ioan 19, 28. (24) Ps. 21, 20. Mat. 27, 35. Luc. 23,

25. Iar cînd L-au răstignit, era ceasul al treilea.

26. Și vina Lui era scrisă deasupra: Regele iudeilor.

27. Și împreună cu El au răstignit doi tîlhari: unul de-a dreapta și altul de-a stînga Lui.

28. Și s-a împlinit Scriptura care zice: Cu cei fără de lege a fost socotit.

29. Iar cei ce treceau pe acolo îl huleau, clătîindu-și capetele și zicînd: Huu! Cel care dărimi templul și în trei zile îl zidești.

30. Mînuiește-Te pe Tine însuși, coborîndu-Te de pe cruce!

31. De asemenea și arhierii, batjocorindu-L între ei, împreună cu cărturarii, ziceau: Pe alții a mîntuit, dar pe Sine nu poate să Se mîntuiască!

32. Hristos, regele lui Israel, să Se coboare de pe cruce, ca să vedem și să credem. Și cei împreună răstignîți cu El îl ocărau.

33. Iar cînd a fost ceasul al șase-lea, întineric s-a făcut peste tot pămîntul pînă la ceasul al nouălea.

34. Și la al nouălea ceas, a strigat Iisus cu glas mare: Eloi, Eloi, lama sabahtani?, care se tălmăcește: Dumnezeu Meu, Dumnezeul Meu, de ce M-ai părăsit?

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo, auzînd, ziceau: Iată, îl strigă pe Ilie.

36. Și, alergînd, unul a înmuiat un burete în oțet, I-a pus într-o trestie și I-a dat să bea, zicînd: Lăsați să vedem dacă vine Ilie ca să-L coboare.

37. Iar Iisus, scoțînd un strigăt mare, Și-a dat duhu.

38. Și catapeteasma templului s-a rupt în două, de sus pînă jos.

39. Iar sutașul care stătea în fața Lui, văzînd că astfel Și-a dat duhu, a zis: Cu adevărat omul acesta era Fiul lui Dumnezeu!

40. Și erau și femei care priveau de departe; între ele: Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov cel Mic și a lui Iosif, și Salomea,

41. Care, pe cînd era El în Galileea, mergeau după El și li slujeau, și mul-

34. Ioan 19, 23—24. (26—27) Mat. 27, 37—38. Luc. 23, 32—33, 38. Ioan 19, 18—19. (28) Is. 53, 12. Luc. 22, 37. (29) Ps. 21, 7—9. Plîng. 2, 14—15. Mat. 26, 61; 27, 39—40. Marc. 14, 58. Ioan 2, 19. (30—33) Mat. 27, 40—45. Luc. 23, 35—44. (34) Ps. 21, 1. Mat. 27, 46. (35) Mat. 27, 47. (36) Ps. 68, 25. Mat. 27, 48. Ioan 19, 29. (37—43) Mat. 27, 50—58. Luc. 23, 46—52;

te altele care se suiseră cu El la Ierusalim.

42. Și făcîndu-se seară, fiindcă era vineri, care este înaintea sîmbetei,

43. Și venind Iosif cel din Arimateea, sfenic ales, care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu, și, îndrăznind, a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s-a mirat că a și murit și, chemînd pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit de mult.

45. Și aflînd de la sutaș, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Și Iosif, cumpărînd giulgiu și coborîndu-L de pe cruce, L-a înfășurat în giulgiu și L-a pus într-un mormînt care era săpat în stîncă, și a prăvălit o piatră la ușa mormîntului.

47. Iar Maria Magdalena și Maria, mama lui Iosif, priveau unde L-au pus.

CAP. 16

Învieerea Domnului. Trei arătări. Porunca botezului. Înălțarea la cer.

1. Și după ce a trecut ziua sîmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, și Salomea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă.

2. Și dis-de-dimineață, în prima zi a săptămîinii (*Duminică*), pe cînd răsărea soarele, au venit la mormînt.

3. Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormîntului?

4. Dar, ridicîndu-și ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare.

5. Și, intrînd în mormînt, au văzut un tînar șezînd în partea dreaptă, îmbrăcat în veșmînt alb, și s-au spăimîntat.

6. Iar el le-a zis: Nu vă înspăimîntați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus.

7. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că va merge în Ga-

24, 2. Ioan 19, 25, 30, 38. (45) Mat. 27, 58. Ioan 19, 38. (46—47) Mat. 27, 59—61. Luc. 23, 53—55. Ioan 19, 40—42. CAP. 16. — (1—2) Mat. 28, 1. Luc. 23, 56; 24, 1. Ioan 20, 1. (4) Luc. 28, 1. Luc. 20, 1. (5) Mat. 28, 2—4. Luc. 24, 3—5. Ioan 20, 11—12. (6) Mat. 28, 5—6. Luc. 24, 5—6. (7) Mat. 26, 7, 32; 28, 7. Marc. 14, 28. Luc. 24, 6—7. Ioan 21, 1. (8) Mat. 28, 8. Luc. 24, 9. (9) Mat. 28, 9. Luc. 8, 2. Ioan 20, 11—14. (10) Luc. 24, 10, 22. Ioan 20, 18. (11—13) Luc. 24, 11—13, 33, 35. (14) Luc. 26, 36—41.

lileea, mai înainte de voi; acolo îl veți vedea, după cum v-a spus.

8. Și ieșind, au fugit de la mormînt, că erau cuprinse de frică și de uimire, și nimănui nimic n-au spus, căci se temeau.

9. Și înviind dimineața, în ziua cea dintîi a săptămîinii (*Duminică*) El s-a arătat întîi Mariei Magdalena, din care scosese șapte demoni.

10. Aceea, mergînd, a vestit pe cei ce fuseseră cu El și care se tinguiau și plîngeau.

11. Și ei, auzînd că este viu și că a fost văzut de ea, n-au crezut.

12. După aceea, S-a arătat în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau la o țarină.

13. Și aceia, mergînd, au vestit celorlalți, dar nici pe ei nu i-au crezut.

14. La urmă, pe cînd cei unsprezece sedeau la masă, li S-a arătat și I-a muștrat pentru necredința și impietria inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat.

15. Și le-a zis: Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura.

16. Cel ce va crede și se va boteza se va mîntui; iar cel ce nu va crede se va osîndi.

17. Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi,

18. Șerpi vor lua în mînă și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma, peste cei bolnavi își vor pune mîinile și se vor face sănătoși.

19. Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei, plecînd, au propovăduit pretutindeni și Domnul lucra cu ei și întărea cuvîntul, prin semnele care urmau. Amin.

Ioan 20, 19. 1 Cor. 15, 5, 7. (15) Is. 2, 3; 52, 10. Mat. 28, 19. Ioan 15, 16. Col. 1, 23. (16) Ioan 3, 15—18, 36; 12, 48. Fapt. 2, 38; 16, 30—31. 1 Petr. 3, 21. Rom. 10, 9. (17) Luc. 10, 17. Fapt. 2, 4; 5, 16; 8, 7; 10, 46; 16, 18; 19, 6, 12. 1 Cor. 12, 10. (18) Luc. 9, 6; 10, 19; 13, 13. Fapt. 28, 3—5, 8. Iac. 5, 14. (19) Ps. 109, 1. Luc. 24, 51. Fapt. 1, 8. Ef. 1, 20. Evr. 1, 13. (20) Fapt. 14, 3. 1 Cor. 3, 6; 15, 10. Evr. 2, 4.

SFÎNTA EVANGHELIE **DUPĂ LUCA**

CAP. 1

Gavriil binevestește lui Zaharia și Mariei. Cîntarea Mariei. Nașterea lui Ioan Botezătorul. Cîntarea lui Zaharia.

1. Deoarece mulți s-au încercat să alcătuiască o istorisire despre faptele deplin adevărate între noi,

2. Așa cum ni le-au lăsat cei ce le-au văzut de la început și au fost slujitori ai Cuvîntului,

3. Am găsit și eu cu cale, preaputernice Teofile, după ce am urmărit toate cu de-amănuntul de la început, să ți le scriu pe rînd,

4. Ca să te încredințezi despre temeinicia învățăturii pe care ai primit-o.

5. Era în zilele lui Irod, regele Iudeii, un preot cu numele Zaharia din ceata preoțească a lui Abia, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron și se numea Elisabeta.

6. Și erau amîndoi drepti înaintea lui Dumnezeu, umblînd fără prihană în toate poruncile și rînduiele Domnului.

7. Dar nu aveau nici un copil, deoarece Elisabeta era stearpă și amîndoi erau înaintați în zilele lor.

8. Și pe cînd Zaharia slujea înaintea lui Dumnezeu, în rîndul săptămîinii sale,

9. A ieșit la sorti, după obiceiul preoției, să tîmîieze intrînd în templul Domnului.

10. Iar toată mulțimea poporului, în ceasul tîmîierii, era afară și se ruga.

11. Și i s-a arătat îngerul Domnului, stînd de-a dreapta altarului tîmîierii.

12. Și văzîndu-l, Zaharia s-a tulburat și frică a căzut peste el.

13. Iar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharia, pentru că rugăciunea ta a fost ascultată și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan.

14. Și bucurie și veselie vei avea și, de nașterea lui, mulți se vor bucura.

15. Căci va fi mare înaintea Domnului; nu va bea vin, nici altă băutură amețitoare și încă din pîntecele mamei sale se va umple de Duhul Sfînt.

16. Și pe mulți din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și va merge înaintea Lui cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre copii și pe cei neascultători la înțelepciunea dreptilor, ca să gătească Domnului un popor pregătit.

18. Și a zis Zaharia către înger: După ce voi cunoaște aceasta? Căci eu sînt bătrîn și femeia mea înaintată în zilele ei.

19. Și îngerul, răspunzînd, i-a zis: Eu sînt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu. Și am fost trimis să grăiesc către tine și să-ți binevestesc acestea.

(11) Ieș. 30, 1. (12) Jud. 6, 22; 13, 6, 20. Dan. 10, 7. Luc. 2, 9. Fapt. 10, 3. (13) Jud. 6, 23. Luc. 1, 60, 63. Fapt. 10, 31. (14) Luc. 1, 58. Ioan 5, 35. (15) Num. 6, 3. Jud. 13, 14. Ier. 1, 5. Mat. 11, 9. Luc. 7, 33. Gal. 1, 15. (17) Is. 40, 3. Mal. 3, 1, 24. Mat. 11, 14. Marc. 1, 3; 9, 12. Luc. 1, 76. Ioan 1, 23. (18) Fac. 17, 17. (19) Dan. 8, 16; 9, 21.

20. Și iată vei fi mut și nu vei putea să vorbești pînă în ziua cînd vor fi acestea, pentru că n-ai crezut în cuvintele mele, care se vor împlini la timpul lor.

21. Și poporul aștepta pe Zaharia și se mira că întîrzie în templu.

22. Și ieșînd, nu putea să vorbească. Și ei au înțeles că a văzut vedenie în templu; și el le făcea semne și a rămas mut.

23. Și cînd s-au împlinit zilele slujirii lui la templu, s-a dus la casa sa.

24. Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit și cinci luni s-a tănuț pe sine, zicînd:

25. Că așa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea.

26. Iar în a șasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret,

27. Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.

28. Și intrînd îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvîntată ești tu între femei.

29. Iar ea, văzîndu-l, s-a tulburat de cuvîntul lui și cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta?

30. Și îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu.

31. Și iată vei lua în pîntece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus.

32. Acesta va fi mare și Fiul Celui Preaînalt se va chema și Domnul Dumnezeu îi va da Lui tronul lui David, pîrîntezele Său.

33. Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfîrșit.

34. Și a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?

35. Și răspunzînd, îngerul i-a zis: Duhul Sfînt Se va pogori peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbrî; pentru aceea și Sfîntul care Se va naște din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema.

36. Și iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit și ea fiu la bătrînețea ei și aceasta este a șasea lună pentru ea, cea numită stearpă.

37. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputință.

38. Și a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvîntul tău! Și îngerul a plecat de la ea.

39. Și în acele zile, sculîndu-se Maria, s-a dus în grabă în înutul muntos, într-o cetate a semînției lui Iuda.

40. Și a intrat în casa lui Zaharia și a salutată pe Elisabeta.

41. Iar cînd a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pîntecele ei și Elisabeta s-a umplut de Duh Sfînt,

42. Și cu glas mare a strigat și a zis: Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelui tău.

43. Și de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu?

44. Că iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pîntecele meu.

45. Și fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul.

46. Și a zis Maria: Mărește sufletul meu pe Domnul,

47. Și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mintuitorul meu,

48. Că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor fericii toate neamurile.

49. Că mi-a făcut mie mîrire Cel Puternic și sfînt este numele Lui.

50. Și mila Lui în neam și în neam spre cei ce se tem de El.

(20) Iez. 3, 26. Luc. 1, 64. (24) Sir. 42, 24. (25) 1 Reg. 1, 11. Is. 42, 1; 54, 14. (27) Mat. 1, 18. Luc. 2, 4. (28) Jud. 6, 12. Luc. 1, 42; 11, 27. (31) Fac. 16, 11. Is. 7, 14; 54, 5. Mat. 1, 21, 23, 25. Luc. 2, 21. (32) 2 Reg. 7, 12. 2 Paral. 17, 14. Ps. 131, 11. Is. 9, 6; 16, 5. Ier. 23, 5; 33, 17. Mih. 4, 8. Evr. 1, 8. (33) 2 Reg. 7, 16. 3 Reg. 11, 38—39. 1 Paral. 22, 10. Ps. 44, 7; 88, 29, 36. Is. 9, 7. Ier. 23, 5. Dan. 2, 44; 3, 33; 6, 27; 7, 14, 27. Mih. 4, 7. Evr. 1, 8; 12, 28. (35) Jud.

11, 29. Dan. 9, 24. Mat. 1, 20. Ioan 1, 14. (36) Is. 54, 6. (37) Fac. 18, 14. Iov 42, 2. Ier. 32, 17, 27. Zah. 8, 6. Mat. 19, 26. Marc. 10, 27. Luc. 18, 27. Rom. 4, 21. (38) 2 Reg. 7, 28. (39) Iosua 20, 7; 21, 11. (42) Jud. 5, 24. Luc. 1, 28. (45) Ioan 20, 29. (46) Ieș. 15, 2. Ps. 33, 2; 34, 9. Is. 61, 10. Avac. 3, 18. (47) 1 Reg. 2, 1. Ps. 34, 9. Is. 61, 10. Avac. 3, 18. (48) Fac. 30, 13. Mal. 3, 11—12. Luc. 11, 27. (49) Ps. 70, 20; 110, 2; 125, 3. (50) Ieș 20, 6. Ps. 102, 17.

CAP. 1.—(1-2) Ioan 15, 27. 1 Petr. 5, 1. 2 Petr. 1, 16. 1 Ioan 1, 1. Evr. 2, 3. (3) Fapt. 1, 1. (5) 1 Paral. 24, 5, 10, 19. Neem. 12, 4, 17. (6) Fac. 7, 1; 17, 1. 3 Reg. 9, 4. 4 Reg. 20, 3. 2 Paral. 15, 17. Iov 1, 1, 8. Ps. 118, 5. (7) Fac. 16, 1; 25, 21. 1 Reg. 1, 2. (8) 1 Paral. 24, 19. 2 Paral. 8, 14; 31, 2. (9) Ieș. 30, 7. Lev. 16, 17. 1 Reg. 2, 28. 1 Paral. 24, 19. 2 Paral. 29, 1. Evr. 9, 6. (10) Lev. 16, 17.

51. Făcut-a tărie cu brațul Său, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor.

52. Coborât-a pe cei puternici de pe tronuri și a înălțat pe cei smeriți.

53. Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pe cei bogați i-a scos afară, deșerti.

54. A sprijinit pe Israel, slujitorul Său, ca să-și aducă aminte de mila Sa.

55. Precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui, în veac.

56. Și a rămas Maria împreună cu ea ca la trei luni; și s-a înapoiat la casa sa.

57. Și după ce s-a împlinit vremea să nască, Elisabeta a născut un fiu.

58. Și au auzit vecinii și rudele ei că Domnul a mărit mila Sa față de ea și se bucurau împreună cu ea.

59. Iar când a fost în ziua a opta, au venit să taie împrejur pruncul și-l numeau Zaharia, după numele tatălui său.

60. Și răspunzând, mama lui a zis: Nu! Ci se va chema Ioan.

61. Și au zis către ea: Nimeni din rudenția ta nu se cheamă cu numele acesta.

62. Și au făcut semn tatălui său cum ar vrea el să fie numit.

63. Și cerind o tăbliță, el a scris, zicând: Ioan este numele lui. Și toți s-au mirat.

64. Și îndată i s-a deschis gura și limba și vorbea, binecuvântând pe Dumnezeu.

65. Și frica i-a cuprins pe toți care locuiau împrejurul lor; și în tot ținutul muntos al Iudeii s-au vestit toate aceste cuvinte.

66. Și toți care le auzeau le puneau la inimă, zicând: Ce va fi, oare, acest copil? Căci mîna Domnului era cu el.

67. Și Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfînt și a prorocit, zicând:

(51) 2 Reg. 15, 34. Ps. 32, 10; 76, 14. Is. 51, 9; 52, 10. (52) Iov 5, 11. Ps. 112, 6-7; 146, 6. Is. 14, 2-6; 66, 2. (53) 1 Reg. 2, 5. Ps. 21, 29; 33, 11. Mat. 5, 6. (54) Deut. 7, 7. Ps. 97, 3. Is. 30, 18; 41, 8. Ier. 23, 3; 31, 3. 23. Luc. 1, 72. (55) Fac. 17, 19; 22, 18. Ps. 131, 11-12. Mih. 7, 25. (58) Luc. 1, 14. (59) Fac. 17, 12. Lev. 12, 5. (60) Luc. 1, 13. (63) Luc. 1, 13. (64) Luc. 1, 20. (66) 3 Reg. 18, 46. Ps. 79, 18. Iez. 3, 22. Fapt. 11, 21. (67) Ioi 3, 1. 2 Petr. 1, 21. (68) Ps. 40, 13; 71, 18; 110, 9. Mat. 1, 21. Luc. 7, 16. (69) 1 Reg. 2, 1. Ps. 74, 11; 88, 16-17; 131, 17. Iez.

68. Binecuvîntat este Domnul Dumnezeu lui Israel, că a cercetat și a făcut răscumpărare poporului Său;

69. Și ne-a ridicat putere de mîntuire în casa lui David, slujitorul Său.

70. Precum a grăit prin gura sfinților Săi proroci din veac;

71. Mîntuire de vrăjmașii noștri și din mîna tuturor celor ce ne urăsc pe noi.

72. Și să facă milă cu părinții noștri, ca ei să-și aducă aminte de legămîntul Său cel sfînt;

73. De jurămîntul cu care S-a jurat către Avraam, părințele nostru,

74. Ca, fiind izbăviți din mîna vrăjmașilor, să ne dea nouă fără frică,

75. Să-l slujim în sfințenie și în dreptate, înaintea feței Sale, în toate zilele vieții noastre.

76. Iar tu, pruncule, proroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului, ca să găsești căile Lui,

77. Să dai poporului Său cunoștința mîntuirii întru iertarea păcatelor lor,

78. Prin milostivirea milei Dumnezeului nostru, cu care ne-a cercetat pe noi Răsăritul cel de Sus,

79. Ca să lumineze pe cei care sed în întuneric și în umbra morții și să îndrepte picioarele noastre pe calea păcii.

80. Iar copilul creștea și se întărea cu duhul. Și a fost în pustie pînă în ziua arătării lui către Israel.

CAP. 2

Nașterea lui Hristos. Tăierea împrejur și aducerea în templu. Simeon și Ana. Iisus, la doisprezece ani, vine la Ierusalim.

1. În zilele acelea a ieșit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea.

2. Această înscriere s-a făcut întîi pe cînd Quirinius ocîrmuia Siria.

29, 21. Zah. 12, 8. (70) Ps. 71, 4. Is. 35, 4. Ier. 23, 6; 30, 8-10. (71) Ps. 105, 10. (72) Fac. 17, 7; 22, 16; 26, 3. Lev. 26, 42. 2 Reg. 7, 15. Ps. 97, 3; 110, 5. Ier. 31, 33. Iez. 16, 60. Dan. 9, 9. Evr. 6, 13. (73) 1 Paral. 16, 16. Ps. 104, 9. Mih. 7, 20. Evr. 6, 13. 17. (74) Rom. 8, 15. Evr. 2, 15; 9, 14. (75) 1 Petr. 1, 15. Ef. 4, 24. Col. 1, 22. (76) Is. 40, 3. Mal. 3, 1; 4, 5. Mat. 3, 3; 11, 10. Luc. 1, 17. (78) Ier. 23, 5. Zah. 3, 8; 6, 12. Mal. 3, 20. (79) Is. 9, 1; 43, 8; 49, 9; 60, 1-3. Mat. 4, 13. Fapt. 26, 18. (80) 1 Reg. 2, 21. Mat. 3, 1. Luc. 2, 40.

3. Și se duceau toți să se înscrie, fiecare în cetatea sa.

4. Și s-a suit și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David care se numește Betleem, pentru că el era din casa și din neamul lui David,

5. Ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată.

6. Dar pe cînd erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască,

7. Și a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut și L-a înfășat și L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei.

8. Și în ținutul acela erau păstori, stînd pe cîmp și făcînd de strajă noaptea împrejurul turmei lor.

9. Și iată îngerul Domnului a stăut lingă ei și slava Domnului a strălucit împrejurul lor, și ei s-au înfricoșat cu frică mare.

10. Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeți. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul.

11. Că vi s-a născut azi Mîntuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta vă va fi semnul: Veți găsi un prunc înfășat, culcat în iesle.

13. Și deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulțime de oaste cerească, lăudînd pe Dumnezeu și zicînd:

14. Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire!

15. Iar după ce îngerii au plecat de la ei, la cer, păstorii vorbeau unii către alții: Să mergem dar pînă la Betleem, să vedem cuvîntul acesta ce s-a făcut și pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut.

16. Și, grăbindu-se, au venit și au aflat pe Maria și pe Iosif și pe Prunc, culcat în iesle.

17. Și văzîndu-L, au vestit cuvîntul grăit lor despre acest Copil.

CAP. 2. — (4) 1 Reg. 16, 1-4. Luc. 1, 27. Ioan 7, 42. (5) Mat. 1, 18. (7) Is. 9, 6. Mat. 1, 25; 2, 1. 2 Cor. 8, 9. (9) Luc. 1, 11-12. (10) Is. 40, 1. (11) Is. 9, 6. Mat. 1, 16-21; 2, 2. (12) Jud. 6, 17. Is. 7, 11. (13) Fac. 28, 12; 32, 1-2. Ps. 102, 20-21; 148, 1-2. Is. 44, 23; 49, 13; 57, 19. Mih. 4, 3. Apoc. 5, 11. (14) Is. 2, 4; 44, 23; 49, 13; 57, 19. Mih. 4, 3. Luc. 1, 79; 19, 38. Rom. 5, 1. Ef. 1, 12, 17; 2, 17. (15) Ps. 110, 2-3. (16) Mat. 2, 11. (19) Fac. 37, 11.

18. Și toți cîți auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori.

19. Iar Maria păstra toate aceste cuvinte, punîndu-le în inima sa.

20. Și s-au întors păstorii, slăvind și lăudînd pe Dumnezeu, pentru toate cîte auziseră și văzuseră precum li se spusese.

21. Și cînd s-au împlinit opt zile, ca să-L taie împrejur, l-au pus numele Iisus, cum a fost numit de înger, mai înainte de a se zămisli în pîntece.

22. Și cînd s-au împlinit zilele curățirii lor, după Legea lui Moise, L-au adus pe Prunc la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului,

23. Precum este scris în Legea Domnului, că orice întîi-născut de parte bărbătească să fie închinat Domnului,

24. Și să dea jertfă, precum s-a zis în Legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel.

25. Și iată era un om în Ierusalim, cu numele Simeon; și omul acesta era drept și temător de Dumnezeu, așteptînd mîngierea lui Israel, și Duhul Sfînt era asupra lui.

26. Și lui i se vestise de către Duhul Sfînt că nu va vedea moartea pînă ce nu va vedea pe Hristosul Domnului.

27. Și din îndemnul Duhului a venit la templu; și cînd părinții au adus înăuntru pe Pruncul Iisus, ca să facă pentru El după obiceiul Legii,

28. El L-a primit în brațele sale și a binecuvîntat pe Dumnezeu și a zis:

29. Acum, slobozește pe robul Tău, Stăpîne, după cuvîntul Tău, în pace,

30. Că ochii mei văzură mîntuirea Ta,

31. Pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor.

32. Lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului Tău Israel.

33. Iar Iosif și mama Lui se mirau de ceea ce se vorbea despre Prunc.

(21) Fac. 17, 10-12. Lev. 12, 3. Mat. 1, 21. 25. Luc. 1, 31. (22) Lev. 12, 2-6. (23) Iez. 13, 2-12; 22, 29; 34, 19. Num. 3, 13; 8, 16; 18, 15. (24) Lev. 5, 7; 12, 6-8; 14, 22. (25) Luc. 2, 38; 24, 21. (26) Ps. 88, 48. Evr. 11, 5. (29) Fac. 46, 30. Irael. 4, 7. Filip. 1, 23. (30) Fac. 49, 18. 1 Reg. 2, 1. Ps. 97, 3. Is. 52, 10. Luc. 3, 6. Tit. 3, 11. (31) Is. 11, 10. (32) Is. 9, 1; 42, 6; 49, 6; 60, 1-3. Mat. 4, 16. Ioan 9, 5. Fapt. 13, 47; 26, 18.

34. Și i-a binecuvîntat Simeon și a zis către Maria, mama Lui: Iată, Acesta este pus spre căderea și spre ridicarea multora din Israel și ca un semn care va stîrni împotriviri,

35. Și prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gîndurile din multe inimi.

36. Și era și Ana prorocița, fiica lui Fanuel, din seminția lui Așer, ajunsă la adînci bătrînețe și care trăise cu bărbatul ei șapte ani de la fecioria sa.

37. Și ea era văduvă, în vîrstă de optzeci și patru de ani, și nu se depărta de templu, slujind noaptea și ziua în post și în rugăciuni.

38. Și venind și ea în acel ceas, lăuda pe Dumnezeu și vorbea despre Prunc tuturor celor ce așteptau mîntuire în Ierusalim.

39. După ce au săvîrșit toate, s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret.

40. Iar Copilul creștea și Se întărea cu duhul, umplîndu-Se de înțelepciune, și harul lui Dumnezeu era asupra Lui.

41. Și părinții Lui, în fiecare an, se duceau de sărbătoarea Paștilor, la Ierusalim.

42. Iar cînd a fost El de doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul sărbătorii.

43. Și sfîrșindu-se zilele, pe cînd se întorceau ei, Copilul lîsus a rămas în Ierusalim și părinții Lui nu știau.

44. Și socotind că este în ceata călătorilor de drum, au venit cale de o zi, căutîndu-L printre rude și printre cunoscuți.

45. Și, negăsindu-L, s-au întors la Ierusalim, căutîndu-L.

46. Iar după trei zile L-au aflat în templu, șezînd în mijlocul învățătorilor, ascultîndu-i și întrebîndu-i.

47. Și toți care îl auzeau se minunau de priceperea și de răspunsurile Lui.

48. Și, văzîndu-L, rămaseră uimiți, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă așa? Iată, ta-

tăl Tău și eu Te-am căutat îngrijorați.

49. Și El a zis către ei: De ce era să Mă căutați? Oare, nu știati că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?

50. Dar ei n-au înțeles cuvîntul pe care l-a spus lor.

51. Și a coborît cu ei și a venit în Nazaret și le era supus. Iar mama Lui păstra în inima ei toate aceste cuvinte.

52. Și Iisus sporea cu înțelepciunea și cu vîrstă și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

CAP. 3

Predica lui Ioan Botezătorul. Mărturia lui despre Hristos. Botezul și spița neamului lui Iisus.

1. În al cincisprezecelea an al domniei Cezarului Tiberiu, pe cînd Pontiu Pilat era procuratorul Iudeii, Irod, tetrarh al Galileii, Filip, fratele său, tetrarh al Itureii și al ținutului Trachonitidei, iar Lisaniaș, tetrarh al Abilenei,

2. În zilele arhieriei lui Anna și Caiafa, a fost cuvîntul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3. Și a venit el în toată împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinței, spre iertarea păcatelor,

4. Precum este scris în cartea cuvîntelor lui Isaia prorocul: «Este glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările Lui.

5. Orice vale se va umple și orice munte și orice deal se va pleca; căile oale strîmbe se vor face drepte și cele colțuroase, drumuri netede.

6. Și toată făptura va vedea mîntuirea lui Dumnezeu».

7. Deci zicea Ioan mulțimilor care veneau să se boteze de el: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiți de mînia ce va să fie?

8. Faceți, dar, roade vrednice de pocăință și nu începeți a zice în voi înșivă: Avem tată pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate și din pietrele acestea să ridice fiu lui Avraam.

9. Acum securea stă la rădăcina pomilor; deci orice pom care nu face roadă bună se taie și se aruncă în foc.

10. Și mulțimile îl întrebau, zicînd: Ce să facem deci?

11. Răspunzînd, Ioan le zicea: Cel ce are două haine să dea celui ce nu are și cel ce are bucate să facă asemenea.

12. Și au venit și vameșii să se boteze și i-au spus: Învățătorule, noi ce să facem?

13. El le-a răspuns: Nu faceți nimic mai mult peste ce vă este rînduit.

14. Și îl întrebau și ostașii, zicînd: Dar noi ce să facem? Și le-a zis: Să nu asupriți pe nimeni, nici să învinuiți pe nedrept, și să fiți mulțumiți cu solda voastră.

15. Iar poporul fiind în așteptare și întrebîndu-se toți despre Ioan în cugetele lor: Nu cumva el este Hristosul?

16. A răspuns Ioan tuturor, zicînd: Eu vă botez cu apă, dar vine Cel ce este mai tare decît mine, Căruia nu sînt vrednic să-I dezleg cureaua încălțămintelor. El vă va boteza cu Duh Sfînt și cu foc.

17. A Cărui lopată este în mîna Lui, ca să curețe aria și să adune griul în jîtnița Sa, iar pleava o va arde cu foc nestîns.

18. Încă și alte multe îndemnînd, propovăduia poporului vestea cea bună.

19. Iar Irod tetrarhul, muștrat fiind de el pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său, și pentru toate relele pe care le-a făcut Irod,

20. A adăugat la toate și aceasta, încît a închis pe Ioan în temniță.

21. Și după ce s-a botezat tot poporul, botezîndu-Se și Iisus și rugîndu-Se, s-a deschis cerul.

22. Și S-a coborît Duhul Sfînt peste El, în chip trupesec, ca un porumbel, și s-a făcut glas din cer: Tu ești Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit.

23. Și Iisus însuși era ca de treizeci de ani cînd a început (să propovăduiască), fiind, precum se socotea, fiu al lui Iosif, care era fiul lui Eli,

24. Fiul lui Matat, fiul lui Levi, fiul lui Melhi, fiul lui Ianai, fiul lui Iosif,

25. Fiul lui Matatia, fiul lui Amos, fiul lui Naum, fiul lui Esli, fiul lui Nagai,

26. Fiul lui Iosua, fiul lui Matatia, fiul lui Semein, fiul lui Ioseh, fiul lui Ioda,

27. Fiul lui Ioanan, fiul lui Resa, fiul lui Zorobabel, fiul lui Salatiel, fiul lui Neri,

28. Fiul lui Melhi, fiul lui Adi, fiul lui Cosam, fiul lui Elmadam, fiul lui Er,

29. Fiul lui Iosua, fiul lui Eliezer, fiul lui Lorim, fiul lui Matat, fiul lui Levi,

30. Fiul lui Simeon, fiul lui Iuda, fiul lui Iosif, fiul lui Ionam, fiul lui Eliachim,

31. Fiul lui Melea, fiul lui Mena, fiul lui Matata, fiul lui Natan, fiul lui David,

32. Fiul lui Iesei, fiul lui Iobed, fiul lui Booz, fiul lui Sala, fiul lui Naason,

33. Fiul lui Aminadav, fiul lui Admin, fiul lui Arni, fiul lui Esrom, fiul lui Fares, fiul lui Iuda,

34. Fiul lui Iacov, fiul lui Isaac, fiul lui Avraam, fiul lui Tara, fiul lui Nahor,

35. Fiul lui Serug, fiul lui Ragav, fiul lui Falec, fiul lui Eber, fiul lui Sala,

36. Fiul lui Cainam, fiul lui Arfaxad, fiul lui Sim, fiul lui Noe, fiul lui Lameh,

37. Fiul lui Matusala, fiul lui Enoh, fiul lui Iaret, fiul lui Maleleil, fiul lui Cainam,

38. Fiul lui Enos, fiul lui Set, fiul lui Adam, fiul lui Dumnezeu.

(34) Is. 8, 14; 52, 14. Mat. 21, 44. 1 Petr. 2, 7. Rom. 9, 32-33. 2 Cor. 2, 16. (35) Ioan 19, 25. (36) Ps. 91, 14. (37) Ps. 25, 8. 1 Tim. 5, 5. (38) Luc. 2, 25; 24, 21. (40) 1 Reg. 2, 21. Luc. 1, 80; 2, 52. (41) Ies. 23, 15, 17; 34, 25. Deut. 16, 1. (42) Deut. 16, 6. (46) Is. 53, 2. (47) 3 Reg. 10, 18. Mat. 7, 28. Marc. 1, 22. Luc.

4, 22, 32. Ioan 7, 15. (49) Mal. 3, 1. (50) Luc. 9, 45; 18, 34. (51) Fac. 37, 11. (52) 1 Reg. 2, 21, 26. Luc. 1, 80; 2, 40. CAP. 3. — (2) Ioan 1, 6. (3) Mat. 3, 1-2. Marc. 1, 4. (4-6) Ps. 97, 3. Is. 40, 3-5. Mat. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 2, 30. Ioan 1, 23. Tit. 2, 11. (7-9) Mat. 3, 7-10, 19; 8, 11. Ioan 8, 39; 15, 6.

(10) Fapt. 2, 37. (11) Luc. 11, 41. Iac. 2, 15-16. 1 Ioan 3, 17; 4, 20. 2 Cor. 8, 14. (12) Mat. 21, 31-32. Luc. 7, 29. (14) Ies. 23, 1. Lev. 9, 11. (15) Ioan 1, 20. (16) Mat. 3, 11. Marc. 1, 7-8. Ioan 1, 15, 26. Fapt. 1, 5; 2, 3. (17) Mih. 4, 12. Mat. 3, 12; 13, 30. (19) Mat. 14, 3. Marc. 6, 17. (20) Mat. 4, 12. (21) Mat.

3, 13, 16. Marc. 1, 10. Ioan 1, 32. (22) Ps. 2, 6. Mat. 3, 17; 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 9, 35. Ioan 1, 32. (23) Mat. 13, 55. Marc. 6, 3. Luc. 4, 22. Ioan 6, 42. (31) 2 Reg. 5, 14. Zah. 12, 13. (32) Is. 11, 1. (34) Fac. 11, 24-26. (35) Fac. 11, 20-22. (36) Fac. 5, 28-29; 6, 10; 11, 10. (37) Fac. 5, 12. (38) Fac. 5, 3.

CAP. 4

Ispita din muntele Carantaniei. Iisus începe să predice în Capernaum și în Nazaret, vindecă pe soacra lui Petru și pe alții.

1. Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan și a fost dus de Duhul în pustie,

2. Timp de patruzeci de zile, fiind ispășit de diavolul. Și în aceste zile nu a mâncat nimic; și, sfârșindu-se ele, a flămânzit.

3. Și I-a zis diavolul: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pline.

4. Și a răspuns Iisus către el: Scris este că nu numai cu pline va trăi omul, ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu.

5. Și suindu-L diavolul pe un munte înalt, I-a arătat într-o clipă toate împărățiile lumii.

6. Și I-a zis diavolul: Ție îți voi da toată stăpînirea aceasta și strălucirea lor, căci mi-a fost dată mie și eu o dau cui voiesc;

7. Deci dacă Tu Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta.

8. Și răspunzînd, Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, satano, căci scris este: «Domnului Dumnezeuului tău să te închini și numai Lui Unuia să-I slujești».

9. Și L-a dus în Ierusalim și L-a așezat pe aripa templului și I-a zis: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici jos;

10. Căci scris este: «Că îngerilor Săi va porunci, pentru Tine, ca să Te păzească»;

11. Și Te vor ridica pe mîini, ca nu cumva să lovești de piatră piciorul Tău.

12. Și răspunzînd, Iisus i-a zis: S-a spus: «Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeuul tău».

13. Și diavolul, sfîrșind toată ispita, s-a îndepărtat de la El, pînă la o vreme.

CAP. 4. — (1) Jud. 13, 25. Mat. 4, 1. Marc. 1, 12. (2) Ies. 34, 28. 3 Reg. 18, 12; 19, 3. Mat. 4, 2. Marc. 1, 13. (3) Mat. 4, 3. (4) Deut. 8, 3. Ințel. 16, 26. Mat. 4, 4. (5) Iez. 4, 2. Mat. 4, 8. (6) Mat. 4, 9. (7) Mat. 4, 9. (8) Deut. 6, 13; 10, 20. Iosua 24, 14. Mat. 4, 10. (9) Iez. 8, 3. Mat. 4, 5. (10) Ps. 70, 3; 90, 11—12. Mat. 4, 6. (12) Deut. 6, 16. Mat. 4, 7. (14) Mat. 4, 12, 23.

14. Și S-a întors Iisus în puterea Duhului în Galileea și a ieșit vestea despre El în toată împrejurimea.

15. Și învăța în sinagogile lor, slăvit fiind de toți.

16. Și a venit în Nazaret, unde fusese crescut, și, după obiceiul Său, a intrat în ziua sîmbetei în sinagogă și S-a sculat să citească.

17. Și I s-a dat cartea proorocului Isaia. Și, deschizînd El cartea, a găsit locul unde era scris:

18. «Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor; M-a trimis să vindec pe cei zdrobiți cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea și celor orbi vederea; să slobozesc pe cei apăsați.

19. Și să vestesc anul plăcut Domnului».

20. Și închizînd cartea și dînd-o slujitorului, a șezut, iar ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți asupra Lui.

21. Și El a început a zice către ei: Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre.

22. Și toți îl încuviințau și se mirau de cuvintele harului care ieșeau din gura Lui și ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif?

23. Și El le-a zis: Cu adevărat îmi veți spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuși! Cîte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă și aici în patria Ta.

24. Și le-a zis: Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa.

25. Și adevărat vă spun că multe văduve erau în zilele lui Ilie, în Israel, cînd s-a închis cerul trei ani și șase luni, încît a fost foamete mare peste tot pămîntul.

26. Și la nici una dintre ele n-a fost trimis Ilie, decît la Sarepta Sidonului, la o femeie văduvă.

27. Și mulți leproși erau în Israel în zilele proorocului Elisei, dar nici unul dintre ei nu s-a curățat, decît Neeman Sirianul.

Marc. 1, 14. Ioan 4, 43. (16) Mat. 4, 13; 13, 54. Marc. 6, 1. (18) Lev. 25, 41. Is. 42, 7; 61, 1. Zah. 4, 6. Luc. 7, 22. Fapt. 10, 38. (19) Is. 61, 2. 2 Cor. 6, 2. (22) Ps. 44, 2—3. Cant. 5, 16. Mat. 13, 54. Marc. 6, 1. 3. Luc. 2, 47; 3, 23. Ioan 6, 42; 7, 27. (23) Sir. 18, 20. (24) Mat. 13, 57. Marc. 6, 4. Ioan 4, 44. (25) 3 Reg. 17, 9. Iac. 5, 17. (26) 3 Reg. 17, 25. (27) 4 Reg. 5, 14.

28. Și toți, în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de minie.

29. Și sculîndu-se, L-au scos afară din cetate și L-au dus pînă pe sprînceana muntelui, pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie;

30. Iar El, trecînd prin mijlocul lor, S-a dus.

31. Și S-a coborît la Capernaum, cetate a Galileii, și îi învăța sîmbăta.

32. Și erau uimiți de învățătura Lui, căci cuvîntul Lui era cu putere.

33. Iar în sinagogă era un om, avînd duh de demon necurat, și a strigat cu glas tare:

34. Lasă! Ce ai cu noi, Iisuse Nazarine! Ai venit ca să ne pierzi? Te știi cine ești: Sfîntul lui Dumnezeu.

35. Și I-a certat Iisus, zicînd: Taci și ieși din el. Iar demonul, aruncîndu-l în mijlocul sinagogii, a ieșit din el, cu nimic vătămîndu-l.

36. Și frică li s-a făcut tuturor și spuneau unii către alții, zicînd: Ce este acest cuvînt? Că poruncește duhurilor necurate, cu stăpînire și cu putere, și ele ies.

37. Și a ieșit vestea despre El în tot locul din împrejurimi.

38. Și sculîndu-Se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era prinsă de friguri rele și L-au rugat pentru ea.

39. Și El, plecîndu-Se asupra ei, a certat frigurile și frigurile au lăsat-o. Iar ea, îndată sculîndu-se, le sluja;

40. Dar apunînd soarele, toți cîți aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El; iar El, punîndu-Și mîinile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoși.

41. Din mulți ieșeau și demoni, care strigau și ziceau: Tu ești Fiul lui Dumnezeu. Dar El, certîndu-i, nu-i lăsa să vorbească acestea, că știau că El este Hristosul.

42. Iar făcîndu-se ziuă, a ieșit și S-a dus într-un loc pustiu; și mulțimile îl căutau și au venit pînă la El, și-L țineau ca să nu plece de la ei.

(31) Mat. 4, 13. Marc. 1, 21. (32) Mat. 7, 28—29. Marc. 1, 22. Luc. 2, 47. Ioan 7, 46. Tit. 2, 15. (33—34) Marc. 1, 23—24. (38) Mat. 8, 14. Marc. 1, 29. (39) Mat. 8, 15. (40) Mat. 8, 16. Marc. 1, 32. (41) Mat. 8, 29. Marc. 1, 34; 3, 11—12. (42) Marc. 1, 35.

43. Și El a zis către ei: Trebuie să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și altor cetăți, fiindcă pentru acestea am fost trimis.

44. Și propovăduia în sinagogile Galileii.

CAP. 5

Pescuirea minunată. Vindecarea unui leproș și a unui slăbănog. Chemarea lui Levi. Despre post.

1. Pe cînd mulțimea îl imbulzea, ca să asculte cuvîntul lui Dumnezeu, și El ședea lîngă lacul Ghenizaret,

2. A văzut două corăbii oprite lîngă tîrm, iar pescarii, coborînd din ele, spălau mrejele.

3. Și urcîndu-Se într-una din corăbii care era a lui Simon, l-a rugat s-o depărteze puțin de la uscat. Și, șezînd în corabie, învăța, din ea, mulțimile.

4. Iar cînd a încetat de a vorbi, i-a zis lui Simon: Mîină la adînc și lăsați în jos mrejele voastre, ca să pescuiți.

5. Și, răspunzînd, Simon a zis: Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic nu am prins, dar, după cuvîntul Tău, voi arunca mrejele.

6. Și făcînd ei aceasta, au prins mulțime mare de pește, că li se rupeau mrejele.

7. Și au făcut semn celor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Și au venit și au umplut amîndouă corăbiile, încît erau gata să se afunde,

8. Iar Simon Petru, văzînd aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicînd: Ieși de la mine, Doamne, că sînt om păcătos.

9. Căci spaima îl cuprinsese pe el și pe toți cei ce erau cu el, pentru pescuitul peștilor pe care îi prinseseră.

10. Tot așa și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau împreună cu Simon. Și a zis Iisus către Simon: Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni.

11. Și trăgînd corăbiile la tîrm, au lăsat totul și au mers după El.

(43) Marc. 1, 38. (44) Marc. 1, 39. CAP. 5. — (1) Num. 34, 11. Iosua 11, 2. Mat. 4, 18. Marc. 1, 36. (2) Mat. 4, 18. (4) Ioan 21, 6. (8) 2 Reg. 6, 9. 3 Reg. 17, 18. Iov 42, 5. (10) Mat. 4, 19. Marc. 1, 17. (11) Mat. 4, 20; 19, 27. Marc. 1, 18; 10, 28. Luc. 18, 28.

12. Și pe cînd erau într-una din cetăți, iată un om plin de lepră; văzînd pe Iisus, a căzut cu fața la pămînt și i s-a rugat zicînd: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești.

13. Și întinzînd El mîna, S-a atins de lepros, zicînd: Voiesc, fii curățat! Și îndată s-a dus lepra de pe el.

14. Iar Iisus i-a poruncit să nu spună nimănui, ci, mergînd, arată-te preotului și, pentru curățirea ta, du jertfa, precum a orînduit Moise, spre mărturie lor.

15. Dar și mai mult străbătea vorba despre El și mulțimi multe se adunau, ca să asculte și să se vindece de bolile lor.

16. Iar El Se retrăgea în locuri pustii și Se ruga.

17. Și într-una din zile Iisus învăța și de față ședea farisei și învățători ai Legii, veniți din toate satele Galileii, din Iudeea și din Ierusalim. Și puterea Domnului se arăta în tămăduiri.

18. Și iată niște bărbați aduceau pe pat un om care era slăbănog și căutau să-l ducă înăuntru și să-l pună înaintea Lui;

19. Dar negăsind pe unde să-l ducă, din pricina mulțimii, s-au sult pe acoperiș și, printru cărămizi, l-au lăsat cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.

20. Și văzînd credința lor, El le-a zis: Omule, iertate îți sînt păcatele tale.

21. Iar fariseii și cărturarii au început să cirtească, zicînd: Cine e Acesta care grăiește hule? Cine poate să ierte păcatele decît unul Dumnezeu?

22. Iar Iisus, cunoscînd gîndurile lor, răspunzînd a zis către ei: Ce cugetați în inimile voastre?

23. Ce este mai ușor? A zice: Iertate sînt păcatele tale, sau a zice: Scoală-te și umblă?

24. Iar ca să știți că Fiul Omului are pe pămînt putere să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Ție îți zic: Scoală-te, ia patul tău și mergi la casa ta.

(12) Mat. 8, 2. Marc. 1, 40. (13) Mat. 8, 3. Marc. 1, 41. (14) Lev. 12, 2-5; 14, 3-4. Mat. 8, 4; 12, 16. Marc. 1, 43-44; 5, 43. Luc. 8, 56; 17, 14. (15) Mat. 4, 25. Marc. 1, 45; 3, 7. Luc. 6, 17. Ioan 6, 2. (16) Mat. 14, 23. Marc. 1, 35; 6, 46. Luc. 4, 42. (18) Mat. 9, 2. Marc. 2, 3. (20) Luc. 7, 48. (21) Is. 43, 25; 44, 22. Mat. 9, 3. Marc. 2, 6-7. Luc. 7, 49. (22) Ps. 139, 2. Mat. 9,

25. Și îndată, ridicîndu-se înaintea lor, luînd patul pe care zăcuse, s-a dus la casa sa, slăvind pe Dumnezeu.

26. Și uimire i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu și, plini de frică, ziceau: Am văzut astăzi lucruri minunate.

27. Și după aceasta a ieșit și a văzut un vameș, cu numele Levi, care ședea la vamă, și i-a zis: Vino după Mine.

28. Și, lăsînd toate, el s-a sculat și a mers după El.

29. Și l-a făcut Levi un ospăț mare în casa sa. Și era mulțime multă de vameși și de alții care ședea cu ei la masă.

30. Dar fariseii și cărturarii lor murmurau către ucenicii Lui, zicînd: De ce mâncați și beți împreună cu vameșii și cu păcătoșii?

31. Și Iisus, răspunzînd, a zis către ei: N-au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi.

32. N-am venit să chem pe drepti, ci pe păcătoși la pocăință.

33. Iar ei au zis către El: Ucenicii lui Ioan postesc adesea și fac rugăciuni, de asemenea și ai fariseilor, iar ai Tăi mîncă și beau.

34. Iar Iisus a zis către ei: Puteti, oare, să faceți pe fiii nunții să postească, cît timp Mirele este cu ei?

35. Dar vor veni zile cînd Mirele se va lua de la ei; atunci vor posti în acele zile.

36. Le-a spus lor și o pildă: Nimeni, rupînd petic de la haină nouă, nu-l pune la haină veche, altfel rupe haina cea nouă, iar peticul luat din ea nu se potrivește la cea veche.

37. Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, altfel vinul nou va sparge burdufurile; și se varsă și vinul și se strică și burdufurile.

38. Ci vinul nou trebuie pus în burdufuri noi și împreună se vor păstra.

39. Și nimeni, bînd vin vechi, nu voiește de cel nou, căci zice: E mai bun cel vechi.

4. Marc. 2, 8. Luc. 6, 8. Ioan 2, 24. (23-27) Mat. 9, 5-9. Marc. 2, 9-14. Ioan 5, 8. (29) Mat. 9, 10. Marc. 2, 15. Luc. 15, 1. (30-31) Mat. 9, 11-12. Marc. 2, 16-17. (32) 1 Reg. 15, 22. Os. 6, 6. Mih. 6, 6-8. Mat. 9, 13. Marc. 2, 17. Luc. 15, 17. (33) Is. 58, 3. Mat. 9, 14. Marc. 2, 18. Luc. 18, 12. (34) Is. 62, 5. Mat. 9, 15. Marc. 2, 19. (35-38) Mat. 9, 15-17. Marc. 2, 20-22. (39) Sir. 9, 13.

CAP. 6

Ucenicii smulg spice simbăta. Vindecarea unui om cu mîna uscată, simbăta. Alegerea celor doisprezece apostoli. Predica de pe munte.

1. Intr-o simbătă, a doua după Paști, Iisus mergea prin semănături și ucenicii Lui smulgeau spice, le frecau cu mîinile și mincau.

2. Dar unii dintre farisei au zis: De ce faceți ce nu se cade a face simbăta?

3. Și Iisus, răspunzînd, a zis către ei: Oare n-ați citit ce a făcut David, cînd a flămînzit el și cei ce erau cu el?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pîinile punerii înainte și a mîncat și a dat și însoțitorilor săi, din ele, pe care nu se cuvine să le mînce decît numai preoții?

5. Și le zicea: Fiul Omului este Domn și al simbetelor.

6. Iar în altă simbătă, a intrat El în sinagogă și învăța. Și era acolo un om a cărui mîna dreaptă era uscată.

7. Dar cărturarii și fariseii îl pîndeau de-l va vindeca simbăta, ca să-l găsească vină.

8. Însă El știa gîndurile lor și a zis omului care avea mîna uscată: Scoală-te și stai în mijloc. El s-a sculat și a stat.

9. Atunci Iisus a zis către ei: Vă întreb pe voi, ce se cade simbăta: a face bine sau a face rău? A scăpa un suflet sau a-l pierde?

10. Și privind împrejur pe toți aceștia, i-a zis: Întinde mîna ta. Iar el a făcut așa și mîna lui s-a făcut la loc sănătoasă, ca și cealaltă.

11. Ei însă s-au umplut de minie și vorbeau unii cu alții ce să facă cu Iisus.

12. Și în zilele acelea, Iisus a ieșit la munte ca să Se roage și a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu.

CAP. 6. — (1) Deut. 16, 9; 23, 24-25. Mat. 12, 1. Marc. 2, 23. (2) Ieș. 20, 10; 23, 12. Mat. 12, 2. Marc. 2, 25. Ioan 5, 10. (3) 1 Reg. 21, 1-5. Mat. 12, 3-4. Marc. 2, 25. (4) Ieș. 29, 32. Lev. 8, 31; 24, 5. 8-9. 1 Reg. 21, 6. Mat. 12, 4. Marc. 2, 26. (5) Mat. 12, 8. Marc. 2, 28. (6) Mat. 12, 9-10. Marc. 3, 1. Ioan 9, 16. (7) Mat. 12, 10. Luc. 13, 14. (10) Mat. 12, 13. Marc. 3, 5. (11) Mat. 12, 14. (12) Mat. 14, 23. Marc. 6, 46. (13) Mat. 10, 1. Marc. 3, 13-14; 6, 7. Luc. 9, 1. (14-16)

13. Și cînd s-a făcut ziuă a chemat la Sine pe ucenicii Săi și a ales din ei doisprezece, pe care i-a numit Apostoli.

14. Pe Simon, căruia i-a zis Petru, și pe Andrei, fratele lui, și pe Iacov, și pe Ioan, și pe Filip, și pe Vartolomeu,

15. Și pe Matei, și pe Toma, și pe Iacov al lui Alfeu și pe Simon numit Zilotul,

16. Și pe Iuda al lui Iacov și pe Iuda Iscarioteanul, care s-a făcut trădător.

17. Și coborînd împreună cu ei, a stat în loc șes, El și mulțime multă de ucenici ai Săi și mulțime mare de popor din toată Iudeea, din Ierusalim și de pe țărmul Tirului și al Sidonului, care veniseră ca să-L asculte și să se vindece de bolile lor.

18. Și cei chinuți de duhuri necurate se vindecau.

19. Și toată mulțimea căuta să se atingă de El că putere ieșea din El și-i vindeca pe toți.

20. Și El, ridicîndu-Și ochii spre ucenicii Săi, zicea: Fericiți voi cei săraci, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți voi care flămînzii acum, că vă veți sătura. Fericiți cei ce plîngeți acum, că veți ride.

22. Fericiți veți fi cînd oamenii vă vor uri pe voi și vă vor izgoni dintr-e ei, și vă vor batjocori și vor lepăda numele voastre ca rău din priocina Fiului Omului.

23. Bucurați-vă în ziua aceea și vă veseliți, că, iată, plata voastră multă este în cer; pentru că tot așa făceau proorocilor pămîntii lor.

24. Dar voi vouă bogaților, că vă luați pe pămînt mîngîierea voastră.

25. Voi vouă celor ce sinteți sătui acum, că veți flămînzii. Voi vouă celor ce astăzi rideți, că veți plînge și vă veți tîngui.

Mat. 10, 3-4. Marc. 3, 13-19. Iuda 1, 1. (17-19) 3 Reg. 4, 34. Mat. 4, 25; 14, 35-36. Marc. 3, 7-8; 5, 30; 6, 55. Luc. 8, 45-46. (20) Ps. 50, 18. Is. 57, 15. Mat. 5, 3. Iac. 2, 5. (21) Ps. 125, 6. Is. 55, 1; 61, 2; 65, 13; 66, 10. Mat. 5, 4. Luc. 1, 53. Apoc. 7, 16; 21, 4. (22) Mat. 5, 11-12. Ioan 16, 2. 1 Petr. 2, 12. (23) 2 Paral. 35, 18. Neem. 9, 26. Is. 35, 10. Mat. 5, 12. (24) Sir. 31, 8. Mat. 19, 24. Luc. 12, 21; 16, 25. Iac. 5, 1. (25) Pild. 14, 13. Is. 5, 11; 65, 13. Iac. 4, 9; 5, 1, 5.

26. Vai vouă, cînd toți oamenii vă vor vorbi de bine. Căci tot așa făceau proorocilor mincinoși părinții lor.

27. Iar vouă celor ce ascultați vă spun: Iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi;

28. Binecuvîntați pe cei ce vă blestemă, rugați-vă pentru cei ce vă fac necazuri.

29. Celui ce te lovește peste obraz, întoarce-i și pe celălalt; pe cel ce-ți ia haina, nu-l împiedica să-ți ia și cămașa;

30. Oricui îți cere, dă-i; și de la cel care ia lucrurile tale, nu cere înapoi.

31. Și precum voiați să vă faceți vouă oamenii, faceți-le și voi asemenea;

32. Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei.

33. Și dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii același lucru fac.

34. Și dacă dați împrumut celor de la care nădăjduiți să luați înapoi, ce mulțumire puteți avea? Că și păcătoșii dau cu împrumut păcătoșilor, ca să primească înapoi întocmai.

35. Ci iubiți pe vrăjmașii voștri și faceți bine și dați cu împrumut, fără să nădăjduiți nimic în schimb, și răsplata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulțumitori și răi.

36. Fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milostiv.

37. Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osîndiți și nu veți fi osîndiți; iertați și veți fi iertați.

38. Dați și vi se va da. Turna-vor în sinul vostru o măsură bună, îndesată, clătînată și cu virf, căci cu ce

măsură veți măsura, cu aceeași vi se va măsura.

39. Și le-a spus și pildă: Poate orb pe orb să călăuzească? Nu vor cădea amîndoi în groapă?

40. Nu este ucenic mai presus decît învățătorul său; dar orice ucenic desăvîrșit va fi ca învățătorul său.

41. De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar birna din ochiul tău nu o ieși în seamă?

42. Sau cum poți să zici fratelui tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, nevăzînd tu birna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întîi birna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

43. Căci nu este pom bun care să facă roade rele și, iarăși, nici pom rău care să facă roade bune.

44. Căci fiecare pom se cunoaște după roadele lui. Că nu se adună smochine din măracini și nici nu se culeg struguri din spini.

45. Omul bun, din vistieria cea bună a inimii sale, scoate cele bune, pe cînd omul rău, din vistieria cea rea a inimii lui, scoate cele rele. Căci din prisosul inimii grăiește gura lui.

46. Și pentru ce Mă chemați: Doamne, Doamne, și nu faceți ce vă spun?

47. Oricine vine la Mine și aude cuvintele Mele și le face, vă voi arăta cu cine se aseamănă:

48. Asemenea este unui om care, zîdindu-și casa, a săpat, a adîncit și i-a pus temelie pe piatră, și venind apele mari și puhoiul izbind în casa aceea, n-a putut s-o clintască, fiindcă era bine clădită pe piatră.

49. Iar cel ce aude, dar nu face, este asemenea omului care și-a zidit casa pe pămînt fără temelie, și izbind în ea puhoiul de ape, îndată a căzut și prăbușirea acelei case a fost mare.

(26) Is. 30, 10. Ioan 7, 7. (27) Ieș. 23, 4. Pild. 25, 21-22. Mat. 5, 44. (28) Luc. 23, 34. Fapt. 7, 60. Rom. 12, 14, 19. (29) Pild. 20, 22. Is. 50, 6. Sir. 4, 5. Mat. 5, 39-40. Rom. 12, 17, 1 Cor. 6, 7. (30) Deut. 15, 7-11. Pild. 21, 26. Mat. 5, 42. Luc. 6, 34. (31) Lev. 19, 18. Tob. 4, 15. Mat. 7, 12. Rom. 13, 8, 10. Gal. 5, 14. (32) Mat. 5, 46. (33-35) Deut. 15, 7-8. Is. 58, 4. Mat. 5, 42-45. (36) Ieș. 34, 6. Lev. 11, 44. Ps. 102, 8-13. Mat. 5, 48. Ef. 5, 1. (37) Mat. 6, 14; 7, 1-2. Iac. 4, 11. Rom. 2, 1. 1 Cor. 4, 5. (38) Ps. 78,

12. Pild. 19, 17. Eccl. 11, 1. Sir. 14, 16. Mat. 7, 2. Marc. 4, 24. (39) Is. 9, 15; 42, 19; 56, 11. Mat. 5, 14. Rom. 2, 19. (40-41) Mat. 7, 3; 10, 24. Ioan 13, 16; 15, 20. (42) Pild. 18, 17. Mat. 7, 4-5. (43-45) Is. 32, 8. Sir. 18, 20. Mat. 7, 16-20; 12, 33-35. Iac. 3, 12. (46) Os. 8, 2. Mal. 1, 6. Mat. 7, 21-22; 25, 11. Luc. 13, 25. Fapt. 19, 13. Iac. 1, 22. Rom. 2, 13. (47) Mat. 7, 24. Iac. 1, 22. Rom. 2, 13. (48) Ps. 39, 2-3. Mat. 7, 24-25. (49) Mat. 7, 26-27.

CAP. 7

Vindecarea slugii unui sutaș. Vindecarea tinărului din Nain. Trimișii lui Ioan Botezătorul. Ungerea lui Iisus de către femeia păcătoasă.

1. Și după ce a sfîrșit toate aceste cuvinte ale Sale în auzul poporului, a intrat în Capernaum.

2. Iar sluga unui sutaș, care era la el în cinste, fiind bolnavă, era să moară.

3. Și auzind despre Iisus, a trimis la El bătrîni ai iudeilor, rugîndu-L să vină și să vindece pe sluga lui.

4. Iar ei, venind la Iisus, L-au rugat stăruitor, zicînd: Vrednic este să-i faci lui aceasta,

5. Căci iubește neamul nostru și el ne-a zidit sinagoga.

6. Iar Iisus mergea cu ei. Și nefiind El acum departe de casă, a trimis la El prieteni, zicîndu-i: Doamne, nu Te osteni, că nu sînt vrednic ca să intri sub acoperămintul meu.

7. De aceea nici pe mine nu m-am socotit vrednic să vin la Tine. Ci spune cu cuvîntul și se va vindeca sluga mea,

8. Căci și eu sînt om pus sub stăpînire, avînd sub mine ostași, și zic acestuia: Du-te, și se duce, și altuia: Vino, și vine, și slugii mele: Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus, auzind acestea, S-a mirat de el și, întorcîndu-Se, a zis mulțimii care venea după El: Zic vouă că nici în Israel n-am aflat atîta credință;

10. Și întorcîndu-se cei trimiși a-casă, au găsit sluga sănătoasă.

11. Și după aceea, S-a dus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime.

12. Iar cînd S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea.

13. Și, văzînd-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plînge!

CAP. 7. — (1-2) Pild. 14, 35. Mat. 8, 5. (6-10) Ps. 40, 3. Mat. 8, 8-10. (14) Iez. 37, 4. Marc. 5, 41. Luc. 8, 54. Ioan 11, 13. Fapt. 9, 40. Rom. 4, 17. (16) Luc. 1, 68; 24, 19. Ioan 4, 19; 6, 14. (17) Mat. 9, 26. (18) Mat. 11, 2. (19) Fac. 49, 10. Num. 24, 17. Deut. 18, 15. Is. 35, 4. Dan. 9, 24-25. Mat. 11,

14. Și apropiîndu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, ție îți zic, scoală-te.

15. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui.

16. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicînd: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său.

17. Și a ieșit cuvîntul acesta despre El în toată Iudeea și în toată împrejurimea.

18. Și au vestit lui Ioan ucenicii lui despre toate acestea.

19. Și chemînd la sine pe doi dintre ucenicii săi, Ioan i-a trimis către Domnul, zicînd: Tu ești Cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul?

20. Și ajungînd la El, bărbații au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine, zicînd: Tu ești Cel ce va să vină sau să așteptăm pe altul?

21. Și în acel ceas El a vindecat pe mulți de boli și de răni și de duhuri rele și multor orbi le-a dăruit vederea.

22. Și răspunzînd, le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și cele ce ați auzit: Orbii văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții înviază și săracilor li se binevestește.

23. Și fericit este acela care nu se va sminti întru Mine.

24. Iar, după ce trimișii lui Ioan au plecat, El a început să vorbească mulțimilor despre Ioan: Ce ați ieșit să priviți, în pustie? Oare trestie clătînată de vînt?

25. Dar ce-ați ieșit să vedeți? Oare om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine scumpe și petrec în desfătare sînt în casele regilor.

26. Dar ce-ați ieșit să vedeți? Oare prooroc? Da! Zic vouă: și mai mult decît un prooroc.

27. Acesta este cel despre care s-a scris: «Iată trimit înaintea feței Tale pe îngerul Meu, care va găti calea Ta, înaintea Ta».

2-3. Ioan 6, 14. (22) Ps. 145, 8. Is. 29, 18; 35, 5; 42, 7; 61, 1. Mat. 11, 4-5; 15, 20-21. Luc. 4, 18. Ioan 2, 23; 3, 2; 5, 36; 10, 25. (23) Is. 8, 14. Mat. 11, 6. 1 Petr. 2, 8. Rom. 9, 32. (24-26) Mat. 11, 7-9; 14, 5; 21, 25. Luc. 1, 76. (27) Mal. 3, 1. Mat. 11, 10. Marc. 1, 2. Luc. 1, 76.

28. Zic vouă: Între cei născuți din femei, nimeni nu este mai mare decât Ioan; dar cel mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât el.

29. Și tot poporul auzind, și vameșii s-au încredințat de dreptatea lui Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan.

30. Iar fariseii și învățătorii de lege au călcat voia lui Dumnezeu în ei înșiși, nebotezându-se de el.

31. Cu cine voi asemăna pe oamenii acestui neam? Și cu cine sint ei asemenea?

32. Sint asemenea copiilor care sed în piață și strigă unii către alții, zicând: V-am cîntat din fluier și n-ați jucat; v-am cîntat de jale și n-ați plîns.

33. Căci a venit Ioan Botezătorul, nemîcînd pline și negustînd vin, și ziceți: Are demon!

34. A venit și Fiul Omului, mîcînd și bînd, și ziceți: Iată om mîncăcios și băutor de vin, prieten al vameșilor și al păcătoșilor!

35. Dar înțelepciunea a fost găsită dreaptă de către toți fiii ei.

36. Unul din farisei L-a rugat pe Iisus să mînce cu el. Și intrînd în casa fariseului, a șezut la masă.

37. Și iată era în cetate o femeie păcătoasă și, aflînd că șade la masă, în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir.

38. Și, stînd la spate, lîngă picioarele Lui, plîngînd, a început să ude cu lacrimi picioarele Lui, și cu părul capului ei le ștergea. Și săruta picioarele Lui și le ungea cu mir.

39. Și văzînd, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: Acesta, de-ar fi prooroc, ar ști cine e și ce fel e femeia care se atinge de El, că este păcătoasă.

40. Și răspunzînd, Iisus a zis către el: Simone, am să-ți spun ceva. Învățătorule, spune, zise el.

41. Un cămătar avea doi datornici. Unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci.

(28-29) Mat. 11, 11; 21, 31. Marc. 1, 5. Luc. 3, 12. (30) Fapt. 13, 46; 20, 27. (31-35) Sir. 39, 29. Mat. 9, 11; 11, 16-19. Marc. 1, 6. Luc. 1, 15. (37) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Ioan 11, 2; 12, 3. (39) Luc. 15, 2. (44) Fac. 43, 24. (46) Ps. 22, 6. (48) Mat. 9, 2.

42. Dar, neavînd ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amîndoi. Deci care dintre ei îl va iubi mai mult?

43. Simon, răspunzînd, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar El i-a zis: Drept ai judecat.

44. Și întorcîndu-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta și apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă, cu lacrimi, Mi-a udat picioarele și le-a șters cu părul ei.

45. Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă de cînd am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele.

46. Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele.

47. De aceea îți zic: Iertate sint păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puțin, puțin iubește.

48. Și a zis ei: Iertate îți sint păcatele.

49. Și au început cei ce ședeau împreună la masă să zică în sine: Cine este Acesta care iartă și păcatele?

50. Iar către femeie a zis: Credința ta te-a mîntuit; mergi în pace.

CAP. 8

Pilda semănătorului. Mama și frații lui Iisus. Potolirea furtunii. Demonizatul din ținutul Gherghesenilor. Învierea fiicei lui Iair. Vindecarea femeii bolnave de doisprezece ani.

1. Și după aceea Iisus umbla prin cetăți și prin sate, propovăduind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, și cei doisprezece erau cu El;

2. Și unele femei care fuseseră vindecate de duhuri rele și de boli: Maria, numită Magdalena, din care ieșiseră șapte demoni,

3. Și Ioana, femeia lui Huza, un iconom al lui Irod, și Suzana și multe altele care le slujeau din avutul lor.

4. Și adunîndu-se mulțime multă și venind de prin cetăți la El, a zis în pildă:

Marc. 2, 5. Luc. 5, 20. (49) (Mat. 9, 3. Marc. 2, 7. Luc. 5, 21. (50) Luc. 8, 48; 17, 19. CAP. 8. — (1) Luc. 4, 43. (2) Mat. 27, 55; 28, 9. Marc. 15, 40; 16, 9. Luc. 23, 49. Ioan 20, 14. (4-7) Zah. 11, 9; 13, 8. Mat. 13, 2-7, Marc. 4, 1-7.

5. Ieșit-a semănătorul să semene sămînța sa. Și semînînd el, una a căzut lîngă drum și a fost călcată cu picioarele și păsările cerului au mîncat-o.

6. Și alta a căzut pe piatră, și, răsărînd, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală.

7. Și alta a căzut între spini și spinii, crescînd cu ea, au înăbușit-o.

8. Și alta a căzut pe pămîntul cel bun și, crescînd, a făcut rod însutit. Acestea zicînd, striga: Cine are urechi de auzit să audă.

9. Și ucenicii Lui îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta?

10. El a zis: Vouă vă este dat să cunoașteți tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți în pilde, ca, văzînd, să nu vadă și, auzînd, să nu înțeleagă.

11. Iar pilda aceasta înseamnă: Sămînța este cuvîntul lui Dumnezeu.

12. Iar cea de lîngă drum sint cei care aud, apoi vine diavolul și ia cuvîntul din inima lor, ca nu cumva, crezînd, să se mintuiască.

13. Iar cea de pe piatră sint aceia care, auzînd cuvîntul, îl primesc cu bucurie, dar aceștia nu au rădăcină; ei cred pînă la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă.

14. Cea căzută între spini sint cei ce aud cuvîntul, dar umblînd cu grije și cu bogăția și cu plăcerile vieții, se înăbușă și nu rodesc.

15. Iar cea de pe pămînt bun sint cei ce, cu inimă curată și bună, aud cuvîntul, îl păstrează și rodesc întru răbdare.

16. Nimeni, aprinzînd făclia, n-o ascunde sub un vas, sau n-o pune sub pat, ci o așează în sfîșnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina.

17. Căci nu este nimic ascuns, care să nu se dea pe față și nimic tainic, care să nu se cunoască și să nu vină la arătare.

(8) Fac. 26, 12. Mat. 11, 15; 13, 8. Marc. 4, 8. Luc. 8, 15. Ioan 15, 5. Col. 1, 6. (9) Mat. 13, 10. Marc. 4, 10. (10) Ps. 24, 13. Is. 6, 9. Ier. 5, 21. Iez. 11, 2-6. Mat. 13, 13-14. Marc. 4, 11-12. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. Rom. 11, 8. (11-12) Mat. 13, 18-19. Marc. 4, 15. Ioan 3, 10. (13) Is. 58, 2. Iez. 33, 31. Mat. 13, 20-21. Marc. 4, 16. (14) Ier. 4, 3. Mat. 13, 22. Marc. 4, 18; 10, 23. Luc. 18, 23. 1 Tim.

18. Luați seama deci cum auziți: Celui ce are i se va da; iar de la cel ce nu are, și ce i se pare că are se va lua de la el.

19. Și au venit la El mama Lui și frații Lui; dar nu puteau să se apropie de El din pricina mulțimii.

20. Și i s-a vestit: Mama Ta și frații Tăi stau afară și voiesc să Te vadă.

21. Iar El, răspunzînd, a zis către ei: Mama Mea și frații Mei sint aceștia care ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l îndeplinesc.

22. Și într-una din zile a intrat în corabie cu ucenicii Săi și a zis către ei: Să trecem de cealaltă parte a lacului. Și au plecat.

23. Dar, pe cînd ei visleau, El a adormit. Și s-a lăsat pe lac o furtună de vînt, și corabia se umplea de apă și erau în primejdie.

24. Și, apropiindu-se, L-au deșteptat, zicînd: Învățătorule, învățătorule, pierim. Iar El, sculîndu-Se, a certat vîntul și valul apei și ele au încetat și s-a făcut liniște.

25. Și le-a zis: Unde este credința voastră? Iar ei, temîndu-se, s-au mirat, zicînd unii către alții: Oare cine este Acesta, că poruncește și vînturilor și apei, și-L ascultă?

26. Și au ajuns cu corabia în ținutul Gherghesenilor, care este în fața Galileii.

27. Și ieșind pe uscat, L-a întîmpinat un bărbat din cetate, care avea demon și care de multă vreme nu mai punea haină pe el și în casă nu mai locuia, ci prin morminte.

28. Și văzînd pe Iisus, strigînd, a căzut înaintea Lui și cu glas mare a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Presănit? Rogu-Te, nu mă chinui.

29. Căci porunca duhului necurat să iasă din om, pentru că de mulți ani îl stăpînea, și era legat în lanțuri și în obezi, păzindu-l, dar el, sfă-

6, 9. (15-16) Mat. 5, 15; 13, 23. Marc. 4, 20-21. Luc. 8, 8; 11, 33. (17) Iov 12, 22. Mat. 10, 26. Marc. 4, 22. Luc. 12, 2. (18-19) Pild. 2, 2. Mat. 12, 46; 13, 12; 25, 29. Marc. 3, 31; 4, 25-31. Luc. 19, 28. (20-22) Mat. 8, 18, 22; 12, 47-50. Marc. 3, 32-35; 4, 25. Ioan 15, 14. (23) Iona 1, 4-6. Mat. 8, 24. Marc. 4, 37. (24) Iov 26, 12. Ps. 88, 10; 106, 29. Mat. 8, 25. Marc. 4, 38. (25-30) Mat. 8, 26-29.

rimind legăturile, era minat de demon, în pustie.

30. Și l-a întrebat Iisus, zicînd : Care-ți este numele? Iar el a zis : Le-giune. Căci demoni mulți intraseră în el.

31. Și L rugau pe El să nu le poruncească să meargă în adînc.

32. Și era acolo o turmă mare de porci, care pășteau pe munte. Și L-au rugat să le îngăduie să intre în ei; și le-a îngăduit.

33. Și, ieșind demonii din om, au intrat în porci, iar turma s-a aruncat de pe țarm în lac și s-a înecat.

34. Iar păzitorii văzînd ce s-a întîmplat, au fugit și au vestit în cetate și prin sate.

35. Și au ieșit să vadă ce s-a întîmplat și au venit la Iisus și au găsit pe omul din care ieșiseră demonii, îmbrăcat și întreg la minte, șezînd jos, la picioarele lui Iisus, și s-au înfricoșat.

36. Și cei ce văzuseră le-au spus cum a fost izbăvit demonizat.

37. Și L-a rugat pe El toată mulțimea din ținutul Gherghesenilor să plece de la ei, căci erau cuprinși de frică mare. Iar El, intrînd în corabie, S-a înapoiat.

38. Iar bărbatul din care ieșiseră demonii îl ruga să rămînă cu El. Iisus însă i-a dat drumul zicînd :

39. Întoarce-te în casa ta și spune cît bine ți-a făcut ție Dumnezeu. Și a plecat, vestînd în toată cetatea cîte îi făcuse Iisus.

40. Și cînd S-a întors Iisus, L-a primit mulțimea, căci toți îl așteptau.

41. Și iată a venit un bărbat, al cărui nume era Iair și care era mai-marele sinagogii. Și căzînd la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa Lui,

42. Căci avea numai o fiică, ca de doisprezece ani, și ea era pe moarte. Și, pe cînd se ducea El, mulțimile îl împresurau.

43. Și o femeie, care de doisprezece ani avea scurgere de sînge și chel-

tuse cu doctorii toată averea ei, și de nici unul nu putuse să fie vindecată,

44. Apropiindu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui și îndată s-a oprit curgerea sîngelui ei.

45. Și a zis Iisus : Cine este cel ce s-a atins de Mine? Dar toți tăgăduînd, Petru și ceilalți care erau cu El, au zis : Învățătorule, mulțimile Te împulzesc și Te strîmtoarează și Tu zici : Cine este cel ce s-a atins de Mine?

46. Iar Iisus a zis : S-a atins de Mine cineva. Căci am simțit o putere care a ieșit din Mine.

47. Și femeia, văzîndu-se vădită, a venit tremurînd și, căzînd înaintea Lui, a spus de față cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El și cum s-a tămăduit îndată.

48. Iar El i-a zis : Îndrăznește, fiică, credința ta te-a mîntuit. Mergi în pace.

49. Și încă vorbînd El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicînd : A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învățătorul.

50. Dar Iisus, auzînd, i-a răspuns : Nu te teme; crede numai și se va izbăvi.

51. Și venînd în casă n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decît numai pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilei și pe mamă.

52. Și toți plîngeau și se tînguiau pentru ea. Iar El a zis : Nu plîngeți; n-a murit, ci doarme.

53. Și rideau de El, știînd că a murit.

54. Iar El, scoțînd pe toți afară și apucînd-o de mînă, a strigat, zicînd : Copilă, scoală-te!

55. Și duhul ei s-a întors și a înviat îndată; și a poruncit El să i se dea să mînce.

56. Și au rămas uimiți părinții ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întîmplat.

Marc. 9, 22. Marc. 5, 34. Luc. 7, 50; 17, 19. (49—51) Marc. 5, 35—37. (52—53) Mat. 9, 24. Marc. 5, 38—40. Ioan 11, 11. (54) Mat. 9, 25. Marc. 5, 40—41. Luc. 7, 14. Ioan 11, 43. (55—56) Num. 16, 22. Mat. 8, 4; 9, 25—30. Marc. 5, 42—43; 7, 36. Luc. 5, 14.

CAP. 9

Trimiteră apostolilor. Săturaarea celor cinci mii de oameni. Mărturisirea lui Petru. Întîia și a doua vestire a Patimilor. Schimbarea la față. Vindecarea copilului demonizat. Care este întîiul între apostoli? Urmarea lui Iisus.

1. Și chemînd pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere și stăpînire peste toți demonii și să vindece bolile.

2. Și i-a trimis să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi.

3. Și a zis către ei : Să nu luați nimic pe drum, nici toaig, nici trais-tă, nici pîine, nici bani și nici să nu aveți cîte două haine.

4. Și în orice casă veți intra, acolo să rămîneți și de acolo să plecați.

5. Și cîți nu vă vor primi, ieșînd din acea cetate scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva lor.

6. Iar ei, plecînd, mergeau prin sate binevestînd și vindecînd pretutîndeni.

7. Și a auzit Irod tetrarhul toate cele făcute și era nedumerit, că se zicea de către unii că Ioan s-a sculat din morți;

8. Iar de unii că Ilie s-a arătat, iar de alții, că un prooroc dintre cei vechi a înviat.

9. Iar Irod a zis : Lui Ioan eu i-am tăiat capul. Cine este dar Acesta despre care aud asemenea lucruri? Și căuta să-L vadă.

10. Și, întorcîndu-se apostolii, I-au spus toate cîte au făcut. Și, luîndu-i cu Sine, S-a dus de o parte într-un loc pustiu, aproape de cetatea numită Betsaida.

11. Iar mulțimile, aflînd, au mers după El și El, primindu-le, le vorbea despre împărăția lui Dumnezeu,

CAP. 9. — (1) Mat. 10, 1. Marc. 3, 13—14; 6, 7. Luc. 6, 13. (2-4) Mat. 10, 7, 9, 11. Marc. 6, 8—10. Luc. 10, 4—8; 22, 35; (5) Mat. 10, 14. Marc. 6, 11. Luc. 10, 10—11. Fapt. 13, 51; 18, 6. (6) Marc. 6, 12; 16, 18. Iac. 5, 14. (7-9) Mat. 14, 1—2, 11; 16, 14. Marc. 6, 14—16. Luc. 9, 18—19; 33, 8. (10—13) Mat. 14, 13—19. Marc. 6, 30—38. Ioan 6, 2—9. (14—16) Rut 2, 14. Mat. 14, 17, 19, 21. Marc. 6, 39—41. Ioan 6, 10—11. (17) Rut 2, 14. 4 Reg. 4,

iar pe cei care aveau trebuință de vindecare, îi făcea sănătoși.

12. Dar ziua a început să se plece spre seară. Și, venînd la El, cei doisprezece I-au spus : Dă drumul mulțimii să se ducă prin satele și prin satele dimprejur, ca să poposească și să-și găsească mîncare, că aici sîntem în loc pustiu.

13. Iar El a zis către ei : Dați-le voi să mînce. Iar ei au zis : Nu avem mai mult decît cinci pîini și doi pești, afară numai dacă, ducîndu-ne noi, vom cumpăra merinde pentru tot poporul acesta.

14. Căci erau ca la cinci mii de bărbați. Dar El a zis către ucenicii Săi : Așezați-i jos, în cete de cîte cinci-zeci de inși.

15. Și au făcut așa și i-au așezat pe toți.

16. Iar Iisus, luînd cele cinci pîini și cei doi pești și privind la cer, le-a binecuvîntat, a frînt și a dat ucenicilor, ca să pună mulțimii înaintea.

17. Și au mîncat și s-au săturat toți și au luat ceea ce le-a rămas, douăsprezece coșuri de fărîmituri.

18. Și cînd Se ruga El singur, erau cu El ucenicii, și i-a întrebat, zicînd : Cine zic mulțimile că sînt Eu?

19. Iar ei, răspunzînd, au zis : Ioan Botezătorul, iar alții Ilie, iar alții că a înviat un prooroc din cei vechi.

20. Și El le-a zis : Dar voi cine ziceți că sînt Eu? Iar Petru, răspunzînd, a zis : Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar El, certîndu-i, le-a poruncit să nu spună nimănui aceasta,

22. Zicînd că Fiul Omului trebuie să pătîmească multe și să fie defăimat de către bătrîni și de către arhierii și de către cărturari și să fie omorît, iar a treia zi să învieze.

44. Mat. 14, 20. Marc. 6, 42; 8, 19. Ioan 6, 12—13. (18—19) Mat. 14, 1—2; 16, 13. Marc. 6, 14, 46; 8, 27—28. Luc. 9, 7. (20) Mat. 14, 33; 16, 15—16. Marc. 5, 7; 8, 29. Ioan 1, 49; 6, 69; 11, 27. Fapt. 8, 37; 9, 20. 1 Ioan 4, 15; 5, 5. Evr. 1, 2—5. (21) Eccl. 3, 7. Mat. 16, 20; 17, 9. Marc. 8, 30. (22) Mat. 16, 21; 17, 22—23; 20, 17—19. Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 44; 17, 25; 18, 31.

23. Și zicea către toți: Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să-Mi urmeze Mie;

24. Căci cine va voi să-și scape sufletul îl va pierde; iar cine-și va pierde sufletul pentru Mine, acela îl va mintui.

25. Că ce folosește omului dacă va câștiga lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi?

26. Căci de cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, de acesta și Fiul Omului se va rușina, când va veni întru slava Sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Cu adevărat însă vă spun vouă: Sint unii, dintre cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea, până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Iar după cuvintele acestea, ca la opt zile, luând cu Sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, S-a suit pe munte, ca să Se roage.

29. Și pe când Se ruga El, chipul feței Sale s-a făcut altul și îmbrăcăminte Lui albă strălucind.

30. Și iată doi bărbați vorbeau cu El, care erau Moise și Ilie,

31. Și care, arătându-se întru slavă, vorbeau despre sfârșitul Lui, pe care avea să-l împlinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu el erau îngreuiți de somn; și destepându-se, au văzut slava Lui și pe cei doi bărbați stând cu El.

33. Și când s-au despărțit ei de El, Petru a zis către Iisus: Învățătorule, bine este ca noi să fim aici și să facem trei colibe: una Ție, una lui Moise și una lui Ilie, neștiind ce spune.

34. Și, pe când vorbea el acestea, s-a făcut un nor și i-a umbrat; și ei s-au spăimântat când au intrat în nor.

35. Și glas s-a făcut din nor, zicând: Acesta este Fiul Meu cel ales, de El să ascultați!

36. Și când a trecut glasul, S-a aflat Iisus singur. Și ei au tăcut și ni-

mănuși n-au spus nimic, în zilele acelea, din cele ce văzuseră.

37. În ziua următoare, când s-au coborât din munte, L-a întâmpinat mulțime multă.

38. Și iată un bărbat din mulțime a strigat, zicând: Învățătorule, rogu-mă Ție, caută spre fiul meu, că îl am numai pe el;

39. Și iată un duh îl apucă și îndată strigă și-l zguduie cu spume și abia pleacă de la el, după ce l-a zdrobit.

40. Și m-am rugat de ucenicii Tăi ca să-l alunge, și n-au putut.

41. Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios și îndărătnic! Până când voi fi cu voi și vă voi suferi? Adu aici pe fiul tău.

42. Și, apropiindu-se el, demonul l-a aruncat la pământ și l-a zguduit. Iar Iisus a certat pe duhul cel necurat și a vindecat pe copil și l-a dat tatălui lui.

43. Iar toți au rămas uimiți de mărirea lui Dumnezeu. Și mirându-se toți de toate câte făcea, a zis către ucenicii Săi:

44. Puneți în urechile voastre cuvintele acestea: Căci Fiul Omului va fi dat în minile oamenilor.

45. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acesta, căci era ascuns pentru ei ca să nu-l priceapă și se temeau să-L întrebe despre acest cuvânt.

46. Și a intrat gând în inima lor: Cine dintre ei ar fi mai mare?

47. Iar Iisus, cunoscând cugetul inimii lor, a luat un copil, l-a pus lângă Sine,

48. Și le-a zis: Oricine va primi pruncul acesta, în numele Meu, pe Mine Mă primește; iar oricine Mă va primi pe Mine, primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Căci cel ce este mai mic între voi toți, acesta este mare.

9, 20. (44) Mat. 16, 21; 17, 22; 20, 18. Marc. 8, 31; 9, 31; 10, 33. Luc. 9, 22; 18, 31; 24, 7. (45) Marc. 9, 32. Luc. 2, 50; 18, 34. Ioan 12, 16. (46-47) Mat. 18, 1-2. Marc. 9, 33-36. Luc. 22, 24. (48) Mat. 10, 40-42; 18, 5. Marc. 9, 37. Luc. 10, 16. Ioan 12, 44; 13, 20. 1 Tes. 4, 8.

CAP. 10

Trimiterea și înapoierea celor șaptezeci (și doi) de ucenici. Vai de cetățile rele. Iisus Se bucură cu duhul. Pilda samarineanului milostiv. Marta și Maria.

1. Iar după acestea, Domnul a ales alți șaptezeci (și doi) și i-a trimis câte doi, înaintea feței Sale, în fiecare cetate și loc, unde însuși avea să vină.

2. Și zicea către ei: Secerișul este mult, dar lucrătorii sint puțini; rugați deci pe Domnul secerișului, ca să scoată lucrători la secerișul Său.

3. Mergeți; iată, Eu vă trimit ca pe niște miei în mijlocul lupilor.

4. Nu purtați pungă, nici traistă, nici încălțăminte; și pe nimeni să nu salutați pe cale.

5. Iar în orice casă veți intra, întâi ziceți: Pace casei acesteia.

6. Și de va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră se va odihni peste el, iar de nu, se va întoarce la voi.

7. Și în această casă rămâneți, mincând și bind cele ce vă vor da, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu vă mutați din casă în casă.

8. Și în orice cetate veți intra și vă vor primi, mincați cele ce vă vor pune înainte.

9. Și vindecați pe bolnavii din ea și ziceți-le: S-a apropiat de voi împărăția lui Dumnezeu.

10. Și în orice cetate veți intra și nu vă vor primi, ieșind în piețele ei, ziceți:

11. Și praful care s-a lipit de picioarele noastre din cetatea voastră, vi-l scuturăm vouă. Dar aceasta să știți, că s-a apropiat împărăția lui Dumnezeu.

12. Zic vouă: Că mai ușor va fi Sodomei în ziua aceea, decât cetății aceleia.

49. Iar Ioan, răspunzând, a zis: Învățătorule, am văzut pe unul care, în numele Tău, scoate demoni și l-am oprit, pentru că nu-Ți urmează împreună cu noi.

50. Iar Iisus a zis către el: Nu-l opriți; căci cine nu este împotriva noastră este pentru noi.

51. Și când s-au împlinit zilele înălțării Sale, El S-a hotărât să meargă la Ierusalim.

52. Și a trimis vestitori înaintea Lui. Și ei, mergând, au intrat într-un sat de samarineni, ca să facă pregătiri pentru El.

53. Dar ei nu L-au primit, pentru că El se îndrepta spre Ierusalim.

54. Și văzînd aceasta, ucenicii Iacov și Ioan l-au zis: Doamne, vrei să zicem să se coboare foc din cer și să-i mistuie, cum a făcut și Ilie?

55. Iar El, întorcîndu-Se, i-a certat și le-a zis: Nu știți, oare, fiul cărui duh sinteți? Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mintuiască.

56. Și s-au dus în alt sat.

57. Și pe când mergeau ei pe cale, zis-a unul către El: Te voi însoți, oriunde Te vei duce.

58. Și i-a zis Iisus: Vulpile au vizuină și păsările cerului cuiburi; dar Fiul Omului n-are unde să-și plece capul.

59. Și a zis către altul: urmează-Mi. Iar el a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să merg să îngrop pe tatăl meu.

60. Iar El i-a zis: Lasă morții să-și îngroape morții lor, iar tu mergi de vestește împărăția lui Dumnezeu.

61. Dar altul a zis: Îți voi urma, Doamne, dar întâi îngăduie-mi ca să rînduiesc cele din casa mea.

62. Iar Iisus a zis către el: Nimeni care pune mîna pe plug și se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu.

(49) Num. 11, 27. Marc. 9, 38. (50) Mat. 12, 30. Luc. 11, 23. Filip. 1, 18. (51) Marc. 16, 19. Luc. 24, 51. Fapt. 1, 2. (52-53) Ioan 4, 4-9. (54) 4 Reg. 1, 10, 12. (56) Mat. 9, 12; 10, 6; 18, 11. Luc. 19, 10. Ioan 3, 17; 12, 47. 1 Tim. 1, 15. (57-59) Mat. 8, 19-21. (60) Mat. 4, 19; 8, 22. (61) 3 Reg. 19, 20. (62) Fac. 19, 26. Pild. 26, 11. 2 Petr. 2, 22. Filip. 3, 13. CAP. 10. — (1) Mat. 10, 1. Marc. 3, 13. Luc. 9, 1. (2) Mat. 9, 37—

38. Ioan 4, 35. (3) Mat. 10, 16. (4) 4 Reg. 4, 29. Mat. 10, 9. Marc. 6, 8. Luc. 9, 3; 22, 35. (5) Mat. 10, 11-12. Marc. 6, 10. (7) Lev. 19, 13. Num. 18, 31. Deut. 24, 14. Mat. 10, 10-11. Marc. 6, 10. 1 Cor. 9, 4. 1 Tim. 5, 18. (9) Mat. 3, 2; 4, 17; 10, 7-8. Luc. 8, 2; 10, 11. (11) Mat. 10, 14. Luc. 9, 5. Fapt. 13, 51; 18, 6. (12) Mat. 10, 15; 11, 22, 24. Marc. 6, 11.

13. Vai ție, Horazine! Vai ție, Bet-saido! Căci dacă în Tir și în Sidon s-ar fi făcut minunile care s-au făcut la voi, de mult s-ar fi pocăit, stînd în sac și în cenușă.

14. Dar Tirului și Sidonului mai ușor le va fi la judecată, decît vouă.

15. Și tu, Capernaume, nu ai fost înălțat, oare, pînă la cer? Pînă la iad vei fi coborît!

16. Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă, și cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cel ce se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine.

17. Și s-au întors cei șaptezeci (și doi) cu bucurie, zicînd: Doamne, și demonii ni se supun în numele Tău.

18. Și le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzînd din cer.

19. Iată, v-am dat putere să călcați peste șerpi și peste scorpii, și peste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu vă va vătăma.

20. Dar nu vă bucurați de aceea, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucurați că numele voastre sînt scrise în ceruri.

21. În acest ceas, El S-a bucurat în Duhul Sfînt și a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului și al pămîntului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și de cei pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Așa, Părinte, căci așa a fost înaintea Ta, bunăvoința Ta.

22. Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu și nimeni nu cunoaște cine este Fiul, decît numai Tatăl, și cine este Tatăl, decît numai Fiul și căruia voiește Fiul să-i descopere.

23. Și întorcîndu-Se către ucenici, de o parte a zis: Fericiți sînt ochii care văd cele ce vedeți voi!

24. Căci zic vouă: Mulți prooroci și regi au voit să vadă ceea ce vedeți voi, dar n-au văzut, și să audă ceea ce auziți, dar n-au auzit.

25. Și iată, un învățător de lege s-a ridicat, ispitindu-L și zicînd: În-

vățătorule, ce să fac ca să moștenesc viața de veci?

26. Iar Iisus a zis către el: Ce este scris în Lege? Cum citești?

27. Iar el, răspunzînd, a zis: Să iubesc pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși.

28. Iar El i-a zis: Drept ai răspuns; fă aceasta și vei trăi.

29. Dar el, voind să se îndrepteze pe sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu?

30. Iar Iisus, răspunzînd, a zis: Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, și a căzut între tilhari, care, după ce l-au dezbrăcat și l-au rănit, au plecat, lăsîndu-l aproape mort.

31. Din întîmplare un preot coboră pe calea aceea și, văzîndu-l, a trecut pe alături.

32. De asemenea și un levit, ajungînd în acel loc și văzînd, a trecut pe alături.

33. Iar un samarinean, mergînd pe cale, a venit la el și, văzîndu-l, i s-a făcut milă,

34. Și, apropiindu-se, i-a legat rănilile, turnînd pe ele untdelemn și vin, și, pumîndu-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el.

35. Iar a doua zi, scoțînd doi dinari i-a dat gazdei și i-a zis: Ai grijă de el și, ce vei mai cheltui, eu, cînd mă voi întoarce, îți voi da.

36. Care dintre acești trei ți se pare că a fost aproapele celui căzut între tilhari?

37. Iar el a zis: Cel care a făcut milă cu el. Și Iisus i-a zis: Mergi și fă și tu asemenea.

38. Și pe cînd mergeau ei, El a intrat într-un sat, iar o femeie, cu numele Marta, l-a primit în casa ei.

Mat. 11, 25—26. 1 Cor. 1, 21. 2 Cor. 4, 3. (22) Mat. 11, 27; 28, 18. Ioan 1, 18; 3, 35; 5, 27; 6, 44; 10, 15; 17, 2. (23) Mat. 13, 16. (24) Is. 64, 1. Ioan 8, 56. 1 Petr. 1, 10. (25) Mat. 19, 16; 22, 35. Marc. 12, 28. (27) Lev. 19, 18. Deut. 6, 5; 10, 12. Mat. 22, 37. Marc. 12, 29—30. Rom. 13, 9. (28) Lev. 18, 5. Neem. 9, 29. Iez. 20, 11. Rom. 10, 5. (31) Fapt. 10, 28. (38) Ioan 11, 1; 12, 2.

39. Și ea avea o soră ce se numea Maria, care, așezîndu-se la picioarele Domnului, asculta cuvîntul Lui.

40. Iar Marta se silea cu multă slujire și, apropiindu-se, a zis: Doamne, au nu socotești că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute.

41. Și răspunzînd, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijești și pentru multe te silești;

42. Dar un lucru trebuie: căci Maria partea cea bună și-a ales, care nu se va lua de la ea.

CAP. 11

*Rugăciunea domnească.
Semnul lui Ionă. Cuvîntarea împotriva fariseilor și a cărturarilor.*

1. Și pe cînd Se ruga Iisus într-un loc, cînd a încetat, unul dintre ucenicilor Lui I-a zis: Doamne, învață-ne să ne rugăm, cum a învățat și Ioan pe ucenicii lui.

2. Și le-a zis: Cînd vă rugați, ziceți: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfîntească-se numele Tău. Vie împărăția Ta. Facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pămînt.

3. Plînea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă în fiecare zi.

4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, căci și noi înșine iertăm tuturor celor ce ne greșesc nouă. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

5. Și a zis către ei: Cine dintre voi, avînd un prieten și se va duce la el în miez de noapte și-i va zice: Prietene, împrumută-mi trei piini,

6. Că a venit, din cale, un prieten la mine și n-am ce să-i pun înainte,

7. Iar acela, răspunzînd dinăuntru, să-i zică: Nu mă da de osteneală. Acum ușa e încuiată și copiii mei sînt în pat cu mine. Nu pot să mă scot să-ți dau.

(40) Sir. 11, 10—12. (42) Ps. 26, 6. Mat. 6, 33. CAP. 11. — (1) Mat. 6, 9—10. (2) Ps. 110, 9. Mat. 6, 9. (3) Pild. 30, 8. Mat. 6, 11. (4) Ps. 31, 6. Mat. 6, 12—13. 1 Petr. 5, 8. 2 Petr. 2, 9. 1 Cor. 10, 13. Ef. 4, 32. (8) Luc. 18, 5. (9) Ier. 29, 12—13. Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Ioan 14, 13; 15, 7; 16, 23. Iac. 1, 5—6. 1 Ioan 3, 22; 5, 14—15. (10) Pild. 8, 17. Mat. 7, 8. (11) Întel. 19, 10. Mat. 7, 9. (12) Mat.

8. Zic vouă: Chiar dacă, sculîndu-se, nu i-ar da pentru că-i este prieten, dar, pentru îndrăzneala lui, sculîndu-se, îi va da cît îi trebuie.

9. Și Eu zic vouă: Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide.

10. Că oricine cere ia; și cel ce caută găsește, și celui care bate i se va deschide.

11. Și care tată dintre voi, dacă îi va cere fiul plîne, oare, îi va da piatră? Sau dacă îi va cere pește, oare îi va da, în loc de pește, șarpe?

12. Sau dacă-i va cere un ou, îi va da scorpie?

13. Deci dacă voi, răi fiind, știți să dați fiilor voștri daruri bune, cu cît mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duh Sfînt celor care îl cer de la El!

14. Și a scos un demon, și acela era mut. Și cînd a ieșit demonul, mutul a vorbit, iar mulțimile s-au minunat.

15. Iar unii dintre ei au zis: Cu Beelzebul, căpetenia demonilor, scoate pe demoni.

16. Iar alții, ispitindu-L, cereau de la El semn din cer.

17. Dar El, cunoscînd gîndurile lor, le-a zis: Orice împărăție, dezbinîndu-se în sine, se pustiește și casă peste casă cade.

18. Și dacă satana s-a dezbinat în sine, cum va mai sta împărăția lui? Fiindcă ziceți că Eu scot pe demoni cu Beelzebul.

19. Iar dacă Eu scot demonii cu Beelzebul, fiii voștri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători.

20. Iar dacă Eu, cu degetul lui Dumnezeu, scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Cînd cel tare și înarmat fiind își păzește curtea, avuțiile lui sînt în pace.

22. Dar cînd unul mai tare decît el vine asupra lui și-l înfrînge, îi ia toate armele pe care se bizuia, iar prăzile de la el le împarte.

7, 10. (13) Fac. 8, 21. Mat. 7, 11. Iac. 1, 17. Evr. 12, 9. (14—15) Mat. 9, 32—34; 12, 22—24. Marc. 3, 22—23. (16—18) Mat. 12, 25—26; 16, 1. Marc. 3, 24—26; 8, 11. Ioan 2, 25; 6, 30. 1 Cor. 1, 22. (19) Mat. 12, 27. (20) Ies. 8, 19. Dan. 2, 44; 7, 14, 27. Mat. 12, 28. 1 Ioan 3, 8. (21) Mat. 12, 29. Marc. 3, 27. (22) Iosua 24, 15. 4 Reg. 17, 33. Is. 49, 25; 53, 12. Ier. 31, 11.

23. Cel ce nu este cu Mine este împotriva Mea; și cel ce nu adună cu Mine risipește.

24. Când duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă, și, negăsind, zice: Mă voi întoarce la casa mea, de unde am ieșit.

25. Și venind, o află măturată și împodobită.

26. Atunci merge și ia cu el alte șapte duhuri mai rele decât el și, intrând, locuiește acolo; și se fac cele de pe urmă ale omului acela mai rele decât cele dintii.

27. Și când zicea El acestea, o femeie din mulțime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pintecele care Te-a purtat și fericiți sint sinii pe care i-ai supt!

28. Iar El a zis: Așa este, dar fericiți sint și cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc.

29. Iar îngrămădindu-se mulțimile, El a început a zice: Neamul acesta este un neam vicelân; cere semn dar semn nu i se va da decât semnul prorocului Iona.

30. Căci precum a fost Iona un semn pentru Niniviteni așa va fi și Fiul Omului semn pentru acest neam.

31. Regina de la miazăzi se va ridica la judecată cu bărbatii neamului acestuia și-i va osîndi, pentru că a venit de la marginile pământului, ca să asculte înțelepciunea lui Solomon; și iată, mai mult decât Solomon este aici.

32. Bărbatii din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osîndi, pentru că s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; și iată, mai mult decât Iona este aici.

33. Nimeni, aprinzînd făclie, nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sfesnic, ca aceia care intră să vadă lumina.

34. Luminătorul trupului e ochiul tău. Când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău e luminat; dar

cînd ochiul tău e rău, atunci și trupul tău e întunecat.

35. Ia seama deci ca lumina din tine să nu fie întuneric.

36. Așadar, dacă tot trupul tău e luminat, neavînd nici o parte întunecată, luminat va fi în întregime, ca și cînd te luminează făclia cu strălucirea ei.

37. Și pe cînd Iisus vorbea, un fariseu îl ruga să prinzească la el; și, intrînd, a șezut la masă.

38. Iar fariseul s-a mirat văzînd că El nu S-a spălat înainte de masă.

39. Și Domnul a zis către el: Acum, voi fariseilor, curățiți partea din afară a paharului și a blidului, dar lăuntruul vostru este plin de răpire și de viclenie.

40. Nebunilor! Oare, cel ce a făcut partea din afară n-a făcut și partea dinăuntru?

41. Dați mai întii milostenie celor ce sint în lăuntruul vostru și, iată, toate vă vor fi curate.

42. Dar vai vouă, fariseilor! Că dați zeciuală din izmă și din untariță și din toate legumele și lăsați la o parte dreptatea și iubirea de Dumnezeu; pe acestea se cuvenea să le faceți și pe acelea să nu le lăsați.

43. Vai vouă, fariseilor! Că iubiți scaunele din față în sinagogi și închinăciunile în piețe.

44. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că sinteți ca mormintele ce nu se văd, și oamenii, care umblă peste ele, nu le știu.

45. Și răspunzînd, unul dintre învățătorii de Lege I-a zis: Învățătorule, acestea zicînd, ne mustră și pe noi!

46. Iar El a zis: Vai și vouă, învățătorilor de Lege! Că împovărați pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nu atingeți sarcinile nici cel puțin cu un deget.

47. Vai vouă! Că zidiți mormintele prorocilor pe care părinții voștri i-au ucis.

(23) Mat. 12, 30. Luc. 9, 50. (24) Mat. 12, 43. (25) Mat. 12, 44. (26) Mat. 12, 45. Ioan 5, 14. 2 Petr. 2, 20. Evr. 10, 26. (27) Ps. 73, 21. Luc. 1, 28, 48. (28) Pild. 8, 32; 19, 16. Iona 2, 1. Mat. 7, 21. Luc. 8, 21. Iac. 1, 22. Apoc. 1, 3. (29) Mat. 12, 39; 16, 4. Marc. 8, 12. Ioan 4, 48. (30) Iona 1, 3; 2, 1. Mat. 12, 40. (31) 3 Reg. 10, 1, 4, 2 Paral. 9, 1. Mat. 12,

42. (32) Iona 3, 5. Mat. 12, 41. (33) Mat. 5, 15. Marc. 4, 21. Luc. 8, 16. (34) Mat. 6, 22. (35) Mat. 6, 23. (36) Mat. 15, 2. Marc. 7, 2. (37) Mat. 23, 3; 23, 25. Marc. 7, 8. Tit 1, 15. (41) Is. 58, 7. Dan. 4, 24. Sir. 4, 1—2; 28, 15. (42) Mat. 23, 23. (43) Mat. 23, 6—7. Marc. 12, 38—39. Luc. 20, 46. (44) Mat. 23, 27. (46) Mat. 23, 4. Fapt. 15, 10. (47) Mat. 23, 29. Ioan 15, 22.

48. Așadar, mărturisiiți și incuviințați faptele părinților voștri, pentru că ei i-au ucis, iar voi le clădiți mormintele.

49. De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: «Voi trimite la ei prooroci și apostoli și dintre ei vor ucide și vor prigoni»;

50. Ca să se ceară de la neamul acesta singele tuturor proorocilor, care s-a vărsat de la facerea lumii,

51. De la singele lui Abel pînă la singele lui Zaharia, care a pierit între altar și templu. Adevărat vă spun: Se va cere de la neamul acesta.

52. Vai vouă, învățătorilor de Lege! Că ați luat cheia cunoștinței; voi înșivă n-ați intrat, iar pe cei ce voiau să intre i-ați împiedicat.

53. Iar ieșind El de acolo, cărturarilor și fariseilor au început să-L urască groaznic și să-L silească să vorbească despre multe,

54. Pîndindu-L și căutînd să prindă ceva din gura Lui, ca să-L găsească vină.

CAP. 12

Să ne ferim de fățarnicie, de șovăială și de lăcomie. Indemnuri la veghere și la îngăduință. Semnele vremii.

1. Și în același timp, adunîndu-se mulțime de mii și mii de oameni, încît se călcau unii pe alții, Iisus a început să vorbească întii către ucenicii Săi: Feriți-vă de aluatul fariseilor, care este fățarnicia.

2. Că nimic nu este acoperit care să nu se descopere și nimic ascuns care să nu se cunoască.

3. De aceea, cite ați spus la întuneric se vor auzi la lumină; și ceea ce ați vorbit la ureche, în odăi, se va vesti de pe acoperișuri.

4. Dar vă spun vouă, prietenii Mei: Nu vă temeți de cei careucid trupul și după aceasta n-au ce să mai facă.

5. Vă voi arăta însă de cine să vă temeți: Temeți-vă de acela care, după

ce a ucis, are putere să arunce în gheena; da, vă zic vouă, de acela să vă temeți.

6. Nu se vînd oare cinci vrăbii cu doi bani? Și nici una dintre ele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru, toți sint numărați. Nu vă temeți; voi sin-teți mai de preț decît multe vrăbii.

8. Și zic vouă: Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, și Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea înșelilor lui Dumnezeu.

9. Iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea înșelilor lui Dumnezeu.

10. Oricui va spune vreun cuvînt împotriva Fiului Omului, i se va ierta; dar celui ce va huli împotriva Duhului Sfînt, nu i se va ierta.

11. Iar cînd vă vor duce în sinagogi și la dregători și la stăpîniri nu vă îngrijiți cum sau ce veți răspunde, sau ce veți zice,

12. Că Duhul Sfînt vă va învăța chiar în ceasul acela, ce trebuie să spuneți.

13. Zis-a Lui cineva din mulțime: Învățătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.

14. Iar El i-a zis: Omule, cine M-a pus pe Mine judecător sau împărțitor peste voi?

15. Și a zis către ei: Vedeți și păziți-vă de toată lăcomia, căci viața cuiva nu stă în prisosul avuțiilor sale.

16. Și le-a spus lor această pildă, zicînd: Unui om bogat i-a rodit din belșug țarina.

17. Și el cugeta în sine, zicînd: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele?

18. Și a zis: Aceasta voi face: Voi strica jîtnițele mele și mai mari le voi zidi și voi strînge acolo tot grîul și bunătațile mele;

19. Și voi zice sufletului meu: Su-flete, ai multe bunătați strînse pentru mulți ani; odihnește-te, mîncîncă, bea, veselește-te.

10, 30. Luc. 21, 18. (8) Mat. 10, 32—33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26. 1 Ioan 2, 23. 2 Tim. 2, 12. (9) Mat. 10, 33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26. 2 Tim. 2, 12. (10) Mat. 12, 31. Marc. 3, 28—29. 1 Ioan 5, 16. (11) Mat. 10, 19. Mat. 13, 11. Luc. 21, 14. Ioan 16, 13. (12) 2 Reg. 23, 2. Luc. 10, 20. Fapt. 4, 8. (15) Mat. 4, 4. Marc. 4, 19. 1 Tim. 6, 9. (16) Ps. 143, 13. (17) Eccl. 11, 1—3. Is. 30, 1. (19) Ps. 61, 10. Is. 22, 13. Sir. 5, 1; 11, 17. Iac. 5, 5. 1 Cor. 15, 32.

(49) 2 Paral. 36, 15—16. Neem. 9, 26. Pild. 1, 20; 8, 12. Mat. 10, 16; 23, 34. (51) Fac. 4, 8. 2 Paral. 24, 21—22. Mat. 23, 35. (52) Mat. 23, 13. (54) Intel. 2, 12. CAP. 12. — (1) Mat. 16, 6—12. Marc. 8, 15. (2) Iov 12, 22. Mat. 10, 26. Marc. 4, 22; 8, 15. Luc. 8, 17. (3) Mat. 10, 27. (4) Ps. 3, 6. Is. 8, 12; 51, 7. Ier. 1, 8. Mat. 10, 28. (5) Ps. 118, 120. Evr. 10, 31. (6) Mat. 10, 29. (7) 1 Reg. 14, 45. 2 Reg. 14, 11. 3 Reg. 1, 52. Mat.

20. Iar Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi?

21. Așa se întâmplă cu cel ce-și adună comori sieși și nu se îmbogățește în Dumnezeu.

22. Și a zis către ucenicii Săi: De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiți pentru viața voastră ce veți mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca.

23. Viața este mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcămintea.

24. Priviți la corbi, că nici nu seamănă, nici nu cokeră; ei n-au cămară, nici jirniță, și Dumnezeu îi hrănește. Cu cât mai de preț sinteți voi decât păsările!

25. Și cine dintre voi, îngrijindu-se, poate să adauge staturii sale un cot?

26. Deci dacă nu puteți să faceți nici cel mai mic lucru, de ce vă îngrijiți de celelalte?

27. Priviți la crini cum cresc: Nu torc, nici nu țes. Și zic vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

28. Iar dacă iarba care este azi pe cîmp, iar mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, cu cât mai mult pe voi, puțin credincioșilor!

29. Și voi să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea și nu fiți îngrijorați.

30. Căci toate acestea pămîntului le caută; dar Tatăl vostru știe că aveți nevoie de acestea;

31. Căutați mai întâi împărăția Lui, și toate acestea se vor adăuga vouă.

32. Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeți averile voastre și dați milostenie; faceți-vă pungii care nu se învechesc, comoară neîmpuținată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică.

34. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie mijloacele voastre încinse și făclile voastre aprinse.

36. Și voi fiți asemenea oamenilor care așteaptă pe stăpînul lor cînd se va întoarce de la nuntă, ca, venind și bătînd, îndată să-i deschidă.

37. Fericite sînt slugile acelea pe care, venind, stăpînul le va afla veghind. Adevărat zic vouă că se va încinge și le va pune la masă și, apropiindu-se le va sluji.

38. Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, și le va găsi așa, fericite sînt acelea.

39. Iar aceasta să știți că, de ar ști stăpînul casei în care ceas vine furul, ar veghea și n-ar lăsa să i se spargă casa.

40. Deci și voi fiți gata, că în ceasul în care nu gîndiți Fiul Omului va veni.

41. Și a zis Petru: Doamne, către noi spui pilda aceasta sau și către toți?

42. Și a zis Domnul: Cine este iconomul credincios și înțelept pe care stăpînul îl va pune peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, partea lor de grîu?

43. Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpînul, o va găsi făcînd așa.

44. Adevărat vă spun că o va pune peste toate averile sale.

45. Iar de va zice sluga aceea în inima sa: Stăpînul meu zăbovește să vină, și va începe să bată pe slugi și pe slujnice, și să mînină, și să bea și să se îmbete,

46. Veni-vă stăpînul slugii aceleia în ziua în care ea nu se așteaptă și în ceasul în care ea nu știe și o va tăia în două, iar partea ei va pune-o cu cei necredincioși.

47. Iar sluga aceea care a știut voia stăpînului și nu s-a pregătit, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult.

48. Și cea care n-a știut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puțin. Și oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, și cui i s-a incredințat mult, mai mult i se va cere.

49. Foc am venit să arunc pe pămînt și cită aș vrea să fie acum aprins!

50. Și cu botez am a Mă boteza, și cită nerăbdare am pînă ce se va îndeplini!

51. Vi se pare că am venit să dau pace pe pămînt? Vă spun că nu, ci dezbinare.

52. Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinați: trei împotriva a doi și doi împotriva a trei.

53. Dezbinați vor fi: tatăl împotriva fiului și fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei și fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurerii sale și nora împotriva soacrei.

54. Și zicea și multilor: Cînd vedeți un nor ridicîndu-se dinspre apus, îndată ziceți că vine ploaie mare; și așa este.

55. Iar cînd suflă vîntul de la miazăzi, ziceți că va fi arșiță, și așa este.

56. Fățarnicilor! Fața pămîntului și a cerului știți să o deosebiți, dar vremea aceasta cum de nu o deosebiți?

57. De ce, dar, de la voi înșivă nu judecați ce este drept?

58. Și cînd mergi cu pîrîșul tău la dregător, dă-ți silința să te scapi de el pe cale, ca nu cumva să te tirască la judecător, și judecătorul să te dea în mina temnicerului, iar temnicerul să te arunce în temniță.

59. Zic ție: Nu vei ieși de acolo, pînă ce nu vei plăti și cel din urmă ban.

CAP. 13

Pilda galileienilor. O femeie vindecată în ziua sîmbetei. Pilde și cuvinte despre împărăția lui Dumnezeu. Ierusalimul și jalea-i viitoare.

1. Și erau de față în acel timp unii care-l vesteau despre galileienii al căror singe Pilat l-a amestecat cu jertfele lor.

(48) Lev. 5, 17. 1 Tim. 1, 13. (50) Mat. 20, 22-23. Marc. 10, 38. (51) Mih. 7, 6. Mat. 10, 34. (53) Mih. 7, 6. Mat. 10, 35. (54) Mat. 16, 2. (56) Mat. 16, 3. Ioan 4, 35. (58) Pild. 25, 8. Mat. 5, 25. (59) Mat. 5, 26.

2. Și El, răspunzînd, le-a zis: Credeți, oare, că acești galileieni au fost ei mai păcătoși decît toți galileienii, fiindcă au suferit acestea?

3. Nu! zic vouă; dar dacă nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel.

4. Sau acei optsprezece inși, peste care s-a surpat turnul în Siloam și i-a ucis, gîndiți, oare, că ei au fost mai păcătoși decît toți oamenii care locuiau în Ierusalim?

5. Nu! zic vouă; dar de nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel.

6. Și le-a spus pilda aceasta: Cineva avea un smochin, sădit în via sa și a venit să caute rod în el, dar n-a găsit.

7. Și a zis către vier: Iată, trei ani sînt de cînd vin și caut rod în smochinul acesta și nu găsesc. Taie-l; de ce să ocupe locul în zadar?

8. Iar el, răspunzînd, a zis: Doamne, lasă-l și anul acesta, pînă ce îl voi săpa împrejur și voi pune gunoi.

9. Poate va face rod în viitor; iar de nu, îl vei tăia.

10. Și învăța Iisus într-una din sinagogii sîmbăta.

11. Și iată o femeie care avea de optsprezece ani un duh de neputință și care era girbovă, de nu putea să se ridice în sus nicidecum;

12. Iar Iisus, văzînd-o, a chemat-o și i-a zis: Femeie, ești dezlegată de neputința ta.

13. Și și-a pus mîinile asupra ei, și ea îndată s-a îndreptat și slăvea pe Dumnezeu.

14. Iar mai-marele sinagogii, minindu-se că Iisus a vindecat-o sîmbăta, răspunzînd, zicea mulțimii: Șase zile sînt în care trebuie să se lucreze; venind deci într-acestea, vindecați-vă, dar nu în ziua sîmbetei!

15. Iar Domnul i-a răspuns și a zis: Fățarnicilor! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sîmbăta boul său, sau asinul de la iesle, și nu-l duce să-l adape?

16. Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sîmbetei?

CAP. 13. - (6) Is. 5, 2. Ier. 8, 13. Mat. 21, 19. Marc. 11, 13-14. (7) Mat. 21, 19. (13) Marc. 16, 18. (14) Is. 28, 9. Deut. 5, 13. Mat. 12, 10. Marc. 3, 2. Luc. 6, 7; 14, 3. Ioan 5, 10. (15) Luc. 14, 5.

(20) Iov 20, 22. Ps. 38, 8, 9; 48, 20-22; 51, 7. Ier. 17, 11. Înțel. 15, 8. Sir. 14, 15. Iac. 4, 14. (21) Mat. 6, 20. Luc. 6, 24. Iac. 2, 5. 1 Tim. 6, 18. (22) Ps. 54, 23. Mat. 6, 25. 1 Petr. 5, 7. Filip. 4, 6. (23) Mat. 6, 25. (24) Iov 38, 41. Ps. 103, 27-28. Mat. 6, 26. (25-29) Eccl. 9, 11. Mat. 6, 27-31. (30) Mat. 6, 32. (31) 3 Reg. 3, 13. Mat. 6, 33. Marc. 10, 30. (32) Is. 41, 14. (33) Eccl. 11, 1. Mat. 6, 20; 19, 21. Luc. 11, 41; 16, 9; 18, 22. Fapt.

2, 45. 1 Tim. 6, 19. (34) Mat. 6, 21. (35) Ies. 12, 11. Ier. 1, 17. Mat. 25, 7. 1 Petr. 1, 13. Ef. 3, 16; 6, 14. (37) Mat. 24, 46. (39) Eccl. 9, 12. Mat. 24, 43. Marc. 13, 32. 2 Petr. 3, 10. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 3, 3; 16, 15. (40) Mat. 24, 44; 25, 13. Marc. 13, 33. Luc. 21, 36. (42-45) Mat. 24, 45-48; 25, 21. 1 Cor. 4, 2. (46) Mat. 24, 50-51. (47) Deut. 25, 2. Am. 3, 2.

17. Și zicînd El acestea, s-au rușinat toți cei ce erau împotriva Lui, și toată mulțimea se bucura de faptele strălucite săvîrșite de El.

18. Deci zicea: Cu ce este asemenea împărăția lui Dumnezeu și cu ce o voi asemăna?

19. Asemenea este grăuntelui de muștar pe care, luîndu-l, un om l-a aruncat în grădina sa, și a crescut și s-a făcut copac, iar păsările cerului s-au sălășluit în ramurile lui.

20. Și iarăși a zis: Cu ce voi asemăna împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului pe care, luîndu-l, femeia l-a ascuns în trei măsuri de făină, pînă ce s-a dospit totul.

22. Și mergea El prin cetăți și prin sate, învățînd și călătorind spre Ierusalim.

23. Și l-a zis cineva: Doamne, puțin sint, oare, cei ce se mintuiesc? Iar El le-a zis:

24. Siliți-vă să intrați prin poarta cea strîmtă, că mulți, zic vouă, vor căuta să intre și nu vor putea.

25. După ce se va scula stăpînul casei și va încuia ușa și veți începe să stați afară și să bateți la ușă, zicînd: Doamne, deschide-ne! — și el, răspunzînd, vă va zice: Nu vă știu de unde sînteți.

26. Atunci voi veți începe să ziceți: Am mîncat înaintea ta și am băut și în piețele noastre ai învățat.

27. Și el vă va zice: Vă spun: Nu știu de unde sînteți. Depărtați-vă de la mine toți lucrătorii nedreptății.

28. Acolo va fi plîngerea și scrișnirea dinților, cînd veți vedea pe Avraam și pe Isaac și pe Iacov și pe toți proorocii în împărăția lui Dumnezeu, iar pe voi aruncați afară.

29. Și vor veni alții de la răsărit și de la apus, de la miazănoapte și de la miazăzi și vor ședea la masă în împărăția lui Dumnezeu.

30. Și iată, sint unii de pe urmă care vor fi întii, și sint alții întii care vor fi pe urmă.

31. În ceasul acela au venit la El unii din farisei, zicîndu-l: Ieși și du-Te de aici, că Irod vrea să Teucidă.

32. Și El le-a zis: Mergînd, spuneți vulpii acesteia: Iată, alung demoni și fac vindecări, astăzi și mîine, iar a treia zi voi sfîrși.

33. Însă și astăzi și mîine și în ziua următoare merg, fiindcă nu este cu putință să piară prooroc afară din Ierusalim.

34. Ierusalime, Ierusalime, care o-mori pe prooroci și ucizi cu pietre pe cei trimiși la tine, de cite ori am voit să adun pe fiii tăi, cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar n-ai voit.

35. Iată vi se lasă casa voastră pustie, că adevărat grăiesc vouă. Nu Mă veți mai vedea pînă ce va veni vremea cînd veți zice: Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului!

CAP. 14

Bolnavul de idropică vindecat simbăta. Îndemn la smerenie și la milostenie. Pilda despre cîna cea mare. Lepădarea de sine.

1. Și cînd a intrat El în casa unuia dintre căpeteniile fariseilor simbăta, ca să mînce, și ei îl pîndeau,

2. Iată un om bolnav de idropică era înaintea Lui.

3. Și, răspunzînd, Iisus a zis către învățătorii de lege și către farisei, spunînd: Cuvine-se a vindeca simbăta ori nu?

4. El însă au tăcut. Și luîndu-l, l-a vindecat și i-a dat drumul.

5. Și către ei a zis: Care dintre voi, de-i va cădea fiul sau boul în fințină nu-l va scoate îndată în ziua simbetei?

6. Și n-au putut să-l răspundă la acestea.

7. Și luînd seama cum își alegeau la masă cele dintii locuri, a spus celor chemați o pildă, zicînd către ei:

8. Cînd vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te așeza în locul cel dintii, ca nu cumva să fie chemat de el altul mai de cîntec decît tine.

9. Și venind cel care te-a chemat pe tine și pe el, îți va zice: Dă acestuia locul. Și atunci, cu rușine, te vei duce să te așezi pe locul cel mai de pe urmă.

10. Ci, cînd vei fi chemat, mergînd așează-te în cel din urmă loc, ca atunci cînd va veni cel ce te-a chemat, el să-ți zică: Prietene, mută-te mai sus. Atunci vei avea cîntec în fața tuturor celor care vor ședea împreună cu tine.

11. Căci, oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța.

12. Zis-a și celui ce-l chemase: Cînd faci prînz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogăți, ca nu cumva să te cheme și ei, la rîndul lor, pe tine, și să-ți fie ca răsplătă.

13. Ci, cînd faci un ospăț, cheamă pe săraci, pe neputincioși, pe șchiopi, pe orbi,

14. Și fericit vei fi că nu pot să-ți răsplătească. Căci ți se va răsplăti la învierea dreptilor.

15. Și auzînd acestea, unul dintre cei ce ședeau cu El la masă l-a zis: Fericit este cel ce va prîzni în împărăția lui Dumnezeu!

16. Iar El i-a zis: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți;

17. Și a trimis la ceasul cînei pe sluga sa ca să spună celor chemați: Veniți, că iată toate sînt gata.

18. Și au început toți, cite unul, să-și ceară iertare. Cel dintii i-a zis: Țarină am cumpărat și am nevoie să ies ca s-o vîd; te rog iartă-mă.

19. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog iartă-mă.

20. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni.

(8-10) Pild. 25, 6-7. (11) Iov 22, 29. Ps. 17, 29. Pild. 29, 23. Mat. 23, 12. Luc. 18, 14. Iac. 4, 6. 1 Petr. 5, 5. Filip. 2, 3. (12) Pild. 3, 27-28. Tob. 4, 7. (13) Neem. 8, 10. Iov 31, 17. Ps. 40, 1. Pild. 3, 9. Tob. 4, 16. Sir. 14, 13. (14) Pild. 19, 17. Mat. 6, 4. (15) Apoc. 19, 7, 9. (16-17) Pild. 9, 1-5.

21. Și întorcîndu-se, sluga a spus stăpînului său acestea. Atunci, mîniindu-se, stăpînul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci, și pe neputincioși, și pe orbi, și pe șchiopi adu-i aici.

22. Și a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit și tot mai este loc.

23. Și a zis stăpînul către slugă: Ieși la drumuri și la garduri și silește să intre, ca să mi se umple casa,

24. Căci zic vouă: Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cîna mea.

25. Și mergeau cu El mulțimi multe; și, întorcîndu-Se, a zis către ele:

26. Dacă vine cineva la Mine și nu urăște pe tatăl său și pe mamă și pe femeie și pe copii și pe frați și pe surori, chiar și sufletul său însuși, nu poate să fie ucenicul Meu.

27. Și cel ce nu-și poartă crucea sa și nu vine după Mine nu poate să fie ucenicul Meu.

28. Că cine dintre voi vrînd să zidească un turn nu stă mai întii și-și face socoteala cheltuielii, dacă are cu ce să-l isprăvească?

29. Ca nu cumva, punîndu-i temelie și neputînd să-l termine, toți cei care vor vedea să înceapă a-l lua în ris,

30. Zicînd: Acest om a început să zidească, dar n-a putut isprăvi.

31. Sau care rege, plecînd să se bată în război cu alt rege, nu va sta întii să se sfătuiască, dacă va putea să întîmpine cu zece mii pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii?

32. Iar de nu, încă fiind el departe, îi trimite solie și se roagă de pace.

33. Așadar oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu.

34. Bună este sarea, dar dacă și sarea se va strica, cu ce va fi dreașă?

35. Nici în pămînt, nici în gunoi, nu este de folos, ci o aruncă afară. Cine are urechi de auzit să audă.

Is. 25, 6. Mat. 22, 2-3. Apoc. 19, 7-9. (19) Ps. 143, 14. (21) Mat. 22, 7. 1 Cor. 1, 27-28. (24) Mat. 21, 43; 22, 8-9, 14. (26) Deut. 33, 9. Mat. 10, 37. Rom. 9, 13. Apoc. 12, 11. (27) Mat. 10, 38; 16, 24. Marc. 8, 34. Luc. 9, 23. 2 Tim. 3, 12. (34) Mat. 5, 13. Marc. 9, 50.

(18) Mat. 13, 31. Marc. 4, 30. (19) Mat. 13, 32. Marc. 4, 31. (20-22) Mat. 9, 35; 13, 33-35. Marc. 6, 6. (24) Sir. 4, 24. Mat. 7, 13-14. Ioan 7, 34; 8, 21; 13, 35. Fapt. 14, 22. (25) Is. 55, 6. Mat. 7, 23; 25, 10-12. Luc. 6, 46. (27) Ps. 5, 4-6; 6, 9. Mat. 7, 23; 25, 41. Luc. 13, 25. 1 Cor. 8, 3. 2 Tim. 2, 19. (28) Mat. 8, 11-12; 13, 42; 24, 51. (29) Fac. 28, 14. Is. 2, 3; 49, 6; 60, 3. Mal. 1, 11. Marc. 8, 11.

(30) Mat. 19, 30; 20, 16. Marc. 10, 31. Fapt. 10, 45; 28, 28. (32) Cint. 2, 15. (34) Mat. 23, 37. (35) Lev. 26, 31-32. Ps. 68, 29; 117, 26. Is. 1, 7. Dan. 9, 27. Mih. 3, 12. Mat. 21, 9; 23, 38. Marc. 11, 10. Luc. 19, 38. Ioan 12, 13. CAP. 14. — (1) Marc. 3, 2. (3) Mat. 12, 10. Luc. 3, 2. Luc. 13, 14. (5) Is. 23, 5. Deut. 22, 4. Mat. 12, 11. Luc. 13, 15. (6) 2 Reg. 3, 11. Mat. 22, 45-46.

CAP. 15

Pildele : despre oaia cea pierdută, despre drahma cea pierdută și despre fiul risipitor.

1. Și se apropiau de El toți vameșii și păcătoșii, că să-L asculte.

2. Și fariseii și cărturarii cirteau, zicând : Acesta primește la Sine pe păcătoși și mănincă cu ei.

3. Și a zis către ei pilda aceasta, spunând :

4. Care om dintre voi, avind o sută de oi și pierzind din ele una, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustie și se duce după cea pierdută, pînă ce o găsește ?

5. Și găsind-o, o pune pe umerii săi, bucurîndu-se ;

6. Și sosind acasă, cheamă prietenii și vecinii, zicîndu-le : Bucurați-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută.

7. Zic vouă : Că așa și în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăiește, decît pentru nouăzeci și nouă de drepți, care n-au nevoie de pocăință.

8. Sau care femeie, avind zece drahme, dacă pierde o drahmă, nu aprinde lumina și nu mătură casa și nu caută cu grijă pînă ce o găsește ?

9. Și găsind-o, cheamă prietenii și vecinele sale, spunîndu-le : Bucurați-vă cu mine, căci am găsit drahma pe care o pierdusem.

10. Zic vouă, așa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește.

11. Și a zis : Un om avea doi fii.

12. Și a zis cel mai tînăr dintre ei tatălui său : Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Și el le-a împărțit averea.

13. Și nu după multe zile, adunînd toate, fiul cel mai tînăr s-a dus într-o țară depărtată și acolo și-a risipit averea, trăind în desfrînări.

14. Și după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început să ducă lipsă.

15. Și ducîndu-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelei țări, și acesta l-a trimis la țarinile sale să păzească porcii.

CAP. 15. — (1) Luc. 5, 29. (2) Mat. 11, 19. Fapt. 11, 3. Gal. 2, 12. (4) Iez. 34, 12, 16. Mat. 18, 12. (5) Mat. 18, 13. (6) 1 Petr. 2, 10, 25. (7) 2 Paral. 36, 23. Luc. 5, 31—32.

16. Și dorea să-și sature pîntecele din roșcovele pe care le mîncău porcii, însă nimeni nu-i dădea.

17. Dar, venindu-și în sine, a zis : Cîți argați ai tatălui meu sînt indesulați de piine, iar eu pier aici de foame !

18. Sculîndu-mă, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune : Tată, am greșit la cer și înaintea ta ;

19. Nu mai sînt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argații tăi.

20. Și, sculîndu-se, a venit la tatăl său. Și încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său și i s-a făcut milă și, alergînd, a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat.

21. Și i-a zis fiul : Tată, am greșit la cer și înaintea ta și nu mai sînt vrednic să mă numesc fiul tău.

22. Și a zis tatăl către slugile sale : Aduceți degrabă haina lui cea dintii și-l îmbrăcați și dați inel în mîna lui și încălțăminte în picioarele lui ;

23. Și aduceți vițelul cel îngrășat și-l înjunghiați și, mîncînd, să ne veselîm ;

24. Căci acest fiu al meu mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat. Și au început să se veselească.

25. Iar fiul cel mare era la țarină. Și cînd a venit și s-a apropiat de casă, a auzit cîntece și jocuri.

26. Și, chemînd la sine pe una dintre slugi, a întrebât ce înseamnă acestea.

27. Iar ea i-a spus : Fratele tău a venit, și tatăl tău a înjunghiat vițelul cel îngrășat, pentru că l-a primit sănătos.

28. Și el s-a miniat și nu voia să intre ; dar tatăl lui, ieșind, îl ruga.

29. Însă el, răspunzînd, a zis tatălui său : Iată de atîția ani îți slujesc și niciodată n-am călcat porunca ta. Și mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. Dar cînd a venit acest fiu al tău, care ți-a mîncat averea cu desfrînte, ai înjunghiat pentru el vițelul cel îngrășat.

31. Tatăl însă i-a zis : Fiule, tu totdeauna ești cu mine și toate ale mele ale tale sînt.

(13) Pild. 29, 3. (14) Pild. 5, 11. (18) Os. 14, 3. Am. 4, 12. (20) Is. 49, 15. Iez. 16, 6, 10. (24) Luc. 15, 32. Ef. 2, 1 ; 5, 14. Col. 2, 13. Apoc. 3, 1.

32. Trebuia însă să ne veselîm și să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s-a aflat.

CAP. 16

Parabola despre iconomul necredincios. Parabola despre bogatul nemilosiv și despre săracul Lazăr.

1. Și zicea și către ucenicii Săi : Era un om bogat care avea un iconom și acesta a fost pîrit lui că-i risipește averiile.

2. Și chemîndu-l, i-a zis : Ce este aceasta ce aud despre tine ? Dă-mi socoteala de iconomia ta, căci nu mai poți să fii iconom.

3. Iar iconomul a zis în sine : Ce voi face că stăpînul meu ia iconomia de la mine ? Să sap, nu pot ; să cerșesc, mi-e rușine.

4. Știu ce voi face, ca să mă primească în casele lor, cînd voi fi scos din iconomie.

5. Și chemînd la sine, unul cîte unul, pe datornicii stăpînului său, a zis celui dintîi : Cît ești dator stăpînului meu ?

6. Iar el a zis : O sută de măsuri de untelemn. Iconomul i-a zis : Ia-ți zapisul și, șezînd, scrie degrabă cincizeci.

7. După aceea a zis altuia : Dar tu, cît ești dator ? El i-a spus : O sută de măsuri de grîu. Zis-a iconomul : Ia-ți zapisul și scrie optzeci.

8. Și a lădat stăpînul pe iconomul cel nedrept, căci a lucrat înțelepțește. Căci fiii veacului acestuia sînt mai înțelepți în neamul lor decît fiii lumii.

9. Și Eu vă zic vouă : Faceți-vă prieteni cu bogăția nedreaptă, ca atunci, cînd veți părăsi viața, să vă primească ei în corturile cele veșnice.

10. Cel ce este credincios în foarte puțin și în mult e credincios ; și cel ce e nedrept în foarte puțin și în mult este nedrept.

(32) Luc. 15, 24. CAP. 16. — (4) Ier. 4, 22. (6) Iez. 45, 10—11, 14. (8) Ioan 12, 36. Ef. 5, 8—9. 1 Tes. 5, 5. (9) Eccl. 11, 2. Sir. 40, 26. Mat. 6, 19 ; 20, 20—21. Luc. 11, 41. 1 Tim. 6, 17, 19. (10) Mat. 25, 21. Luc. 19, 17. (13) Mat. 6, 24. (14) 1 Tim. 6, 10. (15) 1 Reg. 16, 7. Ps. 7.

11. Deci dacă n-ați fost credincioși în bogăția nedreaptă, cine vă va încredința pe cea adevărată ?

12. Și dacă în ceea ce este străin nu ați fost credincioși, cine vă va da ceea ce este al vostru ?

13. Nici o slugă nu poate să slujească la doi stăpîni. Fiindcă sau pe unul va urî și pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ține și pe celălalt îl va disprețui. Nu puteți să slujiți lui Dumnezeu și lui mamona.

14. Toate acestea le auzeau și fariseii, care erau iubitori de argint și-L luau în bătaie de joc.

15. Și El le-a zis : Voi sînteți cei ce vă faceți pe voi drepți înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaște inimile voastre ; căci ceea ce la oameni este înalt, uriciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și proorocii au fost pînă la Ioan ; de atunci împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare se silește spre ea.

17. Dar mai lesne e să treacă cerul și pămîntul, decît să cadă din Lege un corn de literă.

18. Oricine-și lasă femeia sa și ia pe alta săvîrșește adulter ; și cel ce ia pe cea lăsată de bărbat săvîrșește adulter.

19. Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră și în vison, veselîndu-se în toate zilele în chip strălucit.

20. Iar un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porții lui, plin de bube,

21. Poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului ; dar și cîinii venind, lîngeau bubele lui.

22. Și a murit săracul și a fost dus de către îngeri în sinul lui Avraam. A murit și bogatul și a fost înmormîntat.

23. Și în iad, ridicîndu-și ochii, fiind în chinuri, el a văzut de departe pe Avraam și pe Lazăr în sinul lui.

10. Pild. 17, 3. Ier. 11, 20 ; 17, 10 ; 20, 12. Luc. 18, 9. (16) Mat. 4, 17 ; 11, 12—13. (17) Ps. 101, 26—28. Is. 40, 8 ; 51, 6. Mat. 5, 18. Luc. 21, 33. 1 Petr. 1, 24—25. (18) Deut. 24, 1. Mat. 5, 32 ; 19, 9. Marc. 10, 11. 1 Cor. 7, 10. (19) Sir. 11, 4 ; 14, 14 ; 18, 32.

24. Și el, strigînd, a zis: Părinte Avraame, fie-ți milă de mine și trimite pe Lazăr să-și ude vîrfu degetului în apă și să-mi răcorească limba, căci mă chinuiesc în această văpaie.

25. Dar Avraam a zis: Fiule, adu-ți aminte că ai primit cele bune ale tale în viața ta, și Lazăr, asemenea, pe cele rele; iar acum aici el se mîngîie, iar tu te chinuiești.

26. Și peste toate acestea, între noi și voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici cei de acolo să treacă la noi.

27. Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiți în casa tatălui meu.

28. Căci am cinci frați, să le spună lor acestea, ca să nu vină și ei în acest loc de chin.

29. Și i-a zis Avraam: Au pe Moise și pe prooroci; să asculte de ei.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraam, ci, dacă cineva dintre morți se va duce la ei, se vor pocăi.

31. Și i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise și de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morți.

CAP. 17

Despre sminteli, iertare și credință. Vindecarea celor zece leproși. Când va veni împărăția lui Dumnezeu

1. Și a zis către ucenicii Săi: Cu neputință este să nu vină smintelile, dar vai aceluia prin care ele vin!

2. Mai de folos i-ar fi dacă i s-ar lega de gît o piatră de moară și ar fi aruncat în mare, decît să smintească pe unul din aceștia mici.

3. Luați aminte la voi înșivă. De-ți va greși fratele tău, dojenește-l și dacă se va pocăi, iartă-l.

4. Și chiar dacă îți va greși de șapte ori într-o zi și de șapte ori se va întoarce către tine, zicînd: Mă căiesc, iartă-l.

5. Și au zis apostolii către Domnul: Sporește-ne credința.

(24) Zah. 14, 12. (25) Iov 21, 7, 13. Ps. 36, 37; 125, 6. Luc. 6, 24. (29) Ioan 5, 39, 45. Fapt. 15, 21; 17, 11. CAP. 17. — (1) Mat. 18, 6. 7. Marc. 9, 42. 1 Cor. 11, 19. (2) Mat. 18, 6. Marc. 9, 42. (3) Lev. 19, 17. Sir. 19, 14. Mat. 18, 15, 21. Iac. 5, 19—20. (4—5) Mat. 18, 22. (6) Mat. 17, 20; 21, 21. Marc. 9, 23; 11, 23. (8) Luc. 12,

6. Iar Domnul a zis: De ați avea credință cît un grăunte de muștar, ați zice acestui sicomor: Dezrădăcinează-te și te sădește în mare, și va va asculta.

7. Cine dintre voi, avînd o slugă la arat sau la păscut turme, îi va zice cînd se întoarce din țarină: Vino îndată și șezi la masă?

8. Oare, nu-i va zice: Pregătește-mi ca să cinez și, incingîndu-te, slujește-mi pînă ce voi minca și voi bea, și după aceea vei minca și vei bea și tu?

9. Va mulțumi, oare, slugii că a făcut cele poruncite? Cred că nu.

10. Așa și voi, cînd veți face toate cele poruncite vouă, să ziceți: Sintem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram dator să facem.

11. Iar pe cînd Iisus mergea spre Ierusalim și trecea prin mijlocul Samariei și al Galileii,

12. Intrînd într-un sat, L-au întîmpinat zece leproși care stăteau de parte,

13. Și care au ridicat glasul și au zis: Iisuse, învățătorule, fie-ți milă de noi!

14. Și văzîndu-i, El le-a zis: Duceți-vă și vă arătați preoților. Dar, pe cînd ei se duceau, s-au curățit.

15. Iar unul dintre ei, văzînd că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu.

16. Și a căzut cu fața la pămînt la picioarele lui Iisus, mulțumindu-l. Și acela era samarinean.

17. Și răspunzînd, Iisus a zis: Au nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sînt?

18. Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decît numai acesta, care este de alt neam?

19. Și i-a zis: Scoală-te și du-te; credința ta te-a mîntuit.

20. Și fiind întrebat de farisei cînd va veni împărăția lui Dumnezeu, le-a răspuns și a zis: Împărăția lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut.

37. Ioan 13, 4. (10) Iov 22, 3; 35, 7. 1 Cor. 9, 16—17. (11) Ioan 4, 4. (12) Lev. 13, 46. (14) Lev. 13, 2; 14, 2—5, 10. 4 Reg. 5, 10. Mat. 8, 4. Marc. 1, 43—44. Luc. 5, 14. (18) Iosua 7, 19. 2 Paral. 30, 8; 32, 25. (19) Mat. 9, 22. Marc. 5, 30, 34; 10, 52. Luc. 7, 50; 8, 48; 18, 42.

21. Și nici nu vor zice: Iată-o aici sau acolo. Căci, iată, împărăția lui Dumnezeu este înăuntrul vostru.

22. Zis-a către ucenici: Veni-vor zile cînd veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului, și nu veți vedea.

23. Și vor zice vouă: Iată este acolo; iată, aici; nu vă duceți și nu vă luați după ei.

24. Căci după cum fulgerul, fulgînd dintr-o parte, de sub cer, luminează pînă la cealaltă parte de sub cer, așa va fi și Fiul Omului în ziua Sa.

25. Dar mai întîi El trebuie să sufere multe și să fie lepădat de neamul acesta.

26. Și precum a fost în zilele lui Noe, tot așa va fi și în zilele Fiului Omului:

27. Mîncau, beau, se însurau, se măritau pînă în ziua cînd a intrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a nimicit pe toți.

28. Tot așa precum a fost în zilele lui Lot: mîncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau și zideau.

29. Iar în ziua în care a ieșit Lot din Sodoma a plouat din cer foc și pucioasă și i-a nimicit pe toți.

30. La fel va fi în ziua în care se va arăta Fiul Omului.

31. În ziua aceea, cel care va fi pe acoperișul casei, și lucrurile lui în casă, să nu se coboare ca să le ia; de asemenea, cel ce va fi în țarină să nu se întoarcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot.

33. Cine va căuta să-și scape sufletul, îl va pierde; iar cine îl va pierde, acela îl va dobîndi.

34. Zic vouă: În noaptea aceea vor fi doi într-un pat; unul va fi luat, iar celălalt va fi lăsat.

35. Două vor măcina împreună; una va fi luată și alta va fi lăsată.

36. Doi vor fi în ogor; unul se va lua și altul se va lăsa.

(21) Mat. 24, 23. Marc. 13, 21. Luc. 17, 23. (22) Mat. 9, 15. (23) Mat. 24, 23. Marc. 13, 21. Luc. 17, 21. (24) Mat. 24, 27. (25) Mat. 16, 21; 17, 22; 20, 18. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22. (26) Fac. 7, 7. Mat. 24, 37. 1 Petr. 3, 20. (27) Fac. 7, 7. Mat. 24, 38. (28) Fac. 19, 14, 24. Iez. 16, 49. Mat. 24, 38. (29) Fac. 19, 16—24. (30) Mat. 24, 39. (31) Mat. 24, 17. Marc. 13, 15. (32) Fac. 19, 26. Înțel.

37. Și răspunzînd, ucenicii l-au zis: Unde, Doamne? Iar El le-a zis: Unde va fi stîrvul, acolo se vor aduna și vulturii.

CAP. 18

Pildele: văduva stăruitoare, vameșul și fariseul. Iisus cheamă pe copii la Sine. Primejdiile bogăției. A treia vestire a Patimilor. Vindecarea orbului din Ierihon.

1. Și le spunea o pildă cum trebuie să se roage todeauna și să nu-și piardă nădejdea.

2. Zicînd: Într-o cetate era un judecător care de Dumnezeu nu se temea și de om nu se rușina.

3. Și era, în cetatea aceea, o văduvă, care venea la el, zicînd: Fă-mi dreptate față de potrivnicul meu.

4. Și un timp n-a voit, dar după acestea a zis întru sine: Deși de Dumnezeu nu mă tem și de om nu mă rușinez,

5. Totuși, fiindcă văduva aceasta îmi face supărare, îi voi face dreptate, ca să nu vină mereu să mă supere.

6. Și a zis Domnul: Auziți ce spune judecătorul cel nedrept?

7. Dar Dumnezeu, oare, nu va face dreptate aleșilor Săi care strigă către El ziua și noaptea și pentru care El răbdă îndelung?

8. Zic vouă că le va face dreptate în curînd. Dar Fiul Omului, cînd va veni, va găsi, oare, credința pe pămînt?

9. Către unii care se credeau că sînt drepiți și priveau cu dispreț pe ceilalți, a zis pilda aceasta:

10. Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș.

11. Fariseul, stînd, așa se ruga în sine: Dumnezeuule, îți mulțumesc că nu sînt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepți, adulteri, sau ca și acest vameș.

10, 7. (33) Mat. 10, 39; 16, 25. Marc. 8, 35. Luc. 9, 24. Ioan 12, 25. (34—36) Mat. 24, 40—41. (37) Iov 39, 30. Avac. 1, 8. Mat. 24, 28. CAP. 18. — (1) Sir. 18, 22. Luc. 21, 36. Rom. 12, 12. Ef. 6, 18. Col. 4, 2. 1 Tes. 5, 17. 1 Tim. 2, 1. (5) Luc. 11, 8. (7) Ps. 9, 18. Luc. 11, 9. Apoc. 6, 10. (8) Pild. 20, 6. 2 Petr. 3, 8—9. Evr. 10, 37. (9) Luc. 16, 15. (11) Deut. 26, 13. Is. 1, 15; 58, 3. Luc. 11, 39. Apoc. 3, 17.

12. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte cîștig.

13. Iar vameșul, departe stînd, nu voia nici ochii să-și ridice către cer, ci-și bătea pieptul, zicînd: Dumnezeu, fii milostiv mic, păcătosului.

14. Zic vouă că acesta s-a coborît mai îndreptat la casa sa, decît acela. Fiindcă oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înalța.

15. Și aduceau la El și pruncii, ca să Se atingă de ei. Iar ucenicii, văzînd, îi certau.

16. Iar Iisus i-a chemat la Sine, zicînd: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci împărăția lui Dumnezeu este a unor ca acestea.

17. Adevărat grăiesc vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un prunc nu va intra în ea.

18. Și L-a întrebat un dregător, zicînd: Bunule învățător, ce să fac ca să mostenesc viața de veci?

19. Iar Iisus i-a zis: Pentru ce Mă numești bun? Nimeni nu este bun, decît unul Dumnezeu.

20. Știi poruncile: Să nu săvîrșești adulter, să nu ucizi, să nu furi, să nu mărturisești strîmb, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta.

21. Iar el a zis: Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele.

22. Auzînd, Iisus i-a zis: Încă una îți lipsește: Vinde toate câte ai și le împarte săracilor, și vei avea comoară în ceruri; și vino de urmează Mie.

23. Iar el, auzînd acestea, s-a întristat, căci era foarte bogat.

24. Și văzîndu-l întristat, Iisus a zis: Cît de greu vor intra cei ce au averi în împărăția lui Dumnezeu!

25. Că mai lesne este a trece cămila prin urechile acului decît să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu.

(12) Mat. 23, 23. (13) Lev. 13, 13—14. 2 Paral. 36, 23. Ps. 50, 2, 18. (14) Iov 22, 29. Pild. 23, 23. Is. 40, 4; 57, 15. Sir. 1, 30. Mat. 23, 12. Luc. 14, 11. Iac. 4, 6. 1 Petr. 5, 5. (15) Is. 49, 22. Mat. 19, 13. Marc. 10, 13. (16) Mat. 18, 3; 19, 14. Marc. 10, 14. 1 Petr. 2, 2. (17—19) Is. 49, 22. Mat. 11, 25; 18, 3; 19, 16—17. Marc. 10, 15—18. (20) Ies. 20, 12—17. Deut. 5, 17. Mat. 5, 21, 27; 19, 18—19. Marc. 10, 19. Rom. 13, 9. (21—22) Mat. 19, 20—21. Marc. 10, 20—21. Luc. 12, 33. Fapt. 2, 45. 1 Tim. 6, 18—19. (23) Mat. 19, 22. Marc. 10, 22. Luc. 8, 14. (24) Pild. 11, 28. Mat. 13, 22; 19, 23. Marc. 4, 19; 10, 23. 1 Tim. 6, 9—10. (25—26)

26. Zis-au cei ce ascultau: Și cine poate să se mintuiască?

27. Iar El a zis: Cele ce sînt cu neputință la oameni sînt cu putință la Dumnezeu.

28. Iar Petru a zis: Iată, noi, lăsînd toate ale noastre, am urmat Ție.

29. Și El le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nici unul care a lăsat casă, sau femeie, sau frați, sau părinți, sau copii, pentru împărăția lui Dumnezeu.

30. Și să nu ia cu mult mai mult în vremea aceasta, iar în veacul ce va să vină, viață veșnică.

31. Și luînd la Sine pe cei doisprezece, a zis către ei: Iată ne suim la Ierusalim și se vor împlini toate cele scrise prin prooroci despre Fiul Omului.

32. Căci va fi dat păgînilor și va fi batjocorit și va fi ocărit și scuipat.

33. Și, după ce îl vor biciui, îl vor ucide; iar a treia zi va învia.

34. Și ei n-au înțeles nimic din acestea, căci cuvîntul acesta era ascuns pentru ei și nu înțelegeau cele spuse.

35. Și cînd s-a apropiat Iisus de Ierihon, un orb ședea lîngă drum, cerșînd.

36. Și, auzînd el multimea care trecea, întreba ce e aceasta.

37. Și i-au spus că trece Iisus Nazarineanul.

38. Și el a strigat, zicînd: Iisuse, Fiul lui David, fie-Ți milă de mine!

39. Și cei care mergeau înaintea îl certau ca să tacă, iar el cu mult mai mult striga: Fiule al lui David, fie-Ți milă de mine!

40. Și oprindu-Se, Iisus a poruncit să-l aducă la El; și apropiindu-se, l-a întrebat:

41. Ce vorești să-ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văd!

Mat. 19, 24—25. Marc. 10, 25—26. Luc. 6, 24. (27) Fac. 18, 14. Iov 42, 2. Ier. 32, 27. Mat. 19, 26. Marc. 10, 27. Luc. 1, 37. (28) Deut. 33, 9. Mat. 4, 20; 19, 27. Marc. 10, 28. Luc. 5, 11. (29) Deut. 33, 9. Mat. 19, 29. Marc. 10, 29. (30) Iov 42, 10. Mat. 19, 29. (31) Mat. 16, 21; 20, 18. Marc. 10, 32—33. Luc. 9, 22, 44. (32) Ps. 21, 7. Is. 53, 7. Înțel. 2, 19. Mat. 20, 18. (34) Marc. 9, 32. Luc. 2, 50; 9, 45. Ioan 10, 6; 12, 16; 18, 32. (35—39) Ps. 145, 8. Mat. 9, 27; 20, 29, 31. Marc. 10, 46—48. (40) Mat. 9, 28; 20, 32. Marc. 10, 49. (41) Mat. 9, 31; 20, 33. Marc. 10, 52.

42. Și Iisus i-a zis: Vezi! Credința ta te-a mintuit.

43. Și îndată a văzut și mergea după El, slăvind pe Dumnezeu. Și tot poporul, care văzuse, a dat laudă lui Dumnezeu.

CAP. 19

Zaheu. Pilda minelor. Intrarea în Ierusalim. Iisus deplinge Ierusalimul și alungă pe vînzătorii de la templu.

1. Și intrînd, trecea prin Ierihon, 2. Și iată un bărbat, cu numele Zaheu, și acesta era mai-marele vameșilor și era bogat.

3. Și căuta să vadă cine este Iisus, dar nu putea de mulțime, pentru că era mic de statură.

4. Și alergînd el înainte, s-a suit într-un sicomor, ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă.

5. Și cînd a sosit la locul acela, Iisus, privînd în sus, a zis către el: Zahee, coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămîn.

6. Și a coborît degrabă și L-a primit, bucurîndu-se.

7. Și văzînd, toți murmurau, zicînd că a intrat să găzduiască la un om păcătos.

8. Iar Zaheu, stînd, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Și a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mîntuire casei acesteia, căci și acesta este fiu al lui Avraam.

10. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mintuiască pe cel pierdut.

11. Și ascultînd ei acestea, Iisus, adăugînd, le-a spus o pildă, fiindcă El era aproape de Ierusalim, iar ei credeau că împărăția lui Dumnezeu se va arăta îndată.

12. Deci a zis: Un om de neam mare s-a dus într-o țară îndepărtată, ca să-și ia domnie și să se întoarcă.

(42) Luc. 16, 19. (43) Mat. 20, 34. CAP. 19. — (5) Cînt. 4, 16. (6) Ps. 118, 32. (8) Ies. 22, 1. Lev. 6, 5. Num. 5, 7. 1 Reg. 12, 3. (10) Mat. 9, 12; 10, 6; 15, 24; 18, 11. Marc. 2, 17. 1 Tim. 1, 15. (11) Fapt. 1, 6. (12) Mat. 25, 14. Marc. 13, 34. (14) Ioan 1, 11. (15) Mat. 25, 19. (16) Mat.

13. Și chemînd zece slugi ale sale, le-a dat zece mîne și a zis către ele: Neguțătoriți cu ele pînă ce voi veni!

14. Dar cetățenii lui îl urau și au trimis solie în urma lui, zicînd: Nu voim ca acesta să domnească peste noi.

15. Și cînd s-a întors el, după ce luase domnia, a zis să fie chemate slugile acelea, cărora le dăduse banii, ca să știe cine ce a neguțătorit.

16. Și a venit cea dintîi, zicînd: Doamne, mina ta a adus cîștig zece mîne.

17. Și i-a zis stăpînul: Bine slugă bună, fiindcă întru puțin ai fost credinciosă, să ai stăpînire peste zece cetăți.

18. Și a venit a doua, zicînd: Mina ta, stăpîne, a mai adus cinci mîne.

19. Iar el a zis și acestea: Să ai și tu stăpînire peste cinci cetăți.

20. A venit și cealaltă, zicînd: Doamne, iată mina ta, pe care am păstrat-o într-un ștergar,

21. Că mă temeam de tine, pentru că ești om aspru: iei ce nu ai pus și seceri ce n-ai semănat.

22. Zis-a lui stăpînul: Din cuvintele tale te voi judeca, slugă vicleană. Ai știut că eu sînt om aspru: iau ce nu am pus și secer ce nu am semănat;

23. Pentru ce deci n-ai dat banul meu schimbătorilor de bani? Și eu, venînd, l-aș fi luat cu dobîndă.

24. Și a zis celor ce stăteau de față: Luați de la el mina și dați-o celui ce are zece mîne.

25. Și ei au zis lui: Doamne, acela are zece mîne.

26. Zic vouă: Că oricui are i se va da, iar de la cel ce nu are și ceea ce are i se va lua.

27. Iar pe acei vrăjmași ai mei, care n-au voit să domnesc peste ei, aduceți-i aici și tăiați-i în fața mea.

28. Și zicînd acestea, mergea înainte, suîndu-Se la Ierusalim.

25, 20. (17) Dan. 12, 13. Mat. 25, 21. Luc. 16, 10. (18) Mat. 25, 22. (19) Mat. 25, 23. (20) Mat. 25, 24. (21) Pild. 26, 16. Mat. 25, 25. (22) Iov 15, 6. Mat. 12, 37; 25, 26. (23—26) Mat. 12, 12; 25, 27—30. Marc. 4, 25. Luc. 8, 18. (27) Mat. 22, 7, 13.

29. Iar cînd S-a apropiat de Betfaghe și de Betania, către muntele care se zice Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenici,

30. Zicînd: Mergeți în satul dinaintea voastră și, intrînd în el, veți găsi un minz legat pe care nimeni dintre oameni n-a șezut vreodată. Și, dezlegîndu-l, aduceți-l.

31. Și dacă vă va întreba cineva: Pentru ce-l dezlegați?, veți zice așa: Pentru că Domnul are trebuință de el.

32. Și, plecînd, cei trimiși au găsit precum le-a spus.

33. Pe cînd aceștia dezlegau minzul, au zis stăpînii lui către ei: De ce dezlegați minzul?

34. Iar ei au răspuns: Pentru că are trebuință de el Domnul.

35. Și l-au adus la Iisus și, aruncîndu-și hainele lor pe minz, l-au ajutat pe Iisus să urce pe el.

36. Iar pe cînd mergea El, așternau hainele lor pe cale.

37. Și apropiîndu-se de poalele Muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenicilor, bucurîndu-se, a început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuse,

38. Zicînd: Binecuvîntat este Împăratul care vine întru numele Domnului! Pace în cer și slavă întru cei de sus.

39. Dar unii farisei din mulțime au zis către El: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii.

40. Și El, răspunzînd, a zis: Zic vouă: Dacă vor tăcea aceștia, pietrele vor striga.

41. Și cînd S-a apropiat, văzînd cetatea, a plîns pentru ea, zicînd:

42. Dacă ai fi cunoscut și tu, în ziua aceasta, cele ce sînt spre pacea ta! Dar acum ascunse sînt de ochii tăi.

43. Căci vor veni zile peste tine, cînd dușmanii tăi vor săpa șanț în jurul tău și te vor împresura și te vor strîmtoara din toate părțile.

44. Și te vor face una cu pămîntul, și pe fiii tăi care sînt în tine,

(29-32) Mat. 21, 1-6. Marc. 11, 1-4. (33-34) Marc. 11, 5-6. (35) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Marc. 11, 7. Ioan 12, 14. (36) Mat. 21, 8. Marc. 11, 8. (38) Ps. 117, 26. Mat. 21, 9. Marc. 11, 9-10. Luc. 2, 14; 13, 35. Ioan 12, 13. Ef. 2, 14. (40) Avac. 2, 11. (41) 4 Reg. 8, 11. (42) Ier. 8, 7. (43) 4 Reg. 8, 11. (44) Deut. 28, 52. Iov 36, 13. Plîng. 1, 9. (45) Deut. 28, 52. Iov 36, 13. Is. 29, 3. Ier. 6, 6. Iez. 21, 22. Am. 3, 11. Mat. 22, 7. Luc. 21, 6, 20. (44) 3 Reg.

și nu vor lăsa în tine piatră pe piatră pentru că nu ai cunoscut vremea ceretării tale.

45. Și intrînd în templu, a început să scoată pe cei ce vindeau și cum-părau în el.

46. Zicîndu-le: Scris este: «Și va fi oasa Mea casă de rugăciune»; dar voi ați făcut din ea peșteră de til-hari.

47. Și era în fiecare zi în templu și învăța. Dar arhierii și cărturarii și fruntașii poporului căutau să-L piardă.

48. Și nu găseau ce să-L facă, căci tot poporul se ținea după El, ascultîndu-L.

CAP. 20

De unde a fost botezul lui Ioan? Pilda viei celei date lucrătorilor răi. Dinarul Cezarului. Învierea morților. Al cui fiu este Hristos?

1. Și într-una din zile, pe cînd Iisus învăța poporul în templu și bineves-tea, au venit arhierii și cărturarii, împreună cu bătrîinii,

2. Și, vorbind, au zis către El: Spune nouă, cu ce putere faci acestea, sau cine este Cel ce Ți-a dat această putere?

3. Iar El, răspunzînd, a zis către ei: Vă voi întreba și Eu pe voi un cuvînt, și spuneți-Mi:

4. Botezul lui Ioan era din cer sau de la oameni?

5. Și ei cugetau în sinea lor, zicînd: Dacă vom spune: Din cer, va zice: Pentru ce n-ați crezut în el?

6. Iar dacă vom zice: De la oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci este încredințat că Ioan a fost prooroc.

7. Și au răspuns că nu știu de unde.

8. Și Iisus le-a zis: Nici Eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

9. Și a început să spună către popor pilda aceasta: Un om a sădit vie și a dat-o lucrătorilor și a plecat de-parte pentru multă vreme.

9, 7. Mih. 3, 12. Mat. 24, 2. Marc. 13, 2. Luc. 21, 6. (45) Mat. 21, 12. Marc. 11, 15. Ioan 2, 14-15. (46) 3 Reg. 8, 29. Is. 56, 7. Ier. 7, 11. 1 Mac. 7, 57. Mat. 21, 13. Marc. 11, 17. (47) Mat. 21, 45. Marc. 11, 18. Ioan 7, 19. (48) Mat. 14, 5; 21, 46. Marc. 11, 18. CAP. 20. — (1-8) Mat. 14, 5; 21, 23-27. Marc. 11, 27-33. (9) Ps. 79, 8. Is. 5, 1-7. Ier. 2, 21. Mat. 21, 33. Marc. 12, 1.

10. Și la timpul potrivit, a trimis la lucrători o slugă ca să-i dea din rodul viei. Lucrătorii însă, bătînd-o, au trimis-o fără nimic.

11. Și a trimis apoi o altă slugă, dar ei, bătînd-o și pe aceea și batjorînd-o, au trimis-o fără nimic.

12. Și a trimis apoi pe a treia; iar ei, rînind-o și pe aceea, au alun-gat-o.

13. Și stăpînul viei a zis: Ce voi face? Voi trimite pe fiul meu cel iu-bit; poate se vor rușina de el.

14. Iar lucrătorii, văzîndu-l, s-au vorbit între ei, zicînd: Acesta este moștenitorul; să-l omorîm ca moște-nirea să fie a noastră.

15. Și, scoțîndu-l afară din vie, l-au ucis. Ce va face, deci, acestora, stă-pînul viei?

16. Va veni și va pierde pe lucrăto-rii aceia, iar via o va da altora. Iar ei auzînd, au zis: Să nu se întîmple!

17. El însă, privind la ei, a zis: Ce înseamnă, deci, scriptura aceasta: «Piatra pe care n-au luat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul un-ghiului»?

18. Oricine va cădea pe această piatră va fi sfărîmat, iar pe cine va cădea ea îl va zdrobi.

19. Iar cărturarii și arhierii cău-tau să pună mina pe El, în ceasul a-cela, dar s-au temut de popor. Căci ei au înțeles că Iisus spusese pilda a-ceasta pentru ei.

20. Și pîndîndu-L, l-au trimis iscoa-de, care se prefăceau că sînt drepți, ca să-L prindă în cuvînt și să-L dea stăpînirii și puterii dragătorului.

21. Și l-au întrebat, zicînd: Învă-țătorule, știm că vorbești și înveți drept și nu cauți la fața omului, ci cu adevărat înveți calea lui Dum-nezeu:

22. Se cuvine ca noi să dăm dajdie Cezarului sau nu?

23. Dar Iisus, cunoscînd viclesugul lor, a zis către ei: De ce Mă ispi-țiți?

(10-13) Os. 5, 4. Mat. 21, 34-37. Marc. 12, 2-6. (14) Ps. 2, 2, 8. Mat. 21, 38. Marc. 12, 7. Ioan 11, 53. Evr. 1, 2. (15-16) Mat. 21, 39-41. Marc. 12, 8-9. Evr. 13, 12. (17) Ps. 117, 22. Is. 28, 16. Mat. 21, 42. Marc. 12, 10. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 6. Rom. 9, 33. (18) Is. 8, 14. Dan. 2, 34-35. Zah. 12, 3. Mat. 21, 44. (19-21) Jud. 16, 2. Ier. 18, 21. Mat. 22, 15-16. Marc. 12, 12-14. (22-24) Mat. 22, 17-20. Marc. 12, 14-16. (25)

24. Arătați-Mi un dinar. Al cui chip și scriere are pe el? Iar ei au zis: Ale Cezarului.

25. Și El a zis către ei: Așadar, dați cele ce sînt ale Cezarului, Ce-zarului, și cele ce sînt ale lui Dum-nezeu, lui Dumnezeu.

26. Și nu l-au putut prinde în cu-vînt înaintea poporului și, mirîndu-se de cuvîntul Lui, au tăcut.

27. Și apropiîndu-se unii dintre sa-duchiei care zic că nu este înviere, L-au întrebat,

28. Zicînd: Învățătorule, Moise a scris pentru noi: Dacă moare fra-tele cuiva, avînd femeie, și el n-a avut copii, să ia fratele lui pe femeie și să ridice urmaș fratelui său.

29. Erau deci șapte frați. Și cel din-tîi, luîndu-și femeie, a murit fără de copii.

30. Și a luat-o al doilea, și a murit și el fără copii.

31. A luat-o și al treilea; și tot așa toți șapte n-au lăsat copii și au murit.

32. La urmă a murit și femeia.

33. Deci femeia, la înviere, a că-ruia dintre ei va fi soție, căci toți șapte au avut-o de soție?

34. Și le-a zis lor Iisus: Fiii vea-cului acestuia se însoară și se mă-rită;

35. Iar cei ce se vor învrednici să dobîndească veacul acela și învierea cea din morți, nici nu se însoară, nici nu se mărită.

36. Căci nici să moară nu mai pot, căci sînt la fel cu îngerii și sînt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii.

37. Iar că morții înviază a arătat chiar Moise la rug, cînd numește Domn pe Dumnezeul lui Avraam, și Dumnezeul lui Isaac, și Dumnezeul lui Iacov.

38. Dumnezeu deci nu este Dumne-zeu al morților, ci al viilor, căci toți trăiesc în El.

39. Iar unii dintre cărturari, răspun-zînd, au zis: Învățătorule, bine ai zis.

Mat. 17, 27; 22, 21. Marc. 12, 17. Rom. 13, 7. (27) Mat. 22, 23. Marc. 12, 18. Fapt. 23, 8. (28) Fac. 38, 8. Deut. 25, 5. Mat. 22, 24. Marc. 12, 19. (29-35) Mat. 22, 25-30. Marc. 12, 20-25. (36) Mat. 22, 30. Marc. 12, 25, 1. Ioan 3, 2. Rom. 8, 23. (37) Ies. 3, 6, 16. Mat. 22, 31-32. Marc. 12, 26. (38) Mat. 22, 32. Marc. 12, 27. Rom. 6, 10. (39-41) Mat. 22, 42, 45-46. Marc. 12, 32-35.

40. Și nu mai cutezau să-L întrebe nimic.

41. Iar El i-a întrebat: Cum se zice, dar, că Hristos este Fiul lui David?

42. Căci însuși David spune în Cartea Psalmilor: «Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea,

43. Până ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale».

44. Deci David îl numește Domn; și cum este fiu al lui?

45. Și ascultând tot poporul, a zis ucenicilor:

46. Păziți-vă de cărturari, cărora le place să se plimbe în haine lungi, care iubesc plecăciunile în piețe și scaunele cele dintii în sinagogi și locurile cele dintii la ospete,

47. Mîncînd casele văduvelor și de ochii lumii rugîndu-se îndelung; a-ceștia vor lua mai mare osîndă.

CAP. 21

Banul văduvei. Cuvîntarea lui Iisus despre dărlmarea Ierusalimului și a doua Sa venire.

1. Și privind, a văzut pe cei bo-gați, aruncînd darurile lor în vistieria templului.

2. Și a văzut și pe o văduvă săracă, aruncînd acolo doi bani.

3. Și a zis: Adevărat vă spun că această văduvă săracă a aruncat mai mult decît toți.

4. Căci toți aceștia din prisosul lor au aruncat la daruri, aceasta însă din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pen-tru viață.

5. Iar unii vorbind despre templu că este împodobit cu pietre frumoase și cu podoabe, El a zis:

6. Vor veni zile cînd, din cele ce vedeți, nu va rămîne piatră pe pia-tră care să nu se risipească.

7. Și ei L-au întrebat, zicînd: În-vățătorule, cînd oare, vor fi acestea? Și care este semnul cînd au să fie acestea?

(42) Ps. 109, 1. Mat. 22, 44. Marc. 12, 36. Fapt. 2, 34. (43-47) Mat. 22, 44-45; 23, 5, 14. Marc. 12, 36-40. Luc. 11, 43. CAP. 21. — (1) 4 Reg. 12, 9. Marc. 12, 41. (2-4) 3 Reg. 17, 2. Marc. 12, 42-44; 14, 8. 2 Cor. 8, 12. (5) Mat. 24, 1. Marc. 13, 1. (6) 3 Reg. 9, 7-8. Ier. 26, 18. Mih. 3, 12. Mat. 24, 2. Marc. 13, 2. Luc. 19, 43-44. (7) Mat. 24, 3. Marc. 13, 3-4. (8) Ier. 14, 14; 23, 21. Mat. 24, 4-5. Marc. 13, 5-6. 1 Ioan 2, 18; 4, 1. Ef. 5, 6. 2 Tes. 2, 3. (9-14) Is. 19, 2. Mat. 10, 17-18; 24, 7-9, 19. Marc.

8. Iar El a zis: Vedeți să nu fiți amăgiți, căci mulți vor veni în numele Meu, zicînd: Eu sint, și vremea s-a apropiat. Nu mergeți după ei.

9. Iar cînd veți auzi de războaie și de răzmerițe, să nu vă înspăimîntați; căci acestea trebuie să fie întii, dar sfîrșitul nu va fi curînd.

10. Atunci le-a zis: Se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție.

11. Și vor fi cutremure mari și, pe alocurea, foamete și ciumă și spaima și semne mari din cer vor fi.

12. Dar, mai înainte de toate acestea, își vor pune mîinile pe voi și vă vor prigonii, dîndu-vă în sinagogi și în temnițe, ducîndu-vă la împărați și la dregători, pentru numele Meu.

13. Și va fi vouă spre mîrturie.

14. Puneți deci în inimile voastre să nu gîndiți de mai înainte ce veți răspunde;

15. Căci Eu vă voi da gură și în-telepciune, căreia nu-i vor putea sta împotrivă, nici să-i răspundă toți po-trivnicii voștri.

16. Și veți fi dați și de părinți și de frați și de neamuri și de prieteni, și vor ucide dintre voi,

17. Și veți fi urîți de toți, pentru numele Meu.

18. Și pînă din capul vostru nu va pieri.

19. Prin răbdarea voastră veți dobîndi sufletele voastre.

20. Iar cînd veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, atunci să știți că s-a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți și cei din mijlocul lui să iasă din el și cei de prin țarinii să nu intre în el.

22. Căci acestea sînt zilele răzbu-nării, ca să se împlinescă toate cele scrise.

13, 7-11. Luc. 21, 11-12. Ioan 15, 20; 16, 2. (15) Ieș. 4, 12. Is. 54, 17. Mat. 10, 19. Marc. 13, 11. Ioan 16, 13. Fapt. 5, 39; 6, 10. (16) Plîng. 1, 20. Mih. 7, 6. Mat. 10, 21; 24, 10. Marc. 13, 12. (17) Mat. 10, 22; 24, 9, 13. Marc. 13, 13. (18) 1 Reg. 14, 45; Mat. 10, 30. Luc. 12, 7. (19) 2 Pa-ral. 15, 7. Mat. 10, 22. Evr. 10, 36. (20) Dan. 9, 27. Mat. 24, 15. Marc. 13, 14. Luc. 19, 43. (21) Mat. 24, 16. Marc. 13, 14. (22) Zah. 14, 1.

23. Dar vai celor care vor avea în pîntece și celor care vor alăpta în acele zile. Căci va fi în țară mare strîmtorare și minie împotriva acestui popor.

24. Și vor cădea de ascuțișul să-biei și vor fi duși robi la toate nea-murile, și Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, pînă ce se vor împlini vremurile neamurilor.

25. Și vor fi semne în soare, în lună și în stele, iar pe pămînt spaimă întru neamuri și nedumerire din pri-cina vuietului mării și al valurilor.

26. Iar oamenii vor muri de frică și de așteptarea celor ce au să vină pes-te lume, căci puterile cerurilor se vor clătina.

27. Și atunci vor vedea pe Fiul O-mului venind pe nori cu putere și cu slavă multă.

28. Iar cînd vor începe să fie aceș-tea, prindeți curaj și ridicați cape-tele voastre, pentru că răscumpărarea voastră se apropie.

29. Și le-a spus o pildă: Vedeți smochinul și toți copacii:

30. Cînd înfrunzesc aceștia, văzîndu-i, de la voi înșivă știți că vara este aproape.

31. Așa și voi, cînd veți vedea fă-cîndu-se acestea, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta pînă ce nu vor fi toate acestea.

33. Cerul și pămîntul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece.

34. Luați seama la voi înșivă, să nu se îngreuleze inimile voastre de mîncare și de băutură și de grijile vieții, și ziua aceea să vină peste voi fără de veste,

35. Ca o cursă; căci va veni peste toți cei ce locuiesc pe fața întregu-lui pămînt.

(23) Mat. 24, 19. Marc. 13, 17. Luc. 23, 29. (25) Is. 13, 10. Iez. 32, 7. Am. 5, 20; 8, 9. Ioil 2, 10; 3, 4; 4, 15. Sof. 1, 15. Mat. 24, 29. Marc. 13, 24. 2 Petr. 3, 10. (26) Iez. 38, 19. Mat. 24, 29. Marc. 13, 25. Luc. 12, 40. (27) Dan. 7, 10, 13. Mat. 16, 27. Marc. 13, 26. Fapt. 1, 11. Apoc. 1, 7; 14, 14. (28) Is. 11, 11-12. Rom. 8, 23. (29-32) Cint. 2, 13. Mat. 24, 32-34. Marc. 13, 28-30. (33) Ps. 101, 27; 118, 152. Is. 40, 8; 51, 6. Mat. 5, 18; 24, 35. Marc. 13, 31. Luc. 16, 17. (34) Mat. 24, 42; 25, 13. Marc. 13, 33. Luc. 12, 40. 1 Petr. 4,

36. Privegheați dar în toată vremea rugîndu-vă, ca să vă întăriți să scă-pați de toate acestea care au să vină și să stați înaintea Fiului Omului.

37. Și ziua era în templu și învăța, iar noaptea, ieșind, o petrecea pe muntele ce se cheamă al Măslinilor.

38. Și tot poporul venea dis-de-di-minează la El în templu, ca să-L as-culte.

CAP. 22

Iisus vîndut de Iuda. Cina cea de tai-nă. Despre înțietate. Suferințele din grădina Ghetsimani. Prinderea și adu-cerea la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

1. Și se apropia sărbătoarea Azi-melor, care se cheama Paști.

2. Și arhierii și cărturarii căutau cum să-L omoare; căci se temeau de popor.

3. Și a intrat satana în Iuda, cel numit Iscarioteanul, care era din nu-mărul celor doisprezece.

4. Și, ducîndu-se, el a vorbit cu arhierii și cu căpeteniile oastei, cum să-L dea în mîinile lor.

5. Și ei s-au bucurat și s-au învoit să-i dea bani.

6. Și el a primit și căuta prilej să-L dea lor, fără știrea mulțimii.

7. Și a sosit ziua Azimelor, în care trebuia să se jertfească Paștile.

8. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, zicînd: Mergeți și ne pregătiți Paș-tile, ca să mîncăm.

9. Iar ei l-au zis: Unde voiești să pregătim?

10. Iar El le-a zis: Iată, cînd veți intra în cetate, vă va întîmpina un om ducînd un urciur cu apă; mergeți după el în casa în care va intra,

11. Și spuneți stăpînului casei: În-vățătorul îți zice: Unde este încă-perea în care să mîncînc Paștile cu ucenicii Mei?

7. Rom. 13, 11, 13. Gal. 5, 21. Ef. 5, 18. 1 Tes. 5, 6. (35) Eccl. 9, 2. Is. 24, 17. 2 Petr. 3, 10. 1 Tes. 5, 3. Apoc. 3, 3. (36) Înțel. 5, 1. Mat. 24, 42; 25, 13. Marc. 13, 33. Luc. 18, 1. (37) Sir. 6, 37. Luc. 22, 39. Ioan 8, 1-2. CAP. 22. — (1) Ieș. 12, 15. Mat. 26, 2. Marc. 11, 1; 14, 1. Ioan 13, 1. (2) 3 Reg. 18, 17. Ps. 2, 1. Mat. 26, 3. Marc. 14, 1. Ioan 11, 47. Fapt. 4, 27. (3-4) Mat. 26, 14-15. Marc. 14, 2-10. Ioan 13, 2, 27. (5) Zah. 11, 12. Mat. 26, 15. Marc. 14, 11. (6) Mat. 26, 16. Marc. 14, 11. (7) Deut. 16, 1. Mat. 26, 17. Marc. 14, 12.

12. Și acela vă va arăta un foisor mare, asternut; acolo să pregătiți.

13. Iar, ei, ducându-se, au aflat precum le spusese și au pregătit Paștile.

14. Și când a fost ceasul, S-a așezat la masă, și apostolii împreună cu El.

15. Și a zis către ei: Cu dor am dorit să măninc cu voi acest Paști, mai înainte de patima Mea.

16. Căci zic vouă că de acum nu-l voi mai mânca, până când nu va fi desăvârșit în împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțumind, a zis: Luați acesta și împărțiți-l între voi;

18. Că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul viței, până ce nu va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luând plina, mulțumind, a frânt și le-a dat lor, zicând: Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceți spre pomenirea Mea.

20. Asemenea și paharul, după ce au cinat, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sîngele Meu, care se varsă pentru voi.

21. Dar iată, mîna celui ce Mă vinde este cu Mine la masă.

22. Și Fiul Omului merge precum a fost orînduit, dar vai omului aceleia prin care este vîndut!

23. Iar ei au început să se întrebe, unul pe altul, cine dintre ei ar fi acela, care avea să facă aceasta?

24. Și s-a iscat între ei și neînțelegere: cine dintre ei se pare că e mai mare?

25. Iar El le-a zis: Regii neamurilor domnesc peste ele și cei ce le stăpînesc se numesc binefăcători.

26. Dar între voi să nu fie astfel, ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai tînăr, și căpetenia ca acela care slujește.

27. Căci cine este mai mare: cel care stă la masă, sau cel care slujește? Oare, nu cel ce stă la masă? Iar Eu, în mijlocul vostru, sînt ca unul ce slujește.

(9-14) Mat. 26, 17-20. Marc. 14, 12-18. Luc. 19, 32. Ioan 13, 12. (16) Fapt. 10, 41. (17-20) Mat. 26, 26-29. Marc. 14, 22-25. 1 Cor. 10, 16; 11, 21, 23. (21) Ps. 40, 9. Mat. 26, 21-23. Marc. 14, 18. Ioan 13, 18-26. (22-27) Mat. 18, 1; 26, 24-28. Marc. 9, 33-35; 10, 41-45; 14, 19-21. Luc. 9, 46-48; 12, 37. Ioan 13, 4. 22-23. Fapt. 2, 23; 4, 28. Filip. 2, 7. (28) Luc. 18, 28. (29) Iez. 16, 13. (30) Mat. 19, 28. 1 Cor. 6, 2.

28. Și voi sînteți aceia care ați rămas cu Mine în încercările Mele.

29. Și Eu vă rînduiesc vouă împărăție, precum Mi-a rînduit Mie Tatăl Meu.

30. Ca să mâncați și să beți la masa Mea, în împărăția Mea și să ședeți pe tronuri, judecînd cele douăsprezece semînții ale lui Israel.

31. Și a zis Domnul: Simone, Simone, iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grîu;

32. Iar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară credința ta. Și tu, oarecînd, întorcîndu-te, întărește pe frații tăi.

33. Iar el I-a zis: Doamne, cu Tine sînt gata să merg și în temniță și la moarte.

34. Iar Iisus i-a zis: Zic ție, Petre, nu va cînta astăzi cocoșul, pînă ce de trei ori te vei lepăda de Mine, că nu Mă cunoști.

35. Și le-a zis: Cînd v-am trimis pe voi fără pungă, fără traistă și fără încălțăminte, ați avut lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic.

36. Și El le-a zis: Acum însă cel ce are pungă să o ia, tot așa și traista, și cel ce nu are sabie să-și vîndă haina și să-și cumpere.

37. Căci vă spun că trebuie să se îplinească întru Mine Scriptura aceasta: «Și cu cei fără de lege s-a socotit», căci cele despre Mine au ajuns la sfîrșit.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Zis-a lor: Sînt de ajuns.

39. Și, ieșind, s-a dus după obicei în Muntele Măslinilor, și ucenicii L-au urmat.

40. Și cînd a sosit în acest loc, le-a zis: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41. Și El S-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră, și ingenunchind, Se ruga.

42. Zicînd: Părinte, de voiești, treacă de la Mine acest pahar. Dar nu voia Mea, ci voia Ta să se facă.

Apoc. 3, 21; 20, 4. (31) 1 Petr. 5, 8. 2 Cor. 2, 11. (32) Mat. 16, 18. Ioan 17, 15. (33-34) Mat. 26, 34-35. Marc. 14, 30-31. Ioan 13, 37-38. (35) Ps. 83, 12. Mat. 10, 9. Marc. 6, 8. Luc. 9, 3; 10, 4. (37) Is. 53, 12. Marc. 15, 28. (39-42) Mat. 6, 13; 26, 30, 36-41. Marc. 14, 26, 32-38. Luc. 21, 37; 22, 46. Ioan 5, 30; 6, 38; 18, 1.

43. Iar un înger din cer s-a arătat Lui și-L întărea.

44. Iar El, fiind în chin de moarte, mai stăruitor Se ruga. Și sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sînge care picurau pe pămînt.

45. Și, ridicîndu-Se din rugăciune, a venit la ucenicii Lui și i-a aflat adormiți de intristare.

46. Și le-a zis: De ce dormiți? Sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47. Și vorbind El, iată o mulțime și cel ce se numea Iuda, unul dintre cei doisprezece, venea în fruntea lor. Și el s-a apropiat de Iisus, ca să-L sărute.

48. Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu sărutarea vinzi pe Fiul Omului?

49. Iar cei din preajma Lui, văzînd ce avea să se întîmple, au zis: Doamne, dacă vom lovi cu sabia?

50. Și unul dintre ei a lovit pe sluga arhierelui și i-a tăiat urechea dreaptă.

51. Dar Iisus, răspunzînd, a zis: Lăsați, pînă aici. Și atingîndu-Se de urechea lui L-a vindecat.

52. Și către arhierii, către căpeteniile templului și către bătrînii care veniseră asupra Lui, Iisus a zis: Ca la un tilhar ați ieșit, cu săbii și cu toiege.

53. În toate zilele fiind cu voi în templu, n-ați întins mîinile asupra Mea. Dar aceasta este ceasul vostru și stăpînirea întinericului.

54. Și, prinzîndu-L, L-au dus și L-au băgat în casa arhierelui. Iar Petru îl urma de departe.

55. Și, aprinzînd ei foc în mijlocul curții și șezînd împreună, a șezut și Petru în mijlocul lor.

56. Și o slujnică, văzîndu-l șezînd la foc, și uitîndu-se bine la el, a zis: Și acesta era cu El.

57. Iar el s-a lepădat, zicînd: Femeie, nu-L cunosc.

58. Și după puțin timp, văzîndu-l un altul, i-a zis: Și tu ești dintre ei. Petru însă a zis: Omule, nu sînt.

(44) Plîng. 1, 12. Evr. 5, 7. (45) Mat. 26, 40. Marc. 14, 37. (46) Mat. 26, 41. Marc. 14, 38. Luc. 22, 40. (47) Mat. 26, 47-48. Marc. 14, 43-44. Ioan 18, 3. (50-61) Mat. 26, 34, 51-75. Marc. 14, 30, 47-72. Ioan 13, 38; 18, 10-26. (62) Mat. 26, 75. Marc. 14, 72. (63) Ps. 21, 7. Is. 50, 6. Mat. 26, 67. Marc. 14, 65. (64) Mat. 26,

59. Iar cînd a trecut ca un ceas, un altul susținea zicînd: Cu adevărat și acesta era cu El, căci este galileian.

60. Și Petru a zis: Omule, nu știu ce spui. Și îndată, încă vorbind el, a cîntat cocoșul.

61. Și întorcîndu-Se, Domnul a privit spre Petru; și Petru și-a adus aminte de cuvîntul Domnului, cum îi zisese că, mai înainte de a cînta cocoșul astăzi, tu te vei lepăda de Mine de trei ori.

62. Și ieșind afară, Petru a plîns cu amar.

63. Iar bărbații care îl păzeau pe Iisus, îl batjocureau, bătîndu-L.

64. Și acoperindu-l fața, îl întrebau, zicînd: Proorocește cine este cel ce Te-a lovit?

65. Și hulindu-L, multe altele spuneau împotriva Lui.

66. Și cînd s-a făcut ziuă, s-au adunat bătrînii poporului, arhierii și cărturarii și L-au dus pe El în sine-driul lor.

67. Zicînd: Spune nouă dacă ești Tu Hristosul. Și El le-a zis: Dacă vă voi spune, nu veți crede;

68. Iar dacă vă voi întreba, nu-Mi veți răspunde.

69. De acum însă Fiul Omului va șede de-a dreapta puterii lui Dumnezeu.

70. Iar ei au zis toți: Așadar, Tu ești Fiul lui Dumnezeu? Și El a zis către ei: Voi ziceți că Eu sînt.

71. Și ei au zis: Ce ne mai trebuie mărturii, căci noi înșine am auzit din gura Lui?

CAP. 23

Iisus înaintea lui Irod, Judecata, răstignirea, moartea și îngroparea.

1. Și sculîndu-se toată mulțimea acestora, L-au dus înaintea lui Pilat.

2. Și au început să-L pîrască, zicînd: Pe Acesta L-am găsit răzvrătînd neamul nostru și împiedicînd să dăm dajdie Cezarului și zicînd că El este Hristos, rege

67-68. Marc. 14, 62. (66) Ps. 2, 1. Mat. 27, 1-2. Marc. 15, 1. Ioan 18, 28. Fapt. 4, 26. (67-71) Ps. 109, 1. Dan. 7, 13. Mat. 26, 63-65. Marc. 14, 61-64. Ioan 6, 62. CAP. 23. — (1) Mat. 27, 2. Marc. 15, 1. Ioan 18, 28. (2) Ier. 38, 4. Mat. 17, 25; 22, 21. Marc. 12, 17. Ioan 19, 12.

3. Iar Pilat L-a întrebat, zicînd : Tu ești regele iudeilor ? Iar El, răspunzînd, a zis : Tu zici.

4. Și Pilat a zis către arhieriei și către mulțimi : Nu găsesc nici o vină în Omul acesta.

5. Dar ei stăruiau, zicînd că întărită poporul, învălînd prin toată Iudeea, începînd din Galileea pînă aici.

6. Și Pilat auzînd, a întrebat dacă omul este galileian.

7. Și aflînd că este de sub stăpînirea lui Irod, L-a trimis la Irod, care era și el în Ierusalim în acele zile.

8. Iar Irod, văzînd pe Iisus, s-a bucurat foarte, că de multă vreme dorea să-L cunoască pentru că auzise despre El, și nădăjduia să vadă vreo minune săvîrșită de El.

9. Și L-a întrebat Irod multe lucruri, dar El nu i-a răspuns nimic.

10. Și arhieriei și cărturarilor erau de față, învinuindu-L foarte tare.

11. Iar Irod, împreună cu ostașii săi, batjocorindu-L și luîndu-L în ris, L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare și L-a trimis iarăși la Pilat.

12. Și în ziua aceea, Irod și Pilat s-au făcut prieteni unul cu altul, căci mai înainte erau în dușmănie între ei.

13. Iar Pilat, chemînd arhieriei și căpeteniile și poporul,

14. A zis către ei : Ați adus la mine pe Omul acesta, ca pe un răzvrătit al poporului ; dar iată eu, cercetîndu-L în fața voastră, nici o vină n-am găsit în acest Om, din cele ce aduceți împotriva Lui.

15. Și nici Irod n-a găsit, căci L-a trimis iarăși la noi. Și iată, El n-a săvîrșit nimic vrednic de moarte.

16. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera.

17. Și trebuia, la praznic, să le elibereze un vinovat.

18. Dar ei, cu toții, au strigat, zicînd : Ia-L pe Acesta și eliberează-ne pe Baraba,

19. Care era aruncat în temniță pentru o răscoală făcută în cetate și pentru omor.

20. Și iarăși le-a vorbit Pilat, voînd să le elibereze pe Iisus.

21. Dar ei strigau, zicînd : Răstignește-L ! Răstignește-L !

22. Iar el a zis a treia oară către ei : Ce rău-a săvîrșit Acesta ? Nici o vină de moarte nu am aflat întru El. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera.

23. Dar ei stăruiau, cerînd cu strigăte mari ca El să fie răstignit, și strigătele lor au biruit.

24. Deci Pilat a hotărît să se împlinească cererea lor.

25. Și le-a eliberat pe cel aruncat în temniță pentru răscoală și ucidere, pe care îl cereau ei, iar pe Iisus L-a dat în voia lor.

26. Și pe cînd Îl duceau, oprînd pe un oarecare Simon Cirineul, care venea din țarină, i-au pus crucea, ca s-o ducă în urma lui Iisus.

27. Iar după El venea multime multă de popor și de femei, care se băteau în piept și Îl plîngeau.

28. Și întorcîndu-Se către ele, Iisus le-a zis : Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plîngeți pe Mine, ci pe voi plîngeți-vă și pe copiii voștri.

29. Căci iată, vin zile în care vor zice : Ferice sint cele sterpe și pînțele care n-au născut și sinii care n-au alăptat !

30. Atunci vor începe să spună munților : Cădeți peste noi ; și dealurilor : Acoperiți-ne.

31. Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi ?

32. Și erau duși și alții, doi făcători de rele, ca să-i omoare împreună cu El.

33. Și cînd au ajuns la locul ce se cheamă al Căpătîinii, L-au răstignit acolo pe El și pe făcătorii de rele, unul de-a dreapta și altul de-a stînga.

34. Iar Iisus zicea : Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac. Și împărțînd hainele Lui, au aruncat sorți.

35. Și sta poporul privind, iar căpeteniile își băteau joc de El, zicînd : Pe alții i-a mintuit ; să Se mintuiască și pe Sine Însuși, dacă El este Hristosul, alesul lui Dumnezeu.

36. Și Îl luau în ris și ostașii care se apropiu, aducîndu-I oțet,

37. Și zicînd : Dacă Tu ești regele iudeilor, mîntuiește-Te pe Tine Însuși !

38. Și deasupra Lui era scris cu litere grecești, latinești și evreiești : Acesta este regele iudeilor.

39. Iar unul dintre făcătorii de rele răstigniți, Îl hulea zicînd : Nu ești Tu Hristosul ? Mîntuiește-Te pe Tine Însuși și pe noi.

40. Și celălalt, răspunzînd, îl certa, zicînd : Nu te temi tu de Dumnezeu, că ești în aceeași osîndă ?

41. Și noi pe drept, căci noi primim cele cuvenite după faptele noastre ; Acesta însă n-a făcut nici un rău.

42. Și zicea lui Iisus : Pomenește-mă, Doamne, cînd vei veni în împărăția Ta.

43. Și Iisus i-a zis : Adevărat grăiesc ție, astăzi vei fi cu Mine în rai.

44. Și era acum ca la ceasul al șaselea și întuneric s-a făcut peste tot pămîntul pînă la ceasul al nouălea.

45. Cînd soarele s-a întunecat ; iar catapeteasma templului s-a sfîșiat pe mijloc.

46. Și Iisus, strigînd cu glas tare, a zis : Părinte, în mîinile Tale încredințez duhul Meu. Și aceasta zicînd, Și-a dat duhul.

47. Iar sutașul, văzînd cele ce s-au făcut, a slăvit pe Dumnezeu, zicînd : Cu adevărat, Omul Acesta drept a fost.

48. Și toate mulțimile care veniseră la această priverște, văzînd cele înîmplăte, se întorceau bătîndu-și pieptul.

49. Și toți cunoscuții Lui, și femeile care Îl însoțiseră din Galileea, stăteau departe, privind acestea.

50. Și iată un bărbat cu numele Iosif, sfetnic fiind, bărbat bun și drept,

51. — Acesta nu se învoise cu sfatul și cu fapta lor. El era din Arimateea, cetate a iudeilor, așteptînd împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta, venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus.

53. Și coborîndu-L, L-a înfășurat în giulgiu de în și L-a pus într-un mormînt săpat în piatră, în care nimeni, niciodată, nu mai fusese pus.

54. Și ziua aceea era vineri, și se lumina spre sîmbătă.

55. Și urmîndu-L femeile, care veniseră cu El din Galileea, au privit mormîntul și cum a fost pus trupul Lui.

56. Și, întorcîndu-se, au pregătit miresme și miruri ; iar sîmbătă s-au odihnit, după Lege.

CAP. 24

Învierea Domnului. El Se arată ucenicilor care mergeau la Emaus și apoi apostolilor. Înălțarea la cer.

1. Iar în prima zi de după sîmbătă (duminică), foarte de dimineață, au venit ele la mormînt, aducînd miresmele pe care le pregătiseră.

2. Și au găsit piatra răsturnată de pe mormînt.

3. Și intrînd, nu au găsit trupul Domnului Iisus.

4. Și fiind ele încă nedumerite de aceasta, iată doi bărbați au stat înaintea lor, în veșminte strălucitoare.

5. Și înfricoșîndu-se ele și plecîndu-și fețele la pămînt, au zis aceia către ele : De ce căutați pe Cel viu între cei morți ?

6. Nu este aici, ci S-a sculat. Aduceți-vă aminte cum v-a vorbit, fiind încă în Galileea,

7. Zicînd că Fiul Omului trebuie să fie dat în mîinile oamenilor păcătoși și să fie răstignit, iar a treia zi să învieze.

(3) Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Ioan 18, 33. 1 Tim. 6, 13. Apoc. 1, 5. (4) 1 Petr. 2, 22. (5) Am. 7, 10. (7) Ps. 34, 7. Luc. 31, 1. (8) Mat. 14, 1. Marc. 6, 14. Luc. 9, 9. (9) Mat. 27, 12 ; (11) Is. 53, 3. (12) Fapt. 4, 27. (14) Mat. 27, 23. Marc. 15, 14. Luc. 23, 1-4. Ioan 18, 38 ; 19, 4. (17) Mat. 27, 15. Marc. 15, 6. Ioan 18, 39. (18) Mat. 27, 20. Marc. 15, 11. Ioan 18, 40. Fapt. 9, 14. (19-25) Mat. 27,

16-27. Marc. 15, 7-15. Ioan 19, 1-16. (26) Mat. 27, 32. Marc. 15, 21. (29) Is. 54, 1. Os. 9, 14. Întel. 3, 13. Mat. 24, 19. Marc. 13, 17. Luc. 21, 23. (30) Is. 2, 19. Ios. 10, 8. Apoc. 6, 16 ; 9, 6. (31) Pild. 11, 31. Iez. 20, 17 ; 21, 3-4. (32) Is. 2, 19 ; 53, 12. Mat. 27, 38. Marc. 15, 27. Ioan 19, 18. (33) Mat. 27, 33. Marc. 15, 22. Ioan 19, 17.

(34) Ps. 21, 20. Mat. 5, 44 ; 27, 35. Marc. 15, 24. Ioan 19, 23. Fapt. 3, 17 ; 7, 60. (35-38) Ps. 21, 19 ; 34, 13. Mat. 27, 34-42. Marc. 15, 22-32. Ioan 19, 19-30. 1 Cor. 4, 12. (39) Mat. 27, 44. Marc. 15, 32. (42) Fac. 40, 14. (43) Mat. 16, 28. (44) Am. 8, 9. Mat. 27, 45. Marc. 15, 33. (45-52) Ps. 30, 5 ; 37, 11-13 ; 68, 24. Mat. 27, 50-58. Marc. 15, 37-43.

Luc. 8, 2. Ioan 19, 25, 30-31. (53-55) Mat. 27, 54-61. Marc. 15, 46-47. (56) Ies. 20, 10. Mat. 28, 1. Marc. 16, 1. CAP. 8. — (1-2) Mat. 28, 1-2. Marc. 16, 1-4. Luc. 23, 56. Ioan 20, 1. (3) Marc. 16, 5. Luc. 24, 23. (4) Mat. 28, 2-3. Marc. 16, 5. Ioan 20, 12. Fapt. 1, 10. (5-9) Mat. 16, 21 ; 17, 22 ; 28, 5-8. Marc. 8, 31 ; 9, 31 ; 16, 6-8. Luc. 9, 22, 44.

8. Și ele și-au adus aminte de cuvintele Lui.

9. Și întorcându-se de la mormînt, au vestit toate acestea celor unsprezece și tuturor celorlalți.

10. Iar ele erau: Maria Magdalena și Ioana și Maria lui Iacov și celelalte împreună cu ele, care ziceau către apostoli acestea.

11. Și cuvintele acestea au părut înaintea lor ca o aiurare și nu le-au crezut.

12. Și Petru, sculîndu-se, a alergat la mormînt și, plecîndu-se, a văzut giulgiurile singure zăcînd. Și a plecat, mirîndu-se în sine de ceea ce se întîmplase.

13. Și iată, doi dintre ei mergeau în aceeași zi la un sat care era departe de Ierusalim, ca la șaizeci de stadii, al cărui nume era Emaus.

14. Și aceia vorbeau între ei despre toate întîmplările acestea.

15. Și pe cînd vorbeau și se întrebau între ei, și Iisus însuși, apropiindu-Se, mergea împreună cu ei.

16. Dar ochii lor erau ținuți ca să nu-L cunoască.

17. Și El a zis către ei: Ce sint cuvintele acestea pe care le schimbați unul cu altul în drumul vostru? Iar ei s-au oprit, cuprinși de intristare.

18. Răspunzînd, unul cu numele Cleopa a zis către El: Tu singur ești străin în Ierusalim și nu știi cele ce s-au întîmplat în el zilele acestea?

19. El le-a zis: Care? Iar ei l-au răspuns: Cele despre Iisus Nazarineanul, Care era proroc puternic în faptă și în cuvînt înaintea lui Dumnezeu și a întregului popor.

20. Cum L-au osîndit la moarte și L-au răstignit arhieriei și mai-marii noștri;

21. Iar noi nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; și, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de cînd s-au petrecut acestea.

22. Dar și niște femei de ale noastre ne-au spăimîntat ducîndu-se dedimineață la mormînt,

23. Și, negăsînd trupul Lui, au venit zicînd că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că El este viu.

24. Iar unii dintre noi s-au dus la mormînt și au găsit așa precum spusese femeile, dar pe El nu L-au văzut.

25. Și El a zis către ei: O, nepri-cepuților și zăbavnici cu inima ca să credeți toate cîte au spus proorocii!

26. Nu trebuia, oare, ca Hristos să pătîmească acestea și să intre în slava Sa?

27. Și începînd de la Moise și de la toți proorocii, le-a tilcuit lor, din toate Scripturile cele despre El.

28. Și s-au apropiat de satul unde se duceau, iar El se făcea că merge mai departe.

29. Dar ei îl rugau stăruitor, zicînd: Rămii cu noi că este seară și s-a plecat ziua. Și a intrat să rămînă cu ei.

30. Și, cînd a stat împreună cu ei la masă, luînd El pîinea, a binecuvîntat și, frîngînd, le-a dat lor.

31. Și s-au deschis ochii lor și L-au cunoscut; și El S-a făcut nevăzut de ei.

32. Și au zis unul către altul: Oare, nu ardea în noi inima noastră, cînd ne vorbea pe cale și cînd ne tilcuia Scripturile?

33. Și, în ceasul acela sculîndu-se, s-au întors la Ierusalim și au găsit adunați pe cei unsprezece și pe cei ce erau împreună cu ei,

34. Care ziceau că a înviat cu adevărat Domnul și S-a arătat lui Simon.

35. Și ei au istorisit cele petrecute pe cale și cum a fost cunoscut de ei la frîngerea pîinii.

36. Și pe cînd vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă.

37. Iar ei, înspăimîntîndu-se și înfri-coșîndu-se, credeau că văd duh.

38. Și Iisus le-a zis: De ce sințeți tulburați și pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră?

39. vedeți mîinile Mele și picioarele Mele, că Eu însumi sint; pipăiți-Mă și vedeți, că duhul nu are carne și oase, precum Mă vedeți pe Mine că am.

40. Și zicînd acestea, le-a arătat mîinile și picioarele Sale.

41. Iar ei încă necrezînd de bucurie și minunîndu-se, El le-a zis: Aveți aici ceva de mîncare?

42. Iar ei i-au dat o bucată de pește fript și dintr-un fagure de miere.

43. Și luînd, a mîncat înaintea lor.

44. Și le-a zis: Acestea sint cuvintele pe care le-am grăit către voi, fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scri-

se despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci și în psalmi.

45. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile.

46. Și le-a spus că așa este scris și așa trebuie să pătîmească Hristos și să învieze din morți a treia zi.

47. Și să se propovăduiască în numele Său pocăința spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începînd de la Ierusalim.

48. Voi sințeți martorii acestora.

49. Și iată, Eu trimit peste voi făgăduința Tatălui Meu; voi însă ședeți în cetate, pînă ce vă veți îmbrăca cu putere de sus.

50. Și i-a dus afară pînă spre Betania și, ridicîndu-Și mîinile, i-a binecuvîntat.

51. Și pe cînd îi binecuvînta, S-a despărțit de ei și S-a înălțat la cer.

52. Iar ei, închinîndu-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare.

53. Și erau în toată vremea în templu, lăudînd și binecuvîntînd pe Dumnezeu. Amin

(36) Marc. 16, 14. Ioan 20, 19. Fapt. 13, 31. 1 Cor. 15, 5. (37) Marc. 6, 49. (39) Ioan 20, 20, 27. (41) Marc. 16, 14. Ioan 21, 5. (42) Ioan 21, 10. (44) Mat. 16, 12; 17, 22; 20, 18. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22; 18, 31; 24, 6. (45) Luc. 24, 27. Ioan 5, 39. (46) Is.

53, 3-4, 7. Luc. 24, 26-27. (47) Mat. 28, 19. Fapt. 13, 38; 20, 21. (48) Rut 4, 11. Ioan 15, 27. Fapt. 1, 8. (49) Ioan 14, 16; 15, 26. Fapt. 1, 4, 8; (51) Marc. 16, 19. Ioan 20, 17. Fapt. 1, 9-10. (52) Mat. 28, 17. Ioan 16, 22. (53) Fapt. 2, 46.

Ioan 2, 22. (10-12) Marc. 16, 10-11. Luc. 24, 25. Ioan 20, 3, 6, 18. (13) Marc. 16, 12. (15) Mat. 18, 20. Luc. 24, 36. (16) Ioan 20, 14; 21, 4. (19) Mat. 21, 11. Luc. 7, 16. Ioan 3, 2; 4, 19; 6, 14; 9, 17. Fapt. 2, 22; 7, 22. (20) Fapt. 13, 27. (21) Luc. 1, 68; 2, 25, 38. Fapt. 1, 6; 26, 6, 16. (22) Mat. 28, 8. Marc. 16, 10. Luc. 24, 9. Ioan 20, 18. (25) Gal. 3, 1. (26) Is. 50, 6. Mih. 2, 13. Luc.

24, 46. Fapt. 17, 3. 1 Petr. 1, 11. Evr. 2, 10. (27) Fac. 3, 15; 22, 18; 26, 4; 49, 10. Num. 21, 9. Iov 19, 25. Ps. 15, 8-10; 21, 7; 68, 12, 24. Is. 40, 10; 43, 24; 50, 6; 53, 3, 7. Ier. 23, 5; 33, 15. Iez. 34, 23; 37, 24. Dan. 9, 24. Mih. 7, 20. Luc. 24, 45. (28) Fac. 32, 26; 42, 7. Marc. 6, 48. (29) Jud. 19, 9. (30) 1 Reg. 9, 13. Fapt. 10, 41. (32) Ier. 20, 9; 23, 29.

SFÎNTA EVANGHELIE DUPĂ IOAN

CAP. 1

Dumnezeu-Cuvîntul S-a făcut trup. Mărturia lui Ioan Botezătorul despre Mielul lui Dumnezeu. Cei dintîi ucenici ai lui Iisus.

1. La început era Cuvîntul și Cuvîntul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvîntul.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

3. Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut.

4. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor.

5. Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o.

6. Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți să creadă prin el.

8. Nu era el Lumina ci ca să mărturisească despre Lumină.

9. Cuvîntul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul, care vine în lume.

10. În lume era și lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut.

11. Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit.

12. Și celor cîți L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu,

13. Care nu din sînge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut.

14. Și Cuvîntul S-a făcut trup și S-a sălășluit între noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr.

15. Ioan mărturisea despre El și striga, zicînd: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era.

16. Și din plinătatea Lui noi toți am luat, și har peste har.

17. Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul și adevărul au venit prin Iisus Hristos.

18. Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unui-Născut, Care este în sinul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut.

19. Și aceasta este mărturia lui Ioan, cînd au trimis la El iudei din Ierusalim, preoți și leviți, ca să-l întrebe: Cine ești tu?

20. Și el a mărturisit și n-a tăgăduit; și a mărturisit: Nu sînt eu Hristosul.

21. Și ei l-au întrebat: Dar cine ești? Ești Ilie? Zis-a el: Nu sînt. Ești tu Proorocul? Și a răspuns: Nu.

22. Deci i-au zis: Cine ești? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine însuși?

CAP. 1. — (1) Pild. 8, 22—25. Ioan 8, 58; 17, 5. 1 Ioan 1, 1—2. Col. 1, 17. Apoc. 19, 13. (2) Is. 48, 16. (3) Fac. 1, 1, 3. Ps. 32, 6. Plîng. 3, 38. Întel. 9, 1, 9. Ioan 1, 10. Ef. 3, 9. Col. 1, 16. Evr. 1, 2; 2, 10. Apoc. 4, 11. (4) 3 Reg. 23, 4. Ioan 1, 9; 5, 26; 8, 12; 9, 5; 12, 35. 1 Ioan 5, 11. (5) Întel. 5, 6. Ioan 3, 19; 8, 12; 9, 5; 12, 46. (6) Mal. 3, 1. Mat. 3, 1; 11, 10. Marc. 1, 2. Luc. 3, 2. (7) Lev. 24, 4. Fapt. 19, 4. (9) Is. 4, 2; 49, 6; 60, 1. Ioan 1, 4; 3, 19; 8, 12; 9, 5; 12, 46. 1 Ioan 2, 8. (10) Pild. 8, 31. Bar. 3, 38. Ioan 1, 3. (11) Mat. 15, 24. Luc. 19, 14. Ioan 5, 40. (12) Deut. 7, 6. Is.

56, 5. Rom. 8, 15. 1 Ioan 3, 1. Gal. 3, 26. (13) Ioan 3, 3. 5. Iac. 1, 18. 1 Petr. 1, 23. 1 Ioan 5, 4. (14) Ps. 88, 2—3. Is. 7, 14; 35, 2; 40, 5; 60, 1. Mat. 1, 16; 17, 2. Luc. 1, 35. 2 Petr. 1, 17. 1 Ioan 1, 1. 2 Cor. 3, 9. Col. 2, 3, 9. 1 Tim. 3, 16. Evr. 2, 11, 14. (15) Mat. 3, 11. Marc. 1, 7. Luc. 3, 16. Ioan 1, 27, 30; 8, 58. (16) Rom. 5, 15. 2 Cor. 8, 9. Ef. 1, 6; 3, 19. Col. 1, 19; 2, 9—10. (17) Ies. 20, 1. Rom. 3, 24; 5, 21; 6, 14. Evr. 7, 19. (18) Ies. 33, 20. Deut. 4, 12. Mat. 11, 27. Luc. 10, 22. Ioan 6, 46. 1 Ioan 4, 12. 1 Tim. 6, 16. (19) Ioan 5, 33. (20) Luc. 3, 15. Ioan 3, 28. Fapt. 13, 25. (21) Mal. 3, 23. Mat. 17, 10.

23. El a zis: Eu sînt glasul celui ce strigă în pustie: «Îndreptați calea Domnului», precum a zis Isaia proorocul.

24. Și trimișii erau dintre farisei.

25. Și l-au întrebat și i-au zis: De ce botezi deci, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ilie, nici Proorocul?

26. Ioan le-a răspuns, zicînd: Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru Se află Acela pe Care voi nu-L știți.

27. Cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost și Căruia eu nu sînt vrednic să-L dezleg cureaua încălțămîntei.

28. Acestea se petreceau în Betabara, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

29. A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el și a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii.

30. Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era,

31. Și eu nu-L știu; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezînd cu apă.

32. Și a mărturisit Ioan zicînd: Am văzut Duhul coborîndu-Se, din cer, ca un porumbel și a rămas peste El.

33. Și eu nu-L cunoșteam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste Care vei vedea Duhul coborîndu-Se și rămînînd peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfînt.

34. Și eu am văzut și am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doua zi iarăși stătea Ioan și doi dintre ucenicii lui.

36. Și privind pe Iisus, Care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu!

37. Și cei doi ucenici l-au auzit cînd a spus aceasta și au mers după Iisus.

38. Iar Iisus, întorcîndu-Se și văzîndu-i că merg după El, le-a zis: Ce

căutați? Iar ei l-au zis: Rabi (care se tilcuiește: Învățătorule), unde locuiești?

39. El le-a zis: Veniți și veți vedea. Au mers deci și au văzut unde locuia; și au rămas la El în ziua aceea. Era ca la ceasul al zecelea.

40. Unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan și veniseră după Iisus era Andrei, fratele lui Simon Petru.

41. Acesta a găsit întîi pe Simon, fratele său, și i-a zis: am găsit pe Mesia (care se tilcuiește: Hristos).

42. Și l-a adus la Iisus. Iisus, privind la el, i-a zis: Tu ești Simon, fiul lui Ionă; tu te vei numi Chifa (ce se tilcuiește: Petru).

43. A doua zi voia să plece în Galileea și a găsit pe Filip. Și i-a zis Iisus: Urmează-Mi.

44. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și a lui Petru.

45. Filip a găsit pe Natanael și i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege și proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret.

46. Și i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino și vezi.

47. Iisus a văzut pe Natanael venind către El și a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este viclesug.

48. Natanael i-a zis: De unde mă cunoști? A răspuns Iisus și i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut cînd erai sub smochin.

49. Răspunsu-l-a Natanael: Rabi, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești regele lui Israel.

50. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decît acestea vei vedea.

51. Și i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizîndu-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și coborîndu-se peste Fiul Omului.

(23) Is. 40, 3. Mat. 3, 3. Marc. 1, 3. Luc. 1, 17; 3, 4. (26) Mat. 3, 11. Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Fapt. 1, 5. (27) Is. 40, 10. Marc. 1, 7. Ioan 1, 15. 30. (28) Iud. 7, 24. (29) Ies. 12, 3. Is. 53, 7, 11. Mat. 3, 1. Ioan 1, 36. Fapt. 8, 32. Apoc. 5, 6—13. (30) Ioan 1, 15, 27; 8, 58. (31) Marc. 1, 4. (32) Mat. 3, 16. Marc. 1, 10. Luc. 3, 21—22. Ioan 6, 27. (33) Mat. 3, 11. Fapt.

1, 5. 1 Ioan 5, 8. (36) Ies. 12, 3. Ioan 1, 29. Fapt. 8, 32. (40—42) Mat. 4, 18; 16, 18. (45) Fac. 49, 10. Deut. 18, 15, 18. Ps. 39, 10. Is. 4, 2; 7, 14; 9, 5; 40, 11; 45, 1; 53, 1—2. Ier. 23, 5; 33, 14—17. Iez. 34, 33; 37, 24. Dan. 9, 24. Mih. 5, 1. Zah. 9, 9. Mat. 2, 23. (46) Clint. 1, 6. (47) Ps. 72, 1. (49) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Ioan 6, 69. (51) Fac. 28, 12. Mat. 26, 64.

CAP. 2

Nunta din Cana. Izgonirea vinzătorilor din templu.

1. Și a treia zi s-a făcut nuntă în Cana Galileii și era și mama lui Iisus acolo.
2. Și a fost chemat și Iisus și ucenicii Săi la nuntă.
3. Și sfârșindu-se vinul, a zis mama lui Iisus către El: Nu mai au vin.
4. A zis ei Iisus: Ce ne privește pe mine și pe tine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu.
5. Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceți orice vă va spune.
6. Și erau acolo șase vase de piatră, puse pentru curățirea iudeilor, care luau câte două sau trei vedre.
7. Zis-a lor Iisus: Umpleți vasele cu apă. Și le-au umplut pînă sus.
8. Și le-a zis: Scoateți acum și aduceți nunului. Iar ei i-au dus.
9. Și cînd nunul a gustat apa care se făcuse vin și nu știa de unde este, ci numai slujitorii care scosese apă știa, a chemat nunul pe mire.
10. Și i-a zis: Orice om pune întii vinul cel bun și, cînd se ametește, pune pe cel mai slab. Dar tu ai ținut vinul cel bun pînă acum.
11. Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileii și Și-a arătat slava Sa; și ucenicii Săi au crezut în El.
12. După aceasta S-a coborît în Capernaum, El și mama Sa și frații și ucenicii Săi, și acolo n-au rămas decât puține zile.
13. Și erau aproape Paștile iudeilor, și Iisus S-a urcat la Ierusalim.
14. Și a găsit șezînd în templu pe cei ce vindeau boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani.
15. Și, făcîndu-Și un bici de ștreanguri, i-a scos pe toți afară din templu, și oile și boii, și schimbătorilor le-a vărsat banii și le-a răsturnat mesele.

16. Și celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luați acestea de aici. Nu faceți casa Tatălui Meu casă de negustorie.

17. Și și-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: «Rîvna casei Tale mă mistuie».

18. Au răspuns deci iudeii și I-au zis: Ce semn ne arăți că faci acestea?

19. Iisus a răspuns și le-a zis: Dărîmați templul acesta și în trei zile îl voi ridica.

20. Și au zis deci iudeii: În patruzeci și șase de ani s-a zidit templul acesta! Și Tu îl vei ridica în trei zile?

21. Iar El vorbea despre templul trupului Său.

22. Deci, cînd S-a sculat din morți, ucenicii Lui și-au adus aminte că aceasta o spusese și au crezut Scripturii și cuvîntului pe care îl spusese Iisus.

23. Și cînd era în Ierusalim, la sărbătoarea Paștilor, mulți au crezut în numele Lui, văzînd minunile pe care le făcea.

24. Iar Iisus însuși nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoștea pe toți.

25. Și pentru că nu avea nevoie să-I mărturisească cineva despre om, căci El însuși cunoștea ce era în om.

CAP. 3

Convorbirea lui Iisus cu Nicodim. Ioan mărturisește despre Hristos.

1. Și era un om dintre farisei, care se numea Nicodim și care era fruntaș al iudeilor.
2. Acesta a venit noaptea la Iisus și I-a zis: Rabi, știm că de la Dumnezeu ai venit învățător; că nimeni nu poate face aceste minuni, pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el.
3. Răspuns-a Iisus și i-a zis: Adevărat, adevărat zic ție: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea să vadă împărăția lui Dumnezeu.

4. Iar Nicodim a zis către El: Cum poate omul să se nască, fiind bătrîn? Oare, poate să intre a doua oară în pîntecele mamei sale și să se nască?

5. Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ție: De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este; și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți de sus.

8. Vîntul suflă unde voiește și tu auzi glasul lui, dar nu știi de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul.

9. A răspuns Nicodim și I-a zis: Cum pot să fie acestea?

10. Iisus a răspuns și i-a zis: Tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea?

11. Adevărat, adevărat zic ție, că noi ceea ce știm vorbim și ce am văzut mărturisim, dar mărturia noastră nu o primiți.

12. Dacă v-am spus cele pămîntești și nu credeți, cum veți crede de vă voi spune cele cerești?

13. Și nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborît din cer, Fiul Omului, Care este în cer.

14. Și după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului.

15. Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încît pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mîntuiască, prin El, lumea.

18. Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel ce nu crede a și fost

judecat, fiindcă nu a crezut în numele Celui Unuia-Născut, Fiul lui Dumnezeu.

19. Iar aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume și oamenii au iubit întinericul mai mult decît Lumina. Căci faptele lor erau rele.

20. Că oricine face rele urăște Lumina și nu vine la Lumină, pentru ca faptele lui să nu se vadească.

21. Dar cel care lucrează adevărul vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sînt săvîrșite.

22. După acestea a venit Iisus și ucenicii Lui în pămîntul iudeii și stătea cu ei acolo și boteza.

23. Și boteza și Ioan în Enom, aproape de Salim, că erau acolo ape multe și veneau și botezau.

24. Căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare.

25. Și s-a iscat o neînțelegere între ucenicii lui Ioan și un iudeu, asupra curățirii.

26. Și au venit la Ioan și i-au zis: Rabi, Acela care era cu tine, dincolo de Iordan, și despre Care tu ai mărturisit, iată El botează și toți se duc la El.

27. Ioan a răspuns și a zis: Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din cer.

28. Voi înșivă îmi sinteți martori că am zis: Nu sînt eu Hristosul, ci sînt trimis înaintea Lui.

29. Cel ce are mireasă este mire, iar prietenul mirelui, care stă și ascultă pe mire, se bucură cu bucurie de glasul lui. Deci această bucurie a mea s-a împlinit.

30. Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez.

31. Cel ce vine de sus este deasupra tuturor; cel ce este de pe pămînt pămîntesc este și de pe pămînt grăiește. Cel ce vine din cer este deasupra tuturor.

CAP. 2. — (1) Ioan 4, 46. (3) Ps. 17, 7. (4) Ioan 7, 6. (5) Fac. 41, 55. (8) Ps. 17, 8. (12) Mat. 12, 46. (13) Ies. 12, 14. Deut. 16, 1. (14) Mat. 21, 12. Marc. 11, 15. Luc. 19, 45. (15) Zah. 4, 6. (16) Mat. 21, 13. Marc. 11, 17. (17) Ps. 68, 12. (18) Mat. 12, 38; 16, 1. Ioan 6, 30. (19) Mat. 26, 61; 27, 40. Marc. 14, 58; 15, 29. (21) 1 Cor. 3, 16; 6, 19. 2 Cor. 6, 16. (22) Ps. 15, 8. Is. 55, 3. Mat. 17, 23. Luc. 24, 8. Fapt. 2, 25; 13, 34. (24)

Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Luc. 5, 22. (25) 1 Reg. 16, 7. 1 Paral. 28, 9; 29, 17. Ps. 7, 9. Ier. 11, 20. Mat. 9, 4. Marc. 2, 8. Ioan 6, 64; 16, 30. CAP. 3. — (1) Ioan 7, 50; 19, 39. (2) Luc. 7, 22; 24, 19. Ioan 7, 50; 9, 16, 33; 19, 39. Fapt. 2, 22; 10, 38. (3) Ioan 1, 13. Iac. 1, 18. 1 Petr. 1, 23. 1 Cor. 15, 50. 2 Cor. 5, 17. Gal. 6, 15. Tit. 3, 5.

(5) Marc. 16, 15-16. Fapt. 2, 38. Tit. 3, 5. (6) Rom. 8, 5. 1 Cor. 15, 48. (8) Eccl. 11, 5. 1 Cor. 2, 11. Col. 3, 3. (12) Întel. 9, 16. Marc. 4, 13. (13) Pild. 30, 4. Dan. 7, 13-14. Ioan 6, 33, 38, 51, 62; 16, 28. Ef. 4, 8-10. (14) Num. 21, 8-9. 4 Reg. 18, 4. Întel. 16, 6-7. Ioan 8, 28; 12, 32. (15) Marc. 16, 16. Ioan 3, 18, 36; 6, 47; 20, 31. (16) Deut. 7, 8. Is. 9, 5; 38, 17; 53, 6. Pîing. 3, 22. Marc. 16, 16. Ioan 3, 36; 6, 40; 15, 13. 1 Ioan 3, 16; 4, 9-10; 5, 10. Rom. 5, 8; 8, 32. Evr. 2, 9. (17)

Mat. 18, 11. Luc. 9, 56. Ioan 8, 15; 12, 47. 1 Ioan 4, 14. (18) Ioan 5, 24. (19) Pild. 2, 13. Ioan 1, 5; 5, 40; 8, 12; 12, 46. 1 Ioan 2, 9. (20) Ef. 5, 13. (21) Ef. 5, 8-9. 13. (26) Ioan 1, 27; 4, 1. (27) Ioan 6, 65; 19, 11. Iac. 1, 17. Evr. 5, 4. (28) Mal. 3, 1. Marc. 1, 2. Luc. 1, 17. Ioan 1, 20. Fapt. 13, 25. (29) Is. 62, 5. Mat. 9, 15; 22, 2. Marc. 2, 19-20. Luc. 5, 34-35. Ef. 5, 25-27. (31) Mat. 28, 18. Ioan 6, 33; 8, 23. Rom. 9, 5. 1 Cor. 15, 47. Ef. 1, 21.

32. Și ce a văzut și auzit, aceea mărturisește, dar mărturia Lui nu o primește nimeni.

33. Cel ce a primit mărturia Lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat.

34. Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu vorbește cuvintele lui Dumnezeu, pentru că Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură.

35. Tatăl iubește pe Fiul și toate le-a dat în mîna Lui.

36. Cel ce crede în Fiul are viață veșnică, iar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viața, ci minia lui Dumnezeu rămîne peste el.

CAP. 4

Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă. Iisus tămăduiește pe fiul unui slujitor regesc.

1. Deci cînd a cunoscut Iisus că fariiseii au auzit că El face și botează mai mulți ucenici decît Ioan,

2. Deși Iisus nu boteza El, ci ucenicii Lui,

3. A lăsat Iudeea și S-a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă prin Samaria.

5. Deci a venit la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său;

6. Și era acolo fîntina lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, S-a așezat lîngă fîntină și era ca la al șaselea ceas.

7. Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Dă-Mi să beau.

8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate, ca să cumpere merinde.

9. Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sînt femeie samarineancă? Pentru că iudeii nu au amestec cu samarinenii.

10. Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie.

11. Femeia I-a zis: Doamne, nici găleată nu ai, și fîntina e adîncă; de unde, dar, ai apa cea vie?

12. Nu cumva ești Tu mai mare decît părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fîntină și el însuși a băut din ea și fiili lui și turmele lui?

13. Iisus a răspuns și i-a zis: Ori cine bea din apa aceasta va înseta iarăși;

14. Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică.

15. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot.

16. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici.

17. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat.

18. Căci cinci băbrați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus.

19. Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu ești proroc.

20. Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm.

21. Și Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul cînd nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mîntuirea din iudei este.

23. Dar vine ceasul și acum este, cînd adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători își doarește.

(10) Is. 12, 3; 44, 3; 55, 1; 58, 11. Ier. 2, 13. Zah. 14, 8. Sir. 15, 3. Ioan 6, 35. (14) Ps. 72, 25. Is. 12, 3. Ier. 17, 13. Sir. 24, 23. Ioan 6, 35; 7, 37-38. (15) Ioan 6, 34. (16) Ioan 6, 35. (19) Luc. 7, 16; 24, 19. Ioan 6, 14; 9, 17. (20) Deut. 12, 5-11; 16, 6. Jud. 9, 7. 3 Reg. 8, 29; 9, 3. 4 Reg. 17, 33. 2 Paral. 7, 12. (21) Sof. 2, 11. Mal. 1, 11. 1 Tim. 2, 8. (22) Fac. 12, 3. 4 Reg. 17, 26, 29, 41. Is. 2, 3. Rom. 9, 5. Evr. 7, 14.

24. Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr.

25. I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia care se cheamă Hristos; cînd va veni, Acela ne va vesti nouă toate.

26. Iisus i-a zis: Eu sînt, Cel ce vorbesc cu tine.

27. Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se mirau că vorbea cu o femeie. Însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi, sau: Ce vorbești cu ea?

28. Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor:

29. Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate cîte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul?

30. Și au ieșit din cetate și veneau către El.

31. Între timp, ucenicii Lui îl rugau, zicînd: Învățătorule, mîncă.

32. Iar El le-a zis: Eu am de mîncat o mîncare pe care voi nu o știți.

33. Ziceau deci ucenicii între ei: Nu cumva I-a adus cineva să mînce?

34. Iisus le-a zis: Mîncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine și să săvîrșesc lucrul Lui.

35. Nu ziceți voi că mai sînt patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele că sînt albe pentru seceriș.

36. Iar cel ce seceră primește plată și adună roade spre viața veșnică, ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce seceră.

37. Căci în aceasta se adevărește cuvîntul: Că unul este semănătorul și altul secerătorul.

38. Eu v-am trimis să secerati ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor.

39. Și mulți samarineni din cetatea aceea au crezut în El, pentru cuvîntul femeii care mărturisea: Mi-a spus toate cîte am făcut.

(24) 2 Cor. 3, 17. Filip. 3, 3. (27) Is. 2, 4. (34) Ps. 39, 10-12. Ier. 30, 21. Ioan 6, 38; 17, 1. (35) Mat. 9, 37. Luc. 10, 2. (43) Mat. 4, 12. Marc. 1, 14. Luc. 4, 14. (44)

40. Deci, după ce au venit la El, samarinenii îl rugau să rămînă la ei. Și a rămas acolo două zile.

41. Și cu mult mai mulți au crezut pentru cuvîntul Lui.

42. Iar femeii îi ziceau: Credem nu numai pentru cuvîntul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mîntuitorul lumii.

43. Și după cele două zile, a plecat de acolo în Galileea.

44. Căci Iisus însuși a mărturisit că un proroc nu e cinstit în țara lui.

45. Deci, cînd a venit în Galileea, L-au primit galileienii, cei ce văzuseră toate cîte făcuse El în Ierusalim, la sărbătoare, căci ei veniseră la sărbătoare.

46. Deci iarăși a mers în Cana Galileii, unde prefăcuse apa în vin. Și era un slujitor regesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum.

47. Acesta, auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s-a dus la El și îl ruga să Se coboare și să vindece pe fiul lui, căci era gata să moară.

48. Deci Iisus i-a zis: Dacă nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede.

49. Slujitorul regesc a zis către El: Doamne, coboară-Te înainte de a muri copilul meu.

50. Iisus i-a zis: Mergi, fiul tău trăiește. Și omul a crezut în cuvîntul pe care i l-a spus Iisus și a plecat.

51. Iar pe cînd el cobora, slugile l-au întîmpinat, spunîndu-i că fiul lui trăiește.

52. Și cerea, deci, să afle de la ele ceasul în care i-a fost mai bine. Deci i-au spus că ieri, în ceasul al șaptelea, l-au lăsat frigurile.

53. Așadar tatăl a cunoscut că în ceasul acela a fost în care Iisus i-a zis: Fiul tău trăiește. Și a crezut el și toată casa lui.

54. Aceasta este a doua minune pe care a făcut-o iarăși Iisus, venind din Iudeea în Galileea.

Mat. 13, 57. Marc. 6, 4. Luc. 4, 24. (46) Ioan 2, 1-11. (48) Mat. 12, 39; 16, 1-4. Marc. 8, 12. Luc. 11, 29. 1 Cor. 1, 22.

CAP. 5

Vindecarea slăbănogului de la scăldătoarea Vitezda. Iisus vorbește despre puterea Sa dumnezeiască.

1. După acestea era o sărbătoare a iudeilor și Iisus S-a suit la Ierusalim.

2. Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare, care se numea pe evreiește Vitezda, avind cinci pridvoare.

3. În acestea zăceau mulțime de bolnavi, orbi, schiopi, uscați, așteptînd mișcarea apei.

4. Căci un înger al Domnului se cobora la vreme în scăldătoare și tulbura apa și cine intra înții, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ținut.

5. Și era acolo un om, care era bolnav de treizeci și opt de ani.

6. Iisus, văzîndu-l pe acesta zăcînd și știind că este așa încă de multă vreme, i-a zis: Voiești să te faci sănătos?

7. Bolnavul I-a răspuns: Doamne, nu am om, ca să mă arunce în scăldătoare, cînd se tulbură apa; că, pînă cînd vin eu, altul se coboară înaintea mea.

8. Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă.

9. Și îndată omul s-a făcut sănătos, și și-a luat patul și umblă. Dar în ziua aceea era sîmbătă.

10. Deci ziceau iudeii către cel vindecat: Este zi de sîmbătă și nu-ți este îngăduit să-ți iei patul.

11. El le-a răspuns: Cel ce m-a făcut sănătos, Acela mi-a zis: Ia-ți patul și umblă.

12. Ei l-au întrebat: Cine este omul care ți-a zis: Ia-ți patul tău și umblă?

13. Iar cel vindecat nu știa cine este, căci Iisus se dăduse la o parte din mulțimea care era în acel loc.

CAP. 5. — (2) Neem. 3, 1; 12, 39. (7) Ps. 71, 13. (8) Is. 35, 8—9. Mat. 9, 6. Marc. 2, 10. Luc. 5, 24. (9) Ioan 9, 14. (10) Ies. 20, 9—10. Deut. 5, 13. Ier. 17, 21—27. Mat. 12, 2. Marc. 2, 24; 3, 4. Luc. 6, 2; 13, 14. (14) Luc. 11, 26. (17) Ioan 9, 4; 14, 10. (18) Mat. 12, 14. Ioan 7, 1, 19—30; 10, 33. Filip. 2, 6. (19) Ioan

14. După aceasta Iisus l-a aflat în templu și i-a zis: Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuiești, ca să nu-ți fie ceva mai rău.

15. Atunci omul a plecat și a spus iudeilor că Iisus este Cel ce l-a făcut sănătos.

16. Pentru aceasta iudeii prigoneau pe Iisus și căutau să-L omoare, că făcea acestea sîmbăta.

17. Dar Iisus le-a răspuns: Tatăl Meu pînă acum lucrează; și Eu lucrez.

18. Deci pentru aceasta căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sîmbăta, ci și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcîndu-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu.

19. A răspuns deci Iisus și le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcînd; căci cele ce face Acela, acestea le face și Fiul întotdeauna.

20. Că Tatăl iubește pe Fiul și-I arată toate cîte face El și lucruri mai mari decît acestea va arăta Lui, ca voi să vă mirați.

21. Căci, după cum Tatăl scoală pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață celor ce voiește.

22. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului,

23. Ca toți să cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl. Cel ce nu cinstește pe Fiul nu cinstește pe Tatăl care L-a trimis.

24. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvîntul Meu și crede în Cel ce M-a trimis are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s-a mutat din moarte la viață.

25. Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul și acum este, cînd morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce vor auzi vor învia.

26. Căci precum Tatăl are viață în Sine, așa I-a dat și Fiului să aibă viață în Sine;

5, 30; 8, 28; 9, 4; 12, 49; 14, 10. (20) Pil. 8, 30. Ioan 3, 35. (22) Ps. 71, 1. Mat. 11, 27; 28, 18. Ioan 5, 27; 17, 2. Fapt. 17, 31. 1 Petr. 4, 5. Rom. 2, 16. 2 Tim. 4, 1. (23) Luc. 10, 16. 1 Ioan 2, 23. (24) Ioan 3, 16—18, 36; 6, 40, 47; 8, 51. 1 Ioan 3, 14. (25) Ioan 5, 28. Ef. 5, 14.

27. Și I-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului.

28. Nu vă mirați de aceasta; că vine ceasul în care toți cei din morți vor auzi glasul Lui.

29. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele, spre învierea osîndirii.

30. Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; dar judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis.

31. Dacă mărturisesc Eu despre Mine Insumi, mărturia Mea nu este adevărată.

32. Altul este care mărturisește despre Mine; și știu că adevărată este mărturia pe care o mărturisește despre Mine.

33. Voi ați trimis la Ioan și el a mărturisit adevărul.

34. Dar Eu nu de la om iau mărturia, ci vă spun acestea ca să vă mințiti.

35. Acela (Ioan) era făclia care arde și luminează, și voi ați voit să vă veseliți o clipă în lumina lui.

36. Iar Eu am mărturie mai mare decît a lui Ioan; căci lucrurile pe care Mi le-a dat Tatăl ca să le săvîrșesc, lucrurile acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis.

37. Și Tatăl care M-a trimis, Acela a mărturisit despre Mine. Nici glasul Lui nu l-ați auzit vreodată, nici fața Lui n-ați văzut-o;

38. Și cuvîntul Lui nu sălășluiește în voi, pentru că voi nu credeți în Cel pe care L-a trimis Acela.

39. Cercetați Scripturile, că socotiți că în ele aveți viață veșnică. Și acelea sînt care mărturisesc despre Mine.

40. Și nu voiți să veniți la Mine, ca să aveți viață!

(27) Fac. 18, 25. Dan. 7, 13—14. Luc. 10, 22. Ioan 5, 22. Fapt. 10, 42; 17, 31. 1 Tes. 4, 16. (28—29) Is. 26, 19. Iez. 37, 4. Dan. 12, 2—3. Ințel. 3, 9—10. Mat. 25, 46. Ioan 5, 25. 1 Cor. 15, 52. 1 Tes. 4, 16. Apoc. 14, 11. (30) Mat. 28, 39. Marc. 14, 36. Ioan 5, 19; 6, 38. (32) Is. 42, 1. Mat. 3, 17; 17, 5. Ioan 8, 18. 1 Ioan 3, 6—9. (33) Ioan 1, 15—32; 10, 41. (35) Sir. 48, 1. Ioan 1, 19. 2 Petr. 1, 19. (36) Ioan 10, 25. (37) Deut. 4, 12. Mat. 3, 17. (39) Deut. 18, 15—18. Is. 9, 5; 53, 1. Luc. 16, 29; 24, 27, 45. Ioan 5, 45—46. Fapt. 17,

41. Slavă de la oameni nu primesc;

42. Dar v-am cunoscut că n-aveți în voi dragostea de Dumnezeu.

43. Eu am venit în numele Tatălui Meu, și voi nu Mă primiți; dacă va veni un altul în numele său, pe acela îl veți primi.

44. Cum puteți voi să credeți, cînd primiți slavă unui de la alții, și slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu socotiți că Eu vă voi învinui la Tatăl; cel ce vă învinuiește este Moise, în care voi ați nădăjduit.

46. Că dacă ați fi crezut lui Moise, ați fi crezut și Mie, căci despre Mine a scris acela.

47. Iar dacă celor scrise de el nu credeți, cum veți crede în cuvintele Mele?

CAP. 6

Săturarea celor cinci mii de oameni. Iisus umblă pe mare. Plînea care se pogoră din cer. Mărturisirea lui Petru.

1. După acestea Iisus S-a dus dincolo de marea Galileii, în părțile Tiberiadei.

2. Și a mers după El mulțime multă, pentru că vedeau minunile pe care le făcea cu cei bolnavi.

3. Și S-a suit Iisus în munte și a șezut acolo cu ucenicii Săi.

4. Și era aproape Paștile, sărbătoarea iudeilor.

5. Deci ridicîndu-Și Iisus ochii și văzînd că mulțime multă vine către El, a zis către Filip: De unde vom cumpăra pîine, ca să mînce aceștia?

6. Iar aceasta o zicea ca să-I încerce, că El știa ce avea să facă.

7. Și Filip i-a răspuns: Plîni de două sute de dinari nu le vor ajunge, ca să ia fiecare cîte puțin.

11. 1 Tim. 4, 13. 2 Tim. 3, 15. (40) Ioan 1, 11; 3, 19. (41) Ioan 7, 18. 1 Tes. 2, 6. (44) 1 Reg. 15, 30. Ioan 12, 43. Rom. 2, 29. (45) Luc. 16, 29. Ioan 3, 39. Rom. 3, 12. (46) Fac. 3, 15; 12, 3; 18, 18; 22, 18; 49, 10. Deut. 18, 15. Ps. 39, 10. Ioan 5, 39. Fapt. 26, 22. Evr. 10, 7. CAP. 6. — (1) Marc. 3, 7. (2) Mat. 14, 13—14. Luc. 5, 15. (4) Ies. 12, 18. Ioan 2, 13; 5, 1. (5) Mat. 14, 14—16, 32. Marc. 6, 35. Luc. 9, 12. (7) Num. 11, 21—22. 4 Reg. 4, 43. Marc. 6, 37.

8. Și a zis Lui unul dintre ucenici, Andrei, fratele lui Simon Petru :

9. Este aici un băiat care are cinci plini de orz și doi pești. Dar ce sînt acestea la atîția ?

10. Și a zis Iisus : Faceți pe oameni să se așeze. Și era iarăși multă în acel loc. Deci au șezut bărbații în număr ca la cinci mii.

11. Și Iisus a luat pîinile și, mulțumind, a dat ucenicilor, iar ucenicii celor ce ședeau; asemenea și din pești, cît au voit.

12. Iar după ce s-au săturat, a zis ucenicilor Săi: adunați fărîmiturile ce au rămas, ca să nu se piardă ceva.

13. Deci au adunat și au umplut douăsprezece coșuri de fărîmituri, care au rămas de la cei ce au mîncat din cele cinci plini de orz.

14. Iar oamenii văzînd minunea pe care a făcut-o, ziceau: Acesta este într-adevăr Proorocul, Care va să vină în lume.

15. Cunoșcînd deci Iisus că au să vină și să-L ia cu sila, ca să-L facă rege, S-a dus iarăși în munte, El singur.

16. Și cînd s-a făcut seară, ucenicii Lui s-au coborît la mare.

17. Și intrînd în corabie, mergeau spre Capernaum, dincolo de mare. Și s-a făcut întuneric și Iisus încă nu venise la ei.

18. Și suflînd vînt mare, marea se întărita.

19. După ce au vislit deci ca la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, au văzut pe Iisus umblînd pe apă și apropiindu-Se de corabie, ei s-au înfricoșat.

20. Iar El le-a zis: Eu sînt; nu vă temeți!

21. Deci voiau să-L ia în corabie, și îndată corabia a sosit la țarmul la care mergeau.

22. A doua zi, mulțimea, care sta de cealaltă parte a mării, a văzut

că nu era acolo decît numai o corabie mai mică și că Iisus nu intrase în corabie împreună cu ucenicii Săi, ci plecaseră numai ucenicii Lui.

23. Și alte corăbii mai mici au venit din Tiberiada în apropiere de locul unde ei mîncaseră pîinea, după ce Domnul mulțumise.

24. Deci, cînd a văzut mulțimea că Iisus nu este acolo, nici ucenicii Lui, au intrat și ei în corăbiile cele mici și au venit la Capernaum, căutîndu-L pe Iisus.

25. Și găsindu-L dincolo de mare, l-au zis: Învățătorule, cînd ai venit aici ?

26. Iisus le-a răspuns și a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Mă căutați nu pentru că ați văzut minuni, ci pentru că ați mîncat din plini și v-ați săturat.

27. Lucrați nu pentru mîncarea cea pieritoare, ci pentru mîncarea ce rămîne spre viața veșnică și pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl.

28. Deci au zis către El: Ce să facem, ca să săvîrșim lucrările lui Dumnezeu ?

29. Iisus a răspuns și le-a zis: Această este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeți în Acela pe Care El L-a trimis.

30. Deci l-au zis: Dar ce minune faci Tu, ca să vedem și să credem în Tine? Ce lucrezi ?

31. Părinții noștri au mîncat mană în pustie, precum este scris: «Pîinea din cer le-a dat lor să mînce».

32. Deci Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Nu Moise v-a dat pîinea cea din cer; ci Tatăl Meu vă dă din cer pîinea cea adevărată.

33. Căci pîinea lui Dumnezeu este cea care se coboară din cer și care dă viață lumii.

34. Deci au zis către El: Doamne, dă-ne totdeauna pîinea aceasta.

(9) Mat. 11, 17; 15, 34. Marc. 6, 38. Luc. 9, 13. (10) Mat. 14, 19; 15, 38. Marc. 6, 39. Luc. 9, 14. (11) 1 Reg. 9, 15. Mat. 14, 19. Marc. 6, 41. Luc. 9, 16. (12) Mat. 14, 20; 15, 37. Marc. 6, 42; 8, 8, 19. Luc. 9, 17. (13) Mat. 15, 37. Marc. 8, 19. (14) Fac. 49, 10. Deut. 18, 15, 18. Mat. 11, 3; 21, 46. Luc. 7, 16-19; 24, 19. Ioan 4, 19; 7, 12; 9, 17. (15) Mat. 14, 23. (17) Mat. 14, 22. Marc. 6, 47. (18) Mat. 14, 24. (19) Mat. 14, 25. Marc.

6, 48. (20) Mat. 14, 27. Marc. 6, 50. (27) Deut. 30, 20. Mat. 3, 17; 17, 5. Marc. 1, 11. Luc. 3, 22; 9, 35. Ioan 1, 32; 10, 36. 2 Petr. 1, 17. (29) Ioan 17, 3, 23. 1 Ioan 3, 23. (30) Mat. 12, 38; 16, 1. Mat. 8, 11. Luc. 11, 16. Ioan 2, 18. 1 Cor. 1, 22. (31) Ies. 16, 14-15. Num. 11, 7. Deut. 8, 16. Neem. 9, 15. Ps. 77, 24-25. Intel. 16, 20. Ioan 6, 49. 1 Cor. 10, 3. (33) Ioan 3, 13, 31. 1 Cor. 10, 17. (34) Ioan 4, 15.

35. Și Iisus le-a zis: Eu sînt pîinea vieții; cel ce vine la Mine nu va flămînzii și cel ce crede în Mine nu va înseta niciodată.

36. Dar am spus vouă că M-ați și văzut și nu credeți.

37. Tot ce-Mi dă Tatăl, va veni la Mine; și pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară;

38. Pentru că M-am coborît din cer, nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis pe Mine.

39. Și aceasta este voia Celui ce M-a trimis, ca din toți pe care Mi i-a dat Mie să nu pierd pe nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi.

40. Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul și crede în El să aibă viață veșnică și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

41. Deci iudeii murmurau împotriva Lui, fiindcă zisese: Eu sînt pîinea ce s-a coborît din cer.

42. Și ziceau: Au nu este Acesta Iisus, fiul lui Iosif, și nu știm noi pe tatăl Său și pe mama Sa? Cum spune El acum: M-am coborît din cer ?

43. Iisus a răspuns și le-a zis: Nu murmurăți între voi.

44. Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl, Care M-a trimis, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

45. Scris este în prooroci: «Și vor fi toți învățați de Dumnezeu». Deci oricine a auzit și a învățat de la Tatăl la Mine vine.

46. Nu doar că pe Tatăl L-a văzut cineva, decît numai Cel ce este de la Dumnezeu; Acesta L-a văzut pe Tatăl.

47. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine are viață veșnică.

48. Eu sînt pîinea vieții.

49. Părinții voștri au mîncat mană în pustie și au murit.

(35) Lev. 22, 7. Sir. 24, 23. Ioan 4, 10, 14, 16; 6, 48, 58; 7, 37. (36) Ioan 6, 64. (38) Mat. 26, 39. Marc. 14, 36. Luc. 22, 42. Ioan 3, 13; 4, 34; 5, 30; 8, 28-29. (39) Ioan 10, 28; 17, 12; 18, 9. (40) Ioan 3, 16; 5, 24. (42) Mat. 13, 55. Marc. 6, 3. Luc. 3, 23; 4, 22. (44) Ier. 31, 3. Pîing. 5, 21. Luc. 10, 22. Ioan 6, 65. (45) Is. 54, 13. Ier. 31, 34. Mih. 4, 2. Evr. 8, 10; 10, 16. (46) Mat. 11, 27.

50. Pîinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mîncă cineva, nu moare.

51. Eu sînt pîinea cea vie, care s-a pogorît din cer. Cine mîncă din pîinea aceasta viu va fi în veci. Iar pîinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu.

52. Deci iudeii se certau între ei, zicînd: Cum poate Acesta să ne dea trupul Lui să-l mîncăm ?

53. Și le-a zis Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mîncă trupul Fiului Omului și nu veți bea singele Lui, nu veți avea viață în voi.

54. Cel ce mîncă trupul Meu și bea singele Meu are viață veșnică, și Eu îl voi învia în ziua cea de apoi.

55. Trupul Meu este adevărată mîncare și singele Meu, adevărată băutură.

56. Cel ce mîncă trupul Meu și bea singele Meu rămîne întru Mine și Eu întru el.

57. Precum M-a trimis pe Mine Tatăl cel viu și Eu viez pentru Tatăl, și cel ce Mă mîncă pe Mine va trăi prin Mine.

58. Aceasta este pîinea care s-a pogorît din cer, nu precum au mîncat părinții voștri mană și au murit. Cel ce mîncă această pîine va trăi în veac.

59. Acestea le-a zis pe cînd învîta în sinagoga din Capernaum.

60. Deci mulți din ucenicii Lui, auzind, au zis: Greu este cuvîntul acesta! Cine poate să-l asculte ?

61. Iar Iisus, știind în Sine că ucenicii Lui murmură împotriva Lui, le-a zis: Vă smintește aceasta ?

62. Dacă veți vedea pe Fiul Omului, suindu-Se acolo unde era mai înainte ?

63. Duhul este cel ce dă viață; trupul nu folosește la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sînt duh și sînt viață.

Luc. 10, 22. Ioan 1, 18; 3, 15. (47) Ioan 5, 24. (48) Pîld. 9, 5. Ioan 6, 35, 58. (49) Ies. 16, 14-15. Num. 11, 7. Ps. 77, 24-25. Is. 8, 16. Ioan 6, 31. 1 Cor. 10, 3. (51) Ioan 3, 13. (53) Mat. 26, 26-28. (54) Ioan 11, 26. (58) Ioan 6, 35, 48. (60) Ioan 6, 66. (62) Mat. 26, 64. Ioan 3, 13. Ef. 4, 8. (63) Rom. 8, 2, 2 Cor. 3, 6.

64. Dar sînt unii dintre voi care nu cred. Căci Iisus ştia de la început cine sînt cei ce nu cred şi cine este cel care îl va vinde.

65. Şi zicea: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-i este dat de la Tatăl.

66. Şi de atunci mulţi dintre ucenicii Săi s-au dus înapoi şi nu mai umblau cu El.

67. Deci a zis Iisus celor doisprezece: Nu vreţi şi voi să vă duceţi?

68. Simon Petru I-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice.

69. Şi noi am crezut şi am cunoscut că Tu eşti Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu.

70. Le-a răspuns Iisus: Oare, nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Şi unul dintre voi este diavol!

71. Iar El zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta, unul din cei doisprezece fiind, avea să-L vîndă.

CAP. 7

Iisus învaţă în templu, la sărbătoarea corturilor.

1. Şi după acestea mergea Iisus prin Galileea, căci nu voia să meargă prin Iudeea, deoarece iudeii căutau să-L ucidă.

2. Şi era aproape sărbătoarea iudaică a corturilor.

3. Au zis deci către El fraţii Lui: Pleacă de aici şi du-Te în Iudeea, pentru ca şi ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci.

4. Căci nimeni nu lucrează ceva în ascuns, ci caută să se facă cunoscut. Dacă faci acestea, arată-Te pe Tine lumii.

(64) Marc. 2, 8. Ioan 2, 24—25; 6, 36. (65) Ioan 3, 27; 6, 44. (66) Ps. 72, 23. Ioan 6, 60. (68) Fapt. 5, 20. (69) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 1, 49; 11, 27. (70) Luc. 6, 13. CAP. 7. — (1) Ioan 5, 16—18. (2) Lev. 23, 34. Num. 29, 12. (3) Mat. 12, 46. Marc. 3, 31. Fapt. 1, 14. (5) Ps. 68, 11. Marc. 3, 21. (6) Ioan 2, 4; 7, 8, 30; 8, 20. (7) Pild. 29, 27. Înţel. 2, 14. Luc. 6, 26.

5. Pentru că nici fraţii Lui nu credeau în El.

6. Deci le-a zis Iisus: Vremea Mea încă n-a sosit; dar vremea voastră totdeauna este gata.

7. Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăşte, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sînt rele.

8. Voi duceţi-vă la sărbătoare; Eu nu merg la sărbătoarea aceasta, căci vremea Mea nu s-a împlinit încă.

9. Acestea spunîndu-le, a rămas în Galileea.

10. Dar după ce fraţii Săi s-au dus la sărbătoare, atunci S-a suit şi El, dar nu pe faţă, ci pe ascuns.

11. În timpul sărbătorii iudeii îl căutau şi ziceau: Unde este Acesta?

12. Şi cîntire multă era despre El în mulţime; unii ziceau: Este bun; iar alţii ziceau: Nu, ci amăgeşte mulţimea.

13. Totuşi, de frica iudeilor, nimeni nu vorbea despre El pe faţă.

14. Iar la jumătatea praznicului Iisus S-a suit în templu şi învaţă.

15. Şi iudeii se mirau zicînd: Cum ştie Acesta carte fără să fi învăţat?

16. Deci le-a răspuns Iisus şi a zis: Învăţătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis.

17. De vrea cineva să facă voia Lui, va cunoaşte despre învăţătura aceasta dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine însumi.

18. Cel care vorbeşte de la sine îşi caută slava sa; iar cel care caută slava celui ce l-a trimis pe el, acela este adevărat şi nedreptate nu este în el.

19. Oare nu Moise v-a dat Legea? Şi nimeni dintre voi nu ţine Legea. De ce căutaţi să Mă uciideţi?

20. Şi mulţimea a răspuns: Ai demon. Cine caută să Te ucidă?

21. Iisus a răspuns şi le-a zis: Un lucru am făcut şi toţi vă miraţi.

Ioan 3, 19; 15, 18—19. (8) Ioan 7, 6, 30; 8, 20. (12) Ioan 6, 14; 7, 40; 9, 16; 10, 19. (13) Ioan 9, 22; 12, 42; 19, 38. (15) Mat. 13, 54. Marc. 6, 2. Luc. 2, 47. (16) Ioan 8, 28; 12, 49; 14, 10, 24. (17) Ps. 49, 24. Ioan 8, 47. (18) Ioan 5, 41; 8, 50. (19) Ies. 20, 1; 24, 3. Deut. 33, 4. Mat. 12, 14. Marc. 3, 6. Ioan 1, 17; 5, 16; 18; 10, 31. (20) Ioan 8, 48—52; 10, 20.

22. De aceea Moise v-a dat tăierea împrejur, nu că este de la Moise, ci de la părinţi, şi simbăta tăiaţi împrejur pe om.

23. Dacă omul primeşte tăierea împrejur simbăta, ca să nu se strice Legea lui Moise, vă miniaţi pe Mine că am făcut simbăta un om întreg sănătos?

24. Nu judecaţi după înfăţişare, ci judecaţi judecată dreaptă.

25. Deci ziceau unii dintre ierusalimiteni: Nu este, oare, Acesta pe care-L căutau să-L ucidă?

26. Şi iată că vorbeşte pe faţă şi ei nu-l zic nimic. Nu cumva căpeteniile au cunoscut cu adevărat că Acesta e Hristos?

27. Dar pe Acesta îl ştim de unde este. Însă Hristosul, cînd va veni, nimeni nu ştie de unde este.

28. Deci a strigat Iisus în templu, învăţînd şi zicînd: Şi pe Mine Mă ştiţi şi ştiţi de unde sînt; şi Eu n-am venit de la Mine, dar adevărat este Cel ce M-a trimis pe Mine şi pe Care voi nu-L ştiţi.

29. Eu îl ştiu pe El, căci de la El sînt şi El M-a trimis pe Mine.

30. Deci căutau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mîna pe El, pentru că nu venise încă ceasul Lui.

31. Dar mulţi din mulţime au crezut în El şi ziceau: Hristosul cînd va veni va face El minuni mai multe decît a făcut Acesta?

32. Au auzit fariseii mulţimea murmurînd acestea despre El şi au trimis arhieriei şi fariseii slujitori ca să-L prindă.

33. Dar Iisus le-a zis: Puţin timp mai sînt cu voi şi Mă duc la Cel ce M-a trimis.

34. Mă veţi căuta şi nu Mă veţi găsi; şi unde sînt Eu, voi nu puteţi să veniţi.

35. Deci au zis iudeii, între ei: Unde are să Se ducă Acesta, ca noi să nu-L găsim? Nu cumva va merge la cei împrăştiaţi printre elini şi va învăţa pe elini?

(22) Fac. 17, 7, 10. Lev. 12, 3. (23) Ioan 5, 8—16. (24) Lev. 19, 15. Deut. 1, 16—17; 16, 19. Pild. 24, 23. Ioan 8, 15. Iac. 2, 1—4. 2 Cor. 10, 7. (26) Ioan 7, 48. (27) Mat. 13, 55. Marc. 6, 3. Luc. 4, 22. (28) Ioan 8, 42. (30) Marc. 12, 12. Ioan 7, 6—8; 8, 20. (31) Ioan 8, 30. (33) Ioan 13, 33; 16, 5, 16. (34) Os. 5, 6. Ioan 8, 21; 13, 33. (35) Ioan 1, 1. 1. Petr. 1, 1. (37) Lev. 23, 36. Num. 29, 37. 2 Paral.

36. Ce înseamnă acest cuvînt pe care l-a spus: Mă veţi căuta şi nu Mă veţi găsi şi unde sînt Eu, voi nu puteţi să veniţi?

37. Iar în ziua cea din urmă — ziua cea mare a sărbătorii — Iisus a stat între ei şi a strigat, zicînd: Dacă însetează cineva, să vină la Mine şi să bea.

38. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: riuri de apă vie vor curge din pîntecele lui.

39. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească acei ce cred în El. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit.

40. Deci din mulţime, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul.

41. Iar alţii ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alţii ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos?

42. N-a zis, oare, Scriptura că Hristos va să vină din sămînta lui David şi din Betleem, cetatea lui David?

43. Şi s-a făcut dezbinare în mulţime pentru El.

44. Şi unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mîinile pe El.

45. Deci slugile au venit la arhieriei şi la farisei, şi le-au zis aceia: De ce nu L-aţi adus?

46. Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om aşa cum vorbeşte Acest Om.

47. Şi le-au răspuns deci fariseii: Nu cumva aţi fost şi voi amăgiţi?

48. Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpeteniile sau dintre farisei?

49. Dar mulţimea aceasta, care nu cunoaşte Legea, este blestemată!

50. A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El, noaptea, fiind unul dintre ei:

51. Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întîi şi nu ştie ce a făcut?

7, 9. Is. 55, 1. Ioan 4, 14; 6, 35. Apoc. 22, 17. (38) Deut. 18, 18. Pild. 18, 4. Cînt. 4, 15. Is. 12, 3; 35, 6; 44, 3. Ioi. 4, 18. Ioan 4, 14. (39) Is. 44, 3. Ioi. 3, 1. Zah. 12, 10. Fapt. 2, 17, 33. (40) Mat. 21, 46; 26, 5. Mih. 5, 1. Mat. 2, 5—6. Luc. 2, 4. (43) Ioan 9, 16. (44) Marc. 12, 12. (46) Luc. 4, 32. (48) Ioan 7, 26. (50) Ioan 3, 1—2; 10, 39. (51) Deut. 1, 17; 17, 8.

52. Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea? Certează și vezi că din Galileea nu s-a ridicat prooroc.

53. Și s-a dus fiecare la casa sa.

CAP. 8

Femeia păcătoasă. Iisus este Lumina lumii. Cuvînt împotriva necredinței iudeilor.

1. Iar Iisus S-a dus la Muntele Măslinilor.

2. Dar dimineața iarăși a venit în templu, și tot poporul venea la El; și El, șezînd, îi învăța.

3. Și au adus la El fariseii și cărturarii pe o femeie, prinsă în adulter și, așezînd-o în mijloc,

4. Au zis Lui: Învățătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de adulter;

5. Iar Moise ne-a poruncit în Lege ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar Tu ce zici?

6. Și aceasta ziceau, ispitindu-L, ca să aibă de ce să-L învinuiască. Iar Iisus, plecîndu-Se în jos, scria cu degetul pe pămînt.

7. Și stăruind să-L întrebe, El S-a ridicat și le-a zis: Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintîi piatra asupra ei.

8. Iarăși plecîndu-Se, scria pe pămînt.

9. Iar ei auzind aceasta și muștrăți fiind de cuget, ieșeau unul cîte unul, începînd de la cei mai bătrîni și pînă la cei din urmă, și a rămas Iisus singur și femeia, stînd în mijloc.

10. Și ridicîndu-Se Iisus și nevăzînd pe nimeni decît pe femeie, i-a zis: Femeie, unde sînt pîrîșii tăi? Nu te-a osîndit nici unul?

11. Iar ea a zis: Nici unul, Doamne. Și Iisus i-a zis: Nu te osîndesc nici Eu. Mergi; de-acum să nu mai păcătuiești.

12. Deci iarăși le-a vorbit Iisus zicînd: Eu sînt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.

CAP. 8. — (5) Lev. 20, 10. Deut. 22, 22. Sir. 23, 30-32. (6) Ier. 17, 13. (7) Sir. 8, 6. (12) Ioan 1, 4-5; 3, 19; 9, 5; 12, 46. 1 Ioan 1, 5. Ef. 5, 8. (15) Ioan 7, 24. (16) 2 Cor. 13, 1. (17) Deut. 17, 6; 19, 15. Mat. 18, 16.

13. De aceea fariseii l-au zis: Tu mărturisești despre Tine însuși; mărturia Ta nu este adevărată.

14. A răspuns Iisus și le-a zis: Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine însumi, mărturia Mea este adevărată, fiindcă știu de unde am venit și unde Mă duc. Voi nu știți de unde vin, nici unde Mă duc.

15. Voi judecați după trup; Eu nu judec pe nimeni.

16. Și chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu sînt singur, ci Eu și Cel ce M-a trimis pe Mine.

17. Și în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată.

18. Eu sînt Cel ce mărturisesc despre Mine însumi și mărturisește despre Mine Tatăl, Cel ce M-a trimis.

19. Îi ziceau deci: Unde este Tatăl Tău? Răspuns-a Iisus: Nu Mă știți nici pe Mine nici pe Tatăl Meu; dacă M-ați ști pe Mine, ați ști și pe Tatăl Meu.

20. Cuvintele acestea le-a grăit Iisus în vîstierie, pe cînd învăța în templu; și nimeni nu L-a prins, că încă nu venise ceasul Lui.

21. Și iarăși le-a zis: Eu Mă duc și Mă veți căuta și veți muri în păcatul vostru. Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni.

22. Deci ziceau iudeii: Nu cumva își va ridica singur viața? Că zice: Unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni.

23. Și El le zicea: Voi sînteți din cele de jos; Eu sînt din cele de sus. Voi sînteți din lumea aceasta; Eu nu sînt din lumea aceasta.

24. V-am spus deci vouă că veți muri în păcatele voastre. Căci dacă nu credeți că Eu sînt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci îi ziceau ei: Cine ești Tu? Și a zis lor Iisus: Ceea ce v-am spus de la început.

26. Multe am de spus despre voi și de judecat. Dar Cel ce M-a trimis pe Mine adevărat este, și cele ce am auzit de la El, Eu acestea le grăiesc în lume.

2 Cor. 13, 1. Evr. 10, 28. (18) Is. 42, 1. Ioan 5, 32. 1 Ioan 5, 9. (19) 1 Ioan 2, 23. (20) Ioan 7, 6, 8, 30. (21) Ioan 13, 33-34. (23) Ioan 3, 31; 17, 14. Col. 3, 1. (26) Ioan 3, 32. Evr. 1, 2.

27. Și ei n-au înțeles că le vorbea despre Tatăl.

28. Deci le-a zis Iisus: Cînd veți înălța pe Fiul Omului, atunci veți cunoaște că Eu sînt și că de la Mine însumi nu fac nimic, ci precum M-a învățat Tatăl, așa vorbesc.

29. Și Cel ce M-a trimis este cu Mine; nu M-a lăsat singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui.

30. Spunînd El acestea, mulți au crezut în El.

31. Deci zicea Iisus către iudeii care crezuseră în El: Dacă veți rămîne în cuvîntul Meu, sînteți cu adevărat ucenici ai Mei;

32. Și veți cunoaște adevărul, iar adevărul vă va face liberi.

33. Ei însă l-au răspuns: Noi sîntem sămînța lui Avraam și nimănui niciodată n-am fost robi. Cum zici Tu că: Veți fi liberi?

34. Iisus le-a răspuns: Adevărat, adevărat vă spun: Oricine săvîrșește păcatul este rob păcatului.

35. Iar robul nu rămîne în casă în veac; Fiul însă rămîne în veac.

36. Deci, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veți fi într-adevăr.

37. Știu că sînteți sămînța lui Avraam, dar căutați să Mă omoriți, pentru că cuvîntul Meu nu încapе în voi.

38. Eu vorbesc ceea ce am văzut la Tatăl Meu, iar voi faceți ceea ce ați auzit de la tatăl vostru.

39. Ei au răspuns și l-au zis: Tatăl nostru este Avraam. Iisus le-a zis: Dacă ați fi fiii lui Avraam, ați face faptele lui Avraam.

40. Dar voi acum căutați să Mă uciideți pe Mine, Omul care v-am spus adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu. Avraam n-a făcut aceasta.

41. Voi faceți faptele tatălui vostru. Zis-au Lui: Noi nu ne-am născut din desfrînare. Un tată avem: pe Dumnezeu.

42. Le-a zis Iisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-ați iubi pe Mi-

ne, căci de la Dumnezeu am ieșit și am venit. Pentru că n-am venit de la Mine însumi, ci El M-a trimis.

43. De ce nu înțelegeți vorbirea Mea? Fiindcă nu puteți să dați ascultare cuvîntului Meu.

44. Voi sînteți din tatăl vostru diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru. El, de la început, a fost ucigător de oameni și nu a stat într-adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Cînd grăiește minciuna, grăiește dintru ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii.

45. Dar pe Mine, fiindcă spun adevărul, nu Mă credeți.

46. Cine dintre voi Mă vedește de păcat? Dacă spun adevărul, de ce voi nu Mă credeți?

47. Cel care este de la Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu ascultați, pentru că nu sînteți de la Dumnezeu.

48. Au răspuns iudeii și l-au zis: Oare, nu zicem noi bine că Tu ești samarinean și ai demon?

49. A răspuns Iisus: Eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl Meu, și voi nu Mă cinstiți pe Mine.

50. Dar Eu nu caut slava Mea. Este cine să o caute și să judece.

51. Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă cineva va păzi cuvîntul Meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Iudeii l-au zis: Acum am cunoscut că ai demon. Avraam a murit, de asemenea și proorocii; și Tu zici: Dacă cineva va păzi cuvîntul Meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Nu cumva ești Tu mai mare decît tatăl nostru Avraam, care a murit? Și au murit și proorocii. Cine Te faci Tu a fi?

54. Iisus a răspuns: Dacă Mă slăvesc Eu pe Mine însumi, slava Mea nimic nu este. Tatăl Meu este Cel care Mă slăvește, despre Care ziceți voi că este Dumnezeul vostru.

Ioan 8, 37. (41) Is. 63, 16; 64, 7. (42) Ioan 7, 28. (44) Fac. 3, 4, 15. Mat. 13, 38. Fapt. 13, 10. 1 Ioan 3, 8-9. Iuda 1, 6. 2 Cor. 11, 3. (46) Pild. 8, 7. 2 Cor. 5, 21. (47) Sir. 3, 28. Ioan 10, 26-27. 1 Ioan 4, 6. (48) 2 Paral. 18, 21. Mat. 10, 25. Ioan 8, 20; 10, 20. (50) Ioan 7, 18. (51) Ioan 5, 24. (54) Ioan 16, 14. Fapt. 3, 13. Evr. 5, 5.

55. Și nu L-ați cunoscut, dar Eu îl știu; și, dacă aș zice că nu-L știu, aș fi mincinos asemenea vouă. Ci îl știu și păzesc cuvântul Lui.

56. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea și a văzut-o și s-a bucurat.

57. Deci au zis iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani și l-ai văzut pe Avraam?

58. Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sint mai înainte de a fi fost Avraam.

59. Deci au luat pietre ca să arunce asupra Lui. Dar Iisus S-a ferit și a ieșit din templu și, trecînd prin mijlocul lor, S-a dus.

CAP. 9

Vindecarea orbului din naștere, în zi de sîmbătă.

1. Și trecînd Iisus, a văzut un om orb din naștere.

2. Și ucenicii Lui L-au întrebat, zicînd: Învățătorule, cine a păcătuit; acesta sau părinții lui, de s-a născut orb?

3. Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu.

4. Trebuie să fac, pînă este ziua, lucrările Celui ce M-a trimis pe Mine; că vine noaptea, cînd nimeni nu poate să lucreze.

5. Atît cit sint în lume, Lumină a lumii sint.

6. Acestea zicînd, a scuipat jos și a făcut tină din scuipat, și a uns cu tină ochii orbului.

7. Și i-a zis: Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului (care se tilcuiește: trimis). Deci s-a dus și s-a spălat și a venit văzînd.

8. Iar vecinii și cei ce-l văzuseră mai înainte că era orb ziceau: Nu este acesta cel ce ședea și cerșea?

9. Unii ziceau: El este. Alții ziceau: Nu este el, ci seamănă cu el. Dar acela zicea: Eu sint.

10. Deci îi ziceau: Cum ți s-au deschis ochii?

(56) Fac. 15, 6; 22, 16. Iov 19, 27. Luc. 10, 24. Evr. 11, 13. (58) Ieș. 3, 14. Is. 43, 13. Ioan 1, 1—2, 15, 30; 17, 5, 24. Col. 1, 17. Apoc. 1, 8. (59) Luc. 4, 30. Ioan 10, 31; 11, 8. CAP. 9. — (2) Ioan 9, 34. (3) Ioan 11, 4. (4) Ioan 4, 34; 5, 17; 11, 9; 12, 35. (5) Is. 42, 6. Luc. 2, 32. Ioan 1, 4—5; 8, 12; 12, 35, 46. Fapt. 13,

11. Acela a răspuns: Omul care se numește Iisus a făcut tină și a uns ochii mei; și mi-a zis: Mergi la scaldătoarea Siloamului și te spală. Deci, ducîndu-mă și spălîndu-mă, am văzut.

12. Zis-au lui: Unde este Acela? Și el a zis: Nu știu.

13. L-au dus la farisei pe cel ce fusese oarecînd orb.

14. Și era sîmbătă în ziua în care Iisus a făcut tină și i-a deschis ochii.

15. Deci iarăși îl întrebau și fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei, și m-am spălat și văd.

16. Deci ziceau unii dintre farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ține sîmbăta. Iar alții ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minuni? Și era dezbinare între ei.

17. Au zis deci orbului iarăși: Dar tu ce zici, despre El, că ți-a deschis ochii? Iar el a zis că prooroc este.

18. Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb și a văzut, pînă ce n-au chemat pe părinții celui ce vedea.

19. Și i-au întrebat, zicînd: Acesta este fiul vostru, despre care ziceți că s-a născut orb? Deci cum vede el acum?

20. Au răspuns deci părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, noi nu știm; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu știm. Întrebați-l pe el; este în vîrstă; va vorbi singur despre sine.

22. Acestea le-au spus părinții lui, pentru că se temeau de iudei. Căci iudeii pusese acum la cale că, dacă cineva va mărturisii că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă.

23. De aceea au zis părinții lui: Este în vîrstă; întrebați-l pe el.

24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu. Noi știm că Omul Acesta e păcătos.

47. (6) Is. 35, 5. Marc. 7, 33; 8, 23. Ioan 9, 11; 11, 37. (7) 4 Reg. 5, 10—14. Neem. 3, 15. (11) Is. 8, 6. Ioan 9, 6—7. (14) Ioan 5, 9. (18) Ioan 3, 2; 7, 12, 43; 9, 33; 10, 19. (17) Luc. 7, 16; 24, 19. Ioan 4, 19; 6, 14. (22) Ioan 7, 13; 12, 42; 19, 38. (24) Iosua 7, 19. Ier. 13, 16. Ioan 9, 16,

25. A răspuns deci acela: Dacă este păcătos, nu știu. Un lucru știu: că fiind orb, acum văd.

26. Deci i-au zis: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii?

27. Le-a răspuns: V-am spus acum și n-ați auzit? De ce voiți să auziți iarăși? Nu cumva voiți și voi să vă faceți ucenici ai Lui?

28. Și l-au ocărit și i-au zis: Tu ești ucenic al Aceluia, iar noi sintem ucenici ai lui Moise.

29. Noi știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, iar pe Acesta nu-L știm de unde este.

30. A răspuns omul și le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea: că voi nu știți de unde este și El mi-a deschis ochii.

31. Și noi știm că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoși; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia Lui, pe acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere.

33. De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu, n-ar putea să facă nimic.

34. Au răspuns și i-au zis: În păcate te-ai născut tot, și tu ne înveți pe noi? Și l-au dat afară.

35. Și a auzit Iisus că l-au dat afară. Și, găsindu-l, i-a zis: Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?

36. El a răspuns și a zis: Dar cine este, Doamne, ca să cred în El?

37. Și a zis Iisus: L-ai și văzut! Și Cel ce vorbește cu tine Acela este.

38. Iar el a zis: Cred, Doamne. Și s-a închinat Lui.

39. Și a zis: Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi.

40. Și au auzit acestea unii dintre fariseii, care erau cu El, și l-au zis: Oare și noi sintem orbi?

(29) Ieș. 3, 6; 19, 19. (31) Iov 27, 9; 35, 12—13. Ps. 5, 4—5; 17, 44; 33, 15—17; 65, 17—18. Pild. 1, 28; 15, 28; 28, 9. Is. 1, 15. Ier. 11, 12; 14, 12. Iez. 8, 18. Mih. 3, 4. Zah. 7, 13. (32) Is. 42, 7. Ioan 10, 21. (33) Ioan 3, 2; 9, 16. (34) Ioan 4, 28. (39) Mat. 11, 25; 13, 13—14. Ioan 12, 46. 2 Cor. 3, 14. (40) Rom. 2, 19. (41) Ioan 15, 22—24. CAP. 10. — (1) Ioan 10, 7—9;

41. Iisus le-a zis: Dacă ați fi orbi n-ați avea păcat. Dar acum ziceți: Noi vedem. De aceea păcatul rămîne asupra voastră.

CAP. 10

Iisus, păstorul cel bun și oile Sale.

1. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe ușă, în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela este fur și tîlhar.

2. Iar cel ce intră prin ușă este păstorul oilor.

3. Acestuia portarul îi deschide și oile ascultă de glasul lui, și oile sale le cheamă pe nume și le mină afară.

4. Și cînd le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile merg după el, căci cunosc glasul lui.

5. Iar după un străin, ele nu vor merge, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n-au înțeles ce înseamnă cuvintele Lui.

7. A zis deci iarăși Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sint ușa oilor.

8. Toți cîți au venit mai înainte de Mine sint furi și tîlhari, dar oile nu i-au ascultat.

9. Eu sint ușa: de va intra cineva prin Mine, se va mîntui; și va intra și va ieși și pășune va afla.

10. Furul nu vine decît ca să fure și să junghie și să piardă. Eu am venit ca viață să aibă și din belșug să aibă.

11. Eu sint păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile sale.

12. Iar cel plătit și cel care nu este păstor, și ale cărui oi nu sint ale lui, vede lupul venind și lasă oile și fuge; și lupul le răpește și le risipește.

13. Dar cel plătit fuge, pentru că este plătit și nu are grijă de oi.

14, 6. (3) Ioan 10, 1, 9; 14, 6. (4) Cînt. 2, 8. (6) Luc. 18, 34. (8) Eccl. 7, 25. Ier. 23, 1—2; 50, 6. Iez. 34, 2—3. (9) Ps. 22, 2. Ioan 10, 1, 7; 14, 6. Evr. 10, 19. (11) Ps. 22, 1; 79, 1. Is. 40, 11. Iez. 34, 12, 23, 31; 37, 24. Sof. 3, 14. Zah. 9, 16. Ioan 14, 13. 1 Petr. 2, 25; 5, 4. Evr. 13, 20. (12—13) Zah. 11, 16—17.

14. Eu sînt păstorul cel bun și cunosc pe ale Mele și ale Mele Mă cunosc pe Mine.

15. Precum Mă cunoaște Tatăl și Eu cunosc pe Tatăl. Și sufletul Îmi pun pentru oi.

16. Am și alte oi, care sînt din staulul acesta. Și pe acelea trebuie să le aduc, și vor auzi glasul Meu și va fi o turmă și un păstor.

17. Pentru aceasta Mă iubește Tatăl, fiindcă Eu Îmi pun sufletul, ca iarăși să-l iau.

18. Nimeni nu-l ia de la Mine, ci Eu de la Mine Însuși îl pun. Putere am Eu ca să-l pun și putere am iarăși să-l iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu.

19. Iarăși s-a făcut dezbinare între iudei, pentru cuvintele acestea.

20. Și mulți dintre ei ziceau: Are demon și este nebun. De ce să-L ascultați?

21. Alți ziceau: Cuvintele acestea nu sînt ale unui demonizat. Cum poate un demon să deschidă ochii orbilor?

22. Și era atunci la Ierusalim sărbătoarea înnoirii templului și era iarnă.

23. Iar Iisus umbla prin templu, în pridvorul lui Solomon.

24. Deci L-au impresurat iudeii și Îi ziceau: Pînă cînd ne scoți sufletul? Dacă Tu ești Hristosul, spune-o nouă pe față.

25. Iisus le-a răspuns: V-am spus și nu credeți. Lucrările pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine.

26. Dar voi nu credeți, pentru că nu sînteți dintre oile Mele.

27. Oile Mele ascultă de glasul Meu și Eu le cunosc pe ele, și ele vin după Mine.

28. Și Eu le dau viață veșnică și nu vor pieri în veac, și din mîna Mea nimeni nu le va răpi.

29. Tatăl Meu, Care Mă le-a dat, este mai mare decît toți, și nimeni nu poate să le răpească din mîna Tatălui Meu.

30. Iar Eu și Tatăl Meu una sîntem.

(14) Ps. 1, 6. Iez. 34, 11, 2 Tim. 2, 19. (15) Mat. 11, 27. Luc. 10, 22. Ioan 15, 13. (16) Is. 11, 12; 56, 8. Iez. 37, 22. Os. 2, 1, 3. Mih. 2, 12. Ioan 11, 52. 1 Petr. 2, 25. (17) Is. 53, 7—12. Evr. 2, 9. (18) Ioan 2, 19; 14, 31. (19) Cînt. 2, 8. Ioan 7, 12; 9, 16. (20) Marc. 3, 21. Ioan 7, 20; 8, 48. (21) Ioan 9, 32—33. (22) Neem. 12, 27. 1 Mac. 4, 59. (23) 3 Reg. 6, 3. (25)

31. Iarăși au luat pietre iudeii ca să arunce asupra Lui.

32. Iisus le-a răspuns: Multe lucruri bune v-am arătat vouă de la Tatăl Meu. Pentru care din ele, aruncați cu pietre asupra Mea?

33. I-au răspuns iudeii: Nu pentru lucru bun aruncăm cu pietre asupra Ta, ci pentru hulă și pentru că Tu, om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu.

34. Iisus le-a răspuns: Nu e scris în Legea voastră că «Eu am zis: dumnezei sînteți?».

35. Dacă i-a numit dumnezei pe acela care care a fost cuvîntul lui Dumnezeu — și Scriptura nu poate să fie desființată —

36. Despre Cel pe care Tatăl L-a sfințit și L-a trimis în lume, voi ziceți: Tu hulești, căci am spus: Fiul lui Dumnezeu sînt?

37. Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu credeți în Mine.

38. Iar dacă le fac, chiar dacă nu credeți în Mine, credeți în aceste lucrări, ca să știți și să cunoașteți că Tatăl este în Mine și Eu în Tatăl.

39. Căutau deci iarăși să-L prindă, și Iisus a scăpat din mîna lor.

40. Și a plecat iarăși dincolo de Iordan, în locul unde Ioan boteza la început, și a rămas acolo.

41. Și mulți au venit la El și ziceau: Ioan n-a făcut nici o minune, dar toate cite Ioan a zis despre Acesta erau adevărate.

42. Și mulți au crezut în El acolo.

CAP. 11

Învierea lui Lazăr. Arhierii și fariseii uneltesc împotriva lui Iisus.

1. Și era bolnav un oarecare Lazăr din Betania, satul Mariei și al Martei, sora ei.

2. Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul și l-a șters picioarele cu părul capului ei, al cărei frate Lazăr era bolnav.

Ioan 5, 36. (26) Ioan 8, 47. 1 Ioan 4, 6. (27) Ioan 10, 4—14. (28) Ioan 6, 39. (29) Deut. 33, 3. (30) Iez. 23, 21. Ioan 17, 11. (31) Ioan 5, 18; 7, 19; 8, 59; 11, 8. (32) Ps. 81, 6. (33) Ioan 6, 27. (34) Ioan 14, 10; 17, 21. (35) Marc. 3, 6. (40) Mat. 19, 1. Ioan 1, 28. (41) Ioan 5, 33. CAP. 11. — (1) Luc. 10, 38—39. Ioan 12, 1. (2) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Ioan 12, 3.

3. Deci au trimis surorile la El, zicînd: Doamne, iată, cel pe care îl iubești este bolnav.

4. Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească.

5. Și iubea Iisus pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr.

6. Cînd a auzit, deci, că este bolnav, atunci a rămas două zile în locul în care era.

7. Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Ucenicii l-au zis: Învățătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, și iarăși Te duci acolo?

9. A răspuns Iisus: Nu sînt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi;

10. Iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el.

11. A zis acestea, și după aceea le-a spus: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc.

12. Deci l-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine.

13. Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbește despre somn ca odihnă.

14. Deci atunci Iisus le-a spus lor pe față: Lazăr a murit.

15. Și Mă bucur pentru voi, ca să credeți că n-am fost acolo. Dar să mergem la el.

16. Deci a zis Toma, care se numește Geamănul, celorlalți ucenici: Să mergem și noi și să murim cu El.

17. Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormînt.

18. Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii.

19. Și mulți dintre iudei veniseră la Marta și Maria ca să le mîngie pentru fratele lor.

20. Deci Marta, cînd a auzit că vine Iisus, a ieșit în întîmpinarea Lui, iar Maria ședea în casă.

(4) Ioan 9, 3; 11, 40. (5) Ps. 15, 3. (6) Os. 6, 2—3. (8) Ioan 8, 59; 10, 31. (9) Neem. 9, 3. Ioan 9, 4. (10) Ioan 12, 35. (11) Deut. 31, 16. Marc. 5, 39. (21) Ioan 11, 32. (22—25) Iov 19, 25—26. Is. 26, 19. Iez. 37, 4—5. Dan. 12, 2.

21. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

22. Dar și acum știu că oricîte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu Îți va da.

23. Iisus i-a zis: Fratele tău va învia.

24. Marta l-a zis: Știu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi.

25. Și Iisus i-a zis: Eu sînt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi.

26. Și oricine trăiește și crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta?

27. Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume.

28. Și zicînd aceasta, s-a dus și a chemat pe Maria, sora ei, zicîndu-i în taină: Învățătorul este aici și te cheamă.

29. Cînd a auzit aceea, s-a sculat degrabă și a venit la El.

30. Și Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde îl întîmpinase Marta.

31. Iar iudeii care erau cu ea în casă și o mîngiau, văzînd pe Maria că s-a sculat degrabă și a ieșit afară, au mers după ea, socotînd că a plecat la mormînt, ca să plîngă acolo.

32. Deci Maria, cînd a venit unde era Iisus, văzîndu-L, a căzut la picioarele Lui, zicîndu-L: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit.

33. Deci Iisus, cînd a văzut-o plîngînd și pe iudeii care veniseră cu ea plîngînd și ei, a suspinat cu duhul și S-a tulburat întru Sine.

34. Și a zis: Unde l-ai pus? Zis-au Lui: Doamne, vino și vezi.

35. Și a lăcrimat Iisus.

36. Deci ziceau iudeii: Iată cît de mult îl iubea.

37. Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea, oare, Acesta care a deschis ochii orbului să facă așa ca și acesta să nu moară?

Luc. 14, 14. Fapt. 23, 6; 24, 15. 1 Cor. 15, 13, 51—55. Filip. 3, 21. Apoc. 20, 12. (26) Ioan 6, 54. (27) Mat. 16, 16. Marc. 8, 29. Luc. 9, 20. Ioan 6, 69. (32) Ioan 11, 21. (37) Ioan 9, 6.

38. Deci suspinând iarăși Iisus întru Sine, a mers la mormînt. Și era o peșteră și o piatră era așezată pe ea.

39. Iisus a zis: Ridicați piatra. Marta, sora celui răposat, l-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi.

40. Iisus i-a zis: Nu ți-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?

41. Au ridicat deci piatra, iar Iisus și-a ridicat ochii în sus și a zis: Părinte, îți mulțumesc că M-ai ascultat.

42. Eu știam că întotdeauna Mă ascuți, dar pentru mulțimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis.

43. Și zicînd acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară!

44. Și a ieșit mortul, fiind legat la picioare și la mâini cu fîșii de pînză și fața lui era înfășurată cu mahrămă. Iisus le-a zis: Dezlegați-l și lăsați-l să meargă.

45. Deci mulți din iudeii care veniseră la Maria și care văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El.

46. Iar unii dintre ei s-au dus la farisei și le-au spus cele ce făcuse Iisus.

47. Deci arhieriei și fariseii au adunat sinedriul și ziceau: Ce facem, pentru că Omul Acesta face multe minuni?

48. Dacă-L lăsăm așa toți vor crede în El și vor veni romanii și ne vor lua și țara și neamul.

49. Iar Caiafa, unul dintre ei, care în anul acela era arhieru le-a zis: Voi nu știți nimic;

50. Nici nu gîndiți că ne este mai de folos să moară un om pentru popor, decît să piară tot neamul.

51. Dar aceasta n-a zis-o de la sine, ci, fiind arhieru al anului acela, a proorocit că Iisus avea să moară pentru neam.

52. Și nu numai pentru neam, ci și ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu cei împrăștiați.

53. Deci, din ziua aceea, s-au hotărît ca să-L ucidă.

54. De aceea Iisus nu mai umbla pe față printre iudei, ci a plecat de acolo într-un ținut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim, și acolo a rămas cu ucenicii Săi.

55. Și era aproape Paștile iudeilor și mulți din țară s-au suit la Ierusalim, mai înainte de Paști, ca să se curățească.

56. Deci căutau pe Iisus și, pe cînd stăteau în templu, ziceau între ei: Ce vi se pare? Oare nu va veni la sărbătoare?

57. Iar arhieriei și fariseii dăduseră porunci, că dacă va ști cineva unde este, să dea de veste, ca să-L prindă.

CAP. 12

Ungerea lui Iisus în Betania. Intrarea în Ierusalim. Elinii vor să vadă pe Iisus. Glasul din cer. Necredința iudeilor.

1. Deci, cu șase zile înainte de Paști, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morți.

2. Și l-au făcut acolo cină și Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce ședeau cu El la masă.

3. Deci Maria, luînd o litră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului.

4. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vîndă, a zis:

5. Pentru ce nu s-a vîndut mirul acesta cu trei sute de dinari și să-i fi dat săracilor?

6. Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur și, avînd punga, lua din ce se punea în ea.

7. A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat.

8. Că pe săraci totdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.

9. Deci mulțime mare de iudei au aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă și pe Lazăr pe care-l înviase din morți.

10. Și s-au sfătuit arhieriei ca și pe Lazăr să-l omoare.

11. Căci, din cauza lui mulți dintre iudei mergeau și credeau în Iisus.

12. A doua zi, mulțime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim,

13. Au luat ramuri de finic și au ieșit întru întîmpinarea Lui și strigau: Osana! Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!

14. Și Iisus, găsind un asin tînăr, a șezut pe el, precum este scris:

15. «Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, șezînd pe minzul asinei».

16. Acestea nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar cînd S-a preaslăvit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El și că acestea l le-au făcut Lui.

17. Deci da mărturie mulțimea care era cu El, cînd l-a strigat pe Lazăr din mormînt și l-a înviat din morți.

18. De aceea L-a și întîmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.

19. Deci fariseii ziceau între ei: Vedeți că nimic nu folosiți! Iată, lumea s-a dus după El.

20. Și erau niște elini din cei ce se suiseră să se închine la sărbătoare.

21. Deci aceștia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileii, și l-au rugat zicînd: Doamne, voim să vedem pe Iisus.

22. Filip a venit și i-a spus lui Andrei, și Andrei și Filip au venit și l-au spus lui Iisus.

23. Iar Iisus le-a răspuns, zicînd: A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului.

(13) Ps. 117, 26. Mat. 21, 8—9; 23, 38. Marc. 11, 8—9. Luc. 19, 35—38. (14) 4 Reg. 9, 13. Mat. 21, 7. Marc. 11, 7. Luc. 19, 35. (15) Is. 62, 11. Zah. 9, 9. Mat. 21, 5. (16) Ps. 72, 22. Marc. 9, 32. Luc. 2, 50; 9, 45; 18, 34. Ioan 10, 6; 14, 26. (19) Ioan 11, 47. (21) Is. 6, 1. Ag. 2, 7. (23) Ioan 13, 31—32; 17, 1. (24) Is. 53, 10. 1 Cor. 15, 36—37. (25) Mat. 10, 39; 16, 25. Marc. 8,

24. Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de grîu, cînd cade în pămînt, nu va muri, rămîne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă.

25. Cel ce își iubește sufletul îl va pierde; iar cel ce își urăște sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viața veșnică.

26. Dacă-Mi slujește cineva, să-Mi urmeze, și unde sînt Eu, acolo va fi și slujitorul Meu. Dacă-Mi slujește cineva, Tatăl Meu îl va cinsti.

27. Acum sufletul Meu e tulburat, și ce voi zice? Părinte, izbăvește-Mă, de ceasul acesta. Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta.

28. Părinte, preaslăvește-Ți numele! Atunci a venit glas din cer: Și L-am preaslăvit și iarăși îl voi preaslăvi.

29. Iar mulțimea care sta și auzea zicea: A fost tunet! Alții ziceau: Înger l-a vorbit!

30. Iisus a răspuns și a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata acestei lumi; acum stăpînitorul lumii acesteia va fi aruncat afară.

32. Iar Eu, cînd Mă voi înălța de pe pămînt, îi voi trage pe toți la Mine.

33. Iar aceasta zicea, arătînd cu ce moarte avea să moară.

34. l-a răspuns deci mulțimea: Noi am auzit din Lege că Hristosul rămîne în veac; și cum zici Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălțat? Cine este acesta, Fiul Omului?

35. Deci le-a zis Iisus: Încă puțină vreme Lumina este cu voi. Umblați cît aveți Lumina ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge.

36. Cît aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fiii ai Luminii. Acestea le-a vorbit Iisus și, plecînd, S-a ascuns de ei.

35. Luc. 9, 24; 14, 27; 17, 33. (26) Ioan 14, 3; 17, 24. (27) Mat. 26, 37—39. Luc. 22, 41. Evr. 5, 7—9. (30) Ioan 11, 42. (31) Ioan 14, 30; 16, 11. Ef. 6, 12. (32) Ioan 3, 14; 8, 28. (34) 2 Reg. 7, 13, 16. Ps. 44, 7; 88, 29, 36. Is. 9, 5—6. Iez. 37, 25. Dan. 2, 44; 7, 14. Mih. 4, 7; 5, 1. Luc. 1, 33. (35) Ioan 1, 4—5; 9, 1—5; 11, 10. 1 Ioan 2, 11. (36) Luc. 16, 8. Ef. 5, 8.

(39) Iez. 37, 11. (40) Marc. 9, 23; 11, 23. Ioan 11, 4. (42) Ioan 12, 30. (47) Ps. 2, 1. Mat. 26, 3. Marc. 14, 1. Luc. 22, 2. Fapt. 4, 16. (50) Ioan 18, 14. (52) Is. 49, 6. Ioan 10, 16. 1 Ioan 2, 2. Ef. 3, 12, 17. (53) Mat. 21, 38. Luc. 20, 14. (54) 2 Paral. 13, 19. (55) 2 Paral. 30, 13, 17. CAP. 12. —

(1—2) Mat. 26, 6—7. Marc. 14, 3. Luc. 10, 38—40. Ioan 11, 1—2. (3) Mat. 26, 7. Marc. 14, 3. Luc. 7, 37; 10, 38. Ioan 11, 2. (4) Mat. 26, 8, 14. Marc. 14, 4. (5) Mat. 26, 9. Marc. 14, 5. (6) Ioan 13, 29. (7) Mat. 26, 10, 12. Marc. 14, 6. (8) Deut. 15, 11. Mat. 26, 11. Marc. 14, 7. Ioan 13, 33; 14, 19.

37. Și, deși a făcut atâtea minuni înaintea lor, ei tot nu credeau în El.

38. Ca să se împlinească cuvîntul prorocului Isaia, pe care l-a zis: «Doamne, cine a crezut în ceea ce a auzit de la noi? Și brațul Domnului cui s-a descoperit?».

39. De aceea nu puteau să creadă, că iarăși a zis Isaia:

40. «Au orbit ochii lor și a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii și să nu înțeleagă cu inima și ca nu cumva să se întoarcă și Eu să-i vindec».

41. Acestea a zis Isaia, cînd a văzut slava Lui și a grăit despre El.

42. Totuși și dintre căpetenii mulți au crezut în El, dar nu mărturiseau din pricina fariseilor, ca să nu fie izgoniți din sinagogă;

43. Căci au iubit slava oamenilor mai mult decît slava lui Dumnezeu.

44. Iar Iisus a strigat și a zis: Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine.

45. Și cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

46. Eu, Lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămînă în întuneric.

47. Și dacă aude cineva cuvintele Mele și nu le păzește, nu Eu îl judec; căci n-am venit ca să judec lumea, ci ca să mîntuiesc lumea.

48. Cine Mă nesocotește pe Mine și nu primește cuvintele Mele are judecător ca să-l judece: cuvîntul pe care l-am spus, acela îl va judeca în ziua cea de apoi.

49. Pentru că Eu n-am vorbit de la Mine, ci Tatăl care M-a trimis, Acesta Mi-a dat poruncă ce să spun și ce să vorbesc.

50. Și știu că porunca Lui este viața veșnică. Deci cele ce vorbesc Eu, precum Mi-a spus Mie Tatăl, așa vorbesc.

(38) Is. 53, 1. Rom. 10, 16. (40) Is. 6, 9-10. Ier. 5, 21. Mat. 13, 12-15. Marc. 4, 11-12. Luc. 8, 10. Fapt. 28, 26-27. Rom. 11, 8. (42) Ioan 7, 13; 9, 22. (43) Ioan 5, 44. (44) Marc. 9, 37. Luc. 9, 48. (45) Ioan 14, 9. (46) Ioan 1, 5, 9; 3, 19; 8, 12; 9, 5, 39; 12, 35-36. (47) Mat. 18, 11. Ioan 3, 17. (48) Deut. 18, 19. Marc. 16, 16. Luc. 10, 16. (49)

CAP. 13

Iisus spală picioarele ucenicilor Săi la Cina cea de Taină. Arată cine este vinzătorul. Porunca iubirii. Petru îl va tăgădui.

1. Iar înainte de sărbătoarea Paștilor, știind Iisus că a sosit ceasul Lui, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai Săi cei din lume, pînă la sfîrșit i-a iubit.

2. Și făcîndu-se Cină, și diavolul punînd dinainte în inima lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul, ca să-L vindă,

3. Iisus, știind că Tatăl I-a dat Lui toate în mîini și că de la Dumnezeu a ieșit și la Dumnezeu merge,

4. S-a sculat de la Cină, S-a dezbrăcat de haine și, luînd un ștergar, S-a încins cu el.

5. După aceea a turnat apă în vasul de spălat și a început să spele picioarele ucenicilor și să le ștergă cu ștergarul cu care era încins.

6. A venit deci la Simon Petru. Acesta I-a zis: Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele?

7. A răspuns Iisus și i-a zis: Ceea ce fac Eu, tu nu știi acum, dar vei înțelege după aceasta.

8. Petru I-a zis: Nu-mi vei spăla picioarele în veac. Iisus i-a răspuns: Dacă nu te voi spăla, nu ai parte de Mine.

9. Zis-a Simon Petru Lui: Doamne, spală-mi nu numai picioarele mele, ci și mîinile și capul.

10. Iisus i-a zis: Cel ce a făcut baie n-are nevoie să-i fie spălate decît picioarele, căci este curat tot. Și voi sînteți curați, însă nu toți.

11. Că știa pe cel ce avea să-L vindă; de aceea a zis: Nu toți sînteți curați.

12. După ce le-a spălat picioarele și Și-a luat hainele, S-a așezat iar la masă și le-a zis: Înțelegeți ce v-am făcut Eu?

Ioan 7, 16; 14, 10, 24. CAP. 13, — (1) Ier. 31, 3. Mat. 26, 2. Marc. 14, 1. Luc. 22, 1. (2) Mat. 26, 14, 21. Marc. 14, 2. Luc. 22, 3. Ioan 13, 27. (3) Mat. 11, 27; 28, 18-19. Luc. 10, 22; 22, 3-4. Ioan 3, 35; 17, 2. 1 Cor. 15, 27. Evr. 2, 8. (4) Mat. 20, 28. Marc. 10, 45. Luc. 12, 37; 17, 8; 22, 27. Filip. 2, 7. (6) Mat. 3, 14. (7) Ioan 13, 12. (10) Ioan 15, 3.

13. Voi Mă numiți pe Mine: În-vățătorul și Domnul, și bine ziceți, căci sînt.

14. Deci, dacă Eu, Domnul și În-vățătorul, v-am spălat vouă picioarele, și voi sînteți datori ca să spălați picioarele unii altora;

15. Că v-am dat vouă pildă, ca, precum v-am făcut Eu vouă, să faceți și voi.

16. Adevărat, zic vouă: Nu este sluga mai mare decît stăpînul său, nici solul mai mare decît cel ce l-a trimis pe el.

17. Cînd știți acestea, fericiți sînteți dacă le veți face.

18. Nu zic despre voi toți; căci Eu știu pe cei pe care i-am ales. Ci ca să se împlinească Scriptura: «Cel ce mîncă plinea cu Mine a ridicat călcîiul împotriva Mea».

19. De acum vă spun vouă, înainte de a fi aceasta, ca să credeți, cînd se va îndeplini, că Eu sînt.

20. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel care primește pe cel pe care-l voi trimite Eu, pe Mine Mă primește; iar cine Mă primește pe Mine primește pe Cel ce M-a trimis pe Mine.

21. Iisus, zicînd acestea, S-a tulburat cu duhul și a mărturisit și a zis: Adevărat, adevărat zic vouă că unul dintre voi Mă va vinde.

22. Deci ucenicii se uitau unii la alții, nedumerindu-se despre cine vorbește.

23. Iar la masă era rezemat la pieptul lui Iisus unul dintre ucenicii Lui, pe care-l iubea Iisus.

24. Deci Simon Petru i-a făcut semn acestuia și i-a zis: Întrebă cine este despre care vorbește.

25. Și căzînd acela astfel la pieptul lui Iisus, I-a zis: Doamne, cine este?

26. Iisus i-a răspuns: Acela este, căruia Eu, întîngînd bucată de pîine, i-o voi da. Și întîngînd bucată,

(13) Mat. 23, 8, 10. Luc. 6, 46. 1 Cor. 8, 6; 12, 3. Filip. 2, 11-12. (14) Marc. 10, 45. 1 Petr. 5, 5. Rom. 12, 10. Gal. 6, 1-2. (15) Mat. 11, 29. Filip. 2, 5-9. (16) Mat. 10, 34. Luc. 6, 40. Ioan 15, 20. 1 Ioan 2, 6. (17) Iac. 1, 25. (18-19) Ps. 40, 9; 54, 14-15. Dan. 11, 26. Mat. 10, 36; 26, 23. Luc. 21, 7; 22, 21. Ioan 14, 29; 16, 4. Fapt. 1, 16, 19. (20) Mat. 10, 40. Luc. 9, 48; 10, 16. (21) Mat. 10, 4; 26, 21. Marc. 14, 18. Luc. 22, 21. (22) Mat. 26, 22. (23) Ioan 19, 26; 20, 2; 21, 7, 20-24. (24-25) Luc. 22, 23. (26) Mat. 26, 23.

a luat-o și a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul.

27. Și după îmbucătură a intrat atunci satana în el. Iar Iisus i-a zis: Ceea ce faci, fă mai curînd.

28. Dar nimeni din cei care ședeau la masă n-a înțeles pentru ce i-a zis aceasta.

29. Căci unii socoteau, deoarece Iuda avea punga, că lui îi zice Iisus: Cumpără cele de care avem trebuință la sărbătoare, sau să dea ceva săracilor.

30. Deci după ce a luat acela bucată de pîine, a ieșit numaidecît. Și era noapte.

31. Și cînd a ieșit el, Iisus a zis: Acum a fost preaslăvit Fiul Omului și Dumnezeu a fost preaslăvit întru El.

32. Iar dacă Dumnezeu a fost preaslăvit întru El, și Dumnezeu îl va preaslăvi întru El și îndată îl va preaslăvi.

33. Fiilor, încă puțin timp sînt cu voi, Voi Mă veți căuta, dar, după cum am spus iudeilor — că unde Mă duc Eu, voi nu puteți veni — vă spun vouă acum.

34. Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiți unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, așa și voi să vă iubiți unul pe altul.

35. Întru aceasta vor cunoaște toți că sînteți ucenicii Mei, dacă veți avea dragoste unii față de alții.

36. Doamne, L-a întrebă Simon-Petru, unde Te duci? Răspuns-a Iisus: Unde Mă duc Eu, tu nu poți să urmezi Mie acum, dar mai târziu îmi vei urma.

37. Zis-a Petru Lui: Doamne, de ce nu pot să urmez Ție acum? Sufletul meu îl voi da pentru Tine.

38. Iisus i-a răspuns: Vei pune sufletul tău pentru Mine? Adevărat, adevărat zic ție că nu va cînta coșul, pînă ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori!

Marc. 14, 20. Luc. 22, 21. (27) Mat. 26, 14. Marc. 14, 21. Luc. 22, 3. Ioan 13, 2. (29) Ioan 12, 6. (31) Ioan 12, 23-28. 1 Petr. 4, 11. (32) Ioan 12, 23; 17, 1. (33) Is. 63, 3. Ioan 7, 33-34; 8, 21. 1 Petr. 4, 11. (34) Lev. 19, 18. Mat. 5, 43. Luc. 10, 27. Ioan 15, 12. 1 Ioan 2, 7; 3, 11. 2 Ioan 1, 5. Gal. 6, 2. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (35) 1 Ioan 2, 5; 3, 10; 4, 20. (36) 2 Petr. 1, 14. (37) Marc. 14, 31. Luc. 22, 33. (38) Mat. 26, 34. Marc. 14, 30. Luc. 22, 34.

CAP. 14

Cuvîntarea de despărțire. Făgăduința Duhului Sînt.

1. Să nu se tulbure inima voastră; credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine.

2. În casa Tatălui Meu multe locașuri sînt. Iar de nu, v-aș fi spus. Mă duc să vă gătesc loc.

3. Și dacă Mă voi duce și vă voi găti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sînt Eu.

4. Și unde Mă duc Eu, voi știți și știți și calea.

5. Toma I-a zis: Doamne, nu știm unde Te duci; și cum putem ști calea?

6. Iisus i-a zis: Eu sînt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decît prin Mine.

7. Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine, și pe Tatăl Meu L-ați fi cunoscut; dar de acum îl cunoașteți pe El și L-ați și văzut.

8. Filip I-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne este de ajuns.

9. Iisus i-a zis: De atîta vreme sînt cu voi și nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl?

10. Nu crezi tu că Eu sînt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl — Care rămîne întru Mine — face lucrările Lui.

11. Credeți Mie că Eu sînt întru Tatăl și Tatăl întru Mine, iar de nu, credeți-Mă pentru lucrările acestea.

12. Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu și mai mari decît acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl.

13. Și orice veți cere întru numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul.

CAP. 14. — (2) Mat. 25, 34. Evr. 6, 20. (3) Ioan 17, 24. 1 Tes. 4, 17. (6) Is. 35, 8. Ioan 1, 4, 14, 17; 6, 33, 40; 8, 32; 10, 1, 2, 9, 28; 11, 25, 1. Ioan 5, 20. Ef. 1, 13, 18. Evr. 10, 19. (9) Ioan 12, 45. 2 Cor. 4, 4. Col. 1, 15. Evr. 1, 3. (10) Ioan 5, 17; 7, 16; 10, 38; 12, 49. (12) Fapt. 19, 11. (13) Ier. 29, 12—13. Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 15, 7; 16, 23. Iac. 1, 5—6. (15) Întel. 6, 18. Ioan 14, 21, 23; 15, 10, 14. 2 Ioan 1, 6. (16) Luc. 24, 49. Ioan 15, 26;

14. Dacă veți cere ceva în numele Meu, Eu voi face.

15. De Mă iubiți, păziți poruncile Mele.

16. Și Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mîngietor vă va da vouă ca să fie cu voi în veac.

17. Duhul Adevărului, pe Care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaște; voi îl cunoașteți, că rămîne la voi și în voi va fi!

18. Nu vă voi lăsa orfani: voi veni la voi.

19. Încă puțin timp și lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veți vedea, pentru că Eu sînt viu și voi veți fi vii.

20. În ziua aceea veți cunoaște că Eu sînt întru Tatăl Meu și voi în Mine și Eu în voi.

21. Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui.

22. I-a zis Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce este că ai să Te arăți nouă, și nu lumii?

23. Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvîntul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi, și vom veni la el și vom face locaș la el.

24. Cel ce nu Mă iubește nu păzește cuvintele Mele. Dar cuvîntul pe care îl auziți nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis.

25. Acestea vi le-am spus, fiind cu voi;

26. Dar Mîngietorul, Duhul Sînt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu.

27. Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoșeze.

16, 7. Fapt. 1, 4; 2, 33. Col. 1, 6. (17) Ioan 15, 26; 16, 13. 1 Ioan 2, 27. 2 Ioan 1, 2. Rom. 8, 27. 1 Cor. 2, 14. (18) Ps. 67, 6. Is. 49, 15. Ier. 51, 5. Mat. 28, 20. (19) Ioan 11, 25; 16, 16. 1 Tes. 4, 14. (21) Sir. 2, 16. Ioan 14, 15. (22) Iuda 1, 1. (23) 3 Reg. 6, 13. Zah. 2, 14. Ioan 14, 15; 15, 10. 1 Ioan 3, 24. 1 Cor. 3, 16. Ef. 3, 17. Apoc. 3, 20. (24) Ioan 7, 16; 12, 49. (26) Ioan 15, 26; 16, 13. Fapt. 1, 4. (27) Iov 34, 27. Filip. 4, 7.

28. Ați auzit că v-am spus: Mă duc și voi veni la voi. De M-ați iubi v-ați bucura că Mă duc la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decît Mine.

29. Și acum v-am spus acestea înainte de a se întîmpla, ca să credeți cînd se vor întîmpla.

30. Nu voi mai vorbi multe cu voi, căci vine și stăpînitorul acestei lumi și el nu are nimic în Mine;

31. Dar ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl și precum Tatăl Mi-a poruncit, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici.

CAP. 15

Vița cea adevărată. Porunca lui Hristos și iubirea cea mai mare. Ura și vina lumii. Mîngietorul, Duhul Adevărului.

1. Eu sînt vița cea adevărată și Tatăl Meu este lucrătorul.

2. Orice mlădiță care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; și orice mlădiță care aduce roadă, El o curățește, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum voi sînteți curați, pentru cuvîntul pe care vi l-am spus.

4. Rămîneți în Mine și Eu în voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămîne în viță, tot așa nici voi, dacă nu rămîneți în Mine.

5. Eu sînt vița, voi sînteți mlădițele. Cel ce rămîne în Mine și Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic.

6. Dacă cineva nu rămîne în Mine se aruncă afară ca mlădița și se usucă; și le adună și le aruncă în foc și ard.

7. Dacă rămîneți întru Mine și cuvintele Mele rămîn în voi, cereți ceea ce vîoiți și se va da vouă.

(28) 1 Cor. 11, 3. (29) Ioan 16, 4. (30) Ioan 12, 31; 16, 11. Ef. 6, 12. (31) Ioan 10, 18. Evr. 10, 7. CAP. 15. — (1) Cînt. 1, 13. Sir. 24, 20. (2) Mat. 7, 19; 15, 13; 25, 29. Gal. 5, 22. (3) Ps. 118, 9. Ioan 13, 10. 1 Petr. 1, 22. 1 Ioan 2, 7. (4) 1 Ioan 2, 6. Col. 1, 23. (5) Luc. 8, 8. Fapt. 4, 12. (6—7) Iez. 15, 4. Ier. 31, 18—19. Mat. 3, 10; 7, 7, 19; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 16, 23. Iac. 1, 5—6. 1 Ioan 3, 22; 5, 14—15. (8) Filip. 1, 11. (10) Ps. 118, 44. Is. 50, 5. Ioan 14, 15, 23. 1 Ioan 1, 3. (12) Mat. 5, 43; 22, 29. Marc. 12, 31. Ioan 13, 34; 15, 17.

8. Întru aceasta a fost slăvit Tatăl Meu, ca să aduceți roadă multă și să vă faceți ucenici ai Mei.

9. Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, așa v-am iubit și Eu pe voi; rămîneți întru iubirea Mea.

10. Dacă păziți poruncile Mele, veți rămîne întru iubirea Mea, după cum și Eu am păzit poruncile Tatălui Meu și rămîn întru iubirea Lui.

11. Acestea vi le-am spus, ca bucuria Mea să fie în voi și ca bucuria voastră să fie deplină.

12. Aceasta este porunca Mea: să vă iubiți unul pe altul, precum v-am iubit Eu.

13. Mai mare dragoste decît aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi.

14. Voi sînteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc.

15. De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu știe ce face stăpînul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate cîte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute.

16. Nu voi M-ați ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi și v-am rînduit să mergeți și roadă să aduceți, și roada voastră să rămînă, ca Tatăl să vă dea orice-l veți cere în numele Meu.

17. Aceasta vă poruncesc: să vă iubiți unul pe altul.

18. Dacă vă urăște pe voi lumea, să știți că pe Mine mai înainte decît pe voi M-a urît.

19. Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sînteți din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăște.

20. Aduceți-vă aminte de cuvîntul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decît stăpînul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, și pe voi vă vor prigonii; dacă au păzit cuvîntul Meu, și pe al vostru îl vor păzi.

1 Petr. 4, 8. 1 Ioan 3, 11; 4, 21. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (13) Ioan 3, 16; 10, 11—13. 1 Ioan 3, 16. Rom. 5, 7. Ef. 5, 2. (14) Cînt. 1, 8. Mat. 12, 50. Marc. 3, 34. Luc. 8, 21. Ioan 14, 15. (15) Fac. 18, 17. Întel. 7, 14. Ioan 17, 26. Ef. 1, 9; 3, 5. Evr. 1, 2. (16) Is. 43, 22. Mat. 28, 19. Marc. 16, 15. Col. 1, 6. (17) Ioan 15, 12. (18) Ioan 7, 7. 1 Ioan 3, 1, 13. (19) Pild. 29, 27. Iac. 4, 4. 1 Ioan 4, 5. (20) Mat. 10, 24; 24, 9. Marc. 13, 9. Luc. 6, 40; 21, 12. Ioan 13, 16; 16, 2.

21. Iar toate acestea le vor face vouă din cauza numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis.

22. De n-aș fi venit și nu le-aș fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvînt de dezvinovățire pentru păcatul lor.

23. Cel ce Mă urăște pe Mine urăște și pe Tatăl Meu.

24. De nu aș fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut, păcat nu ar avea; dar acum M-au și văzut și M-au urît și pe Mine și pe Tatăl Meu.

25. Dar (aceasta), ca să se împlinească cuvîntul cel scris în Legea lor: «M-au urît pe nedrept».

26. Iar cînd va veni Mîngietorul, pe Care Eu îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl porcede, Acela va mărturisi despre Mine.

27. Și voi mărturisiți, pentru că de la început sînteți cu Mine.

CAP. 16

Prigonirile viitoare. Ajutorul Mîngietorului. Intristarea schimbată în bucurie. Rugăciunile făcute în numele lui Hristos. Fuga ucenicilor.

1. Acestea vi le-am spus, ca să nu vă smintiți.

2. Vă vor scoate pe voi din sinagogi; dar vine ceasul cînd tot cel ce vă va ucide să creadă că aduce închinare lui Dumnezeu.

3. Și acestea le vor face, pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine.

4. Iar acestea vi le-am spus, ca să vă aduceți aminte de ele, cînd va veni ceasul lor, că Eu vi le-am spus. Și acestea nu vi le-am spus de la început, fiindcă eram cu voi.

5. Dar acum Mă duc la Cel ce M-a trimis și nimeni dintre voi nu Mă întreabă: Unde Te duci?

6. Ci, fiindcă v-am spus acestea, intristarea a umplut inima voastră.

(21) Mat. 10, 22; 24, 9. Ioan 16, 3. (22) 2 Petr. 2, 21. (25) Ps. 24, 18; 34, 19; 68, 5—6. (26) Is. 48, 16. Luc. 24, 49. Ioan 14, 16—17, 26. (27) Luc. 24, 48. Fapt. 1, 8, 21, 22; 2, 32. 1 Petr. 5, 1. CAP. 16. — (1) Mat. 11, 6; 24, 10; 26, 31. (2) Mat. 10, 17—18. Marc. 13, 9. Luc. 6, 22; 21, 12. Ioan 15, 20. (3) Ioan 15, 21. (4) Mat. 9, 15. Ioan 14, 29. (5) Ioan 7, 33. (6) Ioan 16, 22. (7) Ioan 14, 16; 15, 26.

7. Dar Eu vă spun adevărul: Vă este de folos ca să Mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mîngietorul nu va veni la voi, iar dacă Mă voi duce, îl voi trimite la voi.

8. Și El, venind, va vădi lumea de păcat și de dreptate și de judecată.

9. De păcat, pentru că ei nu cred în Mine;

10. De dreptate, pentru că Mă duc la Tatăl Meu și nu Mă veți mai vedea;

11. Și de judecată, pentru că stăpînitorul acestei lumi a fost judecat.

12. Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteți să le purtați.

13. Iar cînd va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la Sine, ci cite va auzi va vorbi și cele viitoare vă va vesti.

14. Acela Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua și vă va vesti.

15. Toate cite are Tatăl ale Mele sînt; de aceea am zis că din al Meu ia și vă vestește vouă.

16. Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl.

17. Deci unii dintre ucenicii Lui ziceau între ei: Ce este aceasta ce ne spune: Puțin și nu Mă veți mai vedea, și iarăși puțin și Mă veți vedea, și că Mă duc la Tatăl?

18. Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puțin? Nu știm ce zice.

19. Și a cunoscut Iisus că voiau să-L întrebe și le-a zis: Despre aceasta vă întrebați între voi, că am zis: Puțin și nu Mă veți mai vedea și iarăși puțin și Mă veți vedea?

20. Adevărat, adevărat zic vouă că voi veți plînge și vă veți tîngui, iar lumea se va bucura. Voi vă veți intrista, dar intristarea voastră se va preface în bucurie.

21. Femeia, cînd e să nască, se intristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce a născut copilul, nu-și mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume.

(8) Cînt. 4, 16. Is. 4, 4. Mih. 4, 3. Avd. 1, 21. (11) Luc. 10, 18. Ioan 21, 31; 14, 30. Ef. 2, 2. Col. 2, 15. Evr. 2, 14. (12) Mat. 13, 34. Marc. 4, 33. 1 Cor. 3, 1—2. Evr. 5, 11—12. (13) Înțel. 9, 11. Mat. 10, 19—20. Marc. 13, 11. Luc. 12, 11; 21, 14—15. Ioan 4, 17. 26. (14) Ioan 8, 54. (15) Ioan 17, 10. (16) Ioan 7, 33; 14, 19. (20) Ier. 31, 13. Mat. 5, 4. (21) Fac. 16, 3. Is. 26, 17.

22. Deci și voi acum sînteți triști, dar iarăși vă voi vedea și se va bucura inima voastră și bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.

23. Și în ziua aceea nu Mă veți întreba nimic. Adevărat, adevărat zic vouă: Orice veți cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da.

24. Pînă acum n-ați cerut nimic în numele Meu; cereți și veți primi, ca bucuria voastră să fie deplină.

25. Acestea vi le-am spus în pîlde, dar vine ceasul cînd nu vă voi mai vorbi în pîlde, ci pe față vă voi vesti despre Tatăl.

26. În ziua aceea veți cere în numele Meu; și nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi.

27. Căci Însuși Tatăl vă iubește pe voi, fiindcă voi M-ați iubit pe Mine și ați crezut că de la Dumnezeu am ieșit.

28. Leșit-am de la Tatăl și am venit în lume; iarăși las lumea și Mă duc la Tatăl.

29. Au zis ucenicii Săi: Iată acum vorbești pe față și nu spui nici o pîldă.

30. Acum știm că Tu știi toate și nu ai nevoie ca să Te întrebe cineva. De aceea credem că ai ieșit de la Dumnezeu.

31. Iisus le-a răspuns: Acum credeți?

32. Iată vine ceasul, și a și venit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale și pe Mine să Mă lăsați singur. Dar nu sînt singur, pentru că Tatăl este cu Mine.

33. Acestea vi le-am grăit, ca întru Mine pace să aveți. În lume neazuri veți avea; dar îndrăzniți. Eu am biruit lumea.

CAP. 17

Rugăciunea lui Iisus pentru Sine, pentru apostoli și pentru toți credincioșii.

1. Acestea a vorbit Iisus și, ridicînd ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească.

(22) Is. 51, 11; 66, 14. Zah. 10, 7. Luc. 24, 41, 51—52. Ioan 16, 6; 20, 20. 1 Petr. 1, 8. (23) Mat. 7, 7; 21, 22. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 15, 7. Iac. 1, 5—6. (26) Rom. 8, 34. (27) Ioan 17, 25. (28) Ioan 3, 13. (30) Ioan 2, 25. (32) Zah. 13, 7. Mat. 26, 31, 56. Marc. 14, 27—28. (33) 1 Ioan 4, 4; 5, 4. 1 Cor. 15, 57. CAP. 17. — (1) Ioan 12, 23; 13, 32. (2) Dan. 7, 13—14. Mat. 11, 27; 28, 18.

2. Precum I-ai dat stăpînire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.

3. Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

4. Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pămînt; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvîrșit.

5. Și acum, preaslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

6. Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvîntul Tău l-au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate cite Mi-ai dat sînt de la Tine;

8. Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.

9. Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sînt.

10. Și toate ale Mele sînt ale Tale, și ale Tale sînt ale Mele și M-am preaslăvit întru ei.

11. Și Eu nu mai sînt în lume, iar ei în lume sînt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum sîntem și Noi.

12. Cînd eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decît fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.

13. Iar acum vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei.

14. Eu le-am dat cuvîntul Tău, și lumea i-a urît, pentru că nu sînt din lume, precum Eu nu sînt din lume.

15. Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzești pe ei de cel viclean.

Luc. 10, 22. Ioan 3, 35; 5, 27. Evr. 2, 5—8. (3) Ier. 9, 24. Înțel. 15, 3. Ioan 6, 29. 1 Ioan 3, 23. (4) Is. 49, 3. (5) Ioan 1, 1; 8, 58. Apoc. 5, 12. (6) Ioan 17, 26; 18, 9. (8) Ioan 8, 28; 16, 27; 17, 25. (10) Ioan 16, 15. (11) Ioan 10, 30; 17, 21. Ef. 4, 3. (12) Ps. 108, 7. Mat. 26, 24. Ioan 6, 39; 18, 9. (14) Ioan 8, 23. (15) Mat. 6, 13. 2 Tes. 3, 3.

16. Ei nu sînt din lume, precum nici Eu nu sînt din lume.

17. Sfințește-i pe ei întru adevărul Tău; cuvîntul Tău este adevărul.

18. Precum M-ai trimis pe Mine în lume, și Eu i-am trimis pe ei în lume.

19. Pentru ei Eu Mă sfințesc pe Mine însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. Dar nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvîntul lor,

21. Ca toți să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine și Eu întru Tine, așa și aceștia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis.

22. Și slava pe care Tu Mi-ai dat-o, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una sîntem:

23. Eu întru ei și Tu întru Mine, ca ei să fie desăvîrșiți întru unime, și să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit pe ei, precum M-ai iubit pe Mine.

24. Părinte, voiesc ca, unde sînt Eu, să fie împreună cu Mine și aceea pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava Mea pe care Mi-ai dat-o, pentru că Tu M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut, și aceștia au cunoscut că Tu M-ai trimis.

26. Și le-am făcut cunoscut numele Tău și-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei și Eu în ei.

CAP. 18

Prinderea lui Iisus și aducerea Lui la arhieriei Anna și Caiafa. Lepădarea lui Petru. Iisus înaintea lui Pilat. Baraba.

1. Zicînd acestea, Iisus a ieșit cu ucenicii Lui dincolo de pîrîul Cedriilor, unde era o grădină, în care a intrat El și ucenicii Săi.

2. Iar Iuda vinzătorul cunoștea acest loc, pentru că adesea Iisus și ucenicii Săi se adunau acolo.

3. Deci Iuda, luînd oaste și slujitori, de la arhieriei și de la farisei, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus, știînd toate cele ce erau să vină asupra Lui, a ieșit și le-a zis: Pe cine căutați?

5. Răspuns-au Lui: Pe Iisus Nazarineanul. El le-a zis: Eu sînt. Iar Iuda vinzătorul era și el cu ei.

6. Atunci cînd le-a spus: Eu sînt, ei s-au dat înapoi și au căzut la pămînt.

7. Și iarăși i-a întrebat: Pe cine căutați? Iar ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus: V-am spus că Eu sînt. Deci, dacă Mă căutați pe Mine, lăsați pe aceștia să se ducă;

9. Ca să se împlinească cuvîntul pe care l-a spus: Dintre cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe nici unul.

10. Dar Simon-Petru, avînd sabie, a scos-o și a lovit pe sluga arhierelui și i-a tăiat urechea dreaptă; iar numele slugii era Malhus.

11. Deci a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. Nu voi bea, oare, paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?

12. Deci ostașii și comandantul și slujitorii iudeilor au prins pe Iisus și L-au legat.

13. Și L-au dus întîi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhieriu al anului aceleuia.

14. Și Caiafa era cel ce sfătuisese pe iudei că este de folos să moară un om pentru popor.

15. Și Simon-Petru și un alt ucenic mergeau după Iisus. Iar ucenicul acela era cunoscut arhierelui și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhierelui;

39. (2) Luc. 21, 37; 22, 39. (3) Mat. 26, 47. Marc. 14, 43. Luc. 22, 47. Fapt. 1, 16. (6) Est. 6, 13. (9) Ioan 6, 39; 17, 6, 12. (10) Mat. 26, 51. Marc. 14, 47. Luc. 22, 49-50. (12) Mat. 26, 57. Marc. 14, 53. (13) Mat. 26, 57. Marc. 14, 53. Luc. 22, 54. Ioan 18, 24. (14) Ioan 11, 50. (15) Mat. 26, 58. Marc. 14, 54. Luc. 22, 54-55.

16. Iar Petru a stat la poartă, afară. Deci a ieșit celălalt ucenic, care era cunoscut arhierelui, și a vorbit cu portăreasa și a băgat pe Petru înăuntru.

17. Deci slujnica portăreasă i-a zis lui Petru: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii Omului acestuia? Acela a zis: Nu sînt.

18. Iar slugile și slujitorii făcuseră foc, și stăteau și se încălzeau, că era frig, și era cu ei și Petru, stînd și încălzindu-se.

19. Deci arhierul L-a întrebat pe Iisus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui.

20. Iisus i-a răspuns: Eu am vorbit pe față lumii; Eu am învățat întotdeauna în sinagogă și în templu, unde se adună toți iudeii și nimic nu am vorbit în ascuns.

21. De ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am vorbit. Iată aceștia știu ce am spus Eu.

22. Și zicînd El acestea, unul din slujitorii, care era de față, l-a dat lui Iisus o palmă, zicînd: Așa răspunzi Tu arhierelui?

23. Iisus i-a răspuns: Dacă am vorbit rău, dovedește că este rău, iar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați?

24. Deci Anna L-a trimis legat la Caiafa arhierul.

25. Iar Simon-Petru stătea și se încălzea. Deci i-au zis: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii Lui? El s-a lepădat și a zis: Nu sînt.

26. Una dintre slugile arhierelui, care era rudă cu cel căruia Petru îi tăiasse urechea, a zis: Nu te-am văzut eu pe tine, în grădină, cu El?

27. Și iarăși s-a lepădat Petru și îndată a cîntat cocoșul.

28. Deci L-au adus pe Iisus de la Caiafa la pretoriu; și era dimineață. Și ei n-au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănînce Paștile.

29. Deci Pilat a ieșit la ei, afară, și le-a zis: Ce învinuire aduceți Omului Acestuia?

(16) Mat. 26, 69. Marc. 14, 66. Luc. 22, 54. (17) Mat. 26, 69. Marc. 14, 66. Luc. 22, 56. (20) Is. 45, 19. Fapt. 26, 26. (22) 2 Paral. 18, 23. (24) Mat. 26, 57; 27, 1. Marc. 14, 53. Luc. 22, 54. Ioan 18, 13. (25) Mat. 26, 69, 71. Marc. 14, 69. Luc. 22, 58. (27) Mat. 26, 74. Marc. 14, 71-72. Luc. 22, 60. (28) Mat. 27, 2. Marc. 15, 1. Luc. 22, 66; 23, 1. (32) Mat. 20, 19; 27, 11. Marc. 10, 34. Luc.

30. Ei au răspuns și i-au zis: Dacă Acesta n-ar fi răufăcător, nu ți l-am fi dat ție.

31. Deci le-a zis Pilat: Luați-L voi și judecați-L după legea voastră. Iudeii însă i-au răspuns: Nouă nu ne este îngăduit să omorîm pe nimeni;

32. Ca să se împlinească cuvîntul lui Iisus, pe care îl spusese, însemnînd cu ce moarte avea să moară.

33. Deci Pilat a intrat iarăși în pretoriu și a chemat pe Iisus și l-a zis: Tu ești regele iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus: De la tine însuși zici aceasta, sau alții ți-au spus-o despre Mine?

35. Pilat a răspuns: «Nu cumva sînt iudeu eu? Poporul Tău și arhieriei Te-au predat mie. Ce ai făcut?»

36. Iisus a răspuns: Împărăția Mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu predat iudeilor. Dar acum împărăția Mea nu este de aici.

37. Deci i-a zis Pilat: Așadar ești Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sînt împărat. Eu spre aceasta M-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.

38. Pilat l-a zis: Ce este adevărul? Și zicînd aceasta, a ieșit iarăși la iudei și le-a zis: Eu nu găsesc în El nici o vină;

39. Dar este la voi obiceiul ca la Paști să vă eliberez pe unul. Voiți deci să vă eliberez pe regele iudeilor?

40. Deci au strigat iarăși, zicînd: Nu pe Acesta, ci pe Baraba. Iar Baraba era tilhar.

CAP. 19

Patimile Domnului. Mama lui Iisus lingă cruce. Cuvintele rostite pe cruce. Moartea și îngroparea Lui.

1. Deci atunci Pilat a luat pe Iisus și L-a biciuit.

18, 32-33. (33) Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 37. 1 Tim. 6, 13. (36) Dan. 2, 4. (37) Ps. 2, 5. Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 33. 1 Ioan 3, 19. 1 Tim. 6, 13. (38) Luc. 23, 14. (39-40) Mat. 27, 15-20. Marc. 15, 6-11. Luc. 23, 17-18. Fapt. 10, 3, 14. CAP. 19. — (1) Mat. 27, 26. Marc. 15, 15. Luc. 23, 25. Ioan 19, 16.

2. Și ostașii, împletind cunună din spini, l-au pus-o pe cap și l-au îmbrăcat cu o mantie purpurie.

3. Și veneau către El și ziceau: Bucură-te, regele iudeilor! Și-l dădeau palme.

4. Și Pilat a ieșit iarăși afară și le-a zis: Iată vi-l aduc pe El afară, ca să știți că nu găsesc în El nici o vină.

5. Deci a ieșit Iisus afară, purtând cununa de spini și mantia purpurie. Și le-a zis Pilat: Iată Omul!

6. Când L-au văzut deci arhierii și slujitorii au strigat, zicând: Răstignește-L! Răstignește-L! Zis-a lor Pilat: Luați-L voi și răstigniți-L, căci eu nu-l găsesc nici o vină.

7. Iudeii i-au răspuns: Noi avem lege și după legea noastră El trebuie să moară, că s-a făcut pe Sine Fiul al lui Dumnezeu.

8. Deci, când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut.

9. Și a intrat iarăși în pretoriu și i-a zis lui Iisus: De unde ești Tu? Iar Iisus nu i-a dat nici un răspuns.

10. Deci Pilat i-a zis: Mie nu-mi vorbești? Nu știi că am putere să Te eliberez și putere am să Te răstignesc?

11. Iisus a răspuns: N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dat ție de sus. De aceea cel ce M-a predat ție mai mare păcat are.

12. Pentru aceasta, Pilat căuta să-L elibereze; iar iudeii strigau zicând: Dacă îl eliberezi pe Acesta, nu ești prieten al Cezarului. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului.

13. Deci Pilat, auzind cuvintele acestea, L-a dus afară pe Iisus și a șezut pe scaunul de judecată, în locul numit pardosit cu pietre, iar evreiește Gabbata.

14. Și era Vinerea Paștilor, cam la al șaselea ceas, și a zis Pilat iudeilor: Iată Împăratul vostru.

15. Deci au strigat aceia: Ia-L! Ia-L! Răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Împăratul vostru?

Arhieriei au răspuns: Nu avem împărat, decît pe Cezarul.

16. Atunci L-a predat lor ca să fie răstignit. Și ei au luat pe Iisus și L-au dus ca să fie răstignit.

17. Și ducindu-și crucea, a ieșit la locul ce se cheamă al Căpățîni, care evreiește se zice Golgota,

18. Unde L-au răstignit, și împreună cu El pe alți doi, de o parte și de alta, iar în mijloc pe Iisus.

19. Iar Pilat a scris și titlu și l-a pus deasupra Crucii. Și era scris: *Iisus Nazarineanul, Împăratul iudeilor!*

20. Deci mulți dintre iudei au citit acest titlu, căci locul unde a fost răstignit Iisus era aproape de cetate. Și era scris: evreiește, latinește și grecește.

21. Deci arhieriei iudeilor au zis lui Pilat: Nu scrie: Împăratul iudeilor, ci că Acela a zis: Eu sînt Împăratul iudeilor.

22. Pilat a răspuns: Ce am scris, am scris.

23. După ce au răstignit pe Iisus, ostașii au luat hainele Lui și le-au făcut patru părți, fiecărui ostaș cite o parte, și cămașa. Dar cămașa era fără cusătură, de sus țesută în întregime.

24. Deci au zis unii către alții: Să n-o sfîșiem, ci să aruncăm sorții pentru ea, a cui să fie; ca să se împlinească Scriptura care zice: «Împărțit-au hainele Mele lorui, și pentru cămașa Mea au aruncat sorții». Așadar ostașii acestea au făcut.

25. Și stăteau, lângă crucea lui Iisus, mama Lui și sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, și Maria Magdalena.

26. Deci Iisus, văzînd pe mama Sa și pe ucenicul pe care îl iubea stînd alături, a zis mamei Sale: Femeie, iată fiul tău!

27. Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta! Și din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine.

28. După aceea, știînd Iisus că toate s-au săvîrșit acum, ca să se împlinească Scriptura, a zis: Mi-e sete.

17, 7. (16) Mat. 27, 26—31. Marc. 15, 15, 20. Luc. 23, 24. Ioan 19, 1. (17) Mat. 27, 33. Marc. 15, 22. Luc. 23, 33. Evr. 13, 12. (18) Mat. 27, 38. Luc. 23, 32. (19—23) Mat. 27, 35, 37. Marc. 15, 24—26. Luc. 23, 34—38. (24) Ps. 21, 20. (25) Ps. 37, 11—13. Mat. 27, 55. Marc. 15, 40—41. Luc. 23, 49. (28) Ps. 68, 25. Mat. 27, 48.

29. Și era acolo un vas plin cu oțet; iar cei care îl loviseră, punînd în virful unui trestii de isop un burete înmuiat în oțet, l-au dus la gura Lui.

30. Deci după ce a luat oțetul, Iisus a zis: Săvîrșitu-s-a. Și plecîndu-și capul, și-a dat duhul.

31. Deci iudeii, fiindcă era vineri, ca să nu rămînă trupurile simbăta pe cruce, căci era mare ziua simbetei aceleia, au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierile picioarelor și să-i ridice.

32. Deci au venit ostașii și au zdrobit fluierile celui dintîi și ale celui-lalt, care era răstignit împreună cu el.

33. Dar venind la Iisus, dacă au văzut că deja murise, nu l-au zdrobit fluierile.

34. Ci unul dintre ostași cu sulita a împuns coasta Lui și îndată a ieșit sînge și apă.

35. Și cel ce a văzut a mărturisit și mărturia lui e adevărată; și acela știe că spune adevărul, ca și voi să credeți.

36. Căci s-au făcut acestea, ca să se împlinească Scriptura: «Nu l se va zdrobi nici un os».

37. Și iarăși altă Scriptură zice: «Vor privi la Acela pe care L-au împuns».

38. După acestea Iosif din Arimateea, fiind ucenic al lui Iisus, dar intr-ascuns, de frica iudeilor, a rugat pe Pilat ca să ridice trupul lui Iisus. Și Pilat i-a dat voie. Deci a venit și a ridicat trupul Lui.

39. Și a venit și Nicodim, cel care venise la El mai înainte noaptea, aducînd ca la o sută de litre de amestec de smîrnă și aloie.

40. Au luat deci trupul lui Iisus și l-au înfășurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormîntare la iudei.

41. Iar în locul unde a fost răstignit era o grădină, și în grădină un mormînt nou, în care nu mai fusese nimeni îngropat.

(29) Ps. 20, 2; 21, 16; 68, 25. Mat. 27, 48. Marc. 15, 36. Luc. 23, 36. (30) Ps. 30, 6. Mat. 27, 50. Marc. 15, 37. Luc. 23, 46. Fapt. 7, 59. (31) Deut. 21, 23. Ioan 19, 42. (34) 1 Ioan 5, 6. (35) Ioan 21, 24. (36) Ieș. 12, 46. Num. 9, 12. Ps. 33, 20. (37) Ps. 21, 18—19. Zah. 12, 10. Apoc. 1, 7. (38) Mat. 27, 57. Marc. 15, 42—43, 45. Luc. 23, 50—51. (39) Ioan 3, 1—2;

42. Deci, din pricina vinerii iudeilor, acolo L-au pus pe Iisus, pentru că mormîntul era aproape.

CAP. 20

Învierea Domnului. El Se arată Mariei Magdalena, apoi ucenicilor și la opt zile, după aceea, lui Toma.

1. Iar în ziua întâia a săptămîinii (*duminica*), Maria Magdalena a venit la mormînt dis-de-dimineață, fiind încă întuneric, și a văzut piatra ridicată de pe mormînt.

2. Deci a alergat și a venit la Simon-Petru și la celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus, și le-a zis: Au luat pe Domnul din mormînt și noi nu știm unde L-au pus.

3. Deci a ieșit Petru și celălalt ucenic și veneau la mormînt.

4. Și cei doi alergau împreună, dar celălalt ucenic, alergînd înainte, mai repede decît Petru, a sosit cel dintîi la mormînt.

5. Și, aplecîndu-se, a văzut giulgiurile puse jos, dar n-a intrat.

6. A sosit și Simon-Petru, urmînd după el, și a intrat în mormînt și a văzut giulgiurile puse jos,

7. Iar mahrama, care fusese pe capul Lui, nu era pusă împreună cu giulgiurile, ci înfășurată, la o parte, într-un loc.

8. Atunci a intrat și celălalt ucenic care sosise întîi la mormînt, și a văzut și a crezut.

9. Căci încă nu știau Scriptura, că Iisus trebuia să învieze din morți.

10. Și s-au dus ucenicii iarăși la ai lor.

11. Iar Maria stătea afară lingă mormînt plîngînd. Și pe cînd plîngea, s-a aplecat spre mormînt.

12. Și a văzut doi îngeri în veșminte albe șezînd, unul către cap și altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Și aceia i-au zis: Femeie, de ce plîngi? Pe cine cauți? Ea le-a zis: Că au luat pe Domnul meu și nu știu unde L-au pus.

1, 50. (40) Marc. 15, 46—47. (42) Ioan 19, 31. CAP. 20. — (1) Mat. 28, 1. Marc. 16, 1. 4. Luc. 24, 1. (3) Luc. 24, 12. (6) Luc. 24, 12. Ps. 15, 10. Is. 53, 10. Iona 2, 1. Luc. 24, 26, 46. Fapt. 17, 3. (11) Mat. 28, 1, 2—3. Marc. 16, 5. (12) Marc. 16, 5. Luc. 24, 4. (13) Mat. 28, 5.

14. Zicînd acestea, ea s-a întors cu fața și a văzut pe Iisus stînd, dar nu știa că este Iisus.

15. Zis-a ei Iisus: Femeie, de ce plîngi? Pe cine cauți? Ea, crezînd că este grădinarul, I-a zis: Doamne, dacă Tu L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus și eu îl voi ridica.

16. Iisus i-a zis: Maria! Întorcîndu-se, aceea I-a zis evreiește: Rabuni! (adică, Învățătorule).

17. Iisus i-a zis: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la frații Mei și le spune: Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru și la Dumnezeuul Meu și Dumnezeuul vostru.

18. Și a venit Maria Magdalena vestind ucenicilor că a văzut pe Domnul și acestea i-a spus ei.

19. Și fiind șeară, în ziua aceea, înția a săptămîinii (*duminică*), și ușile fiind încuiate, unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus și a stat în mijloc și le-a zis: Pace vouă!

20. Și zicînd acestea, le-a arătat mîinile și coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzînd pe Domnul.

21. Și Iisus le-a zis iarăși: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit și Eu pe voi.

22. Și zicînd acestea, a suflat asupra lor și le-a zis: Luați Duh Sfînt;

23. Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate și căroră le veți ține, vor fi ținute.

24. Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei cînd a venit Iisus.

25. Deci au zis lui ceilalți ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea, în mîinile Lui, semnul cuielor, și dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, și dacă nu voi pune mîna mea în coasta Lui, nu voi crede.

26. Și după opt zile, ucenicii Lui erau iarăși înăuntru, și Toma, împreună cu ei. Și a venit Iisus, ușile fiind încuiate, și a stat în mijloc și a zis: Pace vouă!

(14) Mat. 28, 9. Marc. 16, 9—10. Luc. 24, 16. Ioan 21, 4. (17) Ps. 21, 24; 67, 27. Mat. 28, 10. Rom. 8, 29. Evr. 2, 11. (18) Marc. 16, 10. Luc. 24, 20, 22. (19) Marc. 16, 14. Luc. 24, 36. Fapt. 13, 30—31. 1 Cor. 15, 5—7. (20) Cînt. 3, 4. Luc. 24, 39. Ioan 16, 22. (21) Ioan 17, 18. (23) Mat. 16, 19; 18, 18. (25) Ioan 19, 34. (27)

27. Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace și vezi mîinile Mele și adu mîna ta și o pune în coasta Mea și nu fi necredincios, ci credincios.

28. A răspuns Toma și I-a zis: Domnul meu și Dumnezeuul meu!

29. Iisus I-a zis: Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut!

30. Deci și alte multe minuni a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sînt scrise în cartea aceasta.

31. Iar acestea s-au scris, ca să credeți că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, și, crezînd, să aveți viață în numele Lui.

CAP. 21

Domnul Se arată ucenicilor la Marea Tiberiadei. Iertarea lui Petru și repunerea lui între apostoli.

1. După acestea, Iisus S-a arătat iarăși ucenicilor la Marea Tiberiadei, și S-a arătat așa:

2. Erau împreună Simon-Petru și Toma, cel numit Geamănul, și Nata-nael, cel din Cana Galileii, și fiii lui Zevedeu și alți doi din ucenicii Lui.

3. Simon-Petru le-a zis: Mă duc să pescuiesc. Și i-au zis ei: Mergem și noi cu tine. Și au ieșit și s-au suit în corabie, și în noaptea aceea n-au prins nimic.

4. Iar făcîndu-se dimineată, Iisus a stat la țarm; dar ucenicii n-au știut că este Iisus.

5. Deci le-a zis Iisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mîncare? Ei I-au răspuns: Nu.

6. Iar El le-a zis: Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei și veți afla. Deci au aruncat-o și nu mai puteau s-o tragă de mulțimea peștilor.

7. Și a zis lui Petru ucenicul acela pe care-l iubea Iisus: Domnul este! Deci Simon-Petru, auzînd că este Domnul, și-a încins haina, căci era dezbrăcat, și s-a aruncat în apă.

Is. 42, 3. Luc. 24, 39. (28) Ps. 117, 28. (29) 1 Petr. 1, 8. 2 Cor. 5, 7. (30) Ioan 21, 25. (31) Ioan 3, 15. 1 Ioan 5, 13. Rom. 15, 4. CAP. 21. — (1) Mat. 26, 32; 28, 7. Marc. 14, 28; 16, 7. Luc. 6, 7. Fapt. 1, 3; 10, 30—41. 1 Cor. 15, 5. (3) Ps. 126, 2. (4) Luc. 24, 16. Ioan 20, 41. (5) Luc. 24, 41. (6) Luc. 5, 4.

8. Și ceilalți ucenici au venit cu corabia, căci nu erau departe de țarm, ci la două sute de coți, trăgînd mreaja cu pești.

9. Deci, cînd au ieșit la țarm, au văzut jar pus jos și pește pus deasupra, și pline.

10. Iisus le-a zis: Aduceți din peștii pe care i-ați prins acum.

11. Simon-Petru s-a suit în corabie și a tras mreaja la țarm, plină de pești mari: o sută cincizeci și trei, și, deși erau atîția, nu s-a rupt mreaja.

12. Iisus le-a zis: Veniți de prînzîți. Și nici unul din ucenici nu îndrăznea să-L întrebe: Cine ești Tu?, știînd că este Domnul.

13. Deci a venit Iisus și a luat pîinea și le-a dat lor, și de asemenea și peștele.

14. Aceasta este, acum, a treia oară cînd Iisus S-a arătat ucenicilor, după ce S-a sculat din morți.

15. Deci după ce au prînzit, a zis Iisus lui Simon-Petru: Simone, fiul lui Ionă, Mă iubești tu mai mult decît aceștia? El I-a răspuns: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a lui: Paște mielușei Mei.

16. Iisus i-a zis iarăși, a doua oară: Simone, fiul lui Ionă, Mă iubești? El I-a zis: Da, Doamne, Tu știi că Te iubesc. Zis-a Iisus lui: Păstorește oile Mele.

17. Iisus i-a zis a treia oară: Simone, fiul lui Ionă, Mă iubești? Petru s-a întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubești? și I-a zis: Doam-

(12) Fapt. 10, 41. (13) Fapt. 10, 41. (14) Ioan 20, 19—26. (16) 2 Reg. 7, 20. Fapt. 20, 28. 1 Petr. 5, 2. (18) 2 Petr. 1, 14. (19)

ne, Tu știi toate. Tu știi că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paște oile Mele.

18. Adevărat, adevărat zic ție: Cînd erai mai tînăr, te încingeai singur și umblai unde voiai; dar cînd vei îmbătrîni, vei întinde mîinile tale și altul te va încinge și te va duce unde nu voiești.

19. Iar aceasta a zis-o, însemnînd cu ce fel de moarte va preaslăvi pe Dumnezeu. Și spunînd aceasta, i-a zis: Urmează Mie.

20. Dar întorcîndu-se, Petru a văzut venînd după el pe ucenicul pe care-l iubea Iisus, acela care la Cină s-a rezemat de pieptul Lui și I-a zis: Doamne, cine este cel ce Te va vinde?

21. Pe acesta deci, văzîndu-l, Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar cu acesta ce se va întimpla?

22. Zis-a Iisus lui: Dacă voiesc ca acesta să rămînă pînă voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie.

23. De aceea a ieșit cuvîntul acesta între frați, că ucenicul acela nu va muri; dar Iisus nu i-a spus că nu va muri ci: dacă voiesc ca acesta să rămînă pînă voi veni, ce ai tu?

24. Acesta este ucenicul care mărturisește despre acestea și care a scris acestea, și știm că mărturia lui e adevărată.

25. Dar sînt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris. Amin.

2 Petr. 1, 14. (20) Ioan 13, 23. (24) Ioan 19, 35. (25) Ioan 20, 30.

FAPTELE SFINȚILOR APOSTOLI

CAP. 1

Cuvînt Începător. Înălțarea lui Iisus la cer. Alegerea lui Matia în locul lui Iuda Iscarioteanul.

1. Cuvîntul cel dintîi l-am făcut o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face și a învăța,

2. Pînă în ziua în care S-a înălțat la cer, poruncind prin Duhul Sfînt apostolilor pe care i-a ales,

3. Căroră S-a și înfățișat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătîndu-li-Se timp de patruzeci de zile și vorbind cele despre împărăția lui Dumnezeu.

4. Și cu ei petrecînd, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aștepte făgăduința Tatălui, pe care (a zis El) ați auzit-o de la Mine:

5. Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duhul Sfînt, nu mult după aceste zile.

6. Iar ei, adunîndu-se, îl întrebau, zicînd: Doamne, oare, în acest timp vei așeza Tu, la loc, împărăția lui Israel?

7. El a zis către ei: Nu este al vostru a ști anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpînirea Sa,

8. Ci veți lua putere, venind Duhul Sfînt peste voi, și Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și pînă la marginea pămîntului.

9. Și acestea zicînd, pe cînd ei priveau, S-a înălțat și un nor L-a luat de la ochii lor.

CAP. 1. — (1) Luc. 1, 3. (2) Mat. 18, 19. Marc. 16, 15. Luc. 9, 51. Ioan 20, 21. (3) Mat. 28, 7. Marc. 16, 12—14. Ioan 21, 3, 14. (4) Luc. 24, 49. Ioan 14, 16, 26. (5) Mat. 3, 11. Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 26, 33. Fapt. 11, 16; 19, 4. (6) Dan. 7, 18, 27. Am. 9, 11. Luc. 19, 11; 24, 21. (7) Dan. 12, 9. Mat. 24, 36. 1 Tes. 5, 1. (8) Luc. 24, 6, 48—49. Ioan 15, 27. Fapt. 2, 32. Rom. 10, 18. (9)

10. Și privind ei, pe cînd El mergea la cer, iată doi bărbați au stat lîngă ei, îmbrăcați în haine albe,

11. Care au și zis: Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergînd la cer.

12. Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o simbătă.

13. Și cînd au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde se adunau de obicei: Petru și Ioan și Iacov și Andrei, Filip și Toma, Bartolomeu și Matei, Iacov al lui Alfeu și Simon Zelotul și Iuda al lui Iacov.

14. Toți aceștia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile și cu Maria, mama lui Iisus, și cu frații Lui.

15. Și în zilele acelea, sculîndu-se Petru în mijlocul fraților (iar numărul lor era ca la o sută douăzeci), a zis:

16. Bărbați frați, trebuia să se împlinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfînt, prin gura lui David, a spus-o dinainte despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus.

17. Căci era numărat cu noi și luase sorțul acestei slujiri.

18. Deci acesta a dobîndit o țarină din plata nedreptății și, căzînd cu capul înainte, a crăpat pe la mijloc și i s-au vărsat toate măruntaiele.

Ps. 48, 4. Marc. 16, 19. Luc. 24, 51. (10) Luc. 24, 4, 51. (11) Dan. 7, 13. Mat. 25, 31; 26, 64. Marc. 13, 26. Luc. 21, 27. 1 Tes. 1, 10. Evr. 9, 28. Apoc. 1, 7. (12) Zah. 14, 4. (13) Mat. 10, 2. (14) Fapt. 2, 1. (16) 2 Reg. 23, 2. Ps. 40, 9; 54, 14—15. Mat. 26, 47. Ioan 13, 18; 18, 3. (17) Luc. 6, 16. (18) Mat. 27, 5.

19. Și s-a făcut cunoscută aceasta tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim, încît țarina aceasta s-a numit în limba lor Hacheldamah, adică Țarina Singelui.

20. Căci este scris în Cartea Psalmilor: «Facă-se casa lui pustie și să nu aibă cine să locuiască în ea! Și slujirea lui s-o ia altul».

21. Deci trebuie ca unul din acești bărbați, care s-au adunat cu noi în timpul cît a petrecut între noi Domnul Iisus,

22. Începînd de la botezul lui Ioan, pînă în ziua în care S-a înălțat de la noi, să fie împreună cu noi martor al învierii Lui.

23. Și au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba, zis și Iustus, și pe Matia.

24. Și, rugîndu-se, au zis: Tu, Doamne, Care cunoști inimile tuturor, arată pe care din aceștia doi l-ai ales,

25. Ca să ia locul acestei slujiri și al apostoliei din care Iuda a căzut, ca să meargă în locul lui.

26. Și au tras la sorți, și sorțul a căzut pe Matia, și s-a scoțit împreună cu cei unsprezece apostoli.

CAP. 2

Pogorîrea Duhului Sfînt. Cuvîntarea lui Petru.

1. Și cînd a sosit ziua Cincizecimii, erau toți împreună în același loc.

2. Și din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet, ca de suflare de vînt ce vine repede, și a umplut toată casa unde se așezau ei.

3. Și li s-au arătat, împărțite, limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintr-ei.

4. Și s-au umplut toți de Duhul Sfînt și au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi.

5. Și erau în Ierusalim locuitori iudei, bărbați cucerici, din toate neamurile care sînt sub cer.

6. Și iscîndu-se vuietul acela, s-a adunat mulțimea și s-a tulburat, căci

(19) Mat. 27, 8, 9. (20) Ps. 68, 29; 108, 7. (21) Ioan 15, 27. (24) 1 Paral. 29, 17. (26) 1 Reg. 10, 21. CAP. 2. — (1) Lev. 23, 16. Deut. 16, 9. Fapt. 1, 14. (2) 3 Reg. 19, 1. Cînt. 4, 16. Mat. 3, 11. Fapt. 1, 5; 4, 31; 11, 15; 19, 6. (3) Luc. 3, 16. (4) Marc. 1, 8; 13, 11; 16, 17. Fapt. 1, 5; 10, 45—

fiecare îi auzea pe ei vorbind în limba sa.

7. Și erau uimiți toți și se minunau zicînd: Iată, nu sînt aceștia care vorbesc toți galileieni?

8. Și cum auzim noi fiecare limba noastră, în care ne-am născut?

9. Parți și mezi și elamiți și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea și în Capadocia, în Pont și în Asia,

10. În Frigia și în Pamfilia, în Egipt și în părțile Libiei cea de lîngă Cirene, și romani în treacăt, iudei și prozeliti,

11. Cretani și arabi, îi auzim pe ei vorbind în limbile noastre despre faptele minunate ale lui Dumnezeu!

12. Și toți erau uimiți și nu se dumireau, zicînd unul către altul: Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții, batjocorîndu-i, ziceau că sînt plini de must.

14. Și stînd Petru cu cei unsprezece, a ridicat glasul și le-a vorbit: Bărbați iudei, și toți care locuiți în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscută și luați în urechi cuvintele mele; 15. Că aceștia nu sînt beți, cum vi se pare vouă, căci este al treilea ceas din zi;

16. Ci aceasta este ce s-a spus prin proorocul Ioil:

17. «Iar în zilele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu peste tot trupul și fiii voștri și fiile voastre vor prooroci și cei mai tineri ai voștri vor vedea vedenii și bătrînii voștri vise vor visa.

18. Încă și peste slugile Mele și peste slujnicele Mele voi turna în acele zile, din Duhul Meu și vor prooroci.

19. Și minuni voi face sus în cer și jos pe pămînt semne: sînge, foc și fumegare de fum.

20. Soarele se va schimba în întuneric și luna în sînge, înainte de a veni ziua Domnului, cea mare și strălucită.

21. Și tot cel ce va chema numele Domnului se va mîntui.

48. 1 Cor. 12, 10, 28. (7) Is. 44, 3. Ioil 3, 1. Zah. 12, 10. Marc. 14, 70. Ioan 7, 39. Fapt. 11, 28; 16, 9; 21, 9. (9) Is. 21, 2. (17) Is. 44, 3. Iez. 36, 26; 37, 5. Ioil 3, 1. Zah. 12, 10. Ioan 7, 39. Fapt. 11, 28; 16, 9; 21, 9. (20) Ioil 3, 4. (21) Ioil 3, 5. Rom. 10, 13.

22. Bărbați israeliți, ascultați cuvintele acestea: Pe Iisus Nazarineanul, bărbat adevărit între voi de Dumnezeu, prin puteri, prin minuni și prin semne pe care le-a făcut prin El Dumnezeu în mijlocul vostru, precum și voi știți,

23. Pe Acesta, fiind dat, după sfatul cel rinduit și după știința cea dinainte a lui Dumnezeu, voi L-ați luat și, pironindu-L, prin miinile celor fără de lege, L-ați omorât,

24. Pe Care Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morții, întrucât nu era cu puțință ca El să fie ținut de ea.

25. Căci David zice despre El: «Totdeauna am văzut pe Domnul înaintea mea, căci El este de-a dreapta mea, ca să nu mă clatin.

26. De aceea s-a bucurat inima mea și s-a veselit limba mea; chiar și trupul meu se va odihni întru nădejde.

27. Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe cel sfânt al Tău să vadă stricăciune.

28. Făcutu-mi-ai cunoscute căile vieții; cu înfățișarea Ta mă vei umple de bucurie».

29. Bărbați frați, cuvine-se a vorbi cu îndrăzneală către voi despre strămoșul David, că a murit și s-a îngropat, iar mormântul lui este la noi, până în ziua aceasta.

30. Deci el, fiind prooroc și știind că Dumnezeu i S-a jurat cu jurământ să așeze pe tronul din rodul coapselor lui,

31. Mai înainte văzînd, a vorbit despre învierea lui Hristos: că n-a fost lăsat în iad sufletul Lui și nici trupul Lui n-a văzut putreziciunea.

32. Dumnezeu a înviat pe Acest Iisus, Căruia noi toți sintem martori.

33. Deci, înălțîndu-Se prin dreapta lui Dumnezeu și primind de la Tatăl făgăduința Duhului Sfînt, L-a revărsat pe Acesta, cum vedeți și auziți voi.

(22) Ioan 3, 2. Fapt. 5, 28, (24) Ioan 10, 18. Fapt. 3, 15; 4, 10; 10, 40. Evr. 13, 20. (25-28) Ps. 15, 8-11; 108, 31. (29) 3 Reg. 2, 10. Fapt. 13, 36. (30) 2 Reg. 17, 12, 19; 23, 2. Ps. 88, 3-4; 131, 11. Luc. 1, 69, (31) Ps. 15, 10. Fapt. 13, 35, 37. (32) Ioan 15, 27. Fapt. 1, 8; 3, 15; 4, 33. (33) Ioan 14, 16. (34) Ps. 109, 1. Mat. 22, 44. (36) Mat.

34. Căci David nu s-a suit la ceruri, dar el a zis: «Zis-a Domnul Domnului meu: Șezi de-a dreapta Mea,

35. Pînă ce voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale».

36. Cu siguranță să știe deci toată casa lui Israel că Dumnezeu, pe Acest Iisus pe Care voi L-ați răstignit, L-a făcut Domn și Hristos.

37. Ei auzind acestea, au fost pătrunși la inimă și au zis către Petru și ceilalți apostoli: Bărbați frați, ce să facem?

38. Iar Petru a zis către ei: Pocățiți-vă și să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, și veți primi darul Duhului Sfînt.

39. Căci vouă este dată făgăduința și copiilor voștri și tuturor celor de departe, pe oricîți îi va chema Domnul Dumnezeu nostru.

40. Și cu alte mai multe vorbe mărturisea și-i îndemna, zicînd: Mîntuiți-vă de acest neam viclean.

41. Deci cei ce au primit cuvîntul lui s-au botezat și în ziua aceea s-au adăugat ca la trei mii de suflete.

42. Și stăruiau în învățătura apostolilor și în împărtășire, în fringerea pîinii și în rugăciuni.

43. Și tot sufletul era cuprins de teamă, căci multe minuni și semne se făceau în Ierusalim prin apostoli, și mare frică li stăpînea pe toți.

44. Iar toți cei ce credeau erau laolaltă și aveau toate de obște.

45. Și își vindeau bunurile și averile și le împărțeau tuturor, după cum avea nevoie fiecare.

46. Și în fiecare zi, stăruiau într-un cuget în templu și, frîgînd plînea în casă, luau împreună hrana întru bucurie și întru curăția inimii,

47. Lăudînd pe Dumnezeu și avînd har la tot poporul. Iar Domnul adăuga zilnic Bisericii pe cei ce se mîntuiau.

28, 18. Ioan 5, 31; 16, 30. (37) Luc. 3, 10. Ioan 16, 30. (38) Mat. 3, 2; 28, 19. Marc. 16, 18. Ioan 3, 5. (39) Deut. 29, 15. Ier. 31, 34. Fapt. 3, 25. Ef. 2, 13. (43) Fapt. 5, 12. (44) Fapt. 4, 32. (45) Mat. 19, 21. Luc. 18, 22. Fapt. 4, 34. (46) Luc. 24, 29-30, 53. Fapt. 4, 22; 20, 7, 11. (47) Tob. 13, 11. Fapt. 5, 13-14; 6, 7; 11, 21.

CAP. 3

Petru vindecă un olog și propovăduiește mulțimii Evanghelia.

1. Iar Petru și Ioan se suiau la templu pentru rugăciunea din ceasul al nouălea.

2. Și era un bărbat olog din pîntecele mamei sale, pe care-l aduceau și-l puneau în fiecare zi la poarta templului, zisă Poarta Frumoasă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în templu,

3. Care, văzînd că Petru și Ioan vor să intre în templu, le-a cerut milostenie.

4. Iar Petru, căutînd spre el, împreună cu Ioan, a zis: Privește la noi;

5. Iar el se uita la ei cu luare-aminte, așteptînd să primească ceva de la ei.

6. Iar Petru a zis: Argint și aur nu am; dar ce am, aceea îți dau. În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te și umblă!

7. Și apucîndu-l de mîna dreaptă, l-a ridicat și îndată gleznele și tălpile picioarelor lui s-au întărit.

8. Și sîrînd, a stat în picioare și umbla, și a intrat cu ei în templu, umblind și sîrînd și lăudînd pe Dumnezeu.

9. Și tot poporul l-a văzut umblind și lăudînd pe Dumnezeu.

10. Și îl cunoșteau că el era cel care sedea pentru milostenie, la Poarta Frumoasă a templului, și s-au umplut de uimire și de mirare pentru ceea ce i s-a întîmplat.

11. Și tinîndu-se el de Petru și de Ioan, tot poporul, uimit, alerga la ei, în pridvorul numit al lui Solomon.

12. Iar Petru, văzînd aceasta, a răspuns către popor: Bărbați israeliți, de ce vă mirați de acest lucru, sau de ce stați cu ochii ațîtiți la noi, ca și cum cu a noastră putere sau cucernicie l-am fi făcut pe acesta să umble?

13. Dumnezeu lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeul pă-

CAP. 3. — (1) 3 Reg. 18, 29. (6) Fapt. 4, 10; 9, 34. (7) Fapt. 14, 8-10. (8) Is. 35, 6. (11) 3 Reg. 6, 3. Fapt. 5, 12. Ioan 10, 23. (13) Ioan 8, 54; 19, 4. Fapt. 5, 31. Filip. 2, 9. (14) Mat. 27, 20. Marc. 15, 11. Luc. 23, 18. Ioan 18, 40. (15) Fapt. 2, 24, 32; 5, 32; 13, 30; 17, 31. (17) Luc. 23, 34.

rinților noștri a slăvit pe Fiul Său Iisus, pe Care voi L-ați predat și L-ați tăgăduit în fața lui Pilat, care găsise cu cale să-L elibereze.

14. Dar voi v-ați lepădat de Cel sfînt și drept și ați cerut să vă dăruiască un bărbat ucigaș.

15. Iar pe Începătorul vieții L-ați omorît, pe Care însă Dumnezeu L-a înviat din morți și ai Căruia martori sintem noi.

16. Și prin credința în numele Lui, pe acesta pe care îl vedeți și îl cunoașteți, l-a întărit numele lui Iisus și credința cea întru El i-a dat lui întregirea aceasta a trupului, înaintea voastră, a tuturor.

17. Și acum, fraților, știu că din neștiință ați făcut rău ca și mai-marii voștri.

18. Dar Dumnezeu a împlinit astfel cele ce vestise dinainte prin gura tuturor proorocilor, că Hristosul Său va pămîni.

19. Deci pocățiți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre,

20. Ca să vină de la fața Domnului vremuri de ușurare și ca să vă trimită pe Cel mai dinainte vestit vouă, pe Iisus Hristos,

21. Pe Care trebuie să-L primească Cerul pînă la vremile stabilirii din nou a tuturor celor despre care a vorbit Dumnezeu prin gura sfinților Săi prooroci din veac.

22. Moise a zis către părinți: «Domnul Dumnezeu va ridica vouă dintre frații voștri Prooroc ca mine. Pe El să-L ascultați în toate cîte vă va spune.

23. Și tot sufletul care nu va asculta de Proorocul Acela, va fi nimicit din popor».

24. Iar toți proorocii de la Samuel și cei cîți le-au urmat au vorbit și au vestit zilele acestea.

25. Voi sînteți fiii proorocilor și al legămîntului pe care l-a încheiat Dumnezeu cu părinții noștri, grăind către Avraam: «Și întru seminția ta se vor binecuvînta toate neamurile pămîntului».

Ioan 16, 3; 18, 40. Fapt. 13, 27. 1 Cor. 2, 8. (18) Luc. 24, 27, 44. Fapt. 26, 22. (20) Is. 49, 10. Dan. 7, 22. Ioan 14, 13. (21) Os. 2, 23; 3, 5. Ioan 10, 16. (22) Mat. 17, 5. Fapt. 7, 37. (23) Deut. 18, 15, 18-19. Mat. 17, 5. Luc. 9, 35. Fapt. 7, 37. (25) Fac. 12, 3; 22, 18. Fapt. 2, 38. Rom. 3, 2; 9, 4; 15, 8. Gal. 3, 8.

26. Dumnezeu, înviind pe Fiul Său, L-a trimis întâi la voi, să vă binecuvinteze, ca fiecare să se întoarcă de la răutățile sale.

CAP. 4

Petru și Ioan închiși și aduși să dea socoteală în fața sinedrului. Rugăciunea credincioșilor. Viața de obște.

1. Dar pe când vorbeau ei către popor, au venit peste ei preoții, căpetenia găzii templului și saducheii.
2. Mîniindu-se că ei învață poporul și vestesc întru Iisus învierea din morți.

3. Și punînd mîna pe ei, i-au pus sub pază, pînă a doua zi, căci acum era seară.

4. Totuși mulți din cei ce auziseră cuvîntul au crezut și numărul bărbaților credincioși s-a făcut ca la cinci mii.

5. Și a doua zi s-au adunat căpeteniile lor și bătrînii și cărturarii din Ierusalim,

6. Și Anna arhierul și Caiafa și Ioan și Alexandru și cîți erau din neamul arhieresc,

7. Și punîndu-i în mijloc, îi întrebau: Cu ce putere sau în al cui nume ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfînt, le-a vorbit: Căpetenii ale poporului și bătrînii ai lui Israel,

9. Fiindcă noi sîntem astăzi cercețați pentru facere de bine unui om bolnav, prin cine a fost el vindecat,
10. Cunoscut să vă fie vouă tuturor, și la tot poporul Israel, că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe Care voi L-ați răstignit, dar pe Care Dumnezeu L-a înviat din morți, întru Acela stă acesta sănătos înaintea voastră!

11. Acesta este piatra cea neluată în seamă de către voi, zidarii, care a ajuns în capul unghiului;

12. Și întru nimeni altul nu este mîntuirea, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mîntuim noi.

(26) Mat. 10, 6. Fapt. 13, 46. CAP. 4. — (1) Os. 6, 9. (2) Fapt. 5, 33; 23, 6. 1 Cor. 1, 23. (3) Mat. 24, 9. (6) Luc. 3, 2. (8) Luc. 12, 12. (10) Fapt. 2, 24; 3, 6; 17, 31. (11) Ps. 117, 22; 118, 22. Is. 28, 16. Mat. 21, 42. Marc. 12, 10. Luc.

13. Și văzînd ei îndrăzneala lui Petru și a lui Ioan și știînd că sînt oameni fără carte și simpli, se mirau, și îi cunoșteau că fuseseră împreună cu Iisus;

14. Și văzînd pe omul cel tămăduit, stînd cu ei, n-aveau nimic de zis împotriva,

15. Dar poruncindu-le să iasă afară din sinedriu, vorbeau între ei,

16. Zicînd: Ce vom face acestor oameni? Căci este înverdat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim că prin ei s-a făcut o minune cunoscută și nu putem să tăgăduim.

17. Dar ca aceasta să nu se răspîndească mai mult în popor, să le poruncim cu amenințare să nu mai vorbească, în numele acesta, nici unui om.

18. Și chemîndu-i, le-au poruncit ca nicidecum să nu mai grăiască, nici să mai învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan, răspunzînd, au zis către ei: Judecați dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decît de Dumnezeu.

20. Căci noi nu putem să nu vorbim cele ce am văzut și am auzit.

21. Dar ei, amenințîndu-i din nou, le-au dat drumul, negăsînd nici un chip cum să-i pedepsească, din cauza poporului, fiindcă toți slăveau pe Dumnezeu, pentru ceea ce se făcuse.

22. Căci omul cu care se făcuse această minune a vindecării avea mai mult ca patruzeci de ani.

23. Fiînd slobozîți, au venit la ai lor și le-au spus cîte le-au vorbit lor arhierii și bătrînii.

24. Iar ei, auzînd, într-un cuget au ridicat glasul către Dumnezeu și au zis: Stăpîne, Dumnezeule, Tu, Care ai făcut cerul și pămîntul și marea și toate cele ce sînt în ele,

25. Care prin Duhul Sfînt și prin gura părintelui nostru David, slujitorul Tău, ai zis: Pentru ce s-au înălțat neamurile și popoarele au cugețat cele deșarte?

20, 17. 1 Petr. 2, 6. Rom. 9, 33. (12) Ioan 15, 5. Fapt. 5, 31; 10, 43. Col. 1, 14. 20. 1 Tes. 5, 9. 1 Tim. 2, 5. (14) Dan. 6, 6. (16) Ioan 11, 47. Fapt. 5, 16. (18) Fapt. 5, 28, 40. (19) Dan. 3, 18. Fapt. 5, 29. (24) Neem. 9, 6. Is. 37, 16. (25) Ps. 2, 1.

26. Ridicatu-s-au regii pămîntului și căpeteniile s-au adunat laolaltă împotriva Domnului și împotriva Unului Lui,

27. Căci asupra Sfîntului Tău Fiu Iisus, pe care Tu L-ai uns, s-au adunat laolaltă, cu adevărat, în cetatea aceasta, și Irod și Pontius Pilat cu păgînii și cu popoarele lui Israel,

28. Ca să facă toate cîte mina Ta și sfatul Tău mai dinainte au rînduit să fie.

29. Și acum, Doamne, caută spre amenințările lor și dă robilor Tăi să grăiască cuvîntul Tău cu toată îndrăzneala,

30. Întinzînd dreapta Ta spre vindecare și săvîrșînd semne și minuni, prin numele Sfîntului Tău Fiu Iisus.

31. Și pe cînd se rugau astfel, s-a cutremurat locul în care erau adunați, și s-au umplut toți de Duhul Sfînt și grăiau cu îndrăzneală cuvîntul lui Dumnezeu.

32. Iar inima și sufletul mulțimii celor ce au crezut erau una și nici unul nu zicea că este al său ceva din averea sa, ci toate le erau de obște.

33. Și cu mare putere apostolii mărturiseau despre învierea Domnului Iisus Hristos și mare har era peste ei toți.

34. Și nimeni nu era între ei lipsit, fiindcă toți cîți aveau țărini sau case le vindeau și aduceau prețul celor vîndute,

35. Și-l puneau la picioarele apostolilor. Și se împărțea fiecăruia după cum avea cineva trebuință.

36. Iar Iosif, cel numit de apostoli Barnaba (care se tilcuiește fiul mîngîrierii), un levit, născut în Cipru,

37. Avînd țarină și vinzînd-o, a adus banii și i-a pus la picioarele apostolilor.

CAP. 5

Anania și Safira. Apostolii sînt închiși, dar un înger le dă drumul. Statul lui Gamaliel.

1. Iar un om, anume Anania, cu Safira, femeia lui, și-a vîndut țarina.

(26) Luc. 22, 66. (27) Is. 61, 1. Mat. 26, 3-4. Luc. 1, 35; 4, 18; 22, 2. Ioan 10, 36. (28) Is. 10, 7. Mat. 26, 24. Luc. 22, 21. (29) Fapt. 13, 46. (31) Fapt. 2, 2; 16, 26. (32) 2 Paral. 30, 12. Fapt. 2, 44. (33) Fapt. 2, 32. (34) Luc. 12, 33-35. Fapt. 2, 45.

2. Și a dosit din preț, știînd și femeia lui, și aducînd o parte, a pus-o la picioarele apostolilor.

3. Iar Petru a zis: Anania, de ce a umplut satana inima ta, ca să minți tu Duhului Sfînt și să dosești din prețul țarinei?

4. Oare, păstrînd-o, nu-ți rămîneație, și vîndută nu era în stăpînirea ta? Pentru ce ai pus în inima ta lucrul acesta? N-ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania, auzînd aceste cuvinte, a căzut și a murit. Și frică mare i-a cuprins pe toți care au auzit.

6. Și sculîndu-se cei mai tineri, l-au înfășurat și, scoțîndu-l afară, l-au îngropat.

7. După un răstimp, ca de trei cesuri, a intrat și femeia lui, neștiînd ce se întimplase.

8. Iar Petru a zis către ea: Spune-mi dacă ați vîndut țarina cu atît? Iar ea a zis: Da, cu atît.

9. Iar Petru a zis către ea: De ce v-ai învoit voi să ispitîți Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sînt la ușă și te vor scoate afară și pe tine.

10. Și ea a căzut îndată la picioarele lui Petru și a murit. Și intrînd tinerii, au găsit-o moartă și, scoțînd-o afară, au îngropat-o lîngă bărbatul ei.

11. Și frică mare a cuprins toată Biserica și pe toți care au auzit acestea.

12. Iar prin minile apostolilor se făceau semne și minuni multe în popor, și erau toți, într-un cuget, în pridvorul lui Solomon.

13. Și nimeni dintre ceilalți nu cuteza să se alipească de ei, dar poporul îi lăuda.

14. Și din ce în ce mai mult se adăugau cei ce credeau în Domnul, mulțime de bărbați și de femei,

15. Încît scoteau pe cei bolnavi în ulițe și-i puneau pe paturi și pe țargi, ca venînd Petru, măcar umbra lui să umbrească pe vreunul dintre ei.

(36) Fapt. 9, 27. CAP. 5. — (3) Num. 30, 3. Eccl. 5, 3. (4) Pild. 20, 25. (5) Ps. 118, 120. (6) Lev. 10, 5. (11) Is. 33, 14. (12) Fapt. 2, 43; 3, 11. (13) 2 Reg. 6, 9. (14) Fapt. 2, 47; 11, 21. (15) Fapt. 19, 12.

16. Și se aduna și mulțimea din cetățile dimprejurul Ierusalimului, aducând bolnavi și bintuiți de duhuri necurate, și toți se vindecau.

17. Și sculindu-se arhiereul și toți cei împreună cu el — cei din eresul saducheilor — s-au umplut de pizmă.

18. Și au pus mina pe apostoli și i-au băgat în temnița obștească.

19. Iar un inger al Domnului, în timpul nopții, a deschis ușile temniței și, scoțându-i, le-a zis:

20. Mergeți și, stînd, grăiți poporului în templu toate cuvintele vieții acesteia.

21. Și, auzind, au intrat de dimineață în templu și învățau. Dar venind arhiereul și cei împreună cu el, au adunat sinedriul și tot sfatul bătrînilor fiilor lui Israel și au trimis la temniță să-i aducă pe apostoli.

22. Dar, ducîndu-se, slugile nu i-au găsit în temniță și, întorcîndu-se, au vestit.

23. Zicînd: Temnița am găsit-o încuiată în toată siguranța și pe paznici stînd la uși, dar cînd am deschis, înăuntru n-am găsit pe nimeni.

24. Cînd au auzit aceste cuvinte, căpetenia pazei templului și arhierii erau nedumeriți cu privire la ei, ce-ar putea să fie aceasta.

25. Dar venind cineva, le-a dat de veste: Iată, bărbații pe care i-ați pus în temniță sînt în templu, stînd și învățînd poporul.

26. Atunci, ducîndu-se, căpetenia pazei templului împreună cu slujitorii i-au adus, dar nu cu silă, că se temeau de popor să nu-i omoare cu pietre.

27. Și, aducîndu-i, i-au pus în fața sinedriului. Iar arhiereul i-a întrebat,

28. Zicînd: Au nu v-am poruncit vouă cu poruncă să nu mai învățați în numele acesta? Și iată ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră și voiți să aduceți asupra noastră singele Acestui Om!

29. Iar Petru și apostolii, răspunzînd, au zis: Trebuie să ascultăm pe Dumnezeu mai mult decît pe oameni.

30. Dumnezeuul părinților noștri a înviat pe Iisus, pe Care voi L-ați omorît, spînzurîndu-L pe lemn.

31. Pe Acesta, Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălțat Stăpînitor și Mîntuitor, ca să dea lui Israel pocăință și iertarea păcatelor.

32. Și sîntem martori ai acestor cuvinte noi și Duhul Sfînt, pe Care Dumnezeu L-a dat celor ce L-au ascultă.

33. Iar ei, auzind, se miniau foarte și se sfătuiau să-i omoare.

34. Și ridicîndu-se în sinedriu un fariseu, anume Gamaliel, învățător de Lege, cinstit de tot poporul, a poruncit să-i scoată pe oameni afară puțin.

35. Și a zis către ei: Bărbați israeliti, luați aminte la voi, ce aveți să faceți cu acești oameni.

36. Că înainte de zilele acestea s-a ridicat Teudas, zicînd că el este cineva, căruia i s-au alăturat un număr de bărbați ca la patru sute, care a fost ucis și toți cîți l-au ascultat au fost risipiți și nimiciți.

37. După aceasta s-a ridicat Iuda Galileianul, în vremea numărătorii, și a atras popor mult după el; și acela a pierit și toți cîți au ascultat de el au fost împrăștiați.

38. Și acum zic vouă: Feriți-vă de oamenii aceștia și lăsați-i, căci dacă această hotărîre sau lucrul acesta este de la oameni, se va nimici;

39. Iar dacă este de la Dumnezeu, nu veți putea să-i nimiciți, ca nu cumva să vă aflați și luptători împotriva lui Dumnezeu.

40. Și l-au ascultat pe el; și chemînd pe apostoli și bătîndu-i, le-au poruncit să nu mai vorbească în numele lui Iisus, și le-au dat drumul.

41. Iar ei au plecat din fața sinedriului, bucurîndu-se că s-au învrednicit, pentru numele Lui, să sufere ocară.

22, 3. (36—37) Luc. 2, 2. Fapt. 21, 38. (38) Mat. 15, 13. (39) Ps. 2, 1. Luc. 21, 15. (40) Mat. 10, 17. Fapt. 4, 18. (41) Mat. 5, 10. Iac. 1, 2, 1 Petr. 4, 13. 2 Cor. 6, 10; 12, 10. Filip. 1, 29. Col. 1, 11. Evr. 10, 34.

42. Și toată ziua, în templu și prin case, nu încetau să învețe și să binevestească pe Hristos Iisus.

CAP. 6

Alegerea și hirotonirea celor șapte diaconi. Obștea sporește.

1. În zilele acelea, înmulțindu-se ucenicii, eleniștii (iudei) murmurau împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea la slujirea cea de fiecare zi.

2. Și chemînd cei doisprezece mulțimea ucenicilor, au zis: Nu este drept ca noi, lăsînd de-o parte cuvîntul lui Dumnezeu, să slujim la mese.

3. Drept aceea, fraților, căutați șapte bărbați dintre voi, cu nume bun, plini de Duh Sfînt și de înțelepciune, pe care noi să-i rînduim la această slujbă.

4. Iar noi vom stăruî în rugăciune și în slujirea cuvîntului.

5. Și a plăcut cuvîntul înaintea înțregii mulțimi, și au ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfînt, și pe Filip, și pe Prohor, și pe Nicanor, și pe Timon, și pe Parmena, și pe Nicolae, prozelit din Antiohia.

6. Pe care i-au pus înaintea apostolilor, și ei, rugîndu-se și-au pus minile peste ei.

7. Și cuvîntul lui Dumnezeu creștea, și se înmulțea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim, încă și mulțime de preoți se supuneau credinței.

8. Iar Ștefan, plin de har și de putere, făcea minuni și semne mari în popor.

9. Și s-au ridicat unii din sinagoga ce se zicea a libertinilor și a cirenenilor și a alexandrinilor și a celor din Cilicia și din Asia, sfădîndu-se cu Ștefan.

10. Și nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și a Duhului cu care el vorbea.

CAP. 6. — (5) Fapt. 7, 55; 8, 5, 12; 21, 8. (6) Fapt. 8, 17; 13, 3, 1 Tim. 4, 14. 2 Tim. 1, 6. (7) Fapt. 2, 47; 12, 24; 19, 20. (10) Is. 54, 17. Luc. 21, 15. Fapt. 7, 55. (11) Mat. 26, 60—61. (13) Ps. 33, 11. Marc.

11. Atunci au pus pe niște bărbați să zică: L-am auzit spunînd cuvinte de hulă împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu.

12. Și au întăritat poporul și pe bătrîni și pe cărturari și, năvălînd asupra-i, l-au răpit și l-au dus în sinedriu.

13. Și au pus martori mincinoși, care ziceau: Acest om nu încetează a vorbi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfînt și a Legii.

14. Că l-au auzit zicînd că Acest Iisus Nazarineanul va strica locul acesta și va schimba datinile pe care ni le-a lăsat nouă Moise.

15. Și ațîntîndu-și ochii asupra lui, toți cei ce ședeau în sinedriu au văzut fața lui ca o față de inger.

CAP. 7

Cuvîntarea și martiriul lui Ștefan.

1. Și a zis arhiereul: Adevărate sînt acestea?

2. Iar el a zis: Bărbați frați și părinți, ascultați! Dumnezeuul slavei S-a arătat părintelui nostru Avraam, cînd era în Mesopotamia, mai înainte de a locui în Haran.

3. Și a zis către el: Ieși din pămîntul tău și din rudenia ta și vino în pămîntul pe care ți-l voi arăta.

4. Atunci, ieșind din pămîntul caldeilor, a locuit în Haran. Iar de acolo, după moartea tatălui său, l-a strămutat în această țară, în care locuiți voi acum.

5. Și nu i-a dat moștenire în ea nici o palmă de pămînt, ci i-a făgăduit că i-o va da lui spre stăpînire și urmașilor lui după el, neavînd el copil.

6. Și Dumnezeu a vorbit astfel: «Urmașii lui vor fi străini în pămînt străin, și acolo îi vor robi și-i vor asupri patru sute de ani.

7. Și pe poporul la care vor fi robi, Eu îl voi judeca — a zis Dumnezeu — iar după acestea voi ieși și-Mi vor sluji Mie în locul acesta».

14, 55. (14) Dan. 9, 26—27. CAP. 7. — (2) Neem. 9, 7. Ps. 28, 3. (3—4) Fac. 12, 1. Is. 41, 2. (5) Fac. 13, 15—18. Ps. 104, 8. (6—8) Fac. 15, 13; 17, 9—10; 21, 4; 25, 26; 29, 31; 35, 22. Ieș. 12, 40. Ps. 104, 17.

(16) Fapt. 8, 7. (19) Evr. 1, 14. (20) Ioan 6, 68. (28) Mat. 27, 25. Fapt. 2, 22; 3, 13; 4, 18. (29) Dan. 3, 18. Fapt. 4, 19. (30) Fapt. 3, 15. (31) Fapt. 2, 23; 3, 13; 4, 12. 1 Ioan 2, 1—2. (32) Ioan 15, 26—27. Fapt. 3, 15; 10, 39; 13, 31. (33) Fapt. 4, 2. (34) Fapt.

8. Și i-a dat legământul tăierii împrejur; și așa a născut pe Isaac și l-a tăiat împrejur a opta zi; și Isaac a născut pe Iacov și Iacov pe cei doisprezece patriarhi.

9. Și patriarhii, pizmuind pe Iosif, l-au vândut în Egipt; dar Dumnezeu era cu el.

10. Și l-a scos din toate necazurile lui și i-a dat lui har și înțelepciune înaintea lui Faraon, regele Egiptului, iar acesta l-a pus mai mare peste Egipt și peste toată casa lui.

11. Și a venit foamete peste tot Egiptul și peste Canaan, și strimtorare mare; și părinții noștri nu mai găseau hrană.

12. Și Iacov, auzind că este griu în Egipt, a trimis pe părinții noștri înțlia oară.

13. Iar a doua oară Iosif s-a făcut cunoscut fraților săi și Faraon a aflat neamul lui Iosif.

14. Și Iosif, trimițând, a chemat pe Iacov, tatăl său, și toată rudenția sa, cu șaptezeci și cinci de suflete.

15. Și Iacov s-a coborât în Egipt; și a murit și el și părinții noștri;

16. Și au fost strămutați la Sichem și au fost puși în mormântul pe care Avraam l-a cumpărat cu preț de argint, de la fiili lui Emor, în Sichem;

17. Dar cum se apropia vremea făgăduinței pentru care s-a jurat Dumnezeu lui Avraam, a crescut poporul și s-a înmulțit în Egipt.

18. Până când s-a ridicat peste Egipt alt rege, care nu știa de Iosif.

19. Acesta, purtându-se ca un viclean cu neamul nostru, a asuprit pe părinții noștri să-și lepede pruncii lor, ca să nu mai trăiască.

20. În vremea aceea s-a născut Moise și era plăcut lui Dumnezeu. Și trei luni a fost hrănit în casa tatălui său.

21. Și fiind lepădat, l-a luat fiica lui Faraon și l-a crescut ca pe un fiu al ei.

Gal. 3, 17. (9) Fac. 37, 4, 26; 39, 1—2. Ps. 104, 17. Eccl. 4, 4. (10) Fac. 39, 21; 41, 38—41. Ps. 39, 19; 104, 21. 1 Mac. 2, 53. (11) Eccl. 9, 2. (12) Fac. 42, 1. (13) Fac. 45, 1, 4. (14) Fac. 45, 9, 21; 46, 27; 47, 1. (15) Fac. 46, 5; 49, 33. Ieș. 1, 1. (16) Fac. 23, 16; 25, 10; 33, 19; 49, 30; 50,

22. Și a fost învățat Moise în toată înțelepciunea egiptenilor și era puternic în cuvintele și în faptele lui.

23. Iar când a împlinit patruzeci de ani, și-a pus în gând să cerceteze pe frații săi, fiili lui Israel.

24. Și văzînd pe unul dintre ei că suferă strîmbătate, l-a apărut și, omorînd pe egiptean, a răzbunat pe cel asuprit.

25. Și el credea că frații săi vor pricepe că Dumnezeu, prin mîna lui, le dăruiește izbăvire, dar ei n-au înțeles.

26. Și a doua zi s-a arătat unora care se băteau și i-a îndemnat la pace, zicînd: Bărbaților, sinteți frați. De ce vă faceți rău unul altuia?

27. Dar cel ce asuprea pe aproapele l-a imbrîncit, zicînd: Cine te-a pus pe tine domn și judecător peste noi?

28. Nu cumva vrei să mă omori, cum ai omorît ieri pe egiptean?

29. La acest cuvînt, Moise a fugit și a trăit ca străin în țara Madian, unde a născut doi fii.

30. Și după ce s-au împlinit patruzeci de ani, ingerul Domnului i s-a arătat în pustiu Muntelui Sinai, în flacăra focului unui rug.

31. Iar Moise, văzînd, s-a minunat de vedenie, dar când s-a apropiat ca să ia seama mai bine, a fost glasul Domnului către el:

32. «Eu sînt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov». Și Moise, tremurînd, nu îndrăzne să privească;

33. Iar Domnul i-a zis: «Dezleagă încălțămînta picioarelor tale, căci locul pe care stai este pămînt sfînt.

34. Privind, am văzut asuprirea poporului Meu în Egipt și suspinul lor l-am auzit și M-am pogorît ca să-i scot. Și acum vino, să te trimit în Egipt».

13. Iosua 24, 32. (17) Ieș. 1, 7. Ps. 104, 24. (19) Ieș. 1, 22. (20) Ieș. 2, 2—3; 6, 20. Evr. 11, 23. (21) Ieș. 2, 5, 10. (22) 3 Reg. 4, 30. (24—26) Ieș. 2, 11—13; 3, 2. 1 Reg. 2, 27. (27) Ieș. 2, 14. (28) Eccl. 4, 4. (30) Ieș. 3, 2. (31—35) Ieș. 2, 23; 3, 1—10.

35. Pe Moise acesta de care s-au lepădat, zicînd: Cine te-a pus pe tine domn și judecător?, pe acesta l-a trimis Dumnezeu domn și răscumpărător, prin mîna ingerului care i se arătase lui în rug.

36. Acesta i-a scos afară, făcînd minuni și semne în țara Egiptului și în Marea Roșie și în pustie, timp de patruzeci de ani.

37. Acesta este Moise cel ce a zis fiilor lui Israel: «Prooroc ca mine vă va ridica Dumnezeu din frații voștri; pe El să-L ascultați».

38. Acesta este cel ce a fost la adunarea în pustie, cu ingerul care i-a vorbit pe Muntele Sinai și cu părinții noștri, primind cuvinte de viață ca să ni le dea nouă.

39. De acesta n-au voit să asculte părinții noștri, ci l-au lepădat și inimile lor s-au întors către Egipt.

40. Zicînd lui Aaron: «Fă-ne dumnezei care să meargă înaintea noastră; căci acestui Moise, care ne-a scos din țara Egiptului, nu știm ce i s-a întîmplat».

41. Și au făcut, în zilele acelea, un vițel și au adus idolului jertfă și se veseleau de lucrurile minilor lor.

42. Și S-a întors Dumnezeu și i-a dat pe ei să slujească oștirii cerului, precum este scris în cartea proorocilor: «Adus-ați voi Mie, casă a lui Israel, timp de patruzeci de ani, în pustie, junghieri și jertfe?»

43. Și ați purtat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile pe care le-ați făcut, ca să vă închinați la ele! De aceea vă voi strămuta dincolo de Babilon».

44. Părinții noștri aveau în pustie cortul mărturie, precum orînduise Cel ce a vorbit cu Moise, ca să-l facă după chipul pe care îl văzuse;

45. Și pe acesta primindu-l, părinții noștri l-au adus cu losua în țara stăpînită de neamuri, pe care Dumnezeu le-a izgonit din fața părinților noștri, pînă în zilele lui David,

(36) Ieș. 7; 8; 9; 10; 11; 14; 15, 1. Eccl. 4, 17. (37) Ieș. 6, 26. Deut. 18, 15. Iosua 5, 11. Fapt. 3, 22—23. (38) Ieș. 3, 2; 19, 1, 19. Gal. 3, 19. Evr. 2, 2. (40) Ieș. 32, 1. (42) Deut. 4, 19; 51, 21. 2 Paral. 33, 3. Ier. 19, 13. Am. 5, 25. Înțel. 13, 2. (43) Am. 5, 26. (44) Ieș. 25, 40. Evr. 8, 5. (45) Iosua 3, 11, 14. (46) 1 Reg. 16, 13. 2 Reg. 7, 2. 1 Paral. 28, 2; 28, 2. Ps. 131, 5. (47) 3 Reg.

46. Care a aflat har înaintea lui Dumnezeu și a cerut să găsească un locaș pentru Dumnezeul lui Iacov.

47. Iar Solomon l-a zidit Lui casă, 48. Dar Cel Preînalt nu locuiește în temple făcute de mîini, precum zice proorocul:

49. «Cerule este tronul Meu și pămîntul așternut picioarelor Mele. Ce casă îmi veți zidi Mie? — zice Domnul — sau care este locul odihnei Mele?»

50. Nu mîna Mea a făcut toate acestea?».

51. Voi cei tari în cerbice și nețîiați împrejur la inimă și la urechi, voi pururea stați împotriva Duhului Sfînt, precum părinții voștri, așa și voi!

52. Pe care dintre prooroci nu l-au prigonit părinții voștri? Și au ucis pe cei ce au vestit mai dinainte sosirea Celui Drept, ai Cărui vinzători și ucigași v-ați făcut voi acum,

53. Voi, care ați primit Legea întru rînduiești de la ingeri și n-ați păzit-o!

54. Iar ei, auzind acestea, fremătau de furie în inimile lor și scrișneau din dinți împotriva lui.

55. Iar Ștefan, fiind plin de Duh Sfînt și privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu și pe Iisus stînd de-a dreapta lui Dumnezeu.

56. Și a zis: Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul Omului stînd de-a dreapta lui Dumnezeu!

57. Iar ei, strigînd cu glas mare, și-au astupat urechile și au năvălit asupra lui.

58. Și scoțîndu-l afară din cetate, îl băteau cu pietre. Iar martorii și-au pus hainele la picioarele unui tînăr, numit Saul.

59. Și îl băteau cu pietre pe Ștefan, care se ruga și zicea: Doamne, Iisuse, primește duhul meu!

60. Și, ingenunchînd, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta! Și zicînd acestea, a murit.

6, 1. (48) 3 Reg. 8, 27. Is. 66, 1. Fapt. 17, 24. (49) Mat. 23, 22. (51) Fac. 6, 3. Deut. 9, 13; 30, 6. Is. 52, 1. Ier. 6, 10; 9, 26. Iez. 44, 9. (52) Is. 30, 9; 53, 11. Mat. 23, 34. 1 Tes. 2, 15. (53) Deut. 33, 2. Gal. 3, 19. Evr. 2, 2. (55) Fapt. 6, 5—10. (58) Fapt. 22, 20. (59) Ps. 30, 5. Luc. 23, 46. Ioan 19, 30. (60) Mat. 5, 44. Luc. 6, 28; 23, 34. 1 Cor. 4, 12.

CAP. 8

Saul prigonește Biserica.

1. Și Saul s-a făcut părtaș la uciderea lui. Și s-a făcut în ziua aceea prigoană mare împotriva Bisericii din Ierusalim. Și toți, afară de apostoli, s-au împrăștiat prin ținuturile Iudeii și ale Samariei.

2. Iar bărbați cucernici au îngropat pe Ștefan și au făcut plângere mare pentru el.

3. Și Saul pustia Biserica, intrând prin case și, tirind pe bărbați și pe femei, îi preda la temniță.

4. Iar cei ce se împrăștiaseră străbăteau țara, binevestind cuvântul.

5. Iar Filip, coborîndu-se într-o cetate a Samariei, le propovăduia pe Hristos.

6. Și mulțimile luau aminte într-un cuget la cele spuse de către Filip, ascultându-l și văzînd semnele pe care le săvîrșea.

7. Căci din mulți care aveau duhuri necurate, strigînd cu glas mare, ele ieșeau și mulți slăbănogi și schiopi s-au vindecat.

8. Și s-a făcut mare bucurie în cetatea aceea.

9. Dar era mai dinainte în cetate un bărbat, anume Simon, vrăjînd și uimind neamul Samariei, zicînd că el este cineva mare.

10. La care luau aminte toți, de la mic pînă la mare, zicînd: Acesta este puterea lui Dumnezeu, numită cea mare.

11. Și luau aminte la el, fiindcă de multă vreme, cu vrăjile lui, îi uimise.

12. Iar cînd au crezut lui Filip, care le propovăduia despre împărăția lui Dumnezeu și despre numele lui Iisus Hristos, bărbați și femei se botezau.

13. Iar Simon a crezut și el și, botezîndu-se, era mereu cu Filip. Și văzînd semnele și minunile mari ce se făceau, era uimit.

14. Iar apostolii din Ierusalim, auzînd că Samaria a primit cuvîntul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și pe Ioan.

CAP. 8. — (1) Fapt. 11, 19. (3) Fapt. 9, 1, 13-14, 21; 22, 4; 26, 10, 1 Cor. 15, 9, Gal. 1, 13. (4) Fapt. 11, 19. (5) Fapt. 6, 5. (7) Marc. 16, 17. Fapt. 5, 16. (12) Fapt.

15. Care, coborînd, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfînt.

16. Căci nu Se pogorise încă peste nici unul dintre ei, ci erau numai botezați în numele Domnului Iisus.

17. Atunci își puneau mîinile peste ei, și ei luau Duhul Sfînt.

18. Și Simon văzînd că prin punerea mîinilor apostolilor se dă Duhul Sfînt, le-a adus bani,

19. Zicînd: Dați-mi și mie puterea aceasta, ca acela pe care voi pune mîinile să primească Duhul Sfînt.

20. Iar Petru a zis către el: Bani tăi să fie cu tine spre pierzare! Căci ai socotit că darul lui Dumnezeu se agonisește cu bani.

21. Tu n-ai parte, nici moștenire, la chemarea aceasta, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Pocăiește-te deci de această răutate a ta și te roagă lui Dumnezeu, doară ți se va ierta cugetul inimii tale.

23. Căci întru amărăciunea fierii și întru legătura nedreptății te vîd că ești.

24. Și răspunzînd, Simon a zis: Rugați-vă voi la Domnul, pentru mine, ca să nu vină asupra mea nimic din cele ce ați zis.

25. Iar ei, mărturisind și grăind cuvîntul Domnului, s-au întors la Ierusalim și în multe sate ale samaritenilor binevesteau.

26. Și un înger al Domnului a grăit către Filip, zicînd: Ridică-te și mergi spre miazăzi, pe calea care coboară de la Ierusalim la Gaza; aceasta este pustie.

27. Și ridicîndu-se, a mers. Și iată un bărbat din Etiopia, famen, mare dregător al Candachiei, regina Etiopiei, care era peste toată visteria ei și care venise la Ierusalim ca să se închine,

28. Se întorcea acasă; și șezînd în carul său, citea pe proorocul Isaia.

29. Iar Duhul i-a zis lui Filip: Apropie-te și te alipește de carul acestuia.

30. Și alergînd Filip l-a auzit citind pe proorocul Isaia, și i-a zis: Înțelegi, oare, ce citești?

6, 5. (17) Deut. 34, 9. Fapt. 6, 6; 19, 6. (19) Mat. 10, 8. (23) Deut. 29, 18. (24) Ieș. 8, 28. 3 Reg. 13, 6. (27) 3 Reg. 8, 41.

31. Iar el a zis: Cum aș putea să înțeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva? Și a rugat pe Filip să se urce și să șadă cu el.

32. Iar locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: «Ca un miel care se aduce spre junghiere și ca o oaie fără de glas înaintea celui ce-o tunde, așa nu și-a deschis gura sa.

33. Întru smerenia Lui, judecata Lui s-a ridicat și neamul Lui cine-l va spune? Că se ridică de pe pămînt viața Lui».

34. Iar famenul, răspunzînd, a zis lui Filip: Rogu-te, despre cine zice proorocul acesta, despre sine ori despre altcineva?

35. Iar Filip, deschizînd gura sa și începînd de la scriptura aceasta, i-a binevestit pe Iisus.

36. Și, pe cînd mergeau pe cale, au ajuns la o apă; iar famenul a zis: Iată apă. Ce mă împiedică să fiu botezat?

37. Filip a zis: Dacă crezi din toată inima, este cu putință. Și el, răspunzînd, a zis: Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.

38. Și a poruncit să stea carul; și s-au coborît amîndoi în apă, și Filip și famenul, și l-a botezat.

39. Iar cînd au ieșit din apă, Duhul Domnului a răpit pe Filip, și famenul nu l-a mai văzut. Și el s-a dus în calea sa, bucurîndu-se.

40. Iar Filip s-a aflat în Azot și, mergînd, binevestea prin toate cetățile, pînă ce a sosit în Cezareea.

CAP. 9

Chemarea lui Saul.

1. Iar Saul, suflînd încă amenințare și ucidere împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhiereu,

2. Și a cerut de la el scrisori către sinagogile din Damasc ca, dacă va afla acolo pe vreunul, atît bărbați, cît și femei, că merg pe calea aceasta, să-i aducă legați la Ierusalim.

3. Dar pe cînd călătorea el și se apropia de Damasc, o lumină din cer, ca de fulger, l-a învăluit deodată.

(32) Ps. 37, 13-14. Is. 53, 7. Ioan 1, 29. (37) Mat. 16, 16. Marc. 16, 16. Luc. 9, 20. CAP. 9. — (1) Fapt. 8, 3; 22, 4. Gal. 1, 13. 1 Tim. 1, 13. (3) Fapt. 22, 6; 26, 13. 1 Cor. 9, 1; 15, 8. (5) Iov 9, 4. Mat. 25, 45. (11) Fapt. 22, 3. (13) Fapt.

4. Și, căzînd la pămînt, a auzit un glas, zicîndu-i: Saule, Saule, de ce Mă prigonești?

5. Iar el a zis: Cine ești, Doamne? Și Domnul a zis: Eu sînt Iisus, pe Care tu îl prigonești. Greu îți este să izbești cu piciorul în țepușă.

6. Și el, tremurînd și înspăimîntat fiind, a zis: Doamne, ce voiești să faci? Iar Domnul i-a zis: Ridică-te, intră în cetate și ți se va spune ce trebuie să faci.

7. Iar bărbații, care erau cu el pe cale, stăteau înmărmuriți, auzînd glasul, dar nevăzînd pe nimeni.

8. Și s-a ridicat Saul de la pămînt, dar, deși avea ochii deschiși, nu vedea nimic. Și luîndu-l de mînă, l-au dus în Damasc.

9. Și trei zile a fost fără vedere; și n-a mîncat, nici n-a băut.

10. Și era în Damasc un ucenic, anume Anania, și Domnul i-a zis în vedenie: Anania! Iar el a zis: Iată-mă, Doamne;

11. Și Domnul a zis către el: Sculîndu-te, mergi pe ulița care se cheamă Ulița Dreaptă și caută în casa lui Iuda, pe un om din Tars, cu numele Saul; că, iată, se roagă.

12. Și a văzut în vedenie pe un bărbat, anume Anania, intrînd la el și punîndu-și mîinile peste el, ca să vadă iarăși.

13. Și a răspuns Anania: Doamne, despre bărbatul acesta am auzit de la mulți cite rele a făcut sfinților Tăi în Ierusalim.

14. Și aici are putere de la arhierei să lege pe toți care cheamă numele Tău.

15. Și a zis Domnul către el: Mergi, fiindcă acesta îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor și a regilor și a fiilor lui Israel;

16. Căci Eu îi voi arăta cite trebuie să pătimească el pentru numele Meu.

17. Și a mers Anania și a intrat în casă și, punîndu-și mîinile pe el, a zis: Frate Saul, Domnul Iisus, Cel ce ți S-a arătat pe calea pe care tu veneai, m-a trimis ca să vezi iarăși și să te umpli de Duh Sfînt.

8, 3. (14) Fapt. 8, 3; 22, 4-6; 26, 13. Gal. 1, 13. 1 Tim. 1, 13. (15) Fapt. 13, 2; 22, 18, 21. Rom. 1, 1, 14; 15, 16. 1 Cor. 15, 8. Gal. 1, 15; 2, 7. Ef. 3, 2, 7-8. 1 Tim. 1, 12; 2, 7. (16) Fapt. 20, 23.

18. Și îndată au căzut de pe ochii lui ca niște solzi; și a văzut iarăși și, sculându-se, a fost botezat.

19. Și luind mâncare, s-a întărit. Și a stat cu ucenicii din Damasc câteva zile.

20. Apoi propovăduia în sinagogi pe Iisus, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se mirau toți care îl auzeau și ziceau: Nu este, oare, acesta cel care prigonea în Ierusalim pe cei ce cheamă acest nume și a venit aici pentru aceea ca să-i ducă pe ei legați la arhieriei?

22. Și Saul se întărea mai mult și tulbura pe iudeii care locuiau în Damasc, dovădind că Acesta este Hristos.

23. Și după ce au trecut destule zile, iudeii s-au sfătuit să-l omoare.

24. Și s-a făcut cunoscut lui Saul viclesugul lor. Și ei păzeau porțile și ziua și noaptea, ca să-l ucidă.

25. Și luându-l ucenicii lui noaptea, l-au coborât peste zid, lăsându-l jos într-un coș.

26. Și venind la Ierusalim, Saul încerca să se alipească de ucenici; și toți se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Iar Barnaba, luându-l pe el, l-a dus la apostoli și le-a istorisit cum a văzut pe cale pe Domnul și că El i-a vorbit lui și cum a propovăduit la Damasc, cu îndrăzneală în numele lui Iisus.

28. Și era cu ei intrând și ieșind în Ierusalim și propovăduia cu îndrăzneală în numele Domnului.

29. Și vorbea și se sfădea cu eleniștii, iar ei căutau să-l ucidă.

30. Dar frații, aflând aceasta, l-au dus pe Saul la Cezareea și de acolo l-au trimis la Tars.

31. Deci Biserica, în toată Iudeea și Galileea și Samaria, avea pace, zidindu-se în frica de Domnul, și sporea prin mângierea Duhului Sfânt.

32. Și trecind Petru pe la toți, a coborât și la sfinții care locuiau în Lida.

(20) Luc. 9, 20. Fapt. 26, 20. (21) Fapt. 8, 3. Gal. 1, 13, 23. (24) 2 Cor. 11, 32. (27) Fapt. 4, 36. (30) Fapt. 11, 25.

33. Și acolo a găsit pe un om, a-nume Enea, care de opt ani zăcea în pat, fiindcă era paralizic.

34. Și Petru i-a zis: Enea, te vindecă Iisus Hristos. Ridică-te și stringe-ți patul. Și îndată s-a ridicat.

35. Și l-au văzut toți cei ce locuiau în Lida și în Saron, care s-au și întors la Domnul.

36. Iar în Iope era o ucenică, cu numele Tavita, care, tilcuindu-se, se zice Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune și de milosteniile pe care le făcea.

37. Și în zilele acelea ea s-a îmbolnăvit și a murit. Și, scaldînd-o, au pus-o în camera de sus.

38. Și fiind aproape Lida de Iope, ucenicii, auzind că Petru este în Lida, au trimis pe doi bărbați la el, rugîndu-l: Nu pregeta să vii pînă la noi.

39. Și Petru, sculîndu-se, a venit cu ei. Cînd a sosit, l-au dus în camera de sus și l-au înconjurat toate văduvele, plîngînd și arătînd cămășile și hainele cîte le făcea Căprioara, pe cînd era cu ele.

40. Și Petru, scoțînd afară pe toți, a îngenunchiat și s-a rugat și, întorcîndu-se către trup, a zis: Tavita, scoală-te! Iar ea și-a deschis ochii și, văzînd pe Petru, a șezut.

41. Și dîndu-i mîna, Petru a ridicat-o și, chemînd pe sfinți și pe văduve, le-a dat-o vie.

42. Și s-a făcut cunoscută aceasta în întreaga Iope și mulți au crezut în Domnul.

43. Și el a rămas în Iope multe zile, la un oarecare Simon, tăbăcar.

CAP. 10

Corneliu vine la credință.

1. Iar în Cezareea era un bărbat cu numele Corneliu, sutas, din cohorta ce se chema Italica,

2. Cucernic și temător de Dumnezeu, cu toată casa lui și care făcea multe milostenii poporului și se ruga lui Dumnezeu totdeauna.

Gal. 1, 21. (34) Fapt. 3, 6. (36) Iosua 19, 46. (40) Marc. 5, 40-41. Luc. 7, 14. (43) Fapt. 10, 6.

3. Și a văzut în vedenie, lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu, intrînd la el și zicîndu-i: Corneliu!

4. Iar Corneliu, căutînd spre el și înfricoșîndu-se, a zis: Ce este, Doamne? Și îngerul i-a zis: Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au suit, spre pomenire, înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum, trimite bărbați la Iope și cheamă să vină un oarecare Simon, care se numește și Petru.

6. El este găzduit la un oarecare Simon, tăbăcar, a cărui casă este lângă mare. Acesta îți va spune ce să faci.

7. Și după ce s-a dus îngerul care vorbea cu el, Corneliu a chemat două din slugile sale de casă și pe un ostaș cucernic din cei ce îi erau mai apropiați.

8. Și după ce le-a istorisit toate, i-a trimis la Iope.

9. Iar a doua zi, pe cînd ei mergeau pe drum și se apropiau de cetate, Petru s-a suit pe acoperiș, să se roage pe la ceasul al șaselea.

10. Și i s-a făcut foame și voia să mănînce, dar, pe cînd ei îi pregăteau să mănînce, a căzut în extaz.

11. Și a văzut cerul deschis și coborîndu-se ceva ca o față mare de pînză, legată în patru colțuri, lăsîndu-se pe pămînt.

12. În ea erau toate dobitoacele cu patru picioare și tîrtoarele pămîntului și păsările cerului.

13. Și glas a fost către el: Sculîndu-te, Petre, junghie și mănîncă.

14. Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n-am mîncat nimic spurcat și necurat.

15. Și iarăși, a doua oară, a fost glas către el: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu să nu le numești spurcate.

16. Și aceasta s-a făcut de trei ori și îndată acel ceva s-a ridicat la cer.

17. Pe cînd Petru nu se dumirea întru sine ce ar putea să fie vedenia pe care o văzuse, iată bărbații cei

trimiși de Corneliu, întrebînd de casa lui Simon, s-au oprit la poartă.

18. Și, strigînd, întrebau dacă Simon, numit Petru, este găzduit acolo.

19. Și tot gîndindu-se Petru la vedenie, Duhul i-a zis: Iată, trei bărbați te caută;

20. Ci sculîndu-te, coboară-te și mergi împreună cu ei, de nimic îndoiindu-te, fiindcă Eu i-am trimis.

21. Și Petru, coborîndu-se la bărbații trimiși la el de Corneliu, le-a zis: Iată, eu sînt acela pe care îl căutați. Care este pricina pentru care ați venit?

22. Iar ei au zis: Corneliu sutasul, om drept și temător de Dumnezeu și mărturisit de tot neamul iudeilor, a fost înștiințat de către un sfînt înger să trimită să te cheme acasă la el, ca să audă cuvinte de la tine.

23. Deci, chemîndu-i înăuntru, i-a găzduit. Iar a doua zi, sculîndu-se, a plecat împreună cu ei; iar cîțiva din frații cei din Iope l-au însoțit.

24. Și în ziua următoare au intrat în Cezareea. Iar Corneliu îi aștepta și chemase acasă la el rudenii sale și prietenii cei mai de aproape.

25. Și cînd a fost să intre Petru, Corneliu, întîmpinîndu-l, i s-a închinat, căzînd la picioarele lui.

26. Iar Petru l-a ridicat, zicîndu-i: Scoală-te. Și eu sînt om.

27. Și, vorbind cu el, a intrat și a găsit pe mulți adunați.

28. Și a zis către ei: Voi știți că nu se cuvine unui bărbat iudeu să se unească sau să se apropie de cel de alt neam, dar mie Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat.

29. De aceea, chemat fiind să vin, am venit fără împotrivire. Deci vă întreb: Pentru care cuvînt ați trimis după mine?

30. Corneliu a zis: Acum patru zile eram postînd pînă la ceasul acesta și mă rugam în casa mea, în ceasul al nouălea, și iată un bărbat în haină strălucitoare a stat în fața mea.

CAP. 10. — (3) Luc. 1, 12. (4) Lev. 2, 2. Sir. 29, 15-16. (6) Fapt. 9, 43. (12) Lev. 11, 23; 20, 25. (13) Lev. 11, 47. (14) Deut. 14, 3. (15) Lev. 11, 47. Mat. 15, 11. Rom. 14, 14. 1 Tim. 4, 4. Tit 1, 15. (20) Fapt.

15, 7. (23) Fapt. 11, 12. (25) Ps. 71, 19. (26) Fapt. 14, 15. Apoc. 19, 10; 22, 9. (28) Lev. 11, 47. Mat. 9, 11. Luc. 10, 31. Ioan 4, 9.

31. Și el a zis: Corneliu, a fost ascultată rugăciunea ta și milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimite, deci, la Iope și cheamă pe Simon, cel ce se numește Petru; el este găzduit în casa lui Simon, tăbăcarul, lângă mare.

33. Deci îndată am trimis la tine; și tu ai făcut bine că ai venit. Și acum noi toți sintem de față înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate cele poruncite ție de Domnul.

34. Iar Petru, deschizându-și gura, a zis: Cu adevărat înțeleg că Dumnezeu nu este părtinitor.

35. Ci, în orice neam, cel ce se teme de El și face dreptate este primit de El.

36. Și El a trimis fiilor lui Israel cuvântul, binevestind pacea prin Iisus Hristos: Acesta este Domn peste toate.

37. Voi știți cuvântul care a fost în toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioan.

38. (Adică despre) Iisus din Nazaret, cum a uns Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere pe Acesta care a umblat făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El.

39. Și noi sintem martori pentru toate cele ce a făcut El și în țara iudeilor și în Ierusalim; pe Acesta L-au omorât, spînzurîndu-L pe lemn.

40. Dar Dumnezeu L-a înviat a treia zi și L-a dat să Se arate,

41. Nu la tot poporul, ci nouă martorilor, dinainte rînduiți de Dumnezeu, care am mîncat și am băut cu El, după învierea Lui din morți.

42. Și ne-a poruncit să propovăduim poporului și să mărturisim că El este Cel rînduit de Dumnezeu să fie judecător al celor vii și al celor morți.

43. Despre Acesta mărturisesc toți proorocii, că tot cel ce crede în El

va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui.

44. Încă pe cînd Petru vorbea aceste cuvinte, Duhul Sfânt a căzut peste toți cei care ascultau cuvîntul.

45. Iar credincioșii tăiați împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiți, pentru că darul Duhului Sfânt s-a revărsat și peste neamuri.

46. Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi și slăvind pe Dumnezeu. Atunci a răspuns Petru:

47. Poate, oare, cineva să oprească apa, ca să nu fie botezați aceștia care au primit Duhul Sfânt ca și noi?

48. Și a poruncit ca aceștia să fie botezați în numele lui Iisus Hristos. Atunci l-au rugat pe Petru să rămînă la ei cîteva zile.

CAP. 11

Primirea păgînilor la Hristos.

1. Apostolii și frații, care erau prin Iudeea, au auzit că și păgînii au primit cuvîntul lui Dumnezeu.

2. Și cînd Petru s-a suit în Ierusalim, credincioșii tăiați împrejur se împotriveau,

3. Zicîndu-i: Ai intrat la oameni netăiați împrejur și ai mîncat cu ei.

4. Și începînd, Petru le-a înfățișat pe rînd, zicînd:

5. Eu eram în cetatea Iope și mă rugam; și am văzut, în extaz, o vedenie: ceva coborîndu-se ca o față mare de pînză, legată în patru colțuri, lăsîndu-se în jos din cer, și a venit pînă la mine.

6. Privind spre aceasta, cu luare amînte, am văzut dobitoacele cele cu patru picioare ale pămîntului și fiarele și tiritoarele și păsările cerului.

7. Și am auzit un glas, care-mi zicea: Sculîndu-te, Petre, junghie și mînîncă.

8. Și am zis: Nicidecum, Doamne, căci nimic spurcat sau necurat n-a intrat vreodată în gura mea.

Fapt. 13, 31. 2 Tim. 4, 1. (42) Os. 13, 14. Ioan 5, 27. Rom. 2, 16. (43) Is. 53, 5. Ier. 31, 34. Dan. 9, 24. Mih. 7, 18. Zah. 13, 1. Fapt. 4, 12; 15, 9. 1 Ioan 2, 12. Rom. 14, 9. (45) Luc. 13, 30. Fapt. 2, 9. (46) Ps. 99, 1. Marc. 16, 17. (47) Fapt. 15, 8. CAP. 11. — (1) Fapt. 10, 44. (3) Luc. 15, 2.

9. Și glasul mi-a grăit a doua oară din cer: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu să nu le numești spurcate.

10. Și aceasta s-a făcut de trei ori și au fost luate iarăși toate în cer.

11. Și iată, îndată, trei bărbați, trimiși de la Cezareea către mine, s-au oprit la casa în care eram.

12. Iar Duhul mi-a zis să merg cu ei, de nimic îndoindu-mă. Și au mers cu mine și acești șase frați și am intrat în casa bărbatului;

13. Și el ne-a povestit cum a văzut îngerul stînd în casa lui și zicînd: Trimite la Iope și cheamă pe Simon, cel numit și Petru,

14. Care va grăi către tine cuvinte, prin care te vei mintui tu și toată casa ta.

15. Și cînd am început eu să vorbesc, Duhul Sfânt a căzut peste ei, ca și peste noi la început.

16. Și mi-am adus aminte de cuvîntul Domnului, cînd zicea: Ioan a botezat cu apă; voi însă vă veți boteza cu Duh Sfânt.

17. Deci, dacă Dumnezeu a dat lor același dar ca și nouă, acelor care au crezut în Domnul Iisus Hristos, cine eram eu ca să-L pot opri pe Dumnezeu?

18. Auzind acestea, au tăcut și au slăvit pe Dumnezeu, zicînd: Așadar și păgînilor le-a dat Dumnezeu po-căința spre viață;

19. Deci cei ce se risipiseră din cauza tulburării făcute pentru Ștefan, au trecut pînă în Fenicia și în Cipru, și în Antiohia, nimănui grăind cuvîntul, decît numai iudeilor.

20. Și erau unii dintre ei, bărbați ciprieni și cireneni care, venind în Antiohia, vorbeau și către elini, binevestind pe Domnul Iisus.

21. Și mîna Domnului era cu ei și era mare numărul celor care au crezut și s-au întors la Domnul.

22. Și vorba despre ei a ajuns la urechile Bisericii din Ierusalim, și au trimis pe Barnaba pînă la Antiohia.

23. Acesta, sosind și văzînd harul lui Dumnezeu, s-a bucurat și îndem-

na pe toți să rămînă în Domnul, cu inimă statornică.

24. Căci era bărbat bun și plin de Duh Sfânt și de credință. Și s-a adăugat Domnului mulțime multă.

25. Și a plecat Barnaba la Tars, ca să caute pe Saul

26. Și aflîndu-l, l-a adus la Antiohia. Și au stat acolo un an întreg, adunîndu-se în biserică și învățînd mult popor. Și în Antiohia, înțlia oară, ucenicii s-au numit creștini.

27. În acele zile s-au coborît, de la Ierusalim în Antiohia, prooroci.

28. Și sculîndu-se unul dintre ei, cu numele Agav, a arătat prin Duhul, că va fi în toată lumea foamete mare, care a și fost în zilele lui Claudiu.

29. Iar ucenicii au hotărît ca fiecare dintre ei, după putere, să trimită spre ajutorare fraților care locuiau în Iudeea;

30. Ceea ce au și făcut, trimițînd preoților prin mîna lui Barnaba și a lui Saul.

CAP. 12

Uciderea lui Iacov cel Mare. Petru e scos din închisoare de un înger. Moartea lui Irod Agripa.

1. Și în vremea aceea, regele Irod (Agripa) a pus mina pe unii din Biserică, ca să-i piardă.

2. Și a ucis cu sabia pe Iacov, frațele lui Ioan.

3. Și văzînd că este pe placul iudeilor, a mai luat și pe Petru, (și erau zilele Azimelor)

4. Pe care și prinzîndu-l l-a băgat în temniță, dîndu-l la patru străji de cîte patru ostași, ca să-l păzească, vrînd să-l scoată la popor după Paști.

5. Deci Petru era păzit în temniță și se făcea necontenit rugăciune către Dumnezeu pentru el, de către Biserică.

6. Dar cînd Irod era să-l scoată afară, în noaptea aceea, Petru dormea între doi ostași, legat cu două lanțuri, iar înaintea ușii paznicii păzeau temnița.

(31) Luc. 1, 13. (34) Deut. 10, 17. 1 Reg. 16, 7. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 19. Înțel. 6, 7. 1 Petr. 1, 17. Rom. 2, 11; 10, 12. Gal. 2, 6. Ef. 6, 9. Col. 3, 25. (35) Ps. 146, 11. Is. 56, 6. Rom. 2, 26. (36) Ef. 2, 7, 17. Filip. 2, 11. (37) Luc. 4, 14. (38) Ps. 44, 8. Luc. 4, 18. Ioan 3, 2. (39) Fapt. 5, 32; 13, 31. (40) Ioan 21, 1. Fapt. 2, 24. (41) Mat. 28, 7. Luc. 24, 30. Ioan 21, 1, 12—13.

(12) Fapt. 10, 20—23; 15, 7. (15) Fapt. 2, 2; 15, 8. (16) Mat. 3, 11. Marc. 1, 8. Luc. 1, 66. Fapt. 1, 5; 19, 4. (18) Is. 60, 3. (19) Fapt. 8, 1, 4. (21) 2 Paral. 30, 12. Fapt. 2, 47; 5, 14. (23) Fapt. 13, 43; 14,

22. (25) Fapt. 9, 30. (26) Is. 65, 15. (27) Fapt. 13, 1; 15, 32. (28) Am. 3, 7. Fapt. 2, 17; 21, 10. (29) Fapt. 24, 17. (30) Fapt. 12, 25. Rom. 15, 25. 2 Cor. 8, 4; 9, 8. CAP. 12. — (2) Mat. 20, 23.

7. Și iată un inger al Domnului a venit deodată, iar în cameră a strălucit lumină. Și lovind pe Petru în coastă, ingerul l-a deșteptat, zicind: Scoală-te degrabă! Și lanțurile i-au căzut de la mîini.

8. Și a zis ingerul către el: Încinge-te și încălță-te cu sandalele. Și el a făcut așa. Și i-a zis lui: Pune haina pe tine și vino după mine.

9. Și, ieșind, mergea după inger, dar nu știa că ceea ce s-a făcut prin inger este adevărat, ci i se părea că vede vedenie.

10. Și trecind de straja întâi și de a doua, au ajuns la poarta cea de fier care duce în cetate, și poarta s-a deschis singură. Și ieșind, au trecut o uliță și îndată ingerul s-a depărtat de la el.

11. Și Petru, venindu-și în sine, a zis: Acum știu cu adevărat că Domnul a trimis pe ingerul Său și m-a scos din mîna lui Irod și din toate cite aștepta poporul iudeilor.

12. Și chibzuind, a venit la casa Mariei, mama lui Ioan, cel numit și Marcu, unde erau adunați mulți și se rugau.

13. Și bătînd Petru la ușa de la poartă, o slujnică cu numele Rodi, s-a dus să asculte.

14. Și recunoscînd glasul lui Petru, de bucurie nu a deschis ușa, ci, alergînd înăuntru, a spus că Petru stă înaintea porții.

15. Iar ei au zis către ea: Ai înnebunit. Dar ea stăruia că este așa. Iar ei ziceau: Este ingerul lui.

16. Dar Petru bătea mereu în poartă. Și deschizîndu-i, l-au văzut și au rămas uimiți.

17. Și făcîndu-le semn cu mîna să tacă, le-a istorisit cum l-a scos Domnul pe el din temniță. Și a zis: Vesițiți acestea lui Iacov și fraților. Și ieșind, s-a dus în alt loc.

18. Și făcîndu-se ziuă, mare a fost tulburarea între ostași: Ce s-a făcut, oare, cu Petru?

19. Iar Irod cerîndu-l și negăsindu-l, după ce au fost cercetați paznicii, a poruncit să fie uciși. Și el,

coborînd din Iudeea la Cezareea, a rămas acolo.

20. Și Irod era minios pe locuitorii din Tir și din Sidon. Dar ei, înțelegîndu-se între ei, au venit la el și cîștigînd pe Vlast, care era cămărașul regelui, cereau pace, pentru că țara lor se hrănea din cea a regelui.

21. Și într-o zi rînduită, Irod, îmbrăcîndu-se în veșminte regeste și sezînd la tribună, vorbea către ei;

22. Iar poporul striga: Acesta e glas dumnezeiesc, nu omenesc!

23. Și îndată ingerul Domnului l-a lovit, pentru că nu a dat slavă lui Dumnezeu. Și mîncîndu-l viermii, a murit.

24. Iar cuvîntul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea.

25. Iar Barnaba și Saul, după ce au îndeplinit slujba lor, s-au întors de la Ierusalim la Antiohia, luînd cu ei pe Ioan, cel numit Marcu.

CAP. 13

Pavel și Barnaba, în cea dintîi călătorie misionară, ajung în Cipru și în Antiohia Pisidiei.

1. Și erau în Biserica din Antiohia prooroci și învățători: Barnaba și Simeon, ce se numea Niger, Luciu Cirenul, Manain, cel ce fusese crescut împreună cu Irod tetrarhul, și Saul.

2. Și pe cînd slujeau Domnului și posteau, Duhul Sfînt a zis: Osebiți-mi pe Barnaba și pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat.

3. Atunci, postînd și rugîndu-se, și-au pus mîinile peste ei și i-au lăsat să plece.

4. Deci, ei, mînați de Duhul Sfînt, au coborît la Seleucia și de acolo au plecat cu corabia la Cipru.

5. Și ajungînd în Salamina, au vestit cuvîntul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Și aveau și pe Ioan slujitor.

6. Și străbătînd toată insula pînă la Pafos, au găsit pe un oarecare bărbat iudeu, vrăjitor, prooroc mincinos, al cărui nume era *Bariisus*,

7. Care era în preajma proconsulului Sergius Paulus, bărbat înțelept.

Acesta, chemînd la sine pe Barnaba și pe Saul, dorea să audă cuvîntul lui Dumnezeu.

8. Dar le stătea împotriva Elimas vrăjitorul — căci așa se tilcuiește numele lui — căutînd să întoarcă pe proconsul de la credință.

9. Iar Saul — care se numește și Pavel — plin fiind de Duh Sfînt, a privit țîntă la el,

10. Și a zis: O, tu cel plin de toată viclenia și de toată înșelăciunea, fiule al diavolului, vrăjmașule a toată dreptatea, nu vei înceta de a strimba căile Domnului cele drepte?

11. Și acum, iată mîna Domnului este asupra ta și vei fi orb, nevînzînd soarele pînă la o vreme. Și îndată a căzut peste el piclă și întuneric și, dibuind împrejur, căuta cine să-l ducă de mîna.

12. Atunci proconsulul, văzînd ce s-a făcut, a crezut, mirîndu-se foarte de învățătura Domnului.

13. Și plecînd cu corabia de la Pafos, Pavel și cei împreună cu el au venit la Perga Pamfiliei. Iar Ioan, despărțîndu-se de ei, s-a întors la Ierusalim.

14. Iar ei, trecînd de la Perga, au ajuns la Antiohia Pisidiei și, intrînd în sinagogă, într-o zi de sîmbătă, au sezut.

15. Și după citirea Legii și a Proorocilor, mai-marii sinagogii au trimis la ei, zicîndu-le: Bărbați frați, dacă aveți vreun cuvînt de mîngiere către popor, vorbiți.

16. Și, ridicîndu-se Pavel și făcîndu-le semn cu mîna, a zis: Bărbați israeliți și cei temători de Dumnezeu, ascultați:

17. Dumnezeu al acestui popor al lui Israel a ales pe părinții noștri și pe popor l-a înălțat, cînd era străin în pămîntul Egiptului, și cu braț înalt l-a scos de acolo,

18. Și vreme ca de patruzeci de ani l-a hrănit în pustie.

19. Și nimicînd șapte neamuri în țara Canaanului, pămîntul acela l-a dat lor spre moștenire.

(8) Fapt. 8, 9. 2 Tim. 3, 8. (10) Sir. 1, 31. Mat. 13, 38. Ioan 8, 44. 1 Ioan 3, 8. (13) Fapt. 15, 38. (17) Ies. 1, 1; 13, 16. Ps. 147, 8. (18) Ies. 16, 1, 35. (19) Num. 34, 13. Iosua 3, 10; 14, 2. (20) Jud. 2, 16. 1 Reg. 7, 15. (21) Deut. 17, 14. 1 Reg. 8, 5; 9, 16; 10, 1. Ps. 88, 20. (23) 2 Reg. 7, 12. Ps. 131, 11. Os. 13, 11. (22) 1 Reg. 13, 14; 16, 15. Is. 11, 1. (24) Mat. 3, 1. Marc. 1, 4. (25)

20. Și după acestea, ca la patru sute cincizeci de ani, le-a dat judecători, pînă la Samuel proorocul.

21. Și de acolo au cerut rege și Dumnezeu le-a dat, timp de patruzeci de ani, pe Saul, fiul lui Chiș, bărbat din seminția lui Veniamin.

22. Și înlăturîndu-l, le-a ridicat rege pe David, pentru care a zis, mîrturisind: «Aflat-am pe David al lui Iesei, bărbat după inima Mea, care va face toate voiele Mele».

23. Din urmașii acestuia, Dumnezeu, după făgăduință, i-a adus lui Israel un Mîntuitor, pe Iisus,

24. După ce Ioan a propovăduit, înaintea venirii Lui, botezul pocăinței, la tot poporul lui Israel.

25. Iar dacă și-a împlinit Ioan calea sa, zicea: Nu sint eu ce socotiți voi că sint. Dar, iată, vine după mine Cel căruia nu sint vrednic să-l dezleg încălțămîntea picioarelor.

26. Bărbați frați, fii din neamul lui Avraam și cei dintre voi temători de Dumnezeu, vouă vi s-a trimis cuvîntul acestei mîntuirii.

27. Căci cei ce locuiesc în Ierusalim și căpeteniile lor, necunoscîndu-L și osîndîndu-L, au împlinit glasurile proorocilor, care se citesc în fiecare sîmbătă.

28. Și, neaflînd în El nici o vină de moarte, au cerut de la Pilat ca să-L omoare.

29. Iar cînd au săvîrșit toate cele scrise despre El, coborîndu-L de pe cruce, L-au pus în mormînt.

30. Dar Dumnezeu L-a înviat din morți.

31. El S-a arătat mai multe zile celor ce împreună cu El s-au suit din Galileea la Ierusalim și care sint acum martorii Lui către popor.

32. Și noi vă binevestim făgăduința făcută părinților.

33. Că pe aceasta Dumnezeu a împlinit-o cu noi, copiii lor, înviîndu-L pe Iisus, precum este scris și în Psalmul al doilea: «Fiul Meu ești Tu; Eu astăzi Te-am născut».

Marc. 1, 7. Ioan 1, 20; 3, 28. (26) Mat. 10, 6. (27-28) Is. 10, 7. Mat. 27, 20. Luc. 23, 20, 23; 24, 27. Ioan 19, 6. Fapt. 3, 17. 1 Cor. 2, 8. (30) Mat. 28, 6. Marc. 16, 6. Fapt. 3, 15; 17, 31. (31) Ioan 20, 19. Fapt. 5, 32; 10, 39, 41. (32) Fac. 22, 18. 2 Reg. 7, 12. Is. 4, 2. Dan. 9, 24. (33) Ps. 2, 6. Evr. 1, 5.

(8) Marc. 6, 9. (12) Fapt. 15, 37. (15) Fac. 48, 16. Mat. 18, 10. (17) Is. 26, 10. (20) 3 Reg. 5, 1, 9. (21) Sir. 11, 4. (22) Iez. 28, 2. Sir. 13, 27. (23) Dan. 4, 28-30; 5, 20-21. (24) Is. 55,

11. Fapt. 6, 7; 19, 20. Col. 1, 6. (25) Fapt. 11, 30; 13, 5. CAP. 13. — (1) Fapt. 11, 27. (2) Fapt. 9, 15; 14, 26. Rom. 1, 1. Gal. 1, 15. 1 Tim. 2, 7. (3) Fapt. 6, 6. (5) Fapt. 12, 25.

34. Și cum că L-a înviat din morți, ca să nu se mai întoarcă la stricăciune, a spus-o astfel: «Vă voi da vouă cele sfinte și vrednice de credință ale lui David».

35. De aceea și în alt loc zice: «Nu vei da pe Sfântul Tău să vadă stricăciune».

36. Pentru că David, slujind în timpul său voi lui Dumnezeu, a adormit și s-a adăugat la părinții lui și a văzut stricăciune.

37. Dar Acela pe Care Dumnezeu L-a înviat n-a văzut stricăciune.

38. Cunoscut deci să vă fie vouă, bărbați frați, că prin Acesta vi se vestește iertarea păcatelor și că, de toate cîte n-ați putut să vă îndreptați în Legea lui Moise,

39. Întru Acesta tot cel ce crede se îndreptează.

40. Deci luați aminte să nu vină peste voi ceea ce s-a zis în proroci:

41. «Vedeți, îngimfaților, mirați-vă și pieriți, că Eu lucrez un lucru, în zilele voastre, un lucru pe care nu-l veți crede, dacă vă va spune cineva».

42. Și ieșind ei din sinagoga iudeilor, îi rugau neamurile ca să simbată viitoare să li se grăiască cuvintele acestea.

43. După ce s-a terminat adunarea, mulți dintre iudei și dintre prozelitii cucernici au mers după Pavel și după Barnaba, care, vorbind către ei, îi îndemnau să stăruie în harul lui Dumnezeu.

44. Iar în simbată următoare, mai toată cetatea s-a adunat ca să audă cuvîntul lui Dumnezeu.

45. Dar iudeii, văzînd mulțimile, s-au umplut de pizmă și vorbeau împotriva celor spuse de Pavel, hulind.

46. Iar Pavel și Barnaba, îndrăznind, au zis: Vouă se cădea să vi se grăiască, mai întîi, cuvîntul lui Dumnezeu; dar de vreme ce îl lepădați și vă judecați pe voi nevrednici de viață veșnică, iată ne întoarcem către neamuri.

47. Căci așa ne-a poruncit nouă Domnul: «Te-am pus spre lumină

neamurilor, ca să fii Tu spre mintuire pînă la marginea pămîntului».

48. Iar neamurile pămîntului, auzind, se bucurau și slăveau cuvîntul lui Dumnezeu și cîți erau rinduiți spre viață veșnică au crezut;

49. Iar cuvîntul Domnului se răspîndea prin tot tînutul.

50. Dar iudeii au întărit pe femeile cucernice și de cîinste și pe cei de frunte ai cetății, și au ridicat prigoane împotriva lui Pavel și a lui Barnaba, și i-au scos din hotarele lor.

51. Iar ei, scuturînd asupra lor praful de pe picioare, au venit la Iconiu;

52. Și ucenicii se umpleau de bucurie și de Duh Sfînt.

CAP. 14

Pavel și Barnaba propovăduiesc în Iconiu, Lистра, Derbe și se întorc în Antiohia.

1. Și în Iconiu au intrat ei, ca de obicei, în sinagoga iudeilor și astfel au vorbit, încît o mare mulțime de iudei și de elini au crezut.

2. Dar iudeii care n-au crezut au răsculat și au înrăit sufletele păgînilor împotriva fraților.

3. Deci multă vreme au stat acolo, grăind cu îndrăzneală întru Domnul, Care da mărturie pentru cuvîntul harului Său, făcînd semne și minuni prin minile lor.

4. Și mulțimea din cetate s-a dezbînat și unii țineau cu iudeii, iar alții țineau cu apostolii.

5. Și cînd păgînii și iudeii, împreună cu căpeteniile lor, au dat năvală ca să-i ocărăscă și să-i ucidă cu pietre,

6. Întelegînd, au fugit în cetățile Licaoniei: la Lистра și Derbe și în tînutul dimprejur.

7. Și acolo propovăduiau Evanghelia.

8. Și ședea jos în Listra un om neputincios de picioare, fiind olog, din pîntecele mamei sale și care nu umblase niciodată.

(43) Fapt. 11, 23. (46) Deut. 32, 21. Is. 55, 5. Fapt. 3, 26; 4, 29; 18, 6. (47) Ps. 116, 1. Is. 42, 6; 49, 6. Luc. 2, 32. Ioan. 9, 5. Rom. 11, 11. (50) 2 Tim. 3, 11. (51) Mat. 10, 14. Marc. 6, 11. Luc. 9, 5; 10, 11. Fapt. 18, 6. CAP. 14. — (3) Marc. 16, 20. (5) Ps. 82, 5. (6) Mat. 10, 23.

9. Acesta asculta la Pavel cînd vorbea. Iar Pavel, căutînd spre el și văzînd că are credință ca să se mintuiască,

10. A zis cu glas puternic: Scoală-te drept, pe picioarele tale. Și el a sărit și umbla.

11. Iar mulțimile, văzînd ceea ce făcuse Pavel, au ridicat glasul lor în limba licaonă, zicînd: Zeii, asemănîndu-se oamenilor, s-au coborît la noi.

12. Și numeau pe Barnaba Zeus, iar pe Pavel Hermes, fiindcă el era purtătorul cuvîntului.

13. Iar preotul lui Zeus, care era înaintea cetății, aducînd la porți tauri și cununi, voia să le aducă jertfă împreună cu mulțimile.

14. Și auzind Apostolii Pavel și Barnaba, și-au rupt veșmintele, au sărit în mulțime, strigînd,

15. Și zicînd: Bărbaților, de ce faceți acestea? Doar și noi sîntem oameni, asemenea pătimitori ca voi, binevestind să vă întoarceti de la aceste deșertăciuni către Dumnezeu cel viu, Care a făcut cerul și pămîntul, marea și toate cele ce sînt în ele.

16. Și Care, în veacurile trecute, a lăsat ca toate neamurile să meargă în căile lor,

17. Deși El nu S-a lăsat pe Sine nemărturisit, făcîndu-vă bine, dîndu-vă din cer ploi și timpuri roditoare, umplînd de hrană și de bucurie inimile voastre.

18. Și acestea zicînd, abia au potolit mulțimile, ca să nu le aducă jertfă.

19. Iar de la Antiohia și de la Iconiu au venit iudeii, care au atras mulțimile de partea lor, și, bătînd pe Pavel cu pietre, l-au tîrît afară din cetate, gîndind că a murit.

20. Dar înconjurîndu-l ucenicii, el s-a sculat și a intrat în cetate. Și a doua zi a ieșit cu Barnaba către Derbe.

21. Și binevestind cetății aceleia și făcînd ucenici mulți, s-au înapoiat la Listra, la Iconiu și la Antiohia,

22. Întărînd sufletele ucenicilor, îndemnîndu-i să stăruie în credință și (arătîndu-le) că prin multe suferințe

trebuie să intrăm în împărăția lui Dumnezeu.

23. Și hirotonindu-le preoți în fiecare biserică, rugîndu-se cu postiri, i-au încredințat pe ei Domnului în Care crezuseră.

24. Și străbătînd Pisidia, au venit în Pamfilia.

25. Și după ce au grăit cuvîntul Domnului în Perga, au coborît la Atalia.

26. Și de acolo au mers cu corabia spre Antiohia, de unde fuseseră încredințați harului lui Dumnezeu, spre lucrul pe care l-au împlinit.

27. Și venind și adunînd Biserica, au vestit cîte a făcut Dumnezeu cu ei și că a deschis paginilor ușa credinței.

28. Și au petrecut acolo cu ucenicii nu puțină vreme.

CAP. 15

Apostolii hotărăsc în Ierusalim că Legea lui Moise nu este și pentru păgîni. A doua călătorie a lui Pavel.

1. Și unii, coborîndu-se din Iudeea, învățau pe frați că: Dacă nu vă tăiați împrejur, după rînduiala lui Moise, nu puteți să vă mintuiți.

2. Și făcîndu-se pentru ei împotrivire și discuție nu puțină cu Pavel și Barnaba, au rînduit ca Pavel și Barnaba și alți cîțiva dintre ei să se suie la apostolii și la preoții din Ierusalim pentru această întrebare.

3. Deci ei, trimiși fiind de Biserică, au trecut prin Fenicia și prin Samaria, istorisînd despre convertirea neamurilor și făceau tuturor fraților mare bucurie.

4. Și sosind ei la Ierusalim, au fost primiți de Biserică și de apostoli și de preoți și au vestit cîte a făcut Dumnezeu cu ei.

5. Dar unii din eresul fariseilor, care trecuseră la credință, s-au ridicat zicînd că trebuie să-i taie împrejur și să le poruncească a păzi Legea lui Moise.

6. Și apostolii și preoții s-au adunat ca să cerceteze despre acest cuvînt.

(19) 1 Cor. 11, 25. (22) Ps. 33, 19. Mat. 7, 14. Luc. 13, 24. Fapt. 11, 23; 15, 32. 2 Tim. 3, 12. Apoc. 14, 12. (23) 1 Petr. 5, 9. (26) Fapt. 13, 2. CAP. 15. — (1) Gal. 2, 3-4; 5, 1. Filip. 3, 3.

(34) Is. 55, 3. (35) Ps. 15, 10. Fapt. 2, 31. (36) 2 Reg. 2, 10. Fapt. 2, 29. (37) Fapt. 2, 31. (38) Is. 53, 12. Ier. 31, 34. Luc. 24, 47. Rom. 3, 25. 1 Cor. 15, 17. Gal. 2, 16. (39) Rom. 3, 20. Evr. 7, 19. (40) Pild. 1, 29-31. Is. 28, 14-15. (41) Avac. 1, 5.

(10) Is. 35, 6. Fapt. 3, 7. (13) Dan. 2, 46. (15) Fac. 1, 1. Ps. 145, 6. Am. 2, 4. Sir. 18, 1. Fapt. 10, 26. Apoc. 14, 7. (16) Ps. 80, 12. (17) Ps. 18, 1; 64, 10-11; 146, 8. Eccl. 4, 15. Întel. 13, 6. Mat. 5, 45. Rom. 1, 19-20.

7. Și făcându-se multă vorbire, s-a sculat Petru și le-a zis: Bărbați frați, voi știți că, din primele zile, Dumnezeu m-a ales între voi, ca prin gura mea neamurile să audă cuvântul Evangheliei și să creadă.

8. Și Dumnezeu, Cel ce cunoaște inimile, le-a mărturisit, dindu-le Duhul Sfânt, ca și nouă.

9. Și nimic n-a deosebit între noi și ei, curățind inimile lor prin credință.

10. Acum deci, de ce ispițiți pe Dumnezeu și vreți să puneți pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri, nici noi n-am putut să-l purtăm?

11. Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, credem că ne vom minui în același chip ca și aceia.

12. Și a tăcut toată mulțimea și asculta pe Barnaba și pe Pavel, care istoriseau câte semne și minuni a făcut Dumnezeu prin ei între neamuri.

13. Și după ce au tăcut ei, a răspuns Iacob, zicând: Bărbați frați, ascultați-mă!

14. Simon a istorisit cum de la început a avut grijă Dumnezeu să ia dintre neamuri un popor pentru numele Său.

15. Și cu aceasta se potrivește cuvintele proorocilor, precum este scris:

16. «După acestea Mă voi întoarce și voi ridica iarăși cortul cel căzut al lui David și cele distruse ale lui iarăși le voi zidi și-l voi îndrepta.

17. Ca să-L caute pe Domnul ceilalți oameni și toate neamurile peste care s-a chemat numele Meu asupra lor, zice Domnul, Cel ce a făcut acestea».

18. Lui Dumnezeu îi sînt cunoscute din veac lucrurile Lui.

19. De aceea eu socotesc să nu tulburăm pe cei ce, dintre neamuri, se întorc la Dumnezeu.

20. Ci să le scriem să se ferească de întinările idoloilor și de desfrâu și de (animale) sugrumate și de sînge.

21. Căci Moise are din timpuri vechi prin toate cetățile propovădui-

torii săi, fiind citit în sinagogi în fiecare sîmbătă.

22. Atunci apostolii și preoții, cu toată Biserica, au hotărît să aleagă bărbați dintre ei și să-i trimită la Antiohia, cu Pavel și cu Barnaba: pe Iuda cel numit Barsaba, și pe Sila, bărbați cu vază între frați.

23. Scriind prin mîinile lor acestea: Apostolii și preoții și frații, fraților dintre neamuri, care sînt în Antiohia și în Siria și în Cilicia, salutare!

24. Deoarece am auzit că unii dintre noi, fără să fi avut porunca noastră, venind, v-au tulburat cu vorbele lor și au răvășit sufletele voastre, zicînd că trebuie să vă tăiați împrejur și să păziți legea,

25. Noi am hotărît, adunați într-un gînd, ca să trimitem la voi bărbați aleși, împreună cu iubiții noștri Barnaba și Pavel,

26. Oameni care și-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea, am trimis pe Iuda și pe Sila, care vă vor vesti și ei, cu cuvîntul, aceleași lucruri.

28. Pentru că, părutu-s-a Duhului Sfînt și nouă, să nu vi se pună nici o greutate în plus în afară de cele ce sînt necesare:

29. Să vă feriți de cele jertfite idoloilor și de sînge și de (animale) sugrumate și de desfrâu, de care păzindu-vă, bine veți face. Fiți sănătoși!

30. Deci cei trimiși au coborît la Antiohia și, adunînd mulțimea, au predat scrisoarea.

31. Și citind-o s-au bucurat pentru mîngîiere.

32. Iar Iuda și cu Sila, fiind și ei prooroci, au mîngîiat prin multe cuvîntări pe frați și i-au întărit.

33. Și petrecînd un timp, au fost trimiși cu pace de către frați la apostoli.

34. Iar Sila s-a hotărît să rămînă acolo, și Iuda a plecat singur la Ierusalim.

35. Iar Pavel și Barnaba petreceau în Antiohia, învățînd și binevestind,

Ieș. 34, 15. Lev. 3, 17. Fapt. 21, 25. Rom. 1, 27. 1 Cor. 6, 15, (24) Rom. 16, 17. 2 Cor. 11, 13. Gal. 1, 7. (26) Jud. 5, 18. (28) Fapt. 16, 4. 1 Cor. 7, 17. (32) Fapt. 11, 27; 14, 22.

împreună cu mulți alții, cuvîntul Domnului.

36. Și după cîteva zile, Pavel a zis către Barnaba: Întorcîndu-ne, să cercetăm cum se află frații noștri în toate cetățile în care am vestit cuvîntul Domnului.

37. Barnaba voia să ia împreună cu ei și pe Ioan cel numit Marcu;

38. Dar Pavel cerea să nu-l ia pe acesta cu ei, fiindcă se despărțise de ei din Pamfilia și nu venise alături de eila lucrulla care fuseseră trimiși.

39. Deci s-a iscat neînțelegere între ei, încît s-au despărțit unul de altul, și Barnaba, luînd pe Marcu, a plecat cu corabia la Cipru;

40. Iar Pavel, alegînd pe Sila, a plecat, fiind încredințat de către frați harului Domnului.

41. Și străbătea Siria și Cilicia, întărind Bisericele.

CAP. 16

Pavel ia cu sine pe Timotei și duce Evanghelia din Asia în Europa. Întîmplările din Filipi.

1. Și a sosit la Derbe și la Listra. Și iată era acolo un ucenic cu numele Timotei, fiul unei femei iudee credincioase, și al unui tată elin,

2. Care avea bune mărturii de la frații din Listra și din Iconiu.

3. Pavel a voit ca acesta să vină împreună cu el și, luîndu-l, l-a tăiat împrejur, din pricina iudeilor care erau în acele locuri; căci toți știau că tatăl lui era elin.

4. Și cînd treceau prin cetăți, învățau să păzească învățăturile rînduite de apostolii și de preoții din Ierusalim.

5. Deci Bisericele se întăreau în credință și sporeau cu numărul în fiecare zi.

6. Și ei au străbătut Frigia și ținutul Galatiei, opriți fiind de Duhul Sfînt ca să propovăduiască cuvîntul în Asia.

7. Venind la hotarele Misiei, încercau să meargă în Bitinia, dar Duhul lui Iisus nu i-a lăsat.

8. Și trecînd dincolo de Misia, au coborît la Troa.

(37) Fapt. 12, 12. Col. 4, 10. (38) Fapt. 13, 13. (41) Fapt. 14, 22. CAP. 16 — (1) Rom. 16, 21. Filip. 2, 19. 1 Tes. 1, 1; 3, 2. 1 Cor. 9, 20.

9. Și noaptea i s-a arătat lui Pavel o vedenie: Un bărbat macedonean sta rugîndu-l și zicînd: Treci în Macedonia și ne ajută.

10. Cînd a văzut el această vedenie, am căutat să plecăm îndată în Macedonia, înțelegînd că Dumnezeu ne cheamă să le vestim Evanghelia.

11. Pornind cu corabia de la Troa, am mers drept la Samotracia, iar a doua zi la Neapoli.

12. Și de acolo la Filipi, care este cea dintîi cetate a acestei părți a Macedoniei și colonie romană. Iar în această cetate am rămas cîteva zile.

13. Și în ziua sîmbetei am ieșit în afara porții, lîngă rîu, unde credeam că este loc de rugăciune și, șezînd, vorbeam femeilor care se adunaseră.

14. Și o femeie, cu numele Lidia, vînzătoare de porfiră, din cetatea Tiatirelor, temătoare de Dumnezeu, asculta. Acesteia Dumnezeu i-a deschis inima ca să ia aminte la cele grăite de Pavel.

15. Iar după ce s-a botezat și ea și casa ei, ne-a rugat, zicînd: De m-ați socotit că sînt credincioasă Domnului, intrînd în casa mea, rămîneți. Și ne-a făcut să rămînem.

16. Dar odată, pe cînd ne duceam la rugăciune, ne-a întîmpinat o slujnică, care avea duh pitonicesc și care aducea mult cîștig stăpînilor ei, ghicînd.

17. Aceasta, ținîndu-se după Pavel și după noi, striga, zicînd: Acești oameni sînt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calea mîntuirii.

18. Și aceasta o făcea o vreme multe zile. Iar Pavel, mîniindu-se și întorcîndu-se, a zis duhului: În numele lui Iisus Hristos îți poruncesc să ieși din ea. Și în acel ceas a ieșit.

19. Și stăpîni ei, văzînd că s-a dus nădejdea cîștigului lor, au pus mîna pe Pavel și pe Sila și i-au dus în piață înaintea dregătorilor.

20. Și ducîndu-i la judecători, au zis: Acești oameni, care sînt iudei, tulbură cetatea noastră.

21. Și vestesc obiceiuri care nouă nu ne este îngăduit să le primim, nici să le facem, fiindcă sîntem romani.

(4) Fapt. 15, 28. (15) Jud. 19, 20. (17) Pild. 26, 24. (18) Mat. 10, 1. Marc. 1, 34; 16, 17. (19) Fapt. 19, 29. (20) Fapt. 17, 6.

(7) Fapt. 10, 20; 11, 12. (8) Ps. 7, 9. Fapt. 10, 47; 11, 15. (9) Fapt. 10, 43. 1 Cor. 1, 2. (10) Mat. 23, 4. Luc. 11, 46. Gal. 4, 32. (11) Gal. 3, 22. Ef. 2, 8. 2 Tim. 1, 9. Tit. 3, 4-5. (16) Am. 9, 9, 11. (17) Is. 19, 23. Am. 9, 12. (20) Fac. 9, 4.

22. Și s-a sculat și mulțimea împotriva lor. Și judecătorii, rupându-le hainele, au poruncit să-i bată cu vergi.

23. Și, după ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniță, poruncind temnicerului să-i păzească cu grijă.

24. Acesta, primind o asemenea poruncă, i-a băgat în fundul temniței și le-a strâns picioarele în butuci;

25. Iar la miezul nopții, Pavel și Sila, rugându-se, laudau pe Dumnezeu în cântări, iar cei ce erau în temniță îi ascultau.

26. Și deodată s-a făcut cutremur mare, încît s-au zguduit temeliele temniței și îndată s-au deschis toate ușile și legăturile tuturor s-au dezlegat.

27. Și deșteptându-se temnicerul și văzînd deschise ușile temniței, scoțînd sabia, voia să se omoare, socotînd că cei închiși au fugit.

28. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicînd: Să nu-ți faci nici un rău, că toți sîntem aici.

29. Iar el, cerînd lumină, s-a repezit înăuntru și, tremurînd de spaimă, a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila;

30. Și scoțîndu-i afară (după ce pe ceilalți i-a zăvorît la loc), le-a zis: Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mîntuiesc?

31. Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus și te vei mîntui tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvîntul lui Dumnezeu și tuturor celor din casa lui.

33. Și el, luîndu-i la sine, în acel ceas al nopții, a spălat rănile lor și s-a botezat el și toți ai lui îndată.

34. Și ducîndu-i în casă, a pus masa și s-a veselit cu toată casa, crezînd în Dumnezeu.

35. Și făcîndu-se ziuă, judecătorii au trimis pe purtătorii de vergi, zicînd: Dă drumul oamenilor aceloră.

36. Iar temnicerul a spus cuvintele acestea către Pavel: Că au trimis judecătorii să fiți lăsați liberi. Acum deci ieșiți și mergeți în pace.

37. Dar Pavel a zis către ei: După ce, fără judecată, ne-au bătut în fa-

ța lumii, pe noi care sîntem cetățeni romani și ne-au băgat în temniță, acum ne scot afară pe ascuns? Nu așa! Ci să vină ei înșiși să ne scoată afară.

38. Și purtătorii de vergi au spus judecătorilor aceste cuvinte. Și auzînd că sînt cetățeni romani, judecătorii s-au temut.

39. Și venînd, se rugau de ei și, scoțîndu-i afară, îi rugau să plece din cetate.

40. Iar ei, ieșînd din închisoare, s-au dus în casa Lidiei; și văzînd pe frați, i-au mîngîiat și au plecat.

CAP. 17

Pavel propovăduiește în Tesalonic, în Bereea și în Atena.

1. Și după ce au trecut prin Amfipoli și prin Apolonia, au venit la Tesalonic, unde era o sinagogă a iudeilor.

2. Și după obiceiul său, Pavel a intrat la ei și în trei simbetе le-a grăit din Scripturi,

3. Deschizîndu-le și arătîndu-le că Hristos trebuia să pătîmască și să învieze din morți, și că Acesta, pe Care vi-L vestesc eu, este Hristosul, Iisus.

4. Și unii dintre ei au crezut și au trecut de partea lui Pavel și a lui Sila, și mare mulțime de elini închinători la Dumnezeu și dintre femeile de frunte nu puțin.

5. Iar iudeii, umplîndu-se de invidie și luînd cu ei pe cîțiva oameni de rînd, răi, adunînd gloată întărită, cetatea și, ducîndu-se la casa lui Iason, căutau să-i scoată afară, înaintea poporului.

6. Dar, negăsindu-i, tîrau pe Iason și pe cîțiva frați la mai-marii cetății, strigînd că cei ce au tulburat toată lumea au venit și aici;

7. Pe aceștia i-a găzduit Iason; și toți aceștia lucrează împotriva poruncilor Cezarului, zicînd că este un alt împărat: Iisus.

8. Și au tulburat mulțimea și pe mai-marii cetății, care auzeau acestea.

6; 53, 3. Dan. 9, 24. Mat. 16, 21. Marc. 8, 31. Luc. 9, 22; 24, 26. Ioan 20, 9. (6) Fapt. 16, 20. (7) Ioan 19, 12.

9. Și luînd cheazășie de la Iason și de la ceilalți, le-au dat drumul.

10. Iar frații au trimis îndată, noaptea, la Bereea, pe Pavel și pe Sila care, ajungînd acolo, au intrat în sinagoga iudeilor.

11. Și aceștia erau mai buni la suflet decît cei din Tesalonic; ei au primit cuvîntul cu toată osîrdia, în toate zilele, cercetînd Scripturile, dacă ele sînt așa.

12. Au crezut mulți dintre ei și dintre femeile de cînte ale elinilor, și dintre bărbați nu puțini.

13. Și cînd au aflat iudeii din Tesalonic că și în Bereea s-a vestit de către Pavel cuvîntul lui Dumnezeu, au venit și acolo, întăritînd și tulburînd mulțimile.

14. Și atunci îndată frații au trimis pe Pavel, ca să meargă spre mare; iar Sila și cu Timotei au rămas acolo în Bereea.

15. Iar cei ce însoțeau pe Pavel l-au dus pînă la Atena; și luînd ei porunci către Sila și Timotei, ca să vină la el cît mai curînd, au plecat.

16. Iar în Atena, pe cînd Pavel îi aștepta, duhul lui se îndirjea în el, văzînd că cetatea este plină de idoli.

17. Deci discuta în sinagogă cu iudeii și cu cei credincioși, și în piață, în fiecare zi, cu cei care erau de față.

18. Iar unii dintre filozofii epicurei și stoici discutau cu el, și unii ziceau: Ce voiește, oare, să ne spună acest semănător de cuvinte? Iar alții ziceau: Se pare că este vestitor de dumnezei străini, fiindcă binevestește pe Iisus și învierea.

19. Și luîndu-l cu ei, l-au dus în Areopag, zicînd: Putem să cunoaștem și noi ce este această învățătură nouă, grăită de tine?

20. Căci tu aduci la auzul nostru lucruri străine. Voim deci să știm ce vor să fie acestea.

21. Toți atenienii și străinii, care locuiau acolo, nu-și petreceau timpul decît spunînd sau auzînd ceva nou.

(11) Is. 8, 20; 34, 17. Ioan 5, 39. 1 Petr. 1, 10. 1 Tim. 4, 16. (14) Fapt. 18, 5. (16) Ps. 38, 4; 118, 158. 2 Petr. 2, 8. (18) 1 Cor. 1, 18, 23. (19) Marc. 1, 27. (24) Fac. 1, 1. Ps. 8, 2; 32, 6. Fapt. 7, 47-48. (25) Iov 12, 10. Ps. 20, 4; 26, 1-2; 35, 6; 49, 9. Is. 42, 5. (28) Deut. 32, 8.

22. Și Pavel, stînd în mijlocul Areopagului, a zis: Bărbați atenieni, în toate vă văd că sunteți foarte evlavioși.

23. Căci străbătînd cetatea voastră și privind locurile voastre de închinare, am aflat și un altar pe care era scris: «Dumnezeului necunoscut». Deci pe Cel pe Care voi, necunoscîndu-L, îl cinstiți, pe Acesta îl vestesc eu vouă.

24. Dumnezeu, Care a făcut lumea și toate cele ce sînt în ea, Acesta fiind Domnul cerului și al pămîntului, nu locuiește în temple făcute de mîini,

25. Nici nu este slujit de mîini omenești, ca și cum ar avea nevoie de ceva, El dînd tuturor viață și suflare și toate.

26. Și a făcut dintr-un singe tot neamul omenesc, ca să locuiască peste toată fața pămîntului, așezînd vremile cele de mai înainte rînduite și hotarele locuirii lor,

27. Ca ei să caute pe Dumnezeu, doar L-ar pipăi și L-ar găsi, deși nu e departe de fiecare dintre noi.

28. Căci în El trăim și ne mișcăm și sîntem, precum au zis și unii dintre poeții voștri: căci al Lui neam și sîntem.

29. Fiînd deci neamul lui Dumnezeu, nu trebuie să socotim că dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite de meșteșugul și de iscusința omului.

30. Dar Dumnezeu, trecînd cu vederea veacurile neștiinței, vestește acum oamenilor ca toți de pretutindeni să se pocăiască,

31. Pentru că a hotărît o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rînduit, dărînd tuturor încredințare, prin învierea Lui din morți.

32. Și auzînd despre învierea morților, unii l-au luat în rîs, iar alții i-au zis: Te vom asculta despre aceasta și altădată.

33. Astfel Pavel a ieșit din mijlocul lor.

Is. 44, 7. (37) Int. 13, 6. (28) Iov 12, 10. Sir. 43, 30. (29) Is. 40, 18. Int. 13, 10. (30) 1 Petr. 1, 14. Rom. 13, 12. Ef. 1, 9; 3, 5. Col. 1, 26. (31) Fac. 18, 25. Ps. 9, 8; 66, 4; 95, 13. Ioan 5, 22, 27; Fapt. 2, 24; 3, 15; 4, 10; 13, 30. Rom. 6, 4; 14, 9.

(22) 2 Cor. 11, 25. 1 Tes. 2, 2. (25) Ps. 118, 62. (26) Fapt. 4, 31. (31) Marc. 16, 16. (37) Fapt. 22, 25. (39) Marc. 5, 17. Luc. 8, 37. CAP. 17. — (3) Ps. 21, 6. Is. 50,

34. Iar unii bărbați, alipindu-se de el, au crezut, între care și Dionisie Areopagitul și o femeie cu numele Damaris, și alții împreună cu ei.

CAP. 18

Pavel se leagă în Corint cu Acvila și Priscila. A treia călătorie a lui Pavel. Apollo în Efes.

1. După acestea Pavel, plecând din Atena, a venit la Corint.

2. Și găsim pe un iudeu, cu numele Acvila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, și pe Priscila, femeia lui, pentru că poruncise Claudiu ca toți iudeii să plece din Roma, a venit la ei.

3. Și pentru că erau de aceeași meserie, a rămas la ei și lucrau, căci erau făcători de corturi.

4. Și vorbea în sinagogă în fiecare sâmbătă și aducea la credință iudei și elini.

5. Iar când Sila și Timotei au venit din Macedonia, Pavel era prins cu totul de cuvânt, mărturisind iudeilor că Iisus este Hristosul.

6. Și stînd ei împotriva și hulind, el, scuturîndu-și hainele, a zis către ei: Singele vostru asupra capului vostru! Eu sînt curat. De acum înainte mă voi duce la neamuri.

7. Și mutîndu-se de acolo, a venit în casa unuia, cu numele Titus Iustus, cinstitor al lui Dumnezeu, a cărui casă era alături de sinagogă.

8. Dar Crispus, mai-marele sinagogii, a crezut în Domnul, împreună cu toată casa sa; și mulți dintre corinteni, auzind, credeau și se botezau.

9. Și Domnul a zis lui Pavel, noaptea în vedenie: Nu te teme, ci vorbește și nu tăcea,

10. Pentru că Eu sînt cu tine și nimeni nu va pune mîna pe tine, ca să-ți facă rău. Căci am mult popor în cetatea aceasta.

11. Și a stat în Corint un an și șase luni, învățînd între ei cuvîntul lui Dumnezeu.

12. Dar pe cînd Galion era proconsulul Ahaiei, iudeii s-au ridicat toți

într-un cuget împotriva lui Pavel și l-au adus la tribunal,

13. Zicînd că acesta caută să convingă pe oameni să se închine lui Dumnezeu, împotriva legii.

14. Și cînd Pavel era gata să deschidă gura, Galion a zis către iudei: Dacă ar fi vreo nedreptate sau vreo faptă vicleană, o, iudeilor, v-aș asculta precum se cuvine;

15. Dar dacă sînt la voi nedumeriri despre învățătură și despre nume și despre legea voastră, vedeți-vă voi înșivă de ele. Judecător pentru acestea eu nu voiesc să fiu.

16. Și i-a izgonit de la tribunal.

17. Și punînd mîna toți pe Sostene, mai-marele sinagogii, îl băteau înaintea tribunalului. Dar Galion nu lua în seamă nimic din acestea;

18. Iar Pavel, după ce a stat încă multe zile în Corint, și-a luat rămas bun de la frați și a plecat cu corabia în Siria, împreună cu Priscila și cu Acvila, care și-a tuns capul la Cenchrea, căci făcuse o făgăduință.

19. Și au sosit la Efes și pe aceia i-a lăsat acolo, iar el, intrînd în sinagogă, discuta cu iudeii.

20. Și rugîndu-l să rămînă la ei mai multă vreme, n-a voit,

21. Ci, despărțindu-se de ei, a zis: Trebuie, negreșit, ca sărbătoarea care vine s-o fac la Ierusalim, dar, cu voia Domnului, mă voi întoarce iarăși la voi. Și a plecat de la Efes, cu corabia.

22. Și coborîndu-se la Cezareea, s-a suit (la Ierusalim) și, îmbrățișînd Biserica, s-a coborît la Antiohia.

23. Și stînd acolo cîva timp, a plecat, străbătînd pe rînd ținutul Galației și Frigia, întărînd pe toți ucenicii.

24. Iar un iudeu, cu numele Apollo, alexandrin de neam, bărbat iscusit la cuvînt, puternic fiind în Scripturi, a sosit la Efes.

25. Acesta era învățat în calea Domnului și, arzînd cu duhul, grăia și învăța drept cele despre Iisus, cunoscînd numai botezul lui Ioan.

14 : 23, 11. (10) Ier. 1, 19. Mat. 28, 20. (15) Fapt. 23, 29; 25, 18. (17) 1 Cor. 1, 1. (18) Num. 6, 8, 18. Fapt. 21, 24. (21) Fapt. 19, 1. Iac. 4, 15. 1 Cor. 4, 19. (24) 1 Cor. 1, 12; 16, 12. (25) Fapt. 19, 3. Rom. 12, 11.

26. Și el a început să vorbească, fără sfială, în sinagogă. Auzindu-l, Priscila și Acvila l-au luat cu ei și i-au arătat mai cu de-amănuntul calea lui Dumnezeu.

27. Și voind el să treacă în Ahaia, l-au îndemnat frații și au scris ucenicilor să-l primească. Și sosind (în Corint), a ajutat mult cu harul celor ce crezuseră;

28. Căci cu tărie și în fața tuturor, el înfrunta pe iudei, dovedind din Scripturi că Iisus este Hristos.

CAP. 19

Pavel în Efes. Răscoala argintarului Dimitrie.

1. Și pe cînd Apollo era în Corint, Pavel, după ce a străbătut părțile de sus, a venit la Efes. Și găsim cîțiva ucenici,

2. A zis către ei: Primit-ați voi Duhul Sfînt cînd ați crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit dacă este Duh Sfînt.

3. Și el a zis: Deci în ce v-ați botezat? Ei au zis: În botezul lui Ioan.

4. Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinței, spunînd poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos.

5. Și auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus.

6. Și punîndu-și Pavel mîinile peste ei, Duhul Sfînt a venit asupra lor și vorbeau în limbi și prooroceau.

7. Și erau toți ca la doisprezece bărbați.

8. Și el, intrînd în sinagogă, a vorbit cu îndrăzneală timp de trei luni, vorbind cu ei și căutînd să-i încredințeze de împărăția lui Dumnezeu.

9. Dar fiindcă unii erau învîrtoșiți și nu credeau, birînd calea Domnului înaintea mulțimii, Pavel, plecînd de la ei, a oșebit pe ucenici, învățînd în fiecare zi în școala unuia Tiranus.

10. Și aceasta a ținut vreme de doi ani, încît toți, cei ce locuiau în Asia, și iudei și elini, au auzit cuvîntul Domnului.

11. Și Dumnezeu făcea, prin mîinile lui Pavel, minuni nemaiîntîlnite.

CAP. 19. — (1) Fapt. 18, 21. (2) Ioan 7, 39. Fapt. 18, 25. (4) Mat. 3, 6, 11. Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 7, 16, 26. Fapt. 1, 5; 11, 16. (6) Fapt. 2, 2; 8, 17. (10) 2 Tim. 1, 15. (11) Marc. 16, 20.

12. Încît și peste cei ce erau bolnavi se puneau ștergere sau șorturi purtate de Pavel, și bolile se depărtau de ei, iar duhurile cele rele ieșeau din ei.

13. Și au încercat unii dintre iudeii care cutreierau lumea, scoțînd demoni, să cheme peste cei ce aveau duhuri rele, numele Domnului Iisus, zicînd: Vă jur pe Iisus, pe Care-l propovăduiește Pavel!

14. Iar cei care făceau aceasta erau cei șapte fii ai unuia Scheva, arhieru iudeu.

15. Și răspunzînd, duhul cel rău le-a zis: Pe Iisus îl cunosc și îl știu și pe Pavel, dar voi cine sînteți?

16. Și sărînd asupra lor omul în care era duhul cel rău și biruindu-i, s-a întăritat asupra lor, încît ei au fugit goi și rănîți din casa aceea.

17. Și acest lucru s-a făcut cunoscut tuturor iudeilor și elinilor care locuiau în Efes, și frică a căzut peste toți aceștia și se slăvea numele Domnului Iisus.

18. Și mulți dintre cei ce crezuseră veneau ca să se mărturisească și să spună faptele lor.

19. Iar mulți dintre cei ce făcuseră vrăjitorie, aducînd cărțile, le ardeau în fața tuturor. Și au socotit prețul lor și au găsit cincizeci de mii de arginți.

20. Astfel creștea cu putere cuvîntul Domnului și se întărea.

21. Și după ce s-au săvîrșit acestea, Pavel și-a pus în gînd să treacă prin Macedonia și prin Ahaia și să se ducă la Ierusalim, zicînd că: După ce voi fi acolo, trebuie să văd și Roma.

22. Și trimițînd în Macedonia pe doi dintre cei care îl slujeau, pe Timotei și pe Erast, el a rămas o vreme în Asia.

23. Și în vremea aceea s-a făcut mare tulburare pentru calea Domnului.

24. Căci un argintar, cu numele Dimitrie, care făcea temple de argint Artemisei și da meșterilor săi foarte mare cîștig,

Ioan 14, 12. (13) Mat. 7, 21. (15) Sir. 3, 22. Marc. 1, 24, 34. (16) Sir. 5, 16. (17) Ps. 47, 10. (18) Mat. 3, 6. (19) Luc. 6, 46. (20) Is. 55, 11. Fapt. 6, 7; 12, 24. (21) Fapt. 23, 11; 28, 14. Rom. 1, 11. (24) Ințel. 14, 22-23.

CAP. 18. — (2) Rom. 16, 3. 2 Tim. 4, 19. (3) Fapt. 20, 34. 1 Cor. 4, 12. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8. (5) Fapt. 17, 14. (6) Iez. 3, 19; 32, 8. Mat. 10, 14. Luc. 9, 5; 10, 11. Fapt. 13, 46, 51; 20, 26. (8) 1 Cor. 1, 14. (9) Is. 62, 1. Fapt. 22,

25. I-a adunat pe aceștia și pe cei care lucrau unele ca acestea, și le-a zis: Bărbaților, știți că din această indeletnicire este câștigul vostru.

26. Și voi vedeți și auziți că nu numai în Efes, ci aproape în toată Asia, Pavel acesta, convingând, a întors multă mulțime, zicând că nu sint dumnezei cei făcuți de mâini.

27. Din aceasta nu numai că merseria noastră e în primejdie să ajungă fără trecere, dar și templul marii zeițe Artemisa e în primejdie să nu mai aibă nici un preț, iar cu vremea, mărirea ei — căreia i se închină toată Asia și toată lumea — să fie doborâtă.

28. Și auzind ei și umplându-se de minie, strigau zicând: Mare este Artemisa efesenilor!

29. Și s-a umplut toată cetatea de tulburare și au pornit într-un cuget la teatru, răpind împreună pe macedonenii Gaius și Aristarh, însoțitorii lui Pavel.

30. Iar Pavel, voind să intre în mijlocul poporului, ucenicii nu l-au lăsat.

31. Încă și unii dintre dregătorii Asiei, care îi erau prieteni, trimițând la el, îl rugau să nu se ducă la teatru.

32. Deci unii strigau una, alții strigau alta, căci adunarea era învălmășită, iar cei mai mulți nu știau pentru ce s-au adunat acolo.

33. Iar unii din mulțime l-au smuls pe Alexandru, pe care l-au împins înaintea iudeii. Iar el, făcând semn cu mâna, voia să se apere înaintea poporului.

34. Și cunoscând ei că este iudeu, toți într-un glas au strigat aproape două ceasuri: Mare este Artemisa efesenilor!

35. Iar secretarul, potolind mulțimea, a zis: Bărbați efeseni, cine este, între oameni, care să nu știe că cetatea efesenilor este păzitoarea templului Artemisei celei mari și a statuii ei, căzută din cer?

36. Deci, acestea fiind mai presus de orice îndoială, trebuie să vă liniștiți și să nu faceți nimic cu ușurință.

(26) Ieș. 20, 3-4. Lev. 19, 4. Deut. 5, 8. Ps. 96, 7. Is. 40, 18. Ier. 10, 3. Os. 8, 6. Avac. 2, 18. (29) Dan. 3, 5. Fapt. 16, 19;

37. Căci ați adus pe bărbații aceștia, care nu sint nici furi de cele sfinte, nici nu hulesc pe zeița voastră.

38. Deci dacă Dimitrie și meșterii cei împreună cu el au vreo plingere împotriva cuiva, au judecători și proconsuli care să judece, și să se cheme în judecată unii pe alții.

39. Iar dacă urmăriți altceva, se va hotări în adunarea cea legiuită.

40. Căci noi sintem în primejdie să fim învinuiți de răscoală pentru ziua de azi, fiindcă nu avem nici o pricină pentru care am putea da seama de tulburarea aceasta.

41. Zicând acestea, a slobozit adunarea.

CAP. 20

Pavel călătorește iar prin Macedonia. Înviază pe Eutihie în Troa. Iși ia rămas bun de la Biserica Efesului.

1. Iar după ce a încetat tulburarea, Pavel, chemând pe ucenici și dându-le indemnuri, după ce și-a luat rămas bun, a ieșit să meargă în Macedonia.

2. Și străbătând acele părți și dând ucenicilor multe sfaturi și indemnuri, a sosit în Grecia.

3. Și a stat acolo trei luni. Dar când era să plece pe apă în Siria, iudeii au uneltit împotriva vieții lui, iar el s-a hotărât să se întoarcă prin Macedonia.

4. Și mergeau împreună cu el, pînă în Asia, Sosipatru al lui Piru din Berea, Aristarh și Secundus din Tesalonic și Gaius din Derbe și Timotei, iar din Asia: Tihic și Trofim.

5. Aceștia, plecând înaintea, ne-au așteptat în Troa.

6. Iar noi, după zilele Azimelor, am pornit cu corabia de la Filipi și în cinci zile am sosit la ei în Troa, unde am rămas șapte zile.

7. În ziua întâi a săptămînii (*Duminică*) adunîndu-ne noi să frîngem pîinea, Pavel, care avea de gînd să plece a doua zi, a început să le vorbească și a prelungit cuvîntul lui pînă la miezul nopții.

8. Iar în camera de sus, unde erau adunați, erau multe lumini aprinse.

20, 4. Col. 4, 10. (33) 1 Tim. 1, 20. 2 Tim. 4, 14. CAP. 20. — (4) Fapt. 19, 29; 27, 2. (7) Fapt. 2, 46. 1 Cor. 10, 16.

9. Dar un tînăr cu numele Eutihie, șezînd pe fereastră, pe cînd Pavel ținea lungul său cuvînt, a adormit a-dînc și, doborît de somn, a căzut jos de la catul al treilea, și l-au ridicat mort.

10. Iar Pavel, coborîndu-se, s-a plecat peste el și, luîndu-l în brațe, a zis: Nu vă tulburați, căci sufletul lui este în el.

11. Și suîndu-se și frîngînd pîinea și mîncînd, a vorbit cu ei mult pînă în zori, și atunci a plecat.

12. Iar pe tînăr l-au adus viu și foarte mult s-au mîngîiat.

13. Iar noi, venînd la corabie, am plutit spre Asson, ca să luăm de acolo pe Pavel, căci astfel rînduise el, voind să meargă pe jos.

14. După ce s-a întîlnit cu noi la Asson, luîndu-l cu noi, am venit la Mitilene.

15. Și de acolo, mergînd cu corabia, am sosit a doua zi în fața insulei Hios. Iar în ziua următoare, am ajuns în Samos și, după ce am poposit la Troghilion, a doua zi am venit la Milet.

16. Căci Pavel hotărîse să treacă pe apă pe lîngă Efes, ca să nu i se întîmple să întîrzie în Asia, pentru că se grăbea să fie, dacă i-ar fi cu putință, la Ierusalim, de ziua Cincizecimii.

17. Și trimițînd din Milet la Efes, a chemat la sine pe preoții Bisericii.

18. Și cînd ei au venit la el, le-a zis: Voi știți cum m-am purtat cu voi, în toată vremea, din ziua cea dintîi, cînd am venit în Asia,

19. Slujind Domnului cu toată smerenia și cu multe lacrimi și încercări care mi s-au întîmplat prin uneltirile iudeilor.

20. Și cum n-am ascuns nimic din cele folositoare, ca să nu vi le vestesc și să nu vă învăț, fie înaintea poporului, fie prin case,

21. Mărturisind și iudeilor și elinilor întoarcerea la Dumnezeu prin

pocăință și credința în Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Iar acum iată că fiind eu minat de Duhul, merg la Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întîmpla acolo,

23. Decît numai că Duhul Sfînt mărturisește prin cetăți, spunîndu-mi că mă așteaptă lanțuri și necazuri.

24. Dar nimic nu iau în seamă și nu pun nici un preț pe sufletul meu, numai să împlinesc calea mea și slujba mea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu.

25. Și acum, iată, eu știu că voi toți, printre care am petrecut propovăduind împărăția lui Dumnezeu, nu veți mai vedea fața mea.

26. Pentru aceea vă mărturisesc în ziua de astăzi că sint curat de singele tuturor.

27. Căci nu m-am ferit să vă vestesc toată voia lui Dumnezeu.

28. Drept aceea, luați aminte de voi înșivă și de toată turma, întru care Duhul Sfînt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstrați Biserica lui Dumnezeu, pe care a cîștigat-o cu însuși singele Său.

29. Căci eu știu aceasta, că după plecarea mea vor intra, între voi, lupi îngrozitori, care nu vor cruța turma.

30. Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grînd învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei.

31. Drept aceea, privegheați, aducîndu-vă aminte că, timp de trei ani, n-am încetat noaptea și ziua să vă îndemn, ca lacrimi, pe fiecare dintre voi.

32. Și acum vă încredințez lui Dumnezeu și cuvîntului harului Său, cel ce poate să vă zidească și să vă dea moștenire între toți cei sfințiți.

33. Argint, sau aur, sau haină, n-am pofțit de la nimeni;

34. Voi înșivă știți că mîinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine.

(11) Fapt. 2, 46. (18) Fapt. 19, 9. (21) Luc. 24, 47. (23) Fapt. 9, 16; 21, 4, 11, 33. Rom. 15, 31. 1 Cor. 9, 12. 1 Tes. 3, 3. (24) Dan. 3, 16-17. Fapt. 21, 13. Rom. 8, 35. Gal. 1, 1. Col. 1, 24-25. Tit 1, 3. (26) Is. 53, 12. Iez. 3, 19; 33, 9. Fapt. 13, 6. (27) Luc. 7, 30. Ef. 1, 11. (28) Is. 53, 12. Mat. 24, 45. Ioan 21, 15-16.

1 Petr. 5, 2. Rom. 3, 25. 1 Cor. 6, 20. Apoc. 5, 9. (29) Mat. 7, 15. 2 Petr. 2, 1. (30) 1 Ioan 2, 19. (31) Mat. 25, 13. Evr. 13, 17. (32) Ef. 1, 18. (33) 1 Reg. 12, 3. Sir. 46, 2. 2 Cor. 12, 14. (34) Fapt. 18, 3. 1 Cor. 4, 11. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8.

35. Toate vi le-am arătat, căci ostinindu-vă astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Iisus, căci El a zis: Mai fericit este a da decît a lua.

36. Și după ce a spus acestea, plecîndu-și genunchii, s-a rugat împreună cu toți aceștia.

37. Și mare jale i-a cuprins pe toți și, căzînd pe grumazul lui Pavel, îl sărutau.

38. Cuprinși de jale mai ales pentru cuvîntul pe care îl spusese, că n-au să mai vadă fața lui. Și îl petrecură la corabie.

CAP. 21

Pavel călătorește de la Milet pînă la Ierusalim. Iudeii pun mîna pe el în templu.

1. Și după ce ne-am despărțit de ei, am plecat pe apă și, mergînd drept, am venit la Cos și a doua zi la Rodos, iar de acolo la Patara.

2. Și găsind o corabie, care mergea în Fenicia, ne-am urcat în ea și am plecat.

3. Și zăbind Ciprul și lăsîndu-l la stînga, am plutit spre Siria și ne-am coborît la Tir, căci acolo corabia avea să descarge povara.

4. Și găsind pe ucenici, am rămas acolo șapte zile. Aceștia spuneau lui Pavel, prin duhul, să nu se suie la Ierusalim.

5. Și cînd am împlinit zilele, ieșind, am plecat, petrecîndu-ne toți, împreună cu femeii și cu copiii, pînă afară din cetate și, plecînd genunchii pe țîrm, ne-am rugat.

6. Și ne-am îmbrățișat unii pe alții și ne-am urcat în corabie, iar aceia s-au întors la ale lor.

7. Iar noi, sfîrșind călătoria noastră pe apă, de la Tir am venit la Ptolemaida și, îmbrățișînd pe frați, am rămas la ei o zi.

8. Iar a doua zi, ieșind, am venit la Cezareea. Și intrînd în casa lui Filip binevestitorul, care era dintre cei șapte (diaconi), am rămas la el.

9. Și acesta avea patru fiice, fecioare, care prooroceau.

10. Și rămînînd noi acolo mai multe zile, a coborît din Iudeea un prooroc cu numele Agav;

11. Și, venind el la noi, a luat briul lui Pavel și legîndu-și picioarele și mîinile a zis: Acestea zice Duhul Sfînt: Pe bărbatul al cărui este acest briu, așa îl vor lega iudeii la Ierusalim și-l vor da în mîinile neamurilor.

12. Și cînd am auzit acestea, îl rugam și noi și localnicii să nu se suie la Ierusalim.

13. Atunci a răspuns Pavel: Ce faceți de plîngeți și-mi sfîșiați inima! Căci eu sînt gata nu numai să fiu legat, ci să și mor în Ierusalim pentru numele Domnului Iisus.

14. Și neînduplecîndu-se el, ne-am liniștit, zicînd: Facă-se voia Domnului.

15. Iar după zilele acestea, pregătindu-ne, ne-am suit la Ierusalim.

16. Și au venit împreună cu noi și dintre ucenicii din Cezareea, ducîndu-ne la un oarecare Mnason din Cipru, vechi ucenic, la care am fost găzduiți.

17. Și sosind la Ierusalim, frații ne-au primit cu bucurie.

18. Iar a doua zi Pavel a mers cu noi la Iacov și au venit acolo toți preoții.

19. Și îmbrățișîndu-i le povestea cu de-amănuntul cele ce a făcut Dumnezeu între neamuri, prin slujirea lui.

20. Iar ei, auzind, slăveau pe Dumnezeu, și i-au zis: Vezi frate, cîte mii de iudei au crezut și toți sînt plini de rîvnă pentru lege.

21. Și ei au auzit despre tine că înveți pe toți iudeii, care trăiesc printre neamuri, să se lepede de Moise, spunîndu-le să nu-și taie împrejur copiii, nici să umble după datini.

22. Ce este deci? Fără îndoială, trebuie să se adune mulțime, căci vor auzi că ai venit.

23. Fă, deci, ceea ce îți spunem. Noi avem patru bărbați, care au asupra lor o făgăduință;

Et. 6, 20. Filip. 1, 13, 2 Tim. 2, 9. Evr. 10, 34. (13) Num. 32, 7. Fapt. 20, 24. (14) 2 Reg. 10, 14; 15, 26. Mat. 6, 10. (20) Fapt. 22, 3. Rom. 10, 2.

24. Pe aceștia luîndu-i, curățește-te împreună cu ei și cheltuiește pentru ei ca să-și radă capul, și vor cunoaște toți că nimic nu este (adevărat) din cele ce au auzit despre tine, dar că tu însuși umbli după Lege și o păzești.

25. Cît despre păgînii care au crezut, noi le-am trimis scrisoare, hotărîndu-le să se ferească de ceea ce este jertfit idolilor și de singe și de (animal) sugrumat și de desfriș.

26. Atunci Pavel, luînd cu el pe acei bărbați, curățindu-se împreună cu ei a doua zi, a intrat în templu, vestînd împlinirea zilelor curățirii, pînă cînd a fost adusă ofranda pentru fiecare din ei.

27. Și cînd era să se îplinească cele șapte zile, iudeii din Asia, văzîndu-l în templu, au întăritat toată mulțimea și au pus mîna pe el,

28. Strigînd: Bărbați israeliți, ajutați! Acesta este omul care învață pe toți pretutîndeni, împotriva poporului și a Legii și a locului acestuia; încă și elini a adus în templu și a spurcat acest loc sfînt.

29. Căci ei văzuseră mai înainte cu el împreună în cetate pe Trofim din Efes, pe care socoteau că Pavel l-a adus în templu.

30. Și s-a mișcat toată cetatea și poporul a alergat din toate părțile și, punînd mîna pe Pavel, îl trăgeau afară din templu și îndată au închis porțile.

31. Dar cînd căutau ei ca să-l omoare, a ajuns veste la comandantul cohorței, că tot Ierusalimul s-a tulburat.

32. Acela, luînd îndată ostași și sutași, a alergat la ei; iar ei, văzînd pe comandant și pe ostași, au încetat de a mai bate pe Pavel.

33. Apropîndu-se atunci comandantul, a pus mîna pe el și a poruncit să fie legat cu două lanțuri și întrebat cine este și ce a făcut.

34. Iar unii strigau în mulțime una, alții altceva și neputînd să înțeleagă adevărul, din cauza tulburării, a poruncit să fie dus în fortăreață.

35. Cînd a ajuns la trepte, a trebuit, de furia mulțimii, să fie purtat de ostași.

(24) Num. 6, 8, 18. Fapt. 12, 18. (25) Fapt. 15, 20. (26) Fapt. 24, 18. (28) Iez. 44, 7. 10. Fapt. 24, 6. (30) Fapt. 26, 21. (32) Fapt. 23, 27. (33) Fapt. 20, 23. (38) Fapt.

36. Căci mergea după el mulțime de popor, strigînd: Omoară-l!

37. Și vrînd să-l ducă în fortăreață, Pavel a zis comandantului: Imi este îngăduit să vorbesc ceva cu tine? Iar el a zis: Știi grecește?

38. Nu ești tu, oare, egipteanul care, înainte de zilele acestea, te-ai răscolat și ai scos în pustie pe cei patru mii de bărbați răzvrătiți?

39. Și a zis Pavel: Eu sînt iudeu din Tarsul Ciliciei, cetățean al unei cetăți care nu este neînsemnată. Te rog dă-mi voie să vorbesc către popor.

40. Și dîndu-i-se voie, Pavel, stînd în picioare pe trepte, a făcut poporului semn cu mîna. Și făcîndu-se mare tăcere, a vorbit în limba evreiască, zicînd:

CAP. 22

Pavel istorisește iudeilor întîmplarea convertirii lui la Hristos.

1. Bărbați frați și părinți, ascultați acum, apărarea mea față de voi!

2. Și auzind că le vorbea în limba evreiască, au făcut mai multă liniște, și el le-a zis:

3. Eu sînt bărbat iudeu, născut în Tarsul Ciliciei și crescut în cetatea aceasta, învățînd la picioarele lui Gamaliel în chip amănunțit Legea părintească, plin fiind de rîvnă pentru Dumnezeu, precum și voi toți sinteți astăzi.

4. Eu am prigonit pînă la moarte această cale, legînd și dînd la închisoare și bărbați și femei.

5. Precum mărturisește pentru mine și arhierul și tot statul bătrînilor, de la care primind și scrisori către frați, mergeam la Damasc, ca să-i aduc legați la Ierusalim și pe cei ce erau acolo, spre a fi pedepsiți.

6. Dar pe cînd mergeam eu și mă apropiam de Damasc, pe la amiază, deodată o lumină puternică din cer m-a învăluit ca un fulger.

7. Și am căzut la pămînt și am auzit un glas, zicîndu-mi: Saule, Saule, de ce Mă prigonești?

5, 36. (39) Fapt. 22, 3. CAP. 22. — (3) Fapt. 5, 34; 1, 11; 21, 20, 39; 26, 5. 2 Cor. 11, 22. Gal. 1, 14. (4) Fapt. 8, 3; 9, 1; 26, 10. Fapt. 9, 3; 26, 13.

(35) Is. 32, 7. Sir. 4, 33. Luc. 6, 38; 18, 22. (36) Fapt. 21, 5. CAP. 21. — (4) Fapt. 20, 25. (5) Fapt. 20, 36. (8) Fapt. 6, 5. (9) Fapt. 2, 17—18. (10) Fapt. 11, 28. (11) Ier. 13, 1; 19, 1. Fapt. 20, 23; 24, 27; 26, 29.

8. Iar eu am răspuns: Cine esti. Doamne? Zis-a către mine: Eu sint Iisus Nazarineanul, pe Care tu îl prigonești.

9. Iar cei ce erau cu mine au văzut lumina și s-au înfricoșat, dar glasul Celui care îmi vorbea ei nu l-au auzit.

10. Și am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul a zis către mine: Ridică-te și mergi în Damasc și acolo îți se va spune despre toate cele ce ți s-au rinduit să faci.

11. Și pentru că nu mai vedeam, din cauza strălucirii acelei lumini, am venit în Damasc, fiind dus de mână de către cei ce erau împreună cu mine.

12. Iar un oarecare Anania, bărbat evlavios, după Lege, mărturisit de toți iudeii care locuiau în Damasc,

13. Venind la mine și stînd alături, mi-a zis: Frate Saule, vezi iarăși! Și eu în ceasul acela l-am văzut.

14. Iar el a zis: Dumnezeuul părinților noștri te-a ales de mai înainte pe tine ca să cunoști voia Lui și să vezi pe Cel Drept și să auzi glas din gura Lui;

15. Că martor vei fi Lui, în fața tuturor oamenilor, despre cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum de ce zăbovești? Scuîndu-te, botează-te și spală-ți păcatele, chemînd numele Lui.

17. Și s-a întîmplat, cînd m-am întors la Ierusalim și mă rugam în templu, să fiu în extaz,

18. Și să-L văd zicîndu-mi: Grăbește-te, și ieși în grabă din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine.

19. Și eu am zis: Doamne, ei știu că eu duceam la închisoare și băteam, prin sinagogi, pe cei care credeau în Tine;

20. Și cînd se vărsa sîngele lui Ștefan, mucenicul Tău, eram și eu de față și încuviințam uciderea lui și păzeam hainele celor care îl ucideau.

21. Și a zis către mine: Mergi, că Eu te voi trimite departe, la neamuri.

22. Și l-au ascultat pînă la acest cuvînt, și au ridicat glasul lor, zicînd: Ia-l de pe pămînt pe unul ca

acesta! Căci nu se cuvine ca el să mai trăiască.

23. Și strigînd ei și aruncînd hainele și azvîrlind pulbere în aer,

24. Comandantul a poruncit să-l ducă în fortăreață, spunînd să-l ia la cercetare, cu biciul, ca să cunoască pentru care pricină strigau așa împotriva lui.

25. Și cînd l-au întins ca să-l biciuiască, Pavel a zis către sutășul care era de față: Oare vă este îngăduit să biciuiți un cetățean roman și nejudecat?

26. Și auzînd sutășul s-a dus la comandant să-i vestească, zicînd: Ce ai de gînd să faci? Că omul acesta este (cetățean) roman.

27. Și venînd la el, comandantul i-a zis: Spune-mi, ești tu (cetățean) roman? Iar el a zis: Da!

28. Și a răspuns comandantul: Eu am dobîndit această cetățenie cu multă cheltuială. Iar Pavel a zis: Eu însă m-am și născut.

29. Deci cei ce erau gata să-l ia la cercetare s-au depărtat îndată de la el, iar comandantul s-a temut, aflînd că el este (cetățean) roman și că a fost legat.

30. Și a doua zi, voind să cunoască adevărul, pentru care era pîrît de iudei, l-a dezlegat și a poruncit să se adune arhierii și tot sinedriul și, aducînd pe Pavel, l-a pus înaintea lor.

CAP. 23

Saducheii și fariseii nuse înțeleg în privința lui Pavel. El vede, noaptea, pe Domnul. Uneltirile iudeilor. Pavel e dus la Cezareea.

1. Și Pavel, fixînd sinedriul cu privirea, a zis: Bărbați frați, eu cu bun cuget am vietuit înaintea lui Dumnezeu pînă în ziua aceasta.

2. Arhierul Anania a poruncit celor ce ședeau lingă el să-l bată peste gură.

3. Atunci Pavel a zis către ei: Te va bate Dumnezeu, perete văruit! Și tu șezi să mă judeci pe mine după Lege, și, călcînd Legea, poruncești să mă bată?

4. Iar cei ce stăteau lingă el au zis: Pe arhierul lui Dumnezeu îl faci tu de ocară?

5. Iar Pavel a zis: Fraților, nu știu că este arhieru; căci este scris: «Pe mai-marele poporului tău să nu-l vorbești de rău».

6. Dar Pavel, știînd că o parte erau saducheii și cealaltă farisei, a strigat în sinedriu: Bărbați frați! Eu sint fariseu, fiu de farisei. Pentru nădejdea și învierea morților sint eu judecat!

7. Și grăind el aceasta, între farisei și saducheii s-a iscat neînțelegeri și mulțimea s-a dezbinat;

8. Căci saducheii zic că nu este înviere, nici înger, nici duh, iar fariseii mărturisesc și una și alta.

9. Și s-a făcut mare strigare, și, ridicîndu-se unii cărturari din partea fariseilor, se certau zicînd: Nici un rău nu găsim în acest om; iar dacă i-a vorbit lui un duh sau înger, să nu ne împotrivim lui Dumnezeu.

10. Deci făcîndu-se mare neînțelegeri și temîndu-se comandantul ca Pavel să nu fie sfîșiat de ei, a poruncit ostașilor să se coboare și să-l smulgă din mijlocul lor și să-l ducă în fortăreață.

11. Iar în noaptea următoare, arătîndu-i-Se, Domnul i-a zis: Îndrăznește, Pavel! Căci precum ai mărturisit cele despre Mine la Ierusalim, așa trebuie să mărturisești și la Roma.

12. Iar cînd s-a făcut ziuă, iudeii, făcînd sfat împotriva-i, s-au legat cu blestem zicînd că nu vor mîncă, nici nu vor bea pînă ce nu vor ucide pe Pavel.

13. Și cei ce făcuseră între ei acest jurămint erau mai mulți de patruzeci, 14. Care, ducîndu-se la arhieru și la bătrîni, au zis: Ne-am legat pe noi înșine cu blestem să nu gustăm nimic pînă ce nu vom ucide pe Pavel.

15. Acum deci voi, împreună cu sinedriul, faceți cunoscut comandantului să-l coboare mine la voi, ca avînd să cerceteze mai cu de-amănuntul cele despre el; iar noi, înainte de a se apropia el, sintem gata să-l ucidem.

16. Dar fiul surorii lui Pavel, auzînd despre această uneltire, ducîndu-se și intrînd în fortăreață, i-a vestit lui Pavel.

17. Și chemînd Pavel pe unul din sutasi, i-a zis: Du pe tînărul acesta la comandant, căci are să-i vestească ceva.

18. Iar el, luîndu-l, l-a dus la comandant și a zis: Pavel cel legat, chemîndu-mă, m-a rugat să aduc pe acest tînăr la tine, avînd să-ți spună ceva.

19. Comandantul, luîndu-l de mînă, s-a retras cu el la o parte și îl întreba: Ce ai să-mi vestești?

20. Iar el a zis că iudeii s-au înțeles să te roage, ca mine să-l cobori pe Pavel la sinedriu, ca avînd să cerceteze mai cu de-amănuntul despre el;

21. Dar tu să nu te încrezi în ei, căci dintre ei îl pîndesc mai mulți de patruzeci de bărbați, care s-au legat cu blestem să nu mînînce, nici să bea pînă ce nu-l vor ucide; și acum ei sint gata, așteptînd aprobarea ta.

22. Deci comandantul a dat drumul tînărului, poruncindu-i: Nimănui să nu spu-l că mi-ai făcut cunoscut acestea.

23. Și chemînd la sine pe doi dintre sutasi, le-a zis: Pregătiți de la ceasul al treilea din noapte două sute de ostași, șaptezeci de călăreți și două sute de suliași, ca să meargă pînă la Cezareea.

24. Și să fie animale (de călărie), ca punînd pe Pavel să-l ducă teafăr la Felix procuratorul,

25. Scriînd o scrisoare, avînd acest cuprins:

26. Claudius Lysias, prea puternicului procurator, Felix, salutare!

27. Pe acest bărbat, prins de iudei și avînd să fie ucis de ei, mergînd eu cu oaste l-am scos, aflînd că este (cetățean) roman.

28. Și vrînd să știu pricina pentru care îl pîrau, l-am coborît la sinedriul lor.

29. Și am aflat că este pîrît pentru întrebări din legea lor, dar fără să aibă vreo vină vrednică de moarte sau de lanțuri.

18, 9; 19, 21. 2 Tim. 4, 11. (15) Ps. 9, 28. (27) Fapt. 21, 32. (28) Fapt. 22, 30. (29) Fapt. 18, 15; 25, 19.

(14) Fapt. 18, 9. 1 Ioan 2, 1. Gal. 1, 12. (18) Fapt. 9, 15. 1 Cor. 9, 1; 15, 8. (20) Fapt. 7, 58. (21) Fapt. 9, 15. Gal. 1, 16. 1 Tim. 2, 7. 2 Tim. 1, 11. (22) Fapt. 25, 24. (23) Fapt. 16,

37. (30) Ps. 124, 3. Fapt. 23, 28. CAP. 23. — (1) Fapt. 24, 16. 1 Cor. 4, 4. 2 Cor. 1, 12; 4, 2. Evr. 13, 18. (3) Lev. 19, 35. Deut. 17, 10. Mat. 23, 27.

(5) Ies. 22, 28. (6) Ioan 11, 22—25. Fapt. 4, 2; 24, 21; 26, 5. Filip. 3, 5. (8) Mat. 22, 23. Marc. 12, 18. Luc. 20, 27. (9) 1 Reg. 24, 18—20. Fapt. 25, 25. (11) Fapt.

30. Și vestindu-mi-se că va să fie o cursă împotriva acestui bărbat din partea iudeilor, îndată l-am trimis la tine, poruncind și pirișilor să spună înaintea ta cele ce au asupra lui. Fii sănătos!

31. Deci ostașii, luând pe Pavel, precum li se poruncise, l-au adus noaptea la Antipatrida.

32. Iar a doua zi, lăsând pe călăreți să meargă cu el, s-au întors la fortăreață.

33. Și ei, intrând în Cezareea și dînd procuratorului scrisoarea, i-au înfățișat și pe Pavel.

34. Și citind procuratorul și întrebînd din ce provincie este el și aflînd că este din Cilicia,

35. A zis: Te voi asculta cînd vor veni și pirișii tăi. Și a poruncit să fie păzit în pretoriul lui Irod.

CAP. 24

Pavel se dezvinovățește înaintea marilor Felix.

1. Iar după cinci zile s-a coborît arhiereul Anania cu oțiva bătrîni și cu un oarecare retor Tertul, care s-au înfățișat procuratorului împotriva lui Pavel.

2. Iar după ce l-au chemat pe Pavel, Tertul a început să-l învinuiască, zicînd: Prin tine dobîndim multă pace și îndreptările făcute acestui neam, prin purtarea ta de grijă,

3. Totdeauna și pretutindeni le primim, prea puternice Felix, cu toată mulțumirea.

4. Dar, ca să nu te ostenesc mai mult, te rog să ne ascuți, pe scurt, cu bunăvoința ta.

5. Căci am aflat pe omul acesta ca o ciură și urzitor de răzvrătiri printre toți iudeii din lume, fiind căpetenia eresului nazarinenilor,

6. Care a încercat să pingărească și templul și pe care l-am prins și am voit să-l judecăm după legea noastră.

7. Dar venind Lysias comandantul l-a scos cu de-a sila din mîinile noastre.

8. Poruncind pirișilor lui să vină la tine. De la el vei putea, cercetînd tu însuși, să cunoști toate învinuirile aduse de noi.

9. Iar iudeii împreună susțineau, zicînd că acestea așa sînt.

10. Și, procuratorul făcîndu-i semn să vorbească, Pavel a răspuns: Fiindcă știu că de mulți ani ești judecător acestui neam, bucuros vorbesc pentru apărarea mea.

11. Tu poți să afli că nu sînt mai mult decît douăsprezece zile de cînd m-am suit la Ierusalim ca să mă închin.

12. Și nici în templu nu m-au găsit discutînd cu cineva sau făcînd tulburare în mulțime, nici în sinagogi, nici în cetate,

13. Nici nu pot să-ți dovedescă cele ce spun acum împotriva mea.

14. Și-ți mărturisesc aceasta, că așa mă închin Dumnezeului părinților mei, după învățătura pe care ei o numesc eres, și cred toate cele scrise în Lege și în Prooroci,

15. Avînd nădejde în Dumnezeu, pe care și aceștia înșiși o așteaptă, că va să fie învierea morților: și a dreptilor și a nedreptilor.

16. Și intru aceasta mă străduiesc și eu ca să am totdeauna înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor un cuget neîntinat.

17. După mulți ani, am venit ca să aduc neamului meu milostenii și pri-noase,

18. Cînd niște iudei din Asia m-au găsit, curățit, în templu, dar nu cu mulțime, nici cu gîlceavă.

19. Aceia trebuia să fie de față înaintea ta și să mă învinuiască, dacă aveau ceva împotriva mea;

20. Sau chiar aceștia să spună ce nedreptate mi-au găsit cînd am stat înaintea sinedrului,

21. Decît numai pentru acest singur cuvînt pe care l-am strigat stînd între ei, că pentru învierea morților sînt eu astăzi judecat de voi.

22. Și Felix, auzind acestea, i-a aminat, cunoscînd destul de bine cele privitoare la învățătura (creștină), zicînd: Cînd se va coborî comandantul Lysias, voi hotărî asupra aceloră ale voastre.

23. Și a poruncit sutașului să țină pe Pavel sub pază, dar să-i lase tihnă și să nu oprească pe nimeni dintre ai lui, ca să vină să-i slujească.

24. Iar după cîteva zile, Felix, venind cu Drusila, femeia lui, care era din neamul iudeilor, a trimis să cheme pe Pavel și l-a ascultat despre credința în Hristos Iisus.

25. Și vorbind el despre dreptate și despre înfrînare și despre judecata viitoare, Felix s-a înfricoșat și a răspuns: Acum mergi, și cînd voi găsi timp potrivit te voi mai chema.

26. În același timp el nădăjduia că i se vor da bani de către Pavel; de aceea, și mai des trimițînd să-l cheme, vorbea cu el.

27. Dar cînd s-au împlinit doi ani, în locul lui Felix a urmat Porcius Festus. Și voind să le fie iudeilor pe plac, Felix a lăsat pe Pavel legat.

CAP. 25

Pavel înaintea procuratorului Porcius Festus și a regelui Agripa.

1. Deci Festus, trecînd în ținutul său, după trei zile s-a suit de la Cezareea la Ierusalim.

2. Și arhierei și fruntașii iudeilor i s-au înfățișat cu învinuiri împotriva lui Pavel și îl rugau,

3. Cerîndu-i ca o favoare asupra lui, să fie trimis la Ierusalim, pregătind cursă ca să-l ucidă pe drum.

4. Dar Festus a răspuns că Pavel e păzit în Cezareea și că el însuși avea să plece în curînd.

5. Deci a zis el: Cei dintre voi care pot, să se coboare cu mine, și dacă este ceva rău în acest bărbat, să-l învinovățească.

6. Și rămînînd la ei nu mai mult de opt sau zece zile, s-a coborît în Cezareea, iar a doua zi, șezînd la judecată, a poruncit să fie adus Pavel.

7. Și venind el, iudeii coboriți din Ierusalim l-au înconjurat, aducînd

împotriva lui multe și grele învinuiri, pe care nu puteau să le dovedească.

8. Iar Pavel se apăra: N-am greșit cu nimic nici față de legea iudeilor, nici față de templu, nici față de Cezarul.

9. Iar Festus, voind să facă plăcere iudeilor, răspunzînd lui Pavel, a zis: Vrei să mergi la Ierusalim și acolo să fii judecat înaintea mea pentru acestea?

10. Dar Pavel a zis: Stau la judecata Cezarului, unde trebuie să fiu judecat. Iudeilor nu le-am făcut nici un rău, precum mai bine știi și tu.

11. Dar dacă fac nedreptate și am săvîrșit ceva vrednic de moarte, nu mă feresc de moarte; dacă însă nu este nimic din cele de care ei mă învinuiesc — nimeni nu poate să mă dăruiască lor. Cer să fiu judecat de Cezarul.

12. Atunci Festus, vorbind cu statul său, a răspuns: Ai cerut să fii judecat de Cezarul, la Cezarul te vei duce.

13. Și după ce au trecut cîteva zile, regele Agripa și Berenice au sosit la Cezareea, ca să salute pe Festus.

14. Și rămînînd acolo mai multe zile, Festus a vorbit regelui despre Pavel, zicînd: Este aici un bărbat, lăsat legat de Felix,

15. În privința căruia, cînd am fost în Ierusalim, mi s-au înfățișat arhierei și bătrînii iudeilor, cerînd osîndirea lui.

16. Eu le-am răspuns că romanii n-au obiceiul să dea pe vreun om la pierzare, înainte ca cel învinuit să aibă de față pe pirișii lui și să aibă putința să se apere pentru vina sa.

17. Adunîndu-se deci ei aici și nefăcînd eu nici o aminare, a doua zi am stat la judecată și am poruncit să fie adus bărbatul.

18. Dar pirișii care s-au ridicat împotriva lui nu i-au adus nici o învinuire dintre cele rele, pe care le bănuiai eu,

19. Ci aveau cu el niște neînțelegeri cu privire la religia lor și la un oarecare Iisus mort, de Care Pavel zice că trăiește.

(35) Fapt. 24, 1; 25, 16. CAP. 24. — (1) Fapt. 25, 15. (5) 3 Reg. 18, 17. Fapt. 25, 24; 28, 22. (6) Fapt. 21, 28. (8) Fapt. 25, 8. (14) Rom. 1, 9. (15) Dan.

12, 2. Ioan 5, 28; 11, 23—25. (16) Fapt. 23, 1. (17) Fapt. 11, 29. Rom. 15, 25. Gal. 2, 10. (18) Fapt. 21, 26—27. (21) Fapt. 23, 6.

(23) Fapt. 27, 3. (27) Fapt. 21, 11; 25, 9; 26, 29. CAP. 25. — (8) Fapt. 24, 12; 28, 17—18. (9) Fapt. 24, 27. (11) Fapt. 28, 18.

(15) Fapt. 24, 1. (16) Fapt. 23, 35. (19) Fapt. 18, 15.

20. Și nedumerindu-mă cu privire la cercetarea acestor lucruri, l-am întrebat dacă voiește să meargă la Ierusalim și să fie judecat acolo pentru acestea.

21. Dar Pavel, cerind să fie reținut pentru judecata Cezarului, am poruncit să fie ținut pînă ce îl voi trimite la Cezarul.

22. Iar Agripa a zis către Festus: Aș vrea să aud și eu pe acest om. Iar el a zis: Mîine îl vei auzi.

23. Deci a doua zi, Agripa și Berenice venind cu mare alai și intrînd în sala de judecată împreună cu tribunii și cu bărbații cei mai de frunte ai cetății, Festus a dat poruncă să fie adus Pavel.

24. Și a zis Festus: Rege Agripa, și voi toți bărbații care sînteți cu noi de față, vedeți pe acela pentru care toată mulțimea iudeilor a venit la mine, și în Ierusalim și aici, strigînd că el nu trebuie să mai trăiască.

25. Iar eu am înțeles că n-a făcut nimic vrednic de moarte; iar el însuși cerînd să fie judecat de Cezarul, am hotărît să-l trimit.

26. Dar ceva sigur să scriu stăpînului despre el, nu am. De aceea l-am adus înaintea voastră și mai ales înaintea ta, rege Agripa, ca, după ce va fi cercetat, să am ce să scriu.

27. Căci mi se pare nepotrivit să-l trimit legat, fără să arăt învinuirile ce i se aduc.

CAP. 26

Pavel se dezvinovățește înaintea lui Festus și a regelui Agripa. Amîndoi îl găsesc nevinovat.

1. Agripa a zis către Pavel: Îți este îngăduit să vorbești pentru tine. Atunci Pavel, întinzînd mîna, se apăra:

2. Mă socotesc fericit, o, rege Agripa, că astăzi, înaintea ta, pot să mă apăr de toate cîte mă învinuiesc iudeii;

3. Mai ales, pentru că tu cunoști toate obiceiurile și neînțelegerile iudeilor. De aceea te rog să mă ascuți cu îngăduință.

(24) Fapt. 22, 23; 24, 5. (25) Fapt. 23, 9. CAP. 26. — (5) Fapt. 22, 3; 23, 6. Filip. 3, 5. (6) Fac. 3, 15; 22, 18. Deut. 18, 15. 2 Reg. 7, 12. Ps. 131, 11. Is. 4, 2; 7, 14.

4. Vietuirea mea din tinerețe, cum a fost ea de la început în poporul meu și în Ierusalim, o știu toți iudeii.

5. Dacă vor să dea mărturie, ei știu despre mine, de mult, că am trăit ca fariseu, în tagma cea mai riguroasă a religiei noastre.

6. Și acum stau la judecată pentru nădejdea făgăduinței făcute de Dumnezeu către părinții noștri.

7. Și la care cele douăsprezece semînții ale noastre, slujind lui Dumnezeu fără încetare, zi și noapte, nădăjduiesc să ajungă. Pentru nădejdea aceasta, o, rege Agripa, sînt pîrit de iudei.

8. De ce se socotește la voi lucru de necrezut că Dumnezeu înviază pe cei morți?

9. Eu unul am socotit, în sinea mea, că față de numele lui Iisus Nazarineanul trebuia să fac multe împotriva;

10. Ceea ce am și făcut în Ierusalim, și pe mulți dintre sfinți i-am închis în temnițe cu puterea pe care o luasem de la arhieriei. Iar cînd erau dați la moarte, mi-am dat și eu încredințarea.

11. Și îi pedepseam adesea prin toate sinagogile și-i sileam să hulească și, mult infuriindu-mă împotriva lor, îi urmăream pînă și prin cetățile de din afară;

12. Și în felul acesta, mergînd și la Damasc, cu putere și cu însărcinare de la arhieriei.

13. Am văzut, o, rege, la amiază, în calea mea, o lumină din cer, mai puternică decît strălucirea soarelui, strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau împreună cu mine.

14. Și noi toți căzînd la pămînt, eu am auzit un glas care-mi zicea în limba evreiască: Saule, Saule, de ce Mă prigonești? Greu îți este să lovești în țepușă cu piciorul.

15. Iar eu am zis: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sînt Iisus, pe Care tu îl prigonești.

Ier. 23, 5; 33, 15. Iez. 34, 22-23; 37, 24. Dan. 9, 24. Mih. 5, 1. (10) Fapt. 8, 3; 9, 1; 22, 4. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 13. 1 Tim. 1, 13; (15) Fapt. 9, 3; 22, 6.

16. Dar, scoală-te și stai pe picioarele tale. Căci spre aceasta M-am arătat ție: ca să te rîduiesc slujitor și martor, și al celor ce ai văzut, și al celor întru care Mă voi arăta ție.

17. Alegîndu-te pe tine din popor și din neamurile la care te trimis.

18. Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină și de la stăpînirea lui satana la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor și parte cu cei ce s-au sfințit, prin credința în Mine.

19. Drept aceea, rege Agripa, n-am fost neascultător cereștii arătări;

20. Ci mai întîi celor din Damasc și din Ierusalim, și din toată țara Iudeii, și neamurilor le-am vestit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcînd lucruri vrednice de pocăință.

21. Pentru acestea, iudeii, prinziindu-mă în templu, încercau să măucidă.

22. Dobîndînd deci ajutorul de la Dumnezeu, am stat pînă în ziua aceasta, mărturisînd la mic și la mare, fără să spun nimic decît ceea ce și proorocii și Moise au spus că va să fie:

23. Că Hristos avea să pătimească și să fie cel dintîi înviat din morți și să vestească lumină și poporului și neamurilor.

24. Și acestea grăind el, întru apărarea sa, i-a zis Festus cu glas mare: Pavele, ești nebun! Învățătura ta cea multă te duce la nebunie.

25. Iar Pavel a zis: Nu sînt nebun, prea puternice Festus, ci grăiesc cuvintele adevărului și ale înțelepciunii.

26. Regele știe despre acestea, și în fața lui vorbesc fără sfială, fiind încredințat că nimic nu i-a rămas ascuns, pentru că aceasta nu s-a împlinit, într-un ungher.

27. Crezi tu, rege Agripa, în prooroci? Știu că crezi.

28. Iar Agripa a zis către Pavel: Cu puțin de nu mă îndupleci să mă fac și eu creștin!

29. Iar Pavel a zis: Ori cu puțin, ori cu mult, eu m-aș ruga lui Dum-

(18) Is. 42, 7; 60, 1. Luc. 1, 79; 2, 32. Ioan 1, 9. 1 Petr. 2, 9. Ef. 1, 18; 5, 8. Col. 1, 12. (20) Ier. 18, 7. Iez. 33, 14. Fapt. 9, 20. (21) Fapt. 21, 30. (22) Ioan 5, 46. Fapt. 3, 18. (23) Num. 21,

nezeu ca nu numai tu, ci și toți care mă ascultă astăzi să fie așa cum sînt și eu, afară de aceste lanțuri.

30. Și s-a ridicat și regele și guvernatorul și Berenice și cei care sebeau împreună cu ei,

31. Și plecînd, vorbeau unii cu alții zicînd: Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte sau de lanțuri.

32. Iar Agripa a zis lui Festus: Acest om putea să fie lăsat liber, dacă n-ar fi cerut să fie judecat de Cezarul.

CAP. 27

Pavel, în lanțuri, e pornit cu corabia spre Italia.

Greutățile călătoriei. Corabia se sfărîmă, lîngă Malta, dar oamenii scapă.

1. Iar după ce s-a hotărît să pleacă pe apă în Italia, au dat în primire pe Pavel și pe alți cîțiva legați unui sutaș cu numele Iuliu, din cohorta Augusta.

2. Și întorcîndu-se pe o corabie de la Adramit, care avea să treacă prin locurile de pe coasta Asiei, am plecat; și era cu noi Aristarh, macedonean din Tesalonic.

3. Și a doua zi am ajuns la Sidon. Iuliu, purtîndu-se față de Pavel cu omenie, l-a dat voie să se ducă la prieteni ca să primească purtarea lor de grijă.

4. Și plecînd de acolo, am plutit pe lîngă Cipru, pentru că vînturile erau împotriva.

5. Și străbătînd marea Ciliciei și a Pamfiliei, am sosit la Mira Licii.

6. Și găsind sutașul acolo o corabie din Alexandria plutind spre Italia, ne-a suit în ea.

7. Și multe zile plutind cu încetinelă, abia am ajuns în dreptul Cnidului și, fiindcă vîntul nu ne slăbea, am plutit pe sub Creta, pe lîngă Salmonic.

8. Și abia trecînd noi pe lîngă ea, am ajuns într-un loc numit Limanuri Bune, de care era aproape orașul La-sea.

9. Is. 53, 2. Dan. 9, 26. Zah. 12, 10. Luc. 24, 27. (24) 1 Cor. 1, 23; 2, 14. (26) Înțel. 5, 4. Ioan 18, 20. (28) Fapt. 21, 11; 24, 27. CAP. 27. — (1) Eccl. 9, 2. (2) Fapt. 20, 4. 2 Cor. 11, 23. Col. 4, 10. (3) Fapt. 24, 23.

9. Și trecind multă vreme și pluti-rea fiind periculoasă, fiindcă trecuse și postul (sărbătorii Ispășirii, care se ținea la evrei toamna), Pavel îi îndemna,

10. Zicându-le: Bărbaților, văd că plutirea va să fie cu necaz și cu multă pagubă, nu numai pentru încărcătură și pentru corabie, ci și pentru sufletele noastre.

11. Iar sutașul se încredea mai mult în cirmaci și în stăpînul corăbiei decît în cele spuse de Pavel.

12. Și limanul nefiind bun de iernat, cei mai mulți dintre ei au dat sînatul să pleacă de acolo și, dacă s-ar putea, să ajungem și să iernăm la Fenix, un port al Cretei, deschis spre vîntul de miazăzi-apus și spre vîntul de miazănoapte-apus.

13. Și suflînd ușor un vînt de miazăzi și crezînd că sînt în stare să-și împlinească gîndul, ridicînd ancora, pluteau cît mai aproape de Creta.

14. Și nu după multă vreme s-a pornit asupra ei un vînt puternic, numit Euroclidon (dinspre miazănoapte-răsărit).

15. Și smulgînd corabia, iar ea neputînd să meargă împotriva vîntului, ne-am lăsat duși în voia lui.

16. Și trecînd pe lîngă o insulă mică, numită Clauza, cu greu am putut să fim stăpîni pe corabie.

17. Și după ce au ridicat-o, au folosit unele ajutătoare, încingînd corabia pe dedesubt. Și temîndu-se să nu cadă în Sirta, au lăsat pinzele jos și erau duși așa.

18. Și fiind tare loviți de furtună, în ziua următoare au aruncat încărcătura.

19. Și a treia zi, cu miinile lor, au aruncat unelele corăbiei.

20. Și nearătîndu-se nici soarele, nici stelele, timp de mai multe zile, și amenințînd furtună mare, ni se lua-se orice nădejde de scăpare.

21. Și fiindcă nu mîncaseră de mult, Pavel, zînd în mijlocul lor, le-a zis: Trebuie, o, bărbaților, ca ascultîndu-mă pe mine, să nu fi plecat din Creta; și n-ați fi îndurat nici primejdia aceasta, nici paguba aceasta.

22. Dar acum vă îndemn să aveți voie bună, căci nici un suflet dintre voi nu va pieri, ci numai corabia.

23. Căci mi-a apărut în noaptea aceasta un înger al Dumnezeuului, al Căruia eu sînt și Căruia mă închin.

24. Zicînd: Nu te teme, Pavele. Tu trebuie să stai înaintea Cezarului; și iată, Dumnezeu ți-a dăruit pe toți cei ce sînt în corabie cu tine.

25. De aceea, bărbaților, aveți curaj, căci am încredere în Dumnezeu, că așa va fi după cum mi s-a spus.

26. Și trebuie să ajungem pe o insulă.

27. Și cînd a fost a paisprezecea noapte de cînd eram purtați încoace și încolo pe Adriatică, pe la miezul nopții corăbierii au presimțit că se apropie de un tărîm.

28. Și aruncînd măsurătoarea în jos au găsit douăzeci de stînjini și, trecînd puțin mai departe și măsurînd iarăși, au găsit cincisprezece stînjini.

29. Și temîndu-se ca nu cumva să nimerim pe locuri stîlcoase, au aruncat patru ancore de la partea din urmă a corăbiei, și doreau să se facă ziua.

30. Dar corăbierii căutau să fugă din corabie și au coborît luntrea în mare, sub motiv că vor să întindă și ancorele de la partea dinainte.

31. Pavel a spus sutașului și ostașilor: Dacă aceștia nu rămîn în corabie, voi nu puteți să scăpați.

32. Atunci ostașii au tăiat funiile luntrei și au lăsat-o să cadă.

33. Iar, pînă să se facă ziua, Pavel îi ruga pe toți să mînce, zicîndu-le: Paisprezece zile sînt azi de cînd n-ați mîncat, așteptînd și nimic gustînd.

34. De aceea, vă rog să mîncăți, căci aceasta este spre scăparea noastră. Că nici unuia din voi un fir de pîr din cap nu-i va pieri.

35. Și zicînd acestea și luînd pîine, a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor și, frîngînd, a început să mînce.

36. Și devenînd toți voioși, au luat și ei și au mîncat.

37. Și eram în corabie, de toți, două sute șaptezeci și șase de suflete.

38. Și sîturîndu-se de bucate, au ușurat corabia, aruncînd griul în mare.

39. Și cînd s-a făcut ziua, ei n-au cunoscut pămîntul, dar au zărit un sin de mare, avînd tărîm nisipos, în care voiau, dacă ar putea, să scoată corabia.

40. Și desfăcînd ancorele, le-au lăsat în mare, slăbind totodată funiile cîrmelor și, ridicînd pinza din frunte în bătaia vîntului, se îndreptau spre tărîm.

41. Și căzînd pe un dîmb de nisip, au înțepenit corabia și partea dinainte, înfigîndu-se, stătea neclintită, iar partea dinapoi se sfărîma de puterea valurilor.

42. Iar ostașii au făcut sfat să omoare pe cei legați, ca să nu scape vreunul, înotînd.

43. Dar sutașul, voind să ferească pe Pavel, i-a împiedicat de la gîndul lor și a poruncit ca aceia care pot să înoate, aruncîndu-se cei dintîi, să iasă la uscat;

44. Iar ceilalți, care pe scînduri, care pe cîte ceva de la corabie. Și așa au ajuns cu toții să scape, la uscat.

CAP. 28

Localnicii din Malta sînt bucuroși de oaspeți. Pavel vindecă pe bolnavi. Sosește în Italia și la Roma și predică doi ani.

1. Și după ce am scăpat, am aflat că insula se numește Malta.

2. Iar locuitorii ei ne arătau o deosebită omenie, căci, aprinzînd foc, ne-au luat pe toți la ei din pricina ploii care era și a frigului.

3. Și strîngînd Pavel grămadă de găteje și punîndu-le pe foc, o viperă a ieșit de căldură și s-a prins de mîna lui.

4. Și cînd locuitorii au văzut vipera atîrnînd de mîna lui, ziceau unii către alții: Desigur că ucigaș este omul acesta, pe care dreptatea nu-l-a lăsat să trăiască, deși a scăpat din mare.

5. Deci el, scuturînd vipera în foc, n-a pătimit nici un rău.

6. Iar ei așteptau ca el să se umfle, sau să cadă deodată mort. Dar așteptînd ei mult și văzînd că nu i se împlină nimic rău, și-au schimbat gîndul și ziceau că el este un zeu.

7. Și împrejurul aceluia loc erau țarinile căpeteniei insulei, Publius, care, primindu-ne, ne-a găzduit prietenos trei zile.

8. Și s-a întimplat că tatăl lui Publius zăcea în pat, cuprins de friguri și de urdinare cu sînge, la care intrînd Pavel și rugîndu-se, și-a pus mîinile peste el și l-a vindecat.

9. Și întimplîndu-se aceasta, veneau la el și ceilalți din insulă care aveau boli și se vindecau;

10. Și aceștia ne-au cinstit mult și, cînd am plecat, ne-au pus la îndemînă cele de trebuință.

11. După trei luni am pornit cu o corabie din Alexandria, care iernase în insulă și care avea pe ea semnul Dioscurilor.

12. Și ajungînd la Siracusa, am rămas acolo trei zile.

13. De unde, înconjurînd, am sosit la Regium. Și după o zi, suflînd vînt de miazăzi, am ajuns la Puteoli în cealaltă zi.

14. Găsînd acolo frați, am fost rugați să rămînem la ei șapte zile. Și așa am venit la Roma.

15. Și de acolo, auzînd frații cele despre noi, au venit întru întîmpinarea noastră pînă la Forul lui Apius și la Trei Taverne, pe care, văzîndu-i, Pavel a mulțumit lui Dumnezeu și s-a îmbărbătat.

16. Iar cînd am intrat în Roma, sutașul a predat pe cei legați comandantului taberei, iar lui Pavel i s-a îngăduit să locuiască aparte cu ostașul care îl păzea.

17. Și după trei zile Pavel a chemat la el pe cei care erau fruntașii iudeilor. Și, adunîndu-se, zicea către ei: Bărbați frați, deși eu n-am făcut nimic împotriva poporului (nos-tru) sau a datinilor părintești, am fost predat de la Ierusalim, în mîinile romanilor.

(18) Iona 1. 5. (20) Eccl. 9. 2. (23) 4 Reg. 6. 17. (24) Fac. 45. 5. (26) Fapt. 28. 1.

(34) 1 Reg. 14. 45. 3 Reg. 1. 52. Mat. 10. 30.

(41) 2 Cor. 11. 25. CAP. 28. — (1) Fapt. 27. 26. (2) 3 Reg. 17. 9. (3) Marc. 16. 18. (5)

Luc. 10. 19. (8) 3 Reg. 17. 20—23. Marc. 16. 18. (14) Fapt. 19. 21. (17) Fapt. 25. 8.

18. Aceștia, după ce m-au cercetat, voiau să-mi dea drumul, fiindcă nu era în mine nici o vină vrednică de moarte.

19. Dar iudeii, împotriviindu-mi-se, am fost nevoit să cer să fiu judecat de Cezarul, dar nu că aş avea de adus vreo piră neamului meu.

20. Deci pentru această cauză v-am chemat să vă văd şi să vorbesc cu voi. Căci pentru nădejdea lui Israel mă află eu în acest lanţ.

21. Iar ei au zis către el: Noi n-am primit din Iudeea nici scrisori despre tine, nici nu a venit cineva dintre fraţi, ca să ne vestească sau să ne vorbească ceva rău despre tine.

22. Dar dorim să auzim de la tine cele ce gîndeşti; căci despre cresul acesta ne este cunoscut; că pretutindeni i se stă împotriva.

23. Deci, rinduindu-i o zi, au venit la el, la gazdă, mai mulţi. Şi de dimineaţa pînă seara, el le vorbea, dînd mărturie despre împărăţia lui Dumnezeu, căutînd să-i încredinţeze despre Iisus din Legea lui Moise şi din prooroci.

(18) Fapt. 25, 8, 11. (20) Luc. 2, 38. (22) Luc. 2, 34. Fapt. 24, 5. Evr. 12, 3. (23) Is. 8, 20. (26) Is. 6, 9—10. Ier. 5, 21. Iez. 12, 2.

24. Şi unii credeau celor spuse, iar alţii nu credeau.

25. Şi neînţelegîndu-se unii cu alţii, au plecat, zicînd Pavel un cuvînt că: Bine a vorbit Duhul Sfîin, prin Isaia proorocul, către părinţii noştri,

26. Cînd a zis: «Mergi la poporul acesta şi zi: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi uitîndu-vă veţi privi, dar nu veţi vedea.

27. Căci inima acestui popor s-a învîrtoşat şi cu urechile greu au auzit şi ochii lor şi i-au închis. Ca nu cumva să vadă cu ochii şi să audă cu urechile şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă şi Eu să-l vindec».

28. Deci cunoscut să vă fie vouă că această mîntuire a lui Dumnezeu s-a trimis păgînilor, şi ei vor asculta.

29. Şi după ce a zis el acestea, iudeii au plecat avînd între ei mare neînţelegere.

30. Iar Pavel a rămas doi ani înţregi în casa luată de el cu chirie, şi primea pe toţi care veneau la el.

31. Propovăduind împărăţia lui Dumnezeu şi învăţînd cele despre Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala şi fără nici o piedică.

Mat. 13, 14. Marc. 4, 12. Luc. 8, 10; 24, 27. Ioan 12, 40. Fapt. 13, 46. Rom. 11, 8. (28) Luc. 13, 30.

EPISTOLA CĂTRE ROMANI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Evanghelia arată îndreptarea din credinţă, pentru neamuri. Judecata lor, pentru că nu păzesc legea tirii.

1. Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rînduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu,

2. Pe care a făgăduit-o mai înainte, prin proorocii Săi, în Sfintele Scripturi,

3. Despre Fiul Său, Cel născut din sămînta lui David, după trup,

4. Care a fost rînduit Fiul al lui Dumnezeu întru putere, după Duhul sfinţeniei, prin învierea Lui din morţi, Iisus Hristos, Domnul nostru,

5. Prin Care am primit har şi apostolie, ca să aduc, în numele Său, la ascultarea credinţei, toate neamurile,

6. Între care sînteţi şi voi chemaţi ai lui Iisus Hristos:

7. Tuturor celor ce sînteţi în Roma, iubiţi de Dumnezeu, chemaţi sfinţi: har vouă şi pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, şi de la Domnul Iisus Hristos!

8. Mulţumesc întîi Dumnezeului meu, prin Iisus Hristos, pentru voi toţi, fiindcă credinţa voastră se vesteşte în toată lumea.

9. Căci martor îmi este Dumnezeu, Căruia îi slujesc cu duhul meu, întru Evanghelia Fiului Său, că neîncebat fac pomenire despre voi,

10. Cerînd totdeauna în rugăciunile mele ca să am cumva, prin vo-

inţa Lui, vreodată, bun prilej ca să vin la voi.

11. Pentru că doresc mult să vă văd ca să vă împărtăşesc vreun dar duhovnicesc, spre întărirea voastră.

12. Şi aceasta ca să mă mîngîi împreună cu voi prin credinţa noastră laolaltă, a voastră şi a mea.

13. Fraţilor, nu vreau ca voi să nu ştiţi că, de multe ori, mi-am pus în gînd să vin la voi, dar am fost pînă acum împiedicat, ca să am şi între voi vreo roadă, ca şi la celelalte neamuri.

14. Dator sînt şi elinilor şi barbarilor şi învăţaţilor şi neînvăţaţilor;

15. Astfel, cît despre mine, sînt bucuros să vă vestesc Evanghelia şi vouă, celor din Roma.

16. Căci nu mă ruşinez de Evanghelia lui Hristos, pentru că este putere a lui Dumnezeu spre mîntuirea a tot celui care crede, iudeului întîi, şi elinului.

17. Căci dreptatea lui Dumnezeu se descoperă în ea din credinţă spre credinţă, precum este scris: «Iar dreptul din credinţă va fi viu».

18. Căci minia lui Dumnezeu se descoperă din cer peste toată fără-delegea şi peste toată nedreptatea oamenilor care ţin nedreptatea drept adevăr.

19. Pentru că ceea ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu este cunoscut de către ei; fiindcă Dumnezeu le-a arătat lor.

CAP. 1. — (1) Fapt. 9, 15; 13, 2. 1 Cor. 1, 1. (2) Is. 52, 7. Naum 2, 1. Luc. 1, 70. Ioan 1, 45. (3) Mat. 1, 1. Luc. 2, 4. (4) 2 Reg. 7, 12. (5) Fapt. 2, 22. 2 Cor. 10, 5, (7) 1 Cor. 1, 3. Ef. 1, 1. (9) Ioan 4, 23. Fapt. 24, 14. (10) Rom. 15, 32. 1 Tes. 3, 10. (11) Fapt. 19, 21;

23, 11. Rom. 15, 29. 1 Tes. 3, 10. (13) Rom. 15, 22. (14) Fapt. 9, 15, 1 Cor. 9, 16. (16) Fm. 118, 46. Marc. 8, 38. Iac. 1, 21. 1 Cor. 1, 18, 24; 15, 1—2. 2 Tim. 1, 8. (17) Ps. 83, 8. Avac. 2, 4. Ioan 3, 36. Rom. 3, 21. Gal. 3, 11. Evr. 10, 38. (19) Inţel. 13, 7. Fapt. 14, 17.

20. Cele nevăzute ale Lui se văd de la facerea lumii, înțelegându-se din fapte, adică veșnica Lui putere și dumnezeire, așa ca ei să fie fără cuvânt de apărare.

21. Pentru că, cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu L-au mulțumit, ci s-au rătăcit în gândurile lor și inima lor cea nesocotită s-a întunecat.

22. Zicând că sînt înțelepți, au ajuns nebuni.

23. Și au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nescricios cu asemănarea chipului omului celui stricacios și al păsărilor și al celor cu patru picioare și al tiritoarelor.

24. De aceea Dumnezeu i-a dat necurăției, după poftele inimilor lor, ca să-și pingărească trupurile lor între ei,

25. Ca unii care au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și s-au închinat și au slujit făpturi, în locul Făcătorului, Care este binecuvîntat în veci, amin!

26. Pentru aceea, Dumnezeu i-a dat unor patimi de ocară, căci și femeile lor au schimbat fireasca rînduială cu cea împotriva firii;

27. Asemenea și bărbații, lăsînd rînduiala cea după fire a părții femeiești, s-au aprins în pofta lor unii pentru alții, bărbați cu bărbați, săvîrșind rușinea și luînd în ei răsplată cuvenită rătăcirii lor.

28. Și precum n-au încercat să aibă pe Dumnezeu în cunoștință, așa și Dumnezeu i-a lăsat la mintea lor fără judecată, să facă cele ce nu se cuvine.

29. Plini fiind de toată nedreptatea, de desfrîinare, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pizmă, de ucidere, de ceartă, de înșelăciune, de purtări rele, birfitori,

30. Grăitori de rău, uritori de Dumnezeu, ocăritori, semeți, trufași, lăudaroși, născocitori de rele, nesupuși părinților,

31. Neînțelepți, călcători de cuvînt, fără dragoste, fără milă;

32. Aceștia, deși au cunoscut dreapta orînduire a lui Dumnezeu, că cei ce fac unele ca acestea sînt vrednici de moarte, nu numai că fac ei acestea, ci le și incuviințează celor care le fac.

CAP. 2

Iudeii sînt tot atît de plini de păcate ca și păgînii.

1. Pentru aceea, oricine ai fi, o, omule, care judeci, ești fără cuvînt de răspuns, căci, în ceea ce judeci pe altul, pe tine însuși te osindești, căci aceleași lucruri faci și tu care judeci.

2. Și noi știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr, față de cei ce fac unele ca acestea.

3. Și socotești tu, oare, omule, care judeci pe cei ce fac unele ca acestea, dar le faci și tu, că tu vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau disprețuiești tu bogăția bu-nătății Lui și a îngăduinței și a îndelungii Lui răbdări, neștiind că bu-nătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăință?

5. Dar după învîrtoșarea ta și după inima ta nepocăită, îți aduni minie în ziua miniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu,

6. Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui:

7. Viață veșnică celor ce, prin stăruință în faptă bună, caută mărire, cinste și nescricăciune,

8. Iar iubitorilor de ceartă, care nu se supun adevărului, ci se supun nedreptății: minie și furie.

9. Necaz și strîmtoare peste sufletul oricărui om care săvîrșește răul, al iudeului mai întîi, și al elinului;

10. Dar mărire, cinste și pace oricui face binele: iudeului mai întîi, și elinului.

Os. 9, 10, 2. Tes. 2, 11. (29) Întel. 14, 25. (32) Os. 7, 2. CAP. 2. — (1) 2 Reg. 12, 5. Mat. 7, 1. Luc. 6, 37. 1 Cor. 4, 5. (3) Ps. 147, 9. Întel. 16, 15. (4) Ies. 8, 15. Is. 30, 18. Ier. 3, 12; 31, 18. Întel. 11, 23; 12, 10, 20. Sir. 5, 4. 2 Petr. 3, 15. Rom. 9, 22. Ef. 2, 4. (5) Ier. 50, 25. Iac. 5, 3. (6) Iov 34, 11. Ps. 61, 12. Plid. 24, 12. Ier. 32, 19. Iez. 33, 20. Sir. 16, 16; 35, 22. Mat. 16, 27. (7) Mat. 25, 46. Rom. 6, 23. (8) Ier. 23, 19. 2 Tes. 1, 6. Evr. 10, 27. (9) Iez. 18, 4. Întel. 5, 3. (10) Ps. 36, 37.

11. Căci nu este părtinire la Dumnezeu!

12. Cîți, deci, fără lege, au păcătuit, fără lege vor și pieri; iar cîți au păcătuit în lege, prin lege vor fi judecați.

13. Fiindcă nu cei ce aud legea sînt drepți la Dumnezeu, ci cei ce împlinesc legea vor fi îndreptați.

14. Căci, cînd păgînii care nu au lege, din fire fac ale legii, aceștia, neavînd lege, își sînt loruși lege,

15. Ceea ce arată fapta legii scrisă în inimile lor, prin mărturia conștiinței lor și prin judecățile lor, care îi învinovătesc sau îi și apără,

16. În ziua în care Dumnezeu va judeca, prin Iisus Hristos, după Evanghelia mea, cele ascunse ale oamenilor.

17. Dar dacă tu te numești iudeu și te reaziți pe lege și te lauzi cu Dumnezeu,

18. Și cunoști voia Lui și știi să incuviințezi cele bune, fiind învățat din lege,

19. Și ești încredințat că tu ești călăuză orbilor, lumină celor ce sînt în întuneric,

20. Povățuitor celor fără minte, învățător celor nevîrșnici, avînd în lege dreptarul cunoștinței și al adevărului,

21. Deci tu, cel care înveți pe altul, pe tine însuși nu te înveți? Tu, cel care propovăduiești: Să nu furi — și tu furi?

22. Tu, cel care zici: Să nu săvîrșești adulter, săvîrșești adulter? Tu, cel care urăști idolii, furi cele sfinte?

23. Tu, care te lauzi cu legea, îi necinstești pe Dumnezeu, prin călcarea legii?

24. «Căci numele lui Dumnezeu, din pricina voastră, este hulit între neamuri», precum este scris.

25. Căci tăierea împrejur folosește, dacă păzești legea; dacă însă ești

călcător de lege, tăierea ta împrejur s-a făcut netăiere împrejur.

26. Deci dacă cel netăiat împrejur păzește hotărîrile legii, netăierea lui împrejur nu va fi, oare, socotită ca tăiere împrejur?

27. Iar el — din fire netăiat împrejur, dar împlinitor al legii — nu te va judeca, oare, pe tine, care, prin litera legii și prin tăierea împrejur, ești călcător de lege?

28. Pentru că nu cel ce se arată pe din afară e iudeu, nici cea arătată pe din afară în trup, este tăiere împrejur;

29. Ci este iudeu cel întru ascuns, iar tăierea împrejur este aceea a inimii, în duh, nu în literă; a cărui laudă nu vine de la oameni, ci de la Dumnezeu.

CAP. 3

Toți oamenii, fără osebite, sînt păcătoși.

1. Care este deci înțietatea iudeului și folosul tăierii împrejur?

2. Este mare în toate privințele. Întîi, pentru că lor li s-au încredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Căci ce este dacă unii n-au crezut? Oare necredința lor va nimici credincioșia lui Dumnezeu?

4. Nicidecum! Ci Dumnezeu se vadește întru adevărul Său, pe cînd tot omul întru minciună, precum este scris: «Drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor cînd vei judeca Tu».

5. Iar dacă nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva este nedrept Dumnezeu care aduce minia? — Ca om vorbesc.

6. Nicidecum! Căci atunci cum va judeca Dumnezeu lumea?

7. Căci dacă adevărul lui Dumnezeu, prin minciuna mea, a prisosit spre slava Lui, pentru ce dar mai sînt și eu judecat ca păcătos?

(11) Deut. 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 19. Întel. 6, 5-7. Sir. 35, 13. Fapt. 10, 34. Gal. 2, 6. (12) Luc. 12, 47. (13) Mat. 7, 21. Luc. 6, 46-47. Iac. 1, 22. (14) Întel. 6, 10. (15) Eccl. 12, 14. Întel. 4, 20. Mat. 25, 31. Ioan 5, 22. Fapt. 10, 42. 1 Cor. 4, 5. (17) Mih. 3, 11. (19) Is. 42, 19. Mat. 15, 14; 23, 3. Luc. 6, 39. Ioan 9, 40. (20) Ier. 2, 8. (21) Ps. 49, 16, 21. (24) 1 Reg. 2, 17. Neem.

5, 9. Is. 52, 6. Iez. 36, 20, 23. Am. 2, 7. (25) Lev. 26, 41. Ier. 4, 4. 1 Cor. 7, 19. Gal. 6, 15. (26) Fapt. 10, 35. (27) Mat. 12, 41. (28) Ier. 9, 26. Rom. 9, 6, 8. (29) Deut. 30, 6. Ioan 5, 44. Rom. 4, 12. Filip. 3, 3. Col. 2, 11. CAP. 3. — (2) Deut. 4, 8. Ps. 147, 8. Rom. 9, 4. (3) Num. 23, 19. Rom. 9, 6, 2 Tim. 2, 13. (4) Ps. 50, 5; 115, 2. Ioan 3, 33. (6) Fac. 18, 25. Iov 8, 3.

(20) Ps. 18, 1. Întel. 13, 3, 5. Sir. 42, 20; 43, 1, 7. (21) Deut. 28, 29. 4 Reg. 17, 15. Iov 5, 14. Is. 59, 10. Ier. 2, 11. Dan. 3, 1. Bar. 3, 20. Întel. 13, 1. Ef. 4, 18. (22) Ier. 10, 14. (23) Ies. 32, 4. Deut. 4, 17. 4 Reg. 17, 29. Ier. 2, 11, 26-27. Întel. 12, 24; 13, 10; 14, 15. (24) 3 Reg. 22, 20. Ps. 105, 20. Iez. 8, 10. Întel. 14, 26. Ef. 4, 19. (25) 3 Reg. 12, 33. Ier. 2, 13; 16, 19. (26) Lev. 18, 22-23; 20, 16. Rom. 6, 21. (27) Fac. 19, 5. Lev. 18, 22; 20, 13. Întel. 11, 16; 14, 26. Fapt. 15, 20. (28) Deut. 28, 28. Ps. 68, 31; 80, 12. Ier. 7, 15.

8. Și de ce n-am face cele rele, ca să vină cele bune, precum sintem huliți și precum spun unii că zicem noi? Osînda aceasta este dreaptă.

9. Dar ce? Avem noi vreo precădere? Nicidecum. Căci am învinuit mai înainte și pe iudei, și pe elini, că toți sînt sub păcat.

10. După cum este scris: «Nu este drept nici unul;

11. Nu este cel ce înțelege, nu este cel ce caută pe Dumnezeu.

12. Toți s-au abătut, împreună, ne-rebniți s-au făcut. Nu este cine să facă binele, nici măcar unul nu este.

13. Mormînt deschis este gîtlejul lor; viclenii vorbit-au cu limbile lor; venin de viperă este sub buzele lor;

14. Gura lor e plină de blestem și de amărăciune;

15. Iuți sînt picioarele lor să verse sînge;

16. Pustiire și nenorocire sînt în drumurile lor;

17. Și calea păcii ei nu au cunoscut-o;

18. Nu este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lor».

19. Dar știm că cele cite zice Legea le spune celor care sînt sub Lege, ca orice gură să fie închisă și ca toată lumea să fie vinovată înaintea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele Legii nici un om nu se va îndrepta înaintea Lui, căci prin Lege vine cunoștința păcatului.

21. Dar acum, în afară de Lege, s-a arătat dreptatea lui Dumnezeu, fiind mărturisită de Lege și de proroci.

22. Dar dreptatea lui Dumnezeu vine prin credință în Iisus Hristos, pentru toți și peste toți cei ce cred, căci nu este deosebire.

23. Fiindcă toți au păcătuit și sînt lipsiți de slava lui Dumnezeu;

24. Îndreptîndu-se în dar cu harul Lui, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus.

(8) Rom. 6, 15; 11, 32. (9) Gal. 3, 22. (10) Ps. 13, 3; 52, 4. Rom. 3, 25. (11) Fac. 8, 21. (12) Is. 55, 6. (13) Ps. 5, 9; 159, 3. (14) Ps. 9, 27. (15) Pild. 1, 16. Is. 59, 7. (16) Ps. 119, 7. (17) Ps. 35, 2. (18) Ps. 106, 42; 142, 2. Iez. 16, 63. (19) Fapt. 13, 39. Rom. 7, 7. Gal. 2, 16. Ef. 2, 9. (21) Fac. 15, 6. Is. 28, 16. Avac. 2, 4. Rom. 1, 17. (22) Gal. 3, 28. (23)

25. Pe Care Dumnezeu L-a rinduit (jertfă de) ispășire, prin credința în singele Lui, ca să-și arate dreptatea Sa, pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute.

26. Întru îngăduința lui Dumnezeu — ca să-și arate dreptatea Sa, în vremea de acum, spre a fi El însuși drept, și îndreptînd pe cel ce trăiește din credința în Iisus.

27. Deci, unde este pricina de laudă? A fost înlăturată. Prin care Lege? Prin Legea faptelor? Nu, ci prin Legea credinței.

28. Căci socotim că prin credință se va îndrepta omul, fără faptele Legii.

29. Oare Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu este El și Dumnezeu al păgînilor? Da, și al păgînilor.

30. Fiindcă este un singur Dumnezeu, Care va îndrepta din credință pe cei tăiați împrejur și, prin credință, pe cei netăiați împrejur.

31. Desființăm deci noi Legea prin credință? Nicidecum! Dimpotrivă, întărim Legea.

CAP. 4

Îndreptarea prin credință e întărită cu pilda lui Avraam și cu mărturia lui David.

1. Deci, ce vom zice că a dobîndit după trup strămoșul nostru Avraam?

2. Căci dacă Avraam s-a îndreptat din fapte, are de ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu.

3. Căci, ce spune Scriptura? Și «Avraam a crezut lui Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate».

4. Celui care face fapte, nu i se socotește plata după har, ci după datorie;

5. Iar celui care nu face fapte, ci crede în Cel ce îndreptează pe cel păcătos, credința lui i se socotește ca dreptate.

6. Precum și David vorbește despre fericirea omului căruia Dumnezeu îi socotește dreptatea fără fapte:

Rom. 3, 10; 5, 12. (24) Is. 55, 1. Ioan 1, 17. Rom. 8, 32. (25) Lev. 1, 4; 4, 20. Fapt. 13, 38; 20, 28. Rom. 5, 9. 2 Cor. 5, 19. Ef. 1, 7. Col. 1, 14. (28) Tit 3, 5. (29) Fac. 17, 5. Rom. 9, 24; 10, 12. (30) Rom. 4, 11; 15, 8. (31) Mat. 5, 17. Gal. 3, 24. CAP. 4. — (2) Ef. 2, 8. (3) Fac. 15, 6. Ps. 129, 7. Iac. 2, 23. Gal. 3, 6. (4) Rom. 11, 6.

7. «Fericiti aceia, cărora li s-au iertat fărădelegile și ale căror păcate li s-au acoperit!»

8. Fericit bărbatul căruia Domnul nu-i va socoti păcatul.

9. Deci fericirea aceasta este ea numai pentru cei tăiați împrejur sau și pentru cei netăiați împrejur? Căci zicem: «I s-a socotit lui Avraam credința ca dreptate».

10. Dar cum i s-a socotit? Cînd era tăiat împrejur sau cînd era netăiat împrejur? Nu cînd era tăiat împrejur, ci cînd era netăiat împrejur.

11. Iar semnul tăierii împrejur l-a primit ca pecete a dreptății pentru credința lui din vremea netăierii împrejur, ca să fie el părinte al tuturor celor ce cred, netăiați împrejur, pentru a li se socoti și lor (credința) ca dreptate.

12. Și părinte al celor tăiați împrejur. Dar nu numai al celor care sînt tăiați împrejur, ci și care umblă pe urmele credinței pe care o avea părintele nostru Avraam, pe cînd era netăiat împrejur.

13. Pentru că Avraam și seminția lui nu prin lege au primit făgăduința că vor moșteni lumea, ci prin dreptatea cea din credință.

14. Căci dacă moștenitorii sînt cei ce au legea, atunci credința a ajuns zadarnică, iar făgăduința s-a desființat.

15. Căci legea pricinuieste minie; dar unde nu este lege, nu este nici călcare de lege.

16. De aceea (moștenirea făgăduită) este din credință, ca să fie din har și ca făgăduința să rămînă sigură pentru toți urmașii, nu numai pentru toți cei ce se țin de lege, ci și pentru cei ce se țin de credința lui Avraam, care este părinte al nostru al tuturor.

17. Precum este scris: «Te-am pus părinte al multor neamuri», în fața Celui în Care a crezut, a lui Dumnezeu, Care înviază morții și cheamă la ființă cele ce încă nu sînt;

(7) Ps. 31, 1; 84, 2. (11) Fac. 17, 11. Rom. 3, 30. (12) Ioan. 3, 39. (13) Fac. 15, 6; 17, 5. Iez. 35, 20. (15) Rom. 3, 20; 5, 13; 7, 8. 1 Cor. 15, 56. Gal. 3, 10. (16) Ioan 8, 39. (17) Fac. 17, 4—6. Is. 47, 13. Sir. 44, 19. Luc. 7, 14. Evr. 11, 12. (18) Fac. 15, 5. (19) Fac. 18, 11. Evr. 11, 12. (21) Ps. 113, 11. Luc. 1, 37. (22) Fac. 15, 6. 1 Mac. 2, 52. (23) Rom. 15, 4. (25) Is.

18. Împotriva oricărei nădejdi, Avraam a crezut cu nădejde că el va fi părinte al multor neamuri, după cum i s-a spus: «Așa va fi seminția ta»;

19. Și neslăbind în credință, nu s-a uitat la trupul său amărît — căci era aproape de o sută de ani — și nici la amărîrea pîntecelui Sarrei;

20. Și nu s-a îndoit, prin necredință, de făgăduința lui Dumnezeu, ci s-a întărit în credință, dînd slavă lui Dumnezeu.

21. Și fiind încredințat că ceea ce i-a făgăduit are putere să și facă.

22. De aceea, credința lui i s-a socotit ca dreptate.

23. Și nu s-a scris numai pentru el că i s-a socotit ca dreptate,

24. Ci se va socoti și pentru noi, cei care credem în Cel ce a înviat din morți pe Iisus, Domnul nostru.

25. Care S-a dat pentru păcatele noastre și a înviat pentru îndreptarea noastră.

CAP. 5

Roadele îndreptării din credință. Adam și Hristos.

1. Deci fiind îndreptați din credință, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos,

2. Prin Care am avut și apropiere, prin credință, la harul acesta, în care stăm, și ne lăudăm întru nădejdea slavei lui Dumnezeu.

3. Și nu numai atît, ci ne lăudăm și în suferințe, bine știind că suferința aduce răbdare,

4. Și răbdarea încercare, și încercarea nădejde

5. Iar nădejdea nu rușinează pentru că iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre, prin Duhul Sfînt, Cel dăruit nouă.

6. Căci Hristos, încă fiind noi neputincioși, la timpul hotărît a murit pentru cei necredincioși.

7. Căci cu greu va muri cineva pentru un drept; dar pentru cel bun poate se hotărăște ceva să moară.

33, 5. 1 Petr. 1, 21. Rom. 5, 6. 1 Cor. 15, 17. 22. CAP. 5. — (1) Is. 54, 13; 57, 19. Luc. 2, 14. Ef. 2, 16. Col. 1, 20. (2) Ioan 14, 6. Ef. 2, 18. Evr. 10, 19. (3) Iac. 1, 2—3. 2 Cor. 12, 9. — 10. Col. 1, 24. (5) Ps. 21, 5. Is. 32, 17. Rom. 8, 16. 2 Cor. 1, 22. Tit 3, 6. (6) 1 Petr. 3, 18. Rom. 4, 25. Evr. 9, 15, 28. (7) Ioan 15, 13. 1 Ioan 3, 16

8. Dar Dumnezeu își arată dragostea Lui față de noi prin aceea că, pentru noi, Hristos a murit când noi eram încă păcătoși.

9. Cu atât mai virtuos, deci, acum, fiind îndreptați prin sîngele Lui, ne vom izbăvi prin El de minie.

10. Căci dacă, pe cînd eram vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu atât mai mult, împăcați fiind, ne vom mîntui prin viața Lui.

11. Și nu numai atât, ci ne și lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin Care am primit acum împăcarea.

12. De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea, așa și moartea a trecut la toți oamenii, pentru că toți au păcătuit în el.

13. Căci, pînă la lege, păcatul era în lume, dar păcatul nu se socotește cînd nu este lege.

14. Ci a împărățit moartea de la Adam pînă la Moise și peste cei ce nu păcătuiseră, după asemănarea greșelii lui Adam, care este chip al Celui ce avea să vină.

15. Dar nu este cu greșeala cum este cu harul, căci dacă prin greșeala unuia cei mulți au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu și darul Lui au prisosit asupra celor mulți, prin harul unui singur om, Iisus Hristos.

16. Și ce aduce darul nu seamănă cu ce a adus acel unul care a păcătuit; căci judecata dintr-unul duce la osîndire, iar harul din multe greșeli duce la îndreptare.

17. Căci, dacă prin greșeala unuia moartea a împărățit printr-unul, cu mult mai mult cei ce primesc prisosința harului și a darului dreptății vor împărăți în viață prin Unul Iisus Hristos.

18. Așadar, precum prin greșeala unuia a venit osînda pentru toți oamenii, așa și prin îndreptarea adusă

de Unul a venit, pentru toți oamenii, îndreptarea care dă viață;

19. Căci precum prin neascultarea unui om s-au făcut păcătoși cei mulți, tot așa prin ascultarea unuia se vor face drepti cei mulți.

20. Iar Legea a intrat și ea ca să se înmulțească greșeala; iar unde s-a înmulțit păcatul, a prisosit harul;

21. Pentru că precum a împărățit păcatul prin moarte, așa și harul să împărățească prin dreptate, spre viața veșnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

CAP. 6

Lucrarea faptelor bune ce se cuvine să urmeze credinței.

1. Ce vom zice deci? Rămîne-vom, oare, în păcat, ca să se înmulțească harul?

2. Nicidecum! Noi care am murit păcatului, cum vom mai trăi în păcat?

3. Au nu știți că toți cîți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat?

4. Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții;

5. Căci dacă am fost altoiți pe El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui,

6. Cunoșcînd aceasta, că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului.

7. Căci Cel care a murit a fost curățit de păcat.

8. Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El,

9. Știînd că Hristos, înviat din morți, nu mai moare. Moartea nu mai are stăpînire asupra Lui.

10. Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăiește, trăiește lui Dumnezeu.

(8) Ioan 3, 16, 1 Ioan 4, 10, (9) Rom. 3, 25, 1 Tes. 1, 10, (10) Ps. 66, 4, 2 Cor. 5, 18, Col. 1, 22, (11) 2 Cor. 5, 18, (12) Fac. 2, 17, Rom. 2, 23; 6, 23, 1 Cor. 15, 21, (13) Rom. 4, 15, (14) 1 Cor. 15, 21, 45, 55, (15) Eccl. 7, 28-29, Ioan 1, 16, Ef. 1, 6, (17) 2 Tim. 2, 12, Apoc. 1, 6; 22, 5, (18) Is. 53, 11, Filip. 2, 8, (20) Rom. 6, 14; 7, 8, Gal. 3,

19, (21) Ioan 1, 17, CAP. 6. — (1) Sir. 5, 4, (2) 1 Petr. 2, 24, Rom. 7, 6, Gal. 6, 14, (3) Gal. 3, 27, (4) Fapt. 17, 31, 1 Petr. 1, 3; 3, 21, 2 Cor. 5, 17, Gal. 6, 15, Ef. 4, 23, Col. 2, 12, 2 Tim. 2, 11, (5) Rom. 8, 11, 1 Cor. 6, 14, (6) Gal. 5, 24; 6, 14, (7) 1 Petr. 4, 1, (8) Col. 3, 5-9, 2 Tim. 2, 11, (9) Ps. 117, 17, 1 Cor. 15, 54, Evr. 9, 28, (10) Luc. 20, 38,

CAP. 7

Osînda păcatului sub Lege. Lupta între carne și duh.

1. Oare nu știți, fraților — căci celor ce cunosc Legea vorbesc — că Legea are putere asupra omului, atîta timp cît el trăiește?

2. Căci femeia măritată e legată, prin lege, de bărbatul său atîta timp cît el trăiește; iar dacă i-a murit bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului.

3. Deci, trăindu-i bărbatul, se va numi adulteră dacă va fi cu alt bărbat; iar dacă i-a murit bărbatul este liberă față de lege, ca să nu fie adulteră, luînd un alt bărbat.

4. Așa că, frații mei, și voi ați murit Legii, prin trupul lui Hristos, spre a fi ai altuia, ai Celui ce a înviat din morți, ca să aducem roade lui Dumnezeu.

5. Căci pe cînd eram în trup, patimile păcatelor, care erau prin Lege, lucrau în mădularele noastre, ca să aducem roade morții;

6. Dar acum ne-am desfăcut de Lege, murind aceluia în care eram ținuți robi, ca noi să slujim întru înnoirea Duhului, iar nu după slova cea veche.

7. Ce vom zice deci? Au doară Legea este păcat? Nicidecum. Dar eu n-am cunoscut păcatul, decît prin Lege. Căci n-aș fi știut pofta, dacă Legea n-ar fi zis: Să nu poftesci!

8. Dar păcatul, luînd pricină prin poruncă, a lucrat în mine tot felul de pofte. Căci fără lege, păcatul era mort.

9. Iar eu cîndva trăiam fără lege, dar după ce a venit porunca, păcatul a prins viață;

10. Iar eu am murit! Și porunca, dată spre viață, mi s-a aflat a fi spre moarte.

11. Așa și voi, socotiți-vă că sin-teți morți păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

12. Deci să nu împărățească păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să vă supuneți poftelor lui;

13. Nici să nu puneți mădularele voastre ca arme ale nedreptății în slujba păcatului, ci, înfățișați-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii, sculați din morți, și mădularele voastre ca arme ale dreptății lui Dumnezeu.

14. Căci păcatul nu va avea stăpînire asupra voastră, fiindcă nu sunteți sub lege, ci sub har.

15. Oare, atunci să păcătuim fiindcă nu sîntem sub lege, ci sub har? Nicidecum!

16. Au nu știți că celui ce vă dați spre ascultare robii, sunteți robi ace-luia căruia vă supuneți: fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate?

17. Mulțumim însă lui Dumnezeu, că (deși) erați robi ai păcatului, v-ați supus din toată inima dreptarului în-vățăturii căreia ați fost încredințați, 18. Și izbăvind-vă de păcat, v-ați făcut robi ai dreptății.

19. Omeneste vorbesc, pentru slă-biciunea trupului vostru. — Căci pre-cum ați făcut mădularele voastre roabe necurăției și fărădelegii, spre fărădelege, tot așa faceți acum mă-dularele voastre roabe dreptății, spre sfințire.

20. Căci atunci, cînd erați robi ai păcatului, erați liberi față de drep-tate.

21. Deci ce roadă aveți atunci? Roade de care acum vă e rușine; pentru că sfîrșitul acelora este moar-tea.

22. Dar acum, izbăviți fiind de pă-cat și robi făcîndu-vă lui Dumnezeu, aveți roada voastră spre sfințire, iar sfîrșitul, viață veșnică.

23. Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, via-ța veșnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

(11) Gal. 2, 19, (12) Sir. 18, 30, Evr. 12, 1, (13) Rom. 12, 1, Gal. 2, 20, (14) Ioan 1, 17; 3, 32, Rom. 5, 20; 7, 4, Gal. 5, 18, (15) Rom. 3, 8, Gal. 2, 17, (16) Fac. 3, 7, Mat. 6, 24, Ioan 8, 34, 2 Petr. 2, 19, (18) Ioan 8, 32, Gal. 4, 32, (21) Iez. 16, 63, Sof. 3, 11, Iac. 1, 15, Rom. 1, 26-31; 7, 5, (22) 1 Cor. 7, 22, 1 Tes. 4, 3, (23) Fac.

2, 17, Iac. 1, 15, Rom. 2, 7; 5, 12, CAP. 7. — (2) Num. 5, 12, Mat. 5, 32, 1 Cor. 7, 39, (3) Marc. 10, 11, (4) Eccl. 7, 28-29, Rom. 6, 14; 8, 2, 2 Cor. 11, 2, Gal. 5, 22, Col. 2, 20, (5) Iac. 1, 15, Rom. 6, 21, (6) Rom. 6, 2, Gal. 2, 19, (7) Iez. 20, 13, 17, Deut. 5, 21, Rom. 3, 20, (8) Rom. 4, 15; 5, 20, (10) Lev. 18, 5, Iez. 20, 11, Sir. 17, 9.

11. Pentru că păcatul, luind în demn prin poruncă, m-a înșelat și m-a ucis prin ea.

12. Deci, Legea e sfântă și porunca e sfântă și dreaptă și bună.

13. Atunci, ce era bun s-a făcut pentru mine pricina morții? Nicidecum! Ci păcatul, ca să se arate păcat, mi-a adus moartea, prin ceea ce a fost bun, pentru ca păcatul, prin poruncă, să fie peste măsură de păcătos.

14. Căci știm că Legea e duhovnicească; dar eu sint trupesc, vindut sub păcat.

15. Pentru că ceea ce fac nu știu; căci nu săvîrșesc ceea ce voiesc, ci fac ceea ce urăsc.

16. Iar dacă fac ceea ce nu voiesc, recunosc că Legea este bună.

17. Dar acum nu eu fac acestea, ci păcatul care locuiește în mine.

18. Fiindcă știu că nu locuiește în mine, adică în trupul meu, ce este bun. Căci a voi se află în mine, dar a face binele nu aflu;

19. Căci nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvîrșesc.

20. Iar dacă fac ceea ce nu voiesc eu, nu eu fac aceasta, ci păcatul care locuiește în mine.

21. Găsesc deci în mine, care voiesc să fac bine, legea că răul este legat de mine.

22. Că, după omul cel lăuntric, mă bucur de legea lui Dumnezeu;

23. Dar văd în mădularele mele o altă lege, luptîndu-se împotriva legii minții mele și făcîndu-mă rob legii păcatului, care este în mădularele mele.

24. Om nenorocit ce sint! Cine mă va izbăvi de trupul morții acesteia?

25. Mulțumesc lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Domnul nostru! Deci, dar, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul, legii păcatului.

(11) 3 Reg. 13, 18. Evr. 3, 13. (12) Ps. 18, 7. 1 Tim. 1, 8. (14) Eccl. 7, 20. Is. 50, 1. (15) Gal. 5, 17. (18) Fac. 8, 21. (22) Ps. 1, 2. 1 Petr. 3, 4. Ef. 3, 16. (23) Marc. 14, 38. Iac. 4, 1. Gal. 5, 17. (24) Înțel. 9, 15. CAP. 8. — (1) Ps. 33, 22. Rom. 5, 1. (2) Ioan 6, 63; 8, 32, 36. Rom. 7, 4. 1 Cor. 15, 45. 2 Cor. 3, 7. (3) 2 Cor.

CAP. 8

Credincioșii sint slobozi față de osîndă. Ei sint iii ai lui Dumnezeu și împreună-moștenitori cu Hristos. Sfîntul Duh Mîjlocitorul.

1. Drept aceea nici o osîndă nu este acum asupra celor ce sint în Hristos Iisus.

2. Căci legea duhului vieții în Hristos Iisus m-a liberat de legea păcatului și a morții.

3. Pentru că ceea ce era cu neputință Legii — fiind slabă prin trup — a săvîrșit Dumnezeu, trimițînd pe Fiul Său întru asemănarea trupului păcatului și pentru păcat a osîndit păcatul în trup.

4. Pentru ca îndreptarea din Lege să se împlinească în noi, care nu umblăm după trup, ci după duh.

5. Căci cei ce sint după trup cugetă cele ale trupului, iar cei ce sint după Duh, cele ale Duhului.

6. Căci dorința cărnii este moarte, dar dorința Duhului este viață și pace;

7. Fiindcă dorința cărnii este vrăjmășie împotriva lui Dumnezeu, căci nu se supune legii lui Dumnezeu, că nici nu poate.

8. Iar cei ce sint în carne nu pot să placă lui Dumnezeu.

9. Dar voi nu sinteți în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui.

10. Iar dacă Hristos este în voi, trupul este mort pentru păcat; iar Duhul, viață pentru dreptate.

11. Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morți va face vii și trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său care locuiește în voi.

12. Drept aceea, fraților, nu sintem datori trupului, ca să viețuim după trup.

13. Căci dacă viețuiți după trup, veți muri, iar dacă uciideți, cu Duhul, faptele trupului, veți fi vii.

5, 21. Gal. 3, 13. Evr. 2, 14; 7, 18. (5) Ioan 3, 6. 1 Cor. 2, 14. (6) Ps. 118, 118. Rom. 6, 21. (7) Sir. 17, 25-26. Mat. 16, 23. Iac. 4, 4. (8) Evr. 11, 6. (9) 1 Cor. 3, 16. (11) Rom. 6, 4-5. 1 Cor. 15, 13. Ef. 2, 5. (12) Rom. 6, 7. (13) Sir. 18, 30. Mat. 5, 29. Gal. 5, 19.

14. Căci ciți sint mînați de Duhul lui Dumnezeu sint fii ai lui Dumnezeu.

15. Pentru că n-ați primit iarăși un duh al robiei, spre temere, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva! Părinte!

16. Duhul însuși mărturisește împreună cu duhul nostru că sintem fii ai lui Dumnezeu.

17. Și dacă sintem fii, sintem și moștenitori — moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună-moștenitori cu Hristos, dacă pătimim împreună cu El, ca împreună cu El să ne și premărim.

18. Căci socotesc că pătimirile vremii de acum nu sint vrednice de mărirea care ni se va descoperi.

19. Pentru că făptura așteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnezeu.

20. Căci făptura a fost supusă deșertăciunii — nu de voia ei, ci din cauza aceluia care a supus-o — cu nădejde,

21. Pentru că și făptura însăși se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să fie părtaşă la libertatea mării fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată făptura împreună suspină și împreună are dureri pînă acum.

23. Și nu numai atît, ci și noi, care avem pîrga Duhului, și noi înșine suspinăm în noi, așteptînd înfierea, răscumpărarea trupului nostru.

24. Căci prin nădejde ne-am mîntuit; dar nădejdea care se vede nu mai e nădejde. Cum ar nădăjdui cineva ceea ce vede?

25. Iar dacă nădăjduim ceea ce nu vedem, așteptăm prin răbdare.

26. De asemenea și Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre, căci noi nu știm să ne rugăm cum trebuie, ci însuși Duhul Se roagă pentru noi cu suspine negrăite.

27. Iar Cel ce cercetează inimile știe care este dorința Duhului, căci

(14) Gal. 5, 18. (15) Ioan 3, 2. Zah. 14, 11. Ioan 1, 13. 1 Ioan 4, 18. 1 Cor. 2, 12. Gal. 3, 26; 4, 5, 24. 2 Tim. 1, 7. Evr. 2, 15. (16) Ef. 4, 30. (17) Ps. 33, 19. 1 Petr. 5, 1. 2 Cor. 4, 11. Gal. 3, 18; 4, 7. Filip. 3, 10. Evr. 3, 14. Apoc. 1, 9. (18) 1 Petr. 4, 13. 2 Cor. 4, 17. (19) 2 Petr. 3, 13. (23) Luc. 20, 36; 21, 28. 1 Ioan 3, 2. 2 Cor. 5, 2-4. Ef. 4, 30. (24) Înțel. 3, 4. Evr. 11, 1. (27) 1 Reg. 16, 7. 3 Reg. 8, 39. Ioan 14, 17. (28) Is. 26, 12. Sir. 39, 30. Ef. 1, 4. (29)

după Dumnezeu El Se roagă pentru sfinți.

28. Și știm că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, al celor care sint chemați după voia Lui;

29. Căci pe cei pe care i-a cunoscut mai înainte, mai înainte i-a și hotărît să fie asemenea chipului Fiului Său, ca El să fie întîi născut între mulți frați.

30. Iar pe care i-a hotărît mai înainte, pe aceștia i-a și chemat; și pe care i-a chemat, pe aceștia i-a și îndreptat; iar pe care i-a îndreptat, pe aceștia i-a și mărit.

31. Ce vom zice deci la acestea? Dacă Dumnezeu e pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. El, Care pe însuși Fiul Său nu L-a cruțat, ci L-a dat morții, pentru noi toți, cum nu ne va da, oare, toate împreună cu El?

33. Cine va ridica piră împotriva aleșilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Cel ce îndreptează;

34. Cine este Cel ce osîndește? Hristos, Cel ce a murit, și mai ales Cel ce a înviat, Care și este de-a dreapta lui Dumnezeu, Care mijlocește pentru noi!

35. Cine ne va despărți pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strîmtorarea, sau prigoana, sau foamea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?

36. Precum este scris: «Pentru Tine sintem omorîți toată ziua, socotiți am fost ca niște oi de junghiere».

37. Dar în toate acestea sintem mai mult decît biruitori, prin Acela Care ne-a iubit.

38. Căci sint încredințat că nici moartea, nici viața, nici ingerii, nici stăpînirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile,

Ioan 20, 17. 1 Cor. 15, 49. 2 Cor. 3, 18. Ef. 1, 4. Col. 1, 13. (30) 2 Petr. 1, 3. Rom. 5, 9; 9, 24. (31) Ps. 22, 4; 45, 7, 11; 55, 11. Zah. 2, 8. (32) Ps. 117, 6. Ioan 3, 16. Rom. 3, 24. (33) Is. 50, 8. Apoc. 12, 10. (34) Iov 34, 29. Is. 50, 9. Ioan 16, 26. 1 Ioan 2, 1. Col. 3, 1. 3. (35) Rapt. 20, 24. 1 Ioan 2, 28. 2 Cor. 12, 10. (36) Ps. 43, 24. Zah. 11, 4-5. 1 Cor. 4, 9; 15, 31. (37) 1 Ioan 5, 5. 1 Cor. 15, 57. Apoc. 12, 11. (38) Ef. 6, 12.

39. Nici înălțimea, nici adâncul și nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

CAP. 9

*Israel cel căzut s-a lepădat.
Chemarea neamurilor.
Israel cel adevărat.*

1. Spun adevărul în Hristos, nu mint, martor fiindu-mi conștiința mea în Duhul Sfânt,

2. Că mare îmi este întristarea și necurmată durerea inimii.

3. Căci așa fi dorit să fiu eu însumi anatema de la Hristos pentru frații mei, cei de un neam cu mine, după trup, 4. Care sînt israeliți, ale cărora sînt înfierea și slava și legămintele și Legea și închinarea și făgăduințele,

5. Ai cărora sînt pămîntii și din care după trup este Hristos, Cel ce este peste toate Dumnezeu, binecuvîntat în veci. Amin!

6. Dar nu așa că ar fi căzut cuvîntul lui Dumnezeu: căci nu toți cei din Israel sînt și israeliți;

7. Nici pentru că sînt urmașii lui Avraam, sînt toți fiii, ci «întru Isaac, a zis, se vor chema ție urmași»,

8. Adică: Nu copiii trupului sînt copii ai lui Dumnezeu, ci fiii făgăduinței se socotesc urmași.

9. Căci al făgăduinței este cuvîntul acesta: «(La anul) pe vremea aceasta voi veni și Sara va avea un fiu»,

10. Dar nu numai ea, ci și Rebeca, avînd copii gemeni dintr-unul, Isaac, părintele nostru;

11. Și nefiind ei încă născuți și nefăcînd ei ceva bun sau rău, ca să rămînă voia lui Dumnezeu cea după alegere, nu din fapte, ci de la Cel care cheamă,

12. I s-a zis ei că «cel mai mare va sluji celui mai mic»,

13. Precum este scris: «Pe Iacov l-am iubit, iar pe Isav l-am urît».

(39) Cînt. 8, 7. CAP. 9. — (1) 2 Cor. 11, 10, 31. (2) 1 Reg. 15, 34. (3) Ieș. 32, 32. (4) Fac. 17, 7. Ieș. 4, 22; 20, 1; 24, 7, 8, 1 Reg. 4, 21. Is. 45, 25. Ier. 51, 51. (5) Num. 24, 19. Ps. 44, 18. Mih. 5, 2. Mat. 1, 1. Luc. 3, 23. Ioan 3, 31. Rom. 5, 2. (6) Num. 23, 19. Is. 57, 4. Rom. 2, 28; 3, 3. (7) Fac. 21, 12. Evr. 11, 18. (8) Rom. 2, 28. Gal. 4, 23, 28. (9) Fac. 17, 21; 18, 10. (10) Fac. 25, 21. (12) Fac. 25,

14. Ce vom zice dar? Nu cumva la Dumnezeu este nedreptate? Nicidecum!

15. Căci grăiește către Moise: «Voi milui pe cine vreau să-l miluiesc și Mă voi îndura de cine vreau să Mă îndur».

16. Deci, dar, nu este nici de la cel care voințește, nici de la cel ce aleargă, ci de la Dumnezeu care miluiește.

17. Căci Scriptura zice lui Faraon: «Pentru aceasta chiar te-am ridicat, ca să arăt în tine puterea Mea și ca numele Meu să se vestească în tot pămîntul».

18. Deci, dar, Dumnezeu pe cine voințește îl miluiește, iar pe cine voințește îl împietrește.

19. Îmi vei zice deci: De ce mai dojenește? Căci voinței Lui cine i-a stat împotrivă?

20. Dar, omule, tu cine ești care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Oare făptura va zice Celui ce a făcut-o: De ce m-ai făcut așa?

21. Sau nu are olarul putere peste lutul lui, ca din aceeași frămîntătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?

22. Și ce este dacă Dumnezeu, voinind să-și arate minia și să facă cunoscută puterea Sa, a sufeit cumultă răbdare vasele miniei Sale, gătite spre pieire,

23. Și ca să facă cunoscută bogăția slavei Sale către vasele milei, pe care mai dinainte le-a gătît spre slavă?

24. Adică pe noi, pe care ne-a și chemat, nu numai dintre iudei, ci și dintre păgîni,

25. Precum zice El și la Osea: «Chema-voi poporul Meu pe cel ce nu este poporul Meu, și iubită pe cea care nu era iubită;

26. Și va fi în locul unde li s-a zis lor: Nu voi sînteți poporul Meu — acolo se vor chema fiii ai Dumnezeului Celui viu».

(15) Mal. 1, 2. Luc. 14, 26. (14) Deut. 32, 4. (15) Ieș. 33, 19. (17) Ieș. 9, 16; 11, 10; 14, 4. (18) Ieș. 4, 21. (19) Is. 46, 10. Ier. 31, 18; 49, 19. Înțel. 11, 21. (20) Is. 29, 16; 45, 9. Înțel. 12, 12. (21) Ier. 18, 4—5. Înțel. 15, 7. Sir. 33, 14—15. 2 Tim. 2, 20. (22) Rom. 2, 4. (23) Rom. 8, 28. Col. 1, 27. (24) Is. 65, 1. Rom. 3, 29; 8, 30. (25) Os. 2, 25. 1 Petr. 2, 10. (26) Os. 2, 1—2.

27. Iar Isaia strigă pentru Israel: «Dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, rămășița se va mîntui».

28. Pentru că împlinind și scurtînd, Domnul va îndeplini, pe pămînt, cuvîntul Său.

29. Și precum a proorocit Isaia: «Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi lăsat nouă urmași, am fi ajuns ca Sodoma și ne-am fi asemănat cu Gomora».

30. Ce vom zice, deci? Că neamurile care nu căutau dreptatea au dobîndit dreptatea, însă dreptatea din credință;

31. Iar Israel, urmărind legea dreptății, n-a ajuns la legea dreptății.

32. Pentru ce? Pentru că nu o căutau din credință, ci ca din faptele Legii. S-au poticnit de piatra poticnirii,

33. Precum este scris: «Iată pun în Sion piatră de poticnire și piatră de sminteală; și tot cel ce crede în El nu se va rușina».

CAP. 10

Iudeii caută îndreptare din faptele Legii, iar nu din sfîrșitul Legii, care este Hristos.

1. Fraților, bunăvoința inimii mele și rugăciunea mea către Dumnezeu, pentru Israel, este spre mîntuire.

2. Căci le mărturisesc că au rivnă pentru Dumnezeu, dar sînt fără cunoștință.

3. Deoarece, necunoscînd dreptatea lui Dumnezeu și căutînd să statornicească dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu ei nu s-au supus.

4. Căci sfîrșitul Legii este Hristos, spre dreptate tot celui ce crede.

5. Căci Moise scrie despre dreptatea care vine din lege, că: «Omul care o va îndeplini va trăi prin ea».

6. Iar dreptatea din credință grăiește așa: «Să nu zici în inima ta: Cine se va sui la cer?», ca adică să coboare pe Hristos!

(27) Is. 10, 22—23. (29) Fac. 19, 24. Is. 1, 9. Iez. 16, 46. (30) Rom. 10, 20. (31) Mat. 5, 20. Rom. 11, 7. (32) Luc. 7, 23. 1 Cor. 1, 23. (33) Ps. 117, 22. Is. 29, 16. Mat. 11, 6; 21, 44. Marc. 12, 10. Luc. 2, 34; 20, 17. Fapt. 4, 11. 1 Petr. 2, 6. CAP. 10. — (2) Fapt. 21, 20. (3) Filip. 3, 9. (4) Ieș. 12, 14. Gal. 3, 24. (5) Lev. 18, 5. Neem. 8, 29. Iez. 20, 11. Luc. 10, 29. Gal. 3,

7. Sau: «Cine se va coborî întru adînc?», ca să ridice pe Hristos din morți!

8. Dar ce zice Scriptura? «Aproape este de tine cuvîntul, în gura ta și în inima ta», — adică cuvîntul credinței pe care-l propovăduim.

9. Că de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul și vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morți, te vei mîntui.

10. Căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturisește spre mîntuire.

11. Căci zice Scriptura: «Tot cel ce crede în El nu se va rușina».

12. Căci nu este deosebire între iudeu și elin, pentru că Același este Domnul tuturor, Care îmbogățește pe toți cei ce-L cheamă pe El.

13. Căci: «Oricine va chema numele Domnului se va mîntui».

14. Dar cum vor chema numele Aceluia în Care încă n-au crezut? Și cum vor crede în Acela de Care n-au auzit? Și cum vor auzi, fără propovăduitor?

15. Și cum vor propovădui, de nu vor fi trimiși? Precum este scris: «Cît de frumoase sînt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc cele bune!».

16. Dar nu toți s-au supus Evangheliei, căci Isaia zice: «Doamne, cine a crezut celor auzite de la noi?»

17. Prin urmare, credința este din auzire, iar auzirea prin cuvîntul lui Hristos.

18. Dar întreb: Oare n-au auzit? Dimpotrivă: «În tot pămîntul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii cuvintele lor».

19. Dar zic: Nu cumva Israel n-a înțeles? Moise spune cel dintîi: «Voi întăriți rivna voastră prin cel ce nu este poporul (Meu) și voi ațîța minia voastră cu un popor nepriceput».

20. Isaia îndrăznește și zice: «Am fost aflat de cei ce nu Mă căutau și M-am făcut arătat celor ce nu întrebau de Mine».

(12) Deut. 30, 12. Înțel. 6, 14. (8) Deut. 30, 14. (9) Mat. 10, 32. Marc. 16, 16. (11) Is. 28, 16. (12) Fapt. 10, 34. Rom. 3, 29. Gal. 3, 28. (13) Ioil 3, 5. Fapt. 2, 21. (15) Is. 52, 7. Naum 2, 1. (16) Is. 53, 1. Ioan 12, 38. (18) Ps. 18, 4. Mat. 24, 14; 28, 19. Fapt. 1, 8. 1 Tim. 3, 16. (19) Deut. 32, 21. Ier. 15, 14. Rom. 11, 11. (20) Is. 65, 1.

21. Dar către Israel zice: «Toată ziua întins-am mâinile Mele către un popor neascultător și împotriva grăitor».

CAP. 11

Alegerea lui Israel rămâne neschimbată, dar trecătoarea lui necredință a adus miluirea păgînilor. Căile Domnului sînt de-a pururi minunate și nepătrunse.

1. Întreb deci: Oare lepădat-a Dumnezeu pe poporul Său? Nicidecum! Căci și eu sînt israelit, din urmașii lui Avraam, din seminția lui **Veniamin**.

2. Nu a lepădat Dumnezeu pe poporul Său, pe care mai înainte l-a cunoscut. Nu știți, oare, ce zice Scriptura despre Ilie? Cum se roagă el împotriva lui Israel, zicînd:

3. «Doamne, pe proorocii Tăi i-au omorît, jertfelnicele Tale le-au surpat și eu am rămas singur și ei caută să-mi ia sufletul!».

4. Dar ce-i spune dumnezeiescul răspuns? «Mi-am pus deoparte șapte mii de bărbați, care nu și-au plecat genunchiul înaintea lui Baal».

5. Deci tot așa și în vremea de acum este o rămășiță aleasă prin har.

6. Iar dacă este prin har, nu mai este din fapte; altfel harul nu mai este har. Iar dacă este din fapte, nu mai este har, altfel fapta nu mai este faptă.

7. Ce este deci? Nu tot Israelul a dobîndit ceea ce căuta; ci cei aleși au dobîndit, iar ceilalți s-au împietrit.

8. Precum este scris: «Dumnezeu le-a dat duh de amorițe, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu audă pînă în ziua de azi».

9. Iar David zice: «Facă-se masa lor cursă și laț și sminteală și răsplătire lor!»

10. Întunece-se ochii lor ca să nu vadă și spinarea lor încovoie-o pentru totdeauna!»

11. Deci, întreb: S-a poticnit, oare, ca să cadă? Nicidecum! Și printră-

derea lor, neamurilor le-a venit minuirea, ca Israel să-și întărească rîvna față de ele.

12. Dar dacă greșeala lor a fost bogăție lumii și micșorarea lor bogăție neamurilor, cu cît mai mult întreg numărul lor!

13. Căci v-o spun vouă, neamurilor: Întru cît sînt eu, deci, apostol al neamurilor, slăvesc slujirea mea,

14. Doar voi izbuti să ațîț rîvna celor din neamul meu și să mîntuiesc pe unii dintre ei.

15. Căci dacă înlăturarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor la loc, dacă nu o înviere din morți?

16. Iar dacă este pîrga (de făină) sfîntă, și frămîntătura este sfîntă; și dacă rădăcina este sfîntă, și ramurile sînt.

17. Iar dacă unele din ramuri au fost tăiate, și tu, care erai măslîn sălbatic, ai fost altoit printre cele rămase, și părtaş te-ai făcut rădăcinii și grăsimii măslinului.

18. Nu te mîndri față de ramuri; iar dacă te mîndrești, nu tu porți rădăcina, ci rădăcina pe tine.

19. Dar vei zice: Au fost tăiate ramurile, ca să fiu altoit eu.

20. Bine! Din cauza necredinței au fost tăiate, iar tu stai prin credință. Nu te îngîmfa, ci teme-te;

21. Căci dacă Dumnezeu n-a cruțat ramurile firești, nici pe tine nu te va cruța.

22. Vezi deci bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: Asprimea Lui către cei ce au căzut în bunătatea Lui către tine, dacă vei stăruî în această bunătate; altfel și tu vei fi tăiat.

23. Dar și acela, de nu vor stăruî în necredință, vor fi altoiți; căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăși.

24. Căci dacă tu ai fost tăiat din măslînul cel din fire sălbatic și împotriva firii ai fost altoit în măslîn bun, cu atît mai virtos aceștia, care sînt după fire, vor fi altoiți în însuși măslînul lor.

25. Pentru că nu voiesc, fraților, ca voi să nu știți taina aceasta, ca să nu vă socotiți pe voi înșivă înțelepți; că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, pînă ce va intra tot numărul neamurilor.

26. Și astfel întregul Israel se va mîntui, precum este scris: «Din Sion va veni Izbăvitorul și va îndepărta nelegiuirile de la Iacov»;

27. Și acesta este legămîntul Meu cu ei, cînd voi ridica păcatele lor».

28. Cît privește Evanghelia, ei sînt vrăjmași din pricina voastră, dar cu privire la alegere ei sînt iubiți, din cauza părinților.

29. Căci darurile și chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi.

30. După cum voi, cîndva, n-ați ascultat de Dumnezeu, dar acum ați fost miluiți prin neascultarea acestora,

31. Tot așa și aceștia n-au ascultat acum, ca, prin mila către voi, să fie miluiți și ei acum.

32. Căci Dumnezeu i-a închis pe toți în neascultare, pentru ca pe toți să-i miluiască.

33. O, adîncul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! Cît sînt de necercetate judecățile Lui și cît de nepătrunse căile Lui!

34. Căci cine a cunoscut gîndul Domnului sau cine a fost sfîtnicul Lui?

35. Sau cine mai înainte l-a dat Lui și va lua înapoi de la El?

36. Pentru că de la El și prin El și întru El sînt toate. A Lui să fie mărirea în veci. Amin!

CAP. 12

Indemnuri la stîntenie. Întrebuințarea folositoare a deosebitelor daruri.

1. Vă îndemn, deci, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să înfățișați trupurile voastre ca pe o jertfă

vie, sfîntă, bine plăcută lui Dumnezeu, ca închinarea voastră cea duhovnicească,

2. Și să nu vă potriviți cu acest veac, ci să vă schimbați prin înnoirea minții, ca să deosebiți care este voia lui Dumnezeu, ce este bun și plăcut și desăvîrșit.

3. Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decît trebuie să cugete, ci să cugete fiecare spre a fi înțelept, precum Dumnezeu i-a împărțit măsura credinței.

4. Ci precum într-un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceeași lucrare,

5. Așa și noi, cei mulți, un trup sîntem în Hristos și fiecare sîntem mădulare unii altora;

6. Dar avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat. Dacă avem proorocie, să proorocim după măsura credinței;

7. Dacă avem slujbă, să stăruim în slujbă; dacă unul învață, să se sîrguiască în învățatură;

8. Dacă îndeamnă, să fie la îndemnare; dacă împarte altora, să împartă cu firească nevinovăție; dacă stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluiește, să miluiască cu voie bună!

9. Dragostea să fie nefățarnică. Uriți răul, alipiți-vă de bine.

10. În iubire frățească, unii pe alții iubiți-vă; în cinste, unii altora dați-vă înțîmțate.

11. La sirguință, nu pregetați; cu duhul fiți fierbinți; Domnului slujiți.

12. Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruți.

13. Faceți-vă părtași la trebuințele sfinților, iubirea de străini urmînd.

(21) Is. 65, 2. CAP. 11. — (1) 1 Reg. 12, 22. 2 Cor. 11, 22. Filip. 3, 5. (3) 3 Reg. 19, 10. (4) 3 Reg. 19, 18. (6) Deut. 9, 4. Rom. 4, 4-5. Gal. 5, 3. (7) Is. 63, 17. (8) Deut. 32, 4. Is. 6, 9; 29, 10. Jer. 5, 21. Mat. 13, 14. Marc. 4, 12. Luc. 8,

10. Ioan 12, 40. Fapt. 28, 26. (9-10) Ps. 68, 26-27. (11) Fapt. 13, 47. Rom. 10, 19. (14) 1 Cor. 9, 22. (15) 2 Cor. 5, 19. (17) Pild. 3, 4. Ier. 11, 16. Ef. 2, 12. (18) Is. 66, 2. Rom. 12, 16. (20) Pild. 28, 14. Eccl. 7, 16. (22) Ioan 15, 2. (24) Înțel. 12, 21.

(25) Luc. 21, 24. (26) Is. 27, 9; 59, 20-21. (27) Ier. 31, 33; 32, 40. Evr. 8, 10. (29) Num. 23, 10. (30) Tit. 3, 5. (32) Înțel. 12, 16. Rom. 3, 9. Gal. 3, 22. (33) Iov 9, 10; 11, 7; 36, 23. Ps. 35, 6; 91, 5. Pild. 25, 2. Eccl. 7, 24. Iez. 47, 5. Înțel. 2, 22; 17, 1. Sir. 16, 22; 24, 30. 1 Cor. 2, 11. (34) Is. 40, 13. Ier. 23, 18. Iudit. 3, 15. Înțel. 9, 13. Sir. 1, 6; 42, 28. 1 Cor. 2, 16. (35) Iov 35, 7. Is. 40, 14. (36) Pild. 16, 4. CAP. 12. — (1) Ps. 48, 14. Iez. 20, 41. Rom.

6, 13. 1 Cor. 3, 17. (2) Ef. 1, 18; 5, 10, 17. (3) Pild. 25, 28. Sir. 3, 20. Ef. 4, 7. (4) 1 Cor. 12, 12. (6) Mat. 25, 15. 1 Petr. 4, 10. 1 Cor. 3, 5; 12, 4, 28. (8) Mat. 6, 2. (9) Ps. 35, 4; 96, 10; 138, 22. Am. 5, 14. (10) Ioan 13, 14. 1 Petr. 2, 17. Ef. 4, 2. Filip. 2, 3. (11) Eccl. 11, 6. Sir. 4, 22; 18, 22. Fapt. 18, 25. (13) Luc. 18, 1-2. Rom. 15, 13. (18) Iov 31, 32. 1 Petr. 4, 9. 1 Cor. 16, 1. Evr. 13, 2.

14. Binecuvîntați pe cei ce vă prigonesc, binecuvîntați-i și nu-i blestemați.

15. Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plîngeți cu cei ce plîng.

16. Cugetați același lucru unii pentru alții; nu cugetați la cele înalte, ci lăsați-vă duși spre cele smerite. Nu vă socotiți voi înșivă înțelepți.

17. Nu răsplătiți nimănui răul cu rău. Purnați grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor.

18. Dacă se poate, pe cit stă în puterea voastră, trăiți în bună pace cu toți oamenii.

19. Nu vă răzbunați singuri, iubitorilor, ci lăsați loc miniei (lui Dumnezeu), căci scris este: «A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti, zice Domnul».

20. Deci, dacă vrăjmașul tău este flămînd, dă-i de mîncare; dacă îi este sete, dă-i să bea, căci, făcînd aceasta, vei grămădi cărbuni de foc pe capul lui.

21. Nu te lăsa biruit de rău, ci biruiește răul cu binele.

CAP. 13

Să ne supunem stăpînirilor.

1. Tot sufletul să se supună înaltelor stăpîniri, căci nu este stăpînire decît de la Dumnezeu; iar cele ce sînt, de Dumnezeu sînt rînduite.

2. Pentru aceea, cel ce se împotrivesc stăpînirii se împotrivesc rînduiei lui Dumnezeu. Iar cei ce se împotrivesc își vor lua osîndă.

3. Căci dregătorii nu sînt frică pentru fapta bună, ci pentru cearea. Voiești, deci, să nu-ți fie frică de stăpînire? Fă binele și vei avea laudă de la ea.

4. Căci ea este slujitoare a lui Dumnezeu spre binele tău. Iar dacă faci rău, teme-te; căci nu în zadar

poartă sabia; pentru că ea este slujitoare a lui Dumnezeu și răzbunătoare a miniei Lui, asupra celui ce săvîrșește răul.

5. De aceea este nevoie să vă supuneți, nu numai pentru minie, ci și pentru conștiință.

6. Că pentru aceasta plătiți și dări. Căci (dregătorii) sînt slujitorii lui Dumnezeu, stăruind în această slujire neîncetat.

7. Dați deci tuturor cele ce sinteți dator: celui cu darea, darea; celui cu vama, vama; celui cu teama, teamă; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimănui cu nimic nu fiți dator, decît cu iubirea unuia față de altul; că cel care iubeste pe aproapele a împlinit legea.

9. Pentru că (poruncile): Să nu săvîrșești adulter; să nu ucizi; să nu furi; să nu mărturisești strîmb; să nu poftesti... și orice altă poruncă ar mai fi se cuprind în acest cuvînt: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

10. Iubirea nu face rău aproape-lui; iubirea este deci împlinirea legii.

11. Și aceasta, fiindcă știți în ce timp ne găsim, căci este chiar ceasul să vă treziți din somn; căci acum mintuirea este mai aproape de noi, decît atunci cînd am crezut.

12. Noaptea e pe sfîrșite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întinericului și să ne îmbrăcăm cu armele luminii.

13. Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospețe și în beții, nu în desfrînări și în fapte de rușine, nu în ceartă și în pizmă;

14. Ci îmbrăcați-vă în Domnul Iisus Hristos și grija de trup să nu o faceți spre poftă.

(14) Mat. 5, 44. Luc. 6, 28. 1 Petr. 3, 9. (15) Iov 30, 25. Sir. 7, 36. 1 Cor. 12, 26. (16) Ps. 130, 2. Pild. 3, 7; 26, 12. Is. 5, 21. Ier. 45, 5. Sir. 6, 2. Ioan 17, 11. 1 Petr. 3, 9. Rom. 11, 18. Filip. 3, 16. (17) Lev. 19, 18. Pild. 17, 13; 20, 22. Luc. 6, 29. 2 Cor. 8, 21. 1 Tes. 5, 15. (18) Sir. 6, 6. Evr. 12, 14. (19) Deut. 32, 35. Ps. 93, 1. Pild. 17, 13. Ier. 50, 15. 56-57. Sir. 27, 26; 28, 1, 7. Mat. 5, 39. Luc. 6, 28. 1 Cor. 6, 7. Evr. 10, 20. (20) 1 Reg. 24, 7, 20, 4 Reg. 6, 22. Pild. 25, 21-22. CAP. 13. — (1) Pild. 8, 15. Dan. 2, 21. Intel. 6, 3. Sir. 17, 14. 1 Petr. 2, 13. Tit 3, 1. (2) 2 Reg. 15, 10. Pild. 24, 21. (3)

Pild. 14, 35. Eccl. 8, 3-5. 1 Petr. 2, 14; 3, 13. (4) Deut. 17, 13. Pild. 19, 12. Intel. 6, 4. (5) 1 Reg. 24, 7. (7) Mat. 22, 21. Marc. 12, 17. Luc. 20, 25. (8) Mat. 7, 12. Luc. 6, 31. Col. 3, 13-14. 1 Tim. 1, 5. (9) Ies. 20, 14-17. Lev. 19, 18. Deut. 5, 13, 21. Mat. 5, 43; 22, 39. Marc. 10, 19; 13, 31. Luc. 10, 27. Iac. 2, 8. Gal. 5, 14. (11) Ps. 38, 5-6. 1 Cor. 15, 34. Ef. 5, 14. (12) Fapt. 17, 30. 1 Ioan 2, 8. 2 Cor. 4, 6. Ef. 5, 11; 6, 11. 1 Tes. 5, 5. (13) Pild. 23, 20. Sir. 18, 30. Luc. 21, 34. 1 Tes. 4, 12. (14) Sir. 14, 4-5. 1 Petr. 2, 11. Gal. 5, 16.

CAP. 14

Cum să ne purtăm cu cei slabi și să nu dăm prilej de smînteală nimănui.

1. Primiți-l pe cel slab în credință fără să-i judecați gîndurile.

2. Unul crede să mînce de toate; cel slab însă mîncă legume.

3. Cel ce mîncă să nu disprețuiască pe cel ce nu mîncă; iar cel ce nu mîncă să nu osîndească pe cel ce mîncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit.

4. Cine ești tu, ca să judeci pe sluga altuia? Pentru stăpînul său stă sau cade. Dar va sta, căci Domnul are putere ca să-l facă să stea.

5. Unul deosebeste o zi de alta, iar altul judecă toate zilele la fel. Fiecare să fie deplin încredințat în mințea lui.

6. Cel ce ține ziua, o ține pentru Domnul; și cel ce nu ține ziua, nu o ține pentru Domnul. Și cel ce mîncă pentru Domnul mîncă, căci mulțumește lui Dumnezeu; și cel ce nu mîncă pentru Domnul nu mîncă, și mulțumește lui Dumnezeu.

7. Căci nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine și nimeni nu moare pentru sine.

8. Că dacă trăim, pentru Domnul trăim, și dacă murim, pentru Domnul murim. Deci și dacă trăim, și dacă murim, ai Domnului sîntem.

9. Căci pentru aceasta a murit și a înviat Hristos, ca să stăpînească și peste morți și peste vii.

10. Dar tu, de ce judeci pe fratele tău? Sau și tu, de ce disprețuiești pe fratele tău? Căci toți ne vom înfățișa înaintea judecării lui Dumnezeu.

11. Căci scris este: «Viu sînt Eu! — zice Domnul — Tot genunchiul să Mi se plece și toată limba să dea slavă lui Dumnezeu».

12. Deci, dar, fiecare din noi va da seama despre sine lui Dumnezeu.

13. Deci să nu ne mai judecăm unii pe alții, ci mai degrabă judecați

CAP. 14. — (1) Rom. 15, 1. 1 Cor. 8, 12. (2) 1 Cor. 10, 25. (3) Is. 65, 5. (4) Iac. 4, 12. (5) Deut. 8, 10. 1 Cor. 10, 31. 1 Tim. 4, 4. (7) 1 Petr. 4, 2. 2 Cor. 5, 15. 1 Tes. 5, 10. (9) Mat. 23, 18. Fapt. 10, 42; 17, 31. 2 Cor. 5, 15. 1 Tes. 5, 10. (10) Mat. 7, 1-2; 25, 32. 2. Cor. 5, 10. (11) Is. 45, 23. Mat. 26, 64. Filip. 2, 10. (12) Iov 19, 4. Mat. 12, 36. Gal. 6, 5. (13)

aceasta: Să nu dați fratelui prilej de poticnire sau de smînteală.

14. Știu și sînt încredințat în Domnul Iisus că nimic nu este întinat prin sine, decît numai pentru cel care gîndește că e ceva întinat; pentru acela întinat este.

15. Dar dacă, pentru mîncare, fratele tău se mîhnește, nu mai umblă potrivit iubirii. Nu pierde, cu mîncarea ta, pe acela pentru care a murit Hristos.

16. Nu lăsați ca bunul vostru să fie defăimat.

17. Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mîncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfînt.

18. Iar cel ce slujește lui Hristos, în aceasta este plăcut lui Dumnezeu și cinstit de oameni.

19. Drept aceea să urmărim cele ale păcii și cele ale zidirii unuia de către altul.

20. Nu strica, pentru mîncare, lucrul lui Dumnezeu. Toate sînt curate, dar rău este pentru omul care mîncă spre poticnire.

21. Bine este să nu mînci carne, nici să bei vin, nici să faci ceva de care fratele tău se poticnește, se smîntește sau slăbește (în credință).

22. Credința pe care o ai, s-o ai pentru tine însuși, înaintea lui Dumnezeu. Fericit este cel ce nu se judecă pe sine în ceea ce aprobă!

23. Iar cel ce se îndoiește, dacă va mîncă, se osîndește, fiindcă n-a fost din credință. Și tot ce nu este din credință este păcat.

CAP. 15

Indemnuri la răbdare cu cei slabi și la unirea frățească. Izbînda și răspîndirea Evangheliei prin predica apostolului.

1. Datori sîntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși și să nu căutăm plăcerea noastră.

Mat. 18, 6-7. 1 Cor. 8, 9. (14) Lev. 11, 3. Mat. 15, 11. Fapt. 10, 15. Tit 1, 15. (15) 1 Cor. 8, 11. (17) Rom. 15, 13. 1 Cor. 8, 8. Gal. 5, 22. (18) Sir. 7, 35. (19) Marc. 9, 50. (20) Mat. 15, 11. (21) 1 Cor. 8, 13. (22) 1 Ioan 3, 21. (23) Tit 1, 15. CAP. 15. — (1) Rom. 14, 1. 1 Cor. 9, 22. Col. 3, 13.

2. Ci fiecare dintre noi să caute să placă aproapelui său, la ce este bine, spre zidire.

3. Că și Hristos n-a căutat plăcere Sa, ci, precum este scris: «Ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine, au căzut asupra Mea».

4. Căci toate câte s-au scris mai înainte, s-au scris spre învățătura noastră, ca prin răbdarea și mângierea, care vin din Scripturi, să avem nădejde.

5. Iar Dumnezeu răbdării și al mângierii să vă dea vouă a gândi la fel unii pentru alții, după Iisus Hristos,

6. Pentru ca toți laolaltă și cu o singură gură să slăviți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

7. De aceea, primiți-vă unii pe alții, precum și Hristos v-a primit pe voi, spre slava lui Dumnezeu.

8. Căci spun: Că Hristos S-a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduințele date părinților,

9. Iar neamurile să slăvească pe Dumnezeu pentru mila Lui, precum este scris: «Pentru aceasta Te voi lăuda între neamuri și voi cânta numele Tău».

10. Și iarăși zice Scriptura: «Veseleți-vă, neamuri, cu poporul Lui».

11. Și iarăși: «Lăudați pe Domnul toate neamurile; lăudați-L pe El toate popoarele».

12. Și iarăși Isaia zice: «Și Se va arăta rădăcina lui Iesei, Cel care Se ridică să domnească peste neamuri; întru Acela neamurile vor nădăjdui».

13. Iar Dumnezeu nădejdi să vă ample pe voi de toată bucuria și pacea în credință, ca să prisoască nădejdea voastră, prin puterea Duhului Sfânt.

14. Și, frații mei, sint incredințat eu însumi despre voi, că și voi sin-teți plini de bunătate, plini de toată cunoștința, putînd să vă povățuiți unii pe alții.

15. Și v-am scris, fraților, mai cu îndrăzneală, în parte, ca să vă amintesc despre harul ce mi-a fost dat de Dumnezeu.

16. Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind Evanghelia lui Dumnezeu, pentru ca prinosul neamurilor, fiind sfințit în Duhul Sfânt, să fie bine primit.

17. Așadar, în Hristos Iisus am laudă, în cele către Dumnezeu.

18. Căci nu voi cuteza să spun ceva din cele ce n-a săvîrșit Hristos prin mine, spre ascultarea neamurilor, prin cuvînt și prin faptă,

19. Prin puterea semnelor și am-nunilor, prin puterea Duhului Sfânt, așa incît de la Ierusalim și din ținuturile de pîmprejur pînă în Iliria, am împlinit propovăduirea Evangheliei lui Hristos,

20. Rîvnind astfel să binevestesc acolo unde Hristos nu fusese numit, ca să nu zidesc pe temelie străină.

21. Ci precum este scris: «Căroră nu li s-a vestit despre El, acela îl vor vedea; și cei ce n-au auzit îl vor înțelege».

22. De aceea am și fost împiedicat, de multe ori, ca să vin la voi.

23. Dar acum, nemaîvind loc în aceste ținuturi și avînd dorința de mulți ani să vin la voi,

24. Cînd mă voi duce în Spania, voi veni la voi. Căci nădăjduiesc să vă văd în trecere și, de către voi, să fiu însoțit pînă acolo, după ce mă voi bucura înții, în parte, de voi.

25. Acum însă mă duc la Ierusalim, ca să slujesc sfinților.

(2) Ps. 121, 9—10. 1 Cor. 10, 24, 33. (3) Ps. 68, 12. (4) Ioan 20, 31. Rom. 4, 25—24. 1 Cor. 10, 11. (5) 1 Petr. 3, 8. 1 Cor. 1, 10. Filip. 2, 2; 3, 16. (7) Ioan 17, 24. (8) Fapt. 3, 25. Rom. 3, 30. (9) 2 Reg. 22, 50. Ps. 17, 46, 52. Is. 9, 2. Fapt. 9, 15. (10) Deut. 52, 43. (11) Ps. 116, 1. (12) Is. 11, 1, 10. Mih.

4, 2. Apoc. 5, 5; 22, 16. (13) Rom. 12, 12; 14, 17. (16) Is. 66, 20. Iez. 20, 41. Sof. 3, 10. Fapt. 9, 15. Rom. 12, 2. (20) 1 Cor. 3, 10. 2 Cor. 10, 15. (19) Fapt. 9, 15. (21) Is. 52, 15. (22) Rom. 1, 13. (23) 1 Tes. 3, 10. (25) Fapt. 11, 29—30; 24, 17.

26. Căci Macedonia și Ahaia au binevoit să facă o strîngere de ajutoare pentru săracii dintre sfinții de la Ierusalim.

27. Căci ei au binevoit și sint datorî față de ei. Căci dacă neamurile s-au împărțășit de cele duhovnicești ale lor, datorî sint și ei să le slujească în cele trupesti.

28. Săvîrșind deci aceasta și incredințîndu-le roada aceasta, voi trece pe la voi, în Spania.

29. Și știu că, venînd la voi, voi veni cu deplîmătatea binecuvîntării lui Hristos.

30. Dar vă îndemn, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos și pentru iubirea Duhului Sfînt, ca împreună cu mine să luptați în rugăciuni către Dumnezeu pentru mine,

31. Ca să scap de necredincioșii din Iudeea și ca ajutorul meu la Ierusalim să fie bine primit de către sfinți,

32. Ca să vin la voi cu bucurie prin voia lui Dumnezeu și să-mi găsesc liniștea împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeul păcii să fie cu voi cu toți. Amin!

CAP. 16

Apostolul le dă în grijă pe diaconița Febe, închinăciuni celor din Roma. Primejdia dezbinării.

1. Și vă incredințez pe Febe, sora noastră, care este diaconiță a Bisericii din Chenhrea,

2. Ca s-o primiți în Domnul, cu vrednicia cuvenită sfinților și să-i fiți de ajutor la orice ar avea nevoie de ajutorul vostru. Căci și ea a ajutat pe mulți și pe mine însumi.

3. Îmbrățișați pe Priscila și Acvila, împreună-lucrători cu mine în Hristos Iisus,

4. Care și-au pus grumazul lor pentru viața mea și căroră nu numai eu le mulțumesc, ci și toate Bisericile dintre neamuri,

(26) 1 Cor. 16, 1. 2 Cor. 8, 4. Gal. 2, 10. (27) 1 Cor. 9, 11. (29) Rom. 1, 11. (30) 2 Cor. 1, 11. Evr. 13, 18. (31) Fapt. 20, 23. (32) Rom. 1, 10; 16, 20. 1 Cor. 14, 33. Filip. 4, 9. CAP. 16. — (3) Fapt. 18, 2. (4) Mat.

5. Și Biserica din casa lor. Îmbrățișați pe Epenet, iubitul meu, care este pîrga Asiei, în Hristos.

6. Îmbrățișați pe Maria care s-a ostenit mult pentru voi.

7. Îmbrățișați pe Andronic și pe Iunias, cei de un neam cu mine și împreună închiși cu mine, care sint vestiți între apostoli și care înaintea mea au fost în Hristos.

8. Îmbrățișați pe Ampliat, iubitul meu în Domnul.

9. Îmbrățișați pe Urban, împreună-lucrător cu mine în Hristos, și pe Stahis, iubitul meu.

10. Îmbrățișați pe Apelles, cel încercat în Hristos. Îmbrățișați pe cei ce sint din casa lui Aristobul.

11. Îmbrățișați pe Irodion, cel de un neam cu mine. Îmbrățișați pe cei din casa lui Narcis, care sint în Domnul.

12. Îmbrățișați pe Trifena și pe Trifosa, care s-au ostenit în Domnul. Îmbrățișați pe iubita Persida, care mult s-a ostenit în Domnul.

13. Îmbrățișați pe Ruf, cel ales întru Domnul, și pe mama lui, care este și a mea.

14. Îmbrățișați pe Asincrit, pe Flegon, pe Hermes, pe Patrova, pe Hermas și pe frații care sint împreună cu ei.

15. Îmbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nereu și pe sora lui, pe Olimpan și pe toți sfinții care sint împreună cu ei.

16. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfîntă. Vă îmbrățișează pe voi toate Bisericile lui Hristos.

17. Și vă îndemn, fraților, să vă păziți de cei ce fac dezbinări și sminteli împotriva învățăturii pe care ați primit-o. Depărtați-vă de ei.

18. Căci unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos, ci pîn-tecelui lor, și prin vorbele lor frumoase și măgulitoare, înșală inimile celor fără de răutate.

18, 20. (16) 1 Petr. 5, 14. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12. (17) Mat. 18, 17. Fapt. 15, 24. 1 Cor. 5, 11. Gal. 5, 7—9. Filip. 3, 2. Col. 2, 8. Tit. 1, 10. (18) Pild. 14, 15. Iez. 13, 18, 2. Petr. 2, 13. Filip. 3, 18—19.

19. Căci ascultarea voastră este cunoscută de toți. Mă bucur deci de voi și voiesc să fiți înțelepți spre bine și nevinovați la rău.

20. Iar Dumnezeuul păcii va zdrobi repede sub picioarele voastre pe satana. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi!

21. Vă îmbrățișează Timotei, cel împreună-lucrător cu mine, și Luciu și Iason și Sosipatru, cei de un neam cu mine.

22. Vă îmbrățișez în Domnul eu, Tertius, care am scris epistola.

23. Vă îmbrățișează Gaius, gazda mea și a toată Biserica. Vă îmbrăți-

(19) Ier. 4, 22. Mat. 10, 16. (20) Iosua 10, 25. Mal. 3, 21. Rom. 15, 32. 1 Cor. 14, 20. Apoc. 12, 10. (21) Fapt. 16, 1.

șează Erast, vistiernicul cetății, și frațele Cvarus.

24. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți. Amin!

25. Iar celui ce poate să vă întâlnească după Evanghelia mea și după propovăduirea lui Iisus Hristos, potrivit cu descoperirea tainei celei ascunse din timpuri veșnice,

26. Iar acum arătată prin Scripturile proorocilor, după porunca veșnicului Dumnezeu și cunoscută la toate neamurile spre ascultarea credinței,

27. Unuia înțeleptului Dumnezeu, prin Iisus Hristos, fie slava în vecii vecilor. Amin!

Filip. 2, 19. (25) 1 Cor. 2, 7. Ef. 1, 9. Col. 1, 26. (26) Is. 42, 16. 2 Tim. 1, 10. (27) 2 Tim. 4, 18.

ÎNȚÎLA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Mulțumire lui Dumnezeu pentru credința corintenilor. Răul dezbinărilor. Cuvîntul Crucii: nebulie pentru cei ce pier, puterea lui Dumnezeu pentru cei ce se mîntuiesc.

1. Pavel, chemat apostol al lui Hristos, prin voia lui Dumnezeu, și frațele Sostene,

2. Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, celor sfințiți în Iisus Hristos, celor numiți sfinți, împreună cu toți cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, și al lor și al nostru:

3. Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Mulțumesc totdeauna Dumnezeului meu pentru voi, pentru harul lui Dumnezeu, dat vouă în Hristos Iisus.

5. Căci întru El v-ați îmbogățit deplin întru toate, în tot cuvîntul și în toată cunoștința;

6. Astfel mărturia lui Hristos s-a întărit în voi,

7. Încît voi nu sînteți lipsiți de nici un dar, așteptînd arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

8. Care vă va și întări pînă la sfîrșit, ca să fiți nevinovați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.

CAP. 1. — (1) Fapt. 18, 17. Rom. 1, 1. (2) Ioan 17, 19. Fapt. 15, 9. Col. 1, 22. 1 Tes. 4, 7. 2 Tim. 2, 19. (3) 1 Petr. 1, 2. 2 Cor. 1, 2. (4) 2 Tes. 1, 3. (5) Col. 1, 9. (6) 1 Cor. 2, 2. (7) 1 Cor. 12, 11. Filip. 3, 20. Tit 2, 13. (8) 2 Petr. 3, 14, 1 Tes.

9. Credincios este Dumnezeu, prin Care ați fost chemați la împărțirea cu Fiul Său Iisus Hristos, Domnul nostru.

10. Vă îndemn, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să vorbiți la fel și să nu fie dezbinări între voi; ci să fiți cu totul uniți în același cuget și în aceeași înțelegere.

11. Căci, frații mei, despre voi, prin cei din casa lui Hloe mi-a venit știre că la voi sînt certuri;

12. Și spun aceasta, că fiecare dintre voi zice: Eu sînt al lui Pavel, iar eu sînt al lui Apollo, iar eu sînt al lui Chefa, iar eu sînt al lui Hristos!

13. Oare s-a împărțit Hristos? Nu cumva s-a răstignit Pavel pentru voi? Sau fost-ați botezați în numele lui Pavel?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu că pe nici unul din voi n-am botezat, decît pe Crispus și pe Gaius,

15. Ca să nu zică cineva că ați fost botezați în numele meu.

16. Am botezat și casa lui Ștefana; afară de aceștia nu știu să mai fi botezat pe altcineva.

17. Căci Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înțelepciunea cuvîntului, ca să nu rămînă zadarnică crucea lui Hristos.

3, 13. (9) Deut. 7, 9; 32, 4. 1 Ioan 1, 3. 1 Tes. 5, 14. (10) Rom. 15, 5. Filip. 2, 2; 3, 16. (12) Fapt. 18, 24. 1 Cor. 3, 4. (13) Ef. 4, 5. (14) Fapt. 18, 8. (16) 1 Cor. 16, 15. (17) 2 Petr. 1, 16. 1 Cor. 2, 1, 13.

18. Căci cuvîntul Crucii, pentru cei ce pier, este nebulie; iar pentru noi, cei ce ne mintuim, este puterea lui Dumnezeu.

19. Căci scris este: «Pierde-voi înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați voi nimici-o».

20. Unde este înțeleptul? Unde e cărturarul? Unde e cercetătorul acestui veac? Au n-a dovedit Dumnezeu nebulia înțelepciunea lumii acesteia?

21. Căci de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu lumea n-a cunoscut prin înțelepciune pe Dumnezeu, a binevoit Dumnezeu să mintuiască pe cei ce cred prin nebulia propovăduirii.

22. Fiindcă și iudeii cer semne, iar elinii caută înțelepciune.

23. Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru iudei, smîntea; pentru neamuri, nebulie.

24. Dar pentru cei chemați, și iudei și elini: pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Pentru că fapta lui Dumnezeu, socotită de către oameni nebulie, este mai înțeleaptă decît înțelepciunea lor și ceea ce se pare ca slăbiciune a lui Dumnezeu, mai puternică decît tăria oamenilor.

26. Căci, priviți chemarea voastră, fraților, că nu mulți sînt înțelepți după trup, nu mulți sînt puternici, nu mulți sînt de bun neam;

27. Ci Dumnezeu și-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să rușineze pe cei înțelepți; Dumnezeu și-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să le rușineze pe cele tari;

28. Dumnezeu și-a ales pe cele de neam de jos ale lumii, pe cele ne-băgate în seamă, pe cele ce nu sînt, ca să nimicească pe cele ce sînt,

29. Ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu.

30. Din El, dar, sînteți voi în Hristos Iisus, Care pentru noi S-a făcut înțelepciune de la Dumnezeu și dreptate și sfințire și răscumpărare.

31. Pentru ca, după cum este scris: «Cel ce se laudă în Domnul să se laude».

CAP. 2

Propovăduirea Evangheliei nu stă în măiestria cuvintelor, nici în înțelepciunea lumească, ci în înțelepciunea cea după Dumnezeu.

1. Și eu, fraților, cînd am venit la voi și v-am vestit taina lui Dumnezeu, n-am venit ca iscusit cuvîntător sau ca înțelept.

2. Căci am judecat să nu știu între voi altceva, decît pe Iisus Hristos, și pe Acesta răstignit.

3. Și eu întru slăbiciune și cu frică și cu cutremur mare am fost la voi.

4. Iar cuvîntul meu și propovăduirea mea nu stăteau în cuvinte de înduplecare ale înțelepciunii omenești, ci în adevărarea Duhului și a puterii.

5. Pentru că credința voastră să nu fie în înțelepciunea oamenilor, ci în puterea lui Dumnezeu.

6. Și înțelepciunea o propovăduim la cei desăvîrșiți, dar nu înțelepciunea acestui veac, nici a stăpînitorilor acestui veac, care sînt pieritori.

7. Ci propovăduim înțelepciunea de taină a lui Dumnezeu, ascunsă, pe care Dumnezeu a rînduit-o mai înainte de veci, spre slava noastră.

8. Pe care nici unul dintre stăpînitorii acestui veac n-a cunoscut-o, căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei;

9. Ci precum este scris: «Cele ce ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El».

10. 5. (29) Rom. 3, 27. Ef. 2, 9. (30) Ier. 23, 5. Ioan 17, 19. 1 Petr. 1, 18. Col. 2, 3. (31) Ier. 9, 24. 2 Cor. 10, 17. CAP. 2. — (1) 1 Cor. 1, 17. 2 Cor. 11, 6. (2) 1 Cor. 1, 6. 23; 15, 3. Filip. 3, 8. (3) Fapt. 18, 1. (4) Sir. 33, 11. 2 Petr. 1, 16. (5) 2 Cor. 6, 7. (6) Iac. 3, 15. (7) Ps. 50, 7. Bar. 3, 31. Rom. 16, 25. Ef. 3, 9. (8) Intel. 2, 22. Mat. 11, 25. Fapt. 3, 17; 13, 27. 2 Cor. 3, 14. (9) Is. 64, 3.

10. Iar nouă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul Său, fiindcă Duhul toate le cercetează, chiar și adîncurile lui Dumnezeu.

11. Căci cine dintre oameni știe ale omului, decît duhul omului, care este în el? Așa și cele ale lui Dumnezeu, nimeni nu le-a cunoscut, decît Duhul lui Dumnezeu.

12. Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu;

13. Pe care le și grăim, dar nu în cuvinte învățate din înțelepciunea omenească, ci în cuvinte învățate de la Duhul Sfînt, lămurind lucruri duhovnicești oamenilor duhovnicești.

14. Omul firesc nu primește cele ale Duhului lui Dumnezeu, căci pentru el sînt nebulie și nu poate să le înțeleagă, fiindcă ele se judecă duhovnicește.

15. Dar omul duhovnicesc toate le judecă, pe el însă nu-l judecă nimeni;

16. Căci «Cine a cunoscut gîndul Domnului, ca să-L învețe pe El?» Noi însă avem gîndul lui Hristos.

CAP. 3

Răul dezbinărilor. Temelia Bisericii este Hristos. Creștinii sînt Biserica lui Dumnezeu.

1. Și eu, fraților, n-am putut să vă vorbesc ca unor oameni duhovnicești, ci ca unor oameni trupești, ca unor prunci în Hristos.

2. Cu lapte v-am hrănit, nu cu bucate, căci încă nu puteați minca și încă nici acum nu puteți.

3. Fiindcă sînteți tot trupești. Cită vreme este între voi pizmă și ceartă și dezbinări, nu sînteți, oare, trupești și nu după firea omenească umblați?

4. Căci, cînd zice unul: Eu sînt al lui Pavel, iar altul: Eu sînt al lui

(10) Iov 11, 7. Intel. 7, 23. Mat. 13, 11. Marc. 4, 11. Ioan 14, 26. 1 Tes. 4, 8. (11) Ioan 3, 8. Rom. 11, 33. (12) Rom. 8, 15. (13) Sir. 39, 7-8. 2 Petr. 1, 16. 1 Cor. 1, 17. (14) 2 Reg. 9, 16. Sir. 17, 25-26. Ioan 14, 17. Fapt. 26, 14. Iuda 1, 19. Rom. 8, 5. (15) Pild. 23, 5. (16) 19. 40, 13. Intel. 9, 13. Rom. 11, 34. CAP. 3. — (1) Is. 11, 8. Ioan 16, 12. Ef. 4, 14. Evr. 5, 12. (2) 1 Petr. 2, 2. (3) Iac. 3, 16. (4) 1 Cor. 1,

Apollo, au nu sînteți oameni trupești?

5. Dar ce este Apollo? Și ce este Pavel? Slujitori prin care ați crezut voi și după cum i-a dat Domnul fiecăruia.

6. Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească.

7. Astfel nici cel ce sădește nu e ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu care face să crească.

8. Cel care sădește și cel care udă sînt una și fiecare își va lua plata după osteneala sa.

9. Căci noi împreună-lucrători cu Dumnezeu sîntem; voi sînteți ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu.

10. După harul lui Dumnezeu, cel dat mie, eu, ca un înțelept meșter, am pus temelia; iar altul zidește. Dar fiecare să ia seama cum zidește;

11. Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decît cea pusă, care este Iisus Hristos.

12. Iar de zidește cineva pe această temelie: aur, argint, sau pietre scumpe, lemne, fin, trestie,

13. Lucrul fiecăruia se va face cunoscut; îl va vădi ziua (Domnului). Pentru că în foc se descoperă, și focul însuși va lămuri ce fel este lucrul fiecăruia.

14. Dacă lucrul cuiva, pe care l-a zidit, va rămîne, va lua plată.

15. Dacă lucrul cuiva se va arde, el va fi păgubit; el însă se va mintui, dar așa ca prin foc.

16. Nu știți, oare, că voi sînteți templu al lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?

17. De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el, pentru că sînt este templul lui Dumnezeu, care sînteți voi.

18. Nimeni să nu se amăgească. Dacă i se pare cuiva, între voi, că este înțelept în veacul acesta, să se facă nebulă, ca să fie înțelept.

12. (5) Rom. 12, 6. 2 Cor. 4, 5. (6) Ps. 127, 1-2. Marc. 16, 20. Fapt. 19, 1. (8) Gal. 6, 5. (9) Is. 5, 1; 61, 3. (10) Ps. 68, 39. Rom. 15, 20. (11) Is. 28, 16. Mat. 16, 18. Marc. 12, 10-11. Ef. 2, 22. (13) Is. 48, 10. 1 Petr. 1, 7. (15) Zah. 13, 9. (16) Ioan 2, 19; 14, 23. Rom. 8, 9. 1 Cor. 6, 19. 2 Cor. 6, 16. Gal. 4, 6. Evr. 3, 6. (17) Rom. 12, 1. (18) Eccl. 10, 1. Is. 5, 21.

(18) Fapt. 17, 18. Rom. 1, 16. 2 Cor. 2, 17; 4, 3. (19) Is. 29, 14. Avd. 1, 8. Mat. 11, 25. (20) Is. 33, 18; 44, 25. Bar. 3, 23. (21) Ier. 9, 23. Mat. 11, 25. Luc. 10, 21. (22) Bar. 3, 23. Mat. 12, 38; 16, 1. Ioan, 4, 48; 6, 30. (23) Is. 8, 14. Fapt. 4, 2; 17, 18; 26, 24. Rom. 9, 32. 1 Cor. 2, 2. Gal. 5, 11. (24) Pild. 8, 1. Sir. 24, 1. Rom. 1, 16. Col. 2, 3. (26) Sof. 3, 12. Ioan 7, 48. Iac. 2, 5. (27) 1 Reg. 17, 42. Pild. 9, 4. Bar. 3, 27. Mat. 11, 25. Luc. 14, 21. 2 Cor.

19. Căci înțelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu, pentru că scris este: «El prinde pe cei înțelepți în viclenia lor».

20. Și iarăși: «Domnul cunoaște gândurile înțelepților, că sînt deșarte».

21. Așa că nimeni să nu se laude cu oameni. Căci toate sînt ale voastre:

22. Fie Pavel, fie Apollo, fie Chefa, fie lumea, fie viața, fie moartea, fie cele de față, fie cele viitoare, toate sînt ale voastre.

23. Iar voi sînteți ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu.

CAP. 4

Slujitorii lui Hristos. Apostolul Pavel și corintenii aduși de el la credință. Timotei trimisul lui Pavel.

1. Așa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos și ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar, la iconomi, mai ales, se cere ca fiecare să fie aflat credincios.

3. Dar mie prea puțin îmi este că sînt judecat de voi sau de vreo omenescă judecată de toată ziua; fiindcă nici eu nu mă judec pe mine însumi.

4. Căci nu mă știu vinovat cu nimic, dar nu întru aceasta m-am îndreptat. Cel care mă judecă pe mine este Domnul.

5. De aceea, nu judecați ceva înainte de vreme, pînă ce nu va veni Domnul, Care va lumina cele ascunse ale întinericului și va vădi sfaturile inimilor. Și atunci fiecare va avea de la Dumnezeu lauda.

6. Și acestea, fraților, le-am zis ca despre mine și despre Apollo, darele sînt pentru voi, ca să învățați din pilda noastră, să nu treceți peste ce e scris, ca să nu vă făliți unul cu altul împotriva celui alt.

7. Căci cine te deosebește pe tine? Și ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te fălești, ca și cum nu l-ai fi primit?

8. Iată, sînteți sătui; iată, v-ați îmbogățit; fără de noi ați domnit, și, măcar nu ați domnit, ca și noi să domnim împreună cu voi.

9. Căci mi se pare că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe niște osîndiți la moarte, fiindcă ne-am făcut priveliște lumii și ingerilor și oamenilor.

10. Noi sîntem nebuni pentru Hristos; voi însă înțelepți întru Hristos. Noi sîntem slabi; voi însă sînteți tari. Voi sînteți întru slavă, iar noi sîntem întru necinste!

11. Pînă în ceasul de acum flămînzim și însetăm; sîntem goi și sîntem palmuiți și pribegim,

12. Și ne ostenim, lucrînd cu mîinile noastre. Ocăriți fiind, binecuvîntăm. Prigoniți fiind, răbdăm.

13. Huliți fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoii lumii, ca măturătura tuturor, pînă astăzi.

14. Nu ca să vă rușinez vă scriu acestea, ci ca să vă dojenesc, ca pe niște copii ai mei iubiți.

15. Căci de ați avea zeci de mii de învățători în Hristos, totuși nu aveți mulți părinți. Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos.

16. Deci, vă rog, să-mi fiți mie următori, precum și eu lui Hristos.

17. Pentru aceasta am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu iubit și credincios în Domnul. El vă va aduce aminte căile mele cele în Hristos Iisus, cum învăț eu pretutindeni în toată Biserica.

18. Și unii, crezînd că n-am să mai vin la voi, s-au semețit.

19. Dar eu voi veni la voi degrabă — dacă Domnul va voi — și voi cunoaște nu cuvîntul celor ce s-au semețit, ci puterea lor.

Fapt. 20, 34. Rom. 8, 36. 2 Cor. 4, 11. 2 Tim. 2, 9. (11) 2 Cor. 11, 27. (12) Ps. 108, 28. Mat. 5, 44. Luc. 23, 34. Fapt. 7, 60. 1 Tes. 2, 9. 2 Tes. 3, 8. (13) Eccl. 3, 21. Plîng. 3, 45. (15) 3 Ioan 1, 4. 1 Cor. 9, 1. Gal. 4, 19. Filim. 1, 10. (16) 1 Cor. 11, 1. 2 Tes. 3, 9. (19) Fapt. 18, 21. Iac. 4, 15. 1 Cor. 16, 7. 2 Cor. 1, 15.

20. Căci împărăția lui Dumnezeu nu stă în cuvînt, ci în putere.

21. Ce voiți? Să vin la voi cu toiașul sau să vin cu dragoste și cu duhul blîndeții?

CAP. 5

Mustrări împotriva celor desfrînați. Izgonirea păcătoșilor din Biserică.

1. Îndeobște se aude că la voi e desfrîinare, și o astfel de desfrîinare cum nici între neamuri nu se pomeneste, ca unul să trăiască cu femeia tatălui său.

2. Iar voi v-ați semețit, în loc mai degrabă să vă fi întristat, ca să fie scos din mijlocul vostru cel ce a săvîrșit această faptă.

3. Ci eu, deși departe cu trupul, însă de față cu duhul, am și judecat, ca și cum aș fi de față, pe cel ce a făcut una ca aceasta:

4. În numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunîndu-vă voi și duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos,

5. Să dați pe unul ca acesta satanei, spre pieirea trupului, ca duhul să se mîntuiască în ziua Domnului Iisus.

6. Semeția voastră nu e bună. Oare nu știți că puțin aluat dospește toată frămîntătura?

7. Curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frămîntătură nouă, precum și sînteți fără aluat; căci Paștile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi.

8. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al vicleșugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului.

9. V-am scris în epistolă să nu vă amestecați cu desfrînații;

10. Dar nu am spus, desigur, despre desfrînații acestei lumi, sau despre lacomii, sau despre răpitori, sau despre închinătorii la idoli, căci altfel ar trebui să ieșiți afară din lume.

11. Dar eu v-am scris acum să nu vă amestecați cu vreunul, care, nămîndu-se frate, va fi desfrînat, sau lacom, sau închinător la idoli, sau

ocăritor, sau bețiv, sau răpitor. Cu unul ca acesta nici să nu ședeți la masă.

12. Căci ce am eu ca să judec și pe cei din afară? Însă pe cei dinăuntru, oare, nu-i judecați voi?

13. Iar pe cei din afară îi va judeca Dumnezeu. Scoateți afară dintre voi pe cel rău.

CAP. 6

Ferțiți-vă de desfrîinare și de nedreptate.

1. Îndrăznește, oare, cineva dintre voi, avînd vreo piră împotriva altuia, să se judece înaintea celor nedrepti și nu înaintea celor sfinți?

2. Au nu știți că sfinții vor judeca lumea? Și dacă lumea este judecată de voi, oare sînteți voi nevrednici să judecați lucruri atît de mici?

3. Nu știți, oare, că noi vom judeca pe ingeri? Cu cît mai mult cele lumești?

4. Deci dacă aveți judecați lumești, puneți pe cei nebăgați în seamă din Biserică, ca să vă judece.

5. O spun spre rușinea voastră. Nu este, oare, între voi nici un om înțelept, care să poată judeca între frate și frate?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta înaintea necredincioșilor?

7. Negreșit, și aceasta este o scădere pentru voi, că aveți judecați unii cu alții. Pentru ce nu suferiți mai bine strîmbătatea? Pentru ce nu răbdați mai bine paguba?

8. Ci voi înșivă faceți strîmbătate și aduceți pagubă, și aceasta, fraților!

9. Nu știți, oare, că nedreptii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu vă amăgiți! Nici desfrînații, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici malahienii, nici sodomiiții,

10. Nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nici batjocoritorii, nici răpitorii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

(19) Iov 5, 12-13. Is. 55, 8. 2 Cor. 10, 5. (20) Ps. 93, 11. CAP. 4. — (1) Mat. 2, 8. 2 Cor. 6, 4. Col. 1, 25. (2) Dan. 6, 5. Mat. 24, 45. Luc. 12, 42. (3) Ier. 17, 16. (4) Ies. 34, 7. Iov 9, 2, 21, 35; 27, 6. Fapt. 23, 1. (5) Dan. 2, 22. Sir. 1, 30. Mat. 7, 1; 25, 21. Luc. 6, 37. Rom. 2, 1, 16. 2 Cor. 10, 18. (6) Pild. 3, 7. Rom. 12, 3. (7) Ioan 3, 27. (9) Ps. 43, 24. Iez. 28, 17.

(20) 1 Cor. 2, 4. (21) Iez. 20, 37. 2 Cor. 13, 10. CAP. 5. — (1) Lev. 18, 8. (3) Col. 2, 5. (5) Ps. 108, 5. 1 Tim. 1, 20. (6) 1 Cor. 15, 33. Gal. 5, 8. 2 Tim. 2, 17. (7) Ies. 12, 3. Is. 53, 7. (8) Ies. 12, 20; 13, 7. (11) Lev. 13, 46. Mat. 18, 17. Rom. 16, 17. 2 Tes. 3, 14. (12) Marc. 4, 11. (13) Deut.

13, 5; 17, 7; 19, 19; 20, 21; 21, 21, 24; 24, 7. CAP. 6. — (2) Inel. 3, 8. Mat. 19, 28. Luc. 22, 30. Apoc. 20, 4. (3) Apoc. 2, 26. (7) Fac. 13, 8. Mat. 5, 40. Luc. 6, 29. Rom. 12, 19. 1 Tes. 5, 15. (9) Lev. 18, 22; 20, 12-13. Gal. 5, 21. Ef. 5, 5. Col. 3, 5-6.

11. Și așa erați unii dintre voi. Dar v-ați spălat, dar v-ați sfințit, dar v-ați îndreptat în numele Domnului Iisus Hristos și în Duhul Dumnezeu-lui nostru.

12. Toate imi sînt îngăduite, dar nu toate imi sînt de folos. Toate imi sînt îngăduite, dar nu mă voi lăsa biruit de ceva.

13. Bucatele sînt pentru pîntece și pîntecele pentru bucate și Dumnezeu va nimici și pe unul și pe celelalte. Trupul însă nu e pentru desfrînare, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup.

14. Iar Dumnezeu, Care a înviat pe Domnul, ne va învia și pe noi prin puterea Sa.

15. Au nu știți că trupurile voastre sînt măduarele lui Hristos? Luînd deci măduarele lui Hristos le voi face măduarele unei desfrîinate? Nicidecum!

16. Sau nu știți că cel ce se alipește de desfrînată este un singur trup cu ea? «Căci vor fi — zice Scriptura — cei doi un singur trup».

17. Iar cel ce se alipește de Domnul este un duh cu El.

18. Fugiți de desfrînare! Orice păcat pe care-l va săvîrși omul este în afară de trup. Cine se dedă însă desfrînării păcătuiește în însuși trupul său.

19. Sau nu știți că trupul vostru este templu al Duhului Sfînt care este în voi, pe care-L aveți de la Dumnezeu și că voi nu sinteți ai voștri?

20. Căci ați fost cumpărați cu preț! Slăviți, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru, care sînt ale lui Dumnezeu.

CAP. 7

*Despre căsătorie,
necăsătorie și văduvie.*

1. Cît despre cele ce mi-ați scris, bine este pentru om să nu se atingă de femeie.

2. Dar din cauza desfrînării, fiecare să-și aibă femeia sa și fiecare femeie să-și aibă bărbatul său.

3. Bărbatul să-i dea femeii iubirea datorată, asemenea și femeia bărbatului.

4. Femeia nu este stăpînă pe trupul său, ci bărbatul; asemenea nici bărbatul nu este stăpîn pe trupul său, ci femeia.

5. Să nu vă lipsiți unul de altul, decît cu bună învoială pentru un timp, ca să vă indeletniciți cu postul și cu rugăciunea, și iarăși să fiți împreună, ca să nu vă ispitească satana, din pricina neînfrînării voastre.

6. Și aceasta o spun ca un sfat, nu ca o poruncă.

7. Eu voiesc ca toți oamenii să fie cum sînt eu însumi. Dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul așa, altul într-alt fel.

8. Celor ce sînt necăsătoriți și văduvelor le spun: Bine este pentru ei să rămînă ca și mine.

9. Dacă însă nu pot să se înfrîneze, să se căsătorească. Fiindcă mai bine este să se căsătorească, decît să ardă.

10. Iar celor ce sînt căsătoriți, le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia să nu se despartă de bărbat!

11. Iar dacă s-a despărțit, să rămînă nemăritată, sau să se împace cu bărbatul său; tot așa, bărbatul să nu-și lase femeia.

12. Celorlalți le grăiesc eu, nu Domnul: Dacă un frate are o femeie necredincioasă, și ea voiește să viețuiască cu el, să nu o lase.

13. Și o femeie, dacă are bărbat necredincios, și el binevoiește să locuiască cu ea, să nu-și lase bărbatul.

14. Căci bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios. Altmintrelea, copiii voștri ar fi necurați, dar acum ei sînt sfinți.

2 Cor. 6, 16, (20) Fapt. 20, 28, 1 Petr. 1, 19—20, 1 Cor. 7, 23, Gal. 3, 13, Apoc. 14, 4. CAP. 7. — (3) 1 Petr. 3, 7. (5) Ieș. 19, 15. Ioi. 2, 16. (7) Mat. 19, 12. (9) 1 Tim. 5, 14. (10) Deut. 24, 1. Mat. 5, 32; 19, 6. Marc. 10, 9—11. Luc. 16, 18.

15. Dacă însă cel necredincios se desparte, să se despartă. În astfel de împrejurare, fratele sau sora nu sînt legați; căci Dumnezeu ne-a chemat spre pace.

16. Căci, ce știi tu, femeie, dacă îți vei mintui bărbatul? Sau ce știi tu, bărbate, dacă îți vei mintui femeia?

17. Numai că, așa cum a dat Domnul fiecăruia, așa cum l-a chemat Dumnezeu pe fiecare, astfel să umble. Și așa rînduiesc în toate Bisericele.

18. A fost cineva chemat, fiind tăiat împrejur? Să nu se ascundă. A fost cineva chemat în netăiere împrejur? Să nu se taie împrejur.

19. Tăierea împrejur nu este nimic; și netăierea împrejur nu este nimic, ci paza poruncilor lui Dumnezeu.

20. Fiecare, în chemarea în care a fost chemat, în aceasta să rămînă.

21. Ai fost chemat fiind rob? Fii fără grijă. Iar de poți să fii liber, mai mult folosește-te!

22. Căci robul, care a fost chemat în Domnul, este un liberat al Domnului. Tot așa cel chemat liber este rob al lui Hristos.

23. Cu preț ați fost cumpărați. Nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fiecare, fraților, în starea în care a fost chemat, în aceea să rămînă înaintea lui Dumnezeu.

25. Cît despre fecioare, n-am poruncă de la Domnul. Vă dau însă sfatul meu, ca unul care am fost miluit de Domnul să fiu vrednic de crezare.

26. Socotesc deci că aceasta este bine pentru nevoia ceasului de față: Bine este pentru om să fie așa.

27. Te-ai legat cu femeie? Nu căuta dezlegare. Te-ai dezlegat de femeie? Nu căuta femeie.

28. Dacă însă te vei însura, n-ai greșit. Și fecioara, de se va mărita, n-a greșit. Numai că unii ca aceștia vor avea suferință în trupul lor. Eu însă vă crîu pe voi.

(15) Rom. 12, 18. 1 Cor. 14, 33. (17) Fapt. 15, 28. Ef. 4, 1. (18) 1 Mac. 1, 17. 1 Cor. 9, 21. (19) Rom. 2, 25. Gal. 5, 5. (20) 1 Tes. 2, 12. (22) Ioan 8, 36. Rom. 6, 22. (23) 1 Cor. 6, 20. (25) 2 Cor. 2, 17. (26) Ier. 16, 2.

29. Și aceasta v-o spun, fraților: Că vremea s-a scurtat de acum, așa încît și cei ce au femei să fie ca și cum nu ar avea.

30. Și cei ce plîng să fie ca și cum n-ar plînge; și cei ce se bucură, ca și cum nu s-ar bucura; și cei ce cumpără, ca și cum n-ar stăpîni;

31. Și cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca și cum nu s-ar folosi deplin de ea. Căci chipul acestei lumi trece.

32. Dar eu vreau ca voi să fiți fără de grijă. Cel necăsătorit se îngrijește de cele ale Domnului, cum să placă Domnului.

33. Cel ce s-a căsătorit se îngrijește de cele ale lumii, cum să placă femeii.

34. Și este împărțire: și femeia nemăritată și fecioara poartă grijă de cele ale Domnului, ca să fie sfință și cu trupul și cu duhul. Iar cea care s-a măritat poartă grijă de cele ale lumii, cum să placă bărbatului.

35. Și aceasta o spun chiar în folosul vostru, nu ca să vă întind o cursă, ci spre bunul chip și alipirea de Domnul, fără cîntire.

36. Iar de socotește cineva că i se va face vreo necinste pentru fecioara sa, dacă trece de floarea vîrstei, și că trebuie să facă așa, facă ce voiește. Nu păcătuiește; căsătorească-se.

37. Dar cel ce stă neclintit în inima sa și nu este silit, ci are stăpînire peste voința sa și a hotărît aceasta în inima sa, ca să-și țină fecioara, bine va face.

38. Așa că, cel ce își mărită fecioara bine face; dar cel ce n-o mărită și mai bine face.

39. Femeia este legată prin lege atîta vreme cît trăiește bărbatul ei. Iar dacă bărbatul ei va muri, este liberă să se mărite cu cine vrea, numai întru Domnul.

40. Dar mai fericită este dacă rămîne așa, după părerea mea. Și socot că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

(29) Iov. 9, 25; 14, 1. Ps. 102, 15. Iez. 24, 16—17. (31) Is. 40, 6. Ințel. 2, 7. Iac. 1, 10; 4, 14. 1 Petr. 1, 24. 1 Ioan 2, 17. (32) Mat. 19, 10. (39) Rom. 7, 2.

(11) Ef. 2, 2. Tit. 3, 3. (12) Sir. 37, 31. 1 Cor. 10, 23. (13) Eccl. 3, 1. Mat. 22, 30. Rom. 6, 13, 19. (14) Rom. 6, 5. 2 Cor. 4, 14. 1 Tes. 4, 14. (15) Ef. 5, 3, 30. (16) Fac. 2, 24. Clint. 6, 9. Mat. 19, 5. Marc. 10, 7—8. Ef. 5, 31. (18) 1 Tes. 4, 4. (19) Ioan 2, 19. 1 Petr. 2, 5. 1 Cor. 3, 16—17.

CAP. 8

Să nu fim sminteală celor slabi.

1. Cît despre cele jertfite idolilor, ştim că toţi avem cunoştinţă. Cunoştinţa însă semeţeşte, iar iubirea zideşte.

2. Iar dacă i se pare cuiva că cunoaşte ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască.

3. Dar dacă iubeşte cineva pe Dumnezeu, acela este cunoscut de El.

4. Iar despre mîncarea celor jertfite idolilor, ştim că idolul nu este nimic în lume şi că nu este alt Dumnezeu decît Unul singur.

5. Căci deşi sînt aşa-zişi dumnezei, fie în cer, fie pe pămînt, — precum şi sînt dumnezei mulţi şi domni mulţi, —

6. Totuşi, pentru noi, este un singur Dumnezeu, Tatăl, din Care sînt toate şi noi întru El; şi un singur Domn, Iisus Hristos, prin Care sînt toate şi noi prin El.

7. Dar nu toţi au cunoştinţa. Căci unii, din obişnuinţa de pînă acum cu idolul, mîncă din cărnuri jertfite idolilor, şi conştiinţa lor fiind slabă, se întinează.

8. Dar nu mîncarea ne va pune înaintea lui Dumnezeu. Că nici dacă vom minca, nu ne prisoseşte, nici dacă nu vom minca, nu ne lipseşte.

9. Dar vedeţi ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă poticnire pentru cei slabi.

10. Căci dacă cineva te-ar vedea pe tine, cel ce ai cunoştinţă, şezînd la masă în templul idolilor, oare conştiinţa lui, slab fiind el, nu se va întări să mînce din cele jertfite idolilor?

11. Şi va pieri prin cunoştinţa ta cel slab, fratele tău, pentru care a murit Hristos!

12. Şi aşa, păcătuiind împotriva fraţilor şi lovind conştiinţa lor slabă, păcătuiţi faţă de Hristos.

13. De aceea, dacă o mîncare sminţeşte pe fratele meu, nu voi minca în veac carne, ca să nu aduc sminteală fratelui meu.

CAP. 8. — (1) 1 Cor. 13, 4. (2) 1 Cor. 13, 12. Gal. 6, 3. (3) 2 Tim. 2, 19. (4) Deut. 4, 30. 1 Reg. 12, 21. Înţel. 13, 18. 1 Cor. 10, 19. 1 Tim. 2, 5. (5) Deut. 10, 17. (6) Dan. 11, 37. Zah. 14, 9. Mal. 2, 10. Ioan 13, 13. (7) Rom. 14, 23. (8) Rom. 14, 17. (9) Rom. 14, 13. (11) Rom. 14, 15. (12) Rom. 14,

CAP. 9

Cum s-a slujit apostolul de puterea-i de apostol, între credincioşi. Indemn la luptă pentru cununa cea neveştejită.

1. Oare nu sînt eu liber? Nu sînt eu apostol? N-am văzut eu pe Iisus Domnul nostru? Nu sînteţi voi lucrul meu întru Domnul?

2. Dacă altora nu le sînt apostol, vouă, negreşit, vă sînt. Căci voi sînteţi pecetea apostoliei mele în Domnul.

3. Apărarea mea către cei ce mă judecă aceasta este.

4. N-avem, oare, dreptul, să mîncăm şi să bem?

5. N-avem, oare, dreptul să purtăm cu noi o femeie soră, ca şi ceilalţi apostoli, ca şi fraţii Domnului, ca şi Chefa?

6. Sau numai eu şi Barnaba nu avem dreptul de a nu lucra?

7. Cine slujeşte vreodată, în oaste, cu solda lui? Cine sădeşte vie şi nu mîncă din roada ei? Sau cine paşte o turmă şi nu mîncă din laptele turmei?

8. Nu în felul oamenilor spun eu acestea. Nu spune, oare, şi legea acestea?

9. Căci în Legea lui Moise este scris: «Să nu legi gura boului care treieră». Oare de boi se îngrijeşte Dumnezeu?

10. Sau în adevăr pentru noi zice? Căci pentru noi s-a scris: «Cel ce ară trebuie să are cu nădejde, şi cel ce treieră, cu nădejdea că va avea parte de roade».

11. Dacă noi am semănat la voi cele duhovniceşti, este, oare, mare lucru dacă noi vom secera cele pămînteşti ale voastre?

12. Dacă alţii se bucură de acest drept asupra voastră, oare, nu cu atît mai mult noi? Dar nu ne-am folosit de dreptul acesta, ci toate le răbdăm, ca să nu punem piedică Evangheliei lui Hristos.

1. (13) Rom. 14, 21. CAP. 9. — (1) Fapt. 9, 3; 22, 18. 1 Cor. 4, 15; 15, 8. (2) 2 Cor. 3, 2. (4) Luc. 10, 7. 2 Tes. 3, 9. (7) Gal. 6, 6. (9) Deut. 25, 4. Ps. 35, 6. 1 Tim. 5, 18. (11) Rom. 15, 27. (12) Fapt. 20, 23. 2 Cor. 11, 8. 1 Tes. 2, 9.

13. Au nu ştiţi că cei ce săvîrşesc cele sfinte mîncă de la templu şi cei ce slujesc altarului au parte de la altar?

14. Tot aşa a poruncit şi Domnul celor ce propovăduiesc Evanghelia, ca să trăiască din Evanghelie.

15. Dar eu nu m-am folosit de nimic din acestea şi nu am scris acestea, ca să se facă şi cu mine aşa. Căci mai bine este pentru mine să mor, decît să-mi zădărnicească cineva lauda.

16. Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria. Căci, vai mie dacă nu voi binevesti!

17. Căci dacă fac aceasta de bună voie, am plată; dar dacă o fac fără voie, am numai o slujire încredinţată.

18. Care este, deci, plata mea? Că, binevestind, pun fără plată Evanghelia lui Hristos înaintea oamenilor, fără să mă folosesc de dreptul meu din Evanghelie.

19. Căci, deşi sînt liber faţă de toţi, m-am făcut rob tuturor, ca să dobîndesc pe cei mai mulţi;

20. Cu iudeii am fost ca un iudeu, ca să dobîndesc pe iudei; cu cei de sub lege, ca unul de sub lege, deşi eu nu sînt sub lege, ca să dobîndesc pe cei de sub lege;

21. Cu cei ce n-au Legea, m-am făcut ca unul fără lege, deşi nu sînt fără Legea lui Dumnezeu, ci avînd Legea lui Hristos, ca să dobîndesc pe cei ce nu au Legea;

22. Cu cei slabi m-am făcut slab, ca pe cei slabi să-i dobîndesc; tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mîntuiesc pe unii.

23. Dar toate le fac pentru Evanghelie, ca să fiu părtaş la ea.

24. Nu ştiţi voi că acei care aleargă în stadion, toţi aleargă, dar numai unul ia premiul? Alergaţi aşa ca să-l luaţi.

(13) Lev. 7, 34. Num. 18, 31. Deut. 18, 1. 8. Evr. 13, 10. (14) Sir. 7, 32 — 33. Mat. 10, 10. (16) Ier. 20, 9. Fapt. 9, 6; 13, 2. Rom. 1, 14. (17) Luc. 17, 10. Col. 1, 25. (19) 1 Cor. 10, 33. (20) Fapt. 16, 3. (21) 1 Cor. 7, 18. (22) Rom. 11, 14; 15, 1. 2 Cor. 11, 29. (24) Filip. 3, 12. 14. 2 Tim. 4, 7. (25) 1 Petr. 5, 4. 2 Tim. 2, 4; 4, 8. Apoc. 2, 10. (27) Ps. 49, 16. Rom. 6, 18. CAP. 10. — (2) Ieş. 13, 21; 14, 22; 40, 38. Num. 9, 18 — 19;

25. Şi oricine se luptă se înfrinează de la toate. Şi aceia, ca să ia o cunună stricăcioasă, iar noi, nestricăcioasă.

26. Eu, deci, aşa alerg, nu ca la întimplare. Aşa mă lupt, nu ca lovind în aer.

27. Ci îmi chinuiesc trupul meu şi îl supun robiei; ca nu cumva, altora propovăduind, eu însumi să mă fac netrebnic.

CAP. 10

Iudeii, în pustie, au cunoscut dreapta asprime a lui Dumnezeu. Cina Domnului trebuie ținută întru stinţenie. Grijă pentru cugetul celor slabi.

1. Căci nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi că părinţii noştri au fost toţi sub nor şi că toţi au trecut prin mare.

2. Şi toţi, întru Moise, au fost botezaţi în nor şi în mare.

3. Şi toţi au mîncat aceeaşi mincare duhovnicească;

4. Şi toţi, aceeaşi băutură duhovnicească au băut, pentru că beau din piatra duhovnicească ce îi urma. Iar piatra era Hristos.

5. Dar cei mai mulţi dintre ei nu au plăcut lui Dumnezeu, căci au căzut în pustie.

6. Şi acestea s-au făcut pilde pentru noi, ca să nu poftim la cele rele, cum au poftit aceia;

7. Nici închinători la idoli să nu vă faceţi, ca unii dintre ei, precum este scris: «A şezut poporul să mînce şi să bea şi s-au sculat la joc»;

8. Nici să ne desfrîmăm cum s-au desfrînat unii dintre ei, şi au căzut, într-o zi, douăzeci şi trei de mii;

9. Nici să ispitim pe Domnul, precum L-au ispitit unii din ei şi au pierit de şerpi;

10. Nici să cîrţiţi, precum au cîrţit unii din ei şi au fost nimiciţi de către pînzătorul.

33, 8. Is. 4, 5. (3) Ieş. 16, 14. Num. 11, 7. Deut. 8, 16. Ps. 77, 24. Înţel. 16, 20. (4) Ieş. 17, 6. Num. 20, 10. Ps. 77, 15; 104, 41. Is. 48, 21. Zah. 9, 15. Înţel. 11, 4. (5) Num. 14, 23; 26, 65. Zah. 1, 5. (6) Num. 11, 4. (7) Ieş. 32, 6. Ps. 105, 19. (8) Num. 25, 1. 9. (9) Num. 21, 6. Ps. 77, 18; 105, 14. Înţel. 16, 5 — 4. (10) Ieş. 16, 2. 7. Num. 14, 36 — 37. Înţel. 1, 11. Apoc. 3, 10.

11. Și toate acestea li s-au întimplat acelor, ca preînchipuiri ale viitorului, și au fost scrise spre povățuirea noastră, la care au ajuns sfârșiturile veacurilor.

12. De aceea, cel căruia i se pare că stă neclintit să ia seama să nu cadă.

13. Nu v-a cuprins ispită care să fi fost peste puterea omenească. Dar credincios este Dumnezeu; El nu va îngădui ca să fiți ispitiți mai mult decât puteți, ci odată cu isпита va aduce și scăparea din ea, ca să puteți răbda.

14. De aceea, iubiții mei, fugiți de închinarea la idoli.

15. Ca unor înțelepți vă vorbesc. Judecați voi ce vă spun.

16. Paharul binecuvântării, pe care-l binecuvântăm, nu este, oare, împărțirea cu singele lui Hristos? Plinea pe care o frîngem nu este, oare, împărțirea cu trupul lui Hristos?

17. Că o plină, un trup sîntem cei mulți; căci toți ne împărțim dintr-o plină.

18. Priviți pe Israel după trup: Cei care mănîncă jertfele nu sînt ei, oare, părtași altarului?

19. Deci ce spun eu? Că ce s-a jertfit pentru idol e ceva? Sau idolul este ceva?

20. Ci (zic) că cele ce jertfesc neamurile, jertfesc demonilor și nu lui Dumnezeu. Și nu voiesc ca voi să fiți părtași ai demonilor.

21. Nu puteți să beți paharul Domnului și paharul demonilor; nu puteți să vă împărțiți din masa Domnului și din masa demonilor.

22. Oare vrem să miniem pe Domnul? Nu cumva sîntem mai tari decît El?

23. Toate îmi sînt îngăduite, dar nu toate îmi folosesc. Toate îmi sînt îngăduite, dar nu toate zidesc.

24. Nimeni să nu caute ale sale, ci fiecare pe ale aproapelui.

25. Mîncăți tot ce se vinde în măcelărie, fără să întrebați nimic pentru cugetul vostru.

26. Căci «al Domnului este pămîntul și plinirea lui».

27. Dacă cineva dintre necredincioși vă cheamă pe voi la masă și voiți să vă duceți, mîncăți orice vă este pus înainte, fără să întrebați nimic pentru conștiință.

28. Dar de vă va spune cineva: Aceasta este din jertfa idolorilor, să nu mîncăți pentru cel care v-a spus și pentru conștiință.

29. Iar conștiința, zic, nu a ta însuși, ci a altuia. Căci de ce libertatea mea să fie judecată de o altă conștiință?

30. Dacă eu sînt părtaș harului, de ce să fiu hulit pentru ceea ce aduc mulțumire?

31. De aceea, ori de mîncăți, ori de beți, ori altceva de faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți.

32. Nu fiți piatră de poticnire nici iudeilor, nici elinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu.

33. Precum și eu plac tuturor în toate, necăutînd folosul meu, ci pe al celor mulți, ca să se mintuiască.

CAP. 11

Despre cuviința cu care să stăm în Biserică și la Cina Domnului.

1. Fiți următori ai mei, precum și eu sînt al lui Hristos.

2. Fraților, vă laud că în toate vă aduceți aminte de mine și țineți predațiile cum vi le-am dat.

3. Dar voiesc ca voi să știți că Hristos este capul oricărui bărbat, iar capul femeii este bărbatul, iar capul lui Hristos: Dumnezeu.

4. Orice bărbat care se roagă sau prooroceste, avînd capul acoperit, necinstește capul său.

5. Iar orice femeie care se roagă sau prooroceste, cu capul neacoperit, își necinstește capul; căci tot una este ca și cum ar fi rasă.

2 Cor. 6, 15. (23) Sir. 37, 31. 1 Cor. 6, 12. (24) Rom. 15, 2. Filip. 2, 4, 21. (25) Rom. 14, 2. (26) Deut. 10, 14. Ps. 23, 1. (30) Rom. 14, 6. (31) Eccl. 8, 15. Rom. 14, 6. Col. 3, 17. (33) Rom. 15, 2. 1 Cor. 9, 19. 2 Cor. 12, 19. CAP. 11. — (1) 1 Cor. 4, 16. Filip. 3, 17. 2 Tes. 3, 7. (2) 1 Cor. 15, 1. (3) Fac. 3, 16. Ioan 14, 28. Ef. 5, 23. (5) Num. 5, 18.

6. Căci dacă o femeie nu-și pune vâl pe cap, atunci să se și tundă. Iar dacă este lucru de rușine pentru femeie ca să se tundă ori să se radă, să-și pună vâl.

7. Căci bărbatul nu trebuie să-și acopere capul, fiind chip și slavă a lui Dumnezeu, iar femeia este slava bărbatului.

8. Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat.

9. Și pentru că n-a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.

10. De aceea, femeia este datoare să aibă (semn de) supunere asupra capului ei, pentru înțgeri.

11. Totuși, nici femeia fără bărbat, nici bărbatul fără femeie, în Domnul.

12. Căci precum femeia este din bărbat, așa și bărbatul este prin femeie și toate sînt de la Dumnezeu.

13. Judecați în voi înșivă: Este, oare, cuviincios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu cu capul descoperit?

14. Nu vă învață oare însăși firea că necinste este pentru un bărbat să-și lase părul lung?

15. Și că pentru o femeie, dacă își lasă părul lung, este cinstire? Căci părul i-a fost dat ca acoperămint.

16. Iar dacă se pare cuiva că aici poate să ne găsească pricină, un astfel de obicei (ca femeile să se roage cu capul descoperit) noi nu avem, nici Bisericile lui Dumnezeu.

17. Și aceasta poruncindu-vă, nu vă laud, fiindcă voi vă adunați nu spre mai bine, ci spre mai rău.

18. Căci mai întîi aud că atunci cînd vă adunați în biserică, între voi sînt dezbinări, și în parte cred.

19. Căci trebuie să fie între voi și eresuri, ca să se învedereze între voi cei încercați.

20. Cînd vă adunați deci laolaltă, nu se poate mîncă Cina Domnului;

21. Căci, sezînd la masă, fiecare se grăbește să ia mîncarea sa, încît unuia îi este foame, iar altul se îmbată.

22. N-aveți, oare, case ca să mîncăți și să beți? Sau disprețuiți Biserica lui Dumnezeu și rușinați pe cei

(7) Fac. 1, 26. Col. 3, 3. (8) Fac. 2, 21. (18) 1 Cor. 3, 3. (19) Mat. 18, 7. Luc. 17, 1. (23) Mat. 26, 26. Marc. 14, 22. Luc. 22, 19. 1 Cor. 10, 16. (25) Zah. 9, 11. (26)

ce nu au? Ce să vă zic? Să vă laud? În aceasta nu vă laud.

23. Căci eu de la Domnul am primit ceea ce v-am dat și vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vîndut, a luat pine,

24. Și, mulțumind, a frînt și a zis: Luați, mîncăți; acesta este trupul Meu care se frînge pentru voi. Această să faceți spre pomenirea Mea.

25. Asemenea și paharul după Cină, zicînd: Acest pahar este Legea cea nouă întru singele Meu. Aceasta să faceți ori de cîte ori veți bea, spre pomenirea Mea.

26. Căci de cîte ori veți mîncă această plină și veți bea acest pahar, moartea Domnului vestiți pînă cînd va veni.

27. Astfel, oricine va mîncă plînea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de trupul și de singele Domnului.

28. Să se cerceteze însă omul pe sine și așa să mînce din pine și să bea din pahar.

29. Căci cel ce mîncă și bea cu nevrednicie, osîndă își mîncă și bea, nesocotînd trupul Domnului.

30. De aceea, mulți dintre voi sînt neputincioși și bolnavi și mulți au murit.

31. Căci de ne-am fi judecat noi înșine, nu am mai fi judecați.

32. Dar, fiind judecați de Domnul, sîntem pedepsiți, ca să nu fim osîndiți împreună cu lumea.

33. De aceea, frații mei, cînd vă adunați ca să mîncăți, așteptați-vă unii pe alții.

34. Iar dacă îi este cuiva foame, să mînce acasă, ca să nu vă adunați spre osîndă. Celelalte însă le voi rîndui cînd voi veni.

CAP. 12

Despre darurile duhovnicești și despre dreapta lor întrebuințare.

1. Iar cit privește darurile duhovnicești nu vreau, fraților, să fiți în necunoștință.

2. Știți că, pe cînd erați păgîni, vă duceați la idoli cei muți, ca și cum erați mînați.

Ieș. 11, 27. (27) Evr. 10, 29. (28) Ieș. 12, 48. Plîng. 3, 40. Sir. 18, 20. 2 Cor. 13, 5. (31) Ps. 31, 5-6. (32) Iov 33, 28. Înțel. 11, 9-10; 12, 22. CAP. 12. — (2) Ef. 2, 12.

3. De aceea, vă fac cunoscut că precum nimeni, grăind în Duhul lui Dumnezeu, nu zice: Anatemă fie Iisus! — tot așa nimeni nu poate să zică: Domn este Iisus, — decît în Duhul Sfînt.

4. Darurile sînt felurite, dar același Duh.

5. Și felurite slujiri sînt, dar același Domn.

6. Și lucrările sînt felurite, dar este același Dumnezeu care lucrează toate în toți.

7. Și fiecareia se dă arătarea Duhului spre folos.

8. Că unuia i se dă prin Duhul Sfînt cuvînt de înțelepciune, iar altuia, după același Duh, cuvîntul cunoștinței.

9. Și unuia i se dă întru același Duh credință, iar altuia, darurile vindecărilor, întru același Duh;

10. Unuia faceri de minuni, iar altuia proorocie; unuia deosebirea duhurilor, iar altuia feluri de limbi și altuia tălmăcirea limbilor.

11. Și toate acestea le lucrează unul și același Duh, împărțind fiecareia deosebi, după cum voiește.

12. Căci precum trupul unul este, și are mădulare multe, iar toate mădularele trupului, multe fiind, sînt un trup, așa și Hristos.

13. Pentru că într-un Duh ne-am botezat noi toți, ca să fim un singur trup, fie iudei, fie elini, fie robi, fie liberi, și toți la un Duh ne-am adăpat.

14. Căci și trupul nu este un mădular, ci multe.

15. Dacă piciorul ar zice: Fiindcă nu sînt mină nu sînt din trup, pentru aceasta nu este el din trup?

16. Și urechea dacă ar zice: Fiindcă nu sînt ochi, nu fac parte din trup, — pentru aceasta nu este ea din trup?

17. Dacă tot trupul ar fi ochi, unde ar fi auzul? Și dacă ar fi tot auz, unde ar fi mirosul?

18. Dar acum Dumnezeu a pus mădularele, pe fiecare din ele, în trup, cum a voit.

19. Dacă toate ar fi un singur mădular, unde ar fi trupul?

20. Dar acum sînt multe mădulare, însă un singur trup.

21. Și nu poate ochiul să zică mîinii: N-am trebuință de tine; sau, iarăși capul să zică picioarelor: N-am trebuință de voi.

22. Ci cu mult mai mult mădularele trupului, care par a fi mai slabe, sînt mai trebuincioase.

23. Și pe cele ale trupului care ni se par că sînt mai de necinste, pe acelea cu mai multă cinste le îmbrăcăm; și cele necuviincioase ale noastre au mai multă cuviință.

24. Iar cele cuviincioase ale noastre n-au nevoie de acoperămint. Dar Dumnezeu a întocmit astfel trupul, dînd mai multă cinste celui căruia îi lipsește.

25. Ca să nu fie dezbinare în trup, ci mădularele să se îngrijească deopotrivă unele de altele.

26. Și dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă împreună; și dacă un mădular este cîstît, toate mădularele se bucură împreună.

27. Iar voi sînteți trupul lui Hristos și mădulare (fiecare) în parte.

28. Și pe unii i-a pus Dumnezeu, în Biserică: întii apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cîrmuirile, felurile limbilor.

29. Oare toți sînt apostoli? Oare toți sînt prooroci? Oare toți învățători? Oare toți au putere să săvîrșească minuni?

30. Oare toți au darurile vindecărilor? Oare toți vorbesc în limbi? Oare toți pot să tălmăcească?

31. Rivniți însă la darurile cele mai bune. Și vă arăt încă o cale care le întrece pe toate:

CAP. 13

Dragostea și bunurile ei.

1. De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare și chimval răsunător.

2. Și de aș avea darul proorociei și tainele toate le-aș cunoaște și orice știință, și de aș avea atîta credință încît să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sînt.

4, 7. (12) Rom. 12, 4. Ef. 4, 4. (13) Marc. 1, 8. Gal. 3, 28. (26) Rom. 12, 15. (27) Ef. 5, 23. (28) Rom. 12, 6. Ef. 4, 11. CAP. 13. — (2) Mat. 7, 22, 1 Ioan 2, 9.

3. Și de aș împărți toată avuția mea și de aș da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește.

4. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmăiește, nu se laudă, nu se trufește.

5. Dragostea nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se aprice de minie, nu gîndește răul.

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr.

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

8. Dragostea nu cade niciodată. Cît despre proorocii — se vor desființa; darul limbilor va înceta; știința se va sfîrși;

9. Pentru că în parte cunoaștem și în parte proorocim.

10. Dar cînd va veni ceea ce e desăvîrșit, atunci ceea ce este în parte se va desființa.

11. Cînd eram copil, vorbeam ca un copil, simțeam ca un copil, judecam ca un copil; dar cînd m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului.

12. Căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură, iar atunci, față către față; acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaște pe deplin, precum am fost cunoscut și eu.

13. Și acum rămîn acestea trei: credința, nădejdea, dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea.

CAP. 14

Darul limbilor și darul profeției. Cum să fie întrebuințat darul limbilor. Femeia trebuie să tacă în biserică.

1. Căutați dragostea. Rivniți însă cele duhovnicești, dar mai ales casă proorocii.

2. Pentru că cel ce vorbește într-o limbă străină nu vorbește oamenilor, ci lui Dumnezeu; și nimeni nu-l înțelege, fiindcă el, în duh, grăiește taine.

3. Cel ce prooroceste vorbește oamenilor, spre zidire, îndemn și mîngiere.

(3) Mat. 6, 1. (4) Pild. 10, 12. 1 Petr. 4, 8. 1 Cor. 8, 1. Filip. 2, 3. (5) Rom. 15, 1. (7) Sir. 6, 5. Gal. 6, 2. (9) Sir. 24, 28; 42, 28; 43, 37. 2 Cor. 5, 7. (10) Ps. 16, 15. (11)

4. Cel ce grăiește într-o limbă străină pe sine singur se zidește, iar cel ce prooroceste zidește Biserica.

5. Voiesc ca voi toți să grăiți în limbi; dar mai cu seamă să proorociți. Cel ce prooroceste e mai mare decît cel ce grăiește în limbi, afară numai dacă tălmăcește, ca Biserica să ia întărire.

6. Iar acum, fraților, dacă aș veni la voi, grăind în limbi, de ce folos v-aș fi, dacă nu v-aș vorbi — sau în descoperire, sau în cunoștință, sau în proorocie, sau în învățătură?

7. Că precum cele neînsuflite, care dau sunet, fie fluier, fie chitară, de nu vor da sunete deosebite, cum se va cunoaște ce este din fluier, sau ce este din chitară?

8. Și dacă trîmbița va da un sunet nelămurit, cine se va pregăti de război?

9. Așa și voi: Dacă prin limbă nu veți da cuvînt lesne de înțeles, cum se va cunoaște ce ați grăit? Veți fi niște oameni care vorbesc în vînt.

10. Sînt așa de multe feluri de limbi în lume, dar nici una din ele nu este fără înțelesul ei.

11. Deci dacă nu voi ști înțelesul cuvintelor, voi fi barbar pentru cel care vorbește, și cel care vorbește barbar pentru mine.

12. Așa și voi, de vreme ce sînteți rivnitori după cele duhovnicești, căutați să prisosiți în ele, spre zidirea Bisericii.

13. De aceea, cel ce grăiește într-o limbă străină să se roage ca să și tălmăcească.

14. Căci, dacă mă rog într-o limbă străină, duhul meu se roagă, dar mintea mea este neroditoare.

15. Atunci ce voi face? Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga și cu mintea; voi cînta cu duhul, dar voi cînta și cu mintea.

16. Fiindcă, dacă vei binecuvînta cu duhul, cum va răspunde omul simplu «Amin» la mulțumirea ta, de vreme ce el nu știe ce zici?

17. Căci tu, într-adevăr, mulțumești bine, dar celălalt nu se zidește.

Evr. 5, 13. (12) 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 8, 2. Filip. 3, 12. 2 Tim. 2, 19. (13) Num. 12, 8. CAP. 14. — (1) Num. 11, 29. 1 Tes. 5, 20. (15) Col. 3, 16.

(5) Mat. 16, 17. Marc. 9, 39. Ioan 13, 13. Filip. 2, 11. (4) Num. 11, 17. Int. 7, 27. Rom. 12, 6. Ef. 4, 11. (7) Mat. 25, 15. (8) 1 Cor. 14, 26. Ef. 1, 17. (9) Marc. 16, 18. (10) Fapt. 2, 4. (11) Int. 7, 27. Ef.

18. Mulțumesc Dumnezeului meu, că vorbesc în limbi mai mult decât voi toți;

19. Dar în Biserică vreau să grăiesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăț și pe alții, decât zeci de mii de cuvinte într-o limbă străină.

20. Fraților, nu fiți copii la minte. Fiți copii când e vorba de răutate. La minte însă, fiți desăvârșiți.

21. În Lege este scris: «Voi grăi acestui popor în alte limbi și prin buzele altora, și nici așa nu vor asculta de Mine, zice Domnul».

22. Așa că vorbirea în limbi este semn nu pentru cei credincioși, ci pentru cei necredincioși; iar proorocia nu pentru cei necredincioși, ci pentru cei ce cred.

23. Deci, dacă s-ar aduna Biserica toată laolaltă și toți ar vorbi în limbi și ar intra neștiutori sau necredincioși, nu vor zice, oare, că sunteți nebuni?

24. Iar dacă toți ar prooroci și ar intra vreun necredincios sau vreun neștiutor, el este dovedit de toți, el este judecat de toți;

25. Cele ascunse ale inimii lui se învederează, și astfel, căzând cu fața la pământ, se va închina lui Dumnezeu, mărturisind că Dumnezeu este într-adevăr printre voi.

26. Ce este deci, fraților? Când vă adunați împreună, fiecare din voi are psalm, are învățătură, are descoperire, are limbă, are tălmăcire: toate spre zidire să se facă.

27. Dacă grăiește cineva într-o limbă străină, să fie cîte doi, sau cel mult trei și pe rînd să grăiască și unul să tălmăcească.

28. Iar dacă nu e tălmăcitor, să tacă în biserică și să-și grăiască numai lui și lui Dumnezeu.

29. Iar proorocii să vorbească doi sau trei, iar ceilalți să judece.

30. Iar dacă se va descoperi ceva altuia care șade, să tacă cel dintîi.

31. Căci puteți să proorociți toți cîte unul, ca toți să învețe și toți să se mîngîie.

32. Și duhurile proorocilor se supun proorocilor.

33. Pentru că Dumnezeu nu este al neorînduiei, ci al păcii.

34. Ca în toate Bisericile sfinților, femeile voastre să tacă în biserică, căci lor nu le este înădăuit să vorbească, ci să se supună, precum zice și Legea.

35. Iar dacă voiesc să învețe ceva, să întrebe acasă pe bărbații lor, căci este rușinos ca femeile să vorbească în biserică.

36. Oare de la voi a ieșit cuvîntul lui Dumnezeu sau a ajuns numai la voi?

37. Dacă i se pare cuiva că este prooroc sau om duhovnicesc, să cunoască că cele ce vă scriu sînt porunci ale Domnului.

38. Iar dacă cineva nu vrea să știe, să nu știe.

39. Așa că, frații mei, rîvniți a prooroci și nu opriți să se grăiască în limbi.

40. Dar toate să se facă cu cuviință și după rînduială.

CAP. 15

Învierea Domnului și învierea noastră.

1. Vă aduc aminte, fraților, Evanghelia pe care v-am binevestit-o, pe care ați și primit-o, întru care și stați.

2. Prin care și sinteti mîntuiți; cu ce cuvînt v-am binevestit-o — dacă o țineți cu tărie, afară numai dacă n-ați crezut în zădar —

3. Căci v-am dat, întîi de toate, ceea ce și eu am primit, că Hristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi;

4. Și că a fost îngropat și că a înviat a treia zi, după Scripturi;

5. Și că S-a arătat lui Chefa, apoi celor doisprezece;

6. În urmă S-a arătat deodată la peste cinci sute de frați, dintre care cei mai mulți trăiesc pînă astăzi, iar unii au și adormit;

7. După aceea S-a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor;

8. Iar la urma tuturor, ca unui născut înainte de vreme, mi S-a arătat și mie.

9. Căci eu sînt cel mai mic dintre apostoli, care nu sînt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu.

10. Dar prin harul lui Dumnezeu sînt ceea ce sînt; și harul Lui care este în mine n-a fost în zădar, ci m-am ostenit mai mult decât ei toți. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci ori eu, ori aceia, așa propovăduim și voi așa ați crezut.

12. Iar dacă se propovăduiește că Hristos a înviat din morți, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morților?

13. Dacă nu este înviere a morților, nici Hristos n-a înviat.

14. Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră.

15. Ne aflăm încă și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe Care nu L-a înviat, dacă deci morții nu înviază.

16. Căci dacă morții nu înviază, nici Hristos n-a înviat.

17. Iar dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră, sinteti încă în păcatele voastre;

18. Și atunci și cei ce au adormit în Hristos au pierit.

19. Iar dacă nădăjduim în Hristos numai în viața aceasta, sîntem mai de plîns decât toți oamenii.

20. Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a învierii) celor adormiți.

21. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților.

22. Căci, precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia.

23. Dar fiecare în rîndul cetei sale: Hristos începătură, apoi cei ai lui Hristos, la venirea Lui,

24. După aceea, sfîrșitul, cînd Domnul va preda împărăția lui Dumnezeu și Tatălui, cînd va desființa

orice domnie și orice stăpînire și orice putere.

25. Căci El trebuie să împărătească pînă ce va pune pe toți vrăjmașii Săi sub picioarele Sale.

26. Vrăjmașul cel din urmă, care va fi nimicul, este moartea.

27. «Căci toate le-a supus sub picioarele Lui». Dar cînd zice: «Că toate l-au fost supuse Lui» — învederat este că afară de Cel care l-a supus Lui toate.

28. Iar cînd toate vor fi supuse Lui, atunci și Fiul însuși Se va supune Celui ce l-a supus Lui toate, ca Dumnezeu să fie toate în toți.

29. Fiindcă ce vor face cei care se botează pentru morți? Dacă morții nu înviază nicidecum, pentru ce se mai botează pentru ei?

30. De ce mai sîntem și noi în primejdie în tot ceasul?

31. Mor în fiecare zi! V-o spun, fraților, pe lauda pe care o am pentru voi, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

32. Dacă m-am luptat, ca om, cu fiarele în Efes, care îmi este folosul? Dacă morții nu înviază, să bem și să mîncăm, căci mine vom muri!

33. Nu vă lăsați înșelați. Tovărășiile rele strică obiceiurile bune.

34. Treziți-vă cum se cuvine și nu păcătuiți. Căci unii nu au cunoștință de Dumnezeu; o spun spre rușinea voastră.

35. Dar va zice cineva: Cum înviază morții? Și cu ce trup au să vină?

36. Nebun ce ești! Tu ce semeni nu dă viață, dacă nu va fi murit.

37. Și ceea ce semeni nu este trupul ce va să fie, ci grăunte gol, poate de grîu, sau de altceva din celelalte;

38. Iar Dumnezeu îi dă un trup, precum a voit, și fiecărei semințe un trup al său.

39. Nu toate trupurile sînt același trup, ci unul este trupul oamenilor și altul este trupul dobitoacelor și altul este trupul păsărilor și altul este trupul peștilor.

(9) Pild. 30, 2. Fapt. 8, 3; 26, 10. Ef. 3, 8. 1 Tim. 1, 13. (10) Fac. 41, 16. Mat. 10, 20. Marc. 16, 20. 2 Cor. 3, 5. Ef. 3, 7. Col. 1, 29. 1 Tim. 1, 14. (12) Fapt. 17, 18. 2 Tim. 2, 18. (13) Ioan 11, 25. Rom. 7, 11. (17) Fapt. 13, 38. Rom. 4, 25. (20) Lev. 23, 10. Fapt. 26, 23. Col. 1, 18. Apoc. 1, 5. (21) Fac. 2, 17; 5, 19. Ioan 6, 39. Rom. 5, 12, 14. (22) Dan. 8, 19. (23) 1 Tes. 4, 15—16. (24) Dan. 7,

14, 26. Mat. 28, 18. 1 Tim. 6, 15. (25) Ps. 109, 1. Fapt. 2, 34. Evr. 1, 13; 10, 13. (26) Apoc. 20, 14. (27) Ps. 8, 6. Ioan 13, 3. Ef. 1, 22. Evr. 2, 8. (28) Sir. 43, 32. 1 Cor. 11, 3. (30) 2 Cor. 11, 26. (31) Rom. 8, 36. (32) Is. 22, 13; 56, 12. Întel. 2, 1, 6—7. Luc. 12, 19. (33) Întel. 4, 12. (34) Rom. 13, 11. (36) Ioan 12, 24.

(20) Mat. 18, 4. Marc. 10, 14. Rom. 16, 19. Ef. 4, 13. Evr. 5, 13. (21) Is. 28, 11. (25) Is. 45, 14—15. (26) 1 Cor. 12, 8. (33) 1 Cor. 7, 15; 12, 25. 1 Tes. 5, 23. (34) Fac. 3, 16. Col. 3, 18. 1 Tim. 2, 11—12. CAP. 15. — (1) Cor. 11, 2. Gal. 1,

11. (2) Rom. 1, 16. (3) Ps. 21, 6. Is. 53, 5. 8. Dan. 9, 24. Zah. 13, 7. 1 Cor. 2, 2. (4) Ps. 15, 10. Is. 53, 11. Os. 6, 2—3. Iona 2, 1. 2 Tim. 2, 8. (5) Mat. 28, 7, 17. Marc. 16, 14. Luc. 24, 34, 36. Ioan 20, 19; 21, 1. (8) Fapt. 9, 3. 1 Cor. 9, 1.

40. Sînt și trupuri cerești și trupuri pămîntești; dar alta este slava celor cerești și alta a celor pămîntești.

41. Alta este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii și alta strălucirea stelelor. Căci stea de stea se deosebește în strălucire.

42. Așa este și învierea morților: Se seamănă (trupul) întru stricăciune, înviază întru nestricăciune;

43. Se seamănă întru necinste, înviază întru slavă, se seamănă întru slăbiciune, înviază întru putere;

44. Se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc. Dacă este trup firesc, este și trup duhovnicesc.

45. Precum și este scris: «Făcutu-s-a omul cel dintîi, Adam, cu suflet viu; iar Adam cel de pe urmă cu duh dătător de viață»;

46. Dar nu este întîi cel duhovnicesc, ci cel firesc, apoi cel duhovnicesc.

47. Omul cel dintîi este din pămînt, pămîntesc; omul cel de-al doilea este din cer.

48. Cum este cel pămîntesc, așa sînt și cei pămîntești; și cum este cel ceresc, așa sînt și cei cerești.

49. Și după cum am purtat chipul celui pămîntesc, să purtăm și chipul celui ceresc.

50. Aceasta însă zic, fraților: Carnea și sîngele nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moștenește nestricăciunea.

51. Iată, taină vă spun vouă: Nu toți vom muri, dar toți ne vom schimba,

52. Deodată, într-o clipeală de ochi la trîmbița cea de apoi. Căci trîmbița va suna și morții vor învia nestricăcioși, iar noi ne vom schimba.

53. Căci trebuie ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nestricăciune și acest (trup) muritor să se îmbrace în nemurire.

54. Iar cînd acest (trup) stricăcios se va îmbrăca în nestricăciune și acest (trup) muritor se va îmbrăca

în nemurire, atunci va fi cuvîntul care este scris: «Moartea a fost înghițită de biruință.

55. Unde îți este, moarte, biruința? Unde îți este, moarte, boldul tău?».

56. Și boldul morții este păcatul, iar puterea păcatului este legea.

57. Dar să dăm mulțumire lui Dumnezeu, Care ne-a dat biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos!

58. Drept aceea, frații mei iubiți, fiți tari, neclintîți, sporind totdeauna în lucrul Domnului, știind că osteneala voastră nu este zadarnică în Domnul.

CAP. 16

Stringerea de ajutoare pentru frați. Timotei, Apollo, casa lui Ștefan și închinăciuni.

1. Cît despre stringerea de ajutoare pentru sfinți, precum am rînduit pentru Bisericile Galatiei, așa să faceți și voi.

2. În ziua întîi a săptămîinii (*Duminică*), fiecare dintre voi să-și pună deoparte, stringînd cît poate, ca să nu se facă stringerea abia atunci cînd voi veni.

3. Iar cînd voi veni, pe cei pe care îi veți socoti, pe aceia îi voi trimite cu scrisori să ducă darul vostru la Ierusalim.

4. Și de se va cuveni să merg și eu, vor merge împreună cu mine.

5. Ci voi veni la voi, cînd voi trece prin Macedonia, căci prin Macedonia trec.

6. La voi mă voi opri, poate, sau voi și ierna, ca să mă petreceți în călătoria ce voi face.

7. Căci nu vreau să vă văd acum numai în treacăt, ci nădăjduiesc să rămîn la voi cităva vreme, dacă va îngădui Domnul.

8. Voi rămîne însă în Efes, pînă la praznicul Cincizecimii.

9. Căci mi s-a deschis ușă mare spre lucru mult, dar sînt mulți potrivnici.

10. Iar de va veni Timotei, vedeți să fie fără de teamă la voi, căci lucrează ca și mine lucrul Domnului.

11. Nimeni deci să nu-l disprețuiască; ci să-l petreceți cu pace, ca să vină la mine; că îl aștept cu frații.

12. Cît despre fratele Apollo, l-am rugat mult să vină la voi cu frații; totuși nu i-a fost voia să vină acum. Ci va veni cînd va găsi prilej.

13. Privegheați, stați tari în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre cu dragoste să se facă.

15. Vă îndemn însă, fraților, — știți casa lui Ștefan, că este pîrga Ahaei și că spre slujirea sfinților s-au rînduit pe ei înșiși —

16. Ca și voi să vă supuneți unora ca aceștia și oricui lucrează și se ostenește împreună cu ei.

17. Mă bucur de venirea lui Ștefan, a lui Fortunat și a lui Ahaic,

(12) Fapt. 18, 25. (13) Mat. 24, 42; 25, 13. 1 Petr. 5, 8. Apoc. 3, 11-20. (15) 1 Cor.

pentru că aceștia au împlinit lipsa voastră.

18. Și au liniștit duhul meu și al vostru. Cunoașteți bine deci pe unii ca aceștia.

19. Vă îmbrățișează Bisericile Asiei. Vă îmbrățișează mult, în Domnul, Acvila și Priscila, împreună cu Biserica din casa lor.

20. Vă îmbrățișează frații toți. Imbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfîntă.

21. Salutarea cu mina mea, Pavel.

22. Cel ce nu iubește pe Domnul să fie anatema! Maran atha! (Domnul vine).

23. Harul Domnului Iisus Hristos cu voi.

24. Dragostea mea cu voi toți, în Hristos Iisus! Amin.

1, 16. (19) 2 Tim. 4, 19. (20) 1 Petr. 5, 14. Rom. 16, 16. 2 Cor. 13, 12.

(42) Dan. 12, 3. Marc. 12, 25. Filip. 3, 21. (43) Mat. 22, 30. (45) Fac. 2, 7. Rom. 5, 18; 8, 2. (47) Fac. 2, 7. Ioan 3, 31. (48) Ioan 3, 6. (49) Fac. 5, 3. Rom. 8, 29. 2 Cor. 3, 18. (50) Ioan 1, 13; 3, 3. (51) 1 Tes. 4, 17. (52) Mat. 24, 31. Ioan 5, 28. 1 Tes. 4, 16. (53) Întel. 9, 15. (54) Is. 25,

8. Os. 13, 14. Rom. 6, 9. Evr. 2, 14. (55) Os. 13, 14. (56) Sir. 21, 3. Rom. 4, 15. (57) Ioan 16, 33. 1 Ioan 5, 4-5. Rom. 8, 37. (58) 2 Paral. 15, 7. Col. 1, 23. CAP. 16. — (1) Rom. 12, 13; 15, 26. Gal. 2, 10. (3) 2 Cor. 8, 10-11. (7) Iac. 4, 15. 1 Cor. 4, 19. (9) Apoc. 3, 8.

A DOUA EPISTOLĂ CĂTRE CORINTENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Minglierile apostolului în mijlocul suferințelor. Apărarea lui împotriva învinuirii de nestatornicie.

1. Pavel, apostol al lui Hristos Iisus, prin voința lui Dumnezeu, și Timotei, fratele: Bisericii lui Dumnezeu celei din Corint, împreună cu toți sfinții care sînt în toată Ahaia:

2. Har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Binecuvîntat este Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeu al toată mîngîierea,

4. Cel ce ne mîngîie pe noi în tot necazul nostru, ca să putem să mîngîiem și noi pe cei care se află în tot necazul, prin mîngîierea cu care noi înșine sîntem mîngîiați de Dumnezeu.

5. Că precum prisosesc pătimirile lui Hristos întru noi, așa prisosște prin Hristos și mîngîierea noastră.

6. Deci fie că sîntem strîmtorați, este pentru a voastră mîngîiere și mîntuire, fie că sîntem mîngîiați, este pentru a voastră mîngîiere, care vă dă putere să îndurați cu răbdare aceleași suferințe pe care le suferim și noi.

7. Și nădejdea noastră este tare pentru voi, știind că precum sînteți părtași suferințelor, așa și mîngîierii.

8. Căci nu voim, fraților, ca voi să nu știți de necazul nostru, care ni s-a făcut în Asia, că peste măsură,

peste puteri, am fost îngreuiți, încît nu mai nădăjduiam să mai scăpăm cu viață.

9. Ci noi, în noi înșine, ne-am socotit ca osîndiți la moarte, ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce înviază pe cei morți,

10. Care ne-a izbăvit pe noi dintr-o moarte ca aceasta și ne izbăvește și în Care nădăjduim că încă ne va mai izbăvi,

11. Ajutîndu-ne și voi cu rugăciunea pentru noi, așa încît darul acesta făcut nouă, prin rugăciunea multora, să ne fie prilej de mulțumire adusă de către mulți, pentru noi.

12. Căci lauda noastră aceasta este: mărturia conștiinței noastre că am umblat în lume, și mai ales la voi, în sfințenie și în curăție dumnezeiască, nu în înțelepciune trupească, ci în harul lui Dumnezeu.

13. Căci nu vă scriem vouă altele decît cele ce citiți și înțelegeți. Și am nădejde că pînă la sfîrșit veți înțelege;

14. După cum ne-ați și înțeles în parte, — că noi sîntem lauda voastră, precum și voi lauda noastră, în ziua Domnului nostru Iisus.

15. Cu această încredințare voiam să vin întîi la voi, ca să aveți bucurie a doua oară,

16. Și să trec pe la voi în Macedonia și din Macedonia iarăși să vin la voi și să fiu petrecut de voi în Iudeea.

2 Cor. 2, 17; 3, 1; 4, 2; 7, 14. (14) Filip. 1, 26; 2, 16; 4, 1. 1 Tes. 2, 19. (15) 1 Cor. 4, 19.

17. Deci, aceasta vînd, m-am purtat, oare, cu ușurință? Sau cele ce hotărîsc, le hotărîsc trupește ca la mine da, da să fie și nu, nu?

18. Credincios este Dumnezeu, că n-a fost cuvîntul nostru către voi da și nu.

19. Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, Cel propovăduit vouă — prin noi, prin mine, prin Silvan și prin Timotei — nu a fost da și nu, ci da a fost în El.

20. Căci toate făgăduințele lui Dumnezeu, în El, sînt da; și prin El, amin, spre slava lui Dumnezeu prin noi.

21. Iar Cel ce ne întărește pe noi împreună cu voi, în Hristos, și ne-a uns pe noi este Dumnezeu,

22. Care ne-a și pecetluit pe noi și a dat arvuna Duhului, în inimile noastre.

23. Și eu chem pe Dumnezeu mărturie asupra sufletului meu, că din cruțare pentru voi n-am venit încă la Corint.

24. Nu că doar avem stăpînire peste credința voastră, dar sîntem împreună-lucrători ai bucuriei voastre; căci stați tari în credință.

CAP. 2

Dragostea lui Pavel către corinteni. Îi îndeamnă să ierte pe cel ce a greșit și s-a pocăit. Călătoriile și izbinzile lui Pavel.

1. Și am judecat în mine aceasta, să nu vin iarăși la voi cu întristare.

2. Căci dacă eu vă întristez, cine este cel care să mă înveselească, dacă nu cel întristat de mine?

3. Și v-am scris vouă aceasta, ca nu cumva la venirea mea să am întristare de la aceia care trebuie să mă bucure, fiind încredințat despre voi toți că bucuria mea este și a voastră a tuturor.

4. Căci din multă supărare și cu inima strînsă de durere, v-am scris cu multe lacrimi, nu ca să vă întris-

tați, ci ca să cunoașteți dragostea pe care o am cu prisosință către voi.

5. Și dacă m-a întristat cineva, nu pe mine m-a întristat, ci în parte — ca să nu spun mai mult — pe voi toți.

6. Destul este pentru un astfel de om pedeapsa aceasta dată de către cei mai mulți.

7. Așa încît voi, dimpotrivă, mai bine să-l iertați și să-l mîngîiați, ca să nu fie copleșit de prea multă întristare unul ca acesta.

8. De aceea vă îndemn să întăriți în el dragostea.

9. Căci pentru aceasta v-am și scris, ca să cunosc încercarea voastră, dacă sînteți ascultători în toate.

10. Iar cui îi iertați ceva, îi iert și eu; pentru că și eu, dacă am iertat ceva, am iertat pentru voi, în fața lui Hristos,

11. Ca să nu ne lăsăm covîrșiți de satana, căci gîndurile lui nu ne sînt necunoscute.

12. Și venind eu la Troa, pentru Evanghelia lui Hristos, și ușa fiindu-mi deschisă în Domnul,

13. N-am avut odihnă în duhul meu, fiindcă n-am găsit pe Tit, fratele meu, ci despărțîndu-mă de ei, am plecat în Macedonia.

14. Mulțumire fie adusă deci lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos și descoperă prin noi, în tot locul, mireasma cunoștinței Sale!

15. Pentru că sîntem lui Dumnezeu bună mireasmă a lui Hristos între cei ce se mîntuiesc și între cei ce pier;

16. Unora, adică, mireasmă a morții spre moarte, iar altora mireasmă a vieții spre viață. Și pentru acestea, cine e destoinic?

17. Căci nu sîntem ca cei mulți, care strică cuvîntul lui Dumnezeu, ci găim ca din curăția inimii, ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos.

CAP. 1. — (1) Ef. 1, 1. (2) 1 Cor. 1, 3. (3) Ieș. 34, 6. 1 Petr. 1, 3. Ef. 1, 3. (4) Ps. 33, 19. 2 Cor. 7, 6. (5) Col. 1, 24. (11) Rom. 15, 30. 2 Cor. 4, 15. (12) Fapt. 23, 1.

(17) Rut. 3, 18. Mat. 5, 37. 1 Tes. 2, 3. (20) Num. 23, 19. (21) 1 Ioan 2, 20. (22) Rom. 5, 5; 8, 15. 2 Cor. 5, 5. Apoc. 2, 17. CAP. 2. — (3) 2 Cor. 1, 14. (4) 1 Cor. 5, 1. (6) 1 Cor. 5, 3—5. (7) Sir. 8, 6. (11)

Luc. 22, 31. 1 Petr. 5, 8. (14) Cînt. 1, 2. (15) 1 Cor. 1, 18. 2 Cor. 4, 3. (16) Luc. 2, 34. 2 Cor. 3, 5. (17) Deut. 13, 13. Iov. 36, 4. Ps. 90, 20. Iez. 13, 2—3. 1 Cor. 7, 25. 2 Cor. 1, 12; 4, 2; 11, 15. Filip. 1, 15. 1 Tim. 6, 5. Tit. 1, 11.

CAP. 3

Pavel vorbește corintenilor despre sine. Litera și duhul. Vălul lui Moise se ridică prin Hristos.

1. Au doară începem iarăși să spunem cine sintem? Sau nu cumva avem nevoie — cum au unii — de scrisori de laudă către voi sau de la voi?

2. Scrisoarea noastră sînteți voi, scrisă în inimile noastre, cunoscută și citită de toți oamenii,

3. Arătîndu-vă că sînteți scrisoare a lui Hristos, slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul Dumnezeului celui viu, nu pe table de piatră, ci pe tablele de carne ale inimii.

4. Și o astfel de încredere avem în Hristos față de Dumnezeu;

5. Nu că de la noi înșine sîntem destoinici să cugetăm ceva ca de la noi înșine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu,

6. Cel ce ne-a învrednicit să fim slujitori ai Noului Testament, nu ai literei, ci ai duhului; pentru că litera ucide, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujirea cea spre moarte, săpată în litere, pe piatră, s-a făcut întru slavă, încît fiii lui Israel nu puteau să-și aștească ochii la fața lui Moise, din pricina slavei celei trecătoare a feței lui,

8. Cum să nu fie mai mult întru slavă slujirea Duhului?

9. Căci de a avut parte de slavă slujirea care aduce osînda, cu mult mai mult prisosește în slavă slujirea dreptății.

10. Și nici măcar nu este slăvit ceea ce era slăvit în această privință, față de slava cea covârșitoare.

11. Căci dacă ce este trecător s-a săvîrșit prin slavă, cu atît mai mult ce e netrecător va fi în slavă.

12. Avînd deci o astfel de nădejde, noi lucrăm cu multă îndrăzneală,

13. Și nu ca Moise, care își punea un văl pe fața sa, ca fiii lui Israel să nu privească sfîrșitul a ceea ce era trecător.

CAP. 3. — (1) 2 Cor. 1, 12. (2) 1 Cor. 9, 2. (3) Deut. 4, 13. Is. 29, 11-12. Iez. 11, 19. Evr. 8, 10. (5) Înțel. 7, 16. Ioan 15, 5. 1 Cor. 15, 10. 2 Cor. 2, 16; 4, 7. Filip. 2, 13. (6) Ier. 31, 33. Ioan 6, 63. (7) Ies. 34, 29-30. Rom. 8, 2. (9) Ioan 1, 14. Filip. 3, 17. (13) Rom. 10, 4. (14) Is. 6, 10; 63, 17. Ioan 9, 39. 1 Cor. 2, 8. (16) Ies. 34, 33-34.

14. Dar mințile lor s-au învățat, căci pînă în ziua de azi, la citirea Vechiului Testament, rămîne același văl, neridicîndu-se, căci el se desființează prin Hristos;

15. Ci pînă astăzi, cînd se citește Moise, stă un văl pe inima lor;

16. Iar cînd se vor întoarce către Domnul, vălul se va ridica.

17. Domnul este Duh, și unde este Duhul Domnului, acolo este libertate.

18. Iar noi toți, privind ca în oglindă, cu fața descoperită, slava Domnului, ne prefacem în același chip din slavă în slavă, ca de la Duhul Domnului.

CAP. 4

Stînții cunosc slava lui Dumnezeu și nădejdea în ea li întărește a birui toate suferințele.

1. De aceea, avînd această slujire, după cum am fost miluiți, nu ne pierdem nădejdea,

2. Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale rușinii, neumblînd în vicleșug, nici stricînd cuvîntul lui Dumnezeu, ci făcîndu-ne cunoscuți prin arătarea adevărului față de orice conștiință omenească înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar dacă Evanghelia noastră este încă acoperită, este pentru cei pierduți,

4. În care Dumnezeul veacului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lumina Evangheliei slavei lui Hristos, Care este chipul lui Dumnezeu.

5. Căci nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Iisus, Domnul, iar noi înșine sîntem slugile voastre, pentru Iisus.

6. Fiindcă Dumnezeu, Care a zis: «Strălucescă, din întuneric, lumina» — El a strălucit în inimile noastre, ca să strălucescă cunoștința slavei lui Dumnezeu, pe fața lui Hristos.

7. Și avem comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze că puterea covârșitoare este a lui Dumnezeu și nu de la noi,

(17) Ioan 4, 24. (18) Rom. 8, 29. 1 Cor. 15, 49. 2 Cor. 4, 6. CAP. 4. — (2) Ps. 93, 20. Fapt. 23, 9. 2 Cor. 2, 17. (3) Luc. 10, 21. 1 Cor. 1, 18. (4) Ioan 14, 9. Filip. 2, 6. Col. 1, 15. Evr. 1, 3. (5) 1 Cor. 2, 2; 3, 5. (6) Fac. 1, 3. 1 Petr. 2, 9. Rom. 13, 12. 2 Cor. 3, 18. (7) 1 Cor. 2, 5. 2 Cor. 3, 5.

8. În toate pătîmind necaz, dar ne-fiind striviți; lipsiți fiind, dar nu deznădăjduiți;

9. Prigonîți fiind, dar nu părăsiți; doborîți, dar nu nimiciți;

10. Purtînd totdeauna în trup omorîrea lui Iisus, pentru ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.

11. Căci pururea noi cei vii sîntem dați spre moarte pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor.

12. Astfel că în noi lucrează moartea, iar în voi viața.

13. Dar avînd același duh al credinței, — după cum este scris: «Credut-am, pentru aceea am și grăit», — și noi credem: pentru aceea și grăim,

14. Știînd că Cel ce a înviat pe Domnul Iisus ne va învia și pe noi cu Iisus și ne va înfățișa împreună cu voi.

15. Căci toate sînt pentru voi, pentru ca, înmulțindu-se harul să prisoască prin mai mulți mulțumirea, spre slava lui Dumnezeu.

16. De aceea nu ne pierdem curajul și, chiar dacă omul nostru cel din afară se trece, cel dinăuntru însă se înnoiește din zi în zi.

17. Căci necazul nostru de acum, ușor și trecător, ne aduce nouă, mai presus de orice măsură, slavă veșnică covârșitoare,

18. Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd, fiindcă cele ce se văd sînt trecătoare, iar cele ce nu se văd sînt veșnice.

CAP. 5

Trebuie să ne îmbrăcăm cu haina cea nouă, cerească, peste cea pămîntească. Dorința după viața veșnică. Ispășirea și împăcarea noastră.

1. Căci știm că, dacă acest cort, locuința noastră pămîntească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mină, veșnică, în ceruri.

(3) Ps. 128, 1-2. 2 Cor. 12, 9-10. (9) Ps. 36, 24. (10) 1 Petr. 4, 13. Gal. 6, 17. (11) Rom. 8, 17. 1 Cor. 4, 9. (13) Ps. 115, 1. (14) 1 Cor. 6, 14. 1 Tes. 1, 10. (16) 1 Petr. 3, 4. Ef. 3, 16. (17) Is. 27, 7. Înțel. 3, 5. 1 Petr. 1, 6; 5, 10. Rom. 8, 13. (18) Eccl. 1, 2. Evr. 11, 1. CAP. 5. — (1) Iov 4, 19. Evr. 9, 11. (2) Rom. 8, 23.

2. Căci de aceea și suspinăm, în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuința noastră cea din cer,

3. Dacă totuși vom fi găsiți îmbrăcați, iar nu goi.

4. Că noi, cei ce sîntem în cortul acesta, suspinăm îngreuiți, de vreme ce dorim să nu scoatem haina noastră, ci să ne îmbrăcăm cu cealaltă pe deasupra, ca ceea ce este muritor să fie înghițit de viață.

5. Iar Cel ce ne-a făcut spre aceasta este Dumnezeu, Care ne-a dat nouă arvuna Duhului.

6. Îndrăznînd deci totdeauna și știînd că, petrecînd în trup, sîntem departe de Domnul,

7. Căci umblăm prin credință, nu prin vedere,

8. Avem încredere și voim mai bine să plecăm din trup și să petrecem la Domnul.

9. De aceea ne și străduim ca, fie că petrecem în trup, fie că plecăm din el, să fim bineplăcuți Lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne înfățișăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca să la fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine, ori rău.

11. Cunoșcînd deci frica de Domnul, căutăm să înduplecăm pe oameni, dar lui Dumnezeu îi sîntem binecunoscuți și nădăjduiesc că sîntem binecunoscuți și în cugetele voastre.

12. Căci nu vă spunem iarăși cine sîntem, ci vă dăm prilej de laudă pentru noi, ca să aveți ce să spuneți acelor care se laudă cu fața și nu cu inima.

13. Căci, dacă ne-am ieșit din fire, este pentru Dumnezeu, iar dacă sîntem cu mintea întreagă, este pentru voi.

14. Căci dragostea lui Hristos ne stăpînește pe noi care socotim aceasta, că dacă unul a murit pentru toți, au murit deci toți.

(3) Is. 61, 10. Mat. 22, 11. Apoc. 16, 15. (4) Înțel. 9, 15. 1 Cor. 13, 54. (5) 2 Cor. 1, 22. Ef. 1, 14. (6) Ps. 38, 16-17. (7) Ioan 20, 29. 1 Petr. 1, 8. Rom. 8, 25. 1 Cor. 13, 9. (9) Filip. 1, 23. (10) Iov 34, 11. Eccl. 12, 14. Mat. 16, 27; 25, 32. Rom. 14, 10. Ef. 6, 8. (13) 2 Cor. 11, 11.

15. Și a murit pentru toți, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci Aceluia care, pentru ei, a murit și a înviat.

16. De aceea, noi nu mai știm de acum pe nimeni după trup; chiar dacă am cunoscut pe Hristos după trup, acum nu-L mai cunoaștem.

17. Deci, dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut noi.

18. Și toate sînt de la Dumnezeu, Care ne-a împăcat cu Sine prin Hristos și Care ne-a dat nouă slujirea împăcării.

19. Pentru că Dumnezeu era în Hristos, împăcînd lumea cu Sine însuși, nesocotindu-le greșelile lor și punînd în noi cuvîntul împăcării.

20. În numele lui Hristos, așadar, ne înfățișăm ca mijlocitori, ca și cum însuși Dumnezeu v-ar îndemna prin noi. Vă rugăm, în numele lui Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu!

21. Căci pe El, Care n-a cunoscut păcatul, L-a făcut pentru noi păcat, ca să dobîndim, întru El, dreptatea lui Dumnezeu.

CAP. 6

Stîinții lui Dumnezeu.

1. Fiînd, dar, împreună-lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiți în zadar harul lui Dumnezeu.

2. Căci zice: «La vreme potrivită te-am ascultat și în ziua mîntuirii te-am ajutat»; iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mîntuirii.

3. Nedînd nici o smîntoală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată,

4. Ci în toate înfățișîndu-ne pe noi înșine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strîmtorări.

5. În bădă, în temniță, în tulburări, în ostenele, în privegheri, în posturi;

6. În curăție, în cunoștință, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfînt, în dragoste nefățarnică;

7. În cuvîntul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, prin armele dreptății, cele de-a dreapta și cele de-a stînga,

8. Prin slavă și necinste, prin defăimare și laudă; ca niște amăgitori, deși iubitori de adevăr,

9. Ca niște necunoscuți, deși bine cunoscuți, ca fiind pe pragul morții, deși iată că trăim, ca niște pedepsiți, dar nu uciși;

10. Ca niște întristați, dar pururea bucurîndu-ne; ca niște săraci, dar pe mulți îmbogățind; ca unii care n-au nimic, dar toate le stăpînesc.

11. O, corintenilor, gura noastră s-a deschis către voi, inima noastră s-a lărgit.

12. În inima noastră nu sînteți la strîmtorare; dar strîmtorare este pentru noi, în inimile voastre.

13. Plătiți-mi și voi aceeași plată, vă vorbesc ca unor copii ai mei — lărgiți și voi inimile voastre!

14. Nu vă înjuțați la jug străin cu cei necredincioși, căci ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtășire are lumina cu întunericul?

15. Și ce învoire este între Hristos și Veliar sau ce parte are un credincios cu un necredincios?

16. Sau ce înțelegere este între templul lui Dumnezeu și idoli? Căci noi sîntem templu al Dumnezeului celui viu, precum Dumnezeu a zis că: «Voi locui în ei și voi umbla și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul Meu».

17. De aceea: «Ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți, zice Domnul, și de ce este necurat să nu vă atingeți și Eu vă voi primi pe voi».

18. Și voi fi vouă tată, și veți fi Mie fii și fiice», zice Domnul Atotfăcătorul.

4, 19. Evr. 3, 7. (5) 1 Reg. 2, 17. Neem. 5, 9. (4) 1 Cor. 4, 1, 11. 2 Cor. 12, 10. (6) Iac. 3, 17. (7) 1 Cor. 2, 5. 2 Cor. 10, 4. (8) Eccl. 8, 14. (10) Pild. 13, 7. Filip. 4, 12. (14) 1 Ioan 3, 6. Ef. 5, 11. (15) Deut. 15, 9. 3 Reg. 18, 21. Sir. 13, 20. 1 Cor. 10, 21. (16) Ies. 12, 43; 30, 45. Lev. 26, 12. Iez. 37, 27. Ioan 2, 18. 1 Cor. 3, 16; 6, 19. Evr. 8, 10. (17) Lev. 5, 1. Is. 52, 11. Ier. 50, 8. Apoc. 18, 47. (18) Ier. 31, 9.

(15) 1 Petr. 4, 2. Rom. 14, 7, 9. Gal. 2, 19—20. (17) Ps. 50, 11. Is. 43, 18—19. Ier. 31, 22. Ioan 3, 3. Rom. 6, 4. Ef. 2, 13. Apoc. 21, 5. (18) Rom. 5, 10—11. Ef. 2, 16. Col. 1, 20. (19) Lev. 1, 4. Ps. 31, 2. Ag. 1, 13. 1 Ioan 4, 9. Rom. 3, 25; 11, 15. (20) Zah. 12, 8. Mal. 2, 6. (21) Lev. 4, 3; 9, 15. Num. 19, 2. Is. 45, 25; 53, 9. Ioan 8, 46. 1 Petr. 2, 22. 1 Ioan 3, 5. CAP. 6. — (2) Is. 49, 8. Luc.

CAP. 7

Pavel laudă ascultarea corintenilor și se bucură de dragostea lor.

1. Avînd deci aceste făgăduințe, iubitorilor, să ne curățim pe noi de toată întinarea trupului și a duhului, desăvîrșind sfințenia în frica lui Dumnezeu.

2. Faceți-ne loc în inimile voastre! N-am nedreptățit pe nimeni; n-am vătămat pe nimeni, n-am înșelat pe nimeni.

3. Nu o spun spre osîndirea voastră, căci v-am spus înainte că sînteți în inimile noastre, ca împreună să murim și împreună să trăim.

4. Multă îmi este încrederea în voi! Multă îmi este lauda pentru voi! Umplutu-m-am de mîngiere! Cu tot necazul nostru, sînt covîrșit de bucurie!

5. Căci, după ce am sosit în Macedonia, trupul nostru n-a avut nici o odihnă, necăjiți fiind în tot felul: din afară lupte, dinăuntru temeri.

6. Dar Dumnezeu, Cel ce mîngie pe cei smeriți, ne-a mîngiat pe noi cu venirea lui Tit.

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mîngierea cu care el a fost mîngiat la voi, vestindu-ne nouă dorința voastră, plînsul vostru, rîvna voastră pentru mine, ca eu mai mult să mă bucur.

8. Că, chiar dacă v-am întristat prin scrisoare, nu-mi pare rău, deși îmi părea rău; căci văd că scrisoarea aceea, fie și numai pentru un timp, v-a întristat.

9. Acum mă bucur, nu pentru că v-ați întristat, ci pentru că v-ați întristat spre pocăință. Căci v-ați întristat după Dumnezeu, ca să nu fiți întru nimic păgubiți de către noi.

10. Căci intristarea cea după Dumnezeu aduce pocăință spre mîntuire, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte.

11. Că iată, însăși aceasta, că v-ați întristat după Dumnezeu, cită sîrguință v-a adus, ba încă și dezvinovățire și mîhnire și teamă și dorință și rîvnă și ispășire! Întru totul ați dovedit că voi înșivă sînteți curați în acest lucru.

CAP. 7. — (1) 1 Ioan 3, 3. Evr. 10, 22. (2) 2 Cor. 12, 17. (6) 2 Cor. 1, 4. (10) Ps. 37, 18; 118, 71. Eccl. 7, 3. Sir. 30, 24. 1 Petr. 2, 19.

12. Deci, deși v-am scris, aceasta n-a fost din cauza celui ce a nedreptățit, nici din cauza celui ce a fost nedreptățit, ci ca să se învedereze la voi sîrguința voastră pentru noi, înaintea lui Dumnezeu.

13. De aceea, ne-am mîngiat; dar, pe lîngă mîngierea noastră, ne-am bucurat peste măsură mai ales de bucuria lui Tit, căci duhul lui s-a liniștit din partea voastră a tuturor.

14. Căci dacă m-am lăudat înaintea lui cu ceva pentru voi, n-am fost dat de rușine; ci precum toate vi le-am grăit întru adevăr, așa și lauda noastră pentru Tit s-a făcut adevăr.

15. Și inima lui este și mai mult la voi, aducîndu-și aminte de ascultarea voastră a tuturor, cum l-ați primit cu frică și cu cutremur.

16. Mă bucur că în toate pot să mă încred în voi.

CAP. 8

Pavel laudă pe creștinii din Macedonia pentru stringerea de ajutoare și îndeamnă pe corinenți să facă și ei asemenea.

1. Și vă fac cunoscut, fraților, harul lui Dumnezeu cel dăruit în Bisericele Macedoniei;

2. Că în multa lor încercare de necaz, prisosul bucuriei lor și sărăcia lor cea adîncă au sporit în bogăția dărniceiei lor.

3. Căci mărturisesc că de voia lor au dat, după putere și peste putere.

4. Cu multă rugămînte cerînd har de a lua și ei parte la ajutorarea sfinților.

5. Și au făcut nu după cum au nădărdit, ci s-au dat pe ei înșiși întru Domnului și apoi nouă, prin voia lui Dumnezeu.

6. Încît am rugat pe Tit ca, precum a început dinainte, așa să și desăvîrșască, la voi, și darul acesta.

7. Ci precum întru toate prisosiți: în credință, în cuvînt, în cunoștință, în orice sîrguință, în iubirea voastră către noi, așa și în acest dar să prisosiți.

8. Nu cu poruncă o spun, ci încercînd și curăția dragostei voastre, prin sîrguința altora.

(14) 2 Cor. 1, 12. CAP. 8. — (2) Marc. 12, 43—44. Rom. 12, 8. 2 Cor. 9, 7. (3) 1 Ekd. 2, 69. (4) Rom. 15, 16.

9. Căci cunoașteți harul Domnului nostru Iisus Hristos, că El, bogat fiind, pentru voi a săracit, ca voi cu sărăcia Lui să vă îmbogățiți.

10. Și sfat vă dau în aceasta: că aceasta vă este de folos vouă, care încă de anul trecut ați început nu numai să faceți, ci să și voiți.

11. Duceți dar acum până la capăt fapta, ca precum ați fost gata să voiți, tot așa să și îndepliniți din ce aveți.

12. Căci dacă este bunăvoință, bine primit este darul, după cît are cineva, nu după cît nu are.

13. Nu doar ca să fie altora ușurare, iar vouă necaz, ci ca să fie potrivire:

14. Prisosința voastră să îplinească lipsa aceloră, pentru ca și prisosința lor să îplinească lipsa voastră, spre a fi potrivire,

15. Precum este scris: «Celui cu mult nu i-a prisosit, și celui cu puțin nu i-a lipsit».

16. Mulțumire fie adusă lui Dumnezeu, Care a dat aceeași rîvnă pentru voi în inima lui Tit.

17. Căci, pe de o parte, a primit îndemnul nostru, iar, pe de altă parte, făcîndu-se și mai sîrguitor, de bună voie a plecat către voi.

18. Și am trimis împreună cu el și pe fratele a cărui laudă, întru Evanghelie, este în toate Bisericiile;

19. Dar nu numai atîi, ci este și ales de către Biserici ca împreună-călător cu noi la darul acesta, slujit de noi, spre slava Domnului însuși și spre osîrdia noastră.

20. Prin aceasta ne ferim ca să nu ne defăimeze cineva, în această îmbelsugată strîngere de daruri, de care ne îngrijim noi.

21. Pentru că ne îngrijim de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și l-am trimis împreună cu ei și pe fratele nostru, pe care l-am încercat în multe, de multe ori, ca fiind sîrguitor, iar acum este și mai sîrguitor, prin multa încredere în voi.

23. Astfel, dacă e vorba de Tit, el este însoțitorul meu și împreună-lucrător la voi; dacă e vorba despre

frații noștri, ei sînt apostoli ai Bisericii, slavă a lui Hristos.

24. Arătați deci către ei, în fața Bisericii, dovada dragostei voastre, ca și a laudei noastre pentru voi.

CAP. 9

Strîngerea de ajutoare trebuie făcută în grabă. Răsplata binelăcerilor.

1. Despre strîngerea de ajutoare pentru sfinți îmi este de prisos să vă scriu.

2. Că știu bunăvoința voastră, cu care, pentru voi, mă laud către macedonenii; că Ahaia s-a pregătit din anul trecut, și rîvna voastră a însuflețit pe cei mai mulți.

3. Am trimis dar pe frați, ca lauda noastră pentru voi, în privința aceasta, să nu fie zadarnică, ci să fiți gata, precum ziceam,

4. Ca nu cumva, cînd macedonenii vor veni împreună cu mine și vă vor găsi nepregătiți, să fim rușinați noi, ca să nu zicem voi, în această laudă încrezătoare.

5. Am socotit deci că este nevoie să îndemn pe frați să vină înții la voi și să pregătească darul vostru cel dinainte făgăduit, ca el să fie gata, așa ca un dar, nu ca o faptă de zgîrcenie.

6. Aceasta însă zic: Cel ce seamănă cu zgîrcenie, cu zgîrcenie va și secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va și secera.

7. Fiecare să dea cum socotește cu inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă, căci Dumnezeu iubește pe cel care dă cu voie bună.

8. Și Dumnezeu poate să înmulțească tot harul la voi, ca, avînd totdeauna toată îndestularea în toate, să prisosiți spre tot lucrul bun.

9. Precum este scris: «Împărțit-a, dat-a săracilor; dreptatea Lui rămîne în veac».

10. Iar Cel ce dă sămînță semănătorului și pline spre mîncare, vă va da și va înmulți sămînța voastră și va face să crească roadele dreptății voastre.

11. Ca întru toate să vă îmbogățiți, spre toată dărnicia care aduce prin noi mulțumire lui Dumnezeu.

CAP. 9. — (1) Gal. 2, 10. (2) Deut. 14, 29. Pild. 11, 24. (3) Deut. 15, 7. Pild. 22, 9. Sir. 35, 8. 2 Cor. 8, 2. (4) 1 Tim. 6, 6. (5) Ps. 111, 9. Pild. 28, 27. (6) Is. 55, 10.

12. Pentru că slujirea acestui dar nu numai că împlinește lipsurile sfinților, ci prisosește prin multe mulțumiri în fața lui Dumnezeu;

13. Slăvind ei pe Dumnezeu, prin adevărarea acestei ajutorări, pentru supunerea mărturisirii voastre Evangheliei lui Hristos și pentru dărnicia împărțirii către ei și către toți,

14. Se roagă pentru voi, și vă iubesc pentru harul lui Dumnezeu cel ce prisosește la voi.

15. Iar lui Dumnezeu mulțumire pentru darul Său cel negrăit.

CAP. 10

Pavel este același — și fiind de față și lipsind. Ferirea de cei mincinoși.

1. Însumi eu, Pavel, vă îndemn prin blîndețea și îngăduința lui Hristos — eu care de față sint smerit între voi, dar, în lipsă, îndrăznesc față de voi —

2. Vă rog, dar, să nu mă siliți, cînd voi fi de față, să îndrăznesc cu încrederea cu care gîndesc că voi îndrăzni împotriva unora care ne socotesc că umblăm după trup.

3. Pentru că, deși umblăm în trup, nu ne luptăm trupest.

4. Căci armele luptei noastre nu sînt trupesti, ci puternice înaintea lui Dumnezeu, spre dărîmarea întăriturilor. Noi surpăm iscodirile minții,

5. Și toată trufia care se ridică împotriva cunoașterii lui Dumnezeu și tot gîndul îl robim, spre ascultarea lui Hristos,

6. Și gata sîntem să pedepsim toată neascultarea, atunci cînd supunerea voastră va fi deplină.

7. Judecați lucrurile așa cum se arată: dacă cineva are încredere în sine că este al lui Hristos, să gîndească iarăși de la sine aceasta, că precum este el al lui Hristos, tot așa sîntem și noi.

8. Și chiar de mă voi lăuda, ceva mai mult, cu puterea noastră, pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre dărîmarea voastră, nu mă voi rușina,

9. Ca să nu par că v-aș înfricoșa prin scrisori.

CAP. 10. — (2) 2 Cor. 2, 17. (3) 1 Tim. 1, 18. (4) Ps. 149, 6. Cînt. 6, 4. Ier. 1, 10. 2 Cor. 6, 7. Ef. 6, 13. 2 Tim. 2, 1. Evr. 4, 12. (5) Num. 24, 19. 1 Cor. 1, 19, 27; 3, 19. (7) Ioan 7, 24. (8) 2 Cor. 13, 10. (10) 2 Cor. 11, 6. (13) 2 Cor. 12, 5. Ef.

10. Că scrisorile lui, zic ei, sînt grele și tari, dar înfățișarea trupului este slabă și cuvîntul lui este disprețuit.

11. Cel ce vorbește astfel să-și dea seama că așa cum sîntem cu cuvîntul prin scrisori, cînd nu sîntem de față, tot așa sîntem și cu fapta, cînd sîntem de față.

12. Căci nu îndrăznim să ne numărăm sau să ne asemănăm cu unii care se laudă singuri; dar aceia, măsurîndu-se și asemănîndu-se pe ei cu ei înșiși, nu au pricepere.

13. Iar noi nu ne vom lăuda fără măsură, ci după măsura dreptarului cu care ne-a măsurat nouă Dumnezeu, ca să ajungem și pînă la voi.

14. Căci nu ne întindem peste măsură, ca și cum n-am fi ajuns la voi, căci am și ajuns cu Evanghelia lui Hristos pînă la voi.

15. Nu ne lăudăm peste măsură cu ostenelele altora, ci avem nădejde că, tot crescînd credința voastră, ne vom mări în voi cu prisosință, după măsura noastră,

16. Ca să propovăduim Evanghelia și în ținuturile de dincolo de voi, dar fără să ne lăudăm cu măsură străină, în cele de-a gata.

17. Iar cel ce se laudă, în Domnul să se laude.

18. Pentru că nu cel ce se laudă singur este dovedit bun, ci acela pe care Domnul îl laudă.

CAP. 11

Împotriva apostolilor mincinoși. Pavel arată virtuțile și ostenelele sale.

1. O, de mi-ați îngădui puțină neînțelepție! Dar îmi și îngăduiți.

2. Căci vă rîvnesc pe voi cu rîvna lui Dumnezeu, pentru că v-am logodit unui singur bărbat, ca să vă înfățișez lui Hristos fecioară neprihănită.

3. Dar mă tem ca nu cumva, precum șarpele a amăgit pe Eva în viclenia lui, tot așa să se abată și gîndurile voastre de la curăția și nevino-văția cea în Hristos.

4, 7. (15) Rom. 15, 20. (17) Ier. 9, 24. 1 Cor. 1, 31. (18) Pild. 27, 2. 1 Cor. 4, 5. CAP. 11. — (2) Cînt. 6, 8-9. Is. 62, 5. Os. 2, 21. Ef. 5, 27. Col. 1, 28. Apoc. 21, 2. (3) Fac. 5, 4. 13. 1 Reg. 13, 18. Ioan 8, 44. 2 Petr. 3, 17. 1 Tim. 6, 3.

(9) Ps. 35, 8. Mat. 8, 20. Luc. 2, 7. Ioan 1, 16. Filip. 2, 7. (12) Pild. 3, 23. Luc. 21, 2-4. (14) Sir. 29, 2. Luc. 3, 11. (15) Ies. 16, 18. (21) Rut 3, 14. Pild. 3, 4. Rom. 12, 17. Filip. 4, 8.

văduiește un alt Iisus, pe care nu l-am propovăduit noi, sau luați alt

4. Căci dacă cel ce vine vă propo-
duh, pe care nu l-ați luat, sau altă
evanghelie, pe care nu ați primit-o,
— voi l-ați îngădui foarte bine.

5. Dar eu socotesc că nu sînt cu
nimic mai prejos decît cei mai de
frunte dintre apostoli.

6. Și chiar dacă sînt neiscusit în
cuvînt, nu însă în cunoștință, ci v-am
dovedit-o în totul față de voi toți.

7. Sau am făcut păcat că v-am
propovăduit în dar Evanghelia lui
Dumnezeu, smerindu-mă pe mine în-
sumi, pentru ca voi să vă înălțați?

8. Alte Biserici am prădat, luînd
plată ca să vă slujesc pe voi.

9. Și de față fiind la voi și în lip-
suri aflîndu-mă, n-am făcut supărare
nimănui. Căci în cele ce mi-au lipsit,
m-au îndestulat frații veniți din Ma-
cedonia. Și în toate m-am păzit și
mă voi păzi, să nu vă fiu povară.

10. Este în mine adevărul lui Hris-
tos, că lauda aceasta nu-mi va fi în-
grădită în ținuturile Ahaei.

11. Pentru ce? Pentru că nu vă iu-
besc? Dumnezeu știe!

12. Dar ceea ce fac, voi face și în
viitor, ca să tai pricina celor ce po-
tesc pricină, pentru a se afla ca și
noi în ceea ce se laudă.

13. Pentru că unii ca aceștia sînt
apostoli mincinoși, lucrători vicleni,
care iau chip de apostoli ai lui Hris-
tos.

14. Nu este de mirare, deoarece
înșuși satana se preface în inger al
luminii.

15. Nu este deci lucru mare dacă
și slujitorii lui iau chip de slujitori
ai dreptății, al căror sfîrșit va fi după
faptele lor.

16. Iarăși zic: Să nu mă socoteas-
că cineva că sînt fără minte, iar de
nu primiți-mă măcar ca pe un fără-
de-minte, ca să mă laud și eu puțin.

17. Ceea ce grăiesc, nu după Dom-
nul grăiesc, ci ca în neînțelepție, în
această stare de laudă.

18. Deoarece mulți se laudă după
trup, mă voi lauda și eu.

19. Pentru că voi, înțelepți fiind,
îngăduiți bucuos pe cei neînțelepți.

20. Căci de vă robește cineva, de
vă mîncă cineva, de vă ia ce e al
vostru, de vă privește cineva cumîn-
drie, de vă lovește cineva peste o-
braz, — răbdați.

21. Spre necinste o spun, că noi
ne-am arătat slabi. Dar în orice ar
cuteza cineva — întru neînțelepție
zic, — cutez și eu!

22. Sînt ei evrei? Evreu sînt și eu.
Sînt ei israeliți? Israelit sînt și eu.
Sînt ei sămînța lui Avraam? Sînt și
eu.

23. Sînt ei slujitori ai lui Hristos?
Nebunește spun: eu nu mai mult ca
ei! În ostenele mai mult, în închi-
sori mai mult, în bătai peste măsură,
la moarte adeseori.

24. De la iudei, de cinci ori am
 luat patruzeci de lovituri de bici fără
una.

25. De trei ori am fost bătut cu
vergi; o dată am fost bătut cu pie-
tre; de trei ori s-a sfărîmat corabia
cu mine; o noapte și o zi am petre-
cut în largul mării.

26. În călătorii adeseori, în primej-
dii de rîuri, în primejdii de la tîlhari,
în primejdii de la neamul meu, în
primejdii de la păgîni; în primejdii
în cetăți, în primejdii în pustie, în
primejdii pe mare, în primejdii între
frații cei mincinoși;

27. În osteneală și în trudă, în pri-
vegheeri adeseori, în foamă și în sete,
în posturi de multe ori, în frig și în
lipsă de haine.

28. Pe lîngă cele din afară, ceea ce
mă împresoară în toate zilele este
grija de toate Bisericile.

29. Cine este slab și eu să nu fiu
slab? Cine se smintește și eu să nu
ard?

30. Dacă trebuie să mă laud, mă voi
lauda cu cele ale slăbiciunii mele!

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului
nostru Iisus, Cel ce este binecuvîn-
tat în veți, știe că nu mint!

32. În Damasc, dregătorul regelui
Areta păzea cetatea Damascului, ca
să mă prindă,

27. 2-3. (24) Deut. 25, 3. (25) Fapt.
14, 19; 16, 22; 27, 41. (26) 1 Cor.
15, 30. (27) 1 Cor. 4, 11. (28) 1 Cor. 9,
22. (30) 2 Cor. 12, 9. (31) Rom. 9, 1.
Gal. 1, 20. (32-33) Iosua 2, 15. Fapt. 9,
24-25.

33. Și printr-o fereastră am fost lă-
sat în jos, peste zid, într-un coș, și
am scăpat din minile lui.

CAP. 12

*Vedeniile cerești ale lui Pavel. Bol-
dul cărnii. Pavel va veni în curînd
la Corint.*

1. Dacă trebuie să mă laud, nu-mi
este de folos, dar voi veni totuși la
vedenii și la descoperiri de la Dom-
nul.

2. Cunosc un om în Hristos, care
acum paisprezece ani — fie în trup,
nu știu; fie în afară de trup, nu știu,
Dumnezeu știe — a fost răpit unul
ca acesta pînă la al treilea cer.

3. Și-l știu pe un astfel de om —
fie în trup, fie în afară de trup, nu
știu, Dumnezeu știe —

4. Că a fost răpit în rai și a auzit
cuvinte de nespus, pe care nu se cu-
vine omului să le grăiască.

5. Pentru unul ca acesta mă voi
lauda; iar pentru mine însumi nu mă
voi lauda decît numai în slăbiciunile
mele.

6. Căci chiar dacă aș vrea să mă
laud, nu voi fi fără minte, căci voi
spune adevărul; dar mă feresc de
aceasta, ca să nu mă socotească ni-
meni mai presus decît ceea ce vede
sau aude de la mine.

7. Și pentru ca să nu mă trufesc cu
măreția descoperirilor, datu-mi-s-a
mie un ghimpe în trup, un inger al
satanei, să mă bată peste obraz, ca
să nu mă trufesc.

8. Pentru aceasta de trei ori am
rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze
de la mine;

9. Și mi-a zis: Îți este de ajuns
harul Meu, căci puterea Mea se de-
săvîrșește în slăbiciune. Deci, foarte
bucuros, mă voi lauda mai ales în-
tru slăbiciunile mele, ca să locuiesc
în mine puterea lui Hristos.

10. De aceea mă bucur în slăbi-
ciuni, în defăimări, în nevoi, în pri-
goniri, în strîmtorări pentru Hris-
tos, căci, cînd sînt slab, atunci sînt
tare.

CAP. 12. — (1) Gal. 1, 12; 2, 2. (5)
2 Cor. 10, 13. (9) Is. 41, 29. Rom. 5, 3.
2 Cor. 4, 8; 11, 30. Filip. 4, 13. (10) Marc.
16, 17. Rom. 8, 35. 2 Cor. 6, 4. (13)

11. M-am făcut ca unul fără minte,
lăudîndu-mă. Voi m-ați silit! Căci se
cuvenea să vorbiți voi de bine des-
pre mine, pentru că nu sînt cu nimic
mai prejos decît cei mai de frunte
dintre apostoli, deși nu sînt nimic.

12. Dovezile mele de apostol s-au
arătat la voi în toată răbdarea, prin
semne, prin minuni și prin puteri.

13. Căci cu ce sînteți voi mai pre-
jos decît celelalte Biserici, decît nu-
mai că eu nu v-am fost povară? Dă-
ruți-mi mie această nedreptate.

14. Iată, a treia oară sînt gata să
vin la voi și nu vă voi fi povară, căci
nu caut ale voastre, ci pe voi. Pen-
tru că nu copiii sînt datori să agoni-
sească pentru părinți, ci părinții pen-
tru copii.

15. Deci eu foarte bucuros voi chel-
tui și mă voi cheltui pentru sufletele
voastre, deși, iubindu-vă mai mult,
eu sînt iubit mai puțin.

16. Dar fie! Eu nu v-am împovă-
rat. Ci, fiind istet, v-am prins cu în-
șelăciune.

17. Am tras eu folos de la voi, prin
vreunul din aceia pe care i-am tri-
mis?

18. L-am rugat pe Tit și am trimis,
împreună cu el, pe fratele. V-a asu-
prît Tit cu ceva? N-am umblat noi
în același duh? N-am călcat noi pe
aceleași urme?

19. De mult vi se pare că ne apă-
răm față de voi. Dar noi grăim în
Hristos, înaintea lui Dumnezeu. Și
toate acestea, iubirii mei, pentru zi-
direa voastră.

20. Căci mă tem ca nu cumva ve-
nind, să nu vă găsesc pe voi așa
precum voiesc, iar eu să fiu găsit de
voi așa precum nu voiți; mă tem
adică de certuri, de pizmă, de minii,
de întăritări, de clevetiri, de murmu-
re, de îngimări, de tulburări;

21. Mă tem ca nu cumva, venind
iarăși, să mă umilească Dumnezeul
meu la voi și să plîng pe mulți care
au păcătuit înainte și nu s-au po-
căit de necurăția și de desfrînarea
și de necumpănierea pe care le-au
făcut.

1 Cor. 1, 5. (74) Fapt. 20, 35. Filip.
1, 17. (15) Col. 1, 24. 1 Tes. 2, 8. 2 Tim.
2, 10. (17) 2 Cor. 7, 2. (19) 1 Cor. 10,
33. (20) Ințel. 1, 1.1.

(5) 1 Cor. 15, 10. (6) 1 Cor. 2, 1. 2 Cor. 10, 10.
(8) Fapt. 20, 32-35. 1 Cor. 9, 12. 2 Tes. 3, 8.
(10) Rom. 9, 1. (13) Fapt. 15, 24. Filip.
3, 2. Apoc. 2, 2. (14) Col. 2, 18. (15) Mat.
7, 15. (18) Filip. 3, 4. (22) Fapt. 22,
5. Rom. 11, 1. Filip. 5, 5. (23) Fapt.

CAP. 13

Apropiata venire în Corint. Indemnuri la viața de bună orînduială.

1. A treia oară vin la voi. În gura a doi sau trei martori va sta tot cuvîntul.

2. Am spus dinainte și spun iarăși dinainte, ca atunci cînd am fost de față a doua oară, și acum, nefiind de față, scriu celor ce au păcătuit înainte și tuturor celorlalți că, de voi veni iarăși, nu voi cruța.

3. De vreme ce voi căutați dovadă că Hristos grăiește întru mine, Care nu este slab față de voi, ci puternic în voi.

4. Căci, deși a fost răstignit din slăbiciune, din puterea lui Dumnezeu este însă viu. Și noi sîntem slabi întru El, dar vom fi împreună cu El, din puterea lui Dumnezeu față de voi.

5. Cercetați-vă pe voi înșivă dacă sînteți în credință; încercați-vă pe voi înșivă. Sau nu vă cunoașteți voi singuri bine că Hristos Iisus este întru voi? Afară numai dacă nu sînteți netrebnici.

6. Nădăjdulesc însă că veți cunoaște că noi nu sîntem netrebnici.

CAP. 13. — (1) Deut. 17, 6; 19, 15. Mat. 18, 16. Ioan 8, 16. Evr. 10, 28. (2) 2 Cor. 10, 2. (4) Rom. 6, 4. (5) Plîng. 3, 39—40. (6) 1 Cor. 11, 28. Ef. 3, 17. (8)

7. Și ne rugăm lui Dumnezeu ca să nu săvîrșiți voi nici un rău, nu ca să ne arătăm noi încercați, ci pentru ca voi să faceți binele, iar noi să fim ca niște netrebnici.

8. Căci împotriva adevărului n-avem nici o putere; avem pentru adevăr.

9. Căci ne bucurăm cînd noi sîntem slabi, iar voi sînteți tari. Aceasta și cerem în rugăciunea noastră: de-săvîrșirea voastră.

10. Pentru aceea vă scriu acestea, nefiind de față, ca atunci, cînd voi fi de față, să nu lucrez cu asprime, după puterea pe care mi-a dat-o Domnul spre zidire, iar nu spre dărîmarea.

11. Deci, fraților, bucurați-vă! De-săvîrșiți-vă, mîngîiați-vă, fiți uniți în cuget, trăiți în pace și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Îmbrățișați-vă unii pe alții cu sărutare sfîntă. Sfinții toți vă îmbrățișează.

13. Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfîntului Duh să fie cu voi cu toți!

Sir. 4, 30. (10) 1 Cor. 4, 21. 2 Cor. 10, 8. (11) Marc. 9, 50. 1 Petr. 3, 8. Rom. 15, 5. Filip. 2, 2. (12) 1 Petr. 5, 14. Rom. 16, 10. 1 Cor. 15, 20.

EPISTOLA CĂTRE GALATENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Nestaternicia galatenilor. Viața lui Pavel înainte și după drumul făcut la Damasc.

1. Pavel, apostol nu de la oameni, nici prin vreun om, ci prin Iisus Hristos și prin Dumnezeu-Tatăl, Care L-a înviat pe El din morți.

2. Și toți frații care sînt împreună cu mine — Bisericii Galatiei:

3. Har vouă și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos,

4. Cel ce S-a dat pe Sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pe noi din acest veac rău de acum, după voia lui Dumnezeu și a Tatălui nostru,

5. Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin!

6. Mă mir că așa degrabă treceți de la cel ce v-a chemat pe voi, prin harul lui Hristos, la altă Evanghelie,

7. Care nu este alta, decît că sînt unii care vă tulbură și voiesc să schimbe Evanghelia lui Hristos.

8. Dar chiar dacă noi sau un inger din cer v-ar vesti altă Evanghelie decît aceea pe care v-am vestit-o — să fie anatema!

9. Precum v-am spus mai înainte, și acum vă spun iarăși: Dacă vă propovăduiește cineva altceva decît ați primit — să fie anatema!

10. Căci acum caut bunăvoința oamenilor sau pe a lui Dumnezeu? Sau

caut să plac oamenilor? Dacă aș plăcea încă oamenilor, n-aș fi rob al lui Hristos.

11. Dar vă fac cunoscut, fraților, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om;

12. Pentru că nici eu n-am primit-o de la om, nici n-am învățat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Căci ați auzit despre purtarea mea de altădată întru iudaism, că prigoneam peste măsură Biserica lui Dumnezeu și o pustiiam.

14. Și spoream în iudaism mai mult decît mulți dintre cei care erau de vîrsta mea în neamul meu, fiind mult rivnitor al datinilor mele părintești.

15. Dar cînd a binevoit Dumnezeu, Care m-a ales din pîntecele mamei mele și m-a chemat prin harul Său,

16. Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup și de la singe,

17. Nici nu m-am suit la Ierusalim, la Apostolii cei dinainte de mine, ci m-am dus în Arabia și m-am întors iarăși la Damasc.

18. Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe Chefa și am rămas la el cincisprezece zile.

19. Iar pe altul din apostoli n-am văzut, decît numai pe Iacov, fratele Domnului.

20. Dar cele ce vă scriu, iată (spun) înaintea lui Dumnezeu, că nu vă mint.

CAP. 1. — (1) Fapt. 9, 15; 20, 24. (3) 1 Tes. 1, 1. (4) Mat. 20, 28. Luc. 1, 74. Tit 2, 14. (7) Fapt. 15, 24. (8) 3 Reg. 13, 18. (10) 1 Tes. 2, 4. (11) 1 Cor. 15, 1. (12) Fapt. 22, 14; 26, 16. 2 Cor. 12, 1. (13)

Fapt. 8, 3; 9, 1, 14, 21; 26, 10. 1 Tim. 1, 13. (14) Fapt. 22, 3. (15) Ier. 1, 5. Luc. 1, 15. Fapt. 9, 15; 13, 2. Tit 1, 2. (16) Fapt. 27, 21. Ef. 3, 2, 8. (18) Fapt. 9, 26. (19) Mat. 13, 55. (20) 2 Cor. 11, 31.

21. După aceea am venit în ținuturile Siriei și ale Ciliciei.

22. Și după față eram necunoscut Bisericii lui Hristos celor din ludea.

23. Ci numai auziseră că cel ce ne prigonea pe noi, odinioară, acum binevestește credința pe care altădată o nimicea;

24. Și slăveau pe Dumnezeu în mine.

CAP. 2

Adunarea apostolilor în Ierusalim. Disputa lui Pavel cu Petru în Antiohia. Legea și credința.

1. Apoi, după paisprezece ani, m-am suit iarăși la Ierusalim cu Barnaba, luând cu mine și pe Tit.

2. M-am suit, potrivit unei descoperiri, și le-am arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc la neamuri, în-deosebi celor mai de seamă, ca nu cumva să alerg sau să fi alergat în zadar.

3. Dar nici Tit, care era cu mine și care era elin, n-a fost silit să se taie împrejur,

4. Din cauza fraților mincinoși, care veniseră, furișându-se, să iscocească libertatea noastră, pe care o avem în Hristos Iisus, ca să ne robească,

5. Căroră nici măcar un ceas nu ne-am plecat cu supunere, pentru ca adevărul Evangheliei să rămână neclintit la voi.

6. Iar de cei ce sînt mai de seamă — oricine ar fi fost ei cîndva, nu mă privește; Dumnezeu nu caută la fața omului, — cei mai de seamă n-au adăugat nimic la Evanghelia mea,

7. Ci dimpotrivă, văzînd că mie mi-a fost încredințată Evanghelia pentru cei netăiași împrejur, după cum lui Petru, Evanghelia pentru cei tăiași împrejur,

8. Căci Cel ce a lucrat prin Petru în apostolia tăierii împrejur a lucrat și prin mine la neamuri;

9. Și cunoscînd harul ce mi-a fost dat mie, Iacov și Chefa și Ioan, cei

socotiți a fi stîlpi, mi-au dat mie și lui Barnaba dreapta spre unire cu ei, pentru ca noi să binevestim la neamuri, iar ei la cei tăiași împrejur.

10. Numai să ne aducem aminte de săraci, ceea ce tocmai m-am și silit să fac.

11. Iar cînd Chefa a venit în Antiohia, pe față i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare.

12. Căci înainte de a veni unii de la Iacov, el minca cu cei dintre neamuri; dar cînd au venit ei, se ferea și se osebea, temîndu-se de cei din tăierea împrejur.

13. Și, împreună cu el, s-au făcărniciți și ceilalți iudei, încît și Barnaba a fost atras în făcărnicia lor.

14. Dar cînd am văzut că ei nu calcă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Chefa, înaintea tuturor: Dacă tu, care ești iudeu, trăiești ca păgînii și nu ca iudeii, de ce silești pe păgîni să trăiască ca iudeii?

15. Noi sîntem din fire iudei, iar nu păcătoși dintre neamuri.

16. Știînd însă că omul nu se îndreptează din faptele Legii, ci prin credința în Hristos Iisus, am crezut și noi în Hristos Iisus, ca să ne îndreptăm din credința în Hristos, iar nu din faptele Legii, căci din faptele Legii nimeni nu se va îndrepta.

17. Dacă însă, căutînd să ne îndreptăm în Hristos, ne-am aflat și noi înșine păcătoși, este, oare, Hristos slujitor al păcatului? Nicidecum!

18. Căci dacă zidesc iarăși ceea ce am dărîmat, mă arăt pe mine însumi călcător (de poruncă).

19. Căci, eu, prin Lege, am murit față de Lege, ca să trăiesc lui Dumnezeu.

20. M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine. Și viața mea de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine.

21. Nu lepăd harul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea vine prin Lege, atunci Hristos a murit în zadar.

2 Cor. 9, 1. (12) Luc. 15, 2. (14) Fapt. 10, 28. (16) 13, 38. Gal. 3, 11. Tit 3, 7. (17) Rom. 3, 19, 24; 6, 15. (19) 1 Petr. 4, 2. Rom. 6, 11; 7, 6. 2 Cor. 5, 15. (20) Rom. 6, 6. 13. 2 Cor. 5, 15. Gal. 5, 24. Filip. 1, 21. Col. 3, 3. Tit 2, 14. (21) Gal. 5, 1. Evr. 7, 11.

CAP. 3

Credința lui Avraam. Fiii lui Avraam. Făgăduința lui Dumnezeu. Legea. Hristos. Legea duce la Hristos. Fiii credinței sînt fiii lui Avraam.

1. O, galateni fără de minte, cine v-a ademenit pe voi, să nu vă încredeți adevărului, — pe voi, în ochii căroră a fost zugrăvit Iisus Hristos răstignit?

2. Numai aceasta voiesc să aflude la voi: Din faptele Legii primi-ați voi Duhul, sau din ascultarea credinței?

3. Atît de fără de minte sînteți? După ce ați început în Duh, sfîrșiți acum în trup?

4. Ați pățimit atîtea în zadar? — dacă a fost în zadar, cu adevărat.

5. Deci Cel care vă dă vouă Duhul și săvîrșește minuni la voi, le face, oare, din faptele Legii, sau din ascultarea credinței?

6. Precum și Avraam a crezut în Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate.

7. Să știți, deci, că cei ce sînt din credință, aceștia sînt fiii ai lui Avraam.

8. Iar Scriptura, văzînd dinainte că Dumnezeu îndreptează neamurile din credință, dinainte a binevestit lui Avraam: «Că se vor binecuvînta în tine toate neamurile».

9. Deci cei ce sînt din credință se binecuvîntează împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci toți cîți sînt din faptele Legii sub blestem sînt, că scris este: «Blestemat este oricine nu stăruie întru toate cele scrise în cartea Legii, ca să le facă».

11. Iar acum că, prin Lege, nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu este lucru lămurit, deoarece «dreptul din credință va fi viu».

12. Legea însă nu este din credință, dar cel care va face acestea, va fi viu prin ele.

13. Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcîndu-Se pentru noi

CAP. 3. — (1) Luc. 24, 25. (2) Fapt. 2, 38; 10, 43. (3) Gal. 5, 6. (6) Fac. 15, 6. Sir. 44, 21. 1 Mac. 2, 52. Iac. 2, 23. Rom. 4, 3. (7) Ioan 8, 38. (8) Fac. 12, 3; 22, 18. Ps. 71, 19. (9) Sir. 44, 20. (10) Deut. 27, 26. Ier. 11, 3. Rom. 4, 15. (11) Avac. 2, 4. Rom. 1, 17. Gal. 2, 16. Evr. 10, 38. (12) Lev. 18, 5. Neem. 9, 29. Iez. 20, 12. (13) Deut. 21, 23. 1 Petr. 2, 24.

blestem; pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spinzurat pe lemn».

14. Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvîntarea lui Avraam, ca să primim, prin credință, făgăduința Duhului.

15. Fraților, ca un om grăiesc; că și testamentul întărit al unui om nămeni nu-l strică, sau îi mai adaugă ceva.

16. Făgăduințele au fost rostite lui Avraam și urmașului său. Nu zice: «și urmașilor», — ca de mai mulți, — ci ca de unul singur: «și Urmașului tău», Care este Hristos.

17. Aceasta zic dar: Un testament întărit dinainte de Dumnezeu în Hristos nu desființează Legea, care a venit după patru sute treizeci de ani, ca să desființeze făgăduința.

18. Căci dacă moștenirea este din Lege, nu mai este din făgăduință, dar Dumnezeu i-a dăruit lui Avraam moștenirea prin făgăduință.

19. Deci ce este Legea? Ea a fost adăugată pentru călcările de lege, pînă cînd era să vină Urmașul, Căruia i s-a dat făgăduința, și a fost rînduită prin ingeri, în mina unui Mijlocitor.

20. Mijlocitorul însă nu este al unuia singur, iar Dumnezeu este unul.

21. Este deci Legea împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Nicidecum! Căci dacă s-ar fi dat Lege, care să poată da viață, cu adevărat dreptatea ar veni din Lege.

22. Dar Scriptura a închis toate sub păcat, pentru ca făgăduința să se dea din credința în Iisus Hristos celor ce cred.

23. Iar înainte de venirea credinței, noi eram păziți sub Lege, fiind închiși pentru credința care avca să se descopere.

24. Astfel că Legea ne-a fost călăuză spre Hristos, pentru ca să ne îndreptăm din credință.

25. Iar dacă a venit credința, nu mai sîntem sub călăuză.

Rom. 8, 3. 1 Cor. 6, 20. (14) Iov 19, 25. Is. 44, 5; 65, 15. Fapt. 2, 25. (15) Evr. 9, 17. (16) Fac. 12, 3; 7; 15; 5; 22, 18. 2 Reg. 22, 51. 1 Paral. 17, 11. Ps. 71, 19. (17) Iez. 12, 40. Fapt. 7, 6. (18) Rom. 8, 17. Gal. 2, 21. (19) Iez. 19, 3. Deut. 5, 5. Fapt. 7, 38, 53. Rom. 5, 20. Evr. 2, 2. (22) Fapt. 15, 11. Rom. 3, 9; 11, 32. (24) Rom. 3, 31; 10, 4.

(21) Fapt. 9, 30. (23) Fapt. 9, 21. CAP. 2. — (2) 2 Cor. 12, 1. Filip. 2, 16. (3) Fapt. 16, 3. (4) Gal. 4, 3. (6) Deut. 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 29. Inel. 6, 5. 7. Sir. 35, 14—15. Fapt. 10, 34. Rom. 2, 11. Ef. 6, 9. (7) Fapt. 9, 15. (19) Fapt. 24, 17. Rom. 15, 26. 1 Cor. 16, 1.

26. Căci toți sînteți fii ai lui Dumnezeu prin credința în Hristos Iisus.

27. Căci, cîți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați îmbrăcat.

28. Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sînteți în Hristos Iisus.

29. Iar dacă voi sînteți ai lui Hristos, sînteți deci urmași lui Avraam, moștenitori după făgăduință.

CAP. 4

În Hristos sîntem fiii lui Dumnezeu, deci liberi față de Lege. Agar și Sara sînt icoana celor două testamente.

1. Zic însă: Cîtă vreme moștenitorul este copil, nu se deosebește cu nimic de rob, deși este stăpîn peste toate;

2. Ci este sub epitropi și iconomi, pînă la vremea rînduită de tatăl său.

3. Tot așa și noi, cînd eram copii, eram robi înțeleșurilor celor slabe ale lumii;

4. Iar cînd a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege,

5. Ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobîndim înfierea.

6. Și pentru că sînteți fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile noastre, care strigă: Avva, Părinte!

7. Astfel, dar, nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, ești și moștenitor al lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

8. Dar atunci, necunoscînd pe Dumnezeu, slujeați celor ce din fire nu sînt dumnezei;

9. Acum însă, după ce ați cunoscut pe Dumnezeu, sau mai degrabă după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la înțeleșurile cele slabe și sărace, căroră iarăși voiți să le slujiți ca înainte?

(26) Ioan 1, 12. Rom. 8, 15. (27) Rom. 6, 3. Col. 2, 11. (28) Ieș. 12, 49. Iez. 47, 22. Ioan 17, 21. Rom. 3, 22; 10, 12. 1 Cor. 12, 13. (29) Gal. 4, 7. Ef. 3, 6. CAP. 4. — (3) Gal. 2, 4; 4, 31-32. Col. 2, 20. Evr. 1, 2. (4) Is. 7, 14. Luc. 1, 31. Ef. 1, 10. 1 Tim. 2, 6. (5) Iol. 3, 2. Rom. 8, 15. (6) Iez. 16, 62. 1 Cor. 3, 16. (7) Ieș.

10. Țineți zile și luni și timpuri și ani?

11. Mă tem de voi, să nu mă fi ostenit la voi, în zadar.

12. Fiți, vă rog, fraților, precum sînt eu, că și eu am fost precum sînteți voi. Nu mi-ați făcut nici un rău;

13. Dar știți că din cauza unei slăbiciuni a trupului, am binevestit vouă mai întîi,

14. Și voi nu ați disprețuit încercarea mea, ce era în trupul meu, nici nu v-ați scîrbit, ci m-ați primit ca pe un înger al lui Dumnezeu, ca pe Hristos Iisus.

15. Unde este deci fericirea voastră? Căci vă mărturisesc că, de ar fi fost cu puțință, v-ați fi scos ochii voștri și mi i-ați fi dat mie.

16. Am ajuns deci vrăjmașul vostru spunîndu-vă adevărul?

17. Aceia vă rivnesc, dar nu cu gînd bun; ci vor să vă despartă (de mine), ca să-i iubiți pe ei.

18. Dar e bine să rivniți totdeauna binele, și nu numai atunci cînd eu sînt de față la voi.

19. O, copiii mei, pentru care sufăr iarăși durerile nașterii, pînă ce Hristos va lua chip în voi!

20. Aș vrea acum să mă găsesc la voi și glasul să mi-l schimb, căci nu știu ce să cred despre voi!

21. Spuneți-mi voi, care vreți să fiți sub Lege, nu auziți Legea?

22. Căci scris este că Avraam a avut doi fii: unul din femeia roabă și altul din femeia liberă.

23. Dar cel din roabă s-a născut după trup, iar cel din cea liberă s-a născut prin făgăduință.

24. Unele ca acestea au altă însemnare, căci acestea (femei) sînt două testamente: Unul de la Muntele Sinai, care naște spre robie și care este Agar;

25. Căci Agar este Muntele Sinai, în Arabia, și răspunde Ierusalimului de acum, care zace în robie cu copiii lui;

26. Iar cea liberă este Ierusalimul cel de sus, care este mama noastră.

12, 45. Rom. 8, 17. Gal. 3, 29. (8) 1 Cor. 10, 21. Ef. 2, 12. (9) 1 Cor. 13, 12. Evr. 7, 18; 10, 1. (10) Col. 2, 16. (16) 1 Reg. 22, 8. (19) Cînt. 8, 5. 1 Cor. 4, 15. (22) Fac. 16, 15; 21, 2-4. (23) Fac. 17, 16. Rom. 9, 8. (24) Ieș. 21, 4. Rom. 8, 15. (26) Ps. 86, 4-5. Cînt. 3, 4. Is. 60, 1. Întel. 3, 15. Evr. 12, 22. Apoc. 21, 2.

27. Căci scris este: «Veselește-te, tu, cea steapă, care nu naști! Izbucnește de bucurie și strigă, tu care nu ai durerile nașterii, căci mulți sînt copiii celei părăsite, mai mulți decît ai celei care are bărbat».

28. Iar noi, fraților, sîntem după Ishaac, fil ai făgăduinței.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup prigonea pe cel ce se născuse după Duh, tot așa și acum.

30. Dar ce zice Scriptura? «Izgonește pe roabă și pe fiul ei, căci nu va moșteni fiul roabei, împreună cu fiul celei libere».

31. Deci, fraților, nu sîntem copii ai roabei, ci copii ai celei libere.

CAP. 5

Legea e desăvîrșită prin credință, iubire și sfințenie. Libertatea cea după duh.

1. Stați deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi și nu vă prindeți iarăși în jugul robiei.

2. Iată eu, Pavel, vă spun vouă: Că de vă veți tăia împrejur, Hristos nu vă va folosi la nimic.

3. Și mărturisesc, iarăși, oricărui om ce se taie împrejur, că el este dator să îplinească toată Legea.

4. Cei ce voîți să vă îndreptați prin Lege v-ați îndepărtat de Hristos, ați căzut din har;

5. Căci noi așteptăm în Duh nădejdea dreptății din credință.

6. Căci în Hristos Iisus, nici tăierea împrejur nu poate ceva, nici netăierea împrejur, ci credința care este lucrătoare prin iubire.

7. Voi alergați bine. Cine v-a oprit ca să nu vă supuneți adevărului?

8. Înduplecarea aceasta nu este de la cel care vă cheamă.

9. Puțin ațuat dospește toată frămîntătura.

(27) Is. 54, 1. (28) Rom. 9, 8. (29) Fac. 21, 9. (30) Fac. 21, 10. Ioan 8, 35. (31) Gal. 3, 29. CAP. 5. — (1) Ioan 8, 36. Fapt. 15, 10. 1 Petr. 2, 16. Rom. 6, 18. (2) Fapt. 15, 1. Gal. 2, 21. (4) Rom. 11, 6. (5) Rom. 5, 5. (6) Rom. 2, 29. 1 Cor. 7, 19. Gal. 6, 15. (7) Gal. 3, 3. (9) 1 Cor. 5, 6. (10) Rom. 16, 17. (11) 1 Cor. 1, 23. (12) Ps. 11, 3. (13) 1 Petr. 2, 16. 1 Cor. 3, 9. (14) Lev. 19, 18.

10. Eu am încredere în voi, întru Domnul, că nimic altceva nu veți cugeta; dar cel ce vă tulbură pe voi își va purta osînda, oricine ar fi el.

11. Dar eu, fraților, dacă propovăduiesc încă tăierea împrejur, pentru ce mai sînt prigonit? Deci, smintea-lă crucii a încetat!

12. O, de s-ar tăia de tot cei ce vă răzvrătesc pe voi!

13. Căci voi, fraților, ați fost chemați la libertate; numai să nu folosiți libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci slujiți unul altuia prin iubire.

14. Căci toată Legea se cuprinde într-un singur cuvînt, în acesta: Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși.

15. Iar dacă vă mușcați unul pe altul și vă mîncăți, vedeți să nu vă nimiciți voi între voi.

16. Zic dar: În Duhul să umblați și să nu împliniți pofta trupului.

17. Căci trupul poartă împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului; căci acestea se împotrivesc unul altuia, ca să nu faceți cele ce ați voi.

18. Iar de vă purtați în Duhul nu sînteți sub Lege.

19. Iar faptele trupului sînt cunoscute, și ele sînt: adulter, desfrîinare, necurăție, destrăbălare.

20. Închinare la idoli, fermecătorie, vrajbe, certuri, zavistii, mîinii, gîlcevi, dezbinări, eresuri,

21. Pizmă, ucideri, beții, chefuri și cele asemenea acestora, pe care vi le spun dinainte, precum dinainte v-am și spus, că cei ce fac unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

22. Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința,

23. Blîndețea, înfrînarea, curăția; împotriva unora ca acestea nu este lege.

Mat. 5, 43. Marc. 12, 31. Iac. 2, 8. Rom. 13, 9 — 10. (15) Fac. 4, 3. Is. 9, 19. (16) Fac. 6, 3. Rom. 13, 14. 2 Tim. 2, 22. (17) Fac. 4, 8. Iac. 4, 1, 5. 1 Petr. 2, 11. Rom. 7, 23. (18) Rom. 6, 14; 8, 14. (19) 1 Cor. 6, 9. Apoc. 21, 8. (21) 1 Cor. 6, 9. (22) Întel. 1, 5. Ioan 15, 2. Ef. 5, 9. Col. 3, 12. 1 Tim. 1, 9.

24. Iar cei ce sînt ai lui Hristos Iisus și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftele.

25. Dacă trăim în Duhul, în Duhul să și umblăm.

26. Să nu fim iubitori de mărire deșartă, supărîndu-ne unii pe alții și pizmuîndu-ne unii pe alții.

CAP. 6

Trebuie să mîngîiem pe frații rătăciți. Lauda lui Pavel este crucea lui Hristos.

1. Fraților, chiar de va cădea un om în vreo greșeală, voi cei duhovnicești îndreptați-l pe unul ca acesta cu duhul blîndeții, luînd seama la tine însuși, ca să nu cazi și tu în ispită.

2. Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos.

3. Căci de se socotește cineva că este ceva, deși nu este nimic, se înșală pe sine însuși.

4. Iar fapta lui însuși să și-o cerceteze fiecare și atunci va avea laudă, dar numai față de sine însuși și nu față de altul.

5. Căci fiecare își va purta sarcina sa.

6. Cel care primește cuvîntul învățaturii să facă parte învățătorului său din toate bunurile.

7. Nu vă amăgiți: Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; căci ce va semăna omul, aceea va și secera.

8. Cel ce seamănă în trupul său însuși, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă în Duhul, din Duh va secera viață veșnică.

9. Să nu încetăm de a face binele, căci vom secera la timpul său, dacă nu ne vom lenevi.

10. Deci dar, pînă cînd avem vreme, să facem binele către toți, dar mai ales către cei de o credință cu noi.

11. Vedeți cu ce fel de litere v-am scris eu, cu mîna mea.

12. Cîți vor să placă în trup, aceia vă silesc să vă tăiați împrejur, numai ca să nu fie prigoniți pentru crucea lui Hristos.

13. Căci nici ei singuri, cei ce se taie împrejur, nu păzesc Legea, ci voiesc să vă tăiați voi împrejur, ca să se laude ei în trupul vostru.

14. Iar mie, să nu-mi fie a mă lauda, decît numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, și eu pentru lume!

15. Că în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura cea nouă.

16. Și cîți vor umbla după dreptul acesta, — pace și milă asupra lor și asupra Israelului lui Dumnezeu!

17. De acum înainte, nimeni să nu-mi mai facă supărare, căci eu port în trupul meu, semnele Domnului Iisus.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru, fraților! Amin.

Rom. 2, 6. (8) Pild. 11, 18. (9) 2 Paral. 15, 7. Ps. 118, 6. Mat. 24, 13. 2 Tes. 3, 13. (10) Sir. 12, 4, 5. 1 Tim. 5, 8. Evr. 12, 3. (14) Rom. 6, 2, 6. (15) Ps. 50, 11. Ioan 3, 3. Rom. 2, 25. Gal. 5, 5. Col. 3, 11. (16) Ps. 118, 135; 124, 3. Filip. 3, 16. (17) 2 Cor. 4, 10.

(24) Ps. 5, 5. Sir. 23, 4. Iac. 3, 17. Rom. 6, 6. Gal. 2, 20. (26) Înțel. 14, 14. Filip. 2, 3. CAP. 6. — (1) Sir. 8, 6. 1 Cor. 10, 12. (2) Ioan 15, 14, 34. 1 Tes. 5, 14. (3) 1 Cor. 8, 2. (5) Iov 19, 4. Rom. 14, 12. 1 Cor. 3, 8. (6) Num. 35, 8. Rom. 15, 27. 1 Cor. 9, 7. (7) Os. 10, 12. Am. 6, 4.

EPISTOLA CĂTRE EFESENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Binefacerile lui Dumnezeu către cei aleși. Pavel se roagă ca elesenii să ajungă să cunoască desăvîrșit mîntuirea, cea întru Hristos și a Lui dumnezeile.

1. Pavel, apostol al lui Iisus Hristos prin voința lui Dumnezeu, sfinților care sînt în Efes și credincioșilor întru Hristos Iisus:

2. Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!

3. Binecuvîntat fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce, întru Hristos, ne-a binecuvîntat pe noi, în ceruri, cu toată binecuvîntarea duhovnicească;

4. Precum întru El ne-a și ales, înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți și fără de prihană înaintea Lui.

5. Mai înainte rînduîndu-ne, în a Sa iubire, spre înfierea întru El, prin Iisus Hristos, după buna socotință a voii Sale,

6. Spre lauda slavei harului Său, cu care ne-a dăruit pe noi, prin Fiul Său cel iubit;

7. Întru El avem răscumpărarea prin singele Lui și iertarea păcatelor, după bogăția harului Lui.

8. Pe care l-a făcut să prisosească în noi, în toată înțelepciunea și priceperea;

9. Făcîndu-ne cunoscută taina voii Sale, după buna Lui socotință, astfel cum hotărîse în Sine mai înainte,

10. Spre economia plinirii vremilor, ca toate să fie iarăși unite în Hristos, cele din ceruri și cele de pe pămînt — toate întru El.

11. Întru Care și moștenire am primit, rînduiți fiind mai înainte — după rînduiala Celui ce toate le lucrează, potrivit sfatului voii Sale, —

12. Ca să fim spre lauda slavei Sale, noi cei ce mai înainte am nădăduit întru Hristos.

13. Întru Care și voi, auzînd cuvîntul adevărului, Evanghelia mîntuirii voastre, crezînd în El, ați fost pecetluituiți cu Sfîntul Duh al făgăduinței,

14. Care este arvuna moștenirii noastre, spre răscumpărarea celor dobîndiți de El și spre lauda slavei Sale.

15. Drept aceea, și eu auzînd de credința voastră în Domnul Iisus și de dragostea cea către toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi pentru voi, pomenindu-vă în rugăciunile mele,

17. Ca Dumnezeuul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre deplina Lui cunoaștere,

18. Și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii Lui, în cei sfinți,

CAP. 1. — (1) Rom. 1, 7. 1 Cor. 1, 1. 2 Cor. 1, 1. (3) 1 Petr. 1, 3. 2 Cor. 1, 3. (4) Rom. 8, 28-29. Ef. 5, 27. 1 Tes. 4, 7. 2 Tim. 1, 9. (6) Ps. 44, 1. Mat. 3, 17. Ioan 1, 16. Rom. 3, 15. (7) 1 Petr. 1, 19. Rom. 3, 25. Evr. 1, 3. (9) Ioan 15, 15. Fapt. 17, 30. Ef. 3, 2, 9. (10) Dan. 9, 24.

Mat. 28, 18. Marc. 4, 15. Gal. 4, 4. Ef. 3, 15. Col. 1, 20. Evr. 1, 2. (11) Luc. 7, 30. Fapt. 20, 27. (12) Is. 43, 7. Luc. 2, 14. (13) Ef. 4, 30. (14) 2 Cor. 5, 5. (15) Filip. 1, 4. (16) Filip. 1, 3. Filip. 1, 5. (17) Luc. 2, 14. 1 Cor. 12, 8. (18) Ps. 18, 8. Fapt. 26, 18. Rom. 12, 2.

19. Și cît de covârșitoare este mărimea puterii Lui față de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem.

20. Pe aceasta, Dumnezeu a lucrato-o în Hristos, sculîndu-L din morți și așezîndu-L de-a dreapta Sa, în ceruri,

21. Mai presus decît toată începătoria și stăpînia și puterea și domnia și decît tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor.

22. Și toate le-a supus sub picioarele Lui și, mai presus de toate, L-a dat pe El cap Bisericii,

23. Care este trupul Lui, plinirea Celui ce plinește toate întru toți.

CAP. 2

Hristos este mîntuirea păcătoșilor.

1. Iar pe voi v-a făcut vii, cei ce erați morți prin greșalele și prin păcatele voastre,

2. În care ați umblat mai înainte, potrivit veacului lumii acesteia, potrivit stăpînitorului puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în filii neascultării,

3. Între care și noi toți am petrecut odinioară, în poftele trupului nostru, făcînd voile trupului și ale simțurilor și, din fire, eram filii miniei ca și ceilalți.

4. Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit,

5. Pe noi cei ce eram morți prin greșalele noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos — prin har sinteți mîntuiți! —

6. Și împreună cu El ne-a sculat și împreună ne-a așezat întru ceruri, în Hristos Iisus,

7. Ca să arate în veacurile viitoare covârșitoarea bogăție a harului Său, prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus.

(20) Ps. 109, 1. Marc. 16, 19. 1 Petr. 3, 22. Evr. Rom. 5, 2. Ef. 3, 12. Evr. 10, 19. (19) Is. Mat. 28, 18. 1 Cor. 15, 27. Ef. 4, 15; 5, 24. Col. 1, 13; 2, 10. CAP. 2. — (1) Luc. 15, 24. Col. 2, 13. Tit. 3, 3. (2) Ioan 12, 31; 18, 11. 1 Cor. 6, 11. Col. 3, 7. (4) Sir. 17, 24. Rom. 2, 4. (5) 1 Ioan 3, 14. Rom. 8, 11. (6) Os. 6, 2 — 3. (7) Ef. 3, 8. (8) Fapt. 15, 11. Rom. 4, 2. (9) Rom. 3, 20. 1 Cor. 1, 29. (10) Ps. 50, 11. Is. 29, 23; 44, 21. Tit. 2, 14; 3, 8. Evr. 13, 21. (12) Jud. 19, 12. Neem.

8. Căci în har sinteți mîntuiți, prin credință, și aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu;

9. Nu din fapte, ca să nu se laude nimeni.

10. Pentru că a Lui făptură sintem, zidiți în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele.

11. De aceea, aduceți-vă aminte că, odinioară, voi, păgîni cu trupul, numiți notătere-împrejur de către cei numiți tăiere-împrejur, făcută de mină în trup,

12. Erați, în vremea aceea, în afară de Hristos, înstrăinați de cetățenia lui Israel și străini de așezămintele făgăduinței, lipsiți de nădejde și fără de Dumnezeu, în lume.

13. Acum însă, fiind în Hristos Iisus, voi care altădată erați departe, v-ați apropiat prin sîngele lui Hristos,

14. Căci El este pacea noastră, El care a făcut din cele două — una, surpînd peretele din mijloc al despărțiturii,

15. Desființînd vrăjmășia în trupul Său, legea poruncilor și învățăturile ei, ca, întru Sine, pe cei doi să-i zidească într-un singur om nou și să întemeieze pacea,

16. Și să-i împace cu Dumnezeu pe amîndoi, uniți într-un trup, prin cruce, omorînd prin ea vrăjmășia.

17. Și, venind, a binevestit pace, vouă celor de departe și pace celor de aproape;

18. Că prin El avem și unii și alții apropierea către Tatăl, într-un Duh.

19. Deci, dar, nu mai sinteți străini și locuitori vremelnici, ci sinteți împreună cetățeni cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu,

20. Zidiți fiind pe temelia apostolilor și a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuși Iisus Hristos.

2, 19. Is. 65, 1. Iez. 13, 9. Rom. 9, 4; 11, 17. Gal. 4, 3. Col. 1, 21. (13) Is. 12, 43. Is. 33, 13; 56, 8. Zah. 6, 13. Ioan 11, 52. Fapt. 2, 30. (14) Ps. 71, 3. Is. 9, 5. Mih. 5, 4. Ioan 16, 33. (15) Zah. 6, 13. 2 Cor. 5, 17. Col. 2, 14. (16) Num. 35, 25. Rom. 5, 12. 2 Cor. 5, 18. (17) Is. 37, 19. Zah. 9, 10. Luc. 2, 14. Ioan 11, 52. (18) Ioan 14, 19. Rom. 5, 2. Ef. 3, 12. Evr. 10, 19. (19) Is. 56, 3. (20) Is. 28, 16. Zah. 9, 16. 1 Petr. 2, 4.

21. Întru El, orice zidire bine alcătuită crește ca să ajungă un locaș sfințit în Domnul,

22. În Care voi împreună sinteți zidiți, spre a fi locaș al lui Dumnezeu în Duh.

CAP. 3

Taina mîntuirii neamurilor. Pavel este apostolul lor. Hristos sălășluiește în inimile credincioșilor.

1. Pentru aceasta, eu Pavel, întemnițatul lui Iisus Hristos pentru voi neamurile,

2. Dacă în adevăr ați auzit de iconomia harului lui Dumnezeu care mi-a fost dat mie pentru voi,

3. Că prin descoperire mi s-a dat în cunoștință această taină, precum v-am scris înainte pe scurt.

4. De unde, citînd, puteți să cunoașteți înțelegerea mea în taina lui Hristos,

5. Care, în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, cum s-a descoperit acum sfinților Săi apostoli și prooroci, prin Duhul:

6. Anume că neamurile sînt împreună moștenitoare (cu iudeii) și mădulare ale aceluiași trup și împreună-părtași ai făgăduinței, în Hristos Iisus, prin Evanghelie,

7. Al cărei slujitor m-am făcut după darul harului lui Dumnezeu, ce mi-a fost dat mie, prin lucrarea puterii Sale;

8. Mie, celui mai mic decît toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăția lui Hristos, de nepătruns,

9. Și să descopăr tuturor care este iconomia tainei celei din veci ascunse în Dumnezeu, Ziditorul a toate, prin Iisus Hristos,

10. Pentru ca înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să se facă cunoscută acum, prin Biserică, începătorilor și stăpîniilor, în ceruri,

11. După sfatul cel din veci, pe care El l-a împlinit în Hristos Iisus,

(21) Col. 2, 19. Apoc. 22, 14. (22) 1 Cor. 3, 11. 2 Cor. 6, 16. CAP. 3. — (1) Fapt. 21, 33. (2) Fapt. 9, 15. Gal. 1, 16. (3) Ef. 1, 9. (5) Ioan 15, 15. Fapt. 17, 30. 1 Petr. 1, 12. (6) Rom. 15, 12. Gal. 3, 29. (7) Fapt. 9, 15. 1 Cor. 15, 10. (8) Rom. 15, 19. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 16. Ef. 2, 7. Tit. 1, 3. (9) Ioan 1, 5. 1 Petr. 1, 20. Rom. 16, 25. 1 Cor. 2, 7. Ef. 1, 9. Col. 1, 16. 28. 2 Tim. 1, 10. (10) Ps. 102,

Domnul nostru,

12. Întru Care avem, prin credința în El, îndrăzneală și apropiere de Dumnezeu, cu deplină încredere.

13. De aceea, vă rog să nu vă pierdeți cumpătul, din pricina necazurilor mele pentru voi; ele sînt slava voastră.

14. Pentru aceasta, imi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Din Care își trage numele orice neam în cer și pe pămînt,

16. Să vă dăruiască, după bogăția slavei Sale, ca să fiți puternic întăriți, prin Duhul Său, în omul dinăuntru,

17. Și Hristos să Se sălășluiească, prin credință, în inimile voastre, în rădăcinași și întemeiași fiind în iubire,

18. Ca să puteți înțelege împreună cu toți sfinții care este lărgimea și lungimea și înălțimea și adîncimea,

19. Și să cunoașteți iubirea lui Hristos, cea mai presus de cunoștință, ca să vă umpleți de toată plinătatea lui Dumnezeu.

20. Iar Celui ce poate să facă, prin puterea cea lucrătoare în noi, cu mult mai presus decît toate cite cerem sau pricepem noi,

21. Lui fie slava în Biserică și întru Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor. Amin!

CAP. 4

Biserica este trupul lui Hristos.

1. De aceea, vă îndemn, eu cel întemnițat pentru Domnul, să umblați cu vrednicie, după chemarea cu care ați fost chemați,

2. Cu toată smerenia și blîndețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții în iubire,

3. Sîndu-vă să păziți unitatea Duhului, întru legătura păcii.

4. Este un trup și un Duh, precum și chemați ați fost la o singură nădejde a chemării voastre;

20-21. Sir. 33, 11. 1 Petr. 1, 12. (12) Ef. 2, 18. (13) Filip. 1, 14. 2 Tim. 2, 10. (14) 2 Paral. 6, 13; 36, 23. Sir. 39, 6. Mat. 23, 9. (15) Ef. 1, 10. (16) Rom. 7, 22. 2 Cor. 4, 17. Ef. 1, 7. Filip. 4, 19. (17) Ioan 14, 23. Col. 1, 27. (18) Ioan 1, 16. Col. 2, 9. (20) Rom. 16, 25. CAP. 4. — (1) 1 Cor. 7, 17. Filip. 1, 27. Col. 1, 10. 1 Tes. 2, 12. (2) Rom. 12, 10. (3) Ioan 17, 11. Col. 3, 15. (4) Rom. 12, 5. 1 Cor. 12, 12.

5. Este un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Care este peste toate și prin toate și întru toți.

7. Iar fiecareia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: «Suindu-Se la înălțime, a robii robime și a dat daruri oamenilor».

9. Iar aceea că: «S-a suit» — ce înseamnă decît că S-a pogorît în părțile cele mai de jos ale pămîntului?

10. Cel ce S-a pogorît, Acela este Care S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple.

11. Și El a dat pe unii apostoli, pe alții prooroci, pe alții evangheliști, pe alții păstori și învățători,

12. Spre desăvîșirea sfinților, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos,

13. Pînă vom ajunge toți la unitatea credinței și a cunoașterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvîșit, la măsura vîrstei deplinătății lui Hristos,

14. Ca să nu mai fim copii duși de valuri, purtați încoace și încolo de orice vînt al învățăturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin viclesugul lor, spre uelțirea rătăcirii,

15. Ci ținînd adevărul, în iubire, să creștem întru toate pentru El, Care este capul — Hristos.

16. Din El, tot trupul bine alcătuit și bine încheiat, prin toate legăturile care îi dau tărie, își săvîrșește creșterea, potrivit lucrării măsurate fiecareia din mădulare, și se zidește întru dragoste.

17. Așadar, aceasta zic și mărturisesc în Domnul, ca voi să nu mai umblați de acum cum umblă neamurile, în desertațiunea minții lor,

18. Intonecați fiind la cuget, înstrăinați fiind de viața lui Dumnezeu, din pricina necunoaștinței care este în ei, din pricina împietririi inimii lor;

(5) Cînt. 6, 9. 1 Cor. 1, 13. (6) Mal. 2, 10. Marc. 12, 29. (7) Ioan 3, 34. Rom. 12, 3. 1 Cor. 12, 11. 2 Cor. 10, 13. (8) Ps. 67, 19. Ioan 3, 13; 6, 62. (10) Ps. 46, 5. Dan. 2, 35. (11) 1 Cor. 12, 4, 28. (13) 1 Cor. 14, 20. (14) Sir. 5, 11. 1 Cor. 3, 1. Evr. 13, 9. (15) Rom. 12, 9. Ef. 1, 22. Col. 1, 18; 2, 19. (17) 1 Petr. 4, 3. (18) Deut. 29,

19. Aceștia petrec în nesimțire și s-au dat pe sine desfrînării, săvîrșind cu neață toate faptele necurăției.

20. Voi însă n-ați învățat așa pe Hristos,

21. Dacă, într-adevăr, L-ați ascultat și ați fost învățați întru El, așa cum este adevărul întru Iisus;

22. Să vă dezbrăcați de viețuirea voastră de mai înainte, de omul cel vechi, care se strică prin poftele amăgitoare,

23. Și să vă înnoiți în duhul minții voastre,

24. Și să vă îmbrăcați în omul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptate și în sfințenia adevărului.

25. Pentru aceea, lepădînd minciuna, grațiți adevărul fiecare cu aproapele său, căci unul altuia sîntem mădulare.

26. Miniati-vă și nu greșiți; soarele să nu apună peste minia voastră.

27. Nici nu dați loc diavolului.

28. Cel ce fură să nu mai fure, ci mai virtuos să se ostenească lucrînd cu minile sale, lucrul cel bun, ca să aibă să dea și celui ce are nevoie.

29. Din gura voastră să nu iasă nici un cuvînt rău, ci numai ce este bun, spre zidirea cea de trebuință, ca să dea har celor ce ascultă.

30. Să nu întristați Duhul cel Sfînt al lui Dumnezeu, întru Care ați fost pecetluiți pentru ziua rîscumpărării.

31. Orice amărăciune și supărare și minie și izbucnire și defăimare să piară de la voi, împreună cu orice răutate.

32. Ci fiți buni între voi și milostivi, iertînd unul altuia, precum și Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos.

CAP. 5

Îndemnuri cum să ne purtăm în viață cu sfințenie.

Datoriile soților.

1. Fiți dar următorii ai lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți,

4. Is. 60, 2. Rom. 1, 21. (19) Rom. 1, 24. (22) Fac. 35, 2. Iac. 1, 21. Col. 3, 8-9. Evr. 12, 1. (23) 1 Petr. 4, 2. Rom. 6, 4. (24) Luc. 1, 75. Col. 3, 10-11. (25) Ps. 14, 3. Zah. 8, 16. (26) Ps. 4, 4; 36, 8. (27) Iac. 4, 7. (29) Sir. 27, 11. Mat. 12, 36. Marc. 9, 50. Ef. 5, 4. (30) Is. 7, 13. Ef. 1, 13. (32) Mat. 6, 14. Marc. 11, 25. Luc. 11, 4. CAP. 5. — (1) Mat. 5, 48,

2. Și umblați întru iubire, precum și Hristos ne-a iubit pe noi și S-a dat pe Sine pentru noi, prinos și jertfă lui Dumnezeu, întru miros cu bună mireasmă.

3. Iar desfrii și orice necurăție și lăcomie de avere nici să se pome-nească între voi, cum se cuvine sfinților;

4. Nici vorbe de rușine, nici vorbe nebunești, nici glume care nu se cuvin, ci mai degrabă mulțumire.

5. Căci aceasta s-o știți bine, că nici un desfrînat, sau necurat, sau lăcom de avere, care este un închinător la idoli, nu are moștenire în împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

6. Nimeni să nu vă amăgească cu cuvinte deșarte, căci pentru acestea vine minia lui Dumnezeu peste fiii neascultării.

7. Deci să nu vă faceți părtași cu ei.

8. Altădată erați întuneric, iar acum sînteți lumină întru Domnul; umblați ca fiii ai luminii!

9. Pentru că roada luminii e în orice bunățate, dreptate și adevăr.

10. Încercînd ce este bineplăcut Domnului.

11. Și nu fiți părtași la faptele cele fără roadă ale întunericului, ci mai degrabă osîndiți-le pe față.

12. Căci cele ce se fac întru ascuns de ei, rușine este a le și grai.

13. Iar tot ce este pe față, se descoperă prin lumină,

14. Căci tot ceea ce este descoperit, lumină este. Pentru aceea zice: «Deșteaptă-te cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos».

15. Deci luați seama cu grijă, cum umblați, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți,

16. Rîscumpărînd vremea, căci zilele rele sînt.

(2) Lev. 1, 9. Ps. 44, 9. Ioan 13, 34; 15, 12-13. 1 Ioan 3, 11, 16. (3) 1 Cor. 6, 13. (4) Mat. 12, 36. Ef. 4, 29. (5) 1 Cor. 6, 8-10. (6) Mat. 24, 4. Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Col. 2, 8. Tes. 2, 3. (7) Ps. 49, 18. (8) Luc. 16, 8. Ioan 3, 21; 8, 12; 12, 36. Fapt. 26, 18. (9) Gal. 5, 22. (11) Ps. 118, 63. 1 Ioan 3, 6, 2 Cor. 6, 14; 1 Tim. 5, 20. (13) Ioan 3, 20-21. (14) Is. 9, 1; 60, 1. Luc. 15, 24. Ioan 5, 25. Rom. 6, 4; 13, 11. (15) Pild. 14, 18. Col. 4, 5. (17) Sir. 15, 10,

17. Drept aceea, nu fiți fără de mințe, ci înțelegeți care este voia Domnului.

18. Și nu vă îmbățați de vin, în care este pierzare, ci vă umpleți de Duhul.

19. Vorbiți între voi în psalmi și în laude și în cîntări duhovnicești, lăudînd și cîntînd Domnului, în inimile voastre,

20. Mulțumind totdeauna pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu (și) Tatăl.

21. Supuneți-vă unul altuia, întru frica lui Hristos.

22. Femeile să se supună bărbaților lor ca Domnului,

23. Pentru că bărbatul este cap femeii, precum și Hristos este cap Bisericii, trupul Său, al cărui mîntuitor și este.

24. Ci precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile bărbaților lor, întru totul.

25. Bărbaților, iubiți pe femeile voastre, după cum și Hristos a iubit Biserica, și S-a dat pe Sine pentru ea,

26. Ca s-o sfințească, curățînd-o cu baia apei prin cuvînt,

27. Și ca s-o înfățișeze Său, Biserica slăvită, meavînd pată sau zbîrcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să-și iubească femeile, ca pe inșeși să fie sîntă și fără de prihană.

28. Așadar, bărbații sînt datori trupurile lor. Cel ce-și iubește femeia pe sine se iubește.

29. Căci nimeni vreodată nu și-a urît trupul său, ci fiecare îl hrănește și îl încălzește, precum și Hristos Biserica,

30. Pentru că sîntem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui și din oasele Lui.

31. De aceea, va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va alipi de femeia sa și vor fi amîndoi un trup.

Rom. 12, 2. 1 Tes. 4, 3. (18) Pild. 20, 1; 23, 29. Is. 5, 11. Luc. 21, 34. (19) Iac. 5, 13. Col. 3, 16. (20) Is. 63, 7. Col. 3, 17. 1 Tes. 5, 1. (21) 1 Petr. 5, 5. (22) 1 Petr. 5, 1. Col. 3, 18. Tit. 2, 5. (23) 1 Cor. 11, 3. Ef. 1, 22. Evr. 3, 6. (25) Ioan 3, 29. Col. 3, 19. (26) Cînt. 6, 9. Is. 4, 4. 1 Petr. 3, 21. Tit. 3, 5. Evr. 9, 14. (27) Lev. 21, 6. Cînt. 4, 7. 2 Cor. 11, 2. Ef. 1, 4. (30) 1 Cor. 6, 15. (31) Fac. 2, 24. Mat. 19, 5. Marc. 10, 7-8. 1 Cor. 6, 16.

32. Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserică.

33. Astfel și voi, fiecare așa să-și iubească femeia ca pe sine însuși; iar femeia să se teamă de bărbat.

CAP. 6

Statutele către copii, părinți, slujitori și conducători. Armele Duhului. Oștile lui Hristos.

1. Copii, ascultați pe părinții voștri în Domnul că aceasta este cu dreptate.

2. «Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, care este porunca cea dintâi cu făgăduința:

3. Ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământ».

4. Și voi, părinților, nu întăriți la minie pe copiii voștri, ci creșteți-i întru învățătura și certarea Domnului.

5. Slujitorilor, ascultați de stăpînii voștri cei după trup, cu frică și cu cutremur, întru curăția inimii voastre, ca și de Hristos,

6. Nu slujind numai cînd sînt cu ochii pe voi, ca cei ce caută să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcînd din suflet voia lui Dumnezeu,

7. Slujind cu bunăvoință, ca și Domnului și nu ca oamenilor,

8. Știînd fiecare, fie rob, fie de sine stăpîn, că faptele bune pe care le va face, pe acelea le va lua ca plată de la Domnul.

9. Iar voi, stăpînilor, faceți tot așa față de ei, lăsînd la o parte amenințarea, știînd că Domnul lor și al vostru este în ceruri și că la El nu încapă părtinire.

10. În sfîrșit, fraților, întăriți-vă în Domnul și întru puterea tăriei Lui.

11. Imbrăcați-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva uneltirilor diavolului.

12. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului și a singelui, ci împotriva începătorilor, împotriva stă-

pîniilor, împotriva stăpînitorilor întinericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății, care sînt în văzduhuri.

13. Pentru aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ziua cea rea, și, toate biruindu-le, să rămîneți în picioare.

14. Stați deci tari, avînd mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcîndu-vă cu platoșa dreptății,

15. Și încălțați picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii.

16. În toate luați pavyza credinței, cu care veți putea să stîngeți toate săgețile cele arzătoare ale vicleanului.

17. Luați și coiful mîntuirii și sabia Duhului, care este cuvîntul lui Dumnezeu.

18. Faceți în toată vremea, în Duhul, tot felul de rugăciuni și de cereri, și întru aceasta priveghînd cu toată stăruința și rugăciunea pentru toți sfinții.

19. Rugați-vă și pentru mine, ca să mi se dea mie cuvînt, cînd voi deschide gura mea, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei,

20. Pe care o binevestesc, în lanțuri, ca să vorbesc despre Evanghelia, fără sfială, precum trebuie să vorbesc.

21. Iar ca să știți și voi cele despre mine și ce fac, Tihic, iubitul frate și credinciosul slujitor întru Domnul, vi le va aduce la cunoștință pe toate;

22. L-am trimis pe el la voi, pentru aceasta, ca să aflați cele despre noi și să mîngie inimile voastre.

23. Pace fraților și dragoste, cu credință de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos.

24. Iarul fie cu toți care iubesc pe Domnul nostru Iisus Hristos întru curăție.

EPISTOLA CĂTRE FILIPENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Iubirea apostolului pentru filipeni. Rădăcinile lanțurilor lui. Sfîntul Pavel numai pentru Biserică vrea să mai trăiască. Sufertințele pentru Hristos.

1. Pavel și Timotee, robi ai lui Hristos Iisus, tuturor sfinților întru Hristos Iisus, celor ce sînt în Filipi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Har vouă și pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeului meu, ori de cîte ori îmi amintesc de voi,

4. Căci totdeauna, în toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toți, cu bucurie,

5. Pentru împărtășirea voastră întru Evanghelia, din ziua dintîi pînă acum.

6. Sînt încredințat de aceasta, că cel ce a început în voi lucrul cel bun îl va duce la capăt, pînă în ziua lui Hristos Iisus.

7. Precum este cu dreptate să gîndesc astfel despre voi toți; căci vă port în inima mea, și în lanțurile mele, și în apărarea și în întărirea Evangheliei, fiindcă voi toți sînteți părtași la același har cu mine.

8. Căci martor îmi este Dumnezeu, că vă doresc pe voi pe toți, cu dragostea lui Hristos Iisus.

9. Și aceasta mă rog, ca iubirea voastră să prisosească tot mai mult și mai mult, întru cunoștință și întru orice pricepere,

10. Ca să cereți voi cele ce sînt mai de folos și ca să fiți curați și fără poticnire în ziua lui Hristos.

CAP. 1. — (3) Ef. 1, 16. Col. 1, 3. 1 Tes. 1, 2. (6) Ioan 6, 29. 1 Tes. 1, 3. (9) Sir. 24, 31-35; 39, 6. (10) 1 Tes. 3, 13; 5, 23. (11) Cînt.

11. Plini de roada dreptății, care este prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Voiesc ca voi să știți, fraților, că cele petrecute cu mine s-au întors mai degrabă spre sporirea Evangheliei,

13. În așa fel că lanțurile mele, pentru Hristos, au ajuns cunoscute în tot pretoriul și tuturor celorlalți;

14. Și cei mai mulți dintre frații întru Domnul, îmbărbătați prin lanțurile mele, au mai multă îndrăzneală să propovăduiască fără teamă cuvîntul lui Dumnezeu.

15. Unii, e drept, vestesc pe Hristos din pizmă și din duh de ceartă, alții însă din bunăvoință.

16. Unii o fac din iubire, știînd că stau aici pentru apărarea Evangheliei;

17. Ceilalți, însă, — din zavistie — vestesc pe Hristos, nu cu gînduri curate, ci socotind să-mi sporească necazul în lanțurile mele.

18. Dar ce este? Nimic altceva decît că, în tot chipul, fie din făjărie, fie în adevăr, Hristos se propovăduiește și întru aceasta mă bucur. Și mereu mă voi bucura.

19. Căci știu că aceasta îmi va fi mie spre mîntuire, prin rugăciunile voastre și cu ajutorul Duhului lui Iisus Hristos,

20. După așteptarea și nădejdea mea că întru nimic nu voi fi rușinat, ci, întru toată îndrăzneala, precum totdeauna, așa și acum, Hristos va fi preaslăvit în timpul meu, fie prin viață, fie prin moarte;

21. Căci pentru mine viață este Hristos și moartea un câștig.

1. 9. Mat. 5, 16. Ioan 15, 8. (13) Fapt. 21, 11. (14) Ef. 1, 13. (15) 2 Cor. 1, 17. (21) Gal. 2, 23.

(32) Cînt. 1. 1. CAP. 6. — (1-2) Ieș. 20, 12. Deut. 5, 16. Phil. 23, 22. Sir. 5, 3, 14. Mat. 15, 4. Marc. 7, 10. Col. 3, 20. (4) Phil. 13, 24. Sir. 14, 26. (5) 1 Petr. 2, 18. Col. 3, 22. Tit. 2, 9. (6) 2 Cor. 5, 10. (9) Lev. 25, 43. Deut. 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov 31, 13; 34, 19. Eccl. 5, 7. Int. 6, 7. Sir. 35, 12. Fapt. 10, 34. 1 Ioan 2, 14. Gal. 2, 6. Col. 3, 25. (10) Cînt.

6, 4. 2 Tim. 2, 1. (11) Cînt. 7, 1. Rom. 13, 12. 1 Tes. 5, 8. (12) Ioan 12, 31; 14, 30. Ef. 2, 2. (13) Eccl. 9, 12. Int. 5, 18. 2 Cor. 10, 4. (14) Ieș. 12, 11. Luc. 12, 35. 1 Petr. 1, 13. 1 Tes. 5, 8. (17) Is. 59, 17. 1 Tes. 5, 8. Evr. 4, 12. (18) Luc. 18, 1. Col. 4, 2. (19) 2 Tes. 3, 1. (20) Fapt. 21, 11. (21) Fapt. 20; 4. Col. 4, 7.

22. Dacă însă a vieții în trup înseamnă a da roadă lucrului meu, nu știu ce voi alege.

23. Sint strîns din două părți: doresc să mă despart de trup și să fiu împreună cu Hristos, și aceasta e cu mult mai bine;

24. Dar este mai de folos pentru voi să zăbovesc în trup.

25. Și avînd această încredințare, știu că voi rămîne și împreună voi petrece cu voi cu toți, spre sporirea voastră și spre bucuria credinței.

26. Pentru ca lauda voastră să prisoască în Hristos Iisus prin mine, atunci cînd voi veni iarăși între voi.

27. Să vă purtați numai în chip vrednic de Evanghelia lui Hristos, pentru ca, fie venind eu și văzîndu-vă, fie meliînd de față, să aud despre voi că stați într-un duh, nevoindu-vă împreună într-un suflet, pentru credința Evangheliei.

28. Fără să vă înfricoșați întru nimic de cei potrivnici, ceea ce pentru ei este un semn de pierzare, iar pentru voi de mîntuire, și aceasta este de la Dumnezeu.

29. Căci vouă vi s-a dăruit, pentru Hristos, nu numai să credeți în El, ci și să pătimiți pentru El.

30. Ducînd aceeași luptă, pe care ați văzut-o la mine și o auziți acum despre mine.

CAP. 2

Să urmăm pilda iubirii lui Iisus Hristos. Smerenia și slava lui Hristos. Să ne silim să dobîndim mîntuirea.

1. Deci, dacă este vreun îndemn în Hristos, dacă este vreo mîngîiere a dragostei, dacă este vreo împărtășire a Duhului, dacă este vreo milostivire și îndurare,

2. Faceți-mi bucuria deplină, ca să gîndiți la fel, avînd aceeași iubire, aceleași simțiri, aceeași cugetare.

3. Nu faceți nimic din duh de ceartă, nici din slavă deșartă, ci cu smer-

renie unul pe altul socotească-l mai de cînte decît el însuși.

4. Să nu caute nimeni numai ale sale, ci fiecare și ale altuia.

5. Gîndul acesta să fie în voi care era și în Hristos Iisus.

6. Care, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o știrbire a fi El întocmai cu Dumnezeu.

7. Ci S-a deșertat pe Sine, chip de rob luînd, făcîndu-Se asemenea oamnelor, și la înfățișare aflîndu-Se ca un om.

8. S-a smerit pe Sine, ascultător făcîndu-Se pînă la moarte, și încă moarte de cruce.

9. Pentru aceea, și Dumnezeu L-a prealîlțat și L-a dăruit Lui nume, care este mai presus de orice nume;

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pămîntești și al celor dedesubt.

11. Și să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl.

12. Drept aceea, iubirii mei, precum totdeauna m-ați ascultat, nu numai cînd eram de față, ci cu atît mai mult acum cînd sint departe, cu frică și cu cutremur lucrați mîntuirea voastră;

13. Căci Dumnezeu este Cel ce lucrează în voi și ca să voîți și ca să săvîrșiți, după a Lui bunăvoință.

14. Toate să le faceți fără de cîrtire și fără de îndoială,

15. Ca să fiți fără de prihană și curați, fii ai lui Dumnezeu neîntinați în mijlocul unui neam rău și stricat și întru care străluciți ca niște luminători în lume.

16. Ținînd cu putere cuvîntul vieții, spre lauda mea în ziua lui Hristos, că nu în zadar am alergat, nici în zadar m-am ostenit.

17. Și chiar dacă mi-aș vărsa singele pentru jertfa și slujirea credinței voastre, mă bucur și vă fericesc pe voi pe toți.

49. 6. Mat. 20, 28. Marc. 9, 12. Ioan 13, 4. 2 Cor. 8, 9. Evr. 2, 9, 17. (8) Ps. 109, 7. Mat. 26, 39. Rom. 5, 19. Evr. 2, 17; 5, 8; 12, 2. (9) Is. 52, 13. Mat. 23, 18. Evr. 1, 4. (10) Is. 45, 23. Rom. 14, 11. Apoc. 5, 13-14. (11) Ioan 13, 13. Fapt. 10, 36. 1 Cor. 8, 6; 12, 3. (13) Înțel. 8, 21. 2 Cor. 3, 5. Col. 1, 29. Evr. 13, 21. (14) 1 Paral. 29, 14. 1 Petr. 4, 9. (15) Pild. 4, 18. Mat. 5, 14-16. Filip. 4, 18. (16) Gal. 2, 2. Filip. 1, 26; 4, 1. (17) 2 Tim. 4, 6.

18. Asemenea și voi bucurați-vă și fericiți-vă.

19. Ci nădăjduiesc întru Domnul Iisus, că voi trimite pe Timotei la voi, fără de zăbavă, ca și eu să fiu cu inima bună, aflînd vești despre voi.

20. Căci nu am pe nimeni altul, la un gînd cu mine și care să vă poarte grija cu adevărat,

21. Fiîndcă toți caută ale lor, nu ale lui Iisus Hristos.

22. Dar încercarea lui o cunoașteți, căci împreună cu mine a slujit Evanghelia, întocmai ca un copil lîngă tatăl său.

23. Pe el deci nădăjduiesc să-l trimit, îndată ce voi vedea ce va fi cu mine.

24. Sint, însă, încredințat în Domnul că eu însumi voi veni în curînd.

25. Am socotit de grabnică nevoie să vă trimit pe Epafrodit, fratele și împreună cu mine lucrător și luptător, cum și trimisul vostru și slujitorul nevoilor mele.

26. Fiîndcă avea mare dor de voi toți și eră mîhnit fiîndcă ați auzit că a fost bolnav.

27. Într-adevăr, bolnav a fost aproape de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el și nu numai de el, ci și de mine, ca să nu am înmîrire peste înmîrire.

28. Deci l-am trimis mai degrabă, ca, văzîndu-l, voi iarăși să vă bucurați, iar eu să fiu mai puțin mîhnit.

29. Primiți-l dar întru Domnul, cu toată bucuria și pe unii ca aceștia întru cînte să-i aveți.

30. Fiîndcă pentru lucrul lui Hristos a mers pînă aproape de moarte, punîndu-și viața în primejdie, ca să împlinească lipsa voastră în slujirea mea.

CAP. 3

Indemnul către filipeni să se ferească de apostolii mincinoși. Urmarea lui Hristos pînă la jertfire.

1. Mai departe, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. Ca să vă scriu aceleași lucruri, mie nu-mi este anevoie, iar vouă vă este de folos.

(19) Fapt. 16, 1. Rom. 16, 21. (21) 1 Cor. 10, 24. (22) Fapt. 16, 2. (29) 1 Tes. 5, 12. CAP. 3, — (1) 2 Cor. 3, 11. (2) Is. 56, 11. 2 Cor. 11, 13. Apoc. 22, 15. (3) Ier. 4, 4. Ioan 4, 24. Fapt. 15, 1. Rom. 2, 29. (4) 2 Cor. 11, 18. (5) Fapt. 23, 6;

2. Păziți-vă de ciini! Păziți-vă de lucrătorii cei răi! Păziți-vă de tăierea împrejur.

3. Pentru că noi sintem tăierea împrejur, noi cei ce slujim în Duhul lui Dumnezeu și ne lăudăm întru Hristos Iisus și nu ne bizuim pe trup.

4. Deși eu aș putea să mă bizui și pe trup. Dacă vreun altul socotește că se poate bizui pe trup, eu cu atît mai mult!

5. La opt zile, am fost tăiat împrejur; sint din neamul lui Israel, din seminția lui Veniamin, evreu din evrei, după lege fariseu;

6. În ce privește rîvna, prigonitor al Bisericii; în ce privește dreptatea cea din Lege, fără de prihană.

7. Dar cele ce îmi erau mie cîștig, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă.

8. Ba mai mult: eu pe toate le socotesc că sint pagubă, față de înălțimea cunoașterii lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru Care m-am lipsit de toate și le privesc drept gunoarie, ca pe Hristos să dobîndesc.

9. Și să mă aflui întru El, nu avînd dreptatea mea cea din Lege, ci pe aceea care este prin credința în Hristos, dreptatea cea de la Dumnezeu, pe temeiul credinței.

10. Ca să-L cunosc pe El și puterea învierii Lui și să fiu primit pîrșă la patimile Lui, făcîndu-mă asemenea cu El în moartea Lui.

11. Ca, doar, să pot ajunge la învierea cea din morți.

12. Nu (zic) că am și dobîndit îndreptarea, ori că sint desăvîrșit; dar o urmăresc ca doar o voi prinde, intru-cît și eu am fost prins de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu socotesc să o fi cucerit.

14. Dar una fac: uitînd cele ce sint în urma mea, și tinzînd către cele dinaintea, alerg la țintă, la răsplata chemării de sus, a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus.

15. Așadar, citiți sintem desăvîrșiți aceasta să gîndim; și dacă gîndiți ceva în alt fel, Dumnezeu vă va descoperi și aceea.

26, 5. Rom. 11, 1. 2 Cor. 11, 22. (6) Fapt. 8, 3. (8) Is. 55, 11. Ier. 9, 24. Înțel. 5, 3. Ioan 17, 3. 1 Cor. 2, 2. Col. 2, 2. (9) Rom. 3, 22; 10, 3. Evr. 4, 3. (10) 1 Petr. 4, 13. Rom. 6, 5; 8, 17. (12) 1 Cor. 9, 24; 13, 12. 1 Tim. 6, 12. (13) Luc. 9, 62. (14) 1 Cor. 9, 24. 2 Tim. 4, 7. (15) Evr. 5, 14.

16. Dar de acolo unde am ajuns, să urmărim același dreptar, să gândim la fel.

17. Fraților, faceți-vă următorii mei și uitați-vă la aceia care umblă astfel precum ne aveți pildă pe noi.

18. Căci mulți, despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun și plângând, se poartă ca dușmani ai crucii lui Hristos.

19. Sfârșitul acestora este pieirea. Pintecele este dumnezeul lor, iar mărirea lor este întru rușinea lor, ca unii care au în gând cele pămîntești.

20. Cît pentru noi, cetatea noastră este în ceruri, de unde și așteptăm Mîntuitor, pe Domnul Iisus Hristos,

21. Care va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea trupului slavei Sale, lucrînd cu puterea ce are de a-Și supune Sieși toate.

CAP. 4

Statuti și îndemnări. Dărnicia filipenilor este de lăudat. Urdări și salutări.

1. Deci, frații mei iubiți și mult doriți, bucuria și cunună mea, așa să stați întru Domnul, iubiții mei.

2. Rog pe Evodia și rog pe Sintihî să aibă aceleași gânduri în Domnul.

3. Încă te rog și pe tine, credincioșule Sizio, ajută-le lor, ca pe unele care au luptat pentru Evanghelie, împreună cu mine și cu Clement și cu ceilalți împreună-lucrători cu mine, ale căror nume sînt scrise în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul. Și iarăși zic: Bucurați-vă.

5. Îngăduința voastră să se facă știută tuturor oamenilor. Domnul este aproape.

6. Nu vă împovărați cu nici o grijă. Ci întru toate, prin închinăciune și prin rugă cu mulțumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu.

7. Și pacea lui Dumnezeu, care covârșeste orice minte, să păzească inimile voastre și cugetele voastre, întru Hristos Iisus.

8. Mai departe, fraților, cite sînt adevărate, cite sînt de cînstă, cite sînt

drepte, cite sînt curate, cite sînt vrednice de iubit, cite sînt cu nume bun, orice virtute și orice laudă, la acestea să vă fie gîndul.

9. Cele ce ați învățat și ați primit și ați auzit și ați văzut la mine, acestea să le faceți, și Dumnezeuul păcii va fi cu voi.

10. M-am bucurat mult în Domnul, că a înflorit iarăși purtarea voastră de grijă pentru mine, precum o și aveai, dar v-a lipsit prilejul.

11. N-o spun ca și cum aș duce lipsă, fiindcă eu m-am deprins să fiu îndestulat cu ceea ce am.

12. Știu să fiu și smerit, știu să am și de prisos; în orice și în toate m-am învățat să fiu și sătul și flămînd, și în belșug și în lipsă.

13. Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întărește.

14. Însă bine ați făcut că ați împărtășit cu mine necazul.

15. Doar și voi știți, filipenilor, că la începutul Evangheliei, cînd am plecat din Macedonia, nici o Biserică nu s-a unit cu mine, cînd era vorba de dat și de primit, decît voi singuri.

16. Pentru că și în Tesalonic, o dată și a doua oară, mi-ați trimis ca să am cele trebuincioase.

17. Nu că doar caut darul vostru, dar caut rodul care prisosește, în folosul vostru.

18. Am de toate și am și de prisos; m-am îndestulat primind de la Epafrodit cele ce mi-ați trimis, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeuul meu să împlinească toată lipsa voastră după bogăția Sa, cu slavă, întru Hristos Iisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălui nostru, slavă în vecii vecilor! Amin.

21. Îmbrățișați în Hristos Iisus pe toți sfinții. Vă îmbrățișează pe voi frații care sînt împreună cu mine.

22. Vă îmbrățișează pe voi toți sfinții, mai ales cei din casa Cesarului.

23. Harul Domnului Iisus Hristos să fie cu duhul vostru!

Apoc. 3, 5; 13, 8. (5) Iac. 5, 9. 1 Petr. 4, 7. (6) Eccl. 5, 19. Mat. 6, 25. Luc. 12, 22. 1 Tim. 2, 1. (7) Ioan 14, 27. Col. 3, 15. (8) Sir. 4, 7. Mat. 5, 16. Rom. 13, 13. (9) Rom. 15, 32. Filip. 3, 17. 2 Tes. 3, 16. (11) Eccl. 8, 14-15. 1 Tim. 6, 6. (12) Sir. 40, 20. 1 Cor. 6, 10. (13) 2 Cor. 12, 9. (17) 2 Cor. 12, 14. (18) Iez. 20, 41. Os. 14, 7. Sir. 35, 3; 39, 17-19. (19) Ps. 22, 1. Ez. 3, 16.

EPISTOLA CĂTRE COLOSENI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă pe coloseni și-i îndeamnă să sporească în credință. Dumnezeu-iasca vrednicie a lui Hristos, izbăvitorul nostru al tuturor. Pavel se bucură în suferințele sale.

1. Pavel, apostol al lui Hristos Iisus prin voiața lui Dumnezeu, și Timotei, fratele nostru,

2. Sfinților și credincioșilor frați întru Hristos, care sînt în Colose: Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul nostru Iisus Hristos.

3. Mulțumim lui Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, rugîndu-ne totdeauna pentru voi,

4. Căci am auzit despre credința voastră în Hristos Iisus și despre dragostea ce aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, de care ați auzit mai înainte în cuvîntul adevărului Evangheliei,

6. Care, ajungînd la voi, precum și în toată lumea, aduce roadă și sporește întocmai ca la voi, din ziua în care ați auzit și ați cunoscut, întru adevăr, harul lui Dumnezeu.

7. Precum ați primit învățătură de la Epafra, iubitul, împreună-slujitor cu noi, care este pentru voi credincios slujitor al lui Hristos,

8. Și care ne-a arătat iubirea voastră cea întru Duhul.

9. De aceea și noi, din ziua în care am auzit aceasta, nu încetăm să ne

rugăm pentru voi și să cerem să vă umpleți de cunoașterea voii Lui, întru toată înțelepciunea și priceperea duhovnicească,

10. Ca voi să umblați cu vrednicie întru Domnul, plăcuți Lui întru toate, aducînd roadă în orice lucru bun și sporind în cunoașterea lui Dumnezeu.

11. Și întăriți fiind cu toată puterea, după puterea slavei Lui, spre toată stăruința și îndelunga-răbdare,

12. Mulțumind cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moștenirea sfinților, întru lumină.

13. El ne-a scos de sub puterea întinericului și ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii Sale,

14. Întru Care avem răscumpărarea prin sîngele Lui, adică iertarea păcatelor;

15. Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întîi născut decît toată făptura.

16. Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pămînt, cele văzute, și cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpîni. Toate s-au făcut prin El și pentru El.

17. El este mai înainte decît toate și toate prin El sînt așezate.

18. Și El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, întîiul născut din morți, ca să fie El cel dintîi întru toate.

19. Căci în El a binevoit (Dumnezeu) să sălășluiească toată plinirea.

(16) Rom. 12, 16; 15, 5. 1 Cor. 1, 10. Gal. 6, 16. Filip. 2, 2. (17) 1 Cor. 11, 1. 2 Cor. 3, 9. Filip. 4, 9. 1 Tes. 1, 6. (19) 2 Petr. 2, 1, 13. Rom. 16, 18. (20) Ps. 33, 17. 1 Cor. 1, 7. Col. 3, 2. Tit. 2, 13. Evr. 13, 14. (21) Ioan 11, 25. 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 15, 42-44. Col. 3, 4. CAP. 4. — (1) 2 Cor. 1, 14. 1 Tes. 2, 19-20. (2) Filip. 2, 2. (3) Ies. 32, 32. Ps. 68, 32. Luc. 10, 20.

CAP. 1. — (3) Filip. 1, 3. (4) Evr. 6, 10. (6) Mat. 13, 8; 24, 14. Marc. 4, 9. Luc. 8, 8. Ioan 15, 16. Fapt. 12, 24. (9) Rom. 12, 2. 1 Cor. 1, 5. (10) Ef. 4, 1. Filip. 1, 27. 1 Tes. 2, 12. (11) Is. 41, 29. Fapt. 5, 41. (12) Ințel. 5, 5. Fapt. 26, 18. (13) Mat. 3, 17. Evr. 2, 15. (14) Fapt. 4, 12. Rom.

2, 25. (15) Ps. 66, 1. Pild. 8, 23. Sir. 1, 4. Ioan 14, 9. 2 Cor. 4, 4. Filip. 2, 6. Evr. 1, 3. (16) Ps. 102, 21. Mat. 28, 18. Ioan 1, 3. Ef. 3, 9. Evr. 1, 2. (17) Ioan 1, 1; 6, 58. (18) Lev. 23, 10. Ps. 88, 27. Rom. 8, 29. 1 Cor. 15, 20. Ef. 1, 23; 4, 15. (19) Ioan 1, 16. Col. 2, 9.

20. Și printr-Însul toate cu Sine să le împace, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, făcând pace prin El, prin singele crucii Sale.

21. Dar pe voi, care oarecând erați înstrăinați și vrăjmași cu mintea voastră către lucrurile rele, de acum v-a împăcat.

22. Prin moartea (Fiului Său) în trupul cărnii Lui, ca să vă pună înaintea Sa sfinți, fără de prihană și nevinovați,

23. Dacă, într-adevăr, rămâneți în temelați în credință, întăriți și neclințiți de la nădejdea Evangheliei pe care ați auzit-o, care a fost propovăduită la toată făptura de sub cer și al cărei slujitor m-am făcut eu, Pavel.

24. Acum mă bucur de suferințele mele pentru voi și împlinesc, în trupul meu, lipsurile necazurilor lui Hristos, pentru trupul Lui, adică Biserica,

25. Al cărei slujitor m-am făcut, potrivit iconomicii lui Dumnezeu, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu,

26. Taina cea din veci ascunsă neamurilor, iar acum descoperită sfinților Săi,

27. Căroră a voit Dumnezeu să le arate care este bogăția slavei acestei taine între neamuri, adică Hristos cel dintru voi, nădejdea slavei.

28. Pe El noi Îl vestim, sfătuind pe orice om și învățând pe orice om, întru toată înțelepciunea, ca să înfățișăm pe tot omul, desăvârșit, în Hristos Iisus.

29. Spre aceasta mă și ostenesc și mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârșește în mine cu putere.

CAP. 2

*Impotriva învățătorilor mincinoși.
Viața cea întru Hristos.*

1. Căci voiesc ca voi să știți cât de mare luptă am pentru voi și pentru cei din Laodicea și pentru toți cei n-au văzut fața mea în trup,

2. Ca să se mîngie inimile lor, și ca ei, strîns uniți în iubire, să aibă

belșugul deplinei înțelegeri pentru cunoașterea tainei lui Dumnezeu-Tatăl și a lui Hristos,

3. Întru care sînt ascunse toate vistierile înțelepciunii și ale cunoștinței.

4. Vă spun aceasta, ca nimeni să nu vă înșele prin cuvinte amăgitoare.

5. Căci deși cu trupul sînt departe, cu duhul însă sînt împreună cu voi, bucurîndu-mă și văzînd buna voastră rînduială și tăria credinței voastre în Hristos.

6. Deci, precum ați primit pe Hristos Iisus, Domnul, așa să umblați întru El.

7. Înfrădăcinați și zidiți fiind întru-Însul, întăriți în credință, după cum ați fost învățați, și prisosind în ea cu mulțumire.

8. Luați aminte să nu vă fure mințile cineva cu filozofia și cu desarta înșelăciune din predania omenească, după înfăptuirile cele slabe ale lumii și nu după Hristos.

9. Căci întru El locuiește, trupește, toată plinătatea Dumnezeirii,

10. Și sînteți deplin întru El, Care este cap a toată domnia și stăpînirea.

11. În El ați și fost tăiați împrejur, cu tăiere împrejur nefăcută de mînă, prin dezbrăcarea de trupul cărnii, întru tăierea împrejur a lui Hristos.

12. Îngropați fiind împreună cu El prin botez, cu El ați și înviat prin credința în lucrarea lui Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe El din morți.

13. Iar pe voi care erați morți, în fărădelegile și în netăierea împrejur a trupului vostru, v-a făcut vii, împreună cu Sine, iertîndu-ne toate greșelele;

14. Ștergînd zapisul ce era asupra noastră, care ne era potrivnic cu rînduielile lui, și l-a luat din mijloc, pi-ronindu-l pe cruce.

15. Dezbrăcînd (de putere) începătorile și stăpîniile, le-a dat de ocară în văzul tuturor, biruind asupra lor prin cruce.

16. Nimeni deci să nu vă judece pentru mîncare sau băutură, sau cu privire la vreo sărbătoare, sau lună nouă, sau la simbețe,

17. Care sînt umbră celor viitoare, iar trupul (este) al lui Hristos.

18. Nimeni să nu vă smulgă biruința printr-o prefăcută smerenie și printr-o fățarnică închinare la îngeri, încercînd să pătrundă în cele ce n-a văzut, și îngîmfîndu-se zadarnic cu închipuirea lui trupească,

19. În loc să se țină strîns de capul de la care trupul tot, — prin încheieturi și legături, îndestulîndu-se și întocmîndu-se —, sporește în creșterea lui Dumnezeu.

20. Dacă deci ați murit împreună cu Hristos pentru înfăptuirile cele slabe ale lumii, pentru ce atunci, ca și cum ați viețui în lume, răbdați porunci ca acestea:

21. Nu lua, nu gusta, nu te atinge!

22. — Toate lucruri menite să piară prin întrebuintare — potrivit unor rînduieli și învățături omenești?

23. Unele ca acestea au oarecare înfățișare de înțelepciune, în păruta lor cucernicie, în smerenie și în necruțarea trupului, dar n-au nici un preț și sînt numai pentru satul trupului.

CAP. 3

Omul cel nou trebuie să se îmbrace cu viața cea nouă. Datoriile soților, copiilor, părinților, slugilor, stăpînilor.

1. Așadar, dacă ați înviat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde Se află Hristos, șezînd de-a dreapta lui Dumnezeu;

2. Cugetați cele de sus, nu cele de pe pământ;

3. Căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu.

4. Iar cînd Hristos, Care este viața voastră, Se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădularele voastre, cele pămîntești: desfrînarea, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este închinare la idoli,

6. Pentru care vine minia lui Dumnezeu peste fiii neascultării,

7. În care păcate ați umblat și voi odinioară, pe cînd trăiați în ele.

8. Acum deci lepădați și voi toate acestea: minia, iușimea, răutatea, defălmarea, cuvîntul de rușine din gura voastră.

9. Nu vă mințiți unul pe altul, fiindcă v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui,

10. Și v-ați îmbrăcat cu cel nou, care se înnoiește, spre deplină cunoștință, după chipul Celui ce l-a zidit,

11. Unde nu mai este elin și iudeu, tăiere împrejur și netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate și întru toți Hristos.

12. Îmbrăcați-vă, dar, ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și prea iubiți, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blîndețe, cu îndelungă-răbdare,

13. Îngăduindu-vă unii pe alții și iertînd unii altora, dacă are cineva vreo plîngere împotriva cuiva; după cum și Hristos v-a iertat vouă, așa să iertați și voi.

14. Iar peste toate acestea, îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura desăvîrșirii.

15. Și pacea lui Hristos, întru care ați fost chemați, ca să fiți un singur trup, să stăpînească în inimile voastre; și fiți mulțumitori.

16. Cuvîntul lui Hristos să locuiască întru voi cu bogăție. Învățați-vă și povățuiți-vă între voi, cu toată înțelepciunea. Cîntați în inimile voastre lui Dumnezeu, mulțumindu-l, în psalmi, în laude și în cîntări duhovnicești.

17. Orice ați face, cu cuvîntul sau cu lucrul, toate să le faceți în numele Domnului Iisus și prin El să mulțumiți lui Dumnezeu-Tatăl.

(20) Lev. 17, 11-12. Is. 9, 5. Luc. 2, 14. Rom. 5, 1. 2 Cor. 5, 18. Ef. 1, 10. (21) Ef. 2, 12. (22) Luc. 1, 75. Rom. 5, 10. 1 Cor. 2, 2. Ef. 1, 4. Tit. 2, 14. (23) Mat. 23, 19. Marc. 16, 15. Ioan. 15, 4. 1 Cor. 15, 58. (24) Rom. 5, 3. 2 Cor. 1, 5; 12, 15. (25) Fapt. 20, 24. 1 Cor. 4, 1; 9, 17. (26) Rom. 16, 25. Ef. 3, 9. 2 Tim. 1, 10. (27) Rom. 9, 23. Ef. 3, 17. (28) 2 Cor. 11, 2. (29)

1 Cor. 15, 10. Filip. 2, 13. CAP. 2. — (2) Filip. 3, 8. (3) Pild. 1, 20. 1 Cor. 1, 24, 30. (5) 1 Cor. 5, 3. (7) 1 Cor. 1, 5. Ef. 3, 17. (8) Ps. 118, 61. Sir. 34, 7-8. Rom. 16, 17. Ef. 5, 6. Evr. 13, 9. (9) Ioan. 1, 14, 16. Ef. 3, 19. Col. 1, 19. (10) Ef. 1, 21-22. (11) Rom. 2, 29. Gal. 3, 27. (12) Rom. 6, 4. Ef. 1, 19-20. (13) Iov. 15, 16. Ef. 2, 15. (15) Ioan. 16, 11. 1 Petr. 3, 19. Ef. 4, 8. Evr. 2, 14.

(16) Num. 28, 11. Sir. 33, 7-8. Rom. 14, 6. Gal. 4, 10. (17) Evr. 8, 5; 10, 1. (18) 2 Cor. 11, 14. (19) Ef. 2, 20; 4, 15. (20) Is. 29, 13. Rom. 7, 4. Gal. 4, 3. (22) Is. 29, 13. Sir. 34, 7-8. Mat. 15, 9. CAP. 3. — (1) Marc. 16, 19. Ioan. 8, 23. Rom. 8, 34. (2) Filip. 3, 20. (3) Rom. 8, 34. Gal. 2, 20. (4) 1 Ioan. 3, 2. Filip. 3, 21. (5) Sir. 14, 9-10. Rom. 6, 8.

Ef. 5, 3. (6) 1 Cor. 6, 9. (7) Ef. 2, 2. (8) 1 Petr. 2, 1. Rom. 6, 4. Ef. 4, 22. Evr. 12, 1. (9) Fac. 35, 2. Lev. 19, 11. Ef. 4, 22, 25. (10) Fac. 1, 27; 5, 1; 9, 6. Ef. 4, 24. (11) Gal. 6, 15. Ef. 4, 24. (12) Gal. 5, 22. Ef. 4, 32. (13) Mat. 6, 14; 18, 22. Marc. 11, 25. Rom. 13, 8; 15, 1. (15) Ef. 4, 3. Filip. 4, 7. (16) 2 Reg. 23, 1. Ef. 5, 19. (17) 1 Cor. 10, 31. Ef. 5, 20. Evr. 13, 15.

18. Femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, precum se cuvine, în Domnul.

19. Bărbaților, iubiți pe femeile voastre și nu fiți aspri cu ele.

20. Copiilor, ascultați pe părinții voștri întru toate, căci aceasta este bine-plăcut Domnului.

21. Părinților, nu ațițați la minie pe copiii voștri, ca să nu se deznădăduiască.

22. Slugilor, ascultați întru toate pe stăpînii voștri cei trapești, nu slujind numai cînd sînt cu ochii pe voi, ca cei ce caută să placă oamenilor, ci în curăția inimii, temîndu-vă de Domnul.

23. Orice ați face, lucrați din toată inima, ca pentru Domnul și nu ca pentru oameni.

24. Bine știind că de la Domnul veți primi răsplată moștenirii; căci Domnului Hristos slujiți.

25. Iar cel ce face nedreptate își va lua plata nedreptății, întrucît la Dumnezeu nu este părtinire.

CAP. 4

Rugăciunea este de trebuință. Trebuie să ne purtăm înțelepțește. Tihic și Onisim.

1. Stăpînilor, dați slugilor voastre ce este drept și potrivit, știind că și voi aveți Stăpîn în ceruri.

2. Stăruiți în rugăciune, priveghînd în ea cu mulțumire,

3. Rugîndu-vă totodată și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă ușa cuvîntului, spre a vesti taina lui Hristos, pentru care mă și găsesc în lanțuri.

4. Ca să o arăt așa cum se cuvine să grăiesc.

5. Umblați cu înțelepciune față de cei ce sînt din afară (de Biserică), prețuind vremea.

6. Vorba voastră să fie totdeauna plăcută, dreașă cu sare, ca să știți cum trebuie să răspundeți ficcăriia.

(18) 1 Petr. 3, 1. 1 Cor. 14, 34. Ef. 5, 22.
(19) 1 Petr. 3, 7. Ef. 5, 25. (20) Ef. 6, 1.
(22) 1 Petr. 2, 18. Ef. 6, 5. Tit. 2, 9. (25)
2 Paral. 19, 7. Ințel. 6, 5. 7. Fapt. 19, 34.
Ef. 6, 9. (36) Lev. 25, 43. Deut. 19, 17.

7. Toate cite mă privesc pe mine le va face cunoscute Tihic, iubitul frate, credincios slujitor și împreună-rob cu mine în Domnul.

8. L-am trimis pe el la voi tocmai pentru aceasta, ca să știți cum ne aflăm și ca să mîngîie inimile voastre,

9. Împreună cu Onisim, credinciosul și iubitul frate, care este dintre voi; ei vă vor aduce la cunoștință toate cele de aici.

10. Vă îmbrățișează Aristarh, cel întemnițat împreună cu mine, și Marcu, vărul lui Barnaba — în privința căruia ați primit porunci; de va veni la voi primiți-l —,

11. Asemenea și Iisus, cel ce se numește Iustus, care sînt din tăierea împrejur; numai aceștia au lucrat împreună cu mine pentru împărăția lui Dumnezeu. Ei au fost cei ce mi-au adus mîngîiere.

12. Vă îmbrățișează Epafra, care este dintre voi, rob al lui Iisus Hristos, pururea luptînd pentru voi în rugăciunile sale, ca să stați desăvîrșiți și plini de tot ce este voința lui Dumnezeu.

13. Căci martor îi sînt că are multă rîvnă pentru voi și pentru cei din Laodicea și din Ierapole.

14. Vă îmbrățișează Luca, doctorul cel iubit, și Dima.

15. Îmbrățișați pe frații din Laodicea și pe Nimfas și Biserica din casa lui.

16. Și după ce scrisoarea aceasta se va citi de către voi, faceți să se citească și în Biserica laodiceenilor, iar pe cea din Laodicea să o citiți și voi.

17. Și spuneți lui Arhip: Vezi de slujba pe care ai primit-o întru Domnul, ca să o îndeplinești.

18. Salutarea cu mîna mea, a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de lanțurile mele. Harul fie cu voi! Amin.

Iov 31, 13. CAP. 4. — (2) Luc. 10, 1. Ef. 6, 13. (3) 1 Cor. 10, 9. (5) Marc. 4, 11. Ef. 5, 15. (6) Eccl. 10, 12. Cînt. 4, 3. Marc. 9, 50. 1 Petr. 3, 15. (7) Ef. 6, 21. (9) Filim. 1, 10. (10) Fapt. 15, 27; 27, 2. (14) 2 Tim. 4, 10.

EPISTOLA ÎNTÎIA CĂTRE TESALONICENI A SF. APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă credința tesalonicenilor.

1. Pavel și Silvan și Timotei, Bisericii tesalonicenilor în Dumnezeu-Tatăl și în Domnul Iisus Hristos: Har vouă și pace de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

2. Mulțumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți și vă pomenim în rugăciunile noastre,

3. Aducîndu-ne aminte neîncetat, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, de lucrul credinței voastre și de osteneala iubirii și de stăruința nădejzii voastre în Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Fraților de Dumnezeu iubiți, noi știm cum ați fost aleși;

5. Că Evanghelia noastră n-a fost la voi numai în cuvînt, ci și întru putere și în Duhul Sfînt și în deplină încredințare, precum bine știți ce fel am fost între voi, pentru voi.

6. Și voi v-ați făcut următori ai noștri și ai Domnului, primînd cuvîntul cu bucuria Duhului Sfînt, deși ați avut multe necazuri.

7. Așa încît v-ați făcut pildă tuturor celor ce cred din Macedonia și din Ahaia,

8. Căci, de la voi, cuvîntul Domnului a răsunat nu numai în Macedonia și în Ahaia, ci credința voastră în Dumnezeu s-a răspîndit în tot locul, astfel că nu e nevoie să mai spunem noi ceva.

9. Căci ei înșiși istorisesc despre noi cum am fost primiți la voi și cum v-ați întors la Dumnezeu, de la idoli, ca să slujiți Dumnezeului celui viu și adevărat,

CAP. 1. — (1) Fapt. 16, 1. Gal. 1, 3. (2) Filip. 1, 3. 2 Tes. 1, 3. Filim. 1, 4-5. (3) Fapt. 17, 4. Filip. 1, 6. (5) Rom. 15, 19. (8) Filip. 3, 17. (10) Os. 13, 14. Rom. 5,

10. Și să așteptați pe Fiul Său din ceruri, pe Care L-a înviat din morți, pe Iisus, Cel ce ne izbăvește de minia cea viitoare.

CAP. 2

Rîvna pentru predicarea Evangheliei.

1. Căci știți voi înșivă, fraților, că venirea noastră la voi n-a fost zadarnică.

2. Ci, după ce am suferit și am fost, precum știți, ocăriți în Filipi, am îndrăznit întru Dumnezeul nostru să grăim în fața voastră, cu multă luptă, Evanghelia lui Dumnezeu.

3. Pentru că îndemnul nostru nu venea din rătăcire, nici din gînduri necurate, nici din înșelăciune,

4. Ci, după cum am fost socotiți vrednici de Dumnezeu ca să ni se încredințeze Evanghelia, așa vorbim, nu căutînd să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu care ne încearcă inimile.

5. Căci niciodată nu ne-am arătat cu cuvinte de lingușire, după cum știți, nici cu ascunse porniri de lăcomie. Dumnezeu îmi este martor.

6. Nici n-am căutat slavă de la oameni, nici de la voi, nici de la alții, deși puteam să fim cu greutate, ca apostoli ai lui Hristos.

7. Noi însă am fost blînzi în mijlocul vostru, așa precum o doică îngrijește pe filii săi;

8. Astfel, iubindu-vă, eram bucu-roși să vă dăm nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, ci chiar și sufletele noastre pentru că ne-ați devenit iubiți.

9. 2 Cor. 4, 14. CAP. 2. — (1) Fapt. 16, 22. Filip. 1, 30. (3) 2 Cor. 2, 17. (4) Ier. 17, 10. Gal. 1, 10. 1 Tim. 1, 11. (6) Ioan 5, 41. (7) 2 Tim. 2, 24.

9. Vă aduceți aminte, fraților, de osteneala și de truda noastră; lucrînd zi și noapte, ca să nu fim povară nici unuia din voi, așa v-am propovăduit Evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi sînteți martori, și Dumnezeu de asemenea, cît de sfînt și cît de drept și fără de prihană ne-am purtat între voi credincioșii;

11. Ca un părinte pe copiii săi, precum știți, așa v-am rugat și v-am mîngîiat.

12. Și v-am rugat cu stăruință să umblați cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu, Celui ce vă cheamă la împărăția și la slava Sa.

13. De aceea și noi mulțumim lui Dumnezeu neîncetat, că luînd voi cuvîntul ascultării de Dumnezeu de la noi, nu l-ați primit ca pe un cuvînt al oamenilor, ci, așa precum este într-adevăr, ca pe un cuvînt al lui Dumnezeu, care și lucrează întru voi cei ce credeți.

14. Căci voi, fraților, v-ați făcut următori ai Bisericilor lui Dumnezeu, care sînt în Iudeea, întru Hristos Iisus, pentru că ați suferit și voi aceleași de la cei de un neam cu voi, după cum și ele de la iudei,

15. Care și pe Domnul Iisus L-au omorît ca și pe proorocii lor; și pe noi ne-au prigonit și sînt neplăcuți lui Dumnezeu și tuturor oamenilor sînt potrivnici,

16. Fiindcă ne opresc să vorbim neamurilor, ca să se mîntuiască, spre a se împlini pururea măsura păcatelor lor. Dar la urmă, i-a ajuns minia lui Dumnezeu.

17. Iar noi, fraților, fiind despărțiți de voi, o bucată de vreme, cu ochii nu cu inima, ne-am sîrguit cu atît mai mult, cu mare dor, să vedem fața voastră.

18. Pentru aceea, am voit să venim la voi, înosebi eu Pavel — o dată și încă altă dată, — dar ne-a împiedicat satana.

19. Căci care este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa laudei noastre, dacă nu chiar voi, înaintea Domnului nostru Iisus, întru a Lui venire?

20. Căci voi sînteți slava și bucuria noastră.

(9) Fapt. 18, 3; 20, 34. 1 Cor. 4, 12. 2 Tim. 3, 8. (12) 1 Cor. 7, 20. Ef. 4, 1. Filip. 1, 27. Col. 1, 10. (14) Evr. 10, 34. (15) Mat. 23, 32-34. Fapt. 7, 52. (19) 2 Cor. 1, 14.

CAP. 3

Rugăciune pentru sporirea și întărirea în credință a tesalonicenilor.

1. De aceea, nemaiputînd răbda, noi am hotărît să rămînem singuri la Atena.

2. Și am trimis pe Timotei, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu și împreună-lucrător cu noi la Evanghelia lui Hristos, ca să vă întărească și să vă îndemne în credința voastră,

3. Ca nimeni să nu se clatine în aceste necazuri, căci singuri știți că spre aceasta sîntem puși.

4. Căci și cînd eram la voi, v-am spus de mai înainte că vom avea de suferit necazuri, precum s-a și întimplat și știți prea bine.

5. Pentru aceea și eu, fiind nerăbdător, am trimis ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit ispititorul și în zadar să ne fie osteneala.

6. Acum însă, venind Timotei de la voi la noi și dîndu-ne vestea bună despre credința și dragostea voastră și că aveți bună amintire de noi totdeauna, dorind să ne vedeți; la fel și noi pe voi,

7. De aceea, fraților, ne-am simțit mîngîiați întru voi, prin credința voastră, în toată nevoia și strîmtorarea noastră.

8. Căci acum noi sîntem vii, dacă voi stați neclintîți întru Domnul.

9. Și ce mulțumire, pentru voi, putem să dăm în schimb lui Dumnezeu, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi, înaintea Dumnezeului nostru?

10. Noaptea și ziua ne rugăm cu prisosință, ca să vedem fața voastră și să împlinim lipsurile credinței voastre.

11. Dar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru, și Domnul nostru Iisus Hristos să îndrepteze calea noastră către voi!

12. Iar pe voi, Domnul să vă înmulțească și să prisosiți în dragoste unul către altul și către toți, precum prisosim și noi față de voi,

(20) Filip. 4, 1. CAP. 3. — (2) Fapt. 16, 1. (3) Fapt. 20, 23. 2 Tim. 3, 12. (4) Marc. 13, 23. (10) Rom. 1, 10-11; 15, 23.

13. Spre întărirea inimilor voastre, ca să fiți fără de prihană întru sfințenie, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Iisus Hristos, cu toți sfinții Săi.

CAP. 4

Trebuie să stăruim în curăție și în iubire. Despre cei adormiți și despre cei rămași vii, la venirea Domnului.

1. În sfîrșit, fraților, vă rugăm și vă îndemnăm în Domnul Iisus, ca așa cum ați primit de la noi dreptar cum se cuvine să umblați și să plăceți lui Dumnezeu — în care chip și umblați — așa să sporiiți tot mai mult.

2. Fiindcă știți ce porunci v-am dat, prin Domnul Iisus.

3. Căci voia lui Dumnezeu aceasta este: sfințirea voastră; să vă feriți de desfrînare,

4. Ca să știți ficcare dintre voi să-și stăpînească vasul său în sfințenie și cinste,

5. Nu în patima poștei cum fac neamurile, care nu cunosc pe Dumnezeu.

6. Și nimeni să nu întrecă măsura și să nu nedreptățească pe fratele său, în această privință, căci Domnul este răzbușător pentru toate acestea, după cum v-am și spus mai înainte și v-am dat măturie.

7. Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăție, ci la sfințire.

8. De aceea, cel ce disprețuiește (acestea), nu disprețuiește un om, ci pe Dumnezeu, Care v-a dat pe Duhul Său cel Sfînt.

9. Despre iubirea frățască nu aveți trebuință să vă scriu, pentru că voi înșivă sînteți învățați de Dumnezeu ca să vă iubiți unul pe altul.

10. Aceasta o și faceți, față de toți frații, din întreaga Macedonie. Dar vă îndemnăm, fraților, să prisosiți mai mult!

11. Și să rivaliți ca să trăiți în liniște, să faceți ficcare cele ale sale și să lucrați cu minile voastre precum v-am dat poruncă,

(13) 1 Cor. 1, 8. Filip. 1, 10. 1 Tes. 5, 23. CAP. 4. — (1) Filip. 1, 27. (3) Tob. 4, 13. Rom. 6, 22; 12, 2. Ef. 5, 17. Evr. 12, 14. (4) 1 Cor. 6, 18. (6) Lev. 25, 14. 1 Tim. 6, 10. (7) 1 Cor. 1, 2. Ef. 1, 4. (8) Luc. 9, 58; 10, 16. 1 Cor. 2, 10. (9) Marc. 12, 31. Ioan 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 3, 11. (11) Ef. 4, 28. 2 Tes. 3, 10. (12) Marc. 4, 11. Rom. 13, 13. (13) Sir. 38, 16-17. (14) Ioan

12. Ca să umblați cuviincios față de cei din afară (de Biserică) și să nu aveți trebuință de nimeni.

13. Fraților, despre cei ce au adormit, nu voim să fiți în neștiință, ca să nu vă întristați, ca ceilalți, care nu au nădejde,

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa (credem) că Dumnezeu, pe cei adormiți întru Iisus, îi va aduce împreună cu El.

15. Căci aceasta vă spunem, după cuvîntul Domnului, că noi cei vii, care vom fi rămas pînă la venirea Domnului, nu vom lua înainte celor adormiți,

16. Pentru că însuși Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului și întru trîmbița lui Dumnezeu, Se va pogoși din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întîi.

17. După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți, împreună cu ei, în nori, ca să întîmpinăm pe Domnul în văzduh, și așa pururea vom fi cu Domnul.

18. De aceea, mîngîiați-vă unii pe alții cu aceste cuvinte.

CAP. 5

A doua venire a lui Hristos. Cuvîncioasă pregătire pentru ea.

1. Iar despre ani și despre vremuri, fraților, nu aveți nevoie să vă scriem,

2. Căci voi înșivă știți bine că ziua Domnului vine așa, ca un fur noaptea.

3. Atunci cînd vor zice: pace și liniște, atunci, fără de veste, va veni peste ei pieirea, ca și durerile peste cea însărcinată, și scăpare nu vor avea.

4. Voi însă, fraților, nu sînteți în întuneric, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

5. Căci voi toți sînteți fii ai luminii și fii ai zilei; nu sîntem ai nopții, nici ai întunericului.

14, 19. 1 Cor. 6, 14; 15, 20. (15) Sir. 22, 10. 1 Cor. 15, 23, 51. (16) Dan. 12, 13. Mat. 24, 31; 28, 64. Ioan 5, 27-29. 1 Cor. 15, 52. 2 Tes. 1, 7. (17) Ioan 14, 3; 17, 24. 1 Cor. 15, 51. CAP. 5. — (1) Fapt. 1, 7. (2) Mat. 24, 43. Luc. 12, 39. 2 Petr. 3, 10. Apoc. 3, 3; 16, 15. (3) Iov 20, 7. Luc. 21, 35. (5) Luc. 16, 8. Rom. 13, 12.

6. De aceea să nu dormim ca și ceilalți, ci să priveghem și să fim treji.

7. Fiindcă cei ce dorm, noaptea dorm; și cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Dar noi, fiind ai zilei, să fim treji, îmbrăcându-ne în platoșa credinței și a dragostei și punind coiful nădejzii de mîntuire;

9. Că Dumnezeu nu ne-a rinduit spre minie, ci spre dobîndirea mîntuirii, prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a murit pentru noi, pentru ca noi, fie că veghem, fie că dormim, cu El împreună să viețuim.

11. De aceea, îndemnați-vă și zidiți-vă unul pe altul, așa precum și faceți.

12. Vă mai rugăm, fraților, să cinstiți pe cei ce se ostenesc între voi, care sînt mai-marii voștri în Domnul și vă povățuiesc;

13. Și pentru lucrarea lor, să-i socotiți pe ei vrednici de dragoste prisositoare. Trăiți între voi în bună pace.

14. Vă rugăm însă, fraților, dojeniți pe cei fără de rînduială, îmbăbătați pe cei slabi la suflet, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung-răbdători față de toți.

(6) Mat. 24, 42. Luc. 21, 34. (8) Is. 59, 17. Ef. 6, 11, 14, 17. (9) 2 Tes. 2, 14. (10) Rom. 14, 7, 9. (11) Evr. 3, 13. (12) Filip. 2, 29. Evr. 13, 7. (14) Gal. 6, 2. (15) Pild. 17, 13. Mat. 5, 39. 1 Petr. 3, 9. Rom. 12, 17. 1 Cor. 6, 7.

15. Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna să urmați cele bune unul față de altul și față de toți.

16. Bucurați-vă pururea.

17. Rugați-vă neîncetat.

18. Dați mulțumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi.

19. Duhul să nu-l stingeți.

20. Proorociile să nu le disprețuiți.

21. Toate să le încercați; țineți ce este bine;

22. Feriți-vă de orice înfățișare a răului.

23. Însuși Dumnezeu păcii să vă sfințească pe voi desăvîrșit, și întreg duhul vostru, și sufletul, și trupul să se păzească, fără de prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos.

24. Credincios este Cel care vă cheamă. El va și îndeplini.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Îmbrățișați pe toți frații cu sărutare sfîntă.

27. Vă indemn stăruitor pe voi întru Domnul, ca să citiți scrisoarea aceasta tuturor sfinților frați.

28. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi. Amin!

(17) Sir. 18, 22. Luc. 18, 1. Col. 4, 2. (18) Ef. 5, 20. (19) Num. 11, 28—29. (20) 1 Cor. 14, 1. (21) 1 Ioan 4, 1. (23) 1 Cor. 14, 33. 1 Tes. 3, 13. 2 Tes. 3, 16. (24) 1 Cor. 1, 9. (25) Col. 4, 2.

EPISTOLA A DOUA CĂTRE TESALONICENI A SF. APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Pavel laudă credința tesalonicenilor. Răsplata lui Hristos.

1. Pavel, Silvan și Timotei, Bisericii tesalonicenilor întru Dumnezeu, Tatăl nostru, și întru Domnul Iisus Hristos:

2. Har vouă și pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos.

3. Datori sîntem, fraților, să mulțumim pentru voi pururea lui Dumnezeu, precum se cuvine, fiindcă mult crește credința voastră și dragostea fiecăruia dintre voi toți prisostește, a unuia față de altul,

4. Încît noi înșine ne lăudăm cu voi, în Bisericile lui Dumnezeu, pentru statornicia și credința voastră, în toate prigonirile voastre și în strîmtoările pe care le suferiți.

5. Ele sînt dovadă a dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciți de împărăția lui Dumnezeu, pentru care și pătimiți,

6. De vreme ce drept este înaintea lui Dumnezeu să răsplătească cu ne-caz celor ce vă necăjesc pe voi,

7. Iar vouă celor necăjiți, să vă dea odihnă, împreună cu noi, la arătarea Domnului Iisus din cer, cu îngerii puterii Sale,

8. În văpaie de foc, osîndind pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu și pe cei ce nu se supun Evangheliei Domnului nostru Iisus.

9. Ei vor lua ca pedeapsă pieirea veșnică de la fața Domnului și de la slava puterii Lui,

CAP. 1. — (3) 1 Cor. 1, 4. 1 Tes. 1, 2. (5) Rom. 8, 17. (6) Ier. 51, 24. Sir. 35, 22. Rom. 2, 8—9. (7) 1 Tes. 4, 16. (8) Is. 66, 15. Mih. 5, 14. Mat. 25, 1—5; 25, 30.

10. Cînd va veni să se preamărească întru sfinții Săi și să fie privit cu uimire de către toți cei ce au crezut, pentru că mărturia noastră către voi a găsit crezare în ziua aceea.

11. Pentru aceasta, ne și rugăm pururea pentru voi, ca Dumnezeu nostru să vă facă vrednici de chemarea Sa și să împlinească cu putere toată pornirea voastră spre bunătate și orice lucrare a credinței voastre.

12. Ca să se preaslăvească în voi numele Domnului nostru Iisus și voi întru El, prin harul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

CAP. 2

Antihrist se arată înaintea venirii lui Hristos. Stăruința în dreapta credință.

1. În privința venirii Domnului nostru Iisus Hristos și a adunării noastre împreună cu El, vă rugăm, fraților,

2. Să nu vă clintiți degrabă cu mintea, nici să vă spăimîntați — nici de vreun duh, nici de vîreun cuvînt, nici de vreo scrisoare ca pornită de la noi, cum că ziua Domnului a și sosit.

3. Să nu vă amăgească nimeni, cu nici un chip; căci ziua Domnului nu va sosi pînă ce mai întîi nu va veni lepădarea de credință și nu se va da pe față omul nelegiuirii, fiul pierzării.

4. Potrivnicul, care se înalță mai presus de tot ce se numește Dumnezeu, sau se cinstește cu închinare, așa încît să se așeze el în templul lui Dumnezeu, dîndu-se pe sine drept dumnezeu.

Evr. 12, 29. (10) Marc. 14, 62. CAP. 2. — (3) Mat. 24, 4. Marc. 13, 5. Luc. 21, 8. Ef. 5, 6. (4) Dan. 11, 36. Apoc. 13, 1.

5. Nu vă aduceți aminte că, pe cind eram încă la voi, vă spuneam aceste lucruri?

6. Și acum știți ce-l oprește, ca să nu se arate decît la vremea lui.

7. Pentru că taina fărădelegii se și lucrează, pînă cind cel care o împiedică acum va fi dat la o parte.

8. Și atunci se va arăta cel fără de lege, pe care Domnul Iisus îl va ucide cu suflarea gurii Sale și-l va nimici cu strălucirea venirii Sale.

9. Iar venirea aceluia va fi prin lucrarea lui satan, însoțită de tot felul de puteri și de semne și de minuni mincinoase.

10. Și de amăgiri nelegiuite, pentru fiii pierzării, fiindcă n-au primit iubirea adevărului, ca ei să se mintuiască.

11. Și de aceea, Dumnezeu le trimite o lucrare de amăgire, ca ei să creadă minciuni.

12. Ca să fie osîndiți toți cei ce n-au crezut adevărul, ci le-a plăcut nedreptatea.

13. Iar noi, fraților, iubiți de Domnul, datorii sintem totdeauna să mulțumim lui Dumnezeu pentru voi, că v-a ales Dumnezeu dintru început, spre mîntuire, întru sfințirea duhului și întru credința adevărului.

14. La care v-a chemat prin Evanghelia noastră, spre dobîndirea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Deci, dar, fraților, stați neclintii și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvînt, fie prin epistola noastră.

16. Însuși Domnul nostru Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl nostru. Care ne-a iubit pe noi și ne-a dat, prin har, veșnică mîngiere și bună nădejde.

17. Să mîngîie inimile voastre și să vă întărească, la tot lucrul și cuvîntul bun.

CAP. 3

Indemn la rugăciune pentru răspîndirea cuvîntului Evangheliei.

1. În sfîrșit, fraților, rugați-vă pentru noi, ca cuvîntul Domnului să se răspîndească și să se preamărească, ca și la voi.

(7) Fapt. 20, 29. (8) Iov 4, 9; 15, 30. Is. 11, 4. Dan. 12, 12. Mal. 3, 18. 1 Ioan 2, 18. Apoc. 2, 16; 11, 5; 19, 15. (9) Iez. 20, 25. (11) 3 Reg. 22, 22-23. Iov 12, 20. Mat. 24, 24. Rom. 1, 28. (14) 1 Tes. 5, 9. CAP. 3. — (1) Ef. 6, 19. (3) Ioan 17, 15.

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii cei nesocotiți și vicleni. Căci credința nu este a tuturor;

3. Dar credincios este Domnul, Care vă va întări și vă va păzi de cel viclean.

4. Despre voi, încredințați sintem în Domnul, că cele ce vă poruncim, voi le faceți și le veți face.

5. Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu și spre răbdarea lui Hristos!

6. Fraților, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriți de orice frate care umblă fără de rînduială și nu după predania pe care ați primit-o de la noi.

7. Căci voi înșivă știți cum trebuie să vă asemănați nouă, că noi n-am umblat fără rînduială între voi.

8. Nici n-am mîncat de la cineva pline în dar, ci, cu muncă și cu trudă, am lucrat noaptea și ziua, ca să nu împovărăm pe nimeni dintre voi.

9. Nu doar că n-avem putere, ci ca să ne dăm pe noi înșine pildă vouă, spre a ne urma.

10. Căci și cind ne aflam la voi, v-am dat porunca aceasta: *dacă cineva nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănînce.*

11. Pentru că auzim că unii de la voi umblă fără rînduială, nelucrînd nimic, ci iscodînd.

12. Dar unora ca aceștia le poruncim și-i rugăm, în Domnul Iisus Hristos, ca să muncească în liniște și să-și mănînce pîinea lor.

13. Iar voi, fraților, nu pregetați să faceți ce e bine.

14. Și dacă vreunul nu ascultă de cuvîntul nostru prin epistolă, pe acela să-l însemnați și să nu mai aveți cu el nici un amestec, ca să-i fie rușine.

15. Dar să nu-l socotiți ca pe un vrăjmaș, ci povățuiți-l ca pe un frate.

16. Și însuși Domnul păcii să vă dăruiască vouă pace totdeauna și în tot chipul! Domnul fie cu voi cu toți!

17. Salutarea cu mina mea — a lui Pavel; acesta este semnul meu în orice scrisoare. Așa scriu.

18. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți! Amin.

(6) Mat. 18, 17. (7) 1 Cor. 11, 1. 1 Tes. 4, 12. (8) Fapt. 18, 3; 20, 34. 1 Cor. 4, 12. 2 Cor. 11, 8. 1 Tes. 2, 9. (9) 1 Cor. 4, 16; 9, 4. (10) Fac. 3, 19. 1 Tes. 4, 1. (13) Gal. 6, 9. (14) Mat. 18, 17. 1 Cor. 5, 11. (16) Filip. 4, 9. 1 Tes. 5, 23.

EPISTOLA ÎNTÎIA CĂTRE TIMOTEI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Învățătura Evangheliei trebuie lerită de învățători false. Legea și harul lui Hristos. Pavel se dă ca pildă.

1. Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu, Mîntuitorul nostru, și a lui Iisus Hristos, nădejdea noastră,

2. Lui Timotei, adevărat fiu în credință: Har, milă, pace, de la Dumnezeu-Tatăl și de la Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Cind am plecat în Macedonia, te-am îndemnat să rămii în Efes, ca să poruncești unora să nu învețe o altă învățătură,

4. Nici să ia aminte la basme și la nesfîrșite înșirări de neamuri, care aduc mai degrabă certuri, decît lucrarea mîntuitoare a lui Dumnezeu, cea întru credință;

5. Iar țința poruncii este dragostea din inimă curată, din cuget bun și din credință nefățarnică,

6. De la care unii rătăcind s-au întors spre deșartă vorbire,

7. Voind să fie învățători ai Legii, dar neînțelegînd nici cele ce spun, nici cele pentru care dau adevărate.

8. Noi știm că legea este bună, dacă se folosește cineva de ea potrivit legii;

9. Știînd aceasta, că legea nu este pusă pentru cel drept, ci pentru cei fără de lege și răzvrătiți, pentru necredincioși și păcătoși, pentru necuvioși și spurcați, pentru ucigașii de

tată și ucigașii de mamă, pentru omorîtorii de oameni,

10. Pentru desfrînați, pentru sodomii, pentru vinzători de oameni, pentru mincinoși, pentru cei care jură strîmb și pentru tot ce stă împotriva învățăturii sănătoase,

11. După Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, cea încredințată mie.

12. Mulțumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios și m-a pus să-l slujesc,

13. Pe mine, care mai înainte huleam, prigoneam și batjocoream. Totuși am fost miluit, căci în necredința mea, am lucrat din neștiință.

14. Și a prisosit foarte harul Domnului nostru, împreună cu credința și cu dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Vrednic de credință și de toată primirea e cuvîntul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mîntuiască pe cei păcătoși, dintre care cel dintîi sînt eu.

16. Și tocmai pentru aceea am fost miluit, ca Iisus Hristos să arate mai întîi în mine toată îndelunga Sa răbdare, ca pildă celor ce vor crede în El, spre viața veșnică.

17. Iar împăratului veacurilor, Celui nescrîcios, nevăzutului, singurului Dumnezeu fie cinste și slavă în vecii vecilor. Amin!

18. Această poruncă îți încredințez, fiule Timotei, ca potrivit proorociilor făcute mai înainte asupra ta, să te lupți lupta cea bună, după cuvîntul lor.

CAP. 1. — (1) Col. 1, 27. (2) Fapt. 16, 1. Apoc. 1, 4. (4) 1 Tim. 4, 7; 6, 20. Tit. 1, 14; 3, 9. (5) Eccl. 12, 13. Iac. 3, 17. Rom. 13, 8. (8) Rom. 7, 12. (9) Gal. 5, 23. (10) Deut. 24, 5. (11) 1 Tes. 2, 4. (12) Fapt. 9, 15. 2 Tim. 4, 17. (13) Fapt. 9, 1, 14,

21; 26, 10. 1 Cor. 15, 9. Gal. 1, 13. (14) 1 Cor. 15, 10. (15) Bar. 3, 38. Mat. 9, 13; 18, 11. Marc. 2, 17. Luc. 5, 37; 9, 56. (17) 1 Paral. 29, 11. Dan. 7, 14. (18) 2 Cor. 10, 3. 1 Tim. 6, 13.

19. Avind credință și cuget bun, pe care unii, lepădându-le, au căzut din credință;

20. Dintre aceștia sînt Imeneu și Alexandru, pe care i-am dat satanei, ca să se învețe să nu hulească.

CAP. 2

Rugăciuni pentru toți. Dumnezeu este unul și Mijlocitorul unul. Cuvioșia celor care se roagă. Femeia în Biserică.

1. Vă îndemn deci, înainte de toate, să faceți cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri, pentru toți oamenii,

2. Pentru împărați și pentru toți care sînt în înalte dregătorii, ca să petrecem viață pașnică și liniștită întru toată cuvioșia și buna-cuviință.

3. Că acesta este lucru bun și primit înaintea lui Dumnezeu, Mîntuitorul nostru,

4. Care voiește ca toți oamenii să se mintuiască și la cunoștința adevărului să vină.

5. Căci unul este Dumnezeu, unul este și Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni: omul Hristos Iisus,

6. Care S-a dat pe Sine preț de răscumpărare pentru toți, mărturia adusă la timpul său.

7. Spre aceasta am fost pus propovădător și apostol (adevăr grăiesc în Hristos, nu mint) — învățător neamurilor, în credință și adevăr.

8. Vreau deci ca bărbații să se roage în tot locul, ridicind mâini sfinte, fără de minie și fără șovăire.

9. Asemenea și femeile, în îmbrăcăminte cuviincioasă, făcîndu-și lor podoabă din sfilă și din cumințenie, nu din păr împletit și din aur, sau din mărgăritare, sau din veșminte de mult preț;

10. Ci, din fapte bune, precum se cuvine unor femei temătoare de Dumnezeu.

11. Femeia să se învețe în liniște, cu toată ascultarea.

12. Nu îngăduiesc femeii nici să învețe pe altul, nici să stăpînească pe bărbat, ci să stea liniștită.

13. Căci Adam a fost zidit întii, apoi Eva.

14. Și nu Adam a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, s-a făcut călcătoare de poruncă.

15. Dar ea se va mîntui prin naștere de fii, dacă va stăruî, cu înțelepciune, în credință, în iubire și în sfințenie.

CAP. 3

Insușirile slujitorilor bisericești. Taina dumnezeieștii întrupări.

1. Vrednic de crezare, este cuvîntul: de pofteste cineva episcopie, bun lucru dorește.

2. Se cuvine, dar, ca episcopul să fie fără de prihană, bărbat al unei singure femei, veghetor, înțelept, cuviincios, iubitor de străini, destoinic să învețe pe alții,

3. Nebețiv, nedeprins să bată, neagonisitor de ciștig urit, ci blind, pașnic, neiubitor de argint,

4. Bine chivernisind casa lui, avind copii ascultători, cu toată bună-cuviință;

5. Căci dacă nu știe cineva să-și rînduiească propria lui casă, cum va purta grijă de Biserica lui Dumnezeu?

6. Episcopul să nu fie de curînd boțezat, ca nu cumva, trufindu-se, să cadă în osînda diavolului.

7. Dar el trebuie să aibă și mărturie bună de la cei din afară, ca să nu cadă în ocară și în cursa diavolului.

8. Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cucernici, nu vorbind în două feluri, nu dedați la vin mult, neagonisitori de ciștig urit,

9. Păstrînd taina credinței în cuget curat.

10. Dar și aceștia să fie mai întii puși la încercare, apoi, dacă se dovedesc fără prihană, să fie diaconiți.

11. Femeile (lor) de asemenea să fie cuviincioase, necleветitoare, cum-pătate, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie bărbați ai unei singure femei, să-și chivernisească bine casele și pe copiii lor.

6, 14. Ioan 4, 21. Iac. 1, 6. (9) Is. 3, 16. 1 Petr. 3, 3. Tit 2, 3. (11) Fac. 3, 16. (12) 1 Cor. 14, 34. (13) Fac. 1, 27; 2, 22. (14) Fac. 3, 6. Sir. 25, 27. CAP. 3. — (1) Is. 6, 8. Fapt. 20, 28. (2) Lev. 21, 2. Tit 1, 7. (3) Lev. 10, 9. 1 Petr. 5, 2. (4) Tit 1, 6. (7) Marc. 4, 11. (9) Pild. 9, 1. 1 Tim. 1, 19.

13. Căci cei ce slujesc bine, rang bun dobîndesc și mult curaj în credința cea întru Hristos Iisus.

14. Iți scriu aceasta nădăduind că voi veni la tine fără întîrziere;

15. Ca să știi, dacă zăbovesc, cum trebuie să petreci în casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeu-lui celui viu. Stilp și temelie a adevărului.

16. Și cu adevărat, mare este taina dreptei credințe: Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălțat întru slavă.

CAP. 4

Învățătorii mincinoși ce au să vină. Staturi date lui Timotei.

1. Dar Duhul grăiește lămurit că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de la credință, luînd aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile demonilor,

2. Prin fățărnicia unor mincinoși, care sînt înfierați în cugetul lor.

3. Aceștia opresc de la căsătorie și de la unele bucate, pe care Dumnezeu le-a făcut, spre gustare cu mulțumire, pentru cei credincioși și pentru cei ce au cunoscut adevărul,

4. Pentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună și nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumire;

5. Căci se sfințește prin cuvîntul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. Punîndu-le înaintea fraților acesteia, vei fi bun slujitor al lui Hristos Iisus, hrănindu-te cu cuvintele credinței și ale bunei învățături căreia ai urmat;

7. Iar de basmele cele lumești și băbești, ferește-te și deprinde-te cu dreapta credință.

8. Căci deprinderea trupească la puțin folosește, dar dreapta credință spre toate este de folos, avînd făgăduința vieții de acum și a celei ce va să vină.

(15) 1 Paral. 17, 14. Evr. 3, 6. (16) Deut. 29, 29. Ioan 1, 14. 1 Petr. 1, 12. Rom. 1, 4; 10, 18. Ef. 3, 10. CAP. 4. — (1) 2 Petr. 3, 3. 2 Tim. 3, 1; 6, 20. (3) Dan. 11, 37. (4) Fapt. 10, 15. Rom. 14, 6. (5) Deut. 8, 10. (7) 1 Tim. 1, 4. 2 Tim. 2, 16. Tit

9. Vrednic de credință este acest cuvînt și vrednic de toată primirea,

10. Fiîndcă pentru aceasta ne și osîtenim și sîntem ocăriți și ne luptăm, căci ne-am pus nădejdea în Dumnezeu cel viu, Care este Mîntuitorul tuturor oamenilor, mai ales al credincioșilor.

11. Acestea să le poruncești și să-ți înveți.

12. Nimeni să nu disprețuiască tinerile tale, ci fă-te pildă credincioșilor cu cuvîntul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credința, cu curăția.

13. Pînă voi veni eu, ia aminte la citit, la îndemnat, la învățătură.

14. Nu fi nepăsător față de harul care este întru tine, care ți s-a dat prin proorocie, cu punerea mîinilor mai-marilor preoților.

15. Cugetă la acestea, ține-te de acestea, ca propășirea ta să fie vădită tuturor.

16. Ia aminte la tine însuți și la învățătură; stăruie în acestea, căci, făcînd aceasta, și pe tine te vei mîntui și pe cei care te ascultă.

CAP. 5

Cum trebuie a îndemna. Care văduve trebuie ajutate. Despre preoți. Despre păcătoși.

1. Pe cel bătrîn să nu-l înfrunți, ci să-l îndemni ca pe un părinte; pe cei tineri, ca pe frați.

2. Pe femeile bătrîne îndeamnă-le ca pe niște mame, pe cele tinere ca pe surori, în toată curăția.

3. Pe văduve cinstește-le, dar pe cele cu adevărat văduve.

4. Dacă vreo văduvă are copii sau nepoți, aceștia să se învețe să cinstească mai întii casa lor și să dea răsplătire părinților, pentru că lucrul acesta este bun și primit înaintea lui Dumnezeu.

5. Cea cu adevărat văduvă și rămasă singură are nădejdea în Dumnezeu și stăruiește în cereri și în rugăciuni, noaptea și ziua.

6. Iar cea care trăiește în desfătări, deși vie, e moartă.

2, 7; 3, 9. (6) Lev. 26, 3. Int. 10, 12. Mat. 6, 33. 2 Tim. 3, 15. (10) Is. 47, 4. (13) Ioan 5, 3. (14) Fapt. 6, 6. (16) Iez. 33, 9. Dan. 12, 3. Fapt. 17, 11. CAP. 5. — (5) Luc. 2, 31.

7. Și acestea poruncește-le, ca ele să fie fără de prihană.

8. Dacă însă cineva nu poartă grijă de ai săi și mai ales de casnicii săi, s-a lepădat de credință și este mai rău decît un necredincios.

9. Să fie înscrisă între văduve cea care nu are mai puțin de șaiszeci de ani și a fost femcia unui singur bărbat;

10. Dacă are mărturie de fapte bune: dacă a crescut copiii, dacă a fost primitoare de străini, dacă a spălat picioarele sfinților, dacă a venit în ajutorul celor strîmtoși, dacă s-a ținut stăruitor de tot ce este lucru bun.

11. Iar de văduvele tinere ferește-te. Căci, atunci cînd poftele le îndepărtează de Hristos, vor să se mărite.

12. Și își agonisesc osîndă, fiindcă și-au călcat credința cea dintîi.

13. Dar în același timp se învață să fie leneșe, cutreierînd casele, și nu numai leneșe, ci și guralive și iscoditoare, grăind cele ce nu se cuvin.

14. Vreau deci ca văduvele tinere să se mărite, să aibă copii, să-și vadă de case, și să nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară.

15. Căci unele s-au și abătut, ca să se ducă după satana.

16. Dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are în casă văduve, să aibă grija lor, ca Biserica să nu fie împovărată, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve.

17. Preoții, care își țin bine dregătoria, să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei care se ostenesc cu cuvîntul și cu învățătura.

18. Pentru că Scriptura zice: «Să nu legi gura bouului care treieră», și: «Vrednic este lucrătorul de plata sa».

19. Piră împotriva preotului să nu primești, fără numai de la doi sau trei martori.

20. Pe cei ce păcătuiesc muștră-i de față cu toți, ca și ceilalți să aibă teamă.

21. Te îndemn stăruitor înaintea lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos și a îngerilor aleși, ca să păzești acestea,

fără a lua o hotărîre dinainte, nefăcînd nimic cu părtinire.

22. Nu-ți pune minile degrabă pe nimeni, nici nu te face părtaş la păcatele altora. Păstrează-te curat.

23. De acum nu bea numai apă, ci folosește puțin vin, pentru stomacul tău și pentru desele tale slăbiciuni.

24. Păcatele unor oameni sînt vădite, mergînd înaintea lor la judecată, ale altora însă vin în urma lor.

25. Tot așa și faptele cele bune sînt vădite, și cele ce sînt altfel nu se pot ascunde.

CAP. 6

Despre slugi. Învățătorii mincinoși. Despre cei pofitori de avuție. Despre datoriile celor bogați.

1. Cei ce se găsesc sub jugul robiei să socotească pe stăpînii lor vrednici de toată cinstea, ca să nu fie hulite numele și învățătura lui Dumnezeu.

2. Iar cei ce au stăpîni credincioși să nu-i disprețuiască, sub cuvînt că sînt frați; ci mai mult să-i slujească, fiindcă primitorii bunei lor slujiri sînt credincioși și iubiți. Acestea învață-i și poruncește-le.

3. Iar de învață cineva altă învățătură și nu se ține de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos și de învățătura cea după dreapta credință,

4. Acela e un îngîmfat, care nu știe nimic, suferînd de boala discuțiilor și a certurilor de cuvinte, din care pornesc: ceartă, pizmă, defăimări, bănuieli viclene,

5. Gîlceville necurmăte ale oamenilor stricați la minte și lipsiți de adevăr, care socotesc că evlavia este un mijloc de cîștig. Depărtează-te de unii ca aceștia.

6. Și, în adevăr, evlavia este mare cîștig, dar atunci cînd ea se îndestulează cu ce are.

7. Pentru că noi n-am adus nimic în lume, tot așa cum nici nu putem să scoatem ceva din ea afară;

8. Ci, avînd hrană și îmbrăcăminte cu acestea vom fi îndestulați.

Tît 2, 9. (3) 1 Cor. 2, 2. 2 Cor. 11, 3. Tît 1, 8. (5) Înțel. 15, 12. Iuda 1, 16. (6) Pild. 15, 16; 23, 4. Sir. 40, 20. Filip. 4, 11. (7) Iov 1, 21. Ps. 48, 19. Pild. 27, 24. Eccl. 5, 14. Înțel. 7, 6. (8) Fac. 28, 20. Pild. 30, 8

9. Cei ce vor să se îmbogățească, dimpotrivă, cad în ispită și în cursă și în multe poște nebunești și vătămătoare, ca unele care cufundă pe oameni în ruină și în pierzare.

10. Că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor și cei ce au pofțit-o cu înfocare au rătăcit de la credință, și s-au străpuns cu multe dureri.

11. Dar tu, o, omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea și urmează dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blîndețea.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, cucerește viața veșnică la care ai fost chemat și pentru care ai dat bună mărturie înaintea multor martori.

13. Îți poruncesc înaintea lui Dumnezeu, Cel ce aduce toate la viață, și înaintea lui Iisus Hristos, Cel ce, în fața lui Ponțiu Pilat, a mărturisit mărturisirea cea bună:

14. Să păzești porunca fără pată, fără vină, pînă la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

(9) Ps. 61, 10. Pild. 15, 27; 23, 4; 28, 22. Avac. 2, 6. Sir. 11, 13; 27, 1; 31, 5. Marc. 4, 19. Luc. 8, 14; 12, 15; 18, 24. (10) Luc. 16, 14. 2 Petr. 2, 14. (11) 4 Reg. 1, 9. 2 Tim. 2, 22. (12) Sir. 4, 30. Filip. 3, 12. 2 Tim. 4, 7. (13) Lev. 21, 18. Mat. 27, 11. Marc. 15, 2. Luc. 23, 3. Ioan 18, 37. 1 Tim. 5, 21. (15)

15. Pe care, la timpul cuvenit, o va arăta fericitul și singurul Stăpînitor, Împăratul împăraților și Domnul domnilor.

16. Cel ce singur are nemurire și locuiește întru lumină neapropiată; pe Care nu L-a văzut nimeni dintre oameni, nici nu poate să-L vadă; a Căruia este cinstea și puterea veșnică! Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește-le să nu se semetească, nici să-și pună nădejdea în bogăția cea nestătornică, ci în Dumnezeul cel viu, Care ne dă cu belșug toate, spre îndulcirea noastră,

18. Să facă ce e bine, să se înavuțească în fapte bune, să fie darnici, să fie cu inimă largă,

19. Agonisîndu-și lor bună temelie în veacul viitor, ca să dobîndească, cu adevărat, viața veșnică.

20. O, Timotei, păzește comoara ce ți s-a încredințat, depărtîndu-te de vorbirile deșarte și lumesti și de împotrîvirile științei mincinoase,

21. Pe care unii, mărturisînd-o, au rătăcit de la credință. Harul fie cu tine! Amin.

1 Cor. 15, 24. 1 Tim. 1, 11. Apoc. 17, 14. (16) Ieș. 33, 20. Iov 36, 26. Dan. 2, 22. Ioan 1, 18. 1 Ioan 4, 12. 2 Tim. 4, 18. (17) Ps. 61, 10. Pild. 11, 28. Sir. 31, 8. Marc. 4, 19; 10, 23-24. Luc. 12, 15; 16, 9. (19) Mat. 6, 20. Luc. 12, 33; 16, 9. (20) 1 Tim. 1, 4; 4, 1. 2 Tim. 2, 2.

(8) Is. 58, 7. Gal. 6, 10. (10) Fac. 18, 4. (17) Sir. 7, 32. (18) Num. 18, 31. Deut. 25, 4. Mat. 10, 10. Luc. 10, 7. 1 Cor. 9, 9. (20) Ef. 5, 11. (21) 1 Tim. 6, 13. (22) Iez. 3, 18. (23) Ps. 103, 15. (24) Mat. 7, 17. CAP. 6. — (1) Neem. 5, 9. Iez. 36, 23.

EPISTOLA A DOUA CĂTRE TIMOTEI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

*Pavel laudă credința lui Timotei.
Credința și învățătura sănătoasă
trebuie păzite.*

1. Pavel, apostolul lui Hristos Iisus, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduința vieții care este în Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitului fiu: Har, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Hristos Iisus, Domnul nostru!

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, Căruia îi slujesc din strămoși, cu cuget curat, că te pomenesc neîncetat, zi și noapte, în rugăciunile mele.

4. Și pentru că îmi aduc aminte de lacrimile tale, doresc mult să te văd, ca să mă umplu de bucurie;

5. Îmi aduc iarăși aminte de credința ta neprefăcută, care, precum s-a sălășluit întâi în bunica ta Loida și în mama ta Eunichi, tot așa, sînt încredințat, că și întru tine.

6. Din această pricină, îți amintesc să aprinzi și mai mult din nou harul lui Dumnezeu, care este în tine, prin punerea mîinilor mele.

7. Căci Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciunii.

8. Deci, nu te rușina de a mărturisi pe Domnul nostru, nici de mine, cel pus în lanțuri pentru El, ci pătimește împreună cu mine pentru Evanghelie după puterea de la Dumnezeu.

9. El ne-a mîntuit și ne-a chemat cu chemare sfîntă, nu după faptele

noastre, ci după a Sa hotărîre și după harul ce ne-a fost dat în Hristos Iisus, mai înainte de începutul veacurilor,

10. Iar acum s-a dat pe față prin arătarea Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, Cel ce a nimicit moartea și a adus la lumină viața și nemurirea, prin Evanghelie.

11. Spre aceasta am fost pus eu propovăduitor și apostol și învățător al neamurilor.

12. Din această pricină și sufăr toate acestea, dar nu mă rușinez, că știu în cine am crezut și sînt încredințat că puternic este să păzească comoara ce mi-a încredințat, pînă în ziua aceea.

13. Ține dreptarul cuvintelor sănătoase pe care le-ai auzit de la mine, cu credința și cu iubirea ce este în Hristos Iisus.

14. Comoara cea bună ce ți s-a încredințat, păzește-o cu ajutorul Sfîntului Duh, Care sălășluiește întru noi.

15. Tu știi că toți cei din Asia s-au lepădat de mine, între care Fighele și Ermoghen.

16. Domnul să aibă milă de casa lui Onisifor, căci de multe ori m-a însușit și de lanțurile mele nu s-a rușinat,

17. Ci venind în Roma, cu multă osîrdie m-a căutat și m-a găsit.

18. Să-i dea Domnul ca, în ziua aceea, el să afle milă de la Domnul. Și cît de mult mi-a slujit el în Efes, tu știi prea bine.

CAP. 1. — (3) Filip. 3, 3. (5) Pild. 17, 6. (6) Fapt. 6, 6. (7) Rom. 8, 13. Evr. 2, 15. (8) Mat. 10, 22. Rom. 1, 16. (9) Ef. 1, 4. Tit 3, 5. (10) 1 Petr. 1, 20. Rom. 16, 26. Ef. 3, 9. Col. 1, 28. Tit 1, 2. Evr. 2, 14.

(11) Fapt. 22, 21. 1 Tim. 2, 7. Tit 1, 3. (13) 1 Ioan 2, 24. Rom. 6, 17. (14) 1 Tim. 6, 20. Apoc. 3, 11. (15) Mat. 24, 10. Fapt. 19, 10. (16) 2 Tim. 4, 19. (18) Mat. 25, 34—36.

CAP. 2

Cununa celor ce se oștesc pentru Hristos. Cum trebuie să petreacă învățătorii cei buni. Impotriva lui Imeneu și a altor învățători mincinoși.

1. Tu, deci, fiul meu, întărește-te în harul care e în Hristos Iisus,

2. Și cele ce ai auzit de la mine, cu mulți martori de față, acestea le încredințează la oameni credincioși, care vor fi destoinici să învețe și pe alții.

3. Sufără împreună cu mine, ca un bun ostaș al lui Hristos Iisus.

4. Nici un ostaș nu se incurcă cu treburile vieții, ca să fie pe plac celui care strînge oaste.

5. Iar cînd se luptă cineva, la jocuri, nu ia cununa, dacă nu s-a luptat după legile jocului.

6. Cuvine-se ca plugarul ce se ostenește să mînce el mai întâi din roade.

7. Înțelege cele ce-ți grăiesc, căci Domnul îți va da pricepere în toate.

8. Adu-ți aminte de Iisus Hristos, Care a înviat din morți, din neamul lui David, după Evanghelia mea,

9. Pentru Care sufăr pînă și lanțuri ca un făcător de rele, dar cuvîntul lui Dumnezeu nu se leagă.

10. De aceea toate le rabd, pentru cei aleși, ca și ei să aibă parte de mîntuirea care este întru Hristos Iisus și de slava veșnică.

11. Vrednic de crezare este cuvîntul: căci dacă am murit împreună cu El, vom și învia împreună cu El.

12. Dacă rămînem întru El, vom și împărăți împreună cu El; de-L vom tăgădui, și El ne va tăgădui pe noi.

13. Dacă nu-l sîntem credincioși, El rămîne credincios, căci nu poate să Se tăgăduiască pe Sine însuși.

14. Amintește-le acestea și îndeamnă stăruitor înaintea lui Dumnezeu să nu se certe pe cuvinte, ceea ce la nimic nu folosește, decît la pierzarea ascultătorilor.

15. Silește-te să te arăți încercat, înaintea lui Dumnezeu lucrător cu

CAP. 2. — (1) 2 Cor. 10, 4. Ef. 6, 10. (2) Sir. 39, 13—14. 1 Tim. 6, 20. (3) Sir. 2, 2. (4) 1 Cor. 9, 25. (7) Sir. 39, 7. (8) 1 Cor. 15, 4. (9) Is. 55, 11. Fapt. 21, 11. 1 Cor. 4, 9. (10) 2 Cor. 12, 15. Ef. 3, 13. (11) Rom. 6, 4, 8. (12) Cînt. 8, 6. Mat. 10, 33. Marc. 8, 38. Luc. 9, 26; 12, 8—9. (13) Dan. 11, 37. Rom. 9, 3. (16) 1 Tim. 4, 7; 6, 20. Tit

fața curată, drept învățînd cuvîntul adevărului.

16. Iar de deșartele vorbiri lumești ferește-te, căci ele vor spori nelegiuirea tot mai mult.

17. Cuvîntul lor va roade ca o cangrenă. Dintre ei sînt Imeneu și Filet,

18. Care au rățacit de la adevăr, zicînd că învierea s-a și petrecut, și răstoarnă credința unora.

19. Dar temelia cea tare a lui Dumnezeu stă neclintită, avînd pecetea aceasta: «Cunoscut-a Domnul pe cei ce sînt ai Săi»; și «să se depărteze de la nedreptate oricine cheamă numele Domnului».

20. Iar într-o casă mare nu sînt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sînt spre cinste, iar altele spre necinste.

21. Deci, de se va curăți cineva pe sine de acestea, va fi vas de cinste, sfînțit, de bună trebuință stăpînului, potrivit pentru tot lucrul bun.

22. Fugi de poftele tinereților și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată.

23. Ferește-te de întrebările neburnești, știînd că dau prilej de ceartă.

24. Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blînd față cu toți, destoinic să dea învățătură, înghăduitor,

25. Certînd cu blîndețe pe cei ce stau împotriva, ca doar le va da Dumnezeu pocîință spre cunoașterea adevărului,

26. Și ei să scape din cursa diavolului, de care sînt prinși, pentru a-i face voia.

CAP. 3

Răutatea și păcatele vremurilor din urmă. Timotei, urmaș credincios al lui Pavel. Scriptura însușită de Dumnezeu.

1. Și aceasta să știi că, în zilele din urmă, vor veni vremuri grele;

1, 14; 3, 9. (17) 1 Cor. 5, 6. 1 Tim. 1, 20. (18) 1 Cor. 15, 12. (19) Ieș. 33, 17. Num. 16, 5, 26. Ps. 1, 6. Naum. 1, 7. Luc. 13, 27. Ioan. 10, 14. (20) Rom. 9, 21. (21) Is. 52, 11. 2 Tim. 3, 17. (22) Eccl. 11, 9. Gal. 5, 16. 1 Tim. 6, 11. (24) Iac. 5, 13. 1 Tes. 2, 7. 2 Tim. 4, 2. Tit 3, 2. (25) Fapt. 8, 22. CAP. 3. — (1) 2 Petr. 3, 3. Iuda 1, 18. 1 Tim. 4, 1.

2. Că vor fi oameni iubitori de sine, iubitori de arginți, lăudăroși, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, fără cucernicie,

3. Lipsiți de dragoste, neînduplecați, clevetitori, neînfrinați, cruzi, neîubitori de bine,

4. Trădători, necuviincioși, îngimfași, iubitori de desfătări mai mult decît iubitori de Dumnezeu,

5. Avînd înfățișarea adevăratei credințe, dar tăgăduind puterea ei. Depărtează-te și de aceștia.

6. Căci dintre aceștia sînt cei ce se viră prin case și robesc femeiuști împovărate de păcate și purtate de multe feluri de pofte,

7. Mereu învățînd și neputînd nici-odată să ajungă la cunoașterea adevărului.

8. După cum Iannes și Iambres s-au împotrivit lui Moise, așa și aceștia stau împotriva adevărului, oameni stricați la minte și netrebnici pentru credință.

9. Dar nu vor merge mai departe, pentru că nebunia lor va fi vădită tuturor, precum a fost și a aceloră.

10. Tu însă mi-ai urmat în învățătură, în purtare, în năzuință, în credință, în îndelungă răbdare, în dragoste, în stăruință,

11. În prigonirile și suferințele care mi s-au făcut în Antiohia, în Iconiu, în Listra; cîte prigoniri am răbdut! și din toate m-a izbăvit Domnul.

12. Și toți care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigonii.

13. Iar oamenii răi și amăgitori vor merge spre tot mai rău, rătăcind pe alții și rătăciți fiind ei înșiși.

14. Tu însă rămii în cele ce ai învățat și de care ești încredințat, deoarece știi de la cine le-ai învățat,

15. Și fiindcă de mic copil cunoști Sfintele Scripturi, care pot să te înțeleptească spre mintuire, prin credința cea întru Hristos Iisus.

(5) Ier. 8, 8. Tit 1, 16. (6) Iez. 15, 18. (7) Sir. 15, 9. (8) Ies. 7, 11. Fapt. 13, 8. (11) Fapt. 13, 50. (12) Sir. 2, 1. Mat. 16, 24. Luc. 14, 27. Fapt. 14, 22. Rom. 8, 17. 1 Tes. 3, 3. (13) Mat. 7, 16. (15) Sir. 6, 18. Ioan 5, 39. 1 Tim. 4, 8. (16) 2 Petr. 1, 21. 2 Tim. 4, 2. (17) 2 Tim. 2, 21. CAP. 4.

16. Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea cea întru dreptate,

17. Astfel ca omul lui Dumnezeu să fie desăvîrșit, bine pregătit pentru orice lucru bun.

CAP. 4

Stăruința împotriva celor abătuți de la credință.

1. Eu te îndemn deci stăruitor în fața lui Dumnezeu și a lui Hristos Iisus, Care va să judece viii și morții, la arătarea Lui și în împărăția Lui;

2. Propovăduiește cuvîntul, stăruiește cu timp și fără de timp, muștră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare și învățătura.

3. Căci va veni o vreme cînd nu vor mai suferi învățătura sănătoasă, ci — dornici să-și desfăteze auzul — își vor grămădi învățători după poftele lor,

4. Și își vor întoarce auzul de la adevăr și se vor abate către basme.

5. Tu fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, slujba ta fă-o deplin!

6. Că eu de-acum mă jertfesc și vremea despărțirii mele s-a apropiat.

7. Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvîrșit, credința am păzit.

8. De acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, Dreptul Judecător, și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea Lui.

9. Silește-te să vii curînd la mine,

10. Că Dimas, iubind veacul de acum, m-a lăsat și s-a dus la Tesalonic, Crescent în Galatia, Tit în Dalmația;

11. Numai Luca este cu mine. Ia pe Marcu și adu-l cu tine, căci îmi este de folos în slujire.

12. Pe Tihic l-am trimis la Efes.

— (1) Ioan 5, 22. Fapt. 10, 42. 1 Petr. 5, 5. (2) Is. 58, 1. 2 Tim. 2, 24; 3, 16. (3) 3 Reg. 22, 8. 2 Petr. 2, 2. (6) Filip. 2, 17. (7) 1 Cor. 9, 24. Filip. 3, 14. 1 Tim. 6, 12. (8) Înțel. 16, 8. Iac. 1, 12. 1 Petr. 1, 4—5. 1 Cor. 9, 25. Apoc. 2, 10. (10) Col. 4, 14. (12) Fapt. 20, 4.

13. Cînd vei veni, adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troada, la Carp, precum și cărțile, mai ales pergamentele.

14. Alexandru arămarul mi-a făcut multe rele; Domnul să-i răsplătească după faptele lui.

15. Păzește-te și tu de el, căci s-a împotrivit foarte mult cuvîntărilor noastre.

16. La întîia mea apărare, nimeni nu mi-a venit într-ajutor, ci toți m-au părăsit. Să nu li se țină în socoteală!

17. Dar Domnul mi-a stat într-ajutor și m-a întărit, pentru ca, prin mine, Evanghelia să fie pe deplin vestită și s-o audă toate neamurile; iar eu am fost izbăvit din gura leului.

(14) Fapt. 19, 33. 1 Tim. 1, 20. (17) Fapt. 23, 11. 1 Tim. 1, 12. (18) Rom. 16, 27. 1 Tim.

18. Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău și mă va mintui, în împărăția Sa cerească. Lui fie slava în vecii vecilor. Amin!

19. Îmbrățișează pe Priscila și pe Acvila și casa lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint; pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav.

21. Silește-te să vii mai înainte de începutul iernii. Te îmbrățișează Eubul și Pudenciū și Linos și Claudia și frații toți.

22. Domnul Iisus Hristos să fie cu duhul tău! Harul să fie cu voi! Amin.

6, 16. (19) Fapt. 18, 2. 1 Cor. 16, 19. 2 Tim. 1, 16. (22) Filip. 1, 24.

EPISTOLA CĂTRE TIT A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Lucrul lui Tit întru înjghebarea Bisericii din Creta. Ce fel sînt cretanii. Toate sînt curate pentru cei curați.

1. Pavel, robul lui Dumnezeu și apostol al lui Iisus Hristos, după credința așezilor lui Dumnezeu și după cunoștința adevărului cel întocmai cu dreapta credință,

2. — Întru nădejdea vieții veșnice, pe care a făgăduit-o mai înainte de anii veacurilor Dumnezeu, Care nu minte,

3. Și Care, la timpul cuvenit, Și-a făcut cunoscut cuvîntul Său, prin propovăduirea încredințată mie, după porunca Mîntuitorului nostru Dumnezeu —

4. Lui Tit, adevăratul fiu după credința cea de obște: Har, milă și pace, de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am rînduit:

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, avînd fii credincioși, nu sub învinuire de desfrî-nare sau neascultători.

7. Căci se cuvine ca episcopul să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngîmfat, nu grabnic la minie, nu dat la băutură, pașnic, nepoftitor de cîștig urît.

8. Ci iubitor de străini, iubitor de bine, înțelept, drept, cuvios, cumpătat,

CAP. 1. — (1) 1 Tim. 3, 16. (2) Num. 23, 19. Rom. 16, 25. 2 Tim. 1, 10. (3) Gal. 1, 15. Ef. 3, 8. Col. 1, 28. 2 Tim. 1, 11. (6) 1 Tim. 3, 4. (7) Lev. 10, 9; 21, 17. 1 Tim. 3, 2—3. (9) Sir. 4, 27; 33, 3; 39, 3. 1 Tim. 6, 3. Tit 2, 1. (10) Rom. 16, 17.

9. Ținîndu-se de cuvîntul cel credincios al învățăturii, ca să fie des-toinic și să îndemne la învățătura cea sănătoasă și să mustre pe cei potrivnici.

10. Pentru că mulți sînt răzvrătiți, grăitori în deșert și înșelători, mai ales cei din tăierea împrejur,

11. Căroră trebuie să li se închidă gura ca unora care răzvrătesc case întregi, învățînd, pentru cîștig urît, cele ce nu se cuvin.

12. Unul dintre ei, chiar un prooroc al lor, a rostit: Cretanii sînt pururea mincinoși, fiare rele, pintece leneșe.

13. Mărturia aceasta este adevărată; pentru care pricină, muștră-i cu asprime, ca să fie sănătoși în credință,

14. Și să nu dea ascultare basme-lor iudaicești și poruncilor unor oameni, care se întorc de la adevăr.

15. Toate sînt curate pentru cei curați; iar pentru cei întinați și necredincioși nimeni nu este curat, ci li s-au întinat lor și mintea și cugetul.

16. Ei mărturisesc că îl cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele lor îl tăgăduiesc, uricioși fiind, nesupuși, și la orice lucru bun, netrebniți.

CAP. 2

Sfaturi bătrînilor, bătrînelor, tinerilor, slugilor. Darul cel mîntuitor s-a arătat tuturor.

1. Dar tu grăiește cele ce se cuvin învățăturii sănătoase.

2. Bătrîni să fie treji, cinstiți, întregi la minie, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare;

(14) Mat. 15, 9. Marc. 7, 7. 1 Tim. 1, 4. 2 Tim. 2, 16. (15) Mat. 15, 11; 23, 26. Marc. 7, 15. Luc. 11, 39. Fapt. 10, 15. Rom. 14, 14. 23. (18) Iov 31, 28. Is. 48, 2. 2 Tim. 3, 5. CAP. 2. — (1) Tit 1, 9. (2) Ps. 16, 31.

3. Bătrînele de asemenea să aibă, în înfățișare, sfîntită cuviință, să fie neclevetitoare, nerobite de vin mult, să învețe de bine,

4. Ca să înțeleptească pe cele tinere să-și iubească bărbații, să-și iubească copiii,

5. Și să fie cumpătate, curate, gospodine, bune, plecate bărbaților lor, ca să nu fie defăimat cuvîntul lui Dumnezeu.

6. Îndeamnă, de asemenea, pe cei tineri să fie cumpătați.

7. Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, dovedind în învățătura neschimbare, cuviință,

8. Cuvînt sănătos și fără prihană, pentru ca cel potrivit să se rusineze, neavînd de zis nimic rău despre noi.

9. Slugile să se supună stăpînilor lor, întru toate, ca să fie bine-plăcute, neîntorcîndu-le vorba,

10. Să nu dosească ceva, ci să le arate toată buna credință, ca să facă de cinste întru toate învățătura Mîntuitorului nostru Dumnezeu.

11. Căci harul mîntuitor al lui Dumnezeu s-a arătat tuturor oamenilor,

12. Învățîndu-ne pe noi să lepădăm fărădelegea și poftele lumești și, în veacul de acum, să trăim cu înțelepciune, cu dreptate și cu cucernicie;

13. Și să așteptăm fericita nădejde și arătarea slavei marelui Dumnezeu și Mîntuitorului nostru Hristos Iisus,

14. Care S-a dat pe Sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toată fărădelegea și să-Și curățească Lui popor ales, rîvnitor de fapte bune.

15. Acestea grăiește, îndeamnă și muștră cu toată tăria. Nimeni să nu te disprețuiască.

CAP. 3

Cum trebuie să fie cei înnoiți prin Duhul. Dezbinătorul trebuie ocolit.

1. Adu-le aminte să se supună stăpînirilor și dregătorilor, să asculte, să fie gata la orice lucru bun,

(3) Pild. 31, 26. 1 Tim. 2, 8. (5) Fac. 3, 16. Ef. 5, 22. (7) 1 Petr. 5, 3. 1 Tim. 4, 12. (8) Dan. 6, 5. 1 Petr. 2, 12. (9) 1 Petr. 2, 18. Ef. 6, 5. Col. 3, 22. 1 Tim. 6, 1. (11) Luc. 1, 47; 2, 30; 3, 6. Tit 3, 4. (12) Pild. 9, 6. 1 Ioan 2, 15. Ef. 1, 4. (13) Fapt. 24, 25. 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 1, 7. Filip. 3, 20. (14) Ieș. 19, 6. Ps. 124, 4. Marc. 10, 45. Gal. 1, 4; 2, 20. Ef. 2, 10. Col. 1, 22. Filip. 1, 6. Evr. 9, 14. CAP.

2. Să nu defaime pe nimeni, să fie pașnici, să fie îngăduitori, arătînd în-treaga blîndețe față de toți oamenii.

3. Căci și noi eram altădată fără de minte, neascultători, amăgiți, slujind poftelor și multor feluri de desfătări, petrecînd viața în răutate și pizmuire, urîți fiind și urîndu-ne unul pe altul;

4. Iar cînd bunătatea și iubirea de oameni a Mîntuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat,

5. El ne-a mîntuit, nu din faptele cele întru dreptate, săvîrșite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia naș-terii celei de a doua și prin înnoirea Duhului Sfînt,

6. Pe Care L-a vărsat peste noi, din belșug, prin Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru,

7. Ca îndreptîndu-ne prin harul Lui, să ne facem, după nădejde, moștenitorii vieții celei veșnice.

8. Vrednic de crezare este cuvîntul, și voiesc să adeverești acestea cu tărie, pentru ca acei ce au crezut în Dumnezeu să aibă grijă să fie în frunte la fapte bune. Că acestea sînt cele bune și de folos oamenilor.

9. Iar de întrebările nebunești și de înșirări de neamuri și de certuri și de sfădirile pentru lege, ferește-te, căci sînt nefolositoare și deșarte.

10. De omul eretic, după înția și a doua muștrare, depărtează-te,

11. Știînd că unul ca acesta s-a abătut și a căzut în păcat, fiind singur de sine osîndit.

12. Cînd voi trimite pe Artemas la tine sau pe Tihic, singurește-te să vii la mine la Nicopole, căci acolo m-am hotărit să iernez.

13. Pe Zenas, cunosătorul de lege, și pe Apollo trimite-i mai înainte, cu bună grijă, ca nimic să nu le lipsească.

14. Să învețe și ai noștri să poarte grijă de lucrurile bune, spre trebuiri-le cele de neapărată nevoie, ca ei să nu fie fără de roadă.

15. Te îmbrățișează toți care sînt cu mine. Îmbrățișează pe cei ce ne iubesc întru credință. Harul fie cu voi cu toți! Amin.

3. — (1) Înțel. 6, 3. 1 Petr. 2, 13. Rom. 13, 1. (2) Col. 3, 12. 2 Tim. 2, 24. (3) 1 Cor. 6, 11. Ef. 2, 1. (4) Înțel. 1, 6. Fapt. 15, 11. 1 Tim. 4, 10. Tit 2, 11. (5) Ioan 3, 3. 5. Rom. 3, 28; 11, 30. Ef. 5, 26. 2 Tim. 1, 9. (6) Rom. 5, 5. (7) Gal. 2, 16. (8) Ef. 2, 10. (9) Sir. 33, 6. 1 Tim. 1, 4; 4, 7. 2 Tim. 2, 16. (10) 2 Ioan 1, 10. (13) Fapt. 18, 24. (14) Tit 2, 14.

EPISTOLA CĂTRE FILIMON A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

Pavel laudă pe Filimon și mijlocește ca să ierte pe Onisim, robul său, primindu-l iarăși ca pe un frate în Domnul.

1. Pavel, cel pus în lanțuri pentru Iisus Hristos, și fratele Timotei, iubitului Filimon, împreună-lucrător cu noi,

2. Și surorii Apfia, și lui Arhip, cel împreună-ostean cu noi, și Bisericii din casa ta:

3. Har vouă și pace, de la Dumnezeu, Tatăl nostru, și de la Domnul Iisus Hristos!

4. Mulțumesc pururea Dumnezeului meu, pomenindu-te în rugăciunile mele,

5. Auzind despre dragostea ta și despre credința pe care o ai către Domnul Iisus și către toți sfinții,

6. Ca părtășia ta la credință să se facă lucrătoare în deplina cunoștință a oricărei fapte bune, pe care o faci pentru Hristos Iisus;

7. Căci am avut multă bucurie și mângâiere, din dragostea ta, întrucât inimile sfinților s-au odihnit prin tine, frate.

8. De aceea, deși având întru Hristos tot dreptul să-ți poruncesc ce se cuvine,

9. Pentru dragoste, îți fac mai degrabă o rugămintă. Așa cum sint eu, Pavel, ca un bătrîn, iar acum și pus în lanțuri pentru Iisus Hristos,

10. Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanțuri, Onisim,

11. Cel ce altădată nu-ți era de folos, dar acum și ție și mie de folos,

12. Pe acesta ți l-am trimis, pe el însuși, adică inima mea; primește-l.

CAP. 1. — (4) Tob. 3, 16. Ef. 1, 15. 2 Tes. 1, 3. (5) Ef. 1, 16. 1 Tes. 1, 2. (6) Filip. 1, 11. Tit 2, 14. (10) 1 Cor. 4, 15. Col. 4, 9. (14).

13. Eu vream să-l țin la mine, ca, în locul tău, să-mi slujească mie, care sint în lanțuri pentru Evanghelie,

14. Dar n-am voit să fac nimic fără de incuviințarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie.

15. Căci poate pentru aceea a fost despărțit de tine citva timp, ca veșnic să fie al tău,

16. Dar nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca pe un frate iubit, mai ales pentru mine, dar cu atât mai virtuos pentru tine, și după trup și în Domnul.

17. Deci, dacă mă socotești părtaş cu tine, primește-l pe el, ca pe mine.

18. Iar de te-a păgubit cu ceva, sau îți este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea.

19. Eu, Pavel, am scris cu mîna mea; eu îți voi plăti, ca să nu-ți spun că și tu îmi ești dator cu tine însuși.

20. Da, frate, eu te rog, fă-mi binele acesta în Domnul; liniștește inima mea în Hristos!

21. Bine incredințat de ascultarea ta, ți-am scris ție, știind că vei face chiar mai mult decît cele ce-ți spun.

22. Ci odată cu aceasta pregătește-mi loc de găzduit, fiindcă nădăduiesc că, prin rugăciunile voastre, voi fi dăruit vouă.

23. Te îmbrățișează Epafra, cel închis împreună cu mine pentru Hristos Iisus,

24. Marcu, Aristarh, Dimas, Luca cei împreună-lucrători cu mine.

25. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru! Amin.

4 Reg. 6, 17. (16) Mat. 12, 49. (22) Filip. 1, 23—25. (25) 2 Tim. 4, 22.

EPISTOLA CĂTRE EVREI A SFÎNTULUI APOSTOL PAVEL

CAP. 1

Dumnezeu a trimis oamenilor pe Fiul Său, Care este peste toate, mai presus decît îngerii și decît toată făptura.

1. După ce Dumnezeu odinioară, în multe rînduri și în multe chipuri, a vorbit părinților noștri prin prooroci,

2. În zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor a toate și prin Care a făcut și veacurile;

3. Care, fiind strălucirea slavei și chipul ființei Lui și Care ține toate cu cuvîntul puterii Sale, după ce a săvîrșit, prin El însuși, curățirea păcatelor noastre, a șezut de-a dreapta slavei, întru cele prea înalte,

4. Făcîndu-Se cu atât mai presus de îngerii, cu cît a moștenit un nume mai deosebit decît ei.

5. Căci căruia dintre îngerii i-a zis Dumnezeu vreodată: «Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut»; și iarăși: «Eu îi voi fi Lui Tată și El îmi va fi Mie Fiul»?

6. Și iarăși, cînd aduce în lume pe Cel întîi născut, El zice: «Și să se închine Lui toți îngerii lui Dumnezeu».

7. Și de îngerii zice: «Cel ce face pe îngerii Săi duhuri și pe slujitorii Săi pară de foc»;

8. Iar către Fiul: «Tronul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului; și tolagul dreptății este tolagul împărăției Tale».

CAP. 1. — (1) Num. 12, 6. Os. 12, 11. 1 Petr. 1, 10. (2) Iov 26, 7. Ps. 2, 7; 81, 8. Is. 9, 5. Ioan 1, 3; 8, 26; 15, 15. Gal. 4, 4. Ef. 1, 10. Col. 1, 16. (3) Ps. 109, 1. Intel. 7, 26. Sir. 24, 3; 45, 30. Ioan 14, 9. 2 Cor. 4, 4. Ef. 1, 7. Col. 1, 15. Evr. 10, 12. (4) Filip. 2, 9. (5) 2 Reg. 7, 14. 1 Paral. 17, 13; 22, 10. Ps. 2, 6; 88, 26—27. Fapt. 13, 35. Evr. 5, 5. (6) Ps. 96, 7. (7) Ps. 103, 4. Zah. 6, 5. (8) Ps. 44, 7. Luc

9. Iubit-ai dreptatea și ai urît fără-delegea; pentru aceea Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău cu untdelemnul bucuriei, mai mult decît pe părtașii Tăi».

10. Și: «Întru început Tu, Doamne, pămîntul l-ai întemeiat și cerurile sint lucrul mîinilor Tale»;

11. Ele vor pieri, dar Tu rămîi, și toate ca o haină se vor învechi;

12. Și ca pe un veșmînt le vei strînge și ca o haină vor fi schimbate. Dar Tu același ești și anii Tăi nu se vor sfîrși».

13. Și căruia dintre îngerii a zis Dumnezeu vreodată: «Șezi de-a dreapta Mea pînă cînd voi pune pe vrăjmașii Tăi așternut picioarelor Tale»?

14. Îngerii oare nu sint toți duhuri slujitoare, trimise ca să slujească, pentru cei ce vor fi moștenitorii mîntuirii?

CAP. 2

Precum s-au pedepsit îngerii pentru neascultare, așa se vor pedepsi și cei ce calcă poruncile lui Hristos, Care este începătorul mîntuirii noastre!

1. Pentru aceea se cuvine ca noi să luăm aminte cu atât mai mult la cele auzite, ca nu cumva să ne pierdem.

2. Căci, dacă s-a adevărit cuvîntul grăit prin îngerii și orice călcare de poruncă și orice neascultare și-a primit dreapta răsplătire,

1, 32—33. (9) Is. 61, 1. Ioan 3, 34. Fapt. 4, 27. (10) Ps. 101, 26. (11) Is. 34, 4; 51, 6. Mat. 24, 35. (13) Ps. 109, 1. Mat. 22, 44. Marc. 12, 36; 16, 19. 1 Cor. 15, 25. Ef. 1, 20. (14) Fac. 19, 16. Ps. 33, 8; 90, 11; 102, 21. Dan. 7, 10. Intel. 7, 25. Fapt. 5, 19. CAP. 2. — (2) Ies. 20, 1. Sir. 21, 4. Fapt. 7, 38, 53. Gal. 3, 19. Evr. 10, 28.

3. Cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la astfel de mintuire care, luind obirșie din propovăduirea Domnului, ne-a fost adevărită de cei ce au ascultat-o.

4. Impreună mărturisind și Dumnezeu cu semne și cu minuni și cu multe feluri de puteri și cu darurile Duhului Sfint, împărțite după a Sa voință?

5. Pentru că nu ingerilor a supus Dumnezeu lumea viitoare, despre care vorbim.

6. Iar cineva a mărturisit undeva, zicind: «Ce este omul, că-l pome-nești pe el, sau fiul omului, că-l cerce-tezi pe el?»

7. L-ai micșorat pe el cu puțin față de ingeri; cu mărire și cu cinste l-ai încununat și l-ai pus peste lucrurile miinilor Tale.

8. Toate le-ai supus sub picioarele lui». Dar prin faptul că a supus lui toate (înțelegem) că nimic nu i-a lăsat nesupus. Acum însă, încă nu vedem cum că toate i-au fost supuse.

9. Ci pe Cel micșorat cu puțin față de ingeri, pe Iisus, îl vedem încununat cu slavă și cu cinste, din pricina morții pe care a suferit-o, astfel că, prin harul lui Dumnezeu, El a gustat moartea pentru fiecare om.

10. Căci ducind pe mulți fii la mărire, I se cădea Aceluia, pentru Care sînt toate și prin Care sînt toate, ca să desăvîrșească prin pătimire pe Încăpătorul mintuirii lor.

11. Pentru că și Cel ce sfințește și cei ce se sfințesc, dintr-Unul sînt toți; de aceea nu se rușinează să-i numească pe ei frați.

12. Zicind: «Spune-voi fraților mei numele Tău. În mijlocul Bisericii Te voi lăuda».

13. Și iarăși: «Eu voi fi încrezător în El»; și iarăși: «Iată Eu și pruncii pe care Mi i-a dat Dumnezeu».

14. Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtași singelui și trupului, în același fel și El S-a împărțit de

acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpînirea morții, adică pe diavolul.

15. Și să izbăvească pe acei pe care frica morții îi ținea în robie toată viața.

16. Căci, într-adevăr, nu a luat firea ingerilor, ci sămînța lui Avraam a luat.

17. Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraților, ca să fie milostiv și credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru curățirea păcatelor poporului.

18. Căci prin ceea ce a pățit, fiind El însuși ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

CAP. 3

Hristos este mai presus decît Moise. Dacă neascultarea de Moise aduce pedeapsă, cu atît mai mult neascultarea de Hristos.

1. Pentru aceea, frați sfinți, părtași chemării cerești, luați aminte la Apostolul și Arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus Hristos,

2. Care credincios a fost Celui ce L-a rînduit, precum și Moise în toată casa Lui.

3. Pentru că Acesta (Iisus) S-a învrednicit de mai multă slavă decît Moise, după cum are mai multă cinste decît casa cel ce a zidit-o.

4. Căci orice casă e zidită de către cineva, iar Ziditorul a toate este Dumnezeu.

5. Moise a fost credincios în toată casa Domnului, ca o slugă, spre mărturia celor ce erau să fie descoperite în viitor,

6. Iar Hristos a fost credincios ca Fiu peste casa Sa. Și casa Lui sîntem noi, numai dacă ținem pînă la sfîrșit, cu neclintire, îndrăzneala mărturisirii și lauda nădejzii noastre.

7. De aceea, precum zice Duhul Sfînt: «Dacă veți auzi astăzi glasul Lui,

Ioan 1, 14; 16, 15. Rom. 8, 3. 1 Cor. 15, 54. Col. 2, 15. 2 Tim. 1, 10. (15) Luc. 1, 74. Rom. 8, 15. 2 Tim. 1, 7. (17) Filip. 2, 7-8. Evr. 5, 2. (18) Evr. 4, 15. CAP. 3. — (1) Evr. 2, 11. (2) Num. 12, 7. Evr. 2, 17. (3) Ag. 2, 9. Zah. 6, 13. Sir. 45, 9-10. (5) Num. 12, 7. Iosua 1, 7. (6) Ps. 2, 5-6. Pild. 9, 1. Mat. 24, 13. 1 Cor. 3, 16. Ef. 5, 23. Col. 1, 23. 1 Tim. 3, 15. (7) Ps. 94, 7-8.

8. Nu vă învîrtoșați inimile voastre, ca la răzvrătire în ziua ispitirii din pustie,

9. Unde M-au ispitit părinții voștri, M-au încercat, și au văzut faptele Mele, timp de patruzeci de ani.

10. De aceea M-am miniat pe meamul acesta și am zis: Pururea ei ră-tăcesc cu inima, și căile Mele nu le-au cunoscut,

11. Că M-am jurat în minia Mea: «Nu vor intra întru odihna Mea!».

12. Luați seama, fraților, să nu fie cumva, în vreunul din voi, o inimă vicleană a necredinței, ca să vă depărteze de la Dumnezeu cel viu.

13. Ci îndemnați-vă unii pe alții, în fiecare zi, pînă ce putem să zicem: astăzi! ca nimeni dintre voi să nu se învîrtoșeze cu înșelăciunea păcatului;

14. Căci ne-am făcut părtași ai lui Hristos, numai dacă vom păstra temeinic, pînă la urmă, începutul stării noastre întru El,

15. De vreme ce se zice: Dacă veți auzi astăzi glasul Lui, nu învîrtoșați inimile voastre, ca la răzvrătire.

16. Cine sînt cei care, auzind, s-au răzvrătit? Oare nu toți care au ieșit din Egipt, prin Moise?

17. Și împotriva cui a ținut minie timp de patruzeci de ani? Au nu împotriva celor ce au păcătuit, ale căror oase au căzut în pustie?

18. Și cui S-a jurat că nu vor intra întru odihna Sa, decît numai celor ce au fost neascultători?

19. Vedem dar că n-au putut să intre, din pricina necredinței lor.

CAP. 4

Odihna este dată celor ce cred în Hristos. Puterea cuvîntului lui Dumnezeu.

Hristos Arhiereu.

1. Să ne temem, deci, ca nu cumva, cită vreme ni se lasă făgăduința să intrăm în odihna Lui, să pară că a rămas pe urmă cineva dintre voi.

(8) Ieș. 17, 2. Ps. 77, 19. Zah. 7, 11. (11) Num. 14, 23. Deut. 1, 35. Ps. 94, 11. Iez. 20, 15. Evr. 4, 3, 11. (13) Rom. 7, 11. 1 Tes. 5, 11. (14) 2 Petr. 1, 4. Rom. 8, 17. Ef. 5, 30. (15) Evr. 4, 7. (16) Num. 14, 4. 22. Deut. 16, 1. Os. 12, 14. (17) Num. 14, 37. (18) Deut. 1, 30. CAP. 4. — (2) 1 Petr. 1, 12. (3) Filip. 3, 9. Evr. 3, 11.

2. Pentru că și nouă ni s-a binevestit ca și aceloră, dar cuvîntul propovăduirii nu le-a fost lor de folos, nefiind unit cu credința la cei care l-au auzit.

3. Pe cînd noi, fiindcă am crezut, intrăm în odihnă, precum s-a zis: «M-am jurat întru minia Mea: nu vor intra întru odihna Mea», măcar că lucrurile erau săvîrșite de la întemeierea lumii.

4. Căci undeva, despre ziua a șaptea, a zis astfel: «Și S-a odihnit Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile Sale».

5. Și în același loc, zice iarăși: «Nu vor intra întru odihna Mea!».

6. Deci, de vreme ce rămîne ca unii să intre în odihnă, iar aceia căroră mai dinainte li s-a binevestit, pentru nesupunerea lor, n-au intrat,

7. Dumnezeu hotărăște din nou o zi, astăzi rostind prin gura lui David, după altă vreme, precum s-a zis mai sus: «Dacă veți auzi astăzi glasul Lui, nu învîrtoșați inimile voastre».

8. Căci dacă Iosua le-ar fi adus odihnă, Dumnezeu n-ar mai fi vorbit, după acestea, de o altă zi de odihnă.

9. Drept aceea, s-a lăsat altă sărbătoare de odihnă poporului lui Dumnezeu.

10. Pentru că cine a intrat în odihna lui Dumnezeu s-a odihnit și el de lucrurile lui, precum Dumnezeu de ale Sale.

11. Să ne silim, deci, ca să intrăm în acea odihnă, ca nimeni să nu cadă în aceeași pildă a neascultării.

12. Căci cuvîntul lui Dumnezeu e viu și lucrător și mai ascuțit decît orice sabie cu două tăișuri, și pătrunde pînă la despărțitura sufletului și duhului, dintre încheieturi și măduvă, și destoinic este să judece simțurile și cugetările inimii,

13. Și nu este nici o făptură ascunsă înaintea Lui, ci toate sînt goale și descoperite, pentru ochii Celui în fața Căruia noi vom da socoteală.

(4) Fac. 2, 2. Ieș. 20, 11; 31, 17. Lev. 23, 3. Deut. 1, 14. (5) Ps. 94, 11. (7) Evr. 3, 7, 15. (8) Deut. 12, 9. (9) Apoc. 7, 14; 14, 13. (11) Evr. 3, 11. (12) Ps. 44, 4. Is. 49, 2. Zah. 9, 11-14. Ințel. 7, 22. 1 Petr. 1, 23. 2 Cor. 10, 4. Ef. 6, 17. Apoc. 1, 16. (13) Iov 26, 6. Ps. 32, 15; 138, 10. Pild. 15, 3. Ier. 23, 24. Dan. 2, 22. Sir. 23, 27.

(3) Mat. 4, 17. Luc. 1, 2. (4) Marc. 16, 20. (5) Mat. 28, 18. (6) Ps. 8, 5; 143, 3. (7) Mat. 27, 46. (8) Mat. 28, 18. Ioan 3, 35; 13, 3; 17, 2. 1 Cor. 15, 27. (9) Ps. 20, 3-4. Ioan 3, 16. Filip. 2, 7, 11. Apoc. 5, 9. (10) Pild. 16, 4. Is. 29, 23. Mih. 2, 13. Luc. 24, 26. Ioan 1, 3. 1 Ioan 2, 2, (11) Mat. 28, 10. Marc. 3, 32-35. Ioan 20, 17. (12) Ps. 21, 24. (13) 2 Reg. 22, 3. Ps. 17, 2; 70, 5. Is. 8, 18. (14) Jud. 16, 30. Is. 25, 9. Os. 13, 14. Zah. 9, 11.

14. Drept aceea, avînd Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu, să ținem cu tărie mărturisirea.

15. Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat.

16. Să ne apropiem, deci, cu încredere de tronul harului, ca să luăm milă și să aflăm har, spre ajutor, la timp potrivit.

CAP. 5

Hristos este Arhiereu în veci, Preot după rînduiala lui Melchisedec. Pentru cei tari trebuie hrană tare, pentru cei mici, lapte.

1. Căci orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, este pus pentru oameni, spre cele către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate;

2. El poate să fie îngăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, de vreme ce și el este cuprins de slăbiciune.

3. Din această pricină dator este, precum pentru popor, așa și pentru sine să jertfească pentru păcate.

4. Și nimeni nu-și ia singur cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu, după cum și Aaron.

5. Așa și Hristos nu S-a preaslăvit pe Sine însuși, ca să Se facă arhiereu, ci Cel ce a grăit către El: «Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut».

6. În alt loc se zice: «Tu ești Preot în veac după rînduiala lui Melchisedec».

7. El, în zilele trupului Său, a adus, cu strigăt și cu lacrimi, cereri și rugăciuni către Cel ce putea să-L mințuiască din moarte și auzit a fost pentru evlavia Sa,

8. Și deși era Fiul, a învățat ascultarea din cele ce a pățit,

9. Și desăvîrșindu-Se, S-a făcut tuturor celor ce-L ascultă pricină de mîntuire veșnică.

(14) Evr. 6, 20; 8, 1. (15) Is. 53, 3. Evr. 2, 17. (16) Rom. 3, 25. Ef. 3, 2. CAP. 5. — (4) Ieș. 28, 1. Num. 16, 5, 40. 2 Paral. 26, 18. Ioan 3, 27. (5) 1 Paral. 23, 13. Ps. 2, 6. Ioan 8, 54. Evr. 1, 5. (6) Ps. 109, 4. Evr. 7, 17. (7) 2 Reg. 15, 30. Ps. 21, 27. Mat. 26, 39. Marc. 14, 35-36. Luc 22,

10. Iar de Dumnezeu a fost numit: Arhiereu după rînduiala lui Melchisedec.

11. În privința aceasta avem mult de vorbit și lucruri grele de tilcuit, de vreme ce v-ați făcut greoi la auzit.

12. Căci voi, care de multă vreme s-ar fi cuvenit să fiți învățători, aveți iarăși trebuință ca cineva să vă învețe cele dinții începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu și ați ajuns să aveți nevoie de lapte, nu de hrană tare.

13. Pentru că oricine se hrănește cu lapte este nepriceput în cuvîntul dreptății, de vreme ce este, prunc.

14. Iar hrana tare este pentru cei desăvîrșiți, care au prin obișnuință simțurile învățate să deosebească binele și răul.

CAP. 6

Trebuie să tindem către desăvîrșire. Credința lui Avraam și jurămîntul lui Dumnezeu.

1. De aceea, lăsînd cuvîntul de început despre Hristos, să ne ridicăm spre ceea ce este desăvîrșit, fără să mai punem din nou temelia învățaturii despre pocăința de faptele moarte și despre credința în Dumnezeu,

2. A învățaturii despre botezuri, despre punerea mîinilor, despre învierea morților și despre judecata veșnică.

3. Și aceasta vom face-o cu voia lui Dumnezeu.

4. Căci este cu neputință pentru cei ce s-au luminat odată și au gustat darul cel ceresc și părtași s-au făcut Duhului Sfînt,

5. Și au gustat cuvîntul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor,

6. Cu neputință este pentru ei, dacă au căzut, să se înnoiască iarăși spre pocăință, fiindcă ei răstignesc loruși, a doua oară, pe Fiul lui Dumnezeu și-L fac de batjocură.

44. Ioan 12, 27. (8) Filip. 2, 7-8. Evr. 1, 5. (11) Mat. 13, 15. Ioan 16, 12. (12) Ioan 3, 10. 1 Petr. 2, 1. 1 Cor. 3, 1. (13) Iona 4, 11. 1 Cor. 13, 11; 14, 20. (14) Lev. 10, 10. Ef. 4, 11, 13. Filip. 3, 15. CAP. 6. — (4) Mat. 12, 45. (6) Is. 22, 14. 2 Petr. 2, 20. 1 Ioan 5, 16. Evr. 10, 29.

7. Țarina, cînd absoarbe ploaia ce se coboară adeseori asupra ei și rodește iarba folositoare celor pentru care a fost muncită, primește binecuvîntarea de la Dumnezeu;

8. Dar dacă aduce spini și ciulini, se face netrebnică și blestemul îi stă aproape iar la urmă focul o așteaptă.

9. Despre voi, iubitorilor, deși vorbim astfel, sîntem încredințați de lucruri mai bune și aducătoare de mîntuire.

10. Căci Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrul vostru și dragostea pe care ați arătat-o pentru numele Lui, voi, care ați slujit și slujiti sfinților.

11. Dorind dar, ca fiecare dintre voi să arate aceeași rîvnă spre adevărarea nădejzii, pînă la sfîrșit,

12. Ca să nu fiți greoi, ci următori ai celor ce, prin credință și îndelungă-răbdare, moștenesc făgăduințele.

13. Căci Dumnezeu, cînd a dat făgăduință lui Avraam, de vreme ce n-avea pe nimeni mai mare, pe care să Se jure, S-a jurat pe Sine însuși.

14. Zicînd: «Cu adevărat, binecuvîntînd te voi binecuvînta, și înmulțind te voi înmulți».

15. Și așa, avînd Avraam îndelungă-răbdare, a dobîndit făgăduința.

16. Pentru că oamenii se jură pe cel ce e mai mare și jurămîntul e la ei o cheazășie și sfîrșitul oricărei neînțelegeri.

17. În aceasta, Dumnezeu voind să arate și mai mult, moștenitorilor făgăduinței, nestrămătarea hotărîrii Sale, a pus la mijloc jurămîntul:

18. Ca prin două fapte nestrămătate — făgăduința și jurămîntul — în care e cu neputință ca Dumnezeu să fi mințit, noi, cei ce căutăm scăpare, să avem îndemn puternic ca să ținem nădejdea pusă înainte,

19. Pe care o avem ca o ancoră a sufletului, neclintită și tare, intrînd dincolo de catapeteasmă,

20. Unde Iisus a intrat pentru noi ca înaintemergător, fiind făcut Arhiereu în veac, după rînduiala lui Melchisedec.

(7) Iez. 22, 24. (8) Deut. 29, 20. 2 Reg. 23, 6. Ier. 26, 6; 44, 22. Marc. 11, 21. (10) Neem. 13, 14. Is. 65, 23. Mat. 10, 42; 25, 40. Col. 1, 4. (11) Iov 36, 21. (13) Fac. 22, 16. Ps. 104, 9. Mih. 7, 20. Luc. 1, 73. (15) Rom. 4, 17. (16) Ieș. 22, 11. (17) Ps. 32,

CAP. 7

Melchisedec este mai mare decît Avraam și decît Leviții. Hristos este, în veac, Arhiereul nostru desăvîrșit.

1. Căci acest Melchisedec, rege al Salemului, preot al lui Dumnezeu cel Preainalt, care a întîmpinat pe Avraam, pe cînd se întorcea de la nimircirea regilor și l-a binecuvîntat,

2. Căruia Avraam i-a dat și zeciuială din toate, se tilcuiește mai întîi: rege al dreptății, apoi și rege al Salemului, adică rege al păcii,

3. Fără tată, fără mamă, fără spîță de neam, neavînd nici început al zilelor, nici sfîrșit al vieții, ci, asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, el rămîne preot pururea.

4. Vedeți, dar, cit de mare e acesta, căruia chiar patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din prada de război.

5. Și cei dintre fiii lui Levi, care primesc preoția, au poruncă după lege, ca să ia zeciuială de la popor, adică de la frații lor, măcar că și aceștia au ieșit din coapsele lui Avraam;

6. Iar Melchisedec, care nu-și trage neamul din ei, a primit zeciuială de la Avraam și pe Avraam, care avea făgăduințele, l-a binecuvîntat.

7. Fără de nici o îndoială, cel mai mic ia binecuvîntare de la cel mai mare.

8. Și aici iau zeciuială niște oameni muritori, pe cînd dincolo, unul care e dovedit că este viu.

9. Și ca să spun așa, prin Avraam, a dat zeciuială și Levi, cel ce lua zeciuială,

10. Fiindcă el era încă în coapsele lui Avraam, cînd l-a întîmpinat Melchisedec.

11. Dacă deci desăvîrșirea ar fi fost prin preoția Leviților (căci legea s-a dat poporului pe temeiul preoției lor), ce nevoie mai era să se ridice un alt preot după rînduiala lui Melchisedec, și să nu se zică după rînduiala lui Aaron?

11. Pild. 19, 21. Is. 46, 10. (19) Lev. 16, 15. (20) Ioan 14, 2. Evr. 4, 14. CAP. 7. — (1) Fac. 14, 18. (5) Num. 18, 21. Deut. 18, 1. Iosua 13, 14; 14, 4. (6) Fac. 12, 1; 14, 20. (9) Lev. 27, 30. (12) Gal. 2, 21. Evr. 8, 7.

12. Iar dacă preoția s-a schimbat, urmează numaidecît și schimbarea Legii.

13. Căci Acela, despre Care se spun acestea, își ia obirșia dintr-o altă seminție, de unde nimeni n-a slujit altarului.

14. Știut fiind că Domnul nostru a răsărit din Iuda, iar despre seminția acestora, cu privire la preoți, Moise n-a vorbit nimic.

15. Apoi este lucru și mai lămurit că, dacă se ridică un alt preot după asemănarea lui Melchisedec,

16. El s-a făcut nu după legea unei porunci trupesti, ci cu puterea unei vieți nepieritoare,

17. Căci se mărturisește: «Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec».

18. Astfel, porunca dată întii se desființează, pentru neputința și nefolosul ei;

19. Căci Legea n-a desăvîrșit nimic, iar în locul ei își face cale o nădejde mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Ci încă a fost la mijloc și un jurămint, căci pe cînd aceia s-au făcut preoți fără de jurămint,

21. El S-a făcut cu jurămintul Celui ce l-a grăit: «Juratu-S-a Domnul și nu Se va căi: Tu ești Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec».

22. Cu aceasta, Iisus S-a făcut chezașul unui mai bun testament.

23. Apoi acolo s-a ridicat un șir de preoți, fiindcă moartea îi împiedica să dăinuiască.

24. Aici însă, Iisus, prin aceea că rămîne în veac, are o preoție netrecătoare (veșnică).

25. Pentru aceasta, și poate să mințiască desăvîrșit pe cei ce se apropie prin El de Dumnezeu, căci pururea e viu ca să mijlocească pentru ei.

26. Un astfel de Arhiereu se cuvenea să avem: sfînt, fără de răutate, fără de pată, osebit de cei păcătoși, și fiind mai presus decît cerurile.

27. El nu are nevoie să aducă zilnic jertfe, ca arhieriei: întii pentru

păcatele lor, apoi pentru ale poporului, căci El a făcut aceasta o dată pentru totdeauna, aducîndu-Se jertfă pe Sine însuși.

28. Căci Legea pune ca arhieriei oameni care au slăbiciune, pe cînd cuvîntul jurămintului, venit în urma Legii, pune pe Fiul, desăvîrșit în veacul veacului.

CAP. 8

*Arhiereul nostru cel ceresc este
Mijlocitorul unui nou așezămint,
mult mai bun decît cel vechi.*

1. Lucru de căpetenie din cele spuse este că avem astfel de Arhiereu care a șezut de-a dreapta tronului slavei în ceruri,

2. Slujitor Altarului și Cortului celui adevărat, pe care l-a înfipt Dumnezeu și nu omul.

3. Apoi, orice arhiereu este pus ca să aducă daruri și jertfe; de aceea trebuincios era ca și acest Arhiereu să fi avut ceva ce să aducă.

4. Dacă ar fi pe pămînt, nici n-ar fi preot, fiindcă aici sînt aceia care aduc darurile potrivit Legii,

5. Care slujesc inchipuirii și umbrei celor cerești, precum a primit poruncă Moise, cînd era să facă cortul: «Ia seama, zice Domnul, să faci toate după chipul ce ți-a fost arătat în munte».

6. Acum însă, Arhiereul nostru a dobîndit o slujire cu atît mai osebită, cu cît este și Mijlocitorul unui testament mai bun, ca unul care este întemeiat pe mai bune făgăduințe.

7. Căci dacă (testamentul) cel dintîi ar fi fost fără de prihană, nu s-ar mai fi căutat loc pentru al doilea;

8. Ci Dumnezeu îi muștră și le zice: «Iată vin zile, zice Domnul, cînd voi face, cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda, testament nou,

9. Nu ca testamentul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua cînd i-am apucat de mină ca să-i scot din pămîntul Egiptului; căci ei n-au rămas în testamentul Meu, de aceea și Eu i-am părăsit — zice Domnul.

Evr. 8, 1. (27) Lev. 9, 7; 16, 6, 11. (28) Evr. 7, 20. CAP. 8. — (1) Ps. 46, 8. Evr. 1, 3; 3, 1; 4, 14; 7, 26. (2) Evr. 10, 21. (3) Ef. 5, 2. (5) Ieș. 25, 40. Fapt. 7, 44. Col. 2, 17. Evr. 10, 1. (6) Evr. 7, 16, 22; 9, 15. (7) Evr. 7, 11. (8) Ier. 31, 31; 32, 37. Iez. 16, 60. Rom. 11, 27. Evr. 10, 16.

10. Că acesta e testamentul pe care îl voi face cu casa lui Israel, după acele zile, zice Domnul: Pune-voi legile Mele în cugetul lor și în inima lor le voi scrie, și voi fi lor Dumnezeu și ei vor fi poporul Meu.

11. Și nu va mai învăța fiecare pe vecinul său și fiecare pe fratele său, zicînd: Cunoaște pe Domnul! — căci toți Mă vor cunoaște, de la cel mai mic pînă la cel mai mare al lor;

12. Căci voi fi milostiv cu nedreptățile lor și de păcatele lor nu-Mi voi mai aduce aminte».

13. Și zicînd: «Nou», Domnul a învechit pe cel dintîi. Iar ce se învechește și îmbătrînește, aproape este de pieire.

CAP. 9

*Cortul mărturiei și jertfele Legii vechi.
Ispășirea după Legea veche nu este
indestulătoare. Ispășirea făcută de
Hristos este desăvîrșită.*

1. Deci și cel dintîi (Așezămint) avea orînduiri pentru slujba dumnezeiască și un altar pămîntesc,

2. Căci s-a pregătit cortul mărturiei. În el se aflau, mai întii, sfeșnicul și masa și pîinile punerii înainte; partea aceasta se numește Sfînta.

3. Apoi, după catapeteasma a doua, era cortul numit Sfînta Sfințelor,

4. Avînd altarul tămîierii de aur și chivotul Așezămintului ferecat peste tot cu aur, în care era năstrupa de aur, care avea mana, era toiagul lui Aaron ce odrăslise și tablele Legii.

5. Deasupra chivotului erau heruvimii slavei, care umbreau altarul împăcării; despre acestea nu putem acum să vorbim cu de-amănuntul.

6. Astfel fiind întocmite aceste încăperi, preoții intrau totdeauna în cortul cel dintîi, săvîrșind slujbele dumnezeiești;

7. În cel de-al doilea însă numai arhiereul, o dată pe an, și nu fără de sînge, pe care îl aducea pentru

(10) Ier. 27, 4; 31, 33. Iez. 11, 20. Zah. 8, 8. Ioan 6, 45. 2 Cor. 3, 3; 6, 16. (11) Is. 54, 13. Ier. 31, 24. 1 Ioan 2, 27. (12) Evr. 10, 17. CAP. 9. — (2) Ieș. 25, 23; 40, 1. Lev. 16, 16. (4) Ieș. 16, 33; 25, 16; 26, 33, 35; 40, 20. Num. 17, 8, 10. Deut. 10, 1. 3 Reg. 8, 9. 2 Paral. 5, 10. (5) Ieș. 25, 18, 20; 37, 7. 1 Reg. 4, 21. (6) Luc. 1, 9. (7) Ieș. 30, 10. Lev. 16, 2. (9) Evr. 7, 19;

sine însuși și pentru greșelele poporului.

8. Prin aceasta, Duhul Sfînt ne lămurește că drumul către Sfînta Sfințelor nu era să fie arătat, cîtă vreme cortul întii mai sta în picioare,

9. Care era o pildă pentru timpul de față și însemna că darurile și jertfele ce se aduceau n-aveau putere să desăvîrșească cugetul închinătorului.

10. Acestea erau numai legiuri pămîntești — despre mîncăruri, despre băuturi, despre felurite spălări — și erau porunci pînă la vremea îndreptării.

11. Iar Hristos, venind Arhiereu al bunătăților celor viitoare, a trecut prin cortul cel mai mare și mai desăvîrșit, nu făcut de mină, adică nu din zidirea aceasta;

12. El a intrat o dată pentru totdeauna în Sfînta Sfințelor, nu cu sînge de țapi și de viței, ci cu însuși sîngele Său, și a dobîndit o veșnică răscumpărare.

13. Căci dacă sîngele țapilor și al taurilor și cenușa junincii, stropind pe cei spurcați, îi sfințește spre curățirea trupului,

14. Cu cît mai mult sîngele lui Hristos, Care, prin Duhul cel veșnic, S-a adus lui Dumnezeu pe Sine, jertfă fără de prihană, va curăți cugetul vostru de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu?

15. Și pentru aceasta El este Mijlocitorul unui nou testament, ca prin moartea suferită spre răscumpărarea greșalelor de sub întiiul testament, cei chemați să ia făgăduința moștenirii veșnice.

16. Căci unde este testament, trebuie neapărat să fie vorba despre moartea celui ce a făcut testamentul.

17. Un testament ajunge temeinic după moarte, fiindcă nu are nici o putere, cîtă vreme trăiește cel ce l-a făcut.

18. De aceea, nici cel dintîi n-a fost sfințit fără sînge.

10, 1, 11. (10) Lev. 11, 2. Num. 19, 7. Ioan 14, 17. (11) 2 Cor. 5, 1. Evr. 10, 1. (12) Ieș. 29, 16. Evr. 10, 12. (13) Ieș. 30, 10. Lev. 16, 14; 17, 11—12. Num. 19, 2, 4, 9. (14) Ps. 50, 2. Luc. 1, 74. Ioan 17, 19. 1 Petr. 1, 19—20. 1 Ioan 1, 7. Ef. 5, 26. Tit 2, 14. Apoc. 1, 5. (15) 1 Petr. 3, 18. Rom. 5, 6. Evr. 8, 6. (17) Gal. 3, 15.

(14) Fac. 49, 8. Deut. 33, 7. Mat. 2, 6. Ioan 4, 22. Apoc. 5, 5. (16) Ps. 71, 15. (17) Ps. 109, 4. Evr. 5, 6. (18) Is. 1, 11. Rom. 8, 3. Gal. 4, 9. (19) Ioan 1, 17. Fapt. 13, 38—39. Rom. 5, 2. Evr. 9, 9. (22) Evr. 8, 6. (25) 1 Ioan 1, 2. Rom. 8, 34. 1 Tim. 2, 5. (26) Ieș. 28, 38. Luc. 1, 35. 1 Petr. 2, 22.

19. Într-adevăr Moise, după ce a rostit față cu tot poporul toate poruncile din Lege, luând singele cel de viței și de țapi, cu apă și cu lână roșie și cu isop, a stropit și cartea și pe tot poporul.

20. Și a zis: «Acesta este singele testamentului pe care l-a poruncit vouă Dumnezeu».

21. Și a stropit, de asemenea, cu singe, cortul și toate vasele pentru slujbă.

22. După Lege, aproape toate se curătesc cu singe, și fără vărsare de singe nu se dă iertare.

23. Trebuie dar ca chipurile celor din ceruri să fie curățite prin acestea, iar cele cerești înseși cu jertfe mai bune decât acestea.

24. Căci Hristos n-a intrat într-o Sfință a Sfințelor făcută de mâini — închipuirea celei adevărate — ci chiar în cer, ca să Se înfățișeze pentru noi înaintea lui Dumnezeu;

25. Iar nu ca să Se aducă pe Sine însuși jertfă de mai multe ori — ca arhierul care intră în Sfânta Sfințelor cu singe străin, în fiecare an.

26. Altfel, ar fi trebuit să pătimească de mai multe ori, de la întemeierea lumii; ci acum, la sfârșitul veacurilor, S-a arătat o dată, spre ștergerea păcatului, prin jertfa Sa.

27. Și precum este rinduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să fie judecata,

28. Tot așa și Hristos, după ce a fost adus o dată jertfă, ca să ridice păcatele multora, a doua oară fără de păcat Se va arăta celor ce Cu stăruință îl așteaptă spre mântuire.

CAP. 10

Legea este umbra Noului Testament. Lauda credinței statornice.

1. În adevăr, Legea având umbra bunurilor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, nu poate niciodată — cu aceleași jertfe, aduse neîncetat în fiecare an — să facă desăvârșiți pe cei ce se apropie.

2. Altfel, n-ar fi încetat oare jertfele aduse, dacă cei ce săvârșesc sluj-

ba dumnezeiască, fiind o dată curățiți, n-ar mai avea nici o conștiință a păcatelor?

3. Ci prin ele, an de an, se face amintirea păcatelor.

4. Pentru că este cu neputință ca singele de tauri și de țapi să înlăture păcatele.

5. Drept aceea, intrând în lume, zice: «Jertfă și prinos n-ai voit, dar mi-ai întocmit trup».

6. Arderi de tot și jertfe pentru păcat nu ți-au plăcut;

7. Atunci am zis: Iată vin, în su-lul cărții scris este despre mine, să fac voia Ta, Dumnezeule».

8. Zicând mai sus că: «Jertfă și prinoase și arderile de tot și jertfele pentru păcat n-ai voit, nici nu ți-au plăcut», care se aduc după Lege,

9. Atunci a zis: «Iată vin ca să fac voia Ta, Dumnezeule». El desființează deci pe cel dintâi ca să statornicească pe al doilea.

10. Întru această voință sintem sfințiți, prin jertfa trupului lui Iisus Hristos, o dată pentru totdeauna.

11. Și orice preot stă și slujește în fiecare zi și aceleași jertfe aduce de multe ori, ca unele care niciodată nu pot să înlăture păcatele.

12. Acesta dimpotrivă, aducând o singură jertfă pentru păcate, a șezut în vecii vecilor, de-a dreapta lui Dumnezeu,

13. Și așteaptă pînă ce vrăjmașii Lui vor fi puși așternut picioarelor Lui.

14. Căci printr-o singură jertfă adusă, a adus la veșnică desăvârșire pe cei ce se sfințesc;

15. Dar și Duhul cel Sfânt ne mărturisește aceasta, fiindcă după ce a zis:

16. «Acesta este așezămîntul pe care îl voi întocmi cu ei, după acele zile — zice Domnul: Da-voi legile Mele în inimile lor și le voi scrie în cugetele lor».

17. Și adaugă: «Iar de păcatele lor și de fărâdelegile lor nu-Mi voi mai aduce aminte».

6, 7. Evr. 9, 12. (5) Ps. 39, 9. (6) 1 Reg. 15, 22. (7) Ps. 39, 10. Is. 29, 18. Ioan 5, 46; 14, 31. (10) Ioan 17, 19. Evr. 9, 28. (11) Dan. 8, 12. Evr. 9, 9. (12) Evr. 1, 3; 9, 12. (13) Ps. 109, 1. 1 Cor. 15, 25. Evr. 1, 13. (16) Ier. 31, 33. Ioan 6, 45. Rom. 11, 27. Evr. 8, 8. (17) Evr. 8, 12.

18. Unde este dar iertarea acestora, nu mai este jertfă pentru păcate.

19. Drept aceea, fraților, avînd îndrăzneală, să intrăm în Sfînta Sfințelor, prin singele lui Iisus,

20. Pe calea cea nouă și vie pe care pentru noi a înnoit-o, prin catapeteasmă, adică prin trupul Său,

21. Și avînd mare preot peste casa lui Dumnezeu,

22. Să ne apropiem cu inimă curată, întru plinătatea credinței, curățindu-ne prin stropire inimile de orice cuget rău, și spălîndu-ne trupul în apă curată,

23. Să ținem mărturisirea nădejzii cu neclintire, pentru că credincios este Cel ce a făgăduit,

24. Și să luăm seama unul altuia, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune,

25. Fără să părăsim Biserica noastră, precum le este obiceiul unora, ci îndemnători făcîndu-ne, cu atît mai mult, cu cît vedeți că se apropie ziua aceea.

26. Căci dacă păcătuim de voia noastră, după ce am luat cunoștință despre adevăr, nu mai rămîne, pentru păcate, nici o jertfă,

27. Ci o înfricoșată așteptare a judecării și iuțimea focului care va mistui pe cei potrivnici.

28. Călcînd cineva Legea lui Moise, e ucis fără de milă, pe cuvîntul a doi sau trei martori;

29. Gîndiți-vă: cu cît mai aspră fi-va pedeapsa cuvenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, și a nesocotit sigele testamentului cu care s-a sfințit, și a batjocorit duhul harului.

30. Căci cunoaștem pe Cel ce a zis: «A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti». Și iarăși: «Domnul va judeca pe poporul Său».

31. Înfricoșător lucru este să cădem în mîinile Dumnezeului celui viu.

32. Aduceți-vă, dar, aminte mai înții de zilele în care, după ce ați fost

(19) Ioan 10, 9; 14, 6. Rom. 5, 2. Ef. 2, 18. (20) Mat. 27, 51. (21) 1 Tim. 3, 15. (22) Lev. 16, 4. Num. 19, 9. Iez. 36, 25. 1 Ioan 3, 21. 2 Cor. 7, 1. Ef. 5, 26. (24) Pild. 27, 17. (25) Ps. 110, 1. 2 Petr. 3, 8-10. Iuda 1, 19. (26) Num. 19, 20. Marc. 3, 28-31. Luc. 11, 26. Evr. 6, 4. (27) Sof. 1, 18. Rom. 2, 8. (28) Deut. 17, 6; 19, 15. Mat. 18, 16. Ioan 8, 17. 2 Cor. 13, 1. Evr. 2, 2. (29) Num. 19, 20. 1 Cor. 11,

luminați, ați răbdător luptă grea de suferințe,

33. Parte făcîndu-vă priveliște cu ocările și cu necazurile îndurate, parte suferînd împreună cu cei ce treceau prin unele ca acestea,

34. Căci ați avut milă de cei închiși, iar răpirea averilor voastre ați primit-o cu bucurie, bine știind că voi aveți o mai bună și statornică avere.

35. Nu lepădați dar încrederea voastră, care are mare răsplătire.

36. Căci aveți nevoie de răbdare ca, făcînd voia lui Dumnezeu, să dobîndiți făgăduința.

37. «Căci mai este puțin timp, prea puțin, și Cel ce e să vină, va veni și nu va întârzia;

38. Iar dreptul din credință va fi viu; și de se va îndoi cineva, nu va binevoi sufletul Meu întru el».

39. Noi nu sîntem (fii) ai îndoielii spre pieire, ci ai credinței spre dobîndirea sufletului.

CAP. 11

Credința și roadele ei, dovedite cu pilda dreptilor din Vechiul Testament.

1. Iar credința este încredințarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.

2. Prin ea, cei din vechime au dat buna lor mărturie.

3. Prin credință înțelegem că s-au întemeiat veacurile prin cuvîntul lui Dumnezeu, de s-au făcut din nimic cele ce se văd.

4. Prin credință, Abel a adus lui Dumnezeu mai bună jertfă decît Cain, pentru care a luat mărturie că este drept, mărturisind Dumnezeu despre darurile lui; și prin credință grăiește și azi, deși a murit.

5. Prin credință, Enoch a fost luat de pe pămînt ca să nu vadă moartea, și nu s-a mai aflat, pentru că Dumnezeu îl strămutase, căci mai înainte de a-l strămuta, el a avut mărturie că a bineplăcut lui Dumnezeu.

21. Evr. 6, 6. (36) Deut. 32, 35. Ier. 51, 56. Rom. 12, 19. (37) Luc. 12, 5. (34) Fapt. 5, 41; 21, 11. 1 Tes. 2, 14. (35) Mat. 5, 12. (36) Luc. 21, 19. Iac. 5, 8. (37) Avac. 2, 3. Luc. 18, 8. (38) Avac. 2, 4. Rom. 1, 17. Gal. 3, 11. CAP. 11. — (1) Rom. 8, 24. 2 Cor. 4, 18. (3) Fac. 1, 1. Ps. 32, 6. 2 Petr. 3, 5. (4) Fac. 4, 4. Mat. 22, 35. 1 Ioan 3, 11. (5) Fac. 5, 24. 4 Reg. 2, 12. Ințel. 4, 10-11. Sir. 44, 15-16; 49, 16.

6. Fără credință, dar, nu este cu putință să fim plăcuți lui Dumnezeu, căci cine se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este și că Se face răsplătitor celor care îl caută.

7. Prin credință, luînd Noe înștiințare de la Dumnezeu despre cele ce nu se vedeau încă, a gătit, cu evlavie, o corabie spre mîntuirea casei sale; prin credință el a osîndit lumea și dreptății celei din credință s-a făcut moștenitor.

8. Prin credință, Avraam, cînd a fost chemat, a ascultat de a ieși la locul pe care era să-l ia spre moștenire și a ieșit neștiind încotro merge.

9. Prin credință, a locuit vremelnice în pămîntul făgăduinței, ca într-un pămînt străin, locuind în corturi cu Isaac și cu Iacov, cei dimpreună moștenitori al aceleiași făgăduințe;

10. Căci aștepta cetatea cu temelii puternice, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință, și Sarra însăși a primit putere să zămislească fiu, deși trecuse de vîrsta cuvenită, pentru că ea L-a socotit credincios pe Cel ce făgăduise.

12. Pentru aceea, dintr-un singur om, și acela ca și mort, s-au născut atîta urmași — mulți «ca stelele cerului și ca nisipul cel fără de număr de pe țărmul mării».

13. Toți aceștia au murit întru credință, fără să primească făgăduințele, ci văzîndu-le de departe și iubindu-le cu dor și mărturisind că pe pămînt ei sînt străini și călători.

14. Iar cei ce grăiesc unele ca acestea dovedesc că ei își caută lor patrie.

15. Într-adevăr, dacă ar fi avut în minte pe aceea din care ieșiseră, aveau vreme să se întoarcă.

16. Dar acum ei doresc una mai bună, adică pe cea cerească. Pentru aceea Dumnezeu nu Se rușinează de ei ca să Se numească Dumnezeu lor, căci le-a gătit lor cetate.

17. Prin credință, Avraam, cînd a fost încercat, a adus pe Isaac (jertfă).

Cel ce primise făgăduințele aducea jertfă pe fiul său unul născut!

18. Către el grăise Dumnezeu: «Că în Isaac și se va chema ție urmaș».

19. Dar Avraam a socotit că Dumnezeu este puternic să-l învieze și din morți; drept aceea l-a dobîndit înapoi ca un fel de pildă (a învierii) Lui.

20. Prin credință despre cele viitoare a binecuvîntat Isaac pe Iacov și pe Esau.

21. Prin credință Iacov, cînd a fost să moară, a binecuvîntat pe fiecare din fiii lui Iosif și s-a închinat, reze-mîndu-se pe virful toiagului său.

22. Prin credință Iosif, la sfîrșitul vieții, a pomenit despre ieșirea fiilor lui Israel și a dat porunci cu privire la oasele sale.

23. Prin credință, cînd s-a născut Moise, a fost ascuns de părinții lui trei luni, căci l-au văzut prunc frumos și nu s-au temut de porunca regelui.

24. Prin credință, Moise, cînd s-a făcut mare, n-a vrut să fie numit fiul fiicei lui Faraon.

25. Ci a ales mai bine să pătimizească cu poporul lui Dumnezeu, decît să aibă dulceața cea trecătoare a păcatului.

26. Socotind că batjocorirea pentru Hristos este mai mare bogăție decît comorile Egiptului, fiindcă se uita la răsplătire.

27. Prin credință, a părăsit Egiptul, fără să se teamă de urgia regelui, căci a rămas neclintit, ca cel care vede pe Cel nevăzut.

28. Prin credință, a rînduit Paștile și stropirea cu sînge, ca îngerul nimicitor să nu se atingă de cei în-tîi-născuți ai lor.

29. Prin credință au trecut israeliții Marea Roșie, ca pe uscat, pe care egiptenii, încercînd și ei s-o treacă, s-au înecat.

30. Prin credință, zidurile Ierihonului au căzut, după ce au fost înconjurare șapte zile.

31. Prin credință Rahav, desfrînața, fiindcă primise cu pace iscoadele, n-a pierit împreună cu cei meascultători.

1, 9. Iac. 2, 21. (18) Fac. 21, 12. Rom. 9, 7. (20) Fac. 27, 27, 39. (21) Fac. 47, 31; 48, 14—15. (22) Fac. 50, 24. (23) Ies. 2, 2; 6, 20. Fapt. 7, 20. (24) Ies. 2, 11. (25) Iov 20, 5. (27) Ies. 10, 29; 13, 17. (28) Ies. 12, 3, 7, 12, 22. (29) Ies. 14, 21—22. (30) Iosua 6, 19—20. (31) Iosua 2, 1; 6, 22—24. Iac. 2, 25.

32. Și ce voi mai zice? Căci timpul nu-mi va ajunge, ca să vorbesc de Ghedeon, de Barac, de Samson, de Ieftae, de David, de Samuel și de prooroci,

33. Care prin credință, au biruit împărății, au făcut dreptate, au dobîndit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s-au imputernicit, din slabi ce erau s-au făcut tari în război, au întors taberele vrăjmașilor pe fugă;

35. Unele femei și-au luat pe morții lor înviați. Iar alții au fost chinuți, neprimind izbăvirea, ca să dobindească mai bună înviere;

36. Alții au suferit batjocură și bici, ba chiar lanțuri și închisoare;

37. Au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierăstrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strîmtorați, rău primiți.

38. Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, și în munți, și în peșteri, și în crăpăturile pămîntului.

39. Și toți aceștia, mărturisii fiind prin credință, n-au primit făgăduința,

40. Pentru că Dumnezeu rînduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvîrșirea.

CAP. 12

Răbdare și sfințenie.

1. De aceea și noi, avînd împrejurul nostru atîta nor de mărturie, să lepădăm orice povară și păcatul ce grabnic ne împresoară și să alergăm cu stăruință în lupta care ne stă înainte.

2. Cu ochii ațîțiti asupra lui Iisus, începătorul și plînitorul credinței, Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ținut seama de ocară ei și a șezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu.

(32) Jud. 4, 6; 7, 15; 11, 1, 11; 13, 24, 1 Reg. 1, 20; 7, 10; 12, 20; 17, 45. (33) Jud. 4, 6. Ps. 38, 17. Dan. 6, 23—24. (34) Jud. 16, 3, 28. 1 Reg. 14, 6; 18, 11; 19, 11, 3 Reg. 19, 3, 4 Reg. 20, 6. Iov 42, 10. Is. 38, 5. Dan. 3, 27. (35) 3 Reg. 17, 22, 4 Reg. 4, 36. (36) Fac. 39, 20. Jud. 16, 25. Ps. 122, 6. Ier. 20, 2. (37) 3 Reg. 21, 13, 2 Paral. 24, 21. Ps. 106, 4—5. Ier. 26, 23. (38) 1 Reg. 22, 1, 3 Reg. 17, 3. (39) Luc. 10, 24. CAP. 12. — (1) 1 Petr. 2,

3. Luați bine aminte, dar, la Cel ce a răbdad de la păcătoși, asupra Sa, o atît de mare împotrivire, ca să nu vă lăsați osteniți, slăbind în sufletele voastre.

4. În lupta voastră cu păcatul, nu v-ați împotrivit încă pînă la sînge.

5. Și ați uitat indemnul care vă grăiește ca unor fii: «Fiul meu, nu disprețui certarea Domnului, nici nu te descuraja, cînd ești muștrat de El.

6. Căci pe cine îl iubește Domnul îl ceartă, și bichuiește pe tot fiul pe care îl primește».

7. Răbdați spre înțeleptire, Dumnezeu se poartă cu voi ca față de fii. Căci care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepsește?

8. Iar dacă sînteți fără de certare, de care toți au parte, atunci sînteți fii nelegitimi și nu fii adevărați.

9. Apoi dacă am avut pe părinții noștri după trup, care să ne certe, și ne sfiam de ei, oare nu ne vom supune cu atît mai virtos Tatălui duhurilor, ca să avem viață?

10. Pentru că ei, precum găseau cu cale, ne pedepseau pentru puține zile, iar Acesta, spre folosul nostru, ca să ne împărtășim de sfințenia Lui.

11. Orice muștrare, la început, nu pare că e de bucurie, ci de întristare, dar mai pe urmă dă celor încercați cu ea roada pașnică a dreptății.

12. Pentru aceea, «îndreptați minile cele ostenite și genunchii cei slăbănogiți».

13. Faceți cărări drepte pentru picioarele voastre», așa încît cine este schiop să nu se abată, ci mai virtos să se vindece.

14. Căutați pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul.

15. Veghind cu luare aminte ca nimeni să nu rămînă lipsit de harul lui Dumnezeu și ca nu cumva, odrăslind vreo pricină de amărăciune, să vă tul-

1. Rom. 6, 12. Ef. 4, 22. Col. 3, 8. (2) Luc. 23, 46. Filip. 2, 8. Evr. 13, 13. (3) Luc. 2, 34. Fapt. 28, 22. Gal. 6, 9. (4) 1 Cor. 10, 13. (5) Pild. 3, 11. Apoc. 3, 18. (6) Iov 5, 17. Ps. 93, 12. Pild. 3, 12. 2 Mac. 6, 13. (9) Num. 16, 22. Iov 12, 10. Eccl. 12, 7. Zah. 12, 1. Luc. 11, 13. (10) Ps. 118, 67. Mat. 7, 11. Tit. 2, 12. (12) Iov 4, 3. Is. 35, 3. Ier. 31, 25. Zah. 8, 9. (13) Pild. 4, 26. (14) 4 Reg. 9, 22. Rom. 12, 18. 2 Cor. 7, 1. 1 Tes. 4, 3. (15) Deut. 29, 18. Gal. 5, 8. 2 Tim. 2, 17.

(6) Rom. 8, 8. (7) Fac. 5, 29; 6, 14, 22. Iez. 14, 14. Sir. 44, 17. (8) Fac. 12, 4. (9) Fac. 14, 9; 20, 1; 37, 1; 47, 9. Ps. 104, 12—13; 106, 4. (10) Evr. 12, 22. (11) Fac. 17—19; 21, 1—2. Rom. 4, 19. (12) Fac. 15, 5; 18, 11; 22, 17. (13) Fac. 14, 13; 23, 4; 47, 9. Ps. 118, 19. Ioan 8, 56. (16) Ies. 3, 15. Mat. 22, 32. (17) Fac. 22,

bure, și prin ea mulți să se molipsească.

16. Și să nu fie vreunul desfrinat sau întinat ca Esau, care pentru o mâncare și-a vândut dreptul de întâi născut.

17. Știți că mai pe urmă, când a dorit să mostenească binecuvântarea, nu a fost luat în seamă, căci, deși cu lacrimi a căutat, n-a mai avut cum să schimbe hotărârea.

18. Căci voi nu v-ați apropiat nici de muntele ce putea fi pipăit, nici de focul care ardea cu flacăra, nici de nor, nici de beznă, nici de vijelie,

19. Nici de glasul trâmbiței, nici de răsunetul cuvintelor despre care cei ce îl auzeau s-au rugat să nu li se mai grăiască,

20. Deoarece nu puteau să sufere porunca: «Chiar dacă și fiară des-ar atinge de munte, să fie ucisă cu pietre, sau să fie străpunsă cu săgeata»,

21. Și atât de înfricoșătoare era arătarea, încât Moise a zis: «Sînt înspăimîntat și mă cutremur!».

22. Ci v-ați apropiat de muntele Sion și de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc și de zeci de mii de ingeri, în adunare sărbătorească,

23. Și de Biserica celor întâi născuți, care sînt scrși în ceruri și de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, și de duhurile dreptilor celor desăvîrșiți,

24. Și de Iisus, Mijlocitorul noului testament, și de singele stropirii care grăiește mai bine decît al lui Abel.

25. Luați seama să nu vă lepădați de Cel care vorbește. Căci dacă aceia n-au scăpat de pedeapsă, nevoind să asculte pe cel ce le grăia pe pămînt, cu atît mai mult noi — îndepărtîndu-ne de Cel ce ne grăiește din ceruri —

26. Al Cărui glas, odinioară, a zguduit pămîntul, iar acum, vorbind, a făgăduit: «Încă o dată voi clătina nu numai pămîntul, ci și cerul».

27. Iar prin aceea că zice: «Încă o dată» arată schimbarea celor clătinate, ca a unor lucruri făcute, ca să rămînă cele neclintite.

28. De aceea, fiindcă primim o împărăție neclintită, să fim mulțumitori, și așa să-l aducem lui Dumnezeu închinare plăcută, cu evlavie și cu sfiială.

29. Căci «Dumnezeul nostru este și foc mistuitor».

CAP. 13

Îndemn la viață creștinească și la credință curată.

1. Rămîneți întru dragostea frățască.

2. Primirea de oaspeți să n-o uitați, căci prin aceasta unii, fără ca să știe, au primit în gazdă, ingeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei închiși, ca și cum ați fi închiși cu ei; aduceți-vă aminte de cei ce îndură rele, întrucît și voi sînteți în trup.

4. Cînstită să fie nunta întru toate și patul nespurcat, iar pe desfrînați îi va judeca Dumnezeu.

5. Feriți-vă de iubirea de argint și îndeștulați-vă cu cele ce aveți, căci însuși Dumnezeu a zis: «Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi».

6. Pentru aceea, avînd bună îndrăzneală, să zicem: «Domnul este întru ajutorul meu; nu mă voi teme! Ce-mi va face mie omul?».

7. Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvîntul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința.

8. Iisus Hristos, ieri și azi și în veci, este același.

9. Nu vă lăsați furati de învățăturile străine cele de multe feluri; căci bine este să vă întăriți prin har inima voastră, nu cu mîncăruri, de la care n-au avut nici un folos cei ce au umblat cu ele.

10. Avem altar, de la care nu au dreptul să mănince cei ce slujesc cor-tului.

11. Într-adevăr, trupurile dobitoacelor — al căror sînge e adus de arhiereu, pentru împăcare, în Sfînta Sfîntelor — sînt arse afară din tabără.

12. Pentru aceea și Iisus, ca să sfințească poporul cu singele Său, a pătimit în afara porții.

13. Deci dar să ieșiți la El, afară din tabără, luînd asupra noastră o-cara Lui.

14. Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie.

15. Așadar, prin El să aducem pururea lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică rodul buzelor, care preaslăvesc numele Lui.

16. Iar facerea de bine și întrajutorarea nu le dați uitării; căci astfel de jertfe sînt bine plăcute lui Dumnezeu.

17. Ascultați pe mai-marii voștri și vă supuneți lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, avînd să dea de ele seamă, ca să facă aceasta cu

(10) Lev. 17, 6. Is. 6, 6. Iez. 40, 46. 1 Cor. 9, 13. (11) Iez. 29, 14. Lev. 4, 12; 6, 30. 16, 27. (12) Num. 19, 3. Mat. 21, 39; 27, 33. Marc. 12, 8-9; 15, 22. Luc. 20, 15-16. Ioan 19, 17. Apoc. 1, 5. (13) Ps. 106, 4. 1 Petr. 4, 14. Evr. 11, 26; 12, 2. (14) Filip. 3, 20. Evr. 12, 22. (15) Num. 29, 6. Ps. 49, 14; 50, 19; 115, 8. Os. 14, 3. Iona 2, 10. Col.

bucurie și nu suspinînd, căci aceasta nu v-ar fi de folos.

18. Rugați-vă pentru noi; căci sîntem încredințați că avem un cuget bun, dorînd ca întru toate cu cinste să trăim.

19. Și mai mult vă rog să faceți aceasta, ca să vă fiu dat înapoi mai curînd.

20. Iar Dumnezeuul păcii, Cel ce, prin singele unui testament veșnic, a sculat din morți pe Păstorul cel mare al oilor, pe Domnul nostru Iisus,

21. Să vă întărească în orice lucru bun, ca să faceți voia Lui, și să lucreze în noi ceea ce este bine plăcut în fața Lui, prin Iisus Hristos, Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin!

22. Și vă rog, fraților, să îngăduiți acest cuvînt de îndemn, căci vi l-am scris pe scurt.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod. Dacă vine mai degrabă, vă voi vedea împreună cu el.

24. Îmbrățișați pe toți mai-marii voștri și pe toți sfinții. Vă îmbrățișează cei din Italia.

25. Harul fie cu voi cu toți! Amin.

3, 17. (16) 2 Cor. 9, 12. Filip. 4, 18. (17) Iez. 33, 7. Mat. 25, 13. Fapt. 20, 31. 1 Cor. 4, 1. (18) Fapt. 23, 1. Rom. 15, 30. (20) Is. 40, 11. Iez. 34, 23. Zah. 9, 16. Ioan 10, 11. Fapt. 2, 24, 1 Tes. 1, 10. (21) 1 Petr. 5, 10. 2 Cor. 3, 5. Ef. 2, 10. 1 Tes. 5, 23.

(16) Fac. 25, 33. 1 Cor. 6, 15. (17) Fac. 27, 34. 38. (18) Iez. 19, 26; 20, 19, 21. Deut. 8, 15; 18, 16. (19) Iez. 20, 18-19. (20) Iez. 19, 12; 20, 19. Deut. 18, 16. (21) Deut. 33, 2. Ps. 67, 18. (22) Ps. 2, 5; 47, 1. Gal. 4, 26. Apoc. 3, 12; 5, 11; 21, 2. (23) Fac. 26, 8. Ier. 31, 9. Luc. 10, 20. Apoc. 13, 8. (24) Fac. 4, 10. 1 Tim. 2, 5. (25) Evr. 1, 2; 2, 1; 3, 17. (26) Iez. 19, 18. Ag. 2, 7. (27) Ps. 101, 27. Mat. 24, 35. (28) Luc. 1, 33. (29) Iez. 24,

17. Num. 11, 1. Deut. 4, 24; 9, 3. Iosua 24, 19. Ps. 17, 10; 49, 3. Dan. 7, 9. 2 Tes. 1, 8. CAP. 13. — (2) Fac. 18, 2-3; 19, 2. Jud. 19, 20-21. Iov 31, 32. Mat. 25, 35. Rom. 12, 13. (3) Sir. 18, 26. (4) Pild. 6, 29. Sir. 23, 22. 1 Cor. 6, 15. (5) Fac. 28, 15. Iosua 1, 5. 1 Paral. 28, 20. Pild. 30, 8. Întel. 5, 16. Mat. 6, 19, 34. (6) Ps. 55, 4; 117, 7. (7) Cînt. 3, 3. 1 Tes. 5, 12. (8) 1 Cor. 3, 11. Apoc. 1, 4. (9) Pild. 4, 23. Sir. 33, 3. Ioan 6, 27. Ef. 4, 14. Col. 2, 8.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A SFÎNTULUI APOSTOL IACOV

CAP. 1

Ispitele sînt folositoare. Avuțiile trec degrabă. Ascultarea și împlinirea Legii. Limba trebuie ținută în frâu.

1. Iacov, robul lui Dumnezeu și al Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece seminții, care sînt în împreștiere, salutare.

2. Mare bucurie să socotiți, frații mei, cînd cădeți în felurite ispite,

3. Știind că încercarea credinței voastre lucrează răbdarea;

4. Iar răbdarea să-și aibă lucrul ei desăvîrșit, ca să fiți desăvîrșiți și întregi, nelipsiți fiind de nimic.

5. Și de este cineva din voi lipsit de înțelepciune, să o ceară de la Dumnezeu, Cel ce dă tuturor fără deosebire și fără înfruntare; și i se va da.

6. Să ceară însă cu credință, fără să aibă nici o îndoială, pentru că cine se îndoiește este asemenea valului mării, mișcat de vînt și aruncat încoace și încolo.

7. Să nu gîndească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu.

8. Bărbatul îndoielnic este nestatornic în toate căile sale.

9. Iar fratele cel smerit să se laude întru înălțimea sa,

10. Și cel bogat întru smerenia sa, pentru că va trece ca floarea ierbii.

11. Căci a răsărit soarele arzător și a uscat iarba și floarea ei a căzut

și frumusețea feței ei a pierit; tot așa se va vesteji și bogatul în alergăturile sale.

12. Pericit este bărbatul care rabdă ispita, căci lămurit făcîndu-se va lua cununa vieții, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce îl iubesc pe El.

13. Nimeni să nu zică, atunci cînd este ispitit: De la Dumnezeu sînt ispitit, pentru că Dumnezeu nu este ispitit de rele și El însuși nu ispitește pe nimeni.

14. Ci fiecare este ispitit cînd este tras și momit de însăși pofta sa.

15. Apoi pofta, zămislind, naște păcat, iar păcatul, odată săvîrșit, aduce moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei prea iubiți:

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvîrșit de sus este, pogorîndu-se de la Părintele luminilor, la Care nu este schimbare sau umbră de mutare.

18. După voia Sa ne-a născut prin cuvîntul adevărului, ca să fim începătură fapturilor Lui.

19. Să știți, iubiiți mei frați: orice om să fie grabnic la ascultare, zăbavnice la vorbire, zăbavnice la minie.

20. Căci minia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21. Pentru aceea, lepădînd toată spurcăciunea și prisosința răutății, primiți cu blîndețe cuvîntul sădit în voi, care poate să mintuiască sufletele voastre.

Evr. 12, 5. (13) Pild. 19, 3. Sir. 15, 12. Luc. 11, 4. (15) Lev. 19, 2. Sir. 21, 4. Rom. 6, 21—23; 7, 5. (17) Num. 23, 19. Ps. 138, 11. Is. 46, 10. Am. 4, 7. Mal. 3, 6. Înțel. 8, 21. Sir. 1, 8—9; 38, 8. Mat. 19, 17. Luc. 11, 13. Ioan 3, 7. (18) Ioan 1, 13; 3, 3. 1 Petr. 1, 23. Evr. 12, 23. (19) Pild. 17, 27; 29, 20. Eccl. 5, 1; 7, 10. Sir. 5, 13. (20) Pild. 27, 4. Sir. 1, 21. (21) Ier. 13, 15. Rom. 1, 16. Ef. 4, 22.

CAP. 1. — (2) Sir. 10, 31. Fapt. 5, 41. 1 Cor. 10, 13. (3) 1 Petr. 1, 7. Rom. 5, 3. (4) Mat. 5, 48. (5) 3 Reg. 2, 12. 2 Paral. 9, 23. Pild. 2, 6. Dan. 2, 20—21. Sir. 1, 1. (6) Sir. 7, 11. Mat. 7, 7; 14, 31; 21, 21. Marc. 11, 24. Luc. 11, 9. Ioan 14, 13; 15, 6—7; 16, 23. (7) Mat. 7, 11. (8) 3 Reg. 18, 21. (10) Iov 14, 2. Ps. 89, 5—6; 102, 15. Pild. 30, 2. Is. 40, 6. Sir. 14, 18. 1 Petr. 1, 24. 1 Cor. 7, 31. (11) Iona 4, 8. (12) Iov 5, 17. Pild. 3, 11. 2 Tim. 4, 8.

22. Dar faceți-vă împlinitori ai cuvîntului, nu numai ascultători ai lui, amăgindu-vă pe voi înșivă.

23. Căci dacă cineva este ascultător al cuvîntului, iar nu și împlinitor, el seamănă cu omul care privește în oglindă fața firii sale;

24. S-a privit pe sine și s-a dus și îndată a uitat ce fel era.

25. Cine s-a uitat, însă, de aproape în legea cea desăvîrșită a libertății și a stăruit în ea, făcîndu-se nu ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului, acela fericit va fi în lucrarea sa.

26. Dacă cineva socotește că e cucernic, dar nu își ține limba în frâu, ci își amăgește inima, cucernicia acestuia este zadarnică.

27. Cucernicia curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu și Tatăl, aceasta este: să cercetăm pe orfani și pe văduve în necazurile lor, și să ne păzim pe noi fără de pată din partea lumii.

CAP. 2

Credința fără de fapte, moartă este.

1. Frații mei, nu căutînd la fața omului să aveți credința în Domnul nostru Iisus Hristos, Domnul slavei.

2. Căci, dacă va intra în adunarea voastră un om cu inele de aur în degete, în haină strălucită, și va intra și un sărac, în haină murdară,

3. Iar voi puneți ochii pe cel care poartă haină strălucită și-i ziceți: Tu șezi bine aici, pe cînd săracului îi ziceți: Tu stai acolo, în picioare, sau: Șezi jos, la picioarele mele,

4. N-ați făcut voi, oare, în gîndul vostru, deosebire între unul și altul și nu v-ați făcut judecători cu socoteli viclene?

5. Ascultați, iubiiți mei frați: Au nu Dumnezeu i-a ales pe cei ce sînt săraci în ochii lumii, dar bogați în credință și moștenitori ai împărăției pe care a făgăduit-o El celor ce îl iubesc?

6. Iar voi ați necîștit pe cel sărac! Oare nu bogații vă asupresc pe voi și nu ei vă tirăsc la judecăți?

(22) Deut. 6, 1. Mat. 7, 21. Luc. 6, 46—47; 11, 28. Rom. 2, 13. (25) Ioan 13, 17. 2 Cor. 3, 18. (26) Ps. 33, 13; 38, 1. 1 Petr. 3, 10. (27) Is. 1, 16—17. Sir. 7, 36—37. Mat. 25, 35—36. Iac. 2, 17. CAP. 2. — (1) Lev. 19, 15. Deut. 1, 17; 16, 19. Sir. 42, 3. Ioan 7, 24. (5) Ies. 20, 6. Sir. 10, 26. Mat. 5, 3. Marc. 10, 23. Luc. 6, 20. 1 Cor. 1, 26. (6) Pild. 22, 7. Înțel. 2, 10. (8) Lev. 19,

7. Nu sînt ei cei ce hulesc numele cel bun întru care ați fost chemați?

8. Dacă, într-adevăr, împliniți legea împărătească, potrivit Scripturii: «Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși», bine faceți;

9. Iar de căutați la fața omului, faceți păcat și legea vă osîndește ca pe niște călcători de lege.

10. Pentru că cine va păzi toată legea, dar va greși într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat față de toate poruncile.

11. Căci Cel ce a zis: «Să nu săvîrșești adulter», a zis și: «Să nu ucizi». Și dacă nu săvîrșești adulter, dar ucizi, te-ai făcut călcător de lege.

12. Așa să grațiți și așa să lucrați, ca umii care veți fi judecați prin legea libertății.

13. Căci judecata este fără milă pentru cel care n-a făcut milă. Și mila biruiește în fața judecății.

14. Ce folos, frații mei, dacă zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Oare credința poate să-l mintuiască?

15. Dacă un frate sau o soră sînt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele,

16. Și cineva dintre voi le-ar zice: Mergeți în pace! Încălziți-vă și vă săturați, dar nu le dați cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul?

17. Așa și cu credința: dacă nu are fapte, e moartă în ea însăși.

18. Dar va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta fără fapte și eu îți voi arăta, din faptele mele, credința mea.

19. Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar și demonii cred și se cutremură.

20. Vrei însă să înțelegi, omule necăscotit, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam, părintele nostru, au nu din fapte s-a îndreptat, cînd a pus pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic?

22. Vezi că, credința lucrea împreună cu faptele lui și din fapte credința s-a desăvîrșit?

18. Mat. 5, 43. Marc. 12, 31. Rom. 13, 9. (9) Lev. 19, 15. (10) Deut. 18, 5. Mat. 5, 19. (11) Ies. 20, 13. Mat. 19, 18. (13) Ps. 108, 15. Pild. 21, 12. Mat. 6, 15; 18, 33. (14) Mat. 7, 26. (15) Iov 31, 16. Mat. 25, 35—36. Luc. 3, 11. 1 Ioan 3, 17. (16) Pild. 25, 14. (17) Iac. 1, 27. (19) Marc. 1, 24; 12, 29. Fapt. 19, 15. (21) Fac. 22, 9. Evr. 11, 17.

23. Și s-a împlinit Scriptura care zice: «Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s-a socotit lui ca dreptate» și «a fost numit prieten al lui Dumnezeu».

24. Vedeti dar că din fapte este îndreptat omul, iar nu numai din credință.

25. La fel și Rahav, desfrinată, au nu din fapte s-a îndreptat când a primit pe trimiși și i-a scos afară, pe altă cale?

26. Căci precum trupul fără de suflet mort este, astfel și credința fără de fapte, moartă este.

CAP. 3

Înfrînarea limbii. Adevărata înțelepciune.

1. Nu vă faceți voi mulți învățători, frații mei, știind că (noi, învățătorii) mai mare osîndă vom lua.

2. Pentru că toți greșim în multe chipuri; dacă nu greșeste cineva în cuvînt, acela este bărbat desăvîrșit, în stare să înfrîneze și tot trupul.

3. Dar, dacă noi punem în gura cailor frîul, ca să ni-i supunem, ducem după noi și trupul lor întreg.

4. Iată și corăbiile, deși sînt atît de mari și împinse de vînturi aprige, sînt totuși purtate de o cîrmă foarte mică încotro hotărăște vrerea cîrmaciului.

5. Așa și limba: mic mădular este, dar cu mari lucruri se fălește! Iată puțin foc și cit codru aprinde!

6. Foc este și limba, lume a fărădelegii! Limba își are locul ei între mădularele noastre, dar spurcă tot trupul și aruncă în foc drumul vieții, după ce aprinsă a fost ea de flăcările gheenei.

7. Pentru că orice fel de fiare și de păsări, de tiritoare și de vietăți din mare se domolește și s-a domolit de firea omenească.

8. Dar limba, nimeni dintre oameni nu poate s-o domolească! Ea este un rău fără astîmpăr; ea este plină de venin aducător de moarte.

(23) Fac. 15, 6. 2 Paral. 20, 7. Is. 41, 8. Rom. 4, 3. Gal. 3, 6. (25) Iosua 2, 1. Evr. 11, 31. CAP. 3. — (1) Mat. 23, 8. (2) Lev. 5, 4. 3 Reg. 8, 46. Eccl. 7, 20. Sir. 14, 1; 19, 17; 25, 11. (3) Ps. 119, 3. Sir. 28, 28. (5) Pild. 14, 3; 18, 20. (6) Pild. 16, 27. Sir. 8, 4. Mat. 15, 18. (8) Ps. 139, 3. Sir. 19, 17. (9) Fac. 1, 27. (12) Mat. 7, 16—18. Luc. 6, 44. (13) Mat.

9. Cu ea binecuvîntăm pe Dumnezeu și Tatăl, și cu ea blestemăm pe oameni, care sînt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Din aceeași gură ies binecuvîntarea și blestemul. Nu trebuie, frații mei, să fie acestea așa.

11. Oare izvorul aruncă din aceeași vină, și apa dulce și pe cea amară?

12. Nu cumva poate smochinul, frăților, să facă măsline, sau vița de vie să facă smochine? Tot așa, izvorul sărat nu poate să dea apă dulce.

13. Cine este, între voi, înțelept și priceput? Să arate, din buna-i purtare, faptele lui, în blîndețea înțelepciunii.

14. Iar dacă aveți rîvnire amară și zavistie, în inimile voastre, nu vă lăudați, nici nu mințiți împotriva adevărului.

15. Înțelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pămîntească, trupească, demonică.

16. Deci, unde este pizmă și zavistie, acolo este neorînduială și orice lucru rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus întii este curată, apoi pașnică, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă și de roade bune, neîndoielnică și nefățarnică.

18. Și roada dreptății se seamănă într-o pace de cei ce lucrează pacea.

CAP. 4

Să fugim de plăcerile deșarte. Împotriva birfitorilor și a celor îngîmîțați.

1. De unde vin războaiele și de unde certurile dintre voi? Oare, nu de aici: din poftele voastre care se luptă în mădularele voastre?

2. Pofțiți și nu aveți; ucideți și pizmuți și nu puteți dobîndi ce doriți; vă sfătuiți și vă războiți, și nu aveți, pentru că nu cereți.

3. Cereți și nu primiți, pentru că cereți rău, ca voi să risipiți în plăceri.

5, 16. 2 Tim. 2, 24. (15) Sir. 37, 3. 1 Cor. 2, 6. (16) Înțel. 6, 23. 1 Cor. 3, 3. (17) Pild. 10, 8—9. Sir. 24, 1. Mat. 5, 7—8. 2 Cor. 6, 6. Gal. 5, 22. 1 Tim. 1, 5. (18) Is. 3, 10; 32, 17. Os. 10, 12. Mat. 5, 9. CAP. 4. — (1) Rom. 7, 23. Gal. 5, 17. (3) Iov 27, 8. Ps. 105, 15. Pild. 1, 28. Is. 1, 15. 1 Ioan 3, 22.

17. Drept aceea, cine știe să facă ce e bine și nu face păcat are.

CAP. 5

Statuiri către cei avuți. Răbdarea, jurămîntul, îngrijirea bolnavilor. Putea rugăciunilor. Despre cei căzuți.

1. Veniți acum, voi bogaților, plîngeți și vă tînguți de necazurile care vor să vină asupra voastră.

2. Bogăția voastră a putrezit și hainele voastre le-au mîncat moliiile.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit și rugina lor va fi mărturie asupra voastră și ca focul va mistui trupurile voastre; ați strîns comori în vremea din urmă.

4. Dar, iată, plata lucrătorilor care au secerat țarinile voastre, pe care voi ați oprit-o, strigă; și strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Sabaoth.

5. V-ați desățat pe pămînt și v-ați dezmiardat; hrănit-ați inimile voastre în ziua înjunghierii.

6. Osîndit-ați, omorît-ați pe cel drept; el nu vi se împotrivesc.

7. Drept aceea, fiți îndelung-răbdători, fraților, pînă la venirea Domnului. Iată, plugarul așteaptă roada cea scumpă a pămîntului, îndelung-răbdînd, pînă ce primește ploaia timpurie și tîrzie.

8. Fiți, dar, și voi îndelung-răbdători, întăriți inimile voastre, căci venirea Domnului s-a apropiat.

9. Nu vă plîngeți, fraților, unul împotriva celui alt, ca să nu fiți judecați; iată judecătorul stă înaintea ușilor.

10. Luați, fraților, pildă de suferință și de îndelungă răbdare pe proorocii care au grăit în numele Domnului.

11. Iată, noi fericim pe cei ce au răbdat: ați auzit de răbdarea lui Iov și ați văzut sfîrșitul hărăzit lui de Domnul; că mult-milostiv este Domnul și îndurător.

4. Preadesfrinaților! Nu știți, oare, că prietenia lumii este dușmănie față de Dumnezeu? Cine deci va voi să fie prieten cu lumea se face vrăjmas lui Dumnezeu.

5. Sau vi se pare că Scriptura grăiește în deșert? Duhul, care sălășluiește în noi, ne poartă spre zăvisticie?

6. Nu, ci dă mai mare har. Pentru aceea, zice: «Dumnezeu celor mindri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har».

7. Supuneți-vă deci lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului și el va fugi de la voi.

8. Apropiati-vă de Dumnezeu și Se va apropia și El de voi. Curățiți-vă mințile, păcătoșilor, și sfințiți-vă inimile, voi cei îndoienici.

9. Pătrundeți-vă de durere. Intristați-vă și vă jeliți. Risul întoarce-se în plîns și bucuria voastră în intristare.

10. Smeriți-vă înaintea Domnului și El vă va înălța.

11. Nu vă grăiți de rău unul pe altul, fraților. Cel ce grăiește de rău pe frate, ori judecă pe fratele său, grăiește de rău legea și judecă legea; iar dacă judeci legea nu ești împlinitor al legii, ci judecător.

12. Unul este Dătătorul legii și Judecătorul: Cel ce poate să mintuiască și să piardă. Iar tu cine ești, care judeci pe aproapele?

13. Veniți acum cei care ziceți: Astăzi sau mâine vom merge în cutare cetate, vom sta acolo un an și vom face negoț și vom cîștiga.

14. Voi, care nu știți ce se va întîmpla mîine, că ce este viața voastră? Abur sinteți, care se arată o clipă, apoi piere.

15. În loc ca voi să ziceți: Dacă Domnul voiește, vom trăi și vom face aceasta sau aceea.

16. Și acum vă lăudați în trufia voastră. Orice laudă de acest fel este rea.

(4) Ioan 15, 19. Rom. 8, 7. (5) Fac. 6, 5—6; 8, 21. Gal. 5, 17. (6) Pild. 3, 34. Sir. 3, 19. Luc. 14, 11; 18, 14. 1 Petr. 5, 5. (7) Ef. 4, 27. (8) 2 Paral. 15, 2. Ps. 72, 28. Is. 1, 15—16. Ier. 15, 19. Înțel. 6, 19. Sir. 1, 27; 35, 10. (9) Ps. 118, 136. Eccl. 7, 2. Mat. 5, 4. (10) Sir. 17, 18. 1 Petr. 5, 6. (11) Is. 53, 22. Mat. 7, 1. Luc. 6, 37. (12) Rom. 14, 4. (13) Înțel. 15, 12. Luc. 12, 18. (14) Iov 7, 6.

Ps. 77, 39. Pild. 27, 1. Înțel. 2, 1. 4. 1 Cor. 7, 31. (15) Fapt. 18, 21. 1 Cor. 4, 19; 16, 7. (17) Luc. 12, 47. — CAP. 5. — (1) Luc. 6, 24. 1 Tim. 6, 9. 17—19. (3) Sir. 29, 13. Mat. 6, 19. (4) Deut. 24, 14—15. Sir. 4, 14; 13, 21—22. (5) Iov 10, 13; 21, 13. Luc. 6, 25; 12, 19. (8) Luc. 21, 9. 1 Petr. 4, 7. Evr. 10, 36. (9) Filip. 4, 5. (10) Mat. 5, 12. (11) Iov 1, 1, 21; 31, 39.

12. Iar înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați nici pe cer, nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ, ci să vă fie vouă ce este da, da, și ce este nu, nu, ca să nu cădeți sub judecată.

13. Este vreunul dintre voi în suferință? Să se roage. Este cineva cu inimă bună? Să cînte psalmi.

14. Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el, ungindu-l cu untdelemn, în numele Domnului.

15. Și rugăciunea credinței va mîntui pe cel bolnav și Domnul îl va ridica, și de va fi făcut păcate se vor ierta lui.

(12) Mat. 5, 34, 37. (13) Ef. 5, 19; 6, 18. (14) Sir. 38, 9. Mat. 6, 13; 16, 18. Luc. 9, 6. (15) Mat. 9, 2. (16) Fac. 18, 32. 3 Reg. 18, 42. Iov 42, 8. Ps. 144, 19—20. Pild. 15,

16. Mărturișiți-vă deci unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului.

17. Ilie era om, cu slăbiciuni asemenea nouă, dar cu rugăciune s-a rugat ca să nu plouă și nu a plouat trei ani și șase luni.

18. Și iarăși s-a rugat și cerul a dat ploaie și pământul a odrăslit roada sa.

19. Frații mei, dacă vreunul va rătați de la adevăr și-l va întoarce cineva,

20. Să știe că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui își va mîntui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

20. Sir. 35, 18. (17) 3 Reg. 17, 1; 19, 4. Luc. 4, 25. (18) 3 Reg. 18, 45. (19) Lev. 19, 17. Mat. 18, 15. Luc. 17, 3.

ÎNȚÎIA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SF. APOSTOL PETRU

CAP. 1

Hristos este mîntuirea și nădejdea noastră. Durerile de azi lămuresc credința. Mîntuirea aceasta a fost vestită de prooroci. Îndemnuri la viață sfîntă.

1. Petru, apostol al lui Iisus Hristos, către cei ce trăiesc împrăstiați printre străini, în Pont, în Galatia, în Capadocia, în Asia și în Bitinia,

2. Aleși după cea mai dinainte știință a lui Dumnezeu-Tatăl, și prin sfințirea de către Duhul, spre ascultare și stropirea cu sîngele lui Iisus Hristos: har vouă și pacea să se înmulțească!

3. Binecuvîntat fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Care, după mare mila Sa, prin învierea lui Iisus Hristos din morți, ne-a născut din nou, spre nădejde vie,

4. Spre moștenire nestricăcioasă și neîntinată și neveștejită, păstrată în ceruri pentru voi,

5. Cei ce sînteți păziți cu puterea lui Dumnezeu, prin credință, spre mîntuire, gata să se dea pe față în vremea de apoi.

6. Întru aceasta vă bucurați, măcar că acum ar trebui să fiți triști, încercați fiind de multe feluri de ispite pentru puțină vreme.

7. Pentru ca credința voastră încercată, mult mai de preț decît aurul cel pieritor, dar lămurit prin foc, să fie găsită spre laudă și spre slavă și

spre cinste, la arătarea lui Iisus Hristos.

8. Pe El, fără să-L fi văzut, îl iubim; întru El, deși acum nu-L vedeți, voi credeți și vă bucurați cu bucurie negrăită și preamărită,

9. Dobîndind răsplata credinței voastre, mîntuirea sufletelor.

10. Această mîntuire au căutat-o cu stăruință și au cercetat-o cu de-amă-nuntul proorocii, care au proorocit despre harul ce avea să vină la voi.

11. Cercetînd în care și în ce fel de vreme le arăta Duhul lui Hristos, Care era întru ei, cînd le mărturisea de mai înainte despre patimile lui Hristos și despre mărirea cele de după ele,

12. Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înșiși, ci pentru voi slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce, întru Duhul Sfînt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia, spre care și îngerii doresc să privească.

13. Pentru aceea, încingînd mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, nădăjduiți desăvîrșit în harul care vi se va da vouă, la arătarea lui Iisus Hristos.

14. Ca fii ascultători, nu vă potri-viți poftelor de mai înainte, din vremea neștiinței voastre,

15. Ci, după Sfîntul Care v-a chemat pe voi, fiți și voi înșivă sfinți în toată petrecerea vieții.

CAP. 1. — (1) Sof. 3, 10. Ioan 7, 35. (2) Lev. 14, 7—8. Num. 19, 4. 1 Petr. 2, 9. Ef. 1, 4. 7. Evr. 1, 4—7; 12, 24. (3) Is. 33, 24. Rom. 6, 4. Ef. 1, 3. (4) Mat. 25, 34. 2 Tim. 4, 8. (5) Ioan 10, 28. (6) Mat. 5, 12. 2 Cor. 4, 17. (7) Iov 23, 10. Ps. 65, 9. Pild. 17, 3. Is. 48, 10. Dan. 11, 35; 12, 10. Zah. 13, 9. Iac. 1, 3. (8) Înțel. 5, 16. Ioan

16, 22; 20, 29. 2 Cor. 5, 7. (9) Mat. 25, 34. Rom. 6, 23. (10) Fac. 49, 10. Dan. 2, 44; 9, 24. Mat. 13, 17. Luc. 10, 24. Fapt. 17, 11. 2 Petr. 1, 1. Evr. 1, 1. (11) Ps. 21, 6. Is. 53, 3. Luc. 24, 26. (12) Dan. 12, 9. 3 Mac. 2, 16. Ef. 1, 5, 10. 1 Tim. 3, 16. Evr. 4, 2. (13) Is. 12, 11. Ier. 1, 17. Luc. 12, 35. Ef. 6, 14. (14) Fapt. 17, 30. (15) Mat. 5, 48. Luc. 1, 15.

16. Că scris este: «Fiți sfinți, pentru că Eu sînt Sfinț».

17. Și dacă chemați Tată pe Cel ce judecă cu nepărtinire, după lucrul fiecăruia, petreceți în frică zilele vremelniciei voastre,

18. Știind că nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur, ați fost răscumparați din viața voastră deșartă, lăsată de la părinți,

19. Ci cu scumpul singe al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat și neprihănit,

20. Care a fost cunoscut mai dinainte de întemeierea lumii, dar Care S-a arătat, în anii cei mai de pe urmă, pentru voi,

21. Cei ce prin El ați crezut în Dumnezeu, Care L-a înviat pe El din morți, și I-a dat Lui slavă, ca să vă fie credința și nădejdea voastră în Dumnezeu.

22. Curățindu-vă sufletele prin ascultarea de adevăr, spre nefățarnică iubire de frați, iubiți-vă unul pe altul, din toată inima, cu toată stăruința,

23. Fiind născuți din nou nu din sămînță stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvîntul lui Dumnezeu cel viu și care rămîne în veac.

24. Pentru că tot trupul este ca iarba, și toată slava lui ca floarea ierbii: uscatu-s-a iarba și floarea a căzut,

25. Iar cuvîntul Domnului rămîne în veac. Și acesta este cuvîntul, care vi s-a binevestit.

CAP. 2

Hristos este piatra cea din capul unghiului.

1. Deci, lepădînd toată răutatea și tot vicleșugul și fățarniciile și pizmele și toate clevețirile,

2. Ca niște prunci de curînd născuți, să doriți laptele cel duhovni-

cesc și neprefăcut, ca prin el să creșteți spre mîntuire,

3. De vreme ce ați gustat și ați văzut că bun este Domnul.

4. Apropiați-vă de El, piatra cea vie, de oameni într-adevăr neluată în seamă, dar la Dumnezeu aleasă și de preț;

5. Și voi înșivă, ca pietre vii, zidiți-vă drept casă duhovnicească, preoție sfință, ca să aduceți jertfe duhovnicești, bine-plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos;

6. Pentru că scris este în Scriptură: «Iată, pun în Sion Piatra din capul unghiului, aleasă, de mare preț, și cel ce va crede în ea nu se va rușina».

7. Pentru voi, deci, care credeți, (Piatra) este cinstea; iar pentru cei ce nu cred, piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului,

8. Și piatră de poticnire și stîncă de sminteală, de care se poticnesc, fiindcă n-au dat ascultare cuvîntului, spre care au și fost puși.

9. Iar voi sînteți semînție aleasă, preoție împărătească, neam sfinț, popor agonisit de Dumnezeu, ca să vestiți în lume bunătățile Celui ce v-a chemat din întuneric, la lumina Sa cea minunată,

10. Voi care odinioară nu erați popor, iar acum sînteți poporul lui Dumnezeu; voi care odinioară n-aveați parte de milă, iar acum sînteți miluiți.

11. Iubiților, vă îndemn ca pe niște străini ce sînteți și călători aici pe pămînt, să vă feriți de poftele cele trupești care se războiesc împotriva sufletului.

12. Purtați-vă cu cinste între neamuri, ca în ceea ce ei acum vă birfesc ca pe niște făcători de rele, privind ei mai de aproape faptele voastre cele bune, să preamărească pe Dumnezeu, în ziua cînd îi va cerceta.

(16) Lev. 11, 44; 19, 2; 20, 7. Ps. 98, 9. (17) Deut. 1, 17; 10, 17. 2 Paral. 19, 7. Iov 34, 19. Înțel. 6, 5; 7; 35, 21—22. Fapt. 10, 34. (18) Is. 52, 3. Mat. 23, 17, 19. (19) Ps. 48, 8. 1 Cor. 6, 20. Ef. 1, 7. Apoc. 1, 5; 5, 6. (20) 1 Ioan 1, 7. 1 Cor. 6, 20. Ef. 1, 9. 2 Tim. 1, 10. Evr. 9, 14. Apoc. 1, 5. (21) Rom. 4, 25. (22) Ps. 118, 9. 1 Petr. 2, 17. (23) Ioan 1, 13; 3, 3. Iac. 1, 18. 1 Ioan 3, 9. Evr. 4, 12. (24) Is. 40, 6. Sir. 14, 18. 1 Cor. 7, 31. (25) Ps. 118, 152. Is. 40, 8. Luc. 16, 17. CAP. 2. — (1) Col. 3, 8. Evr. 12, 1. (2) Cînt. 4, 11. Mat. 18,

3. Marc. 10, 14. 1 Cor. 3, 2. Evr. 5, 12. (3) Ps. 33, 8. Înțel. 16, 21. (4) Mat. 16, 18; 21, 42. Ef. 2, 20. (5) 3 Reg. 6, 7. Is. 19, 21. Ier. 33, 18. Mal. 1, 11. 1 Cor. 6, 19. Apoc. 1, 6. (6) Ps. 2, 11. Is. 28, 16. Fapt. 4, 11. Rom. 9, 33. (7) Ps. 117, 22. Is. 8, 14. Mat. 21, 42. Marc. 12, 10—11. Luc. 2, 34. (9) Ieș. 19, 6. Ps. 23, 6; 124, 4. Is. 61, 6; 66, 21. Ioil 3, 2. Fapt. 26, 18. 2 Cor. 4, 6. Apoc. 1, 7; 5, 10. (10) Is. 62, 4. Os. 2, 1; 25. Rom. 9, 25. (11) Ps. 38, 17. Rom. 13, 13—14. Gal. 5, 16—17. (12) Mat. 5, 16. 1 Petr. 3, 16; 4, 4.

CAP. 3

Îndemnuri către soți. Îndemnuri tuturor spre dragoste și blîndețe. Sulețirea Domnului și pogorîrea Lui în iad. Puterea Botezului.

1. Asemenea și voi, femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, așa încît, chiar dacă sînt unii care nu se pleacă cuvîntului, să fie cîștigați, fără propovăduire, prin purtarea femeilor lor,

2. Văzînd de aproape viața voastră curată și plină de sfință.

3. Podoaba voastră să nu fie cea din afară: împletirea părului, podoabele de aur și îmbrăcarea hainelor scumpe,

4. Ci să fie omul cel tainic al inimii, într-o nestricăcioasă podoabă a duhului blînd și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu.

5. Că așa se împodobeau, odinioară, și sfințele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu, supunîndu-se bărbaților lor,

6. Precum Sarra asculta pe Avraam și-l numea pe el domn, ale cărei fiice sînteți, dacă faceți ce e bine și nu vă temeți de nimic.

7. Voi, bărbaților, de asemenea, trăiți înțelepțeste cu femeile voastre, ca fiind făpturi mai slabe, și faceți-le parte de cinste, ca unora care, împreună cu voi, sînt moștenitoare ale harului vieții, așa încît rugăciunile voastre să nu fie împiedicate.

8. În sfîrșit, fiți toți într-un gînd, împreună-pătimitori, iubitori de frați, milostivi, smeriți.

9. Nu răsplătiți răul cu rău sau ocara cu ocară, ci, dimpotrivă, binecuvîntați, căci spre aceasta ați fost chemați, ca să moșteniți binecuvîntarea.

10. Cel ce voiește să iubească viața și să vadă zile bune să-și oprească limba de la rău și buzele sale să nu grăiască vicleșug;

13. Supuneți-vă, pentru Domnul, oricărei orînduirii omenesti, fie împăratului, ca înalt stăpînitor,

14. Fie dregătorilor, ca unora ce sînt trimiși de el, spre pedepsirea făcătorilor de rele și spre lauda făcătorilor de bine;

15. Căci așa este voia lui Dumnezeu, ca voi, prin faptele voastre cele bune, să închideți gura oamenilor fără minte și fără cunoștință.

16. Trăiți ca oamenii liberi, dar nu ca și cum ați avea libertatea drept acoperămînt al răutății, ci ca robi ai lui Dumnezeu.

17. Dați tuturor cinste, iubiți frăția, temeți-vă de Dumnezeu, cinstiți pe împărat.

18. Slugilor, supuneți-vă stăpînitorilor voștri, cu toată frica, nu numai celor buni și blînzi, ci și celor urcioși.

19. Căci aceasta este plăcut lui Dumnezeu, să suferă cineva întristări, pe nedrept, cu gîndul la El.

20. Căci, ce laudă este dacă, pentru greșală, primiți bătaie într-o răbdare? Iar dacă, pentru binele făcut, veți pătîmi și veți răbda, aceasta este plăcut lui Dumnezeu.

21. Căci spre aceasta ați fost chemați, că și Hristos a pătîmit pentru voi, lăsîndu-vă pildă, ca să pășiți pe urmele Lui,

22. Care n-a săvîrșit nici un păcat, nici s-a aflat vicleșug în gura Lui,

23. Și Care, ocărit fiind, nu răspundea cu ocară; suferind, nu amenința, ci Se lăsa în stîrea Celui ce judecă cu dreptate.

24. El a purtat păcatele noastre, în trupul Său, pe lemn, pentru ca noi, murînd față de păcate, să viețuim dreptății: cu a Cărui rană v-ați vindecat.

25. Căci erați ca niște oi rătăcite, dar v-ați întors acum la Păstorul și la Păzitorul sufletelor voastre.

(13) Înțel. 6, 3. Rom. 13, 1. Tit 3, 1. (14) Is. 8, 12. Rom. 13, 3. (16) Gal. 5, 13. (17) Pild. 24, 21. Sir. 10, 24. 1 Petr. 1, 22. Rom. 12, 10. (18) Ef. 6, 5. Col. 3, 22. Tit 2, 9. (19) Mat. 5, 10. Luc. 6, 22. 1 Petr. 4, 15. 2 Cor. 7, 10. (20) 1 Petr. 3, 14; 4, 14. (21) Mat. 16, 24. 1 Petr. 4, 1. Filip. 2, 5. (22) Is. 53, 9. Luc. 23, 4. 1 Ioan 3, 5. 2 Cor. 5, 21. Evr. 7, 26. (23) Is. 50, 6; 53, 7. (24) Is. 53, 4—5. Sir. 21, 4. Mat. 8, 17. Rom. 6, 2. Gal. 3, 13. (25) Ps. 22,

1; 118, 176. Is. 53, 6. Iez. 34, 5—6. Luc. 15, 6. Ioan 10, 11, 16. 1 Petr. 5, 4. CAP. 3. — (1) Sir. 9, 2. Ef. 5, 22. Col. 3, 18. (3) Ps. 44, 16. Pild. 31, 25. Sof. 1, 8. 1 Tim. 2, 9. (4) Ps. 44, 15. Rom. 7, 22. 2 Cor. 4, 16. (6) Fac. 18, 12; 24, 65. (7) Eccl. 9, 9. 1 Cor. 7, 3. Gal. 3, 28. Col. 3, 19. (8) Rom. 15, 5. (9) Pild. 17, 13; 20, 22. Mat. 5, 39; 25, 34. Rom. 12, 14, 17. 1 Tes. 5, 15. (10) Ps. 33, 12—13. Pild. 13, 3. Iac. 1, 26.

11. Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s-o urmeze;

12. Căci ochii Domnului sînt peste cei drepți și urechile Lui spre rugăciunile lor, iar fața Domnului este împotriva celor ce fac rele.

13. Și cine vă va face vouă rău, dacă sînteți plini de rîvnă pentru bine?

14. Dar de veți și pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi. Iar de frica lor să nu vă temeți, nici să vă tulburați.

15. Ci pe Domnul, pe Hristos, să-L sfîințiți în inimile voastre și să fiți gata totdeauna să răspundeți oricui vă cere socoteală despre nădejdea voastră.

16. Dar cu blîndețe și cu frică, avînd cuget curat, ca, tocmai în ceea ce sînteți clevețiți, să iasă de rușine cei ce grăiesc de rău purtarea voastră cea bună întru Hristos.

17. Căci e mai bine, dacă așa este voia lui Dumnezeu, să pătimiți făcînd cele bune, decît făcînd cele rele.

18. Pentru că și Hristos a suferit o dată moartea pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedrepți, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorît fiind cu trupul, dar viu făcînd cu duhul,

19. Cu care S-a coborît și a propovăduit și duhurilor ținute în închisoare,

20. Care fuseseră neascultătoare altădată, cînd îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu aștepta, în zilele lui Noe, și se pregătea corabia în care puține suflete, adică opt, s-au mîntuit prin apă.

21. Iar această mîntuire prim apă închipuia botezul, care vă mîntuiește astăzi și pe voi, nu ca ștergere a necurăției trupului, ci ca deschiderea cugetului bun către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos,

22. Care, după ce S-a suit la cer, este de-a dreapta lui Dumnezeu, și se supun Lui îngerii și stăpîniile și puterile.

(11) Is. 1, 16. (12) Ps. 32, 18; 55, 4. Eccl. 3, 19. (13) Pild. 16, 7. Rom. 13, 3. (14) Is. 8, 12. Mat. 5, 10. 1 Petr. 2, 20. (15) Is. 8, 13. Col. 4, 6. (16) 1 Petr. 2, 12. (17) 1 Petr. 4, 15. (18) Rom. 5, 6. Evr. 9, 15, 28. (19) Col. 2, 15. (20) Fac. 5, 29; 6, 3; 7, 1, 7. Ps. 28, 10. Înțel. 14, 7. Mat. 24, 27. Luc. 17, 26. (21) Marc. 16, 18. Rom. 6, 4. Ef. 5, 26. (22) Mat. 28, 18. Ef. 1, 20. CAP. 4. —

CAP. 4

Indemnuri către credincioși să se lase de păcat, să aibă mereu pildă pe Domnul și să ia aminte la obșteșcul slîrșit care se apropie. Mingierii în ziua prigoanelor.

1. Așadar, fiindcă Hristos a pățimit cu trupul, înarmați-vă și voi cu gîndul acesta: că cine a suferit cu trupul a isprăvit cu păcatul,

2. Ca să nu mai trăiască timpul ce mai are de trăit în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu.

3. Destul este că, în vremurile trecute, ați făcut cu desăvîrșire voia neamurilor, umblind în desfrînări, în pofte, în beții, în ospete fără măsură, în petreceri cu vin mult și în neiertate slujiri idolești.

4. De aceea ei se miră că voi nu mai alergați cu ei în aceeași revărsare a desfrîului și vă hulesc.

5. Ei își vor da seama înaintea Celui ce este gata să judece viii și morții.

6. Că spre aceasta s-a binevestit morților, ca să fie judecați ca oameni, după trup, dar să vieze, după Dumnezeu cu duhul.

7. Iar sfîrșitul tuturor s-a apropiat; fiți dar cu mintea întreagă și privegheați în rugăciuni.

8. Dar mai presus de toate, țineți din răspuseri la dragostea dintre voi, pentru că dragostea acoperă mulțime de păcate.

9. Fiți, între voi, iubitori de străini, fără de cîrtire.

10. După darul pe care l-a primit fiecare, slujiți unii altora, ca niște buni iconomi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. Dacă vorbește cineva, cuvintele lui să fie ca ale lui Dumnezeu; dacă slujește cineva, slujba lui să fie ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, pentru ca întru toate Dumnezeu să se slăvească prin Iisus Hristos, Căruia îi este slava și stăpînirea în vecii vecilor. Amin.

(1) 1 Petr. 2, 21. Rom. 6, 7. (2) Iov 22, 15. 2 Cor. 5, 15. Gal. 2, 19-20. (3) Ef. 4, 17. (4) 1 Petr. 2, 12. (5) Ioan 5, 22. 2 Tim. 4, 1. (7) Dan. 8, 17. Mat. 25, 13. Luc. 21, 34. Iac. 5, 8. Filip. 4, 5. (8) Pild. 10, 12. Ioan 15, 12. 1 Cor. 13, 4. (9) Rom. 12, 13. Filip. 2, 14. Evr. 13, 2. (10) Pild. 3, 28. Rom. 12, 6. (11) 1 Ezd. 1, 69. Ier. 23, 28. Mat. 5, 16. Ioan 13, 31-33.

12. Iubiților, nu vă mirați de focul aprins între voi spre ispitire, ca și cum vi s-ar întimpla ceva străin,

13. Ci, intrucît sînteți părtași la suferințele lui Hristos, bucurați-vă, pentru ca și la arătarea slavei Lui să vă bucurați cu bucurie mare.

14. De sînteți ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți sînteți, căci Duhul slavei și al lui Dumnezeu Se odihnește peste voi; de către unii El se hulește, iar de voi se preaslăvește.

15. Nimeni dintre voi să nu sufere ca ucigaș, sau fur, sau făcător de rele, sau ca un rîvnitor de lucruri străine.

16. Iar de suferă ca creștin, să nu se rușineze, ci să preamărească pe Dumnezeu, pentru numele acesta.

17. Căci vremea este ca să înceapă judecata de la casa lui Dumnezeu; și dacă începe întîi de la noi, care va fi sfîrșitul celor care nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?

18. Și dacă dreptul abia se mintuiește, ce va fi cu cel necredincios și păcătos?

19. Pentru aceea, și cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, să-și încredințeze Lui, credinciosului Ziditor, sufletele lor, săvîrșind fapte bune.

CAP. 5

Datoriile preoților și ale credincioșilor. Indemnuri la umilință și la priveghere. Urări de bine și închinăciune.

1. Pe preoții cei dintre voi îi rog ca unul ce sînt împreună-preot și martor al patimilor lui Hristos și părtaș al slavei celei ce va să se descopere:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetînd-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după

(12) Ps. 65, 9. Sir. 2, 1. 1 Petr. 1, 7. (13) Fapt. 5, 41. Rom. 8, 18. 2 Cor. 4, 10. Filip. 3, 10. (14) Mat. 5, 11. Evr. 13, 13. (15) 1 Petr. 2, 19; 3, 17. (17) Lev. 10, 3. Ier. 25, 29; 49, 12. Iez. 9, 6. Luc. 23, 31. (18) Pild. 11, 31. CAP. 5. — (1) Luc. 1, 1-2. Ioan 15, 27. Fapt. 1, 8. Rom. 8, 17. (2) Iez. 13, 19. Ioan 21, 16. Fapt. 20, 28. Tit. 2, 7. (3) Iez. 34, 3. Mat. 20, 26. Marc. 10, 44-45. (4) Ioan 10, 11. 1 Petr. 2, 25. 1 Cor. 9,

Dumnezeu, nu pentru cîștig urît, ci din dragoste;

3. Nu ca și cum ați fi stăpîni peste Biserici, ci pilde făcîndu-vă turmei.

4. Iar cînd Se va arăta Mai-marele păstorilor, veți lua cununa cea neveștejită a mării.

5. Tot așa și voi, fiilor duhovnicești, supuneți-vă preoților; și toți, unii față de alții, îmbrăcați-vă întru smerenie, pentru că Dumnezeu celor mîndri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har.

6. Deci, smeriți-vă sub mina cea tare a lui Dumnezeu, ca El să vă înalțe la timpul cuvenit.

7. Lăsați-I Lui toată grija voastră, căci El are grijă de voi.

8. Fiți treji, privegheați. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutînd pe cine să înghită,

9. Căruia stați împotriva, tari în credință, știînd că aceleași suferințe îndură și frații voștri în lume.

10. Iar Dumnezeul a tot harul, Care v-a chemat la slava Sa cea veșnică, întru Hristos Iisus, El însuși, după ce veți suferi puțină vreme, vă va duce la desăvîrșire, vă va întări, vă va împuternici, vă va face neclintii.

11. A Lui fie slava și puterea în vecii vecilor. Amin!

12. V-am scris aceste puține lucruri, prin Silvan, pe care îl socotesc frate credincios, ca să vă indemn și să vă mărturisesc că adevăratul har al lui Dumnezeu este acesta, în care stați.

13. Biserica cea aleasă din Babilon și Marcu, fiul meu, vă îmbrățișează.

14. Imbrățișați-vă unul pe altul cu sărutarea dragostei. Pace vouă tuturor, celor întru Hristos Iisus. Amin.

25. (5) Ps. 30, 24. Pild. 3, 34. Sir. 10, 7, 16; 20, 16. Luc. 14, 11; 18, 14. Ioan 13, 14. Iac. 4, 6. Ef. 5, 21. Filip. 2, 3. (6) Iac. 4, 10. (7) Ps. 54, 23. Pild. 16, 3-4. Înțel. 4, 16; 12, 13. Mat. 6, 25, 32. Luc. 12, 22, 30. (8) Iov 1, 7; 2, 2. Is. 35, 9. Luc. 11, 4; 22, 31. 1 Cor. 16, 13. 2 Cor. 2, 11. (9) Fapt. 14, 23. (10) Cînt. 8, 5. 2 Cor. 4, 17. (14) Rom. 16, 16. 1 Cor. 16, 20. 2 Cor. 13, 12.

A DOUA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SF. APOSTOL PETRU

CAP. 1

*Scara virtuților creștine.
Petru, cel ce a văzut Schimbarea la
Față, își vestește sfârșitul. Cuvîntul
proorocesc.*

1. Simon Petru, slujitor și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce prin dreptatea Dumnezeuului nostru și a Mîntuitorului Iisus Hristos au dobîndit o credință de același preț cu a noastră:

2. Har vouă și pacea să se înmulțească, întru cunoștința lui Dumnezeu și a lui Iisus, Domnul nostru.

3. Dumnezeuiasca Lui putere ne-a dăruit toate cele ce sînt spre viață și spre bună cucernicie, făcîndu-ne să cunoaștem pe Cel ce ne-a chemat prin slava Sa și prin puterea Sa,

4. Prin care El ne-a hărăzit mari și prețioase făgăduințe, ca prin ele să vă faceți părtași dumnezeieștii firi, scăpînd de stricăciunea poftei celei din lume.

5. Pentru aceasta, puneți și din partea voastră toată sirguința și adăugați la credința voastră: fapta bună, iar la fapta bună: cunoștința,

6. La cunoștință: înfrinarea; la înfrinare: răbdarea; la răbdare: evlavie;

7. La evlavie: iubirea frățească, iar la iubirea frățească: dragostea.

8. Căci dacă aceste lucruri sînt în voi și tot sporesc, ele nu vă vor lăsa nici trîndavi, nici fără roade în cunoașterea Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Iar cel ce nu are acestea este slab văzător și orb și a uitat de curățirea păcatelor lui de demult.

CAP. 1. — (3) Rom. 8, 30. (4) Evr. 3, 14. (7) 1 Ioan 3, 16. (8) Tit 3, 14. (9) Mat. 23, 17, 19. 1 Ioan 2, 9. (13) Is. 39, 11—12. Iez. 3, 18. 2 Petr. 3, 1. (14) Ioan 13, 36;

10. Pentru aceea, fraților, siliți-vă cu atît mai virtos să faceți temeinică chemarea și alegerea voastră, căci, făcînd acestea, nu veți greși niciodată.

11. Că așa vi se va da cu bogăție intrarea în veșnica împărăție a Domnului nostru și Mîntuitorului Iisus Hristos.

12. Drept aceea, vă voi aminti pururea de acestea, cu toate că le știți și sinteți întăriți întru adevărul în care stați.

13. Socotesc, dar, că este drept, cită vreme sînt în acest cort, să vă țin treji, prin aducerea aminte,

14. Fiindcă știu că degrabă voi lepăda cortul acesta, precum mi-a arătat Domnul nostru Iisus Hristos.

15. Dar mă voi sili ca, și după plecarea mea, să vă amintiți neconștient de acestea,

16. Pentru că noi v-am adus la cunoștință puterea Domnului nostru Iisus Hristos și venirea Lui, nu luîndu-ne după basme meșteșugite, ci fiindcă am văzut slava Lui cu ochii noștri.

17. Căci El a primit de la Dumnezeu-Tatăl cinste și slavă atunci cînd, din înălțimea slavei, un glas ca acesta a venit către El: «Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit».

18. Și acest glas noi l-am auzit, pogorîndu-se din cer, pe cînd eram cu Domnul în muntele cel sfînt.

21, 18—19. (16) Mat. 17, 2. Luc. 1, 1—2; 9, 32. Ioan 1, 14. 1 Cor. 1, 17; 12, 4, 13. (17) Mat. 3, 17; 17, 5. Marc. 9, 7. Luc. 9, 35. Ioan 1, 14; 6, 27. (18) Mat. 17, 6.

19. Și avem cuvîntul proorocesc mai întărit, la care bine faceți luînd aminte, ca la o făclie ce strălucește în loc întunecos, pînă cînd va străluci ziua și Luceafărul va răsări în inimile voastre,

20. Aceasta știind mai dinainte că nici o proorocie a Scripturii nu se tălmăcește după socotința fiecăruia;

21. Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, ci oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu au grăit, purtați fiind de Duhul Sfînt.

CAP. 2

*Venirea învățătorilor mincinoși.
Pilde de pedepse ce așteaptă pe desfrînați și pe amăgitori. Păcatul celor
ce se leapădă de credință.*

1. Dar au fost în popor și prooroci mincinoși, după cum și între voi vor fi învățători mincinoși, care vor strecura eresuri pierzătoare și, tăgăduind chiar pe Stăpînul Care i-a răscumplat, își vor aduce lor grabnică pieire;

2. Și mulți se vor lua după învățăturile lor rătăcite și, din pricina lor, calea adevărului va fi hulită;

3. Și din poftă de avere și cu cuvinte amăgitoare, ei vă vor momi pe voi. Dar osînda lor, de mult pregătită, nu zăbovește și pierzarea lor nu dormitează.

4. Căci dacă Dumnezeu n-a cruțat pe îngerii care au păcătuit, ci, legîndu-i cu legăturile întinericului în iad, i-a dat să fie păziți spre judecată,

5. Și n-a cruțat lumea veche, ci a păstrat numai pe Noe, ca al optulea propovăduitor al dreptății, cînd a adus potopul peste cei fără de credință,

6. Și cetățile Sodomei și Gomorei, osîndîndu-le la nimicire, le-a prefăcut în cenușă, dîndu-le ca o pildă nelegiuitorilor din viitor;

7. Iar pe dreptul Lot, chinuit de petrecerea în desfrîmare a celor nelegiuți, l-a izbăvit,

(19) Ps. 18, 8; 118, 105. Pild. 6, 23. Ioan 5, 35. Apoc. 2, 28; 22, 16. (21) Luc. 1, 67. 1 Petr. 1, 10. 2 Tim. 3, 16. CAP. 2. — (1) Deut. 13, 1. Mat. 24, 11. Fapt. 20, 29. 1 Tim. 4, 1. (2) 2 Tim. 4, 3. (3) Ier. 1, 12. Rom. 16, 18. (4) Iov 4, 18. Înțel. 17, 18. 1 Ioan 3, 8. Iuda 1, 6. Apoc. 20, 2. (5) Fac. 6, 13; 7, 1. Iez. 14, 14. (6) Fac. 19, 24. Înțel. 10, 6—7. Iuda

8. Pentru că dreptul acesta, locuind între ei, prin ce vedea și auzea, zi de zi, chinuia sufletul său cel drept, din pricina faptelor lor nelegiuite.

9. Domnul poate să scape din ispite pe cei credincioși, iar pe cei nedrepți să-i păstreze, ca să fie pedepsiți în ziua judecării,

10. Și mai virtos pe cei ce umblă după îmboldirile cărnii, în poftă spurcate și disprețuiesc domnia cerească. Îndrăzneți, îngimfați, ei nu se cutremură să hulească măririle (din cer),

11. Pe cînd îngerii, deși sînt mai mari în tărie și în putere, nu aduc în fața Domnului judecată defăimătoare împotriva lor.

12. Aceștia însă, ca niște dobitoace fără minte, din fire făcute să fie prinse și nimicite, hulind cele ce nu cunosc vor pieri în stricăciunea lor;

13. Ei înșiși fiind nedrepți își vor lua plata nedreptății, socotind o plăcere desfătarea de fiecare zi; ei sînt pete și ocară, făcîndu-și plăcere, în rătăcirile lor, să ospăteze cu voi la mesele voastre;

14. Avînd ochii plini de pofta desfrînării și fiind mesățioși de păcat, ei amăgesc sufletele cele nestătornice; inima lor e deprinsă la lăcomie și sînt fiii blestemului.

15. Părăsind calea cea dreaptă, au rătăcit și au apucat calea lui Balaam, fiul lui Bosor, care a iubit plata nedreptății,

16. Dar a primit mustrare pentru călcarea lui de lege; căci dobitocul fără grai, pe care era călare, grăind cu glas omenesc, a oprit nebulnia proorocului.

17. Aceștia sînt izvoare fără de apă și nori purtați fără de furtună, cărora li se păstrează, în veac, întinericul cel de nepătruns,

18. Căci rostind vorbe trufăse și deșarte, ei momesc întru poftele trupului, cu desfrînări, pe cei care deabia au scăpat de cei ce viețuiesc în rătăcire.

1, 7. Apoc. 3, 10. (7) Fac. 19, 5—9. (8) Iez. 9, 4. Înțel. 2, 19. Fapt. 17, 16. (9) Ps. 90, 15. Mat. 6, 13. Luc. 11, 4. 1 Cor. 10, 13. (10) Iuda 1, 8. (11) Iuda 1, 9. (12) Iov 35, 11. Iuda 1, 10. (13) Is. 58, 10. Rom. 16, 18. Filip. 3, 19. (14) Fac. 39, 7. 1 Tim. 6, 10. (15) Num. 22, 7. Iuda 1, 11. (17) Ier. 2, 13. Iuda 1, 12. (18) Dan. 11, 36.

19. Ei le făgăduiesc libertate, fiind ei înșiși robii stricăciunii, fiindcă ceea ce te biruiește, aceea te și stăpânește.

20. Căci dacă, după ce au scăpat de întinăciunile lumii, prin cunoașterea Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, iarăși se încurcă în acestea, ei sînt învinși; li s-au făcut cele de pe urmă mai rele decît cele dintîi.

21. Căci mai bine era pentru ei să nu fi cunoscut calea dreptății, decît, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la porunca sfîntă, dată lor.

22. Cu ei s-a întimplat adevărul din zicală: Cîinele se întoarce la vîrsătura lui și porcul scîldat la noroiul mocirlei lui.

CAP. 3

Arderea lumii și înnoirea ei. Venirea pe neașteptate a lui Hristos. Cerurile cele noi. Greutatea înțelegerii unor lucruri din epistolele Apostolului Pavel.

1. Iubiților, aceasta este acum a doua epistolă pe care v-o scriu. În ele caut să trezesc, în amintirea voastră, dreapta voastră judecată,

2. Ca să vă aduceți aminte de cuvintele cele mai înainte grăite de sfinții prooroci și de porunca Domnului și Mîntuitorului, dată prin apostolii voștri.

3. Intîi, trebuie să știți că, în zilele cele de apoi, vor veni, cu batjocură, batjocoritori care vor umbla după poftele lor,

4. Și vor zice: Unde este făgăduința venirii Lui? Că de cînd au adormit părinții, toate așa rămîn, ca de la începutul făpturii.

5. Căci ei în chip voit uită această, că cerurile erau de demult și că pămîntul s-a închegat, la cuvîntul Domnului, din apă și prin apă,

6. Și prin apă lumea de atunci a pierit înecată,

7. Iar cerurile de acum și pămîntul sînt ținute prin același cuvînt și

păstrate pentru focul din ziua judecării și a pieirii oamenilor necredincioși.

8. Și aceasta una să nu vă rămînă ascunsă, iubiților, că o singură zi, înaintea Domnului, este ca o mie de ani și o mie de ani ca o zi.

9. Domnul nu întîrzie cu făgăduința Sa, după cum socotesc unii că e întîrziere, ci îndelung răbdă pentru voi, nevrînd să piară cineva, ci toți să vină la pocăință.

10. Iar ziua Domnului va veni ca un fur, cînd cerurile vor pieri cu vuiet mare, stihiele, arzînd, se vor desface, și pămîntul și lucrurile de pe el se vor mistui.

11. Deci dacă toate acestea se vor desființa, cît de mult vi se cuvine vouă să umblați întru viață sfîntă și în cucernicie,

12. Așteptînd și grăbind venirea zilei Domnului, din pricina căreia cerurile, luînd foc, se vor nimici, iar stihiele, aprinse, se vor topi!

13. Dar noi așteptăm, potrivit făgăduințelor Lui, ceruri noi și pămînt nou, în care locuiește dreptatea.

14. Pentru aceea, iubiților, așteptînd acestea, sirguiti-vă să fiți aflați de El în pace, fără prihană și fără vină.

15. Și îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiți-o drept mîntuire, precum v-a scris și iubitul nostru frate Pavel după înțelepciunea dată lui.

16. Cum vorbește despre acestea, în toate epistolele sale, în care sînt unele lucruri cu anevoie de înțeles, pe care cei neștiutori și neîntăriți le răstălmăcesc, ca și pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare.

17. Deci voi, iubiților, cunoscînd acestea de mai înainte, păziți-vă, ca nu cumva, lăsîndu-vă tirîți de rătăcirea celor fără de lege, să cădeți din întărirea voastră,

18. Ci creșteți în har și în cunoașterea Domnului nostru și Mîntuitorului Iisus Hristos. A Lui este slava, acum și în ziua veacului! Amin.

18, 9; 35, 20. Mat. 18, 14. Luc. 18, 8. 1 Tim. 2, 4. (10) Is. 34, 4. Sir. 16, 18. Mat. 24, 35, 43. Luc. 12, 39; 21, 25, 1 Tes. 5, 2. Apoc. 2, 28; 20, 11. (12) Ps. 49, 3. Mih. 1, 4. (13) Is. 65, 17; 66, 22. Rom. 8, 19. Apoc. 21, 1. (14) Lev. 21, 18; 22, 6. 1 Cor. 1, 8. (15) Rom. 2, 4. (16) Rom. 8, 19. 1 Cor. 15, 24. 1 Tes. 4, 15. (17) Marc. 13, 23. 2 Cor. 11, 3. Apoc. 22, 5.

ÎNȚÎIA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SFÎNTULUI APOSTOL IOAN

CAP. 1

Mărturie despre Cuvîntul vieții. Dumnezeu este lumină și cei care sînt ai Lui umblă în lumină. Singele lui Hristos ne curățește de păcat.

1. Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mîinile noastre au pipăit despre Cuvîntul vieții,

2. — Și Viața s-a arătat și am văzut-o și mărturisim și vă vestim Viața de veci, care era la Tatăl și s-a arătat nouă —

3. Ce am văzut și am auzit, vă vestim și vouă, ca și voi să aveți împărtășire cu noi. Iar împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Iisus Hristos.

4. Și acestea noi vi le scriem, ca bucuria noastră să fie deplină.

5. Și aceasta este vestirea pe care am auzit-o de la El și v-o vestim: că Dumnezeu este lumină și nici un întuneric nu este întru El.

6. Dacă zicem că avem împărtășire cu El și umblăm în întuneric, mințim și nu săvîrșim adevărul.

7. Iar dacă umblăm întru lumină, precum El este în lumină, atunci avem împărtășire unul cu altul și singele lui Iisus, Fiul Lui, ne curățește pe noi de orice păcat.

8. Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înșine și adevărul nu este întru noi.

9. Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios și drept, ca să

CAP. 1. — (1) Luc. 1, 2; 24, 39. Ioan 1, 1, 14. (2) Ioan 1, 1, 4. (3) Ioan 15, 10. 1 Cor. 1, 9. (4) 2 Ioan 1, 12. (5) Ioan 8, 12. (6) Ps. 81, 5. 2 Cor. 6, 14. Ef. 5, 11. (7) Num. 19, 7. 1 Petr. 1, 19—20. Evr. 9, 14. Apoc. 1, 5. (8) 3 Reg. 8, 46. 2 Paral. 6, 36. Pild. 20, 9. Eccl. 7, 20. (9) 2 Reg. 12, 13. 2 Paral. 36, 23. Ps. 31, 5—6. Pild.

ne ierte păcatele și să ne curățească pe noi de toată nedreptatea.

10. Dacă zicem că n-am păcătuit, îl facem mincinos și cuvîntul Lui nu este întru noi.

CAP. 2

Hristos este Mijlocitorul nostru către Tatăl și ispășirea noastră. Poruncă să ne iubim unii pe alții, iubirea lumii. Antihriștii sînt mulți.

1. Copiii mei, acestea vi le scriu, ca să nu păcătuiți, și dacă va păcătui cineva, avem Mijlocitor către Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept.

2. El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre, dar nu numai pentru ale noastre, ci și pentru ale lumii întregi.

3. Și întru aceasta știm că L-am cunoscut, dacă păzim poruncile Lui.

4. Cel ce zice: L-am cunoscut, dar poruncile Lui nu le păzește, mincinos este și întru el adevărul nu se află.

5. Iar cine păzește cuvîntul Lui, întru acela, cu adevărat, dragostea lui Dumnezeu este desăvîrșită. Prin aceasta, cunoaștem că sintem întru El.

6. Cine zice că petrece întru El dator este, precum Acela a umblat, și el așa să umble.

7. Iubiților, nu vă scriu poruncă nouă, ci o poruncă veche pe care o aveți de la început; porunca cea veche este cuvîntul pe care l-ați auzit.

28, 13. Sir. 4, 28. 1 Ioan 2, 2. CAP. 2. — (1) Fapt. 22, 14. Rom. 8, 34. 1 Tim. 2, 5. (2) Înțel. 13, 2. Ioan 11, 52. Fapt. 5, 31. 1 Ioan 1, 9; 4, 10. Evr. 2, 10. (3) Ps. 118, 6. (4) Ier. 22, 16. (5) Ioan 13, 35. 2 Ioan 1, 6. (6) Ioan 13, 15; 15, 4. (7) Ioan 13, 34; 15, 3.

(19) Ioan 8, 34. Rom. 6, 16. (20) Deut. 29, 20. Sir. 23, 20; 32, 16. Mat. 12, 45. Luc. 11, 26. (21) Ioan 15, 22. (22) Pild. 26, 11. Sir. 34, 28. Luc. 9, 62. CAP. 3. — (1) 2 Petr. 1, 13. (3) Iuda 1, 18. 1 Tim. 4, 1. 2 Tim. 3, 1. (4) Is. 5, 19. Iez. 12, 22. 1 Cor. 15, 12. (5) Fac. 1, 1. Ps. 23, 2. Evr. 11, 3. (6) Fac. 7, 23. (7) Ps. 101, 27. Is. 51, 6. Mat. 15, 40. (8) Ps. 89, 4. (9) Ps. 144, 9. Iez. 18, 32; 33, 11. Sir.

8. Iarăși, vă scriu poruncă nouă, ceea ce este adevărat întru El și întru voi, pentru că întinericul se duce și lumina cea adevărată începe să răsără.

9. Cine zice că este în lumină și pe fratele său îl urăște, acela este în întineric până acum.

10. Cine iubește pe fratele său rămâne în lumină și sminteală nu este în el.

11. Iar cel ce urăște pe fratele său este în întineric și umblă în întineric și nu știe încotro se duce, pentru că întinericul a orbit ochii lui.

12. Vă scriu vouă, copiii, fiindcă iertate v-au fost păcatele pentru mamele Lui.

13. Vă scriu vouă, părinților, pentru că ați cunoscut pe Cel ce este de la început. Vă scriu vouă, tinerilor, fiindcă ați biruit pe cel viclean. V-am scris, copiilor, pentru că ați cunoscut pe Tatăl.

14. V-am scris, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Cel ce este de la început. Scris-am vouă, tinerilor, căci sinteți tari și cuvântul lui Dumnezeu rămâne întru voi și ați biruit pe cel viclean.

15. Nu iubiți lumea, nici cele ce sînt în lume. Dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu este întru el;

16. Pentru că tot ce este în lume, adică pofa trupului și pofa ochilor și trufia vieții, nu sînt de la Tatăl, ci sînt din lume.

17. Și lumea trece și pofa ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac.

18. Copii, este ceasul de pe urmă, și precum ați auzit că vine antihrist, iar acum mulți antihristi s-au arătat; de aici cunoaștem noi că este ceasul de pe urmă.

19. Dintre noi au ieșit, dar nu erau de-ai noștri, căci de-ar fi fost de-ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sînt toți de-ai noștri, de aceea au ieșit.

(8) Ioan 1, 9. Rom. 13, 12. (9) Ioan 3, 19. 1 Cor. 13, 2. (10) Ps. 118, 165. (11) Lev. 19, 17. Ioan 12, 35. (12) Fapt. 4, 12; 10, 43. (13) Luc. 10, 18-19. (14) Ef. 6, 10. (15) Mat. 6, 24. (16) Pild. 23, 33. Eccl. 4, 8; 5, 10. Is. 14, 13-14. (17) Is. 40, 6-8. 1 Cor. 7, 31. (18) Luc. 21, 8. (19)

20. Iar voi, ungere aveți de la Cel Sfînt și știți toate.

21. V-am scris vouă, nu pentru că nu știți adevărul, ci pentru că îl știți și știți că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristosul? Acesta este antihristul, cel care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul.

23. Oricine tăgăduiește pe Fiul nu are nici pe Tatăl; cine mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

24. Deci, ceea ce ați auzit de la început, în voi să rămînă; de va rămîne în voi ceea ce ați auzit de la început, veți rămîne și voi în Fiul și în Tatăl.

25. Și aceasta este făgăduința pe care El ne-a făgăduit-o: Viața veșnică.

26. Acestea v-am scris vouă despre cei ce vă amăgesc.

27. Cît despre voi, ungerea pe care ați luat-o de la El rămîne întru voi și n-aveți trebuință ca să vă învețe cineva, ci precum ungerea Lui vă învață despre toate, și adevărat este și nu este minciună, rămîneți întru El, așa cum v-a învățat.

28. Și acum, copii, rămîneți întru El, ca să avem îndrăzneală cînd Se va arăta și să nu ne rușinăm de El, la venirea Lui.

29. Dacă știți că este drept, cunoașteți că oricine face dreptate este născut din El.

CAP. 3

Fiii lui Dumnezeu sînt fericiți prin nădejdea lor în Tatăl; sînt curați de păcat, iubitori de frați, dar urîți de lume. Iubirea către aproapele și către Dumnezeu.

1. Vedeți ce fel de iubire ne-a dăruit nouă Tatăl, ca să ne numim fii ai lui Dumnezeu, și sîntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaște, fiindcă nu L-a cunoscut nici pe El.

Fapt. 20, 30. (20) Ieș. 30, 30. Mat. 11, 25. 1 Ioan 2, 27. 2 Cor. 1, 21. (22) 1 Ioan 4, 3. (23) Marc. 8, 38. Luc. 12, 8-9. Ioan 5, 23; 8, 19. (27) Fac. 6, 2. Ieș. 30, 30. Ioan 14, 17. 26. 1 Ioan 2, 20. Evr. 8, 11. (28) 1 Ioan 3, 21. Rom. 8, 35. (29) 3 Ioan 1, 11. CAP. 3. — (1) Ințel. 2, 16. Ioan 1, 12.

2. Iubiților, acum sîntem fii ai lui Dumnezeu și ce vom fi nu s-a arătat pînă acum. Știm că dacă El Se va arăta, noi vom fi asemenea Lui, fiindcă îl vom vedea cum este.

3. Și oricine și-a pus în El nădejdea, acesta se curățește pe sine, așa cum Acela curat este.

4. Oricine făptuiește păcatul săvîrșește și nelegiuirea, și păcatul este nelegiuirea.

5. Și voi știți că El S-a arătat ca să ridice păcatele și păcat în El nu este. 6. Oricine rămîne întru El nu păcătuiește; oricine păcătuiește nu L-a văzut nici nu L-a cunoscut.

7. Copii, nimeni să nu vă amăgească. Cel ce săvîrșește dreptatea este drept, precum Acela drept este.

8. Cine săvîrșește păcatul este de la diavolul, pentru că de la început diavolul păcătuiește. Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Oricine este născut din Dumnezeu nu săvîrșește păcat, pentru că sămînța lui Dumnezeu rămîne în acesta; și nu poate să păcătuiască, fiindcă este născut din Dumnezeu.

10. Prin aceasta cunoaștem pe fiii lui Dumnezeu și pe fiii diavolului; oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubește pe fratele său.

11. Pentru că aceasta este vestea pe care ați auzit-o de la început, ca să ne iubim unul pe altul,

12. Nu precum Cain, care era de la cel viclean și a ucis pe fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis? Fiindcă faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau drepte.

13. Nu vă mirați, fraților, dacă lumea vă urăște.

14. Noi știm că am trecut din moarte la viață, pentru că iubim pe frați; cine nu iubește pe fratele său rămîne în moarte.

15. Oricine urăște pe fratele său este ucigaș de oameni și știți că orice

ucigaș de oameni nu are viață veșnică, dăinuitoare în El.

16. În aceasta am cunoscut iubirea: că El Și-a pus sufletul Său pentru noi, și noi datorii sîntem să ne punem sufletele pentru frați.

17. Iar cine are bogăția lumii acesteia și se uită la fratele său care este în nevoie și își închide inima față de el, cum rămîne în acela dragostea lui Dumnezeu?

18. Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta și cu adevărul.

19. În aceasta vom cunoaște că sîntem din adevăr și în fața lui Dumnezeu vom afla odihnă inimii noastre,

20. Fiindcă, dacă ne osîndește inima noastră, Dumnezeu este mai mare decît inima noastră și știe toate.

21. Iubiților, dacă inima noastră nu ne osîndește, avem îndrăznire către Dumnezeu.

22. Și orice cerem, primim de la El, pentru că păzim poruncile Lui și cele plăcute înaintea Lui facem.

23. Și aceasta este porunca Lui, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiul Său, și să ne iubim unul pe altul, precum ne-a dat poruncă.

24. Cel ce păzește poruncile Lui rămîne în Dumnezeu și Dumnezeu în el; și prin aceasta cunoaștem că El rămîne în noi, din Duhul pe care ni l-a dat.

CAP. 4

Trebuie să ne ferim de duhurile amăgitoare. Iubirea lui Dumnezeu către noi cere iubirea noastră către frați.

1. Iubiților, nu dați crezare oricărui duh, ci cereați duhurile dacă sînt de la Dumnezeu, fiindcă mulți proroci mincinoși au ieșit în lume.

2. În aceasta să cunoașteți duhul lui Dumnezeu: orice duh care mărturisește că Iisus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu.

2, 5. (15) Mat. 5, 22. (16) Ps. 48, 7. Ioan 3, 16; 15, 13. 2 Petr. 1, 7. Rom. 5, 7-8. Ef. 5, 2. (17) Deut. 15, 8. Iov 31, 16. Luc. 3, 11. Iac. 2, 15. 1 Ioan 4, 20. (19) Ioan 18, 37. (20) Ps. 16, 15. (21) Iov 11, 15. Sir. 14, 2. 1 Ioan 2, 28. Rom. 14, 22. Evr. 10, 22. (22) Mat. 18, 19; 21, 22. Luc. 11, 9. Ioan 5, 14; 15, 7. Iac. 4, 3. 1 Ioan 5, 14. (24) Ioan 6, 29; 13, 34; 17, 3. (24) Ioan 14, 23. 1 Ioan 4, 13, 16. CAP. 4. — (1) Pild. 14, 15. Mat. 7, 15. Luc. 21, 8. 2 Ioan 1, 7. 1 Tes. 5, 21. Apoc. 2, 2.

(8) Is. 56, 5. Mat. 5, 8. Luc. 20, 36. Rom. 6, 23. 1 Cor. 13, 12. Filip. 3, 21. Col. 3, 4. Tit 2, 13. Apoc. 22, 4. (3) 2 Cor. 7, 1. (4) 1 Ioan 5, 17. (5) Is. 53, 4-9. 1 Petr. 2, 22. 2 Cor. 5, 21. (7) Iez. 18, 9. (8) Fac. 3, 15. Luc. 11, 20. Ioan 8, 44. Fapt. 13, 10. 2 Petr. 2, 4. (9) 1 Petr. 1, 23. 1 Ioan 5, 18. (11) Ioan 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 4, 21. 2 Ioan 1, 5. Ef. 5, 2. 1 Tes. 4, 9. (12) Fac. 4, 8. Mat. 23, 35. Evr. 11, 4. (13) Ioan 15, 18. (14) Lev. 19, 17. Ioan 5, 24. Ef.

3. Și orice duh, care nu mărturisește pe Iisus Hristos, nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui antihrist, despre care ați auzit că vine și acum este chiar în lume.

4. Voi, copii, sînteți din Dumnezeu și i-ați biruit pe acei prooroci, căci mai mare este Cel ce e în voi, decît cel ce este în lume.

5. Aceia sînt din lume, de aceea grăiesc ca din lume și lumea îi ascultă.

6. Noi sîntem din Dumnezeu; cine cunoaște pe Dumnezeu ascultă de noi; cine nu este din Dumnezeu nu ascultă de noi. Din aceasta cunoaștem Duhul adevărului și duhul ră-tăcirii.

7. Iubiților, să ne iubim unul pe altul, pentru că dragostea este de la Dumnezeu și oricine iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că *Dumnezeu este iubire*.

9. Întru aceasta s-a arătat dragos-tea lui Dumnezeu către noi, că pe Fiul Său cel Unul Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viață să avem.

10. În aceasta este dragostea, nu fiindcă noi am iubit pe Dumnezeu, ci fiindcă El ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul Său jertfă de ispășire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi, și noi datorî sîntem să ne iubim unul pe altul.

12. Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată, dar de ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămîne întru noi și dragostea Lui în noi este desă-vîrșită.

13. Din aceasta cunoaștem că ră-mînem în El și El întru noi, fiindcă ne-a dat din Duhul Său.

14. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mîntuitor al lumii.

15. Cine mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămîne întru el și el în Dumnezeu.

(3) 1 Ioan 2, 22. 1 Cor. 12, 3. (4) 4 Reg. 6, 16. 2 Paral. 32, 7. (5) Ioan 15, 19. (6) 2 Paral. 18, 21. Ioan 8, 47; 10, 26. (9) Is. 9, 5. Ioan 3, 16. 2 Cor. 5, 19. (10) Is. 43, 22. 1 Ioan 2, 2. Rom. 5, 8. (11) Mat. 18, 33. Ioan 15, 12. (12) Ies. 33, 20. Ioan 1, 18. 1 Tim. 6, 16. (13) 1 Ioan 3, 24. (14) Ioan 3, 17. (15) Luc. 9, 20. 1 Ioan

16. Și noi am cunoscut și am cre-zut iubirea, pe care Dumnezeu o are către noi. *Dumnezeu este iubire și cel ce rămîne în iubire rămîne în Dumnezeu și Dumnezeu rămîne în-tru el*.

17. Întru aceasta a fost desăvîrșită iubirea Lui față de noi, ca să avem îndrăznire în ziua judecării, fiindcă precum este Acela, așa sîntem și noi, în lumea aceasta.

18. În iubire nu este frică, ci iubi-rea desăvîrșită alungă frica, pentru că frica are cu sine pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvîrșit în iubire.

19. Noi iubim pe Dumnezeu, fiindcă El ne-a iubit cel dintîi.

20. *Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, nu poate să-L iubească.*

21. Și această poruncă avem de la El: *cine iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său.*

CAP. 5

Prin credință și supunere iubim pe Dumnezeu. Trei mărturisesc despre Hristos și Acești trei Una sînt. Puterea rugăciunii.

1. Oricine crede că Iisus este Hris-tos, este născut din Dumnezeu, și ori-cine iubește pe Cel care a născut iubește și pe Cel ce S-a născut din El.

2. Întru aceasta cunoaștem că iu-bim pe fiii lui Dumnezeu, dacă iubim pe Dumnezeu și împlinim poruncile Lui.

3. Căci dragostea de Dumnezeu aceasta este: Să păzim poruncile Lui; și poruncile Lui nu sînt grele.

4. Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea, și aceas-ta este biruința care a biruit lumea: credința noastră.

5. Cine este cel ce biruiește lumea dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

5, 1, 5. Rom. 10, 9. (16) 1 Ioan 3, 24. (18) Rom. 8, 15. (20) Ioan 13, 35. 1 Ioan 2, 4; 3, 17. (21) Mat. 22, 37-39. Ioan 3, 11; 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 3, 11. CAP. 5. — (1) 1 Ioan 4, 15. (3) Pild. 4, 12-13. Mat. 11, 30. (4) Iosua 17, 18. Ioan 1, 13; 16, 33. 1 Cor. 15, 57. (5) Luc. 9, 20. 1 Ioan 4, 4, 15.

6. Acesta este Cel care a venit prin apă și prin sînge: Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă și prin sînge; și Duhul este Cel ce mărturisește, că Duhul este adevărul.

7. *Căci trei sînt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvîntul și Sfîntul Duh, și Acești trei Una sînt.*

8. Și trei sînt care mărturisesc pe pămînt: Duhul și apa și sîngele, și acești trei mărturisesc la fel.

9. Dacă primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare, că aceasta este mărturia lui Dumne-zeu: că a mărturisit pentru Fiul Său.

10. Cine crede în Fiul lui Dumnezeu are această mărturie în el însuși. Cine nu crede în Dumnezeu, L-a fă-cut mincinos, pentru că n-a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul Său.

11. Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat viață veșnică și această viață este în Fiul Său.

12. Cel ce are pe Fiul are viața; cel ce nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viața.

13. Acestea am scris vouă, care credeți în numele Fiului lui Dumne-zeu, ca să știți că aveți viață veșnică.

(6) Ioan 5, 32; 19, 34. (7) Fac. 3, 22. Mat. 3, 16-17; 28, 19. (8) Ioan 1, 33. (9) Mat. 3, 17. Ioan 8, 18. (10) Avac. 2, 4. Ioan 3, 16, 33. (11) Ioan 1, 4. (12) Ioan 3, 36. (13) Ioan 20, 31. (14) Ier. 29, 13. Mat. 18, 19.

14. Și aceasta este încrederea pe care o avem către El, că, dacă cerem ceva după voința Lui, El ne ascultă.

15. Și dacă știm că El ne ascultă ceea ce li cerem, știm că dobîndim cererile pe care I le-am cerut.

16. Dacă vede, cineva pe fratele său păcătînd — păcat nu de moarte — să se roage, și Dumnezeu va da viață atelui frate, anume celor ce nu păcătuesc de moarte. Este și păcat de moarte; nu zic să se roage pentru acela.

17. Oricine nedreptate este păcat, dar este și păcat care nu e de moarte.

18. Știm că oricine e născut din Dumnezeu nu păcătuesc; ci cel ce s-a născut din Dumnezeu se păzește pe sine, și cel rău nu se atinge de el.

19. Știm că sîntem din Dumnezeu și lumea întreagă zace sub puterea celui rău.

20. Știm iarăși că Fiul lui Dumne-zeu a venit și ne-a dat nouă price-pere, ca să cunoaștem pe Dumnezeul cel adevărat; și noi sîntem în Dum-nezeul cel adevărat, adică întru Fiul Său Iisus Hristos. Acesta este ade-văratul Dumnezeu și viața de veci.

21. Fiilor, păziți-vă de idoli.

Luc. 11, 9. Ioan 15, 7. 1 Ioan 3, 22. (16) Num. 15, 30. 1 Reg. 2, 25. Ier. 7, 16; 15, 1. Mat. 12, 31, 33. Marc. 3, 29. Luc. 12, 10. Evr. 6, 6. (17) 1 Ioan 3, 4. (18) Ps. 118, 3. 1 Ioan 3, 9.

A DOUA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SF. APOSTOL IOAN

CAP. 1

Iubirea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor Lui. Trebuie să fugim de amăgitori.

1. Preotul, către aleasa Doamnă și către fiii ei, pe care eu îi iubesc într-un adevăr și nu numai eu, ci și toți care au cunoscut adevărul.

2. Pentru adevărul care rămâne în noi și va fi cu noi în veac:

3. Har, milă, pace fie cu voi, de la Dumnezeu-Tatăl și de la Iisus Hristos, Fiul Tatălui, în adevăr și în dragoste.

4. M-am bucurat foarte, că am aflat pe unii din fiii tăi umblând într-un adevăr, precum am primit poruncă de la Tatăl.

5. Și acum te rog, Doamnă, nu ca și cum ți-aș scrie poruncă nouă, ci pe aceea pe care noi o avem de la început, ca să ne iubim unii pe alții.

6. Și aceasta este iubirea, ca să umblăm după poruncile Lui; aceasta este porunca, precum ați auzit dintru început, ca să umblați într-un iubire.

CAP. 1. — (2) Ioan 14, 17. (5) Ioan 13, 34; 15, 12. 1 Ioan 3, 11. (6) Ioan 14, 15.

7. Pentru că mulți amăgitori au ieșit în lume, care nu mărturisesc că Iisus Hristos a venit în trup; acesta este amăgitorul și antihristul.

8. Păziți-vă pe voi înșivă, ca să nu pierdeți ceea ce ați lucrat, ci să primiți plată deplină.

9. Oricine se abate și nu rămâne în învățătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu; cel ce rămâne în învățătura Lui, acela are și pe Tatăl și pe Fiul.

10. Dacă cineva vine la voi și nu aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-i ziceți: Bun venit!

11. Căci cel ce-i zice: Bun venit! se face părtaș la faptele lui cele rele.

12. Multe avînd a vă scrie, n-am voit să le scriu pe hîrtie și cu cerneală, ci nădăjduiesc să vin la voi și să vorbesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13. Te îmbrățișează fiii surorii tale celei alese.

1 Ioan 2, 5. (7) 1 Ioan 4, 1. (10) Rom. 16, 17. 1 Cor. 5, 11. Tit 3, 10. (12) 1 Ioan 1, 4.

A TREIA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A SF. APOSTOL IOAN

CAP. 1

Gaiu, cel primitor de oameni, e vrednic de laudă. Diotref și Dimitrie.

1. Preotul, către Gaiu cel iubit, pe care îl iubesc într-un adevăr:

2. Iubitule, mă rog să ai spor în toate și să mergi bine cu sănătatea, precum bine mergi cu sufletul.

3. M-am bucurat mult cînd au venit frații și au mărturisit despre adevărul tău, așa cum umbli tu într-un adevăr.

4. Mai mare bucurie decît aceasta nu am, ca să aud că fiii mei umblă într-un adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci oricîte faci pentru frați și aceasta pentru străini.

6. Care, în fața Bisericii, au dat mărturie despre dragostea ta. Bine vei face să-i ajuți în călătoria lor, după cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu.

7. Căci pentru numele lui Hristos au plecat la drum, fără să ia nimic de la neamuri.

8. Noi, deci, datorî sintem să sprijinim pe unii ca aceștia, ca să fim împreună-lucrători pentru adevăr.

CAP. 1. — (4) 1 Cor. 4, 15. (8) Mat. 10,

9. Am scris ceva Bisericii, dar Diotref, care ține să fie cel dintîi între ei, nu ne primește.

10. Pentru aceea, cînd voi veni, îi voi pomeni de faptele pe care le face, defăimîndu-ne cu vorbe urite; și nemulțumit fiind cu acestea, nici el nu primește pe frați, nici pe cei care voiesc să-i primească nu-i lasă, și-i dă afară din Biserică.

11. Iubitule, nu urma răul, ci binele. Cel ce face bine din Dumnezeu este; cel ce face rău n-a văzut pe Dumnezeu.

12. Lui Dimitrie datu-i-s-a mărturie de către toți și de către însuși adevărul; mărturie îi dăm și noi și știi că mărturia noastră este adevărată.

13. Multe lucruri aveam să-ți scriu; totuși, nu voiesc să ți le scriu cu cerneală și cîndei.

14. Ci nădăjduiesc să te văd în curînd, și atunci vom grăi gură către gură.

15. Pace ție! Prietenii te îmbrățișează. Îmbrățișați pe prieteni, pe fiecare după numele lui.

40. (11) 1 Ioan 2, 28.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A SFÎNTULUI APOSTOL IUDA

CAP. 1

Apostolul îndeamnă pe cititori să lupte pentru credința care s-a dat sfinților. Pilde de pedeapsă trimisă asupra celor răi: iudeii, îngerii, Sodoma și Gomora. Arhanghelul Mihail și satan. Cuvintele lui Enoh și ale apostolilor.

1. Iuda, rob al lui Iisus Hristos și frate al lui Iacov, celor ce sînt chemați, iubiți în Dumnezeu-Tatăl și păstrați pentru Iisus Hristos:

2. Milă vouă și pace și iubirea să se înmulțească!

3. Iubiților, punînd toată rîvna să vă scriu despre mîntuirea cea de obște, simțit-am nevoie să vă scriu și să vă îndemn ca să luptați pentru credința dată sfinților, odată pentru totdeauna.

4. Căci s-au strecurat printre voi unii oameni nelegiuți, care de mai înainte au fost rinduiți spre această osîndă, schimbînd ei harul Dumnezeu-lui nostru în desfrîinare, și care tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpin și Domn, pe Iisus Hristos.

5. Voiesc dar să vă aduc aminte vouă celor ce ați știut odată toate acestea că Domnul, după ce a izbăvit pe poporul Său din pămîntul Egiptului, a pierdut, după aceea, pe cei ce n-au crezut.

6. Iar pe îngerii care nu și-au păzit vrednicia, ci au părăsit locașul lor, i-a pus la păstrare sub întineric, în

lanțuri veșnice, spre judecata zilei celei mari.

7. Tot așa, Sodoma și Gomora și cetățile dimprejurul lor care, în același chip ca acestea, s-au dat la desfrîinare și au umblat după trup străin, stau înainte ca pildă, suferind pedeapsa focului celui veșnic.

8. Asemenea deci și aceștia, visînd, pîngăresc trupul, leapadă stăpînirea și hulesc măririle (cerești).

9. Dar Mihail Arhanghelul, cînd se împotriva diavolului, certîndu-se cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: «Să te certe pe tine Domnul!»

10. Aceștia însă defaimă cele ce nu cunosc, iar cele ce, — ca dobitoacele necuvîntătoare, — știu din fire, intră acestea își găsesc pieirea.

11. Vai lor! Că au umblat în calea lui Cain și, pentru plată, s-au dat cu totul în rătăcirea lui Balaam și au pierit ca în răzvrătirea lui Core.

12. Aceștia sînt ca niște pete de necurăție la mesele voastre obștești, ospătînd fără sfiială împreună cu voi, îmbuibîndu-se pe ei înșiși, nori fără apă, purtați de vînturi, pomi tomnatici fără roade, de două ori uscați și dezrădăcinați.

13. Valuri sălbatice ale mării, care își spumegă rușinea lor, stele rătăcitoare, cărora întinericul întinericului li se păstrează în veșnicie.

14. Dar și Enoh, al șaptelea de la Adam, a proorocit despre aceștia, zicînd: Iată, a venit Domnul cu zecile de mii de sfinți ai Lui,

15. Ca să facă judecată împotriva tuturor și să mustre pe toți nelegiuții de toate taptele nelegiuirii lor, în care au făcut fărădelege, și de toate cuvintele de ocară pe care ei, păcătoși, netemători de Dumnezeu, le-au rostit împotriva Lui.

16. Aceștia sînt cîrtitori, nemulțumiți cu starea lor, umblind după poftele lor și gura lor grăiește lucruri trufașe, deși, pentru folos, dau unor fețe mare cinste.

17. Voi, însă, iubiților, aduceți-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos,

18. Că ei vă spuneau: În vremea de pe urmă vor fi batjocoritori, umblind potrivit cu poftele lor nelegiuite.

19. Aceștia sînt cei ce fac dezbinări, (oameni) firești, care nu au Duhul.

(15) Mal. 3, 13. Mat. 12, 36. (16) Ps. 16, 10; 72, 9. 1 Tim. 6, 5. (18) 2 Petr. 3, 3.

IUDA 1

1393

20. Dar voi, iubiților, zidiți-vă pe voi înșivă, întru a voastră prea sfîntă credință, rugîndu-vă în Duhul Sfînt.

21. Păziți-vă întru dragostea lui Dumnezeu și așteptați mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viață veșnică.

22. Și pe unii, șovăitori, muștrați-i.

23. Pe alții, smulgîndu-i din foc, mîntuți-i; de alții, însă, fie-vă milă cu frică, urînd și cămașa spurcată de pe trupul lor.

24. Iar Celui ce poate să vă păzească pe voi de orice cădere și să vă pună înaintea slavei Lui, neprihăniți cu bucurie mare,

25. Singurului Dumnezeu, Mîntuitorul nostru, prin Iisus Hristos, Domnul nostru, slavă, preamărire, putere și stăpînire, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii. Amin!

1 Tim. 3, 1. (19) 1 Cor. 2, 14. Evr. 10, 25. (20) Col. 2, 7. (23) Am. 4, 11. Ef. 4, 22.

CAP. 1. — (1) Luc. 6, 16. Ioan 14, 22; 17, 11. (3) Filip. 1, 27. (4) Marc. 16, 16. Ioan 3, 18. (15) Ies. 12, 37; 14, 13. Num. 14, 29, 37. (6) Iov 4, 18. Ioan 8, 44. 2 Petr. 2, 4. Apoc. 20, 6. (7) Fac. 19, 24. Înțel. 10, 6—7. Luc. 17, 29. 2 Petr. 2, 6. (9) Deut.

34, 6. Zah. 3, 2. (10) Dan. 10, 15. 2 Petr. 2, 12. (11) Fac. 4, 8. Num. 16, 1; 22, 7. 23; 31, 16. 2 Petr. 2, 15. (12) Pild. 25, 14. 2 Petr. 2, 17. (14) Dan. 7, 10. Mat. 25, 31. Apoc. 1, 7.

APOCALIPSA SFÎNTULUI IOAN TEOLOGUL

CAP. 1

Ioan trimite urări de bine la șapte Biserici. În Patmos are cerească arătare. El vede pe Fiul Omului între șapte sfeșnice, avînd în mîna dreaptă șapte stele.

1. Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care l-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curînd, iar El, prin trimiterăa ingerului Său, a destăinuit-o robului Său Ioan,

2. Care a mărturisit cuvîntul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos, cite a văzut.

3. Fericit este cel ce citește și cei ce ascultă cuvintele proorociei și păstrează cele scrise în aceasta! Căci vremea este aproape.

4. Ioan, celor șapte Biserici, care sînt în Asia: Har vouă și pace de la Cel ce este și Cel ce era și Cel ce vine și de la cele șapte duhuri, care sînt înaintea scaunului Lui,

5. Și de la Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întîi născut din morți, și Domnul împăraților pămîntului. Lui, Care ne iubește și ne-a dezlegat pe noi din păcatele noastre, prin singele Său,

6. Și ne-a făcut pe noi împărăție, preoți ai lui Dumnezeu și Tatăl Său, Lui fie slava și puterea, în vecii vecilor. Amin!

CAP. 1. — (3) Luc. 11, 28. (4) Ieș. 3, 14. 1 Tim. 1, 2. Apoc. 4, 5. (5) Ps. 88, 37. 1 Petr. 1, 19-20; 2, 5. 1 Ioan 1, 7. 1 Cor. 15, 20. Col. 1, 18. Evr. 9, 14; 13, 12. (8) Ieș. 19, 6. Ps. 44, 18. Is. 61, 6; 66, 21. 1 Petr. 2, 9. (7) Deut. 28, 66. Is. 3, 14. Zah. 12, 10. Mat. 24, 30; 25, 31; 26, 64. Marc. 13, 26. Luc. 21, 27.

7. Iată, El vine cu norii și orice ochi îl va vedea și-L vor vedea și cei ce L-au împuns și se vor jeli, din pricina Lui, toate semințiile pămîntului. Așa. Amin.

8. Eu sînt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, Atotîitorul.

9. Eu Ioan, fratele vostru și împreună cu voi pârtaș la suferința și la împărăția și la răbdarea în Iisus, fost-am în insula ce se cheamă Patmos, pentru cuvîntul lui Dumnezeu și pentru mărturia lui Iisus.

10. Am fost în duh în zi de duminică și am auzit, în urma mea, glas mare de trimbiță,

11. Care zicea: Ceea ce vezi scrie în carte și trimite celor șapte Biserici: la Efes, și la Smirna, și la Pergam, și la Tiatira, și la Sardes, și la Filadelfia, și la Laodiceea.

12. Și m-am întors să văd al cui este glasul care vorbea cu mine și, întorcîndu-mă, am văzut șapte sfeșnice de aur.

13. Și în mijlocul sfeșnicelor pe Cineva asemenea cu Fiul Omului, îmbrăcat în veșmînt lung pînă la picioare și încins pe sub sin cu un briu de aur.

14. Capul Lui și părul Lui erau albe ca lîna albă și ca zăpada, și ochii Lui, ca para focului.

15. Picioarele Lui erau asemenea aramei arse în cuptor, iar glasul Lui era ca un vuiet de ape multe;

Ioan 19, 37. Iuda 1, 14. (8) Ieș. 3, 14. Is. 41, 4. Ioan 8, 58. Apoc. 2, 8; 4, 8; 21, 6; 22, 13. (9) Rom. 8, 17. (10) Is. 44, 6; 48, 12. Ier. 47, 4. Apoc. 21, 6. (12) Ieș. 25, 37. Zah. 4, 2. (13) Iez. 1, 26. Dan. 7, 13; 10, 5, 16. Mat. 28, 18. (14) Fac. 49, 12. Dan. 7, 9. (15) Iez. 43, 2. Dan. 10, 6. Apoc. 2, 18.

16. În mîna Lui cea dreaptă avea șapte stele; și din gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu două tășuri, iar fața Lui era ca soarele, cînd strălucește în puterea lui.

17. Și cînd L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca un mort. Și El a pus mîna dreaptă peste mine, zicînd: Nu te teme! Eu sînt Cel dintîi și Cel de pe urmă,

18. Și Cel ce sînt viu. Am fost mort, și, iată, sînt viu, în vecii vecilor, și am cheile morții și ale iadului.

19. Scrie, deci, cele ce ai văzut și cele ce sînt și cele ce au să fie după acestea.

20. Taina celor șapte stele, pe care le-ai văzut în dreapta Mea, și a celor șapte sfeșnice de aur este: Cele șapte stele sînt ingerii celor șapte Biserici, iar sfeșnicele cele șapte sînt șapte Biserici.

CAP. 2

Porunca dată lui Ioan de Domnul, ca să scrie ingerilor, adică episcopilor Bisericiilor din: Efes, Smirna, Pergam, Tiatira. Poruncile Domnului, lipsurile Bisericiilor.

1. Scrie ingerului Bisericii din Efes: Acestea zice Cel care ține cele șapte stele în dreapta Sa, Cel care umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur:

2. Știu faptele tale și osteneala ta și răbdarea ta și cum că nu poți suferi pe cei răi și ai cercat pe cei ce se zic pe sine apostoli și nu sînt și i-ai aflat mincinoși;

3. Și stăruî în răbdare și ai suferit pentru numele Meu și nu ai obosit.

4. Dar am împotriva ta faptul că ai părăsit dragostea ta cea dintîi.

5. Drept aceea, adu-ți aminte de unde ai căzut și te pocăiește și fă faptele de mai înainte; iar de nu, vin la tine curînd și voi mișca sfeșnicul tău din locul lui, dacă nu te vei pocăi.

6. Ai însă partea bună că urăști faptele nicolaiților, pe care le urăsc și Eu.

7. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericiilor: Celui ce va

(16) Ps. 44, 4. Is. 49, 2. Mat. 28, 18. Ef. 6, 17. Evr. 4, 12. Apoc. 2, 1, 16. (17) Is. 44, 6; 48, 12. Dan. 8, 18; 10, 10. (18) Iov 12, 14. Is. 22, 22. Apoc. 3, 7; 20, 1. (20) Mal. 2, 7. CAP. 2. — (1) Apoc. 1, 16. (2) 1 Ioan 4, 1. 2 Cor. 11, 13. 2 Tim. 2, 19. (3) Gal. 6, 9. (5) Iez. 18, 24. Apoc. 3, 3. (7) Fac. 2, 9. Cînt. 2, 3. Marc. 4,

birui îi voi da să mănînce din pomul vieții, care este în raiul lui Dumnezeu.

8. Iar ingerului Bisericii din Smirna, scrie-i: Acestea zice Cel dintîi și Cel de pe urmă, Cel care a murit și a înviat:

9. Știu necazul tău și sărăcia ta, dar ești bogat, și hula din partea celor ce zic despre ei înșiși că sînt iudei și nu sînt, ci sinagogă a satanei.

10. Nu te teme de cele ce ai să pătimești. Că iată diavolul va să arunce dintre voi în temniță, ca să fiți ispițiți, și veți avea necaz zece zile. Fii credincios pînă la moarte și îți voi da cununa vieții.

11. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericiilor: Cel ce biruiește nu va fi vătămat de moartea cea de-a doua.

12. Iar ingerului Bisericii din Pergam, scrie-i: Acestea zice Cel ce are sabia ascuțită de amîndouă părțile:

13. Știu unde sălășluiești; unde este scaunul satanei; și îți numele Meu și n-ai tăgăduit credința Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuiește satana.

14. Dar am împotriva ta citeva lucruri, că ai acolo pe unii care tîn în vătătura lui Balaam, cel ce învătă pe Balac să pună piatră de poticneală înaintea fiilor lui Israel, ca să mănînce carne jertfită idolilor și să se dea desfrînării.

15. Astfel ai și tu pe unii care, de asemenea, tîn în vătătura nicolaiților.

16. Pocăiește-te deci, iar de nu, vin la tine curînd și voi face cu ei război, cu sabia gurii Mele.

17. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericiilor: Biruitorului îi voi da din mana cea ascunsă și-i voi da lui o pietricică albă și pe pietricică scris un nume nou, pe care nimeni nu-l știe, decît primitorul.

18. Iar ingerului Bisericii din Tiatira, scrie-i: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, ai Cărui ochi sînt ca para

23. (8) Is. 41, 4; 44, 6; 48, 12. Apoc. 1, 8. (9) Luc. 6, 20. Iac. 2, 5. Rom. 2, 29. (10) Mat. 10, 21; 24, 9, 13. Marc. 12, 9, 13. 1 Cor. 9, 25. Apoc. 3, 11. (11) Apoc. 21, 8. (12) Apoc. 1, 16; 19, 21. (14) Num. 24, 14; 25, 1; 31, 16. (16) Is. 11, 4. 2 Tes. 2, 8. Apoc. 1, 16. (17) Is. 56, 5; 62, 2; 65, 15. Ioan 6, 33. Apoc. 3, 12. (18) Apoc. 1, 14-15.

focului și picioarele asemenea aramei strălucitoare :

19. Știu faptele tale și dragostea și credința și slujirea și răbdarea ta și știu că faptele tale cele de pe urmă sînt mai multe decît cele dintîi.

20. Dar am împotriva ta faptul că lași pe femeia Izabela, care se zice pe sine proorociță, de învăță și amăgește pe robii Mei, ca să facă desfrînări și să mănînce cele jertfite idollor.

21. Și i-am dat timp să se pocăiască și nu voiește să se pocăiască de desfrînarea ei.

22. Iată, o arunc pe ea bolnavă la pat și pe cei ce se desfrînează cu ea, în mare strîmtorare, dacă nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Și pe fiii ei cu moarte îi voi ucide și vor cunoaște toate Bisericiile că Eu sînt Cel care cercetez răunchii și inimile și voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre.

24. Iar vouă și celorlalți din Tiatira cîți nu au învățatura aceasta, ca unii care n-au cunoscut adîncurile satanei, după cum spun ei, vă zic: nu pun peste voi altă greutate.

25. Însă, ceea ce aveți, țineți pînă voi veni.

26. Și celui ce biruiește și celui ce păzește pînă la capăt faptele Mele, îi voi da lui stăpînire peste neamuri.

27. Și le va păstori pe ele cu toiag de fier și ca pe vasele olarului le va sfărîma, precum și eu am luat putere de la Tatăl Meu.

28. Și-i voi da lui steaua cea de dimineată.

29. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii.

CAP. 3

Epistola a cincea către Biserica din Sardes; a șasea către Biserica din Filadelfia. Numele noului Ierusalim. Epistola a șaptea către Biserica din Laodicea.

1. Iar îngerului Bisericii din Sardes scrie-i: Acestea zice Cel ce are cele

(19) 2' Cor. 9, 12. (20) Ieș. 34, 15. 3 Reg. 16, 51. 4 Reg. 9, 7. 1 Cor. 10, 19. (21) Întel. 12, 10. (23) 1 Reg. 16, 7. 1 Paral. 28, 9. Ps. 7, 10. Ier. 11, 20; 17, 10. Mat. 16, 27. Apoc. 20, 12. (26) Dan. 7, 22. Ioan 6, 29. 1 Cor. 6, 3. (27) Ps. 2, 8; 48, 15. Apoc. 3, 21; 12, 5. (28) 2 Petr. 1, 19. Apoc. 22, 16. CAP. 3. — (2) Iez. 33, 7. Mat. 24, 42. (3) Luc. 12, 39; 21, 35. 2 Petr. 3,

șapte duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele: Știu faptele tale, că ai nume, că trăiești, dar ești mort.

2. Priveghează și întărește ce a mai rămas și era să moară. Căci n-am găsit faptele tale depline înaintea Dumnezeului Meu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte cum ai primit și ai auzit și păstrează și te pocăiește. Iar de nu vei priveghea, voi veni ca un fur și nu vei ști în care ceas voi veni asupra ta.

4. Dar ai cîțiva oameni în Sardes, care nu și-au mințit hainele lor, ci ei vor umbla cu Mine îmbrăcați în veșminte albe, fiindcă sînt vrednici.

5. Cel ce biruiește va fi astfel îmbrăcat în veșminte albe și nu voi șterge deloc numele lui din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea părintelui Meu și înaintea îngerilor Lui.

6. Cel ce are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii.

7. Iar îngerului Bisericii din Filadelfia scrie-i: Acestea zice Cel Sfînt, Cel Adevărat, Cel ce are cheia lui David, Cel ce deschide și nimeni nu va închide și închide și nimeni nu va deschide:

8. Știu faptele tale; iată, am lăsat înaintea ta o ușă deschisă, pe care nimeni nu poate să o închidă, fiindcă, deși ai putere mică, tu ai păzit cuvîntul Meu și nu ai tăgăduit numele Meu.

9. Iată, îți dau din sinagoga satanei, dintre cei care se zic pe sine că sînt iudei și nu sînt, ci mint; iată, îi voi face să vină și să se închine înaintea picioarelor tale și vor cunoaște că te-am iubit.

10. Pentru că ai păzit cuvîntul rădării Mele, și Eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vină peste toată lumea, ca să încerce pe cei ce locuiesc pe pămînt.

11. Vin cîrînd; ține ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta.

10. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 16, 15. (4) Apoc. 6, 11; 7, 9; 19, 8. (5) Ieș. 32, 32. Ps. 68, 32. Luc. 10, 20. Filip. 4, 3. Apoc. 20, 12. (6) Marc. 4, 23. (7) Iov 12, 14. Is. 6, 3; 22, 22. Luc. 1, 32. Apoc. 1, 18. (8) 1 Cor. 16, 9. Col. 4, 3. (9) Is. 49, 23; 60, 14. (10) 2 Petr. 2, 9. 1 Cor. 10, 13. (11) 2 Tim. 1, 14. Apoc. 2, 10.

CAP. 4

Privești cerească. Tronul lui Dumnezeu cu douăzeci și patru de bătrîni și cu patru heruvimi.

1. După acestea, m-am uitat și iată o ușă era deschisă în cer și glasul cel dintîi — glasul ca de trîmbiță, pe care l-am auzit vorbind cu mine — mi-a zis: Suie-te aici și îți voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea.

2. Îndată am fost în duh; și iată un tron era în cer și pe tron ședea Cineva.

3. Și Cel ce ședea semăna la vedere cu piatra de iasp și de sardiu, iar de jur împrejurul tronului era un curcubeu, cu înfățișarea smaraldului.

4. Și douăzeci și patru de soaune înconjurau tronul și pe soaune douăzeci și patru de bătrîni, șezînd, îmbrăcați în haine albe și purtînd pe oapetele lor cununi de aur.

5. Și din tron ieșeau fulgere și glăsuri și tunete; și șapte făclii de foc ardeau înaintea tronului, care sînt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea tronului, ca o mare de sticlă, asemenea cu cristalul. Iar în mijlocul tronului și împrejurul tronului patru ființe, pline de ochi, dinainte și dinapoi.

7. Și ființa cea dintîi era asemenea leului, a doua ființă asemenea vițelului, a treia ființă avea față ca de om, iar a patra ființă era asemenea vulturului care zboară.

8. Și cele patru ființe, avînd fiecare din ele cîte șase aripi, sînt pline de ochi, de jur împrejur și pe dinăuntru, și odihnă nu au, ziua și noaptea, zicînd: Sfînt, Sfînt, Sfînt, Domnul Dumnezeu, Atotîntor, Cel ce era și Cel ce este și Cel ce vine.

9. Și cînd cele patru ființe dădeau slavă, cinste și mulțumită Celui ce șade pe tron, Celui ce este viu în vecii vecilor,

12. Pe cel ce biruiește îl voi face stîlp în templul Dumnezeului Meu și afară nu va mai ieși și voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu și numele cetății Dumnezeului Meu, — al noului Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeu Meu — și numele Meu cel nou.

13. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii.

14. Iar îngerului Bisericii din Laodicea scrie-i: Acestea zice Cel ce este Amin, martorul cel credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu:

15. Știu faptele tale; că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte!

16. Astfel, fiindcă ești călduțel — nici fierbinte, nici rece — am să te vărs din gura Mea.

17. Fiindcă tu zici: Sînt bogat și m-am îmbogățit și de nimic nu am nevoie! Și nu știi că tu ești cel ticălos și vrednic de plîns, și sărac și orb și gol!

18. Te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogățești, și veșminte albe ca să te îmbraci și să nu se dea pe față rușinea goliciunii tale, și alifie de ochi, ca să-ți ungi ochii și să vezi.

19. Eu pe cîți îi iubesc îi mustru și îi pedepsesc; sirguiește dar și te pocăiește.

20. Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cîna cu el și el cu Mine.

21. Celui ce biruiește îi voi da să șadă cu Mine pe scaunul Meu, precum și Eu am biruit și am șezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui.

22. Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericii.

(12) Pild. 9, 1. Is. 44, 5. Întel. 3, 14. Evr. 12, 22. Apoc. 2, 17; 14, 1; 21, 2. (14) Col. 1, 15. (16) Dan. 5, 27. (17) Fac. 3, 7. Iez. 16, 7. Os. 12, 9. Întel. 3, 11. Sir. 11, 28. 1 Cor. 4, 8. (18) Apoc. 7, 13; 16, 15; 19, 8. (19) Iov 5, 17. Pild. 3, 11-12. Evr. 12, 5. (20) Cînt. 5, 2. Ioan 14, 23. (21) Mat. 19, 28. Luc. 22, 30. Apoc.

1, 6; 2, 27; CAP. 4. — (2) Is. 6, 1. Iez. 1, 26. Dan. 7, 9. (4) Apoc. 1, 6; 2, 26; 3, 4; 6, 11; 7, 13; 11, 16; 19, 4. (5) Ps. 67, 34; 96, 4. Zah. 4, 10. Apoc. 1, 4; 5, 6; 8, 5; 16, 18. (6) Iez. 1, 10. 18; 10, 12. Apoc. 15, 2; 22, 1. (7) Iez. 10, 14. (8) Ps. 98, 5. Is. 6, 2-3. Apoc. 1, 8.

10. Atunci cei douăzeci și patru de bătrâni, căzând înaintea Celui ce ședea pe tron, se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor și aruncau cununile lor înaintea tronului, zicând:

11. Vrednic ești, Doamne și Dumnezeu nostru, să primești slava și cinstea și puterea, căci Tu ai zidit toate lucrurile și prin voința Ta ele erau și s-au făcut.

CAP. 5

Cartea cu șapte peceti este dată Mielului. Mielul este laudat cu cântări cerești.

1. Am văzut apoi, în mîna dreaptă a Celui ce ședea pe tron, o carte scrisă înăuntru și pe dos, pecetluită cu șapte peceti.

2. Și am văzut un înger puternic, care striga cu glas mare: Cine este vrednic să deschidă cartea și să desfășoare pecetile ei?

3. Dar nimeni în cer, nici pe pămînt, nici sub pămînt nu putea să deschidă cartea, nici să se uite în ea.

4. Și am plîns mult, fiindcă nimeni n-a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să se uite în ea.

5. Și unul dintre bătrîni mi-a zis: Nu plînge. Iată, a biruit leul din seminția lui Iuda, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea și cele șapte peceti ale ei.

6. Și am văzut, la mijloc, între tron și cele patru ființe și în mijlocul bătrînilor, stînd un Miel, ca înjunghiat, și care avea șapte coarne și șapte ochi, care sînt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pămîntul.

7. Și a venit și a luat cartea, din dreapta Celui ce ședea pe tron.

8. Și cînd a luat cartea, cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrîni au căzut înaintea Mielului, avînd fiecare alăută și cupe de aur pline cu tîmble care sînt rugăciunile sfinților.

(10) 1 Paral. 29, 11. CAP. 5. — (1) Is. 29, 11. Iez. 2, 9. (5) Fac. 49, 9. Pild. 30, 30. Is. 11, 1. Rom. 15, 12; Evr. 7, 14. (6) Is. 42, 10; 53, 7. 1 Petr. 1, 19. (9) Iov 19, 25. Ps. 32, 3; 39, 4; 143, 9. Zah. 3, 9; 4, 10; 8, 23. Fapt. 20, 28. (10) Ies. 19, 6. Ps. 44, 18.

9. Și cîntau o cîntare nouă, zicînd: Vrednic ești să iei cartea și să deschizi pecetile ei, fiindcă ai fost înjunghiat și ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu singele Tău, oameni din toată seminția și limba și poporul și neamul;

10. Și l-ai făcut Dumnezeului nostru împărăție și preoți, și vor împărăți pe pămînt.

11. Și am văzut și am auzit glas de îngeri mulți, de jur împrejurul tronului și al ființelor și al bătrînilor, și era numărul lor zeci de mii de zeci de mii și mii de mii,

12. Zicînd cu glas mare: Vrednic este Mielul cel înjunghiat ca să ia puterea și bogăția și înțelepciunea și tăria și cinstea și slava și binecuvîntarea.

13. Și toată făptura care este în cer și pe pămînt și sub pămînt și în mare și toate cite sînt în acestea le-am auzit, zicînd: Celui ce șade pe tron și Mielului fie binecuvîntarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor!

14. Și cele patru ființe ziceau: Amin! Iar bătrînii căzură și se închinară.

CAP. 6

Desfășurarea celor dintîi șase peceti. Împărății și domnii lumii se ascund în peșteri și în crăpăturile stîncilor.

1. Și am văzut cînd Mielul a deschis pe cea dintîi din cele șapte peceti, și am auzit pe una din cele patru ființe zicînd cu glas ca de tunet: Vino și vezi.

2. Și m-am uitat și iată un cal alb și cel care ședea pe el avea un arc; și i s-a dat lui cunună și a pornit ca un biruitor ca să biruiască.

3. Și cînd a deschis pecetea a doua, am auzit, zicînd, pe a doua ființă: Vino și vezi.

4. Și a ieșit alt cal, roșu ca focul; și celui ce ședea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pămînt, ca oamenii să se junghie între ei; și o sabie mare i s-a dat.

1 Petr. 2, 9. (11) Dan. 7, 10. Luc. 2, 13. Evr. 12, 22. (12) Ioan 17, 5. (13) Ps. 148, 1; 150, 5. Filip. 2, 10. Apoc. 7, 10. (14) Apoc. 19, 4. CAP. 6. — (2) Zah. 6, 3. Apoc. 19, 11. (4) Zah. 1, 8; 6, 2.

5. Și cînd a deschis pecetea a treia, am auzit pe a treia ființă, zicînd: Vino și vezi. Și m-am uitat și iată un cal negru și cel care ședea pe el avea un cîntar în mîna lui.

6. Și am auzit, în mijlocul celor patru ființe, ca un glas care zicea: Măsura de grîu un dinar, și trei măsuri de orz un dinar. Dar de undelemn și de vin să nu te atingi.

7. Și cînd a deschis pecetea a patra, am auzit glasul ființei a patra, zicînd: Vino și vezi.

8. Și m-am uitat și iată un cal galben-vînat și numele celui ce ședea pe el era: Moartea; și iadul se ținea după el; și li s-a dat lor putere peste a patra parte a pămîntului, ca să ucidă cu sabie și cu foamete, și cu moartea și cu fiarele de pe pămînt.

9. Și cînd a deschis pecetea a cincea, am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiați pentru cuvîntul lui Dumnezeu și pentru mărturia pe care au dat-o.

10. Și strigau cu glas mare și ziceau: Pînă cînd, Stăpîne sfinte și adevărate, nu vei judeca și nu vei răzbuuna singele nostru, față de cei ce locuiesc pe pămînt?

11. Și fiecăruia dintre ei i s-a dat cite un veșmînt alb și li s-a spus ca să stea în tihnă, încă puțină vreme, pînă cînd vor împlini numărul și cei împreună-slujitori cu ei și frații lor, cei ce aveau să fie omoriți ca și ei.

12. Și m-am uitat cînd a deschis pecetea a șasea și s-a făcut cutremur mare, soarele s-a făcut negru ca un sac de păr și luna întreagă s-a făcut ca singele,

13. Și stelele cerului au căzut pe pămînt, precum smochinul își leapădă smochinele sale verzi, cînd este zguduit de vijelie.

14. Iar cerul s-a dat în lături, ca o carte de piele pe care o faci sul și toți munții și toate insulele s-au mișcat din locurile lor.

15. Și împărății pămîntului și domnii și căpeteniile oștilor și bogății și cei puternici și toți robii și toți slo-

bozii s-au ascuns în peșteri și în stîncile munților.

16. Strigînd munților și stîncilor: Cădeți peste noi și ne ascundeți pe noi de fața Celui ce șade pe tron și de minia Mielului;

17. Că a venit ziua cea mare a mîniei lor, și cine are putere ca să stea pe loc?

CAP. 7

Pecetluirea a o sută și patruzeci și patru de mii din seminția lui Israel.

1. După aceasta am văzut patru îngeri, stînd la cele patru unghiuri ale pămîntului, ținînd cele patru vînturi ale pămîntului, ca să nu sufle vînt pe pămînt, nici peste mare, nici peste vreun copac.

2. Și am văzut un alt înger care se ridica de la Răsăritul Soarelui și avea pecetea Viului Dumnezeu. Îngerul a strigat cu glas puternic către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să vatăme pămîntul și marea,

3. Zicînd: Nu vătămați pămîntul, nici marea, nici copacii, pînă ce nu vom pecetlui, pe frunțile lor, pe robii Dumnezeului nostru.

4. Și am auzit numărul celor pecetluiți: o sută patruzeci și patru de mii de pecetluiți, din toate semințiile fiilor lui Israel:

5. Din seminția lui Iuda, douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Ruben, douăsprezece mii; din seminția lui Gad, douăsprezece mii;

6. Din seminția lui Așer, douăsprezece mii; din seminția lui Neftali, douăsprezece mii; din seminția lui Manase, douăsprezece mii;

7. Din seminția lui Simeon, douăsprezece mii; din seminția lui Levi, douăsprezece mii; din seminția lui Isahar, douăsprezece mii;

8. Din seminția lui Zabulon, douăsprezece mii; din seminția lui Iosif, douăsprezece mii; din seminția lui Veniamin, douăsprezece mii de pecetluiți.

9. După acestea, m-am uitat și iată mulțime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul și semințiile și popoarele și limbile, stînd

36. Apoc. 9, 6. (17) Ps. 75, 8. Naum 1, 6. CAP. 7. — (3) Iez. 9, 4. Apoc. 9, 4; 14, 1. (9) Is. 66, 18. Apoc. 3, 4-5; 6, 11; 19, 14.

(5) Apoc. 5, 9. (8) Iez. 14, 21. (10) Fac. 4, 10. Luc. 18, 7. Apoc. 19, 2. (11) Apoc. 3, 4-5; 7, 9. (12) Is. 34, 4. Mat. 24, 29. Evr. 1, 11. (14) Is. 50, 3. Iez. 38, 20. (16) Is. 2, 19. Os. 10, 8. Luc. 23,

înaintea tronului și înaintea Mielului, înbrăcați în veșminte albe și avînd în mînă ramuri de finic.

10. Și mulțimea striga cu glas mare, zicînd: Mîntuirea este de la Dumnezeu nostru, Care șade pe tron, și de la Mielul.

11. Și toți îngerii stăteau împrejurul tronului bătrînilor și al celor patru ființe, și au căzut înaintea tronului pe fețele lor și s-au închinat lui Dumnezeu,

12. Zicînd: Amin! Binecuvîntarea și slava și înțelepciunea și mulțumirea și cinstea și puterea și tăria fie Dumnezeului nostru, în vecii vecilor. Amin!

13. Iar unul dintre bătrîni a deschis gura și mi-a zis: Aceștia care sînt îmbrăcați în veșminte albe, cine sînt și de unde au venit?

14. Și i-am zis: Doamne, Tu știi. El mi-a răspuns: Aceștia sînt cei ce vin din strîmtoarea cea mare și și-au spălat veșmintele lor și le-au făcut albe în singele Mielului.

15. Pentru aceea sînt înaintea tronului lui Dumnezeu, și li slujesc ziua și noaptea, în templul Lui, și Cel ce șade pe tron li va adăposti în cortul Său.

16. Și nu vor mai flămînzii, nici nu vor mai înseta, nici nu va mai cădea soarele peste ei și nici o arșiță;

17. Căci Mielul, Cel ce stă în mijlocul tronului, li va paște pe ei și-i va duce la izvoarele apelor vieții și Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor.

CAP. 8

A șaptea pecete. Șapte îngeri cu șapte trîmbițe.

1. Și cînd Mielul a deschis pecetea a șaptea, s-a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pe cei șapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu și li s-au dat lor șapte trîmbițe.

3. Și a venit un alt inger și a stat la altar, avînd cădelniță de aur, și i s-a dat lui tămîie multă, ca s-o aducă împreună cu rugăciunile tuturor sfin-

ților, pe altarul de aur dinaintea tronului.

4. Și fumul tămîiei s-a suit, din mîna îngerului, înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinților.

5. Și ingerul a luat cădelnița și a umplut-o din focul altarului și a aruncat pe pămînt; și s-au pornit tunete și glăsuri și fulgere și cutremur.

6. Iar cei șapte îngeri, care aveau cele șapte trîmbițe, s-au gătît ca să trîmbițeze.

7. Și a trîmbițat întîiul inger, și s-a pornit grindină și foc amestecat cu sînge și au căzut pe pămînt; și a ars din pămînt a treia parte, și a ars din copaci a treia parte, iar iarba verde a ars de tot.

8. A trîmbițat, apoi, al doilea inger, și ca un munte mare arzînd în flăcări s-a prăbușit în mare și a treia parte din mare s-a prefăcut în sînge;

9. Și a pierit a treia parte din făpturile cu viață în ele, care sînt în mare, și a treia parte din corăbii s-a sfărîmat.

10. Și a trîmbițat al treilea inger, și a căzut din cer o stea uriașă, arzînd ca o făclie, și a căzut peste a treia parte din riuri și peste izvoarele apelor.

11. Și numele stelei se cheamă Absintos. Și a treia parte din ape s-a făcut ca pelinul și mulți dintre oameni au murit din pricina apelor, pentru că se făcuseră amare.

12. Și a trîmbițat al patrulea inger, și a fost lovită a treia parte din soare, și a treia parte din lună, și a treia parte din stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor și ziua să-și piardă din lumină a treia parte, și noaptea tot așa.

13. Și am văzut și am auzit un vultur, care zbura spre înaltul cerului și striga cu glas mare: Vai, vai, vai celor ce locuiesc pe pămînt, din pricina celorlalte glăsuri ale trîmbiței celor trei îngeri, care sînt gata să trîmbițeze!

22, 1; 35, 8. Is. 25, 8. Apoc. 21, 4. CAP. 8. — (2) Tob. 12, 15. Mat. 18, 10. (3) Apoc. 5, 8; 6, 9. (4) Lev. 2, 2. Ps. 140, 2. (5) Apoc. 4, 5; 11, 19; 16, 18. (6) Ier. 51, 25.

CAP. 9

Trîmbița a cincea și a șasea. Cele ce se întîmplă după ce au sunat. Cei patru îngeri de la Euftrat.

1. Și a trîmbițat al cincilea inger, și am văzut o stea căzută din cer pe pămînt și i s-a dat cheia fîntînii adîncului.

2. Și a deschis fîntîna adîncului și fum s-a ridicat din fîntînă, ca fumul unui cuptor mare, și soarele și văduhul s-au întunecat de fumul fîntînii.

3. Și din fum au ieșit lăcuste pe pămînt și li s-a dat lor putere precum au putere scorpiile pămîntului.

4. Și li s-a poruncit să nu vatăme iarba pămîntului și nici o verdeață și nici un copac, fără numai pe oamenii care nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunțile lor.

5. Și nu li s-a dat ca să-i omoare, ci ca să fie chinuți cinci luni; și chinul lor este la fel cu chinul scorpiei, cînd a înțepat pe om.

6. Și în zilele acelea vor căuta oamenii moartea și nu o vor afla și vor dori să moară; moartea însă va fugi de ei.

7. Iar înfățișarea lăcustelor era asemenea unor cai pregătiți de război. Pe capete aveau cununii ca de aur, și fețele lor erau ca niște fețe de oameni.

8. Și aveau păr ca părul de femei și dinții lor erau ca dinții leilor.

9. Și aveau platoșe ca platoșele de fier, iar vuietul aripilor lor era la fel cu vuietul unei mulțimi de care și de cai, care aleargă la luptă.

10. Și aveau cozi și bolduri asemenea scorpiilor; și puterea lor e în cozile lor, ca să vatăme pe oameni cinci luni.

11. Și au ca împărat al lor pe ingerul adîncului, al cărui nume, în eвреiește, este Abaddon, iar în elinește are numele Apollion.

12. Întîiul «vai» a trecut; iată vine încă un «vai» și încă unul, după acestea.

13. Și a trîmbițat al șaselea inger. Și am auzit un glas, din cele patru

CAP. 9. — (1) Luc. 10, 18. (3) Înțel. 16, 9. (4) Ies. 12, 23. Iez. 9, 4. Apoc. 7, 3. (6) Iov. 3, 21. Is. 2, 19. Ier. 8, 3. Os. 10, 8. Luc. 23, 30. Apoc. 6, 16.

cornuri ale altarului de aur, care este înaintea lui Dumnezeu,

14. Zicînd către ingerul al șaselea, cel ce avea trîmbița: Dezleagă pe cei patru îngeri care sînt legați la rîul cel mare, Euftratul.

15. Și au fost dezlegați cei patru îngeri, care erau gătiți spre ceasul și ziua și luna și anul acela, ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștilor era de douăzeci de mii de ori cîte zece mii de călăreți, căci am auzit numărul lor.

17. Și așa am văzut, în vedenie, caii și pe cei ce ședeau pe ei, avînd platoșe ca de foc și de iachint și de pucioasă; iar capetele cailor semănau cu capetele leilor și din gurile lor ieșea foc și fum și pucioasă.

18. De aceste trei plăgi: de focul și de fumul și de pucioasa, care ieșea din gurile lor, a fost ucisă a treia parte din oameni.

19. Pentru că puterea cailor este în gura lor și în cozile lor; căci cozile lor sînt asemenea șerpilor, avînd capete, și cu acestea vatămă.

20. Dar ceilalți oameni care nu au murit de plăgile acestea, nu s-au pocăit de faptele mîinilor lor, ca să nu se mai închine demonilor și idolilor de aur și de argint și de aramă și de piatră și de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble.

21. Și nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătorile lor, nici de desfrînarea lor, nici de furtişagurile lor.

CAP. 10

Un inger se arată, ținînd în mînă o carte deschisă. Poruncă lui Ioan să înghiță această carte.

1. Și am văzut alt inger puternic, pogorîndu-se din cer, învăluit într-un nor și pe capul lui era curcubeul, iar fața lui strălucea ca soarele și picioarele lui erau ca niște stîlpi de foc.

2. Și în mînă avea o carte mică, deschisă. Și a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stîng pe pămînt,

(7) Ioi 2, 4. (8) Ioi 1, 6. (9) Ier. 47, 3. Ioi 2, 5. (20) Înțel. 15, 13. CAP. 10. — (1) Ps. 96, 2. Cînt. 5, 15. Iez. 1, 27. Mat. 17, 2. Apoc. 1, 15. (2) Ps. 88, 25.

(10) Ier. 3, 23. Os. 13, 4. Apoc. 5, 13; 19, 1. (12) Dan. 7, 18. (14) Lev. 13, 34. 3 Reg. 10, 8. Is. 1, 18. Ebr. 9, 14. (15) Is. 4, 2. Apoc. 21, 3. (16) Ps. 120, 8. Cînt. 1, 5. Is. 49, 10. Luc. 6, 21. (17) Ps.

3. Și a strigat cu glas puternic, precum răcnește leul. Iar cînd a strigat, cele șapte tunete au slobozit glasurile lor.

4. Și cînd au vorbit cele șapte tunete, voiam să scriu, dar am auzit o voce care zicea din cer: Pecetluiește cele ce au spus cele șapte tunete și nu le scrie.

5. Iar îngerul pe care l-am văzut stînd pe mare și pe pămînt, și-a ridicat mîna dreaptă către cer.

6. Și s-a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor, Care a făcut cerul și cele ce sînt în cer și pămîntul și cele ce sînt pe pămînt și marea și cele ce sînt în mare, că timp nu va mai fi.

7. Cî, în zilele cînd va grăi al șaptelea înger — cînd va fi să trimbițeze — atunci va fi săvîrșită taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit robilor Săi, proorocilor.

8. Iar glasul din cer, pe care-l auzisem, iarăși a vorbit cu mine, zicînd: Mergi de ia cartea cea deschisă din mîna îngerului, care stă pe mare și pe pămînt.

9. Și m-am dus la înger și i-am zis să-mă dea cartea. Și mi-a răspuns: Ia-o și mînc-o și va amări pîntecele tău, dar în gura ta va fi dulce ca mierea.

10. Atunci am luat cartea din mîna îngerului și am mîncat-o; și era în gura mea dulce ca mierea, dar, după ce-am mîncat-o pîntecele meu s-a amărit.

11. Și apoi mi-a zis: Tu trebuie să proorociești, încă o dată, la popoare și la neamuri și la limbi și la mulți împărați.

CAP. 11

Măsurarea templului. Doi martori uciși de fiară înviază și se înalță la cer. Trîmbița a șaptea. Cîntarea. Templul lui Dumnezeu în cer.

1. Apoi mi-au dat o trestie, asemenea unui toiag, zicînd: Scoală-te și măsoară templul lui Dumnezeu și altarul și pe cei ce se închină în el.

2. Iar curtea cea din afară a templului, scoate-o din socoteală și n-o măsoară, pentru că a fost dată neamurilor, care vor călca în picioare cetea sfîntă patruzeci și două de luni.

3. Și voi da putere celor doi martori ai mei și vor prooroci, îmbrăcați în sac, o mie două sute și șazece de zile.

4. Aceștia sînt cei doi măslini și cele două sfesnice care stau înaintea Domnului pămîntului.

5. Și dacă voiește cineva să-i vatăme, foc iese din gura lor și mistuiește pe vrăjmașii lor; și dacă ar voi cineva să-i vatăme, acela trebuie să fie ucis.

6. Aceștia au putere să închidă cerul, ca ploaia să nu plouă în zilele proorociei lor, și putere au peste ape să le schimbe în sînge și să bată pămîntul cu orice fel de urgie, ori de cîte ori vor voi.

7. Iar cînd vor isprăvi cu mărturia lor, fiara care se ridică din adînc va face război cu ei, și-i va birui și-i va omorî.

8. Și trupurile lor vor zăcea pe ulițele cetății celei mari, care se cheamă, duhovnicește, Sodoma și Egipt, unde a fost răstignit și Domnul lor.

9. Și din popoare, din seminții, din limbi și din neamuri vor privi la trupurile lor trei zile și jumătate și nu vor îngădui ca ele să fie puse în mormînt.

10. Iar locuitorii de pe pămînt se vor bucura de moartea lor și vor fi în veselie și își vor trimite daruri unul altuia, pentru că acești doi prooroci au chinuit pe locuitorii de pe pămînt.

11. Și după cele trei zile și jumătate, duh de viață de la Dumnezeu a intrat în ei și s-au ridicat pe picioarele lor și frică mare a căzut peste cei ce se uitau la ei.

12. Și din cer au auzit glas puternic, zicîndu-le: Suiți-vă aici! Și s-au suit la cer, în nori, și au privit la ei dușmanii lor.

4 Reg. 1, 10. Is. 11, 4. Ier. 23, 29. Iez. 5, 14. Os. 6, 5. 2 Tes. 2, 8. (6) Iez. 7, 19. 3 Reg. 17, 1. Zah. 14, 17. (7) Dan. 11, 33. Apoc. 13, 8; 17, 8. (8) Ier. 25, 33.

(4) Dan. 8, 26; 12, 4, 9. (5) Dan. 12, 5, 7. (6) Neem. 9, 6. (7) Dan. 11, 36. Apoc. 11, 15. (9) Iez. 2, 8; 3, 1. (10) Iez. 3, 3. CAP. 11. — (1) Apoc. 21, 15. (2) Apoc. 13, 5. (3) Apoc. 12, 6. (4) Zah. 4, 3, 11, 14. (5)

13. Și în ceasul acela s-a făcut cutremur mare și a zecea parte din cetate s-a prăbușit și au pierit în cutremur șapte mii de oameni, iar ceilalți s-au înfricoșat și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea «vai» a trecut; al treilea «vai», iată, vine degrabă.

15. Și a trimbitat al șaptelea înger și s-au pornit, în cer, glasuri puternice care ziceau: Împărăția lumii a ajuns a Domnului nostru și a Hristosului Său și va împărăți în vecii vecilor.

16. Și cei douăzeci și patru de bătrîni, care sed înaintea lui Dumnezeu pe scaunele lor, au căzut cu fețele la pămînt și s-au închinat lui Dumnezeu.

17. Zicînd: Mulțumim Ție, Doamne Dumnezeu, Atotîitorule, Cel ce ești și Cel ce erai și Cel ce vii, că ai luat puterea Ta cea mare și împărățești.

18. Și neamurile s-au miniat, dar a venit minia Ta și vremea celor morți, ca să fie judecați, și să răsplătești pe robii Tăi, pe prooroci și pe sfinți și pe cei ce se tem de numele Tău, pe cei mici și pe cei mari, și să pierzi pe cei ce prăpădesc pămîntul.

19. Și s-a deschis templul lui Dumnezeu, cel din cer, și s-a văzut în templul Lui chivotul legămîntului Său, și au fost fulgere și vulturi și tunete și cutremur și grindină mare.

CAP. 12

Femeia care naște și balaurul. Balaurul, biruit de Mihail, urmărește pe femeie și pe cei din sămînța ei.

1. Și s-a arătat din cer un semn mare: o femeie înveșmîntată cu soarele și luna era sub picioarele ei și pe cap purta cunună din douăsprezece stele.

2. Și era însărcinată și striga, chinuindu-se și muncindu-se ca să nască.

3. Și alt semn s-a arătat în cer: iată un balaur mare, roșu, avînd șapte capete și zece coarne, și pe capetele lui, șapte cununi împărățești.

(13) Apoc. 16, 18. (14) Apoc. 8, 13; 9, 12. (15) Dan. 7, 18. Apoc. 7, 10; 10, 7. (16) Apoc. 4, 4. (19) Apoc. 8, 5. CAP. 12. — (2) Mih. 5, 2. (3) Dan. 7, 24. Apoc. 12, 9; 13, 1; 17, 3; 20, 2. (5) Ps. 2, 9. 1 Cor. 15, 25. Apoc. 2, 27. (6) Apoc. 11,

4. Iar coada lui tira a treia parte din stelele cerului și le-a aruncat pe pămînt. Și balaurul stătu înaintea femeii, care era să nască, pentru ca să înghită copilul, cînd îl va naște.

5. Și a născut un copil de parte bărbătească, care avea să păstorească toate neamurile cu toiag de fier. Și copilul ei fu răpit la Dumnezeu și la tronul Lui.

6. Iar femeia a fugit în pustie, unde are loc gătit de Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea, acolo, o mie două sute și șazece de zile.

7. Și s-a făcut război în cer: Mihail și îngerii lui au pornit război cu balaurul. Și se războia și balaurul și îngerii lui.

8. Și n-a izbutit el, nici nu s-a mai găsit pentru ei loc în cer.

9. Și a fost aruncat balaurul cel mare, șarpele cel de demult, care se cheamă diavol și satana, cel ce înșală toată lumea, aruncat a fost pe pămînt și îngerii lui au fost aruncați cu el.

10. Și am auzit glas mare, în cer, zicînd: Acum s-a făcut mîntuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru și stăpînirea Hristosului Său, căci aruncat a fost pîrișul fraților noștri, cel ce îi pira pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua și noaptea.

11. Și ei l-au biruit prin sîngele Mielului și prin cîvîntul mărturiei lor și nu și-au iubit sufletul lor, pînă la moarte.

12. Pentru aceasta, bucurați-vă ceruri și cei ce locuțiți în ele. Vai vouă, pămîntule și mare, fiindcă diavolul a coborît la voi avînd minie mare, căci știe că timpul lui e scurt.

13. Iar cînd a văzut balaurul că a fost aruncat pe pămînt, a prigonit pe femeia care născuse prunc.

14. Și femeii i s-au dat cele două aripi ale marelui vultur, ca să zboare în pustie, la locul ei, unde e hrănită acolo o vreme și vremuri și jumătate de vreme, departe de fața șarpelui.

15. Și șarpele a aruncat din gura lui, după femeie, apă ca un rîu ca s-o ia apa.

5. (7) Dan. 10, 13, 15; 12, 1. (9) Luc. 10, 18. Apoc. 12, 3; 20, 3. (10) Iov 1, 6. Zah. 3, 1. Rom. 8, 33; 16, 20. (11) Luc. 14, 26. Rom. 8, 37. (12) Ps. 95, 11. Is. 49, 13. (14) Dan. 7, 25; 12, 7.

16. Și pământul i-a venit femeii într-ajutor, căci pământul și-a deschis gura sa și a înghițit riul pe care-l aruncase balaurul, din gură.

17. Și balaurul s-a aprins de minie asupra femeii și a pornit să facă război cu ceilalți din seminția ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin mărturia lui Iisus.

18. Și a stat pe nisipul mării.

CAP. 13

Fiara, care se ridică din mare, defăimează pe Dumnezeu și dă război sfinților. O altă fiară, prorocul mincinos, se ridică din pământ. Numele celei dintii : 666.

1. Și am văzut ridicându-se din mare o fiară, care avea zece coarne și șapte capete și pe coarnele ei zece cununi împărătești și pe capetele ei: nume de hula.

2. Și fiara pe care am văzut-o era asemenea leopardului, picioarele ei erau ca ale ursului, iar gura ei ca o gură de leu. Și balaurul i-a dat ei puterea lui și scaunul lui și stăpânire mare.

3. Și unul din capetele fiarei era ca înjunghiat de moarte, dar rana ei cea de moarte fu vindecată și tot pământul s-a minunat mergând după fiară.

4. Și s-au închinat balaurului, fiindcă i-a dat fiarei stăpânirea; și s-au închinat fiarei, zicând: Cine este asemenea fiarei și cine poate să se lup-
te cu ea?

5. Și i s-a dat ei gură să grăiască semeții și hule și i s-a dat putere să lucreze timp de patruzeci și două de luni.

6. Și și-a deschis gura sa spre hula lui Dumnezeu, ca să hulească numele Lui și cortul Lui și pe cei ce locuiesc în cer.

7. Și i s-a dat să facă război cu sfinții și să-i biruiască și i s-a dat ei stăpânire peste toată seminția și poporul și limba și neamul.

8. Și i se vor închina ei toți cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sînt scrise, de la întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului celui înjunghiat.

CAP. 13. — (1) Dan. 7, 7. Apoc. 12, 3; 17, 3, 12. (5) Dan. 7, 8, 11; 11, 36. Apoc. 11, 2. (7) Dan. 7, 21. Apoc. 11, 7. (8) Dan. 12, 1. Luc. 10, 20. Filip. 4, 3. Evr. 12, 13. Apoc. 17, 8; 20, 12; 21, 27. (9) Marc.

9. Dacă are cineva urechi — să audă!

10. Cine duce în robie de robie are parte; cine cu sabia va ucide trebuie să fie ucis de sabie. Aici este răbdarea și credința sfinților.

11. Și am văzut o altă fiară, ridicându-se din pământ, și avea două coarne asemenea mielului, dar grăia ca un balaur.

12. Și toată stăpânirea celei dintii fiare ea o pune în lucrare, în fața ei. Și face pământul și pe locuitorii de pe el să se închine fiarei celei dintii, a cărei rană de moarte fusese vindecată.

13. Și face semne mari, încît și foc face să se pogoare din cer, pe pământ, înaintea oamenilor.

14. Și amăgește pe cei ce locuiesc pe pământ prin semnele ce i s-au dat să facă înaintea fiarei, zicînd celor ce locuiesc pe pământ să facă un chip fiarei care a fost rănită cu sabia și a rămas în viață.

15. Și i s-a dat ei să însuflească chipului fiarei, ca chipul fiarei să și grăiască și să omoare pe toți cîți nu se vor închina chipului fiarei.

16. Și ea îi silește pe toți, pe cei mici și pe cei mari, și pe cei bogați și pe cei săraci, și pe cei slobozi și pe cei robi, ca să-și pună semn pe mîna lor cea dreaptă sau pe frunte,

17. Încît nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decît numai cel ce are semnul, adică numele fiarei, sau numărul numelui fiarei.

18. Aici este înțelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Și numărul ei este șase sute șazeci și șase.

CAP. 14

Mielul și cei răscumpărați sălășluiesc în Sion. Trei îngeri vestesc judecările lui Dumnezeu. Secerișul și culesul viei.

1. Și m-am uitat și iată Mielul stătea pe muntele Sion și cu El o sută patruzeci și patru de mii, care aveau numele Lui și numele Tatălui Lui, scris pe frunțile lor.

4, 23. (10) Fac. 9, 6. 3 Reg. 2, 33. Is. 14, 2-6; 33, 1. Mat. 26, 52. Apoc. 14, 12. (13) Deut. 13, 2. Mat. 24, 24. Apoc. 16, 14. (16) Apoc. 14, 11. (17) Apoc. 16, 2. (18) Apoc. 17, 9. CAP. 14. — (1) Ps. 47, 1. Iez. 9, 4. Apoc. 3, 12; 7, 3.

2. Atunci am auzit un glas din cer, ca un vâleț de ape multe și ca bubuitul unui tunet puternic, iar glasul pe care l-am auzit ca glasul celor ce cîntă cu alăutele lor.

3. Și cîntau o cîntare nouă, înaintea tronului și înaintea celor patru ființe și înaintea bătrînilor; și nimeni nu putea să învețe cîntarea decît numai cei o sută patruzeci și patru de mii, care fuseseră răscumpărați de pe pământ.

4. Aceștia sînt care nu s-au închinat cu femeii, căci sînt feciorelnici. Aceștia sînt care merg după Miel ori unde se va duce. Aceștia au fost răscumpărați dintre oameni, pîrgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Iar în gura lor nu s-a aflat minciună, fiindcă sînt fără prihană.

6. Și am văzut apoi alt inger, care zbura prin mijlocul cerului, avînd să binevestească Evanghelia veșnică celor ce locuiesc pe pământ și la tot neamul și seminția și limba și poporul.

7. Zicînd cu glas puternic: Temeți-vă de Dumnezeu și dați Lui slavă, că a venit ceasul judecării Lui, și vă închinați Celui ce a făcut cerul și pământul și marea și izvoarele apelor.

8. Și un al doilea inger a venit, zicînd: A căzut, a căzut Babilonul, cetatea cea mare, care a adăpat toate neamurile din vinul furiei desfrînării sale.

9. Și al treilea inger a venit după ei, strigînd cu glas puternic: Cine se închină fiarei și chipului ei și primește semnul ei pe fruntea lui, sau pe mîna lui,

10. Va bea și el din vinul aprinderii lui Dumnezeu, turnat neamestecat, în potirul miniei Sale, și se va chinui în foc și în pucioasă, înaintea sfinților îngeri și înaintea Mielului.

11. Și fumul chinului lor se suie în vecii vecilor. Și nu au odihnă nici ziua nici noaptea cei ce se închină fiarei și chipului ei și oricine primește semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților, care păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus.

(2) Apoc. 5, 8; 19, 6. (3) Deut. 31, 19. (4) 1 Cor. 6, 20. 2 Cor. 7, 1; 11, 2. (5) Sof. 3, 13. Ef. 5, 27. (7) Fac. 1, 1. Deut. 32, 3-4. Ps. 32, 6; 145, 6. Fapt. 14, 15. (8) Is. 21, 9. Ier. 51, 8-9. Iez. 16, 35. Apoc. 16, 19; 18, 10. (10) Ps. 74, 9. Is. 66, 24. Ier. 25,

13. Și am auzit un glas din cer, zicînd: Scrie: Fericiți cei morți, cei ce de acum mor întru Domnul! Da, grăiește Duhul, odihnească-se de ostenelile lor, căci faptele lor vin cu ei, 14. Și am privit și iată un nor alb și Cel ce ședea pe nor era asemenea Fiului Omului, avînd pe cap cunună de aur și în mînă secera ascuțită.

15. Și un alt inger a ieșit din templu, strigînd cu glas mare Celui ce ședea pe nor: Trimite secera și secera, că a venit ceasul de secerat, fiindcă s-a copt secerișul pământului.

16. Și Cel ce ședea pe nor a aruncat pe pământ secera lui și pământul a fost secerat.

17. Și un alt inger a ieșit din templul cel ceresc, avînd și el un cuțitaș ascuțit.

18. Și încă un inger a ieșit din altar, avînd putere asupra focului, și a strigat cu glas mare celui care avea cuțitașul ascuțit, zicînd: Trimite cuțitașul tău cel ascuțit și culege ciorchinii viei pământului, căci strugurii ei s-au copt.

19. Și ingerul a aruncat, pe pământ, cuțitașul lui și a cules via pământului și strugurii i-a aruncat în teascul cel mare al miniei lui Dumnezeu.

20. Și teascul a fost călcat afară din cetate și a ieșit singe din teasc, pînă la zăbalele cailor, pe o întinde-re de o mie șase sute de stadii.

CAP. 15

Cîntarea biruitorilor fiarei. Șapte îngeri cu șapte cupe ale miniei.

1. Am văzut, apoi, în cer, alt semn, mare și minunat: șapte îngeri avînd șapte pedepse — cele de pe urmă — căci cu ele s-a sfîrșit minia lui Dumnezeu.

2. Și am văzut ca o mare de cristal, amestecată cu foc, și pe biruitorii fiarei și ai chipului ei și ai numărului numelui ei, stînd în picioare pe marea de cristal și avînd alăutele lui Dumnezeu.

9. Apoc. 16, 19. (11) Is. 34, 10. Ioan 5, 29. Apoc. 13, 16; 19, 3. (12) Fapt. 14, 22. Apoc. 13, 10. (13) Înțel. 4, 7. 1 Tes. 4, 14. (14) Dan. 7, 13. (15) Ier. 51, 33. Marc. 4, 29. (17) Iol. 4, 13. Mat. 13, 39. (18) Apoc. 8, 5. (19) Apoc. 19, 15. (20) Ps. 87, 10; 67, 24. Is. 68, 3. CAP. 15. — (2) Apoc. 4, 6.

3. Și ei cîntau cîntarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, și cîntarea Mielului, zicînd: Mari și minunate sînt lucrurile Tale, Doamne Dumnezeuule, Atotîitorule! Drepte și adevărate sînt căile Tale, împărate al neamurilor!

4. Cine nu se va teme de Tine, Doamne, și nu va slăvi mumele Tău? Că Tu singur ești sfînt și toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea Ta, pentru că judecățile Tale s-au făcut cunoscute.

5. Și după aceasta, m-am uitat și s-a deschis templul cortului mărturie din cer.

6. Și au ieșit din templu cei șapte îngeri cu cele șapte pedepse, îmbrăcați în veșmînt de în curat, luminos, și încinși, pe la piept, cu cingători de aur.

7. Și una din cele patru făpturi dădu celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline de minia lui Dumnezeu, Cel ce este viu în vecii vecilor.

8. Iar templul se umplu de fum, din slava lui Dumnezeu și din puterea Lui, și nimeni nu putea să intre în templu, pînă ce se vor sfîrși cele șapte urgii ale celor șapte îngeri.

CAP. 16

Vărsarea celor șapte cupe ale miniei și cele șapte urgii ce vin asupra pămîntului.

1. Și am auzit glas mare, din templu, zicînd celor șapte îngeri: Duceți-vă și vărsați pe pămînt cele șapte cupe ale miniei lui Dumnezeu.

2. Și s-a dus cel dintîi și a vărsat cupa lui pe pămînt. Și o bubă rea și ucigătoare s-a ivit pe oamenii care aveau semnul fiarei și care se închinau chipului fiarei.

3. Și al doilea inger a vărsat cupa lui în mare, și marea s-a prefăcut în singe ca de mort, și orice suflare de viață a murit, din cele ce sînt în mare.

4. Iar cel de al treilea a vărsat cupa lui în riuri și în izvoarele apelor și s-au prefăcut în singe.

5. Și am auzit pe ingerul apelor, zicînd: Drept ești Tu, Cel ce ești și

Cel ce erai, Cel Sfînt, că ai judecat acestea:

6. Fiindcă au vărsat singele sfinților și al proorocilor, tot singe le-ai dat să bea. Vrednici sînt!

7. Și am auzit din altar, grîind: Da, Doamne Dumnezeuule, Atotîitorule, adevărate și drepte sînt judecățile Tale!

8. Și al patrulea inger a vărsat cupa lui în soare și i s-a dat să dogorească pe oameni cu focul lui.

9. Și oamenii au fost dogoriți cu mare arșită și au hulit numele lui Dumnezeu, Care are putere peste urgiile acestea, și nu s-au pocăit ca să-l dea slavă.

10. Și al cincilea inger a vărsat cupa lui pe scaumul fiarei și în împărăția ei s-a făcut întuneric și oamenii își mușcau limbile de durere.

11. Și au hulit pe Dumnezeuul cerului din pricina durerilor și a bubelor lor, dar de faptele lor nu s-au pocăit.

12. Și al șaselea inger a vărsat cupa lui în riul cel mare Eufrat și apele lui au secăt, ca să fie gătita calea împăraților de la Răsăritul Soarelui.

13. Și am văzut ieșind din gura balaurului și din gura fiarei și din gura proorocului celui mincinos trei duhuri necurate ca niște broaște.

14. Căci sînt duhuri diavolești, făcătoare de semne și care se duc la împărații lumii întregi, să-i adune la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu, Atotîitorul.

15. Iată, vin ca un fur. Fericit este cel ce priveghează și păstrează veșmintele sale, ca să nu umble gol și să se vadă rușinea lui!

16. Și i-au strîns la locul ce se cheamă evreiește Harmaghedon.

17. Și al șaptelea inger a vărsat cupa lui în văzduh și glas mare a ieșit din templul cerului, de la tron, strigînd: S-a făcut!

18. Și s-au pornit fulgere și vuiete și tunete și s-a făcut cutremur mare, așa cum nu a fost, de cînd este omul pe pămînt, un cutremur atît de puternic.

4, 8, (20) Ier. 50, 38. (13) Apoc. 12, 9; 19, 20; 20, 10. (14) Mat. 24, 24. Apoc. 13, 13. (15) Mat. 24, 43, 46. Luc. 12, 39, 2 Cor. 5, 3. 1 Tes. 5, 2. Apoc. 3, 3. (18) Apoc. 4, 5; 8, 5; 11, 13.

19. Și cetatea cea mare s-a rupt în trei părți și cetățile neamurilor s-au prăbușit, și Babilonul cel mare a fost pomenit înaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea paharul vinului aprinderii miniei Lui.

20. Și toate insulele pieriră și munții nu se mai aflară.

21. Și grindină mare, cît talantul, se prăvăli din cer peste oameni. Și oamenii huliră pe Dumnezeu, din pricina pedepsei cu grindină, căci urgia ei era mare foarte.

CAP. 17

Desfrînata cea mare, numită Babilonul, umblă beată de singe ca o fiară cu șapte capete și cu zece coarne.

1. Și a venit unul dintre cei șapte îngeri, care aveau cele șapte cupe, și a grăit către mine, zicînd: Vino să-ți arăt judecata desfrînatei celei mari, care șade pe ape multe.

2. Cu care s-au desfrînat împărații pămîntului și cei ce locuiesc pe pămînt s-au îmbătat de vinul desfrînării ei.

3. Și m-a dus, în duh, în pustie. Și am văzut o femeie sezînd pe o fiară roșie, plină de nume de hulă, avînd șapte capete și zece coarne.

4. Și femeia era îmbrăcată în purpură și în stofă stacojie și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare, avînd în mînă un pahar de aur, plin de uriciunile și de necurățiile desfrînării ei.

5. Iar pe fruntea ei scris nume tainic: Babilonul cel mare, mama desfrînatelor și a uriciunilor pămîntului.

6. Și am văzut o femeie, beată de singele sfinților și de singele mucenicilor lui Iisus, și văzînd-o, m-am mirat cu mirare mare.

7. Și ingerul mi-a zis: De ce te miri? Eu îți voi spune taina femeii și a fiarei care o poartă și care are cele șapte capete și cele zece coarne.

8. Fiara pe care ai văzut-o era și nu este și va să se ridice din adînc și să meargă spre pieire. Și se vor mira cei ce locuiesc pe pămînt ale căror nume nu sînt scrise de la întemeierea lumii în cartea vieții, vă-

zînd pe fiară că era și nu este, dar se va arăta.

9. Aici trebuie minte care are înțelepciune. Cele șapte capete sînt șapte munți deasupra cărora șade femeia.

10. Dar sînt și șapte împărați: cinci au căzut, unul mai este, celălalt încă nu a venit, iar cînd va veni are de stat puțină vreme.

11. Și fiara care era și nu mai este — este al optulea împărat și este dintre cei șapte și merge spre pieire.

12. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut sînt zece împărați, care încă n-au luat împărăția, dar care vor lua stăpînire de împărați, un ceas, împreună cu fiara.

13. Aceștia au un singur cuget și puterea și stăpînirea lor o dau fiarei.

14. Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor și împăratul împăraților și vor birui și cei împreună cu El — chemați și aleși și credincioși.

15. Și mi-a zis: Apele pe care le-ai văzut și deasupra cărora șade desfrînata, sînt popoare și gloate și neamuri și limbi.

16. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut și fiara vor urî pe desfrînată și o vor face pustie și goală și carnea ei o vor minca și pe ea o vor arde în foc.

17. Căci Dumnezeu a pus în inimile lor să facă voia Lui și să se întîlnească într-un gînd și să dea fiarei împărăția lor, pînă se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu.

18. Iar femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare care are stăpînire peste împărații pămîntului.

CAP. 18

Vestea căderii Babilonului. Poporul Domnului să iasă din cetate! Cei care se întristează și cei care se bucură de căderea ei.

1. După acestea, am văzut un alt inger, pogorîndu-se din cer, avînd putere mare, și pămîntul s-a luminat de slava lui,

(3) Ies. 15, 1, 6, 13. Deut. 32, 4. Ps. 138, 14; 144, 18. Os. 14, 10. (4) Is. 66, 23. Ier. 10, 7. (5) Ps. 85, 9. (8) Is. 6, 4. CAP. 16. — (2) Ies. 9, 9. Apoc. 13, 17. (5) Apoc. 4, 8. (6) Is. 49, 26. Mat. 23, 34. (8) Iona

(19) Ier. 25, 15; 51, 9. Apoc. 14, 8, 10; 17, 18. (21) Ier. 5, 22. CAP. 17. — (1) Naum. 3, 4. Ier. 51, 7, 13. Apoc. 14, 8; 18, 3. (2) Tes. 2, 3 — 4, 7. Apoc. 12, 3; 13, 1. (4) Ier. 28, 16. (5) Apoc. 16, 19; 18, 2. (6) Apoc. 18, 24. (8)

Dan. 7, 24; 12, 1. Apoc. 11, 7; 13, 1, 8; 20, 12. (12) Dan. 7, 20. Apoc. 13, 1. (14) Ps. 70, 20. Dan. 7, 27. Mat. 28, 18. 1 Tim. 6, 15. Apoc. 18, 3; 19, 16. (15) Is. 8, 7. Ier. 47, 2. (16) Ier. 50, 29. Dan. 7, 20. Apoc. 18, 8. (18) Apoc. 16, 19. CAP. 18. — (1) Ier. 43, 2.

2. Și a strigat cu glas puternic și a zis: A căzut! A căzut Babilonul cel mare și a ajuns locaș demonilor, închisoare tuturor duhurilor necurate, și închisoare tuturor păsărilor spurcate și urite.

3. Pentru că din vinul aprinderii desfrinării ei au băut toate neamurile și împărații pământului s-au desfrinat cu ea și neguțătorii lumii din mulțimea desfătărilor ei s-au îmbogățit.

4. Și am auzit un alt glas din cer, zicînd: Leșiți din ea, poporul meu, ca să nu vă faceți părtași la păcatele ei și să nu fiți loviți de pedepsele sortite ei;

5. Fiindcă păcatele ei au ajuns pînă la cer și Dumnezeu Și-a adus aminte de nedreptățile ei.

6. Dați-i înapoi, precum v-a dat și ea și, după faptele ei, cu măsură îndoită, îndoit măsurăți-i; în paharul în care v-a turnat, turnați-i de două ori.

7. Pe cît s-a mărit pe sine și a fost în desfătări, tot pe atîta dați-i chin și plîngere. Fiindcă în inima ei zice: Sed ca împărăteasă și văduvă nu sînt și jale nu voi vedea nicidecum!

8. Pentru aceea într-o singură zi vor veni pedepsele peste ea: moarte și tînguire și foamete și focul va arde-o de tot, căci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel ce o judecă.

9. Iar împărații pământului, care s-au desfrinat cu ea și s-au dezmiardat cu ea, se vor jeli și se vor bate în piept pentru ea, cînd vor vedea fumul focului în care arde,

10. Stînd departe, de frica chipurilor ei, și zicînd: Vai! Vai! Cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că într-un ceas a venit judecata ta!

11. Și neguțătorii lumii plîng și se tînguesc asupra ei, căci nimeni nu mai cumpără marfa lor,

12. Marfă de aur și de argint, pietre prețioase și mărgăritare, vison și porfiră, mătase și stofă stacojie, tot felul de lemn bine mirositor și tot felul de lucruri de fildeș, de lemn de mare preț și marfă de aramă și de fier și de marmură,

13. Și scorțișoară și balsam și mirodennii și mir și tămîie și vin și unt-

delemn și făină de grîu curat și grîu și vite și oi și cai și căruțe și trupuri și suflete de oameni.

14. Și roadele cele dorite de sufletul tău s-au dus de la tine și toate cele grase și strălucite au pierit de la tine și niciodată nu le vor mai găsi.

15. Iar neguțătorii de aceste lucruri, care s-au îmbogățit de pe urma ei, vor sta departe, de frica chinurilor ei, plîngînd și tînguindu-se,

16. Și zicînd: Vai! Vai! Cetatea cea mare, cea înveșmîntată în vison și în porfiră și în stofă stacojie și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare! Că într-un ceas s-a pustiit atîta bogăție!

17. Și toți cîrmacii și toți cei ce plutesc pe mare și corăbierii și toți cîți lucrează pe mare stăteau departe,

18. Și strigau, uitîndu-se la fumul focului în care ardea, zicînd: Care cetate era asemenea cu cetatea cea mare!

19. Și își puneau țărîna pe capetele lor și strigau plîngînd și tînguindu-se și zicînd: Vai! Vai! Cetatea cea mare, în care s-au îmbogățit din comorile ei toți cei ce tin corăbii pe mare, că într-un ceas s-a pustiit!

20. Veselește-te de ea, cerule și voi sfinților, și voi apostolilor, și voi prorocilor, pentru că Dumnezeu a pronunțat judecata voastră asupra ei.

21. Și un înger puternic a ridicat o piatră, mare cît o piatră de moară, și a aruncat-o în mare, zicînd: Cu astfel de rezezițiune va fi aruncat Babilonul, cetatea cea mare, și nuse va mai afla.

22. Și glasul celor ce cîntă din chitară și din gură și din flaut și din trîmbiță nu se va mai auzi de acum în tine și nici un meșteșugar de orice fel de meșteșug nu se va mai afla în tine și huruit de mori nu se va mai auzi în tine niciodată!

23. Și niciodată lumină de lampă nu se va mai ivi în tine; și glasul de mire și de mireasă nu se vor mai auzi în tine niciodată, pentru că neguțătorii tăi erau stăpînitorii lumii și pentru că toate neamurile s-au rătăcit cu fermecătoria ta.

21. 9. Iez. 27, 27, 30. Apoc. 14, 8. (11) Iez. 27, 35. (17) Iez. 50, 23; 51, 13. Iez. 27, 27. (20) Is. 44, 23; 49, 13. Iez. 51, 48. (21) Iez. 15, 5. Iez. 51, 63 — 64. (22) Iez. 26, 13. (23) Is. 23, 8. Iez. 7, 34. Apoc. 17, 2.

(2) Is. 13, 19, 22; 21, 9; 34, 11, 14. Iez. 50, 1, 39; 51, 8, 37. Bar. 4, 35. (3) Apoc. 17, 2, 5. (4) Is. 48, 20; 52, 11. Iez. 50, 8. Zah. 2, 10 — 11. 2 Cor. 6, 17. (5) Iez. 50, 46; 51, 48. (6) Is. 66, 6. Iez. 50, 29. (7) Is. 47, 7. Sof. 2, 15. (8) Iez. 50, 31. (9) Iez. 26, 16—17. (10) Is.

24. Și s-a găsit în ea sînge de prooroci și de sfinți și sîngele tuturor celor înjunghiați pe pămînt.

CAP. 19

Hristos biruiește fiara.

1. După acestea, am auzit, în cer, ca un glas puternic de multime multă zicînd: Aliluia! Mîntuirea și slava și puterea sînt ale Dumnezeului nostru!

2. Pentru că adevărate și drepte sînt judecățile Lui! Pentru că a judecat pe desfrînta cea mare, care a stricat pămîntul cu desfrînarea ei, și a răzbunat sîngele robilor Săi, din mîna ei!

3. Și a doua oară au zis: Aliluia! Și fumul focului în care arde ea se ridică în vecii vecilor.

4. Iar cei douăzeci și patru de bătrîni și cele patru ființe au căzut și s-au închinat lui Dumnezeu, Cel ce șade pe tron, zicînd: Amin! Aliluia!

5. Și un glas a ieșit din tron, zicînd: Lăudați pe Dumnezeul nostru toate slugile Lui, cei ce vă temeți de El, mici și mari.

6. Și am auzit ca un glas de multime multă și ca un vuiet de ape multe și ca un bubuit de tunete puternice, zicînd: Aliluia! pentru că Domnul Dumnezeu nostru, Atotîntorul, împărătește.

7. Să ne bucurăm și să ne veselim și să-l dăm slavă, căci a venit nunta Mielului și mireasa Lui s-a pregătit,

8. Și i s-a dat ei să se înveșmînteze cu vison curat, luminos, căci visonul sînt faptele cele drepte ale sfinților.

9. Și mi-a zis: Scrie: Fericiți cei chemați la cîna nunții Mielului! Și mi-a zis: Acestea sînt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu.

10. Și am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Și el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Sînt împreună-slujitor cu tine și cu frații tăi, care au mărturia lui Iisus.

(24) Mat. 23, 35. Apoc. 17, 6. CAP. 19. — (1) Deut. 32, 43. Apoc. 7, 10; 12, 10. (2) Ps. 118, 75. Ioil 4, 21. Apoc. 6, 10. (3) Is. 34, 10. Apoc. 14, 11. (4) Apoc. 4, 4; 5, 14. (6) Num. 24, 19. Iez. 1, 24; 43, 2. Apoc. 11, 15; 14, 2. (7) Ps. 44, 14 — 15. Pild. 9, 1. Os. 2, 21. Mat. 22, 2. Luc. 14, 15 — 16. 2 Cor. 11, 2. Apoc. 21, 2. (8) Iez. 15, 10. Apoc. 3, 4 — 5. (9) Apoc. 3, 18. (10) Apoc.

Lui Dumnezeu închină-te, căci mărturia lui Iisus este duhul proorociei.

11. Și am văzut cerul deschis și iată un cal alb, și Cel ce ședea pe el se numește Credincios și Adevărat și judecă și se războiește întru dreptate.

12. Iar ochii Lui sînt ca para focului și pe capul Lui sînt cununii multe și are nume scris pe care nimeni nu-l înțelege decît numai El.

13. Și este îmbrăcat în veșmînt stropit cu sînge și numele Lui se cheamă: Cuvîntul lui Dumnezeu.

14. Și oștile din cer veneau după El, călare pe cai albi, purtînd veșminte de vison alb, curat.

15. Iar din gura Lui ieșea sabie ascuțită, ca să lovească neamurile cu ea. Și El îi va păstori cu toiag de fier și va călca teascul vinului aprinderii miniei lui Dumnezeu, Atotîntorul.

16. Și pe haina Lui și pe coapsa Lui are nume scris: Împăratul împăraților și Domnul domnilor.

17. Și am văzut un înger stînd în soare; și a strigat cu glas puternic, grăind tuturor păsărilor care zboară spre înaltul cerului: Veniți și vă adunați la ospățul cel mare al lui Dumnezeu,

18. Ca să mîncăți trupuri de împărați și trupuri de căpetenii de oști și trupurile celor puternici, și trupurile cailor și ale călăreților lor, și trupurile tuturor celor slobozi și celor robi, și ale celor mici și celor mari.

19. Și am văzut fiara și pe împărații pămîntului, și oștirile lor adunate, ca să facă război cu Cel ce șade pe oal și cu oștirea Lui.

20. Și fiara a fost răpusă și, cu ea, proorocul mincinos, cel ce făcea înaintea ei semnele cu care amăgea pe cei ce au purtat semnul fiarei și pe cei ce s-au închinat chipului ei. Amîndoi au fost aruncați de vii în iezul de foc unde arde pucioasă.

22, 9. (11) Zah. 1, 8. Apoc. 6, 2. (12) Apoc. 1, 14; 2, 18. (13) Is. 63, 2. Ioan 1, 1. (14) Mat. 16, 7. Apoc. 7, 9. (15) Ps. 2, 8; 44, 4; 46, 2; 75, 12; 88, 8. Is. 11, 4; 63, 3. Iez. 25, 31. 2 Tes. 2, 8. (16) Ps. 88, 27. Iez. 21, 26 — 27. Sof. 3, 15. Mat. 28, 18. Apoc. 17, 14; 19, 12. (17) Ier. 3, 15; 12, 9. Iez. 39, 17. (18) Is. 34, 3. (20) Is. 27, 1; 29, 20; 30, 33. Dan. 7, 11. Mat. 13, 42. Apoc. 16, 13; 20, 9—10.

21. Iar ceilalți au fost uciși cu sabia care iese din gura Celui ce șade pe cal, și toate păsările s-au săturat din trupurile lor.

CAP. 20

Balaurul este legat. Stinții se scoală la împărăția de mii de ani. Gog și Magog. Diavolul este prăbușit. Judecata de apoi.

1. Și am văzut un înger, pogorindu-se din cer, având cheia adîncului și un lanț mare în mîna lui.

2. Și a prins pe balaur, șarpele cel vechi, care este diavolul și satana, și l-a legat pe mii de ani.

3. Și l-a aruncat în adînc și l-a închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească neamurile, pînă ce se vor sfîrși mîile de ani. După aceea, trebuie să fie dezlegat cităva vreme.

4. Și am văzut tronuri și celor ce sedeau pe ele li s-a dat să facă judecată. Și am văzut sufletele celor tăiați pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvîntul lui Dumnezeu, care nu s-au închinat fiarei, nici chipului ei, și nu au primit semnul ei pe fruntea și pe mîna lor. Și ei au înviat și au împărățit cu Hristos mii de ani.

5. Iar ceilalți morți nu înviază pînă ce nu se vor sfîrși mîile de ani. Aceasta este învierea cea dintîi.

6. Fericit și sfînt este cel ce are parte de învierea cea dintîi. Peste aceștia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor împărăți cu El mii de ani.

7. Și către sfîrșitul miilor de ani, satana va fi dezlegat din închisoarea lui.

8. Și va ieși să amăgească neamurile, care sînt în cele patru unghiuri ale pămîntului, pe Gog și pe Magog, și să le adune la război; iar numărul lor este ca nisipul mării.

9. Și s-au suit pe fața pămîntului, și au înconjurat tabăra sfinților și ce-

tatea cea iubită. Dar s-a pogorît foc din cer și i-a mistuit.

10. Și diavolul, care-i amăgise, a fost aruncat în iezorul de foc și de pucioasă, unde este și fiara și proorocul mincinos, și vor fi chinuți acolo, zi și noapte, în vecii vecilor.

11. Și am văzut, iar, un tron mare alb și pe Cel ce ședea pe el, iar dinaintea feței Lui pămîntul și cerul au fugit și loc nu s-a mai găsit pentru ele.

12. Și am văzut pe morți, pe cei mari și pe cei mici, stînd înaintea tronului și cărțile au fost deschise; și o altă carte a fost deschisă, care este cartea vieții; și morții au fost judecați din cele scrise în cărți, potrivit cu faptele lor.

13. Și marea a dat pe morții cei din ea și moartea și iadul au dat pe morții lor, și judecați au fost, fiecare după faptele sale.

14. Și moartea și iadul au fost aruncate în riul de foc. Aceasta e moartea cea de a doua: iezorul cel de foc.

15. Iar cine n-a fost aflat scris în cartea vieții, a fost aruncat în iezorul de foc.

CAP. 21

Cerul cel nou. Pămîntul cel nou. Noul Ierusalim. Douăsprezece porți și douăsprezece pietre de temelie. Lumina dumnezeiască în loc de soare.

1. Și am văzut cer nou și pămînt nou. Căci cerul cel dintîi și pămîntul cel dintîi au trecut; și marea numai este.

2. Și am văzut cetatea sfîntă, noul Ierusalim, pogorîndu-se din cer de la Dumnezeu, gătită ca o mireasă, împodobită pentru mirele ei.

3. Și am auzit, din tron, un glas puternic care zicea: Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii și El va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul Lui și însuși Dumnezeu va fi cu ei.

19, 20. (10) Mat. 25, 41. Apoc. 16, 13; 19, 20. (11) 2 Petr. 3, 10. (12) Dan. 7, 10. Mat. 25, 32. Ioan 11, 22 — 23. Apoc. 2, 23; 3, 5; 13, 8; 17, 8; 21, 27; 22, 12. (14) 1 Cor. 15, 26. Apoc. 2, 11. (15) Is. 30, 30. CAP. 15, 26. Apoc. 2, 11. (16) 2 Petr. 3, 13. (2) Is. 21. — (1) Is. 65, 17. 2 Petr. 3, 11. 2. Ebr. 52, 1; 54, 5. Gal. 4, 26. 2 Cor. 11, 2. Ebr. 12, 22. Apoc. 3, 12; 19, 7. (3) Lev. 26, 12. Iez. 43, 7. Apoc. 7, 15.

4. Și va șterge orice lacrimă din ochii lor și moarte nu va mai fi; nici plîngere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintîi au trecut.

5. Și Cel ce ședea pe tron a grăit: Iată, noi le facem pe toate. Și a zis: Scrie, fiindcă aceste cuvinte sînt vrednice de crezare și adevărate.

6. Și iar mi-a zis: Făcutu-s-a! Eu sînt Alfa și Omega, începutul și sfîrșitul. Celui ce însetează îi voi da să bea, în dar, din izvorul apei vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni acesteia și-i voi fi lui Dumnezeu și el îmi va fi Mie fiu.

8. Iar partea celor fricoși și necredincioși și spurcați și uciși și desfrînați și fermecători și închinători de idoli și a tuturor celor mincinoși este în iezorul care arde, cu foc și cu pucioasă, care este moartea a doua.

9. Și a venit unul din cei șapte îngeri, care aveau cele șapte cupe pline cu cele din urmă șapte pedepse, și a grăit către mine zicînd: Vino să-ți arăt pe mireasa, femeia Mielului.

10. Și m-a dus pe mine, în duh, într-un munte mare și înalt și mi-a arătat cetatea cea sfîntă, Ierusalimul, pogorîndu-se din cer, de la Dumnezeu.

11. Avînd slava lui Dumnezeu. Lumina ei era asemenea cu cea a pietrei de mare preț, ca piatra de iaspis, limpede cum e cristalul.

12. Și avea zid mare și înalt și avea douăsprezece porți, iar la porți doisprezece îngeri și nume scrise deasupra, care sînt numele celor douăsprezece semînții ale fiilor lui Israel.

13. Spre răsărit trei porți și spre miazănoapte trei porți și spre miazăzi trei porți și spre apus trei porți.

14. Iar zidul cetății avea douăsprezece pietre de temelie și în ele douăsprezece nume, ale celor doisprezece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce vorbea cu mine avea pentru măsurat o trestie de aur, ca

să măsoare cetatea și porțile ei și zidul ei.

16. Și cetatea este în patru colțuri și lungimea ei este tot atîta cît și lățimea. Și a măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii. Lungimea și lățimea și înălțimea ei sînt deopotrivă.

17. Și a măsurat și zidul ei: o sută patruzeci și patru de coți, după măsura omenească, care este și a îngerului.

18. Și zidăria zidului ei este de iaspis, iar cetatea este de aur curat, ca sticla cea curată.

19. Temeliile zidului cetății sînt împodobite cu tot felul de pietre scumpe: întîia piatră de temelie este de iaspis, a doua de safir, a treia de halcedon, a patra de smarald,

20. A cincea de sardonix, a șasea de sardiu, a șaptea de hrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras, a unsprezecea de iachint, a douăsprezecea de ametist.

21. Iar cele douăsprezece porți sînt douăsprezece mărgăritare; fiecare din porți este dintr-un mărgăritar. Și piața cetății este de aur curat, și străvezie ca sticla.

22. Și templu n-am văzut în ea, pentru că Domnul Dumnezeu, Atotșitorul, și Mielul este templul ei.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o și făclia ei este Mielul.

24. Și neamurile vor umbla în lumina ei, iar împărății pămîntului vor aduce la ea mărirea lor.

25. Și porțile cetății nu se vor mai închide ziua, căci noaptea nu va mai fi acolo.

26. Și vor aduce în ea slava și cîntea neamurilor.

27. Și în cetate nu va intra nimic pîngărit și nimic care e datat cu spurcăciunea și cu minciuna, ci numai cei scriși în Cartea vieții Mielului.

(4) Is. 25, 8; 35, 10; 65, 19. Luc. 6, 21. Apoc. 7, 17. (5) Is. 43, 18—19. Ier. 31, 22. 2 Cor. 5, 17. Apoc. 22, 6. (6) Ps. 35, 8 — 9. Apoc. 1, 8, 10; 22, 13. (7) Zah. 8, 8. Ebr. 8, 10. (8) 1 Cor. 6, 9. Gal. 5, 19. Apoc. 2, 11. (9) Mat. 25, 34. Apoc. 15, 1; 19, 7. (10) Iez. 40, 2. (11) Tob. 13, 17. (12) Is. 54, 12. Iez. 48, 31. (14) Mat. 16, 18. Gal. 2, 9. Ef. 2, 20. (15) Iez. 40, 3,

5; 48, 20. Zah. 2, 5. Apoc. 11, 1. (18) Tob. 13, 16 — 17. (19) Iez. 28, 17. Is. 54, 11. Tob. 13, 15 — 16. (23) Is. 30, 26; 60, 19. Zah. 14, 7, 21. Apoc. 22, 5. (24) Ps. 23, 1, 71, 11. Is. 60, 3, 5. Zah. 2, 10. Tob. 13, 11. (25) Is. 60, 11, 20. Zah. 14, 7. Apoc. 22, 5. (26) Is. 61, 6. (27) Is. 35, 8; 60, 21. Zah. 14, 21. Apoc. 13, 8; 20, 12.

CAP. 22

Rîul și pomul vieții. Fericirea veșnică.
Ioan este martorul credincios. Făgăduința și judecata lui Dumnezeu.
Venirea lui Hristos.

1. Și mi-a arătat, apoi, rîul și apa vieții, limpede cum e cristalul și care izvorăște din tronul lui Dumnezeu și al Mielului,

2. Și în mijlocul pieței din cetate, de o parte și de alta a rîului, crește pomul vieții, făcînd rod de douăsprezece ori pe an, în fiecare lună din-du-și rodul; și frunzele pomului sînt spre tămăduirea neamurilor.

3. Nici un blestem nu va mai fi. Și tronul lui Dumnezeu și al Mielului va fi în ea și slugile Lui îi vor sluji Lui.

4. Și vor vedea fața Lui și numele Lui va fi pe frunțile lor.

5. Și noapte nu va mai fi; și nu au trebuință de lumina lămpii sau de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină și vor împărăți în vecii vecilor.

6. Și îngerul mi-a zis: Aceste cuvinte sînt vrednice de crezare și adevărate și Domnul, Dumnezeul duhurilor proorocilor, a trimis pe îngerul Său să arate robilor Săi cele ce trebuie să se întîmple în curînd.

7. Și iată vin curînd. Fericit cel ce păzește cuvintele proorociei acestei cărți!

8. Și eu, Ioan, sînt cel ce am văzut și am auzit acestea, iar cînd am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care mi-a arătat acestea.

9. Și el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Căci sînt împreună-slujitor cu tine și cu frații tăi, proorocii, și cu cei ce păstrează cuvintele cărții acesteia. Lui Dumnezeu închină-te!

CAP. 22. — (1) Iez. 47, 1, Ioil 4, 18. Zah. 14, 8. Apoc. 4, 6. (2) Fac. 1, 9. Cînt. 2, 3. Iez. 47, 12. Apoc. 2, 7. (3) Zah. 14, 11. (4) Mat. 5, 8. 1 Ioan 3, 2. 1 Cor. 13, 12. (5) Is. 60, 19. Zah. 14, 7. Apoc. 21, 23, 25. (6) Apoc. 1, 1; 19, 9; 21, 5. (7) Apoc. 1, 3; 3, 11. (8) Apoc. 19, 10. (10) Dan. 8, 26; 12, 4. Apoc. 1, 3. (11) Iez. 3, 27. Dan. 12, 10. 2 Tim.

10. Apoi mi-a zis: Să nu pecetluiești cuvintele proorociei acestei cărți, căci vremea este aproape.

11. Cine e nedrept, să nedreptățească înaintea. Cine e spurcat, să se spurce încă. Cine este drept, să facă dreptate mai departe. Cine este sfînt, să se sfințească încă.

12. Iată, vin curînd și plata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia, după cum este fapta lui.

13. Eu sînt Alfa și Omega, cel dinții și cel de pe urmă, începutul și sfîrșitul.

14. Fericiți cei ce spală veșmintele lor ca să aibă stăpînire peste pomul vieții și prin porți să intre în cetate!

15. Afară cîinii și vrăjitorii și desfrînații și ucigașii și închinătorii de idoli și toți cei ce lucrează și iubesc minciuna!

16. Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea, cu privire la Biserici. Eu sînt rădăcina și odrasla lui David, steaua care strălucește dimineața.

17. Și Duhul și mireasa zic: Vino. Și cel ce aude să zică: Vino. Și cel însetat să vină, cel ce vrea să ia în dar apa vieții.

18. Și eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele proorociei acestei cărți: De va mai adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu va trimite asupra lui pedepsele ce sînt scrise în cartea aceasta;

19. Iar de va scoate cineva din cuvintele cărții acestei proorocii, Dumnezeu va scoate partea lui din pomul vieții și din cetatea sfîntă și de la cele scrise în cartea aceasta.

20. Cel ce mărturisește acestea zice: Da, vin curînd.

Amin! Vino, Doamne Iisuse!

21. Harul Domnului Iisus Hristos, cu voi cu toți! Amin.

3, 13. (12) Pild. 24, 12. Apoc. 20, 12. (13) Is. 41, 4; 44, 6. Ințel. 5, 15. Apoc. 1, 8; 21, 6. (14) Apoc. 2, 7. (15) Is. 56, 10. Zah. 14, 21. Ef. 5, 5. Filip. 3, 2. Apoc. 21, 8. (16) Num. 24, 17. 2 Petr. 1, 19. Rom. 15, 12. Apoc. 2, 28. (17) Is. 55, 1. Ioan 7, 37. Apoc. 21, 6. (18) Deut. 4, 2; 12, 32. Pild. 30, 6. (20) Ps. 20, 14; 52, 8. Is. 64, 1.

UNITĂȚI DE MĂSURĂ ȘI MONED
MENȚIONATE ÎN SFÎNTA SCRIPTURĂ

În perioada scrierii cărților biblice (1230 î.d.Hr.—96 d.Hr.), măsurile de lungime, de capacitate și de greutate, precum și monedele întrebuintate de poporul evreu, au suferit multe schimbări, atât ca denumire, cit și ca valoare. Aceste schimbări, întîlnite și la celelalte popoare din antichitate, au fost impuse fie de evoluția situației economice din țară, fie de schimburile comerciale cu popoarele vecine. Pentru multe din aceste denumiri, de mult dispărute, nu s-au putut găsi cuvinte corespunzătoare în limba română; din această cauză, ele au fost fie transcrise aproape întocmai, ca neologisme, fie traduse prin denumiri generale, ca: măsuri, coșuri, banițe etc. Tabelele de mai jos indică valorile medii (aproximative) ale acestor unități de măsură:

Măsuri de lungime

Deget	0,02 m	Pas	0,96 m
Lat de mîna	0,08 m	Braț	1,75 m
Palmă	0,24 m	Trestie (prăjină)	2,88 m
Cot	0,48 m	Stadiu	185,00 m
Picior	0,32 m	Millă	1 480,00 m

Calea sîmbetei: două mii de coți sau o mie de pași (circa 1 000 m).

Jug: suprafața ce putea fi arată cu doi boi, într-o zi (2 500 m.p.); trac-ducătorii latini l-au redat prin «Jugerum» (1 Sam. 14, 14; Isaia 5, 10), adică iugăr.

Măsuri de capacitate

Pentru cereale:		Pentru lichide:	
Homer sau kor	388,00 l	Kor	388,00 l
Letek	194,00 l	Bath	38,00 l
Ela (abth)	38,80 l	Hin	6,50 l
Sea sau saton	12,90 l	Kab	2,20 l
Hin sau ela omer	6,50 l	Log	0,55 l
Omer sau isaron	3,88 l		
Kab	2,20 l		
Log sau kotil	0,55 l		

Noul Testament

Sfinta Evanghelie după Matei	1097
Sfinta Evanghelie după Marcu	1138
Sfinta Evanghelie după Luca	1162
Sfinta Evanghelie după Ioan	1204
Faptele Sfinților Apostoli	1236
Epistola către Romani a Sfintului Apostol Pavel	1275
Epistola întâia către Corinteni a Sfintului Apostol Pavel	1293
Epistola a doua către Corinteni a Sfintului Apostol Pavel	1310
Epistola către Galateni a Sfintului Apostol Pavel	1321
Epistola către Efeseni a Sfintului Apostol Pavel	1327
Epistola către Filipeni a Sfintului Apostol Pavel	1333
Epistola către Coloseni a Sfintului Apostol Pavel	1337
Epistola întâia către Tesaloniceni a Sfintului Apostol Pavel	1341
Epistola a doua către Tesaloniceni a Sfintului Apostol Pavel	1345
Epistola întâia către Timotei a Sfintului Apostol Pavel	1347
Epistola a doua către Timotei a Sfintului Apostol Pavel	1352
Epistola către Tit a Sfintului Apostol Pavel	1356
Epistola către Filimon a Sfintului Apostol Pavel	1358
Epistola către Evrei a Sfintului Apostol Pavel	1359
Epistola Sobornicească a Sfintului Apostol Iacov	1372
Întîia Epistolă Sobornicească a Sfintului Apostol Petru	1377
A doua Epistolă Sobornicească a Sfintului Apostol Petru	1382
Întîia Epistolă Sobornicească a Sfintului Apostol Ioan	1385
A doua Epistolă Sobornicească a Sfintului Apostol Ioan	1390
A treia Epistolă Sobornicească a Sfintului Apostol Ioan	1391
Epistola Sobornicească a Sfintului Apostol Iuda	1392
Apocalipsa Sfintului Ioan Teologul	1394
Unități de măsură și monede menționate în Sfinta Scriptură	1413
Cuprinsul	1415
Hărți	1417